



# **ALINEACIÓ DE TEXTOS JURÍDICS PARAL·LELS (CATALÀ I CASTELLÀ): ALGUNS PROBLEMES**

Marta Ribas Bruguer  
2006

Institut Universitari de Lingüística Aplicada  
Universitat Pompeu Fabra

Programa de doctorat:      Lingüística Aplicada (lèxic i discurs)  
   Bienni 1994-1996  
   Tesi doctoral

Codirecció:                      Dra. M. Teresa Cabré Castellví  
   Dr. Lluís de Yzaguirre i Maura

Per optar al títol de doctora per la Universitat Pompeu Fabra

Dipòsit legal: B.34195-2006  
ISBN: 84-690-0319-4

## AGRAÏMENTS

Vull donar les gràcies a tots els que m'han ajudat – directament i indirecta- en l'elaboració d'aquesta tesi doctoral.

A la Dra. M. Teresa Cabré i Castellví i Dr. Lluís de Yzaguirre i Maura, codirectors d'aquesta tesi, per haver acceptat de guiar-me en el treball, amb indicacions i consells valuosos.

A la Dra. Mercè Lorente, membre de l'IULA i professora de la Universitat Pompeu Fabra, per ajudar-me a resoldre dubtes i pels seus suggeriments i comentaris.

Al Sr. Àngel Vicente, aleshores secretari general del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, per haver-me facilitat el material que configura el corpus objecte d'aquest estudi.

A l'Agustí Pou, coordinador del Servei Lingüístic de l'àmbit Judicial de Barcelona del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya i gran amic, per les seves precisions.

A tots els membres de l'IULA, pel seu interès i per haver-me facilitat informació rellevant.

Als meus pares, Rosa i Miquel, per haver-me ensenyat a raonar, per donar-me una formació acadèmica de qualitat, pel seu encoratjament constant i –especialment- pel seu suport logístic incondicional, sense el qual no hauria pogut acabar aquest treball.

Als meus fills, Pol i Arnau, per haver renunciat a part del meu temps.

Finalment, al Norman, més enllà del seu suport tècnic i anímic, li agraeixo tot, però sobretot la paciència i el fet de regalar-me cada dia noves il·lusions.

Gràcies.



Al Pol i a l'Arnau,  
i també al Marc, a l'Eloi i al Ferran,  
perquè acceptin el repte d'explorar i descobrir el món que els envolta.



# ÍNDEX





**ALINEACIÓ DE TEXTOS JURÍDICS PARAL·LELS  
(CATALÀ I CASTELLÀ):  
ALGUNS PROBLEMES**

**ÍNDIX**

<b>1 INTRODUCCIÓ</b> .....	<b>11</b>
1.1 Delimitació del tema i justificació del treball de recerca.....	13
1.2 Objectius del treball .....	16
1.3 Supòsits de partida.....	16
1.4 Hipòtesis .....	18
1.5 Estructura del treball.....	19
<b>2 MARC TEÒRIC I CONCEPTUAL</b> .....	<b>23</b>
2.1 Els corpus lingüístics .....	25
2.1.1 Noció de corpus.....	25
2.1.2 Tipus de corpus .....	26
2.1.2.1 Segons el model de llengua i la seva representativitat .....	26
2.1.2.2 Segons la mida del corpus .....	27
2.1.2.3 Segons la forma del corpus i el tipus de tractament aplicat .....	27
2.1.2.4 Segons la seva representativitat.....	28
2.1.2.5 Altres criteris d'anàlisi .....	29
2.1.2.6 Exemples de corpus .....	30
2.1.3 Els corpus alineats.....	33
2.1.3.1 Del corpus paral·lel al corpus alineat .....	33
2.1.3.2 L'ús de corpus alineats .....	34
2.1.3.3 Exemples de corpus alineats.....	37
2.1.4 El tractament dels corpus .....	39
2.2 Els alineadors .....	42
2.2.1 Noció d'alineador.....	42
2.2.2 Tipus d'alineadors .....	44
2.2.2.1 Diversitat d'enfocaments metodològics .....	44
2.2.2.1.1 Segons les llengües tractades.....	45
2.2.2.1.2 Segons el grau de profunditat en l'alineació.....	46

2.2.2.1.3	Segons el grau de tolerància als errors .....	46
2.2.2.1.4	Segons la modularitat en el disseny de l'aplicació.....	46
2.2.2.1.5	Segons el grau d'especialitat del llenguatge tractat .....	47
2.2.2.1.6	Segons la forma (arquitectura) de l'aplicació .....	50
2.2.2.1.7	Segons el nivell de coneixement lingüístic .....	51
2.2.2.1.8	Segons el grau d'automatisme.....	51
2.2.3	Els alineadors existents.....	52
2.2.3.1	L'alineador del Xerox Palo Alto Research Center (Kay i Röscheisen)...	52
2.2.3.2	Els alineadors de l'IBM Thomas J. Watson Research Center (Brown, Lai i Mercer) i de l'AT&T Bell Laboratories (W. A. Gale i K. W Church) .....	54
2.2.3.3	L'herència d'aquests dos mètodes .....	57
2.2.3.4	Orientacions per a l'alineador ALINEA aplicat al corpus objecte d'aquest estudi	64
<b>3</b>	<b>EL DISCURS JURÍDIC I EL DISCURS JURISPRUDENCIAL .....</b>	<b>67</b>
3.1	El llenguatge jurídic com a llenguatge d'especialitat.....	69
3.1.1	Dimensió comunicativa .....	70
3.1.2	Dimensió pragmàtica .....	74
3.1.3	Dimensió cognitiva.....	75
3.1.4	Dimensió semiòtica .....	75
3.1.5	Dimensió lingüística.....	78
3.1.6	Text especialitzat i llenguatge d'especialitat .....	79
3.2	El discurs jurídic i la seva diversitat: el discurs jurisprudencial .....	80
3.2.1	El llenguatge jurídic i la seva diversitat discursiva .....	80
3.2.2	Cap a una tipologia del discurs jurídic .....	81
3.2.3	El discurs jurisprudencial .....	86
3.3	Els textos jurídics .....	86
3.3.1	Característiques dels textos jurídics .....	86
3.3.1.1	Aspectes cognitius .....	87
3.3.1.2	Aspectes pragmaticodiscursius .....	87
3.3.1.3	Aspectes gramaticals.....	88
3.3.2	Tendències actuals del llenguatge jurídic .....	99
3.3.2.1	El Plain Language .....	99
3.3.2.2	La modernització del llenguatge jurídic català .....	103
3.3.2.3	La modernització del llenguatge jurídic castellà .....	110

3.3.3	La traducció jurídica .....	115
3.3.3.1	El principi d'equivalència i el principi d'igualtat absoluta .....	115
3.3.3.2	Equivalència funcional i llenguatge jurídic .....	118
3.4	Els textos jurisprudencials .....	125
3.4.1	Les resolucions judicials .....	125
3.4.2	La sentència: característiques estructurals del document.....	126
3.4.3	El llenguatge de les sentències .....	129
3.5	Conclusions de caràcter teòric .....	137
<b>4</b>	<b>MATERIALS I METODOLOGIA .....</b>	<b>141</b>
4.1	El corpus d'anàlisi .....	143
4.1.1	Presentació .....	143
4.1.2	Descripció .....	143
4.2	El mètode de treball a partir d'ALINEA .....	146
4.2.1	Presentació .....	146
4.2.2	Funcionament del programa ALINEA.....	146
4.3	El procés de treball .....	153
<b>5</b>	<b>ANÀLISI I APLICACIÓ .....</b>	<b>157</b>
5.1	Processament del corpus amb ALINEA, anàlisi i resultats inicials.....	159
5.1.1	Processament del corpus .....	159
5.1.1.1	Fase de tractament dels materials .....	159
5.1.1.1.1	Selecció, localització i adquisició dels materials.....	159
5.1.1.1.2	Preparació inicial del textos.....	160
5.1.1.1.3	Marcatge estructural .....	160
5.1.1.2	Fase de processament lingüístic .....	161
5.1.1.2.1	Preprocés.....	161
5.1.1.2.2	Anàlisi morfològica .....	161
5.1.1.2.3	Desambiguació.....	162
5.1.1.3	Execució del programa i informació resultant.....	163
5.1.2	Anàlisi dels resultats .....	166
5.1.2.1	Aspectes metodològics .....	166
5.1.2.1.1	Criteris de detecció de les ocurrències generadores (o candidates a generador) de deficiències .....	166
5.1.2.1.2	Sistema de gestió de les ocurrències detectades .....	167
5.1.2.1.3	Sistema de classificació en casos de les ocurrències detectades .....	168

5.1.2.2	Resultats .....	176
5.1.2.2.1	Casos que generen (o que poden generar) alineacions insatisfactòries en el corpus alineat castellà-català .....	177
5.1.2.2.2	Casos que generen (o que poden generar) alineacions insatisfactòries en el corpus alineat català-castellà .....	261
5.1.2.2.3	Síntesi global de casos que generen (o que poden generar) alineacions insatisfactòries recollits en ambdós corpus (català-castellà i castellà-català) .....	322
5.1.3	Conclusions i proposta d'actuació .....	339
5.2	Aplicació .....	352
5.2.1	Diccionari (complementari).....	352
5.2.1.1	Introducció .....	352
5.2.1.2	Casos associats a les qüestions de diccionari.....	353
5.2.1.3	Disseny del diccionari: aspectes teòrics.....	374
5.2.1.3.1	Supòsits de partida .....	374
5.2.1.3.2	El concepte d'equivalència en el diccionari bilingüe.....	375
5.2.1.3.3	El diccionari com a eina lingüística .....	376
5.2.1.3.4	El diccionari com a eina cultural.....	383
5.2.1.3.5	El diccionari com a eina didàctica i funcional .....	385
5.2.1.3.6	Quadre-resum dels aspectes que caracteritzaran el diccionari complementari.....	390
5.2.1.4	Construcció del diccionari: el diccionari bilingüe castellà – català.....	391
5.2.1.5	Construcció del diccionari: el diccionari bilingüe català – castellà.....	412
5.2.2	Paquet d'informació addicional (directrius) .....	427
5.2.2.1	Introducció .....	427
5.2.2.2	Paràmetres d'anàlisi .....	428
5.2.2.3	Valoració de les regles candidates a incorporar-se a l'alineador .....	429
5.2.2.4	Proposta de regles a desenvolupar .....	456
5.2.2.5	Desenvolupament de les regles .....	458
<b>6</b>	<b>CONCLUSIONS .....</b>	<b>515</b>
6.1	Síntesi .....	517
6.2	Aportacions .....	520
<b>7</b>	<b>BIBLIOGRAFIA.....</b>	<b>531</b>
7.1	Bibliografia.....	533
<b>8</b>	<b>ANNEXOS</b>	

8.1 Sentències: versió catalana i versió castellana

8.2 Sentències: versió alineada

Per consultar aquests annex contacteu amb l'autora



## PREÀMBUL

*In July of 1799 at the delta of the Nile near the city of Rosetta, the soldiers of Napoleon's army discovered a stone that was to become one of the most famous stones of ancient times. Dating back to 196 B.C., this stone told of the honours presented to King Ptolemy V by the temples of Egypt, in two languages (Greek and Egyptian) and three writing systems (the Egyptian was written in hieroglyphics and demotic). This is thus a perfect example of what we now call "parallel texts", i.e. texts accompanied by their translation in one or more languages. Jean-François Champollion's study of the Rosetta stone in 1822 provided the key to deciphering the hieroglyphic code, a discovery that was to have a considerable impact since it put an end to many controversies and myths surrounding this writing system.*

[Jean Véronis, 2000: 1]





**I**  
**INTRODUCCIÓ**



## 1.1 Delimitació del tema i justificació del treball de recerca

En plena era de la globalització, en què la societat està marcada per la informació i les comunicacions, la internacionalització i la competitivitat dels mercats, el trasvassament de llengües i cultures adquireix un paper fonamental<sup>1</sup>. En aquest context, els coneixements sobre la llengua resulten especialment valuosos si es poden aplicar per contribuir al desenvolupament de sistemes informàtics capaços de reconèixer, comprendre, interpretar i generar el llenguatge humà en totes les seves formes.

I d'això és justament del que s'encarrega l'enginyeria lingüística, un camp d'investigació que darrerament ha assolit un gran interès per part de la comunitat internacional i que ha esdevingut molt productiu<sup>2</sup>. Es tracta d'un camp en què apareixen implicades disciplines molt diverses, des de l'electrònica (sistemes d'adquisició, síntesi de so, etc.), la física i les matemàtiques (càlculs per a la transformació de dades, operacions de filtratge, etc.), passant per la informàtica (algoritmes de processament de so, aprenentatge automàtic, intel·ligència artificial, etc.), la lingüística (elaboració de corpus, gramàtiques, etc.), la traductologia (establiment de graus de correspondències, procediments de traducció, etc.) i altres branques auxiliars.<sup>3</sup>

Entre les tècniques i aplicacions emprades destaquen les eines integrades de suport a la traducció (memòries de traducció, sistemes de traducció automàtica i de traducció assistida per ordinador, diccionaris i tesaures en suport informàtic, programes de generació automàtica multilingüe, etc.) i les eines informàtiques de tractament i anàlisi textual (segmentació del text, filtres d'informació no rellevant, localització d'unitats,

---

<sup>1</sup> Vg. Aguayo Maldonado *et al.* (2003).

<sup>2</sup> El peso económico del sector se deja sentir, sin duda alguna, en los proyectos de investigación a gran escala que se están realizando sobre la automatización de los procesos de mediación intercultural. Más que nunca se afianza el carácter multidisciplinar de la traducción, la complejidad inherente a este campo de especialización, y la necesidad de aunar esfuerzos y experiencias para avanzar en este terreno. [Corpas, 2003: XI]

<sup>3</sup> El procés complet bàsic que defineix un sistema d'enginyeria lingüística, segons el model que il·lustren Aguayo Maldonado *et al.* (2003:3), es caracteritza pel fet que a partir d'una entrada (*input*) en forma d'imatges, de text o de parla, aquesta es transforma, emprant una sèrie de tècniques computacionals i recursos lingüístics, amb l'objectiu de proporcionar una sortida (*output*) que sigui comprensible per a l'ésser humà. Es tracta d'un model genèric que té aplicacions diverses, com ara les implementacions de processament multilingüe, de les quals potser la traducció automàtica és la més coneguda.

analitzadors morfosintàctics, desambiguadors morfosintàctics, etc.), les quals constitueixen la base dels sistemes de traducció automàtica i de memòries de traducció, així com dels programes d'alineació dels corpus bilingües i d'extracció terminològica, entre d'altres. També cal destacar altres aplicacions com el reconeixement de caràcters i imatges<sup>4</sup>, el reconeixement de la parla<sup>5</sup>, els sistemes de síntesi de la parla<sup>6</sup>, l'anàlisi de la veu<sup>7</sup>, la identificació de l'interlocutor<sup>8</sup>, la identificació de la llengua<sup>9</sup>, les gramàtiques<sup>10</sup>, els lexicons<sup>11</sup>, els corpus i els correctors gramaticals i d'estil, entre d'altres.<sup>12</sup>

El treball que presentem a continuació no s'insereix pròpiament dins el marc de l'enginyeria lingüística, però n'és deutor. El seu punt de partida són els programes d'alineació automàtica de documents bilingües paral·lels, i més concretament el programa ALINEA, desenvolupat per l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra. Malgrat les millores que s'han fet en els darrers anys en aquest tipus de programes (i les darreres versions d'ALINEA en constitueixen un clar exemple), encara hi ha casos de soroll en l'alineació automàtica de documents, deguts en bona part a l'especificitat i a la variació discursiva dels textos especialitzats bilingües sotmesos al procés d'alineació automàtica.

---

<sup>4</sup> Es tracta d'una aplicació que s'encarrega d'adquirir informació a partir de fons escrites i imatges. En aquest àmbit destaquen el reconeixement òptic de caràcters (ROC) i el reconeixement intel·ligent de caràcters (RIC), que consisteix en reconèixer l'escriptura manual o els caràcters amb lletra de motlle.

<sup>5</sup> Sistema capaç de generar un text a partir d'un senyal de veu.

<sup>6</sup> Sistema capaç de generar un senyal vocal similar al dels humans a partir d'un text.

<sup>7</sup> Conjunt de tècniques computacionals per analitzar la veu, entre les quals hi ha el filtratge per eliminar els sorolls, l'èmfasi, tècniques d'anàlisi fonètica, etc.

<sup>8</sup> Sistema que permet reconèixer l'emissor d'un enunciat mitjançant l'anàlisi de la veu.

<sup>9</sup> Sistema capaç de reconèixer la llengua concreta en què parla una persona determinada.

<sup>10</sup> Conjunt de regles que descriuen l'estructura d'una llengua o d'una interllengua. Aquestes regles poden referir-se a diferents nivells de profunditat.

<sup>11</sup> Repositoris de paraules (generals o especialitzats) que poden emmagatzemar trets morfològics, fonològic i semàntics en diferents contextos.

<sup>12</sup> Per conèixer quins són els projectes d'enginyeria lingüística més actuals en el context europeu i estatal, vegeu Aguayo Maldonado *et al.* (2003: 5-14).

Davant aquesta realitat, resulten imprescindibles estudis descriptius de detall sobre el discurs dels textos especialitzats en els diferents àmbits del coneixement humà, per tal de reajustar els mecanismes interns propis dels programes d'alineació automàtica de textos (en el nostre cas els d'ALINEA) i millorar així els resultats finals de l'alineació automàtica, tant a nivell de text, de paràgraf o de frase, com de paraula.

I aquest és, justament, el cas del treball que ara presentem. Des del camp estricte de la lingüística -i més concretament de la lingüística de corpus-, pretén aportar informació per acarar les dificultats amb què es troba un programa d'alineació de textos bilingües paral·lels quan s'aplica a un corpus textual bilingüe del camp del dret i, més concretament, de l'àmbit judicial. Així, el treball s'inscriu en línies generals dins el que Cornu (1990)<sup>13</sup> anomena la *lingüística jurídica*, és a dir, el camp de la ciència que examina els signes lingüístics que el dret utilitza (els mots –tant el seu sentit com la seva forma-) i els enunciats que el dret produeix (les frases, els textos – la seva funció, estructura, estil, presentació, etc.-), tot centrant-se en dues llengües concretes: el català i el castellà.

El treball s'insereix en el camí que ha pres la recerca lingüística dels darrers anys; una recerca que es caracteritza essencialment per quatre aspectes: a) un major interès per les descripcions concretes de paraules individuals; b) la voluntat de fer una descripció del llenguatge real que es manifesta en una anàlisi dels usos del llenguatge en textos concrets; c) la voluntat de tractar fenòmens lingüístics amplis que ultrapassin els que són propis de la lingüística teòrica; i d) prioritzar l'interès per les idiosincràsies dels usos del llenguatge real<sup>14</sup>, en detriment dels principis-guia d'universalitat i generalitat, els quals passen a un segon terme<sup>15</sup> (Arranz, 1996: 169-171). Certament, la lingüística actual atorga més importància als estudis sobre formalismes gramaticals i es centra en nous aspectes, com la lingüística de corpus, el processament del llenguatge natural<sup>16</sup>

---

<sup>13</sup> En paraules d'aquest autor, *la linguistique juridique est l'application particulière au langage du droit de la science fondamentale de la linguistique générale* (1990: 31).

<sup>14</sup> Es crea la necessitat de tractar les particularitats de l'ús del llenguatge real com a fenòmens naturals, i no com a excepcions.

<sup>15</sup> En paraules de la mateixa autora (1996: 171), *hay una clara necesidad de tratar estas particularidades como fenómenos naturales, y no como excepciones*.

<sup>16</sup> Llengua natural: es refereix a la llengua parlada o escrita pels éssers humans, per oposició a les llengües artificials, informàtiques, matemàtiques o lògiques, per exemple.

tenint en compte la variació dins els llenguatges d'especialitat i la traducció automàtica basada en exemples. En aquest context, el tractament del llenguatge es basa en l'explotació de textos que funcionen com a exemples concrets (corpus) i centra l'atenció en els usos específics del llenguatge.

## **1.2 Objectius del treball**

L'objectiu principal d'aquest treball és establir una tipologia dels fenòmens lingüístics propis del discurs jurídic, i més específicament del discurs jurisprudencial, -extensibles parcialment a d'altres discursos especialitzats- que poden generar alineacions insatisfactòries, estudiar-ne les causes i proposar solucions teòriques concretes des de l'òptica lingüística per tal de millorar els resultats del programa.

Es tracta, doncs, d'un pas intermedi (porteriorment tals solucions hauran de ser adaptades tècnicament i implementades en el programa ALINEA per comprovar la seva eficàcia) en el camí cap a una millora dels resultats dels programes d'alineació automàtica de textos que utilitzen en el seu si coneixement lingüístic.

Adicionalment ens proposem de fer una descripció real (basada en un corpus de textos reals) de la variació discursiva entre textos jurisprudencials catalans i castellans que permeti apreciar, a banda de les diferències inherents en cada llengua, quins criteris d'estil predominen en els textos d'una i altra llengua.

## **1.3 Supòsits de partida**

Partim de la base que el llenguatge jurídic, en tant que llenguatge d'especialitat, forma part de la llengua general. Els llenguatges d'especialitat són formes socials més o menys elaborades de la llengua general. En conseqüència, considerem que:

- Els llenguatges d'especialitat contenen, d'una banda, els termes i les nocions del seu domini d'especialitat i, de l'altra, mots de la llengua comuna propis dels especialistes d'un camp determinat.
- Per convertir-se en discurs, els llenguatges d'especialitat - tal com succeeix amb la llengua general- han de passar per una sintaxi comuna entre els interlocutors, per una gramàtica, per maneres d'expressar-se i per referents comuns.
- Els llenguatges d'especialitat posseeixen una variació interna, que es pot copsar tant diacrònicament com sincrònicament.

Pel que fa al text, considerem que aquest és una unitat informativa complexa, que està condicionada discursivament i socialment. És un element polièdric que ha de ser concebut multidimensionalment i multifuncionalment. En base a això, assumim que:

- Un text reflecteix sempre les operacions lingüístico-cognitives que l'han generat, realitzades en unes determinades circumstàncies discursives, en les qual hi apareixen implicats l'emissor i el receptor (tipus d'emissor i de receptor, intencions i nivell de coneixement que ambdós tenen sobre el tema), la situació (medi en què en produeix la comunicació i sistema de transferència emprat), el propòsit i les expectatives de l'emissor i del receptor amb relació a la seva interacció.
- Des d'una concepció discursiva i dinàmica, el text està format per una superposició d'estructures d'ordre divers que, en el cas dels textos especialitzats, i seguint la proposta de Cabré (2002b), són almenys de tres tipus: formal –relacionada amb el gènere textual de cada text-, informativa (o cognitiva) –representa el coneixement que transmet el text- i gramatical -en la qual actuen el lèxic, la morfologia, la sintaxi i els elements de connexió textual, tot íntimament relacionats entre si multidimensionalment-. Cada estructura informativa o cognitiva del text es correspon amb una determinada estructura gramatical.
- Com que les diferències entre els fenòmens naturals no són nítides ni es poden reduir a dicotomies discretes, existeix una àmplia gamma de realitzacions textuais que es mou en un eix gradual entre dos punts oposats.

- La diferència entre dos textos o entre dos elements d'un mateix text pot representar-se com una suma diferent de valors representats en els diversos eixos i no com a categories de trets discrets (sí/no, +/-).
- El conjunt ampli de correspondències entre les diferents estructures que configuren un text i entre els elements que les integren determina la variació textual.
- Malgrat la variació, els textos formen part de grups més o menys estereotipats socialment, funcionalment, conceptualment i estructuralment, que constitueixen el que hom denomina classes o tipus de textos.
- Una tipologia textual no és una classificació estàtica, sinó dinàmica; ha de ser oberta, obligatòriament multidimensional i incloure tants aspectes com sigui possible; ha de tenir, doncs, multiplicitat de criteris.

En relació amb els alineadors, prenem com a supòsit de partida que:

- Un tractament automàtic de l'alineació de textos paral·lels és sempre imperfecte, perquè no pot donar compte de manera completa de tota la complexitat inherent en la comunicació humana.
- Com més precís és el nivell en què l'eina treballa, més dificultat hi ha en la concreció de les correspondències.

#### **1.4 Hipòtesis**

Les hipòtesis de treball són les següents:

- a. El contrast entre textos jurídics paral·lels catalans i castellans a través d'un programa d'alineació automàtica de documents es manifesta com una eina útil per posar de relleu diferències discursives pròpies d'un mateix gènere textual en llengües diferents.



- b. Les diferències discursives entre un i altre text generen deficiències d'alineació que poden compensar-se amb un enriquiment lingüístic major de l'eina.
- c. Els fenòmens lingüístics implicats en les diferències discursives que poden generar dificultats d'alineació són d'índole tan diversa que, per a un enriquiment lingüístic de l'eina, no n'hi ha prou amb una ampliació dels continguts del diccionari que ja duu incorporada l'eina.

## **1.5 Estructura del treball**

El treball parteix d'un marc teòric i conceptual que gira a l'entorn de dos punts: els corpus, els alineadors.

En relació amb el primer -els corpus- (capítol 2.1), i tenint en compte les aportacions dels diferents especialistes sobre el tema, es revisa la noció de corpus i s'estableixen els paràmetres bàsics que el caracteritzen (2.1.1); a continuació es presenten els diferents tipus de corpus existents (2.1.2), amb el propòsit de copsar així la seva diversitat interna i comprendre el seu valor i l'interès que el seu ús pot tenir en la investigació lingüística. Després (2.1.3) s'introdueix la noció de corpus paral·lel, que actua de fil conductor fins a arribar a la noció de corpus alineat; posteriorment es fa un repàs de les aplicacions diverses en què aquest tipus de corpus té interès i es presenten els principals corpus alineats que existeixen. El capítol acaba amb una presentació breu sobre la qüestió del tractament dels corpus (2.1.4).

Pel que fa al segon aspecte -els alineadors- (2.2), es presenta la noció d'alineador (2.2.1), destacant l'especificitat d'aquest tipus d'eina respecte d'un programa de traducció automàtica; es descriuen diferents tipus d'alineacions en relació amb l'estructura d'un enunciat i es presenten els principals tipus d'alineadors que hi ha tenint en compte paràmetres diversos (2.2.2). A continuació s'analitzen els alineadors existents (2.2.3), posant de relleu els avantatges i els inconvenients de cadascun d'ells. Aquesta anàlisi detallada dels pros i dels contres desemboca finalment en una sèrie de

reflexions i de suggeriments que caldrà tenir en compte per millorar l'alineador ALINEA aplicat al corpus que serà objecte del nostre estudi.

Després de tractar aquests dos aspectes, ens centrem en el discurs jurídic i el discurs jurisprudencial- (part III). Aquesta part s'inicia amb una introducció de les diferents definicions que s'han donat al concepte de llenguatge jurídic com a llenguatge d'especialitat (3.1), d'acord amb les diverses perspectives preses per abordar aquest concepte, i una explicació sobre quina serà la perspectiva i els eixos principals que prendrem de base sobre aquest tema per al nostre treball.

Un cop aclarits els conceptes teòrics en què s'emmarca la noció de llenguatge jurídic en tant que llenguatge d'especialitat, passem a tractar-ne la seva diversitat discursiva (3.2); a continuació es realitza una anàlisi exhaustiva d'allò que caracteritza dels textos jurídics en el seu conjunt (3.3), completada amb una estudi sobre les tendències actuals del llenguatge jurídic, en què s'estableixen diferències entre el llenguatge jurídic català i el llenguatge jurídic castellà, i amb una reflexió sobre la traducció jurídica: quins i com són els diferents punts de vista respecte de la traducció jurídica i quina és realment la realitat traductològica en aquest camp. El propòsit de tot plegat és copsar el marc general de possibilitats discursives amb què es pot trobar un sistema d'alineació automàtica de textos que treballa amb textos jurídics de llengües afins, com són el castellà i el català.

Finalment s'estudien en detall els textos jurisprudencials (3.4), començant amb una presentació dels diferents tipus de resolucions judicials existents, per centrar-nos després en el cas de la sentència (tipus de text que conforma el nostre corpus d'anàlisi), en què es presenten les característiques estructurals del document i els trets propis el seu llenguatge.

Després de definir el marc teòric i conceptual del nostre treball, fem una presentació dels materials específics que són objecte del nostre estudi (part IV) -presentació i descripció del corpus d'anàlisi (4.1) i de l'alineador ALINEA (4.2)- i de la metodologia emprada en el treball (4.3).

En el bloc següent (part V), es duu a terme l'anàlisi del corpus un cop ja ha estat alineat (5.1) i es desenvolupa l'aplicació per tal de millorar els resultats de l'alineació (5.2). Primer s'explica com s'ha dut a terme el processament del corpus per tal de poder ser alineat automàticament amb el programa ALINEA (5.1.1); un cop feta l'alineació, s'analitzen els resultats, ressaltant els casos que generen (o que poden generar) alineacions insatisfactòries en el corpus alineat català-castellà i en el corpus alineat castellà-català, es detallen els resultats inicials i quines han de ser les propostes d'actuació per superar les alineacions insatisfactòries (5.1.3).

En el capítol següent (5.2), es desenvolupa l'aplicació pròpiament dita: d'una banda, el disseny i l'elaboració d'un diccionari complementari, per als casos estrictament de tipus lèxic (5.2.1), i, de l'altra, el desenvolupament d'informació addicional (paquet de mesures especials) que recullen els criteris de pràctica i d'estil de redacció més freqüents en relació amb el corpus estudiat (5.2.2). Aquests criteris, són transformats en forma de petites regles genèriques capaces de ser integrades en un programa informàtic com ALINEA (evidentment els tècnics hauran de fer-ne després les adaptacions pertinents en cada cas), recullen les maneres de redactar més habituals dels autors dels textos analitzats i les qüestions d'estil pròpies de cada llengua en el camp i en el subcamp d'especialitat en què ens trobem.

El treball acaba amb un bloc de conclusions (part VI), una llista de referències bibliogràfiques (part VII) i un bloc d'annexos (part VIII) - en CD-, que inclou el text íntegre de les sentències catalanes i de les sentències castelleses (8.1), i una versió alineada del conjunt de sentències catalanes i castelleses (8.2).



## **II**

# **MARC TEÒRIC I CONCEPTUAL**



## 2.1 Els corpus lingüístics

### 2.1.1 Noció de corpus

Les diverses definicions que s'han donat al terme de corpus lingüístic (vegeu Sager, 1993; Sinclair, 1996; Bussman, 1996; McEnery i Wilson, 1996; Leech, 1997; Crystal, 1997a i 1997b; entre d'altres) coincideixen a assenyalar que es tracta d'un conjunt de dades lingüístiques que és pres com a mostra d'una llengua i que serveix de base empírica per a la recerca en lingüística. Les definicions més extenses afegixen que un corpus pot estar construït a partir d'una selecció de textos escrits i/o de gravacions que recullen un discurs oral (Leech, 1997: 1) elaborada segons criteris diversos (Sinclair, 1996: 4) i la seva anàlisi és el primer pas en la descripció d'una llengua a més de poder ser emprat per verificar hipòtesis sobre la llengua (Crystal, 1997a: 95).

La selecció d'un corpus pot ser aleatòria o bé orientada a un fi determinat. Com indica Bussman (1996: 106), el valor i la qualitat d'un corpus depèn de l'enfocament específic i de la metodologia emprada en la seva creació i en el seu estudi.

A partir de la dècada de 1960<sup>17</sup>, la confecció de corpus informatitzats ha generat un interès creixent, ja que constitueixen una bona font per a la recerca filològica i lingüística, sobretot en lexicografia, lingüística computacional i enginyeria lingüística (Leech, 1991; Leech i Fligelstone, 1992; Church i Mercer, 1993, McEnery i Wilson, 1996; etc.). Actualment els corpus informatitzats s'utilitzen com a font d'informació per a la confecció de lexicons computacionals, de diccionaris d'ús comú i com a banc de proves per a la recerca en lingüística computacional. Tot això ha portat a desenvolupar programes que processen els textos per extreure'n les dades que hi són de manera implícita. Com veurem més endavant, els alineadors automàtics de textos – base de nostre estudi- en són un exemple.

---

<sup>17</sup> L'any 1961 es crea el primer corpus electrònic, conegut actualment com a Brown Corpus.

## 2.1.2 Tipus de corpus

McEnery i Wilson (1996: 21) estableixen tres paràmetres bàsics per a la caracterització d'un corpus: a) el model de llengua i la seva representativitat (contingut: varietat lingüística<sup>18</sup>, procedència –oral o escrita- temàtica, ...); b) la mida<sup>19</sup>, i c) la forma, que inclou el tipus de tractament que se li ha aplicat - cap tractament, anàlisi morfològica, anàlisi sintàctica parcial, anàlisi sintàctica completa...<sup>20</sup>-. A aquests paràmetres n'afegeixen posteriorment un quart de secundari: la seva representativitat com a referència estàndard de la varietat lingüística que representa.

### 2.1.2.1 Segons el model de llengua i la seva representativitat

Quant al primer paràmetre, el model de llengua i la seva representativitat, cal tenir present que l'estudi d'un model de llengua específic porta generalment a centrar l'interès en una determinada varietat de la llengua, més que no pas en un text individual o en l'idiòlecte d'un autor concret. En aquests casos, la recollida de dades es pot realitzar de dues maneres: estudiant cada realització particular d'aquesta varietat (opció generalment impracticable), o bé construint una petita mostra d'aquesta varietat.

La crítica principal de Chomsky (1957, 1965) als primers corpus existents es basava justament en la manera com es construïen aquestes mostres de varietats lingüístiques. No oblidem que les limitacions tecnològiques comportaven que el procés de treball fos en bona part manual i que el volum de dades processades fos necessàriament reduït. Això desembocava, per exemple, en la possibilitat que algunes realitzacions lingüístiques quedessin excloses justament perquè hom les considerava “rars”, mentre d'altres s'excloïen simplement per casualitat. I, també per aquesta mateixa casualitat, algunes realitzacions “rars” podien quedar incloses.

---

<sup>18</sup> Tipus de varietat lingüística: general/tècnic, infantil/adult,...; dialectals –temporals, geogràfics, socials, registres d'ús; etc.

<sup>19</sup> Segons la mida del corpus es poden realitzar generalitzacions lingüístiques més o menys precises.

<sup>20</sup> A fi d'obtenir el màxim aprofitament d'un corpus, cal processar-lo i enriquir-lo amb informació nova.



Amb el pas dels anys i els avenços tecnològics, que han permès la construcció de corpus molt més grans amb filtres més segurs, els dubtes sobre la representativitat d'una mostra s'han esvaït en part, però no totalment. No oblidem que,

*[i]n building a corpus of a language variety, we are interested in a sample which is maximally representative of the variety under examination, that is, which provides us with as accurate a picture as possible of the tendencies of that variety; including their proportions. [McEnery i Wilson, 1996: 22]*

### **2.1.2.2 Segons la mida del corpus**

En relació amb la mida del corpus, hem de considerar que, justament pel fet de ser una mostra de llengua, el terme corpus implica tractar-se d'un cos de text d'una mida finida (per exemple, x nombre de paraules). Ara bé, aquest fet no és extensible a tots els casos. A la Universitat de Birmingham, per exemple, l'equip de John Sinclair que treballa en el COBUILD, se centra en la construcció i l'anàlisi d'una col·lecció de textos coneguda com a "corpus monitor" (que l'equip de Sinclair prefereix anomenar simplement "col·lecció de textos"). Es tracta d'un corpus al qual constantment s'hi van afegint nous textos, la qual cosa resulta de gran importància per al treball lexicogràfic en termes qualitatius. El principal inconvenient d'aquest tipus de corpus resideix en el seu valor quantitatiu, justament pel fet que la mida del corpus canvia constantment i que en conseqüència constitueix una mostra menys rigorosa que els corpus finits (cas del Lancaster-Oslo/Bergen Corpus, del Brown Corpus o del British National Corpus, per posar només alguns exemples, i dels quals en parlarem més endavant).

### **2.1.2.3 Segons la forma del corpus i el tipus de tractament aplicat**

Quant a la forma, tradicionalment el terme "corpus" s'ha emprat només per fer referència a textos impresos. Actualment, però, les coses han canviat i, tret d'algun cas excepcional<sup>21</sup>, els textos que l'integren són tractats informàticament. El seu avantatge principal respecte de la forma original escrita o parlada és que poden analitzar-se i manipular-se de manera molt més àgil (fins i tot d'una manera no possible en les altres formes). A més poden ser fàcilment enriquits amb informació addicional.

---

<sup>21</sup> Un exemple de corpus disponible en format de text imprès és el *Corpus of English Conversation* (Svartik i Quirk, 1980).

Pel que fa al tipus de tractament aplicat, cal fer distinció entre un corpus en brut (sense processar)<sup>22</sup> i un corpus processat<sup>23</sup>. En el cas dels corpus processats, podem encara distingir entre corpus analitzats morfològicament, corpus parentitzats (inclouen una anàlisi sintàctica superficial) i corpus analitzats (inclouen un processament sintàctic complet).

En els corpus analitzats morfològicament cada unitat de text (paraula, signe de puntuació, signe especial, etc.) duu associada una llista de les seves possibles categories morfosintàctiques o semàntiques. El nivell d'informació que ofereix l'etiquetatge pot ser més o menys profund. Els textos analitzats morfosintàcticament se sotmeten a processos d'etiquetatge o desambiguació automàtica (tagging) de vegades basats en l'estadística; d'aquesta manera s'assigna a cada paraula la categoria més probable o bé s'ordenen les etiquetes segons criteris de probabilitat.

En el cas dels corpus parentitzats, els textos s'han sotmès a un procés d'anàlisi sintàctica de caràcter superficial: normalment s'identifiquen els constituents a un nivell molt primitiu i no s'indiquen les interdependències.

Els corpus analitzats tenen el text processat sintàcticament de manera completa. A més s'hi ha fet una revisió manual de l'etiquetatge a fi de completar i desambiguar el procés automàtic.

#### **2.1.2.4 Segons la seva representativitat**

Un quart aspecte que cal tenir en compte és la representativitat que té el corpus com a referència estàndard de la varietat lingüística que representa. Encara que com ja hem dit aquesta no és una característica de la part essencial de la definició d'un corpus,

---

<sup>22</sup> Els corpus en brut generalment són textos en format ASCII o completats amb marques SGML. En el cas que posteriorment volguem analitzar-los, en la fase del preprocés és important tenir en compte la presència de marques tipogràfiques (tipus de lletra, majúscules i minúscules...), les paraules partides al final de línia, els caràcters no convencionals específics de cada llengua, els signes de puntuació, la numeració de pàgines i capítols, les notes a peu de pàgina, etc. L'objectiu és donar-los un format estàndard el menys ambigu possible.

<sup>23</sup> Parlar de corpus processats implica la noció de *corpus enriquits*, és a dir, corpus en els quals les seqüències de caràcters que constitueixen els "mots" estan dotades d'altres informacions: lemes, etiquetes morfosintàctiques, semàntiques, arbres sintàctics, etc.

tàcitament hom considera que un corpus constitueix una referència estàndard de la varietat lingüística que representa. En aquest sentit, i justament pel fet d'acomplir aquesta funció, pot ser analitzat en estudis successius i possibilita el fet de poder comparar resultats nous amb d'altres d'anteriors quan s'analitza un mateix aspecte. Un corpus estàndard també significa emprar una base contínua de dades en què la variació de resultats entre estudis diferents no s'atribueix tant a les diferències entre les dades utilitzades, sinó a l'adequació de les assumpcions i dels aspectes metodològics del propi estudi.

Després d'analitzar els aspectes principals que caracteritzen els corpus i de veure les diferències internes que caracteritzen els diversos tipus de corpus, som ara en condicions de concretar encara més la definició de corpus que hem donat. Així, reproduint les paraules de McEnery i Wilson (1996: 24), afirmem que

*a corpus in modern linguistics, in contrast to being simply any body of text, might more accurately be described as a finite-sized body of machine-readable text, sampled in order to be maximally representative of the language variety under consideration. However, the reader should be aware of the possibilities for deviation in certain instances from this "prototypical" definition.*

### 2.1.2.5 Altres criteris d'anàlisi

A banda de les diferències ja apuntades, Johansson (1998: 4-5) assenyala que en els estudis contrastius entre llengües podem distingir entre els corpus comparables<sup>24</sup>, és a dir, els corpus formats per textos originals comparables en dues o més llengües (cas del corpus danès-anglès-francès sobre dret contractual, Faber i Lauridsen, 1991) i els corpus de traducció<sup>25</sup>, corpus formats per textos originals i la seva traducció corresponent (cas del corpus Hansard anglès-francès i de l'ENPC –English-Norwegian Parallel Corpus<sup>26</sup>). En els estudis sobre traducció, a més, es poden fer dues noves distincions: els corpus

<sup>24</sup> *Comparable corpora consists of original texts in each language, matched by such criteria as time of composition, domain, genre, intended audience, etc. They represent natural language use in each language and should allow safe conclusions to be drawn on similarities and differences between the languages compared.* [Johansson, 1998: 5].

<sup>25</sup> *Translation corpora contain texts which are intended to express the same meanings and have the same discourse functions in the relevant languages.* [Johansson, 1998: 5].

<sup>26</sup> L'ENPC és un corpus de textos originals en anglès i les seves traduccions al noruec, i de textos originals en noruec i les seves traduccions a l'anglès. El tipus de text en un i altre cas és força similar. Té un volum de 2,6 milions de paraules aproximadament, generades a partir d'extractes de 100 textos i ficció i no-ficció d'entre 10.000 i 15.000 paraules en cada llengua, 50 textos originals i 50 traduccions (Johansson i Hofland, 1994).

formats per textos originals i traduccions en una mateixa llengua<sup>27</sup> i els corpus de textos traduïts en diferents llengües.

Un dels reptes actuals pel que fa a la unificació de corpus és acordar un estàndard en la seva codificació per facilitar-ne la difusió. En aquest sentit és remarcable l'ACL/Data Collection Initiative i l'European Collection Initiative (recolzada per l'Association for Computational Linguistics –ACL–, ELSNET i altres institucions europees) a través de les quals s'ha potenciat la creació, estandardització i difusió de corpus.

### **2.1.2.6 Exemples de corpus**

La llengua anglesa ha estat pionera en la creació de corpus. Entre els més coneguts podem citar el Brown University Corpus, creat el 1979, amb un milió de paraules de l'anglès americà escrit provinents de textos de natura diversa publicats l'any 1961<sup>28</sup>: reportatges, textos científics i tècnics, etc., al qual s'han aplicat programes de concordances i freqüències i s'ha analitzat sintàcticament. El seu equivalent en anglès britànic és el Lancaster-Oslo/Bergen (LOB), també amb un milió de mots seleccionats segons els mateixos criteris que l'anterior, però a partir de textos anglesos publicats l'any 1961. El Surface and Understanding Structural Analysis of Natural English, conegut com a Susanne<sup>29</sup>, que té 128.000 ocurrències (una petita part de les quals provenen del Brown) i abraça també reportatges, textos literaris i textos científicotècnics, té la particularitat que cada frase disposa d'un arbre sintàctic molt detallat, amb associació d'etiquetes de categories i funcions.

Entre els corpus específics en aquesta llengua hi ha l'American Printing House for the Blind i els corpus de llengua parlada London-Lund Corpus<sup>30</sup>, amb prop de 500.000 paraules, i l'IBM Lancaster Spoken English Corpus (SEC) de 50.000 paraules. Un altre

---

<sup>27</sup> Un exemple de comparació entre textos originals i traduccions en una mateixa llengua es pot veure a Johansson (1998: 13-15) per al cas del noruec.

<sup>28</sup> Com ja hem esmentat més amunt, en els seus orígens s'anomenava senzillament Brown Corpus.

<sup>29</sup> Vg. Sampson (1994).

<sup>30</sup> Inclou converses (també telefòniques), conferències i classes, comentaris radiofònics, etc. Conté nombrosa informació prosòdica (pauses, etc.). Vg. Svartik et al. (1982).

cas, que recull tant llengua escrita com parlada, és el Bank of English<sup>31</sup>, base per a la confecció del Collins Cobuild Dictionary. En aquesta mateixa línia, més recentment s'han desenvolupat el Longman-Lancaster Corpus, de l'editorial Longman Group, que conté uns 50 milions de paraules, i el British National Corpus<sup>32</sup>, de l'editorial Oxford University Press, amb 100.000.000 de mots tant de l'oral (10%) com de l'escrit (textos de ficció a partir de 1960 i textos "informatius" a partir de 1975).

Pel que fa als corpus concebuts per a l'estudi de la diacronia de la llengua anglesa, podem citar el Helsinki<sup>33</sup>, amb 1.500.000 mots, que cobreix un període que va des de l'any 750 al 1700, repartits en 11 períodes i entre diferents tipus de text; i l'Archer<sup>34</sup>, que cobreix l'anglès britànic i l'anglès americà, amb 1.700.000 mots, provinents de textos entre l'any 1650 i 1990 repartits en períodes de cinquanta anys i en gèneres. Més restringits en el període comprès, hi ha el Brooklyn Parsed Corpus<sup>35</sup>, que inclou textos des de l'any 850 al 1150, de gèneres i dialectes anglesos diversos, el Toronto Dictionary of Old English Corpus (Toronto Corpus) i el Penn-Helsinki Parsed Corpus of Middle English (PPCME)<sup>36</sup>.

Pel que fa al francès, destaquem dos corpus de llengua general, el *Miterrandl*<sup>37</sup>, degudament etiquetat i lematitzat, que conté intervencions radiofòniques de F. Miterrand durant el seu primer septennat, amb més de 300.000 ocurrencies i més de 9.000 formes; i l'*Enfants*<sup>38</sup>, que inclou més de 15.000 ocurrencies (sense comptar la

---

<sup>31</sup> Es pot consultar a: <http://titania.cobuild.collins.co.uk/>

<sup>32</sup> Aquest corpus es pot consultar a: <http://info.ox.ac.uk/bnc>. Vg. Burnard (1995).

<sup>33</sup> Vg. Kytö (1993).

<sup>34</sup> Vg. Biber, Finegan i Atkinson (1994).

<sup>35</sup> De fet, el seu nom complet és *Brooklyn-Geneva-Amsterdam-Helsinki Parsed Corpus of Old English* i és una versió enriquida d'una part del *Helsinki Corpus*. Vg. Pintzuk, S. "Annotating the Helsinki Corpus: Design and Implementation. The Brooklyn-Geneva-Amsterdam-Helsinki Parsed Corpus of Old English", a: *IV i V Jornades de Corpus Lingüístics, 1996-1997*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra, Institut Universitari de Lingüística Aplicada, 1998.

<sup>36</sup> Vg. Kroch i Taylor (1998). Aquest corpus es pot consultar a: <http://www.ling.upenn.edu/mideng/>

<sup>37</sup> Constituït per D. Labbé (Institut d'Etudes Politiques de Grenoble).

<sup>38</sup> La pregunta concreta que constitueix el motor del corpus *Enfant* és: "Quelles sont les raisons qui, selon vous, peuvent faire hésiter une femme ou un couple à avoir un enfant?". L'enquesta la va fer el 1981 el Centre de Recherches et de Documentations sur Consommation (CREDOC), sota la direcció de L. Lebart.

puntuació) i 1300 formes i conté les respostes de persones majors d'edat d'entorns metropolitans a la pregunta sobre quines raons porten una dona o una parella a tenir un fill. En el marc dels llenguatges d'especialitat podem esmentar el *Menelas*<sup>39</sup>, un corpus etiquetat i analitzat sintàcticament de manera parcial, amb textos vinculats al món hospitalari, de més de 84.000 ocurrencies i 6.000 formes.

En llengua castellana, cal destacar sobretot el Corpus de la Real Academia Española de la Lengua (projecte CREA), amb uns 200 milions de formes etiquetades i consultables per Internet. Pel que fa als àmbits d'especialitat, destaca un macrocorpus jurídic multilingüe (cf. Corpas Pastor, 2002b), que conté diversos tipus de documents jurídics<sup>40</sup> en cinc llengües: castellà, anglès, alemany, italià i àrab. Entre els petits corpus específics hi ha, entre d'altres, el Corpus PAAU, juny, 1992<sup>41</sup>, creat per estudiar el discurs acadèmic en nivells escolars pre-universitaris.

En llengua catalana destaca el *Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana* (CTICL, Rafel 1994)<sup>42</sup>, base per a la construcció del Diccionari del Català Contemporani, que té uns 60 milions de paraules, de les quals un 40% són de llengua literària i el 60 % de llengua no literària. També cal mencionar el corpus multilingüe de textos especialitzats de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA) de la Universitat Pompeu Fabra, amb uns 10 milions de paraules en català i 10 milions en castellà, i el corpus RETOC (Repertori Electrònic de Textos Orals Catalans)<sup>43</sup>, també de l'IULA, que conté unes 250 hores d'enregistraments de mitjans de comunicació i de llenguatge acadèmic, de les quals fins ara s'han transcrit poc més de 20 hores, que han aportat 205.000 paraules.

---

En el nivell de paraula, el corpus ha estat estudiat a: Lebart, L. i Salem, A. *Statistique textuelle*. Paris: Dunod, 1994. Un cop lematitzat, etiquetat i corregit s'ha analitzat a: HABERT, B. i SALEM, A. (1995) : "L'utilisation de catégorisations multiples pour l'analyse quantitative de données textuelles", *TAL*, 36, 1-2, 1995 (pàg.249-276).

<sup>39</sup> Vg. Zweigenbaum (1994).

<sup>40</sup> Inclou documents contractuals reals posteriors a 1975 i formularis i textos legislatius vigents legalment durant el període de compilació del corpus (1999-2002).

<sup>41</sup> Vg. Battaner (2000).

<sup>42</sup> Es pot consultar a: <http://www.iec.es/cat/recerca/programes/Filologia/dcccat.htm>

<sup>43</sup> Vg. De Yzaguirre, Clua i Farriols (2000) i De Yzaguirre, Camps i Farriols ( "RETOC: a hypermedia compilation of oral texts", comunicació presentada a 1. Freiburger Arbeitstagung zur Romanistischen Korpuslinguistik, Freiburg, 6-8 octubre, 2000).

En relació amb la llengua basca, l'institut UZEI treballa des de fa anys en la recopilació i anàlisi de textos en éuscar<sup>44</sup>.

La utilització de corpus lingüístics resulta especialment rellevant en els estudis sobre comparació i contrast de llengües, com és el nostre cas. Aijmer i Altenberg (1996:12)<sup>45</sup> apunten en línies generals els avantatges que ofereixen els corpus en aquest tipus d'estudis:

- *they give new insights into languages compared – insights that are likely to be unnoticed in studies of monolingual corpora;*
- *they can be used for a range of comparative purposes and increase our knowledge of language-specific, typological and cultural differences, as well as of universal features;*
- *they illuminate differences between source texts and translations, and between native and non-native texts;*
- *they can be used for a number of practical applications, e.g. in lexicography, language teaching and translation.*

### **2.1.3 Els corpus alineats**

#### **2.1.3.1 Del corpus paral·lel al corpus alineat**

Per parlar de corpus alineats partim de la noció de corpus paral·lel<sup>46</sup>. Seguint Baker (1995), i en el marc dels corpus de traducció, considerem que un corpus paral·lel és un conjunt de textos escrits originalment en una llengua A i la seva traducció a una llengua B<sup>47</sup>. Així, des del punt de vista del tipus de text, existeixen molts tipus de corpus paral·lels, per exemple els corpus comparables per a períodes històrics diversos o per a varietats dialectals diferents; un altre cas és el dels corpus de llengua d'aprenentatge (*learner language corpora*), que permeten contrastar els textos de parlants nadius amb els dels aprenents (Granger, 1996, 1998; Johansson, 1998).

---

<sup>44</sup> En aquesta llengua es planteja un problema afegit a causa de la convivència de diferents estàndards.

<sup>45</sup> Citat a Johansson (1998:4).

<sup>46</sup> Cf. la discussió a Teubert (1996) sobre el terme “corpus comparables” i “corpus paral·lels” (en el sentit de corpus de traducció) i l'observació que *there are advantages to both, and therefore advantages to combining the two in any methodology for building up a multilingual database* (pàg. 238).

Un *corpus paral·lel* esdevé un *corpus alineat* quan el conjunt de textos que integren el corpus disposa de vincles explícits entre elements textuais concrets d'una i altra llengua (Harris, 1988; Habert *et al.*, 1997; Melby, 2000; entre d'altres).

*On appelle textes alignés (ou bi-textes) des couples de textes dont l'un est une traduction de l'autre et pour lesquels il existe un système de mise en relation entre segments du texte de "grain équivalent": sections, paragraphes, phrases.* [Habert *et al.* 1997:135]

*Parallel text, also known as bitext, preserves the notion of a complete text as opposed to independent segments. Typically, two texts (one of which is a translation of the other and not just a comparable text in the same domain or style) are aligned at some chosen level of granularity, such as paragraph-length, sentence-length, or phrase-length segments. Alignment of terms may also be done within segments.* [Melby, 2000:347]

Definicions com les que acabem d'exposar demostren que els conceptes de "text paral·lel" i de "text alineat" estan clarament diferenciats i que, per tant, no generen problemes d'interpretació. En canvi, sembla que hi ha una certa interferència de conceptes sota l'etiqueta de "bi-text", de vegades entès com a "text paral·lel" i d'altres com a "text alineat". Per aquest motiu, proposem no fer servir el terme "bi-text" i emprar únicament els termes "text paral·lel" o "text alineat", segons el cas.

Parlem d'alineació oracional quan els vincles s'estableixen entre cada frase del text origen (llengua A) i cada frase del text traducció (llengua B); i d'alineació lèxica quan establím vincles entre cada paraula del text origen i cada paraula del text traducció. La possibilitat d'establir lligams lèxics és un dels grans reptes i alhora un dels aspectes que genera més interès entre els autors d'estudis de textos paral·lels:

*The value of parallel texts lies precisely in allowing us to document specific occurrences of lexical equivalents.* [Hartmann, R.R.K., 1985:122]

### **2.1.3.2 L'ús de corpus alineats**

La utilització de corpus alineats constitueix en determinats aspectes una resposta als límits amb què es troba l'automatització de la traducció. De fet, el seu punt de partida

---

<sup>47</sup> Definicions més simples com la de Fung (2000:219) es limiten a concretar que *a parallel corpus is a pair of translated texts.*



no és una formalització de dues llengües i l'establiment de les seves correspondències, sinó la reutilització de les traduccions existents produïdes per traductors humans (Habert *et al.*, 1997: 137).

L'ús de corpus alineats té interès en aplicacions diverses. En el camp de la lexicografia moderna, els estudis pioners com el *Trésor de la Langue Française* -iniciat a finals dels anys cinquanta- (Imbs, 1971), ja revelen la importància creixent del tractament informàtic dels textos que configuren els corpus de treball d'aquests estudis. En el món editorial, projectes com el COBUILD (Sinclair, 1987) ho corroboren. En aquests casos els corpus no estan alineats però s'organitzen en textos comparatius, fet que anuncia la utilització cada cop més propera de corpus paral·lels per part dels lexicògrafs.

Els textos prealineats en llargues unitats com ara paràgrafs o frases permeten emprar concordances bilingües a l'hora de tractar amb rapidesa grans volums de traduccions d'una paraula concreta i copsar la importància dels elements contextuals com ara les "collocations", determinades expressions o fraseologia (Warwick i Russel, 1990; Church i Gale, 1991; Kupiec, 1993; Van der Eijk (1993); Hartmann, 1994; Dagan i Church, 1994; Daille, Gaussier i Langé, 1994, 1995; Langlois, 1996; Roberts i Montgomery, 1996; Smadja, McKeown i Hatzivassiloglou, 1996; Melamed, 1997; Hiemstra, 1998; Gaussier, 1998, Blank, 2000).

També són un bon recurs per als termes o expressions que en la traducció en llengua B no es corresponen necessàriament amb una traducció mot a mot o expressió a expressió. En aquest sentit, poden constituir un valuós recurs per a la lexicografia bilingüe (Gale i Church, 1991b; Smadja, 1992; Catizone, Russell i Warwick, 1993; Kupiec, 1993; Daille, 1994; Dagan i Church, 1994, 1997; Fung, 1995; Wu i Xia, 1995) i la desambiguació del sentit de les paraules (Gale, Church i Yarowsky, 1992; Chen, Chang, Sheng i Ker, 1997).

En el camp de la traducció, quan semblava que la majoria d'investigadors havien abandonat la idea –almenys a curt o mig termini- d'una traducció totalment automàtica d'alta qualitat, les línies d'investigació en aquest camp se centren actualment en un contínuum que va des de la traducció automàtica assistida per la persona humana fins la traducció humana assistida per la màquina. En aquest contínuum els corpus alineats

poden ser un bon recurs i una eina valuosa que ofereix una perspectiva crítica a la traducció. El fet de disposar de contextos alineats permet verificar l'adequació de la traducció que es pretén emprar. Isabelle (1992) subratlla que si les traduccions existents es tractessin de manera sistematitzada, això facilitaria molt la feina als traductors a l'hora de trobar solucions més enllà de les propostes recollides en els diccionaris. Com diu Véronis (2000: 11),

*the answer to many translation problems could no doubt be found in the huge bulk of already existing translations.*

En aquest sentit, cal tenir en compte que en molts camps d'especialitat encara no existeixen reculls lexicogràfics i terminològics sistemàtics. D'altra banda, els diccionaris bilingües convencionals solen tenir fortes restriccions lèxiques i no tracten elements fraseològics i estructures oracionals especialitzades.

Un aspecte important en el procés de traducció és el que fa referència a la informació onomàstica o enciclopèdica. Pensem especialment en els casos en què la forma lingüística no està consolidada, ja sigui en la llengua origen o en la llengua de traducció, (ex. doctrina de Marx –N + Sprep-/ doctrina marxista –N+J-).

Molts dels treballs fets darrerament en aquesta línia proposen la utilització de concordances bilingües i de memòries de traducció com a eines complementàries en les “estacions de traducció” (Kjaersgaard, 1987; Isabelle, 1992; Macklovitch, 1991, 1992, 1993; Picht, Peters i Mariani, 1992; Foster, Isabelle i Plamondon, 1997; Macklovitch i Hannan, 1998, Gaussier, Hull i Aït-Moktar, 2000).

Els corpus alineats també resulten útils en l'enfocament estadístic de la traducció automàtica<sup>48</sup> (Brown *et al.*, 1993).

En el cas dels especialistes de matèries concretes, l'alineació de corpus paral·lels en les seves àrees d'especialitat pot ser un referent per a la fixació de la terminologia i de l'homogeneïtat estilística en la documentació tècnica (Adolphson, 1998; Casillas, Abaitua i Martínez, 2000).

<sup>48</sup> En paraules de Chang i Chen (1997: 297), *the statistical approach to machine translation (SMT) can be understood as a word-by-word model consisting of two sub-models: a language model for generating a source text segment S and a translation model for mapping S to its translation T.*

En el procés d'aprenentatge de llengües estrangeres, una part del text alineat pot servir per practicar destreses de lectura i després comprovar-ne el contingut fixant-se en la versió traduïda (Nerbonne *et al.*, 1997). L'exposició a usos reals de paraules i expressions en un context pot ser un suport addicional molt útil per a eines convencionals com ara diccionaris i gramàtiques (Pienemann, 1992; Jagtman, 1994; Zanettin, 1994; Romary, Mehl i Woolls, 1995; Barlow, 1996b, Nerbonne, 2000, etc.).

Finalment, els corpus alineats poden constituir un recurs bàsic per a la lingüística contrastiva (Hartmann, 1980; Melby, 1981; Salkie, 1995; Ebeling, 1998; Johansson, 1998, Kenning, 1999) i l'estudi tèoric de la traducció.

### 2.1.3.3 Exemples de corpus alineats

Com a exemples de corpus alineats<sup>49</sup> cal destacar el *Hansard* (francès-anglès), el primer dels corpus paral·lels alineats, creat als anys vuitanta en el si del *Bell Communications Research* i l'*IBM T.J. Watson Research Center*. Conté més de 50 milions de paraules sorgides de transcripcions de debats en el Parlament Canadenc entre mitjans anys setanta i la segona meitat dels anys vuitanta. Es tracta d'un corpus emprat en estudis diversos sobre l'alineació de textos (Brown, Lai i Mercer, 1991; Gale i Church, 1991, 1993, Simard, 1998; Véronis i Langlais, 2000). La seva limitació principal és el fet de tractar només una parella de llengües i un sol tipus de text, amb una estructura molt homogènia en totes dues llengües.

Entre 1992 i 1993 la *European Corpus Initiative* (ECI) va reunir un conjunt important de dades extretes de textos paral·lels en diverses llengües europees, en què destaca el corpus trilingüe (francès, anglès, castellà) de la *International Telecommunications Union CCITT Handbook* (13,5 milions de paraules) (projecte CRATER – Garside *et al.* 1994, McEnery *et al.*, 1997) i la *International Labour Organisation* (5 milions de paraules).

---

<sup>49</sup> Les dues institucions principals que distribueixen corpus són el Linguistic Data Consortium i l'European Language Resource Association. Els seus catàlegs contenen alguns dels corpus paral·lels que esmentem aquí.

Entre 1994 i 1995, els projectes MULTEXT (Ide i Véronis, 1994) i MLCC treballaren en col·laboració per tal de reunir i preparar un volum important de dades en les nou llengües principals de la Comunitat Econòmica Europea a la vegada, que incloïen preguntes escrites de diputats europeus a la Comissió (10 milions de paraules) i debats del Parlament Europeu (uns 60 milions de paraules).

Des d'aleshores s'han dut a terme diversos projectes, com l'English-Norwegian Parallel Corpus (ENPC) i la seva ampliació actual, l'Oslo Multilingual Corpus (OMC)<sup>50</sup> (Shreve, 1993 a i b; Johansson i Hofland, 1994; Johansson i Oksefjell, 1998; Oksefjell, 1999; Hasselgård, Johansson i Fabricius-Hansen, 2002 ; Laviosa, 2003), el projecte LINGUA (Romary, Mehl i Woolls, 1995), TRIPTIC (Paulussen, 1995), PEDANT (Danielsson i Ridings, 1996), BLINKER (Melamed, 1998<sup>51</sup>) i ARCADE (Véronis i Langlais, 2000), entre d'altres. En llengües asiàtiques podem destacar el projecte JEIDA (japonès-anglès) (Isahara i Haruno, 2000) i el *Hong Kong Hansard* (anglès-xinès) (Wu, 1994).

Pel que fa a l'àmbit peninsular, cal destacar un petit corpus jurídic paral·lel multilingüe monodireccional que constitueix el corpus central d'un macrocorpus jurídic multilingüe (Corpas, 2002b, 2003), construït amb un disseny similar al del corpus estrella de l'ENPC i de la seva ampliació actual, l'OMC<sup>52</sup>.

El corpus creat especialment per al present estudi ve a afegir-se a aquesta llista. Es tracta d'un subcorpus dins el corpus tècnic de l'IULA, del qual en donarem més detalls en el capítol 3.1.

---

<sup>50</sup> Per a més informació, es pot consultar la URL del projecte OMC: <http://www.hf.uio.no/german/sprik/english/corpus.html>.

<sup>51</sup> Vg. Melamed, I. D. *Manual Annotation of Translation Equivalence: The Blinker Project, University of Pennsylvania* (IRCS Technical Report #98-07), 1998.

<sup>52</sup> El corpus central (un corpus paral·lel multilingüe monodireccional) d'aquest macrocorpus jurídic multilingüe conté contractes de compravenda en castellà i les seves traduccions –reals o elaborades– cap a les altres llengües (anglès, alemany, italià i àrab). El corpus complementari, més extens, conté contractes de compravenda i formularis en les cinc llengües del projecte, altres tipus de documents (sentències, actes notariaus, contractes turístics, testaments, etc.) i la legislació (civil o mercantil) en matèria contractual que es correspon amb cadascun dels ordenaments jurídics seleccionats. Es tracta d'un corpus comparable multilingüe en què els documents que l'integren estan equiparats segons similituds de tipus textual o gènere, de contingut, de finalitat, d'autor i de receptor. Per a més detalls, veg. Corpas (ed.), 2003:45-47.

### 2.1.4 El tractament dels corpus

Abans de cloure aquesta presentació general sobre els corpus lingüístics, considerem rellevant per al nostre treball tractar breument la qüestió del tractament dels corpus, a la qual ja ens hem referit de passada en parlar dels tipus de corpus.

Per poder extreure la informació que els corpus contenen de manera implícita hi ha dos tipus de programes: els que realitzen un tractament superficial del text, i els que el processen i n'extreuen informació nova. Tant en el primer cas com en el segon, per obtenir el màxim d'informació sobre el contingut del corpus, cal que aquest s'estructuri en un format de base de dades, de manera que la informació sigui accessible a través d'un llenguatge d'interrogació.

Els programes que fan un tractament superficial del text permeten fer cerques en el corpus a partir de segments definits i combinats per operadors booleans. En aquest cas s'obtenen els mots demanats en la cerca (p. ex. tots els que comencen per co- o bé que acaben en -ble) i els seus contextos o concordances<sup>53</sup> (Sinclair, 1987, 1991). En cerques més complexes la comanda no es limita al reconeixement de segments, sinó que pressuposa haver establert prèviament relacions entre els mots (preprocessament morfològic). Un cas d'aquest tipus de cerca és, per exemple, demanar al programa que localitzi en català mots que comencin per “apel·l-” seguit de la preposició “contra” en un context màxim de quatre mots.

En el cas del programes que processen els corpus i n'extreuen informació nova, cal destacar els analitzadors morfològics i sintàctics i els etiquetadors semàntics<sup>54</sup>.

L'analitzador morfològic associa a cada mot d'un text l'etiqueta que el descriu i el lema (forma canònica que el representa) corresponent. Així, per exemple, podem obtenir concordances d'un mot pel seu lema, amb la qual cosa el mot es presenta amb totes les

---

<sup>53</sup> Les concordances són especialment útils ja que permeten captar comportaments lingüístics que d'una altra manera serien difícils d'obtenir. Constitueixen un bon recurs per confeccionar i revisar diccionaris d'ús. També ajuden en l'extracció de col·locacions i coocurrències d'alta freqüència, entre altres utilitats.

<sup>54</sup> Exemples d'aquest tipus de programes és el paquet LIC de l'IULA, que analitza els lemes i categories gramaticals.

seves variants flexives; podem seleccionar tots els casos en què un verb està en una determinada forma verbal, etc.

Els casos en què l'anàlisi morfològica genera ambigüitat (p. ex. "el" pot ser un determinant o un pronom; "crida" pot ser un substantiu o bé un verb) es poden resoldre per mitjà de programes de desambiguació automàtica o etiquetadors<sup>55</sup>. Encara que alguns sistemes de desambiguació es basen en regles lingüístiques, la metodologia més emprada és l'ús dels models de Markov (Calliope, 1989: 360-370; Mérialdo, 1995: 11-13), basats en l'estadística: la tria d'una o altra etiqueta es fa per mitjà de càlculs probabilístics<sup>56</sup>.

Un i altre tipus de metodologia té els seus avantatges i inconvenients. Així, la tria d'una o altra ens ha de fer conscients de les limitacions del programa. Com explica Brill (1995),

*[les] étiqueteurs stochastiques ont bien des avantages sur les étiqueteurs bâtis manuellement, en particulier ils rendent superflue la construction laborieuse de règles manuelles, et saisissent des informations utiles qui peuvent ne pas avoir été remarquées par l'analyse humain. Cependant, les étiqueteurs stochastiques présentent l'inconvénient que les connaissances linguistiques ne sont capturées qu'indirectement, par le biais de grands tableaux statistiques. [Habert et al., 1997: 167]*

D'altra banda,

*l'écriture de règles se heurte rapidement à la complexité des interactions effectives entre les règles. En effect, chaque règle agit sur un texte qui a été modifié par les règles précédentes. Il faut donc prévoir, autant que faire se peut, ces interactions, qui peuvent devenir d'une complexité très grande, voire ne plus être maîtrisables. À l'inverse, la mise au point des règles peut s'appuyer sur l'intuition des locuteurs. [Habert et al., op. cit.: 167].*

Davant tot això, una alternativa és un enfocament mixt, en què un etiquetatge probabilístic estigui corregit finalment per regles com les que acabem d'apuntar, o a la

---

<sup>55</sup> Sovint els processos d'anàlisi morfològica i de desambiguació es troben integrats en un mateix procés.

<sup>56</sup> Aquests mètodes parteixen de la base que es disposa d'un corpus d'aprenentatge suficientment gran per poder fer una estimació fiable de les probabilitats que té una categoria d'un mot A de correspondre's amb la del mot B. Per calcular-ho es tenen en compte les categories dels mots del seu entorn i l'etiquetatge que s'ha fet del mot en casos anteriors: *Le coût de préparation de ce corpus d'apprentissage est important. On procède alors par approximations successives. Un premier corpus d'apprentissage, relativement court, permet d'étiqueter un corpus plus important. Celui-ci est corrigé, ce qui permet de*

inversa. Aquesta línia de treball és la que segueix, justament, la cadena de processament del corpus de l'IULA.

Pel que fa a l'anàlisi sintàctica, els programes desenvolupats descriuen el text en termes de constituents de les frases i d'algunes de les dependències internes. Davant la dificultat de disposar d'analitzadors sintàctics robustos i adaptables a la majoria de llengües (cas del català i del castellà, per exemple) s'ha optat per utilitzar analitzadors sintàctics de baix nivell (CHUNKER). En aquests casos les frases no s'analitzen de manera completa i s'assignen etiquetes funcionals als arbres d'anàlisi<sup>57</sup>. L'anàlisi sintàctica permet fer cerques per constituents, per seqüències de constituents i combinar cerques amb unitats d'altres nivells de processament.

El funcionament dels analitzadors sintàctics, de manera semblant a l'anàlisi morfològica, es basa en l'estructuració per regles i/o l'estructuració probabilística. En el primer cas, s'utilitzen regles "negatives", la funció de les quals és eliminar determinades hipòtesis; així, si per a cada etiqueta morfològica d'un mot hi ha diversos funcionaments sintàctics possibles (p. ex. un substantiu pot funcionar de subjecte, objecte, complement preposicional, etc.), s'eliminen els funcionaments il·legítims a partir de patrons sobre context. En principi aquestes regles són independents les unes de les altres i no segueixen un ordre específic. També hi ha regles "positives", de més o menys complexitat, com les que es fan servir en el projecte TOSCA (Nederhof i Kostner, 1993: 166-170).

Els sistemes basats en regles solen comportar problemes de cobertura (les regles són o massa permissives o massa restrictives) i d'ambigüitat (proposen massa possibilitats) (Black *et al.*, 1993; Rajman, 1995). Per això es tendeix a l'enfocament probabilístic, que permet evitar aquests problemes. La idea general és reemplaçar la distinció binària acceptable/no acceptable per a una parella <seqüència, estructura> per una probabilitat.

---

*réestimer les probabilités. Il sert donc à un second apprentissage. Et ainsi de suite.* (Habert et al., 1997: 177)

<sup>57</sup> En una frase com ara "cada matí va a la feina", el CHUNKER és capaç de determinar quines altres variants d'aquesta estructura són sintàcticament possibles. Així, per exemple, acceptarà les estructures formades pel mot "cada" seguit d'un nom que designi persones (cada home, cada treballador...) o bé d'un nom que designi parts del dia (cada matí, cada tarda, cada vespre...). Si el nom que segueix el mot "cada" és una part del dia, també donarà per bones altres combinacions d'aquest sintagma (cada dia, cada tarda...) seguides d'un verb que designi un desplaçament (cada matí passeja, cada matí corre...) o bé una acció meteorològica (cada matí neva, cada matí plou...).

Així, a les seqüències inacceptables els correspon una probabilitat nul·la; altres casos, en canvi, són reconeguts com a rars, però possibles; d'altres, tenen una probabilitat forta. La probabilitat atribuïda a cada estructura en una frase concreta permet classificar les estructures per probabilitat creuada i guardar la/ les estructura/es amb una probabilitat més forta. La probabilitat de les diferents realitzacions d'un sintagma qualsevol s'estima a partir de la seva freqüència en el corpus<sup>58</sup>. És difícil avaluar els analitzadors que es basen en aquest sistema, atès que l'etiquetatge sintàctic pot variar molt en complexitat (Atwell *et al.*, 1994; Black *et al.*, 1993). En qualsevol cas, després d'aquesta aplicació cal un post-tractament, sovint manual.

Quant a l'etiquetatge semàntic, es troba encara en una fase molt incipient. Parteix d'un sistema de tipus o d'etiquetes semàntiques que permetran codificar el corpus, però ara per ara no existeix un sistema d'etiquetatge estàndard<sup>59</sup>, com en el cas de la morfologia i la sintaxi. El problema principal d'un etiquetatge semàntic automàtic rau en la desambiguació, és a dir, en com saber, en un context determinat, en quin sentit s'està emprant un mot. Treballs com els de Lafon (1981), Church i Hanks (1990), Hindle (1990), Sussna (1993), Basili *et al.* (1993), Grefenstette (1994), Grishman i Sterling (1994), Assadi i Bourigault (1995), Mikheev i Finch (1995), Bouaud *et al.* (1997) entre d'altres, han obert una mica més el camí en aquest camp.

## 2.2 Els alineadors

### 2.2.1 Noció d'alineador

*Bilingual alignment is the task of identifying the correspondende between locations of fragments in a text and its translations. Word alignment is the task of identifying such correspondences between source and target word occurrences.* [Yaacov, Conley i Dagan, 2000]

D'acord amb la idea d'alineació de Yaacov *et al.* (2000), concebem un alineador com un sistema capaç de reconstruir automàticament correspondències de traducció que

---

<sup>58</sup> La utilització del model en un corpus més gran permet verificar l'adequació del model i millorar-lo.

<sup>59</sup> Sembla que hi ha un cert acord per considerar WordNet i les seves versions en diferents llengües un estàndard per a la codificació semàntica, però no és definitiu (Resnik, 1995).



uneixen els segments d'un text en llengua A (llengua origen) amb els seus corresponents segments del text equivalent en llengua B (llengua de traducció).

En aquest sentit, com indiquen Isabelle i Warwick-Armstrong (1993: 289), l'objectiu de l'eina és diferent del de la traducció automàtica: si els sistemes de traducció automàtica impliquen una competència activa del fet de traduir, els sistemes d'alineació automàtica -és a dir, la recerca de correspondències en les traduccions preexistents- comporten una competència passiva de l'activitat traductològica. I és justament aquesta diferència en l'objectiu el que fa que els mètodes emprats siguin diferents. En paraules d'Habert *et al.* (1997: 138),

*on part de "l'équivalence traductionnelle" qui est au contraire le résultat final escompté de la traduction automatique.*

La noció d'alineació que hem apuntat fa referència, en un sentit ampli, a la correspondència entre fragments del text original i de la seva traducció, i de manera específica en el nivell lèxic, de correspondència entre paraules del text original i del de la traducció corresponent. Com Yaacov *et al.* (2000), la majoria d'autors conceben bàsicament dos tipus d'alineació en l'estructura d'un enunciat: l'alineació de fragments (ja sigui en el nivell de paràgraf i/o de frase) i la de paraules. Com més precís és el nivell en què es treballa, més dificultat hi ha en la concreció de les correspondències:

*Les grandes sections d'un document sont généralement en relation bijective entre les deux versions. C'est encore souvent le cas pour les paragraphes. Les phrases font déjà exception. Une phrase dans une langue peut se traduire par deux phrases [...]. L'ordre des propositions ou des phrases peut varier. En deçà de la proposition, la variation de l'ordre des mots ainsi que le remplacement d'un mot dans une langue par une périphrase ou une expression polylexicale dans l'autre constituent des obstacles plus évidents encore à l'alignement. [Habert *et al.*, op. cit.: 138]*

## 2.2.2 Tipus d'alineadors

### 2.2.2.1 Diversitat d'enfocaments metodològics

Els primers estudis sobre els sistemes d'alineació automàtica de textos paral·lels (bàsicament les propostes de Kay i Röscheisen, 1988, 1993; Gale i Church, 1991, 1993; i de Brown, Lai i Mercer, 1991), apunten els dos grans principis que marquen la metodologia emprada en els diferents tipus d'alineadors existents: d'una banda, l'existència d'una correlació en la longitud de les frases o segments del text original i el de la seva traducció suficientment gran per actuar de propulsor en aquest procés (cas de Gale i Church, 1991, 1993 i de Brown, Lai i Mercer, 1991) i, de l'altra, la presència de vincles (o elements d'ancoratge) lèxics entre el text original i el de la seva traducció prou forts<sup>60</sup> per actuar de motor en el procés d'alineació (cas de Kay i Röscheisen, 1988, 1993).

D'acord amb el primer principi, els segments es mesuren en nombre de mots (Brown *et al.*, 1991) o de caràcters (Gale i Church, 1991). D'entrada, com descriuen Habert *et al.*, (1997:139), cadascun del dos textos es descompon en frases, a les quals s'atorga un feix d'aparellaments possibles (un/ zero, zero/un, un/un, un/dos, dos/un, etc.). En la majoria de casos no es fan alineacions creuades<sup>61</sup>. S'examinen tots els aparellaments possibles que siguin compatibles amb els aparellaments retinguts com a possibles i es calcula la quantitat de correlacions de la longitud dels segments que conté cada aparellament. Es reté l'aparellament que ha obtingut una millor marca. Aquest tipus de mètodes té l'avantatge que no necessita com a recurs de suport un diccionari, però, en canvi, té l'inconvenient que només analitza les correlacions entre dos textos a grans trets, fet que condueix a haver de recórrer a una resincronització quan l'aparellament es trenca en un punt determinat. Tot plegat fa que el desenvolupament estadístic sigui molt vulnerable als errors.

---

<sup>60</sup> Entenem per vincles lèxics forts mots o sintagmes força semblants. En això té importància la proximitat entre llengües.

<sup>61</sup> En alguns subcorpus de l'IULA s'han arribat a trobar frases creuades (amb l'ordre intercanviat); probablement es tracta de traduccions del propi autor, que en la traducció ha reformulat el text.

El segon principi (Kay i Röscheisen, 1988, 1993) es recolza en els mots semblants entre dues llengües properes (ex. demandat/ demandado). Es tracta d'escurçar distàncies entre cadenes de caràcters tenint en compte, per exemple, la supressió, addició o substitució d'elements, o utilitzant diccionaris bilingües.

La tria d'un o altre principi o bé la combinació de tots dos permet distingir tres grans línies metodològiques que defineixen els diferents tipus d'alineadors existents:

- Enfocament basat en tècniques lèxiques: l'alineació en el nivell de frase se centra en la selecció de vincles lèxics (Kay i Röscheisen, 1988, 1993), per a la qual cosa fa servir grans diccionaris bilingües. És el cas dels mètodes que proposen Catizone, Russel i Warwick, 1989; Debili i Sammouda, 1992, i Wu, 1994; entre d'altres.
- Enfocament basat en tècniques estadístiques tenint en compte les característiques formals de la frase: l'alineació en el nivell de frase es basa en la correlació en la longitud de la frase del text A amb la del text B, ja sigui a partir del nombre de paraules que conté (Brown *et al.*, 1991) o del nombre de caràcters (Gale i Church, 1991). És el cas de les propostes de Lafon, 1984; Church i Hanks, 1990; Smadja i McKeown, 1990, entre d'altres.
- Enfocament mixt: l'alineació es realitza mitjançant una tècnica híbrida entre la selecció de vincles lèxics i la correlació en la longitud de les frases dissenyada en un marc estadístic. És el cas dels mètodes desenvolupats per Simard, Foster i Isabell, 1992; Gaussier, 1998; Choueka, Conley i Dagan, 2000; Ahrenberg, Andersson i Merkel, 2000; De Yzaguirre *et al.*, 2000.

#### **2.2.2.1.1 Segons les llengües tractades**

El seguiment d'un o altre enfocament ve condicionat en bona part per les llengües tractades, és a dir, per la parella de llengües amb què el programa és capaç d'establir les correspondències entre segments d'un text A i segments d'un text B suposadament

equivalents<sup>62</sup>. Cal tenir en compte que el grau de proximitat entre les llengües que hi intervenen pot repercutir en l'èxit dels resultats: les llengües estructuralment més properes previsiblement generen menys soroll en l'alineació tant a nivell de frase com de paraula que no pas les més allunyades. En aquest sentit, diversos autors han subratllat les dificultats tècniques d'alinejar llengües molt diferents entre sí (Jones i Alexa, 1994 i Blank, 2000, per a la parella anglès-alemany; Wu, 1994, 1995, 1997, per a la parella anglès-xinès; Nagao, 1984, Haruno i Yamazaki, 1996, per a la parella japonès-anglès; Debili i Sammouda, 1992, per a la parella francès-àrab; Choueka et al., 2000, per a la parella hebreu-anglès; Singh et al., 2000, per a la parella anglès-panjabi; etc.).

#### **2.2.2.1.2 Segons el grau de profunditat en l'alineació**

Un altre aspecte important en la tria de l'enfocament és el grau de profunditat a què es vol arribar en l'alineació. Hi ha la possibilitat d'alinejar només la macroestructura del text (per blocs o apartats), fer-ho a nivell de paràgraf, de frase i/o de mot. El fet és que com més petit sigui el segment alineat, més complexitat interna ha de tenir el programa.

#### **2.2.2.1.3 Segons el grau de tolerància als errors**

D'altra banda, cal prendre en consideració el grau de tolerància als errors del programa. Així un alineador pot alinear una frase contra una altra o contra més d'una. Un exemple que pot generar fàcilment error en l'alineació d'un a un és quan en el text A hi ha una enumeració d'elements que apareix entre parèntesi i, per tant com un sol ítem, i, en canvi, en el text B hi ha una enumeració sense parèntesi, en què els programes d'enriquiment consideren, encertadament o no, que cada element de l'enumeració és un ítem diferent.

#### **2.2.2.1.4 Segons la modularitat en el disseny de l'aplicació**

Un aspecte vinculat al sistema conceptual de l'aplicació és la possibilitat de tenir un caràcter modular. No hem d'oblidar que el processament del llenguatge és un problema

---

<sup>62</sup> Concebem l'*equivalència* com una relació d'igualtat funcional entre dos o més elements en un context determinat.

complex d'enginyeria de programació i de gestió del coneixement en què participen unitats lingüístiques de naturalesa diversa (morfemes, paraules, frases, significats...) i en què es poden aplicar processos diversos com ara l'anàlisi morfològica i sintàctica o la interpretació semàntica. Per això és habitual, especialment en la traducció automàtica –però també perfectament aplicable en l'alineació automàtica-, una concepció i un disseny modular de l'aplicació, ja que d'aquesta manera cada component (o mòdul) s'encarrega d'un tipus de procés. La proposta de Winarske, Warwick-Armstrong i Halij (1992), per posar un exemple, introdueix justament el caràcter modular en el seu sistema com a novetat per superar bona part de les limitacions del programa de Gale i Church (1991).

Els avantatges de la modularització són diversos: d'entrada, permet aplicar programes específics per al tractament de les unitats de cada nivell; a més, manté la independència interna de les dades, de tal manera que es poden fer modificacions en un mòdul sense que això hagi d'afectar necessàriament la resta; també permet desenvolupar simultàniament cadascun dels mòduls i especialitzar diferents grups de treball. D'altra banda pot optimitzar el funcionament del programa combinant o variant l'ordre de seqüenciació dels mòduls.

Una estructura modularitzada possibilita, a més, una nova millora en el programa: intercalar, si escau, mòduls addicionals dissenyats específicament per resoldre problemes concrets (escalabilitat). Així, per exemple, pot resultar útil introduir un mòdul que redueixi la distància en el nombre de mots per frase, de manera que es puguin resoldre diferències idiosincràtiques com ara les que hi ha en les perífrasis verbals del català en comparació amb les de l'anglès o el castellà<sup>63</sup>.

#### **2.2.2.1.5 Segons el grau d'especialitat del llenguatge tractat**

Un altre condicionant del tipus d'alineador és l'aplicació del concepte de llenguatge d'especialitat<sup>64</sup>. Aproximar-nos a aquest concepte és complex i les temptatives per

<sup>63</sup> De fet, com ja explicarem en la presentació de l'alineador ALINEA, es tracta d'aplicar una tècnica similar a la del SIMEX, que redueix la distància ortogràfica entre llengües.

<sup>64</sup> Malgrat de diversitat de denominacions que s'empren per fer referència al concepte *llenguatge d'especialitat* (llenguatges d'especialitat, llenguatges especialitzats, llenguatges per a propòsits específics), que alguns autors consideren com a termes sinònims mentre d'altres hi distingeixen matisos diferents, en

concretar la noció d'aquest terme i donar-ne una definició precisa han estat diverses. D'ençà les seves primeres referències als anys 30<sup>65</sup>, la multiplicitat d'opinions que hi ha sobre aquest concepte estan motivades, essencialment, pels diversos enfocaments que se n'ha fet (principalment de caràcter lingüístic i pragmàtic) i pels diferents criteris que s'han emprat per definir el caràcter d'especialitat.

Beaugrande (1987)<sup>66</sup> destaca tres posicions entre els principals autors que han estudiat el tema: a) la primera posició, mantinguda per Hofmann, Souriou i Lérat, Legault, Bowers, entre d'altres, entén els llenguatges d'especialitat com a codis de caràcter lingüístic que es diferencien de la llengua general, formats per unes regles i unitats específiques; b) la segona, representada per Rondeau, Rey o Quemada, els presenta com a simples variants de la llengua general; c) la tercera, compartida per Picht i Draskau, Varantola, Sager, Beaugrande i Gémard, els considera com a subconjunts, essencialment pragmàtics, del llenguatge entès en sentit global.

L'anàlisi d'aquestes posicions posa de manifest que, per aproximar-nos al concepte de llenguatge d'especialitat, cal tenir en compte no només l'òptica lingüística sinó també la pragmàtica, ja que, com afirma Sager (1993:29),

*[L]inguistic criteria alone are insufficient for justifying a separate treatment of sublanguages.*

En aquest sentit, la proposta de Cabré (1992: 128-129) és un intent de fer convergir totes dues perspectives. Segons l'autora un llenguatge d'especialitat és un

*subconjunt del llenguatge general caracteritzat pragmàticament per tres variables: la temàtica, els usuaris i les situacions de comunicació.*

---

el nostre estudi emprarem la primera denominació com a forma equivalent de la francesa *langue de spécialité*, de l'alemanya *Fachsprache* i de l'anglesa *special language* (terme usat per Sager, 1980).

<sup>65</sup> En el marc del Congrés Internacional de Lingüística, celebrat a Roma l'any 1933, Walter Porzig defineix el concepte de "llenguatges d'especialitat" de la manera següent: *totalité des moyens d'expression qui se rapportent à une spécialité donnée*. (Citat a Kocourek, 1982). Es tracta d'una definició molt genèrica, que no té en compte nocions importants com la de "subllenguatge" (o "subsistema lingüística" – com prefereix Lerat (1995)-, "comunicació" i "coneixement i informació", però mostra ja la importància de la noció d'"especialitat", i sobretot l'especificitat que manifesta la llengua en relació a aquest concepte.

<sup>66</sup> Citat a Cabré (1992).

Això explica, per exemple, que mots habituals en la llengua comuna com ara “acord”, “acte” o “demanda” adquireixen tot un altre sentit quan s'utilitzen en una context formal de comunicació entre especialistes del món del dret. Com diu Gémard (1995: 88),

*[s]i l'usage confère sa valeur sémantique première (ou objective) à un mot, c'est toutefois le contexte de son emploi (le mot mis en discours, en situation, donc envisagé de façon subjective) qui en détermine la signification réelle.*

Una mostra que un llenguatge d'especialitat té característiques específiques que l'allunyen parcialment de la llengua general és el fet que s'hagin creat traductors automàtics limitats a dominis molt especialitzats. Aquest és el cas, per exemple, del projecte Distributed Language Translation (DLT), de l'empresa holandesa BSO, que ha desenvolupat un programa amb relativament pocs recursos però amb resultats força positius<sup>67</sup>.

L'abast conceptual d'un sistema, ja sigui de traducció automàtica o bé d'alineació automàtica, està limitat tant pel domini semàntic (el subconjunt del camp semàntic on se situen els conceptes inicials), com per les operacions que s'han de realitzar amb aquests conceptes. És justament aquesta limitació el que fa possible definir bases de coneixement on es poden representar els objectes que tracta l'aplicació i les seves relacions amb el domini. Tot plegat permet controlar l'ambigüitat tant en el nivell lèxic com sintàctic, restringir el vocabulari i delimitar el tipus d'estructures sintàctiques que es tracten.

---

<sup>67</sup> K. Schubert “The Architecture of DLT – Interlingual or Double Direct?”, a: D. Maxwell; K. Schubert i T. Witkam (eds.) (1988: 132).

### 2.2.2.1.6 Segons la forma (arquitectura) de l'aplicació

Altres aspectes que marquen els diferents tipus de programes són la forma en què es fa l'aplicació, el coneixement que hi pren part i el grau d'automatisme del sistema.

Pel que fa a la forma, podem distingir entre arquitectura estratificada (seqüencial o en sèrie), en què cada tipus de coneixement està ubicat en un mòdul informàtic diferent, al qual s'accedeix a partir del mòdul precedent, sense que es pugui variar el sentit del camí; i arquitectura integrada, en què diferents coneixements s'utilitzen de manera simultània, ja sigui fent comunicar els diferents mòduls o bé integrant els diferents coneixements en el nivell de mot en una representació complexa<sup>68</sup>.

La gran majoria de sistemes existents presenten una estructura interna estratificada i comparteixen un conjunt de supòsits de partida aplicables al nivell de paràgraf i de frase:

- l'ordre de les frases en els dos textos és igual o molt semblant;
- els textos contenen poques omissions o addicions;
- la gran majoria d'alineacions es corresponen 1:1, i les poques alineacions que divergeixen en aquest nombre (m:n) generalment no tenen valors gaire més alts (normalment  $\leq 2$ ).

Aquests supòsits es justifiquen per raons d'eficiència dels programes, però fan que els sistemes siguin molt vulnerables amb textos amb estructures molt diferents. En aquest sentit, Fluhr *et al.* (2000) proposen un nou enfocament que elimina la necessitat d'establir aquest tipus de supòsits. Els textos no es processen seqüencialment sinó que es converteixen en bases de dades, que després es tracten amb un sistema de recuperació de la informació general que ultrapassa una llengua (*cross-language information retrieval system*). Així la tasca d'alineació de frases es redueix a un problema de pregunta de document multilingüe que té com a objectiu la frase del text B que resulta més similar a la del text A.

---

<sup>68</sup> *L'avantage des architectures moins hiérarchisées est évident: en intégrant les différentes connaissances, elles évitent les ambiguïtés artificielles, propres aux machines, et qui apparaissent lorsque les connaissances sont considérées les unes près les autres.*[Bouillon, 1998: 16]



*We demonstrate that aligning a sentence with its translation is not fundamentally different from finding a sentence on the same topic in the target corpus, using the source sentence as a query. The two processes are based on the semantic proximity of two sentences in different languages, and their major difference is that information retrieval only needs to insure that the sentence found contains most of the information of the query, whereas sentence alignment requires that the parts that are not common to both languages be as small as possible. [...] [O]ur approach is very robust to text desynchronization, such as missing text segments in one language, or texts such as glossaries or indexes that are not in the same order in different languages. [Fluhr, Bisson i Elkateb, 2000:187]*

### **2.2.2.1.7 Segons el nivell de coneixement lingüístic**

Si ens centrem en els tipus de coneixement emprats, podem distingir dues classes d'alineadors:

- Sistemes que utilitzen coneixement lingüístic d'alt nivell, els quals tenen un cost elevat però ofereixen resultats molt afinats.
- Sistemes basats només en diccionaris bilingües, els quals tenen un cost baix, però com que el coneixement que incorporen es deriva estrictament d'un diccionari bilingüe, els resultats són de menor qualitat.

El grau de proximitat entre les parelles de llengües tractades determina en gran mesura l'ús d'un determinat tipus de sistema.

### **2.2.2.1.8 Segons el grau d'automatisme**

Quant al grau d'automatisme, cal tenir en compte dos aspectes rellevants: la transportabilitat i la flexibilitat de manteniment. El primer tret, la transportabilitat, implica la possibilitat de canviar el domini de l'aplicació o les llengües implicades en el procés d'alineació de manera no excessivament complexa. Així l'usuari pot definir el nou domini o incorporar dades lingüístiques necessàries sense l'ajut d'un expert informàtic. Pel que fa a la flexibilitat de manteniment, ens referim al fet que el sistema disposi d'un entorn interactiu de manera que l'usuari pugui modificar o augmentar de

forma àgil i còmoda les dades lingüístiques i, en conseqüència, millorar el funcionament del sistema.

Finalment, des del punt de vista de l'autonomia - i de manera semblant a la traducció automàtica-, podem distingir entre una alineació totalment automàtica (el nivell d'intervenció humana és nul) i una alineació automàtica assistida (requereix la intervenció humana en algunes fases del procés d'alineació).

### **2.2.3 Els alineadors existents**

Com ja hem assenyalat, la gran majoria de mètodes d'alineació que existeixen actualment són hereus de les dues línies d'estudis pioners desenvolupats entre finals dels anys vuitanta i principis del noranta. Recordem que la primera línia està representada per la proposta de Kay i Röscheisen (1988, 1993) i la segona, pels treballs de Gale i Church (1991, 1993) i de Brown, Lai i Mercer (1991). Es tracta de dues orientacions que parteixen de principis diferents, tot i que, com veurem a continuació, comparteixen també algunes idees.

#### **2.2.3.1 L'alineador del Xerox Palo Alto Research Center (Kay<sup>69</sup> i Röscheisen<sup>70</sup>)**

El mètode d'alineació que proposen Kay i Röscheisen (1988<sup>71</sup>, 1993) es basa en la idea que hi ha una gran correspondència entre el nombre de paraules de la frase original (text A) i el nombre de paraules de la frase traduïda (text B). Per aquest motiu l'alineació de frases es pot fer utilitzant només informació interna del text. En altres paraules, tota la informació necessària (i en particular el mapa lèxic) deriva de l'alineació mateixa dels textos.

---

<sup>69</sup> Martin Kay és professor de la Universitat de Stanford.

<sup>70</sup> Martin Röscheisen és professor de la Universitat Tècnica de Munich.

<sup>71</sup> Kay, M. i M. Röscheisen. *Text-translation alignment*. Technical Report. Xerox Palo Alto Research Center, 1988.

Els autors consideren que alinear paraules en dos textos és una tasca complicada, però consideren que, encara que no sigui perfecta, una alineació en el nivell de paraula pot conduir a una alineació satisfactòria en el nivell de frase.

*The plan rests on a relationship between word and sentence alignments arising from the observation that a pair of sentences containing an aligned pair of words must themselves be aligned. It follows that a partial alignment on the word level could induce a much more complete alignment on the sentence level. [Kay i Röscheisen, 1993: 122]*

El procés s'inicia establint un conjunt inicial de frases que tenen una alta probabilitat d'alineació correcta: se seleccionen la primera i darrera frase d'un paràgraf o text, ja que aquestes tenen una probabilitat molt alta de correspondre's amb la primera i darrera frase del text de la traducció. Així s'acota el marge de possibilitats de correspondència de les frases del mig. A continuació es compara la distribució de les paraules dels dos conjunts de frases (text A i text B). S'assumeix que si la distribució per a un parell de paraules donat és similar al nivell de tall de la probabilitat donada, llavors les paraules tenen una alta possibilitat de ser les traduccions corresponents. Aquestes paraules serveixen així de punts d'ancoratge per a l'alineació de les frases candidates.

*The process starts from an initial subset excluding pairs whose relative positions in their respective texts is so different that the change of their being aligned is extremely low. This potentially alignable set of sentences forms a basis for a relaxation process that proceeds as follows. An initial set of candidate word alignments is produced by choosing pairs of words that tend to occur in possibly aligned sentences. The idea is to propose a pair of words for alignment if they have similar distributions in their respective texts. The distributions of a pair of words are similar if most of the sentences in which the first word occurs are alignable with sentences in which the second occurs, and viceversa. The most apparently reliable of these words alignments are then used to induce a set of sentence alignments that will be a subset of the eventual result. A new estimate is now made of what sentences are alignable based on the fact that we are now committed to aligning certain pairs. Because sentence pairs are never removed from the set of alignments, the process converges to the point when no new ones can be found; then it stops. [Kay i Röscheisen, 1993: 122]*

El procés es repeteix fins que s'arriba a la solució mínima.

### 2.2.3.2 Els alineadors de l'IBM Thomas J. Watson Research Center (Brown, Lai i Mercer) i de l'AT&T Bell Laboratories (W. A. Gale i K. W. Church)

Les propostes de Brown, Lai i Mercer (1991) i de Gale i Church (1991, 1993) també utilitzen només informació interna, però sense fer cap suposició directa sobre els continguts lèxics de les frases. Parteixen del fet que la longitud de les frases del text A té una alta correlació amb la longitud de les frases del text B; consideren que existeix un rati relativament fix entre la longitud de les frases entre dues llengües qualsevols, tal i com es demostra mesurant el nombre de paraules o de caràcters. Així, per exemple, s'explica que els textos francesos siguin generalment més llargs que els anglesos. Aquesta idea porta els dos grups d'autors a desenvolupar models probabilístics.

A partir de la freqüència observada en el tipus d'alineació, Gale i Church estableixen una tipologia de casos de correspondència entre les frases del text A i les del text B. El cas més comú és el de frases del text A que es corresponen exactament amb frases del text B (1:1). Altres casos possibles són l'omissió de la frase del text B (1:0), una addició (0:1) o una fusió de complexitat variable (m:n) (amb  $m, n > 1$ ). L'alineació òptima és la que minimitza la diferència acumulativa d'un text sencer. Per raons tècniques, els autors fan un nombre de pressuposicions simplificat. En concret, el cas (m:n) es limita a  $m, n \leq 2$ . D'aquesta manera l'alineació òptima es pot mesurar aplicant un algoritme de programació dinàmica convencional.

Aquest mètode es va desenvolupar i provar inicialment en un petit corpus trilingüe (anglès-francès i anglès-alemany) d'informes econòmics de l'Union Bank of Switzerland (UBS) i, posteriorment, en el corpus Hansard anglès-francès, un corpus format per actes del parlament canadenc<sup>72</sup> publicades entre els anys 1973 i 1986.

L'alineador s'inscriu en un marc de programació dinàmica, en què, a cada parell de frases candidates a alinear-se, el programa atorga una marca de probabilitat basada en el rati de les longituds de les dues frases (en caràcters) i en la variació d'aquest rati<sup>73</sup>.

---

<sup>72</sup> Al Canadà aquests actes es coneixen amb el nom de *Hansards*. Per a una descripció del procés a través del qual s'enregistren les *Hansards*, vegeu Brown et al., 1990 i Brown et al., 1991.

<sup>73</sup> Per a més detalls tècnics sobre el model, vegeu Gale i Church (1991: 180-181) i (1993:81-84).

Els resultats globals són força satisfactoris, amb només un 4,2 % d'error en les alineacions. Això indica que la correlació entre la longitud d'un paràgraf en el nombre de caràcters i la longitud de la seva traducció és molt alta. La comparació dels resultats obtinguts entre la parella de llengües anglès-francès i la d'anglès-alemany permet afirmar que les diferències entre parelles de llengües distintes són petites i que, per tant, el mètode podria aplicar-se també a altres parelles de llengües. D'altra banda, el fet que els resultats de l'alineació de corpus Hansard siguin molt bons sembla que es justifica perquè les traduccions són molt literals. A més, es tracta de documents amb una estructura molt homogènia i que contenen molta informació addicional (número de sessió parlamentària, nombre de parlants, indicació de la llengua original en què està escrit el text...), fet que permet atorgar moltes marques rellevants al corpus (punts d'ancoratge majors) que posteriorment facilitaran l'alineació.

En el cas de Brown, Lai i Mercer, es fan servir uns paràmetres establerts en termes de probabilitat basats en models ocults de Markov (HMM)<sup>74</sup> i s'utilitza una mesura de longitud de frases que se centra en el nombre de paraules<sup>75</sup> allà on Gale i Church utilitzen com a mesura en nombre de caràcters. Tret d'això, els dos mètodes, basats en la tècnica estadística, són gairebé idèntics.

La tècnica de Brown, Lai i Mercer ha estat també aplicada al corpus Hansard. Inicialment, es realitza el marcatge estructural del corpus: al principi de cada sessió parlamentària es col·loca una marca de document, tota la informació addicional del text s'encapçula amb marques específiques i les frases del text es separen i es numeren. L'objectiu d'introduir aquestes marques és justament poder disposar de punts d'ancoratge en el procés d'alineació. Les marques es divideixen en dues categories: elements d'ancoratge (o vincles) majors i elements d'ancoratge (o vincles) menors.

---

<sup>74</sup> Hidden Markov Models (HMM).

<sup>75</sup> Aquesta tècnica ha estat emprada en l'alineació del corpus Hansard anglès-francès, un corpus format per actes del parlament canadenc publicades entre els anys 1973 i 1986. Es tracta de documents amb una estructura molt homogènia i que contenen molta informació addicional (número de sessió parlamentària, nombre de parlants, indicació de la llengua original en què està escrit el text...), fet que permet atorgar moltes marques rellevants al corpus (punts d'ancoratge majors) que posteriorment facilitaran l'alineació.

En la primera fase del procés, s'assigna a cada alineació un cost de 0 a 10, que afavoreix els casos en què els vincles coincideixen (puntuació: 10) i penalitza les variacions o omissions (puntuació: 0). Aquest primer pas proporciona dades en forma de seqüència de seccions entre els vincles de caràcter major alineats.

En la fase següent s'accepta o es rebutja cada secció d'acord amb la quantitat de vincles menors que conté. Així, s'accepten les alineacions de seccions que contenen el mateix nombre de vincles i en el mateix ordre i es rebutja la resta de casos (els casos rebutjats representen el 10 % de cada document).

Pel que fa a l'alineació de frases individuals en subseccions (basada en la presència de vincles de caràcter menor), es parteix de la base que no es pot establir una correspondència d'un a un, ja que el nombre de frases del corpus francès no coincideix amb el nombre de frases del corpus anglès.

Atès que volum del corpus tractat és molt gran, es desestima qualsevol intervenció manual en el procés i s'opta només pel tractament automàtic. S'analitza la possibilitat d'obtenir alineacions basades només en la longitud de les frases d'acord amb la quantitat de marques (vincles) que conté<sup>76</sup>. S'assumeix que una frase simple d'una llengua es vincula amb zero, una o dues frases de l'altra llengua, i que els marcadors de paràgraf han de ser eliminats.

A partir d'uns paràmetres establerts en termes de probabilitat (model de Markov), es calcula l'entropia<sup>77</sup> d'un aparellament (1.26 bits per frase). Tenint en compte els paràmetres esmentats i fent càlculs de probabilitat, es generen alineacions artificials.

Pel que fa als resultats, s'han alineat diversos milions de frases amb una precisió que supera el 99 % en un conjunt de 1000 parelles de frases contrastades manualment. Malgrat l'èxit inicial, caldria aplicar la tècnica a una varietat més àmplia de textos.

---

<sup>76</sup> Des d'aquest punt de vista, cada corpus és simplement una seqüència longitudinal de frases interrompudes de tant en tant per marcadors de paràgrafs. De forma anàloga, una alineació és simplement una seqüència d'elements que expliquen les seqüències longitudinals de frases i de marcadors de paràgraf.

<sup>77</sup> Entropia: Magnitud que mesura el grau d'informació no aprofitable que dona una font segons el seu nombre de respostes possibles. (DIEC: 733)

### 2.2.3.3 L'herència d'aquests dos mètodes

Tal com hem dit, la majoria de mètodes actuals depenen d'una o de totes dues idees: els vincles (o elements d'ancoratge) lèxics i la correlació de la longitud de frases.

Les propostes de Winarske, Warwick-Armstrong i Hajic (1992) i de Shemtov (1993) treballen sobre la idea de la correlació entre la longitud de les frases. De fet, pretenen ser una millora respecte dels algorismes proposats per Gale i Church (1991) i Brown *et al.* (1991), dels quals Shemtov en fa la crítica següent:

*The main problem with them is that they expect that, by and large, every sentence in one language has a correlation sentence in the other (there can be insertions and deletions but they must be minor).* [Shemtov, 1993:449]

Davant d'això l'autor decideix:

*I developed an algorithm that is more robust in detecting insertions and deletions which I use for aligning paragraphs.* [Shemtov, 1993: 450]

Pel que fa específicament al mètode dels primers (Gale i Church), Winarske *et al.* concreten:

*We have experienced three problems with this method. First, the implementation of the algorithm published by Church-Gale severely limits the size of the input file [Gale and Church, 1991]. This is however, merely an implementation problem. Second, there is no way to set "anchor points" and align around them. That is, one cannot pick two anchor points, one in each text, and have the program align the corresponding regions above and below the anchor points. (See [Brown et al., 1991] for discussion of an alternative.) This is not necessarily a problem either, and can be worked around. Lastly, it does not give usable results on texts which are not absolutely parallel. That is to say, on texts which do not have exactly the same number of large regions, with the same hierarchical structure. A single extra line of characters in one text will cause a complete failure of the alignment algorithm. This is a major difficulty.* [Winarke, Warwick-Armstrong i Hajic, 1992: 228].

Per millorar el mètode, aquests autors proposen un nou programa de concordances bilingüe, el Bilingual Concordancy Program (BCP), d'estructura modular amb quatre submòduls (preprocessament, anàlisi morfològica, alineació i accés) que es poden executar cada un d'ells de manera independent.

En una altra línia, Debili i Sammouda (1992) proposen un mètode d'alineació de frases basat en una alineació preliminar de les paraules emprant un diccionari bilingüe convencional. Una tècnica similar és la que utilitzen Haruno i Yamazaki (1996, 1997) per a l'alineació de textos (bàsicament alineació a nivell de frase) de llengües tan diferents com el japonès i l'anglès:

*The proposed method makes use of two kinds of word correspondances in aligning bilingual texts. One is a bilingual dictionary of general use. The other is the word correspondences that are statistically acquired in the alignment process. Our method gradually determines sentence pairs (anchors) that correspond to each other by relaxing parameters. [Haruno i Yamazaki, 1996:131]*

La crítica principal d'aquests darrers autors envers els mètodes basats en un enfocament estrictament estadístic és el fet que s'apliquin sobre textos amb una traducció molt rígida, gairebé literal, i de llengües molt properes entre sí (cas de l'anglès-francès o de l'anglès-alemany)<sup>78</sup>. Ells consideren que la proposta de Kay i Roscheisen (1993) funciona per a llengües properes, però no és aplicable a llengües estructuralment molt diferents com l'anglès i el japonès<sup>79</sup>. El motiu principal és sobretot la divergència sintàctica i retòrica d'aquestes dues llengües, fins i tot en les traduccions més literals.

Mètodes semblants són els de Johansson, Ebeling i Hofland (1996) i Hofland i Johansson (1998) que fan servir un lexicó bilingüe de paraules d'ancoratge afegit a un conjunt de mesures diverses.

En el cas de Simard, Foster i Isabelle (1992), Church (1993) i Mc Enery i Oakes (1995) la proposta és un mètode d'ancoratge lèxic sense l'ús de lexicó que, encara que de manera molt simple, ofereix bons resultats quan es combina amb un mètode com el de Gale i Church. Es tracta de localitzar elements idèntics o molts similars en les dues

---

<sup>78</sup> *One of the major approaches is based on the statistics of simple features such as sentence length in words (Brown and others, 1991) or in characters (Gale and Church, 1993). These techniques are widely used because they can be implemented in an efficient and simple way through dynamic programming. However, their main targets are rigid translations that are almost literal translations. In addition, the texts being aligned were structurally similar European languages (i.e., English-French, English-German). [Haruno i Yamazaki, 1996:131].*

<sup>79</sup> Referint-se a la proposta de Kay i Roscheisen (1993), Haruno i Yamazaki (1996:131) diuen: *Although the method works well among European languages, the method does not work in aligning structurally different languages. In Japanese-English translations, the method does not capture enough word correspondences to permit alignment.*



llengües (“cognates”), com és el cas de paraules gràficament idèntiques o similars<sup>80</sup>, determinades marques de puntuació o fins i tot dates. Aquest mètode sol funcionar quan es treballa amb parelles de llengües properes, però no dona bons resultats quan les llengües pertanyen a famílies lingüístiques diferents, sobretot si no comparteixen el mateix alfabet, ja que el problema en aquests casos és que la proporció d’elements reconeixibles és molt baixa o gairebé nul·la.

En el cas de llengües molt diferents, a més, la correlació entre la longitud de les frases tampoc es correspon (Wu, 1994). Totes aquestes dificultats han fet que diversos autors destaquin la importància del coneixement lèxic en l’alineació de parelles de llengües molt allunyades entre sí. Aquest és el cas de Wu (1994, 1995, 1997), que centra el seu treball en l’alineació de textos anglès-xinès<sup>81</sup>:

*We describe an improved statistical method that can also permits domain-specific lexical cues to be incorporated probabilistically. [Wu, 1994:80]*

*To obtain further improvement in alignment accuracy requires matching the passages’ lexical content, rather than using pure length criteria. [Wu, 1994:84]*

Wu (1995) considera que la informació lèxica ofereix suficient informació no només per alinear paraules, sinó també per seleccionar altres elements rellevants (*constraints*) d’ambdós textos paral·lels.

*We describe a grammarless method for simultaneously bracketing both halves of a parallel text and giving word alignments, assuming only a translation lexicon for the language pair. We introduce inversion-invariant transduction grammars which serve as generative models for parallel bilingual sentences with weak order constraints. [Wu, 1995: 244]*

<sup>80</sup> Simard, Foster i Isabelle (1992) consideren *cognates* les paraules que en una i altra llengua comencen amb les mateixes quatre lletres. McEnery i Oakes (1995) restringeixen la definició de *cognates* basant-se en el càlcul de similitud entre dues paraules d’acord amb el coeficient de Dice (a la suma del nombre total de lletres en les dues paraules se li afegeix dues vegades el rati del nombre de lletres compartit).

<sup>81</sup> El corpus anglès-xinès amb què treballa aquest autor és el Hong Kong Hansard, que integra les intervencions parlamentàries del Consell Legislatiu (LegCo). Es tracta de materials que contenen una traducció literal d’alta qualitat en què cada intervenció va precedida en les dues llengües del cognom de la persona que intervé, de manera que és gairebé impossible alinear erròniament. Com diu Wu (1994:80-81): *Analogously to the bilingual texts of the Canadian Hansard (Gale & Church 1991), LegCo transcripts are kept in full translation in both English and Cantonese. However, unlike the Canadian Hansard, the Hong Kong Hansard has not previously been available in machine-readable form.*

Fung i Church (1994) proposen un mètode simple d'estimació d'un petit lexicó *bootstrapping* bilingüe dels textos que han d'alinejar-se (K-Vec<sup>82</sup>). Per la seva banda, Chen (1996)<sup>83</sup> proposa afegir un model de traducció probabilístic a la tècnica emprada per Brown et al. (1991).

Malgrat això, la crítica principal a totes aquestes variants metodològiques és justament que els seus resultats s'hagin provat en textos que presenten traduccions molt rígides:

*Other methods in the lexicon-based approach embed lexical knowledge into stochastic models (Wu, 1994; Chen, 1993), but these methods were tested using rigid translations. [Haruno i Yamazaki, 1996: 132]*

Fung (1995), en un treball posterior i pensant en parelles de llengües tipològicament diferents com ara l'anglès-xinès, fa una proposta per a la creació d'un lexicó bilingüe de noms comuns i noms propis no alineats:

*Word frequency and position information for high and low frequency words are represented in two different vector forms for pattern matching. New anchor point findings and noise elimination techniques are introduced. [Fung, 1995: 236]*

Dagan, Church i Gale (1993) també mostren que l'ús d'un model de traducció (el de Brown, Della Pietra, Della Pietra i Mercer, 1993) per a l'alineació lèxica millora substancialment l'alineació en el nivell de la frase. En la mateixa línia destaca també la proposta de Vogel, Ney i Tillmann (1996) i Tillmann, Vogel, Ney i Zubiaga (1997):

*The characteristic feature of this approach [an HMM based approach to handling word alignments] is to make the alignment probabilities explicitly dependent on the alignment position of the previous word and to assume a monotony constraint for the word order in both languages. [Tillmann, et al., 1997: 295]*

Langlais i El-Bèze (1997) assenyalen la importància de combinar diferents recursos informatius (el diccionari, els "cognates", la longitud de la frase...) i sobretot tenir un model adequat que permeti escollir la millor combinació. Melamed (2000) proposa un algoritme que combina recursos informatius diversos amb mètodes de filtratge i de reducció de l'espai de cerca eficients. L'efectivitat d'aquests dos enfocaments ha estat provat amb molt èxit en l'avaluació de l'alineació de textos nets de soroll. Ara bé, tot i

---

<sup>82</sup> V. t. Fung i McKeown (1994).

<sup>83</sup> Chen, S. *Building Probabilistic Models for Natural Language*. [Tesi doctoral]. Universitat de Harvard, Cambridge, MA., 1996.

que amb la combinació d'aquestes estratègies els sistemes d'alineació s'han fet més robustos, els resultats continuen essent pobres en el cas de textos amb molt de soroll, com és el cas de quan es produeixen grans diferències estructurals (absència de paràgrafs, inversions, etc.).

En el cas de corpus bilingües amb molt de soroll, cal destacar la proposta de Chang i Chen (1997) basada en la tècnica del processament d'imatges:

*By using one of several ways of estimating the lexical translation probability (LTP) between pairs of source and target words, we can turn a bitext into a discrete gray-level image. We contend that the BCP [bitext correspondance problem], when seen in this light, bears a striking resemblance to the line detection problem in IP [image processing]. Therefore, BCP's, including sentence and word alignment, can benefit from a wealth of effective, well established IP techniques, including convolution-based filters, texture analysis and Hough84 transform. [Chang i Chen, 1997:297]*

Malgrat que cada un dels mètodes que acabem de presentar aporta orientacions i dades d'interès per a la millora en la tècnica d'alineació, especialment en el nivell de la frase, cal dir que en el nivell de la paraula els resultats no són de moment gaire satisfactoris. Com ja hem vist, una part dels mètodes resolen d'alineació de frases mitjançant punts d'anclatge lèxics (alineacions lèxiques sovint parcials) (Kay i Röscheisen, 1988, 1993; Debili i Sammouda, 1992; Dagan, Church i Gale, 1993; Fung i Church, 1994, etc.). En aquests casos les tècniques específiques d'ancoratge lèxic es basen en vincles (tokens) isolats; això fa que, com assenyala Véronis (2000), resultin poc adequats ja que no es té en compte la seva complexitat interna (paraules compostes, expressions idiomàtiques, fraseologia); en conseqüència, l'alineació no és perfectament correcta i per això no es pot fer una extracció lèxica de qualitat.

*In fact, the alignment of complex units is often one of the very purposes of the process, particularly in the area of terminology.  
[...] In the target language, function words frequently translate into an affix, positional information, or even nothing at all. Ignoring them is not possible either, because they are often part of expressions or phrases that must be detected. [Véronis, 2000: 7]*

Aquest fet és especialment rellevant en l'alineació de determinades parelles de llengües, com per exemple en la parella anglès-suec (Ahrenberg, Andersson i Merkel, 2000) o anglès-alemany (Jones i Alexa, 1994; Blank, 2000, entre d'altres).

<sup>84</sup> L'objectiu de l'algoritme de *Hough transform* (HT) és *to map all points of a line in the original space to a single accumulative value in the parameter space.* [Chang i Chen, 1997: 300].

Quan l'objectiu principal és l'alineació a nivell de paraula (i no de frase) no es poden acceptar, doncs, alineacions tosques o parcialment errònies. És justament per això que diversos autors han centrat els seus estudis en el filtratge del soroll de les alineacions i extraccions (Dagan i Church, 1994; Melamed, 2000, etc.). En aquest sentit, les investigacions centren cada cop més el seu interès en l'alineació de segments lingüístics més enllà d'una estricta paraula o expressió però més curts que una frase. És el cas de clàusules, d'estructures fraseològiques o d'esquelets de frase. Com diu Véronis (2000: 8):

*An alignment of this type would be very useful for a variety of applications including example-based translation, language teaching, and comparative linguistics.*

El problema principal en aquests casos és detectar els límits del fragment o clàusula en cada llengua. Malgrat tot, diversos autors han tractat el tema; és el cas de Kaji, Kida i Morimoto (1992), Matsumoto, Ishimoto i Utsuro (1993), Grishman (1994), Papageorgiou (1997), Wu (2000), Piperidis, Papageorgiou i Boutsis (2000), Santos (2000).

Teòricament l'alineació (o extracció) lèxica es pot dividir en dues fases: a) detecció de paraules i expressions en cada un dels dos textos (text original i text traducció), i b) localització d'aquestes paraules i expressions en el text contrari. Ara bé, en la pràctica les fases resulten inseparables (i, per tant, no es poden estructurar en mòduls independents), ja que les unitats que s'utilitzen en el text origen estan en una relació dependent respecte de la llengua d'arribada. Véronis (2000: 7) ho il·lustra amb el terme francès “*demande de brevet*” que ha d'emprar-se com un únic vincle en una alineació amb el terme alemany “*Patentmeldung*”<sup>85</sup>, mentre que els tres mots podrien alinear-se un a un amb el terme italià “*domanda di brevetto*”.

Tal com hem vist, els diversos mètodes purament estadístics que existeixen no acaben de funcionar per a l'alineació lèxica, ja que són incapaços de detectar les estructures complexes d'una llengua. Un de les dificultats rau en poder concretar quin mètode resulta adequat per tractar la raresa o poca normalitat de bona part dels elements lèxics observats. D'altra banda, moltes de les expressions lingüístiques estan només fixades

---

<sup>85</sup> Exemple extret de Blank (2000).

parcialment i poden admetre en el seu si un nombre divers d'operacions lingüístiques (com ara inflexions, inserció d'adjectius i adverbis, verbalització, conversió a la veu passiva, etc.); això fa que els mètodes estadístics fallin.

En l'intent de trobar solucions alternatives, alguns autors –amb resultats més o menys diferents- proposen enfocaments lingüístics sols o combinats amb mètodes estadístics generalment centrats en el reconeixement d'estructures i de plantilles que es basen en les característiques gramaticals regulars dels textos (Daille, Gaussier i Langé, 1994; Smadja, McKeown i Hatzivassiloglou, 1996; McEnery, Langé, Oakes i Véronis, 1997, entre d'altres).

L'inconvenient dels enfocaments lingüístics és que la introducció de coneixement lingüístic resulta força costós i a més requereix que sigui específic per a cada llengua; per aquest motiu diversos autors continuen la seva recerca en la millora (estricta o prioritària) dels mètodes estadístics (Wu, 1997, 2000; Hiemstra, 1998; Gaussier, 1998, Ahrenberger, Andersson i Merkel, 2000; Gaussier, Hull i Aït-Mohtar, 2000, entre d'altres). L'avantatge, però, dels enfocaments lingüístics és que permeten alinear de manera més robusta textos que moltes vegades no són autèntiques traduccions literals.

Malgrat les grans diferències entre el conjunt de programes que hem presentat i les millores paulatines que es van incorporant en els treballs més recents, en conjunt podem dir que les diverses tècniques que utilitzen els sistemes d'alineació actuals resulten satisfactòries en el nivell de frase per a textos amb estructures força paral·leles (les dades que ofereix el projecte ARCADE<sup>86</sup> ho corroboren). Ara bé, en textos asimètrics

---

<sup>86</sup> El projecte ARCADE, iniciat el 1996 i impulsat i finançat per la xarxa d'universitats de parla francesa AUPÉLF-UREF, fou creat amb l'objectiu de desenvolupar una metodologia (fins aleshores inexistent) per avaluar els sistemes d'alineació a nivell internacional que contribuís a una major comprensió de les dificultats pròpies d'aquests sistemes i a una millora substancial de la seva tecnologia.

Per raons estrictament pràctiques i de limitació de recursos, l'estudi s'ha restringit, de moment, a una parella de llengües (francès-anglès) i a textos de tipus divers ja disponibles en corpus existents.

El projecte ha avaluat un total de 12 sistemes d'alineació automàtica. Una bona part d'ells emprà estratègies similars a les de Gale i Church (1993) completades per diverses millores, com ara l'ús de mètodes de prealineació més afinats que permeten reduir el nombre de possibilitats, i/o l'ús de "cognates". D'altres, en canvi, són completament diferents; en aquest sentit podem destacar el sistema SALIGN, que es basa en un model de traducció estadística; el CEA, que no processa el text seqüencialment, sinó que construeix una base de dades de frases del text traducció i fa servir cada frase del text origen com a "pregunta" per a la base de dades, com si es tractés d'un sistema de recuperació de la informació; i el sistema SFI, que torna a traduir el text anglès al francès i després alinea dos textos francesos.

en el nivell estructural els resultats decreixen notablement. Finalment, pel que fa al nivell de paraula les tècniques emprades són encara poc satisfactòries.

#### **2.2.3.4 Orientacions per a l'alineador ALINEA aplicat al corpus objecte d'aquest estudi**

L'anàlisi que hem fet dels diversos aspectes que configuren els diferents tipus d'alineadors i l'estudi dels programes existents permeten concretar els aspectes que caldrà tenir en compte per tal de millorar els resultats de l'alineació del corpus objecte d'aquest estudi amb el programa ALINEA. Després de valorar els avantatges i inconvenient de cada cas, considerem que el programa ha de:

- Ser capaç de treballar en una grau de profunditat alt, que arribi, en la mesura que sigui possible, al nivell de paraula.

Per aconseguir-ho cal:

- Que tingui en compte els conceptes de llengua i de llenguatges d'especialitat; això vol dir, les especificitats pròpies de les llengües amb què treballa (català i castellà) i del llenguatge (o subllenguatge) d'especialitat en què se centra (llenguatge jurídic jurisprudencial). Tot plegat requereix una descripció lingüística prèvia del corpus suficientment exhaustiva que en concreti les característiques gramaticals i

---

En tots els sistemes els resultats a nivell de frase són força bons ( $F = 98.5\%$  en els sistemes millors) quan s'apliquen a textos institucionals i científics. Les diferències entre els diferents subtipus de textos institucionals són petites, excepte en el cas dels manuals tècnics per la presència de llargs glossaris en alguns d'ells. En canvi, resulten força pobres quan s'apliquen a textos literaris, sobretot per l'absència de segments en les traduccions, fet que causa desincronització en la majoria de sistemes. Tot i això, alguns sistemes aconsegueixen resultats prou respectables gràcies al fet que basen la seva eficiència en el prealineat. En el sistema CEA els resultats també són força bons com a conseqüència de fer servir una estratègia no seqüencial, insensible a l'absència de segments.

Cal tenir en compte, però, que l'avaluació que ofereix el projecte ARCADE té limitacions, ja que no mesura aspectes importants per a l'aplicació pràctica dels sistemes com ara la quantitat de recursos emprats (temps, memòria, dades lingüístiques), la capacitat de processar altres llengües, etc. Malgrat això, l'estudi permet arribar a la conclusió que, almenys en parells de llengües més o menys properes com és el cas del francès i l'anglès, el grau de precisió i de *recall* és força acurat i robust.

En el nivell de paraula, però, l'avaluació resulta molt més difícil per motius diversos: les diferències en l'ordre de les paraules segons la llengua, l'elevada freqüència d'elements *multi-token* (unitats lèxiques polilexemàtiques, unitats fraseològiques, unitats oracionals especialitzades) i la seva discontinuïtat potencial (en el canvi d'ordre de les paraules, en la diferència en el nombre de paraules), etc.

estilístiques principals, sense oblidar-ne les pragmàtiques, i que el programa les reconegui en la mesura que sigui possible.

- Que parteixi d'un enfocament basat en els vincles lèxics en sentit ampli, que inclogui no només les unitats lèxiques (monolexemàtiques i polilexemàtiques), sinó també fraseològiques i oracionals de caràcter especialitzat (extracció lèxica de qualitat), amb la possibilitat de combinar-se amb tècniques estadístiques (model probabilístic) si això agilita i/o millora els resultats.
- Que presenti un grau de tolerància alt, capaç de superar possibles problemes generats per la singularitat de determinades realitzacions lingüístiques no previsibles ni generalitzables. Per tant, que sigui capaç d'enfrontar-se a textos no absolutament paral·lels. En el nivell de frase això implica introduir un algoritme que detecti insercions i supressions de frases per als casos en què existeixen diferències importants en la longitud de les frases del text A i del text B.
- Que s'estructuri modularment i tingui capacitat per optimitzar el funcionament del programa combinant o variant l'ordre de seqüenciació dels mòduls, en una arquitectura integrada.
- Que combini l'ús de coneixement lingüístic d'alt nivell amb un bon diccionari bilingüe en dues direccions (de la llengua A a la llengua B, i de la llengua B a la llengua A) i amb l'aplicació d'un paquet d'informació addicional (directrius) per als aspectes no estrictament lèxics.
- Que treballi en un entorn interactiu per permeti ampliar i/o modificar les dades lingüístiques si escau (flexibilitat de manteniment).
- Que ofereixi la màxima transportabilitat possible per tal poder canviar de domini o de llengües implicades quan es vulgui explotar altres corpus amb el mateix programa.

- Que permeti la intervenció humana en determinades fases del procés (alineació automàtica assistida), per poder reajustar el programa al corpus específic que s'analitza en cada moment.



### **III**

## **EL DISCURS JURÍDIC I EL DISCURS JURISPRUDENCIAL**



### 3.1 El llenguatge jurídic com a llenguatge d'especialitat

Les diverses definicions que s'han donat sobre el concepte de llenguatge jurídic posen de manifest que l'òptica des de la qual els autors s'aproximen a aquest concepte no sempre coincideix.

Així, alguns autors se centren bàsicament en la perspectiva lingüística, com en el cas de Koutsivitis (1990: 228), que concep el llenguatge jurídic com un llenguatge especialitzat que es caracteritza pel seu arcaisme lèxic i per un conjunt de particularitats estilístiques, com són la preponderància de construccions passives i reflexives i de frases nominals i de participi.

En d'altres, l'òptica lingüística es combina amb alguns aspectes de caràcter pragmàtic; aquest és el cas de Lane (1982: 221), que defineix el llenguatge jurídic com el llenguatge tècnic emprat pels legisladors, les autoritats administratives, els tribunals i els membres de les professions jurídiques; que es caracteritza per l'ús de termes i expressions que són peculiars a aquest àmbit determinat, i que mostra un conjunt de trets idiomàtics, estilístics i sintàctics especials.

Una tercera perspectiva combina l'òptica pragmàtica i comunicativa. Així, d'acord amb la Comissió Assessora del Llenguatge Administratiu (CALA), el llenguatge jurídic és el

*llenguatge emprat en les relacions en què intervé el poder públic, bé sigui en les manifestacions provinents d'aquest poder (legislatiu, executiu o judicial) envers els ciutadans, bé sigui en les comunicacions d'aquests adreçades a qualsevol de les formes de poder. I també, naturalment, el llenguatge de les relacions entre particulars amb transcendència jurídica.*

En el nostre estudi considerem que el llenguatge jurídic és un llenguatge d'especialitat i que, per tant, forma part de la llengua general (entesa com a llengua global)<sup>87</sup>. Ara bé, justament pel fet de pertànyer al conjunt dels llenguatges d'especialitat, li pertoca un tractament específic que fa que s'allunyi en part de la llengua comuna.

---

<sup>87</sup> Olivecova (1991: 7) ho expressa amb les paraules següents: *Algunas zonas del lenguaje jurídico son altamente técnicas y, por consiguiente, incomprensibles para el lego. Pero sus elementos más importantes nos son familiares y necesarios para nuestra orientación en el mundo.*

Per tractar-lo partim de la base que el criteri lingüístic resulta insuficient per justificar un tractament específic dels llenguatges d'especialitat (Sager, 1993). En aquest sentit, seguint la proposta que fa Cabré (1992) per aproximar-se al concepte global de llenguatges especialitzats –a la qual ens hem referit anteriorment-, i adaptant-la al cas específic del llenguatge jurídic, afirmem que aquest llenguatge, en tant que subconjunt de la llengua general, es caracteritza per uns trets lingüístics propis (lèxics, morfosintàctics i estilístics) i està marcat pragmàticament per tres variables: una temàtica específica (el món del dret), uns usuaris concrets (legisladors, autoritats administratives, tribunals i membres de les professions jurídiques) i unes situacions de comunicació determinades (relacions entre el poder –legislatiu, executiu o judicial- i els ciutadans, i relacions entre particulars amb transcendència jurídica).

D'acord amb aquesta perspectiva teòrica, que sobrepassa el criteri estrictament lingüístic, presentem a continuació els eixos principals que ens serviran de base per a l'estudi del llenguatge jurídic en tant que llenguatge d'especialitat: la dimensió comunicativa, la dimensió pragmàtica, la dimensió cognitiva, la dimensió semiòtica i la dimensió lingüística.

### 3.1.1 Dimensió comunicativa

Un dels aspectes cabdals que cal tenir en compte en l'estudi de la llengua és el de la seva variació. Els estudis sobre aquest tema - (Mounin (1963)<sup>88</sup>; Catford (1965)<sup>89</sup>, Hymes (1969)<sup>90</sup>; Halliday (1967, 1970 a i b, 1971, 1972, 1973, 1978, 1989)<sup>91</sup>; McIntosh

---

<sup>88</sup> Georges Mounin, en el seu llibre *Les problèmes théoriques de la traduction* (Paris: Gallimard, 1963 [traducció castellana de Julio Lago. *Los problemas teóricos de la traducción*. 2ª ed. Madrid: Gredos, 1977] ) revisa la relació entre variació lingüística i significats connotatius.

<sup>89</sup> John C. Catford, exponent de l'escola firthiana i que també es basa en la lingüística sistèmica de Halliday, tracta el tema de la traducció de les varietats de llengua en l'obra *A linguistic Theory of Translation* (Londres: Oxford University Press, 1965).

<sup>90</sup> Els conceptes de denotació i connotació arriben a Hymes (1969), citat per Halliday (1978), com a significat *referencial* i significat *socioexpressiu* (també significat *social* i significat *estilístic*). Hymes, Dell (1969): «Linguistic Theory and the Foundations of Speech». *International Days of Sociolinguistics*.

<sup>91</sup> El significat social de Hymes és per a Halliday significat *interpersonal* i el referencial és significat *ideacional*. Halliday (1967) n'afegeix un de tercer, el significat *textual*. En un sistema definit pels nivells semàntic, de la situació i del text, aquest autor posa en relació les varietats amb els components del significat, de manera que la tria de camp actua sobre el component ideacional del significat, la tria del tenor actua sobre el component interpersonal i l'elecció de mode exerceix influència sobre el component

i Strevens (1964)<sup>92</sup>; Nida (1945, 1964, 1975, 1996)<sup>93</sup>; Gregory i Carroll, (1978)<sup>94</sup>, Coseriu (1981)<sup>95</sup>; Saviile-Troike (1989)<sup>96</sup>; Hatim i Mason (1990)<sup>97</sup>; Mayoral (1987, 1998)<sup>98</sup>; Bell (1991)<sup>99</sup>; Baker (1992)<sup>100</sup>; Muñoz (1995)<sup>101</sup>; etc.- condueixen a distingir entre dos tipus principals de varietats: a) els dialectes o varietats dialectals (relatives a l'usuari) i b) els registres o varietats funcionals (relatives a l'ús). Mentre el primer tipus

---

textual. Vg. Halliday, M. A. K. (1967): *Notes on transitivity and theme in English, Part. 2*. Journal of Linguistics, 3; (1970a): «Language Structure and Language Function», dins: Lyons, John (ed.) (1970) *New Horizons in Linguistics*. Harmondsworth: Penguin; (1970b): «Funcional Diversity in Language as Seen from a Consideration of Modality and Mood in English». Foundations of Language, 6, pàg. 322-361; (1972): *Towards a sociological semantics*. Urbino: Centro Internazionale di Semiotica e di Linguistica, Università di Urbino; (1973): *Explorations in the Functions of Language*. Londres: Arnold.

<sup>92</sup> M. A. K. Halliday, Angus McIntosh i Peter Strevens estudien la variació lingüística en el seu llibre *The Linguistic Sciences and Language Teaching* (1964). El sistema de classificació que segueixen per a les varietats de la llengua tindrà una repercussió enorme en autors posteriors. Consideren dos grans tipus de varietats: les varietats *d'ús o dialectes*, que es distingeixen per l'usuari, pel grup de persones de què formen part dins de la seva comunitat lingüística; i les varietats *d'usuari o registres*, que varien amb l'ús, amb la situació, i que tendeixen a diferir principalment en la forma: camp del discurs, mode del discurs i estil del discurs.

<sup>93</sup> L'obra de Nida ofereix perspectives molt riques i diverses. És un autor en què conflueixen pràcticament totes les tradicions i que dona un pas pioner en la majoria dels nous camins de la llengua i de la traducció. Nida, E. A. *Towards a Science of Translating*. Leiden: E. J. Brill, 1964.

<sup>94</sup> Michael Gregory i Susan Carroll, en la seva obra conjunta *Language and Situation: Language Varieties and Their Social Contexts* (1978), distingeixen entre varietats dialectals (idialecte, dialecte temporal, dialecte geogràfic, dialecte social i dialecte estàndard) i varietats diatípiques –varietats d'ús- (camp, mode i tenor).

<sup>95</sup> Eugenio Coseriu, recolzant-se en els conceptes de diacronia, sincronia i llengua proposats per Saussure, i de diasistema de Kerbrat Orecchioni (1977), desenvolupa, des del postestructuralisme, el concepte de diasistema, en abordar la varietat interna de les llengües històriques en el seu llibre *Lecciones de lingüística general* (Madrid: Gredos, 1981 [1973]).

<sup>96</sup> En el seu llibre *The Ethnography of Communication* (Oxford: Blackwell, 1989 [1982]), Muriel Saviile-Troike fa servir diversos conceptes en la descripció de la variació: el concepte de repertori comunicatiu de Gumpertz (1977), el concepte de domini de Fishman (1972), el concepte de nivells de focus de Fishman (1971) i el concepte de marcador (de codi), entre d'altres.

<sup>97</sup> Basil Hatim i Ian Mason (1990) reproduïen per al mode l'esquema de Gregory i Carroll (1978:47). Vg. Mayoral (1999: 39-40).

<sup>98</sup> Roberto Mayoral adopta les definicions de Catford pel que fa a varietats i marcadors i es centra en aquelles varietats que s'utilitzen per indicar l'actitud del parlant envers l'interlocutor i envers allò a què fa referència. Vg. *La traducción de la variación lingüística*. [Tesi doctoral de la Universidad de Granada], (1998).

<sup>99</sup> Vg. Bell, Roger T. (1991): *Translation and Translating: Theory and Practice*. Londres: Longman.

<sup>100</sup> Mona Baker adopta les mateixes posicions respecte a les varietats de llengua que Gregory, Carroll, Halliday, Strevens, Hatim i Mason (dialecte geogràfic, temporal i social; registre: camp, tenor, i mode), però fa un intent de fusió d'aquest enfocament amb aquell que parteix dels valors connotatius. Considera que el significat evocat es deriva de la variació del dialecte i del registre.

<sup>101</sup> Ricardo Muñoz tracta la variació lingüística des de la perspectiva de l'enfocament comunicatiu.

de varietats depèn bàsicament dels usuaris d'una llengua, és a dir, de les circumstàncies concretes dels qui l'utilitzen, el segon ve determinat pels usos concrets per als quals aquests usuaris la volen fer servir, per la situació en què s'ha d'expressar el missatge o els contextos que condicionen la comunicació (Duarte, 1993).

Els dialectes són varietats "naturals" que qualsevol parlant posseeix de manera espontània pel sol fet de pertànyer a un grup social determinat, a un territori concret o a una generació determinada<sup>102</sup>. Ara bé, cal tenir en compte que el parlant, a més d'estar afectat per aquests condicionants "naturals", adequa la seva expressió a situacions de comunicació específiques en funció d'altres aspectes<sup>103</sup>: a) el camp temàtic, b) el mode o canal de comunicació, c) el propòsit comunicatiu i d) el nivell de formalitat que hi ha entre els interlocutors<sup>104</sup>.

En sentit ampli, podem dir que cada una d'aquestes varietats constitueix un llenguatge d'especialitat. Tanmateix, en sentit estricte, utilitzem l'etiqueta *llenguatge d'especialitat* per fer referència a les varietats que la llengua adopta quan s'utilitza com a instrument de comunicació formal i funcional entre especialistes d'una matèria determinada<sup>105</sup>.

---

<sup>102</sup> En aquest context, també hem de tenir en compte el concepte d'*idiolecte*, que fa referència als trets de variació lingüística propis d'un parlant determinat.

<sup>103</sup> En el marc de les varietats lingüístiques, tampoc podem deixar d'esmentar l'estàndard, una varietat més creada artificialment a fi de superar la diferències -dialectals i funcionals- per tal que la comunicació entre els diversos parlants d'una llengua resulti el màxim d'eficaç possible. L'estàndard, doncs, pot considerar-se com una varietat supradialectal, necessària per assolir la màxima comprensió entre tots els parlants d'una llengua, independentment de la procedència geogràfica, històrica o social.

<sup>104</sup> Tot plegat ofereix una gamma amplíssima de varietats. Així, en relació amb la temàtica, podem parlar de camps diferents (dret, medicina, navegació, mecànica...), de nivells d'especialitat diferents (grau més o menys elevat d'especialització), de més o menys especificitat en el vocabulari (terminologia), de determinades preferències sintàctiques, gràfiques, etc.; pel que fa al mode o canal de comunicació, podem distingir entre textos orals o escrits, de recepció immediata o diferida, de textos amb signes exclusivament verbals o també no verbals; quant al propòsit de la comunicació, podem parlar de discurs narratiu, predictiu, argumentatiu, instructiu, explicatiu, retòric, descriptiu, conversacional (en cada cas hi ha un tipus bàsic d'oració i uns procediments de cohesió textual característics); finalment, en relació amb el nivell de formalitat, podem distingir entre textos molt formal (solemnes), mitjanament formals, formals, familiars i vulgars, tenint en compte que les diferències es manifesten en l'ús dels tractaments, les formes de cortesia i els girs impersonals o d'expressivitat subjectiva.

<sup>105</sup> Queda clar, doncs, que mentre la variació dialectal hi és força reduïda, no ho és gens, en canvi, la variació funcional. La variació dialectal és reduïda sobretot perquè la voluntat principal en les situacions especialitzades és que la comunicació sigui precisa i no presenti ambigüitats i per això hi ha un predomini de la modalitat estàndard.

Aquesta idea permet superar la concepció tradicional que justament són las temàtiques especialitzades allò que determina el caràcter especialitzat d'un text. Així, d'acord amb Cabré (1998 i 2002: 29-30),

*la temàtica únicament orienta la probabilidad, pero no es una condición ni necesaria ni suficiente para dar carácter especializado a un texto. [...] Es pues el tratamiento bajo control que se hace de una temática el que determina la condición de texto especializado.*

La majoria d'autors caracteritzen els llenguatges d'especialitat d'acord amb dos eixos: un eix horitzontal, determinat per la temàtica, i un eix vertical, determinat pel grau d'especialització, basat en l'estil i el grau d'abstracció de cada text. Hoffman (1987)<sup>106</sup> combina quatre variables d'anàlisi per caracteritzar el llenguatges d'especialitat:

	<b>Nivell d'abstracció</b>	<b>Forma lingüística</b>	<b>Àmbit</b>	<b>Participants en la comunicació</b>
A	Més elevat	Símbols artificials per a elements i relacions	Ciències fonamentals	científic ↔ científic
B	Molt elevat	Símbols artificials per a elements; llengua general per a les relacions (sintaxi)	Ciències experimentals	científic (tècnic) ↔ científic (tècnic)
C	Elevat	Llenguatge natural amb terminologia especialitzada i sintaxi molt controlada	Ciències aplicades i tècnica	científic (tècnic) ↔ directores científicotècnics de la producció material
D	Baix	Llenguatge natural amb terminologia especialitzada i sintaxi relativament lliure	Producció material	directores científicotècnics de la producció material ↔ mestres ↔ treballadors especialitzats
E	Molt baix	Llenguatge natural amb alguns termes especialitzats i sintaxi lliure	Consum	Representants del comerç ↔ consumidors ↔ condumidors

Taula 3.1. Característiques del llenguatges d'especialitat.

De fet, ambdós eixos no deixen de ser paràmetres teòrics però resulten útils perquè permeten aproximar-nos a un realitat certament complexa. Com apunten Kokourek

<sup>106</sup> Hoffmann, L. (1987) "Grundströmungen in der Fachsprachenforschung". Traducció al català, "Característiques dels llenguatges d'especialitat", a: Hoffmann, L. (1998): *Llenguatges d'especialitat. Selecció de textos*. Barcelona: IULA. Reproduït a Cabré (2002: 31).

(1991) i Hoffmann (1998), la realitat és un contínuum que només es pot segmentar de manera artificial<sup>107</sup>, i això dificulta que es puguin establir fronteres clares.

Respecte d'aquesta gradació, considerem que el llenguatge jurídic, en termes generals, se situa en el grup de llenguatges tècnics o tecnolèctes.

### 3.1.2 Dimensió pragmàtica

Partim de la base que la funció pragmàtica del llenguatge és intentar determinar, acudint a les intencions del subjecte emissor, allò que aquest vol dir en una ocasió concreta mitjançant les seves paraules, per explicar, sobre aquesta base, tant el significat permanent de les expressions, com el significat aplicat que aquestes posseeixen en ser utilitzades<sup>108</sup>.

En aquest sentit, acceptem l'opinió generalitzada (Picht i Draskau, 1985; Hatim i Mason, 1990; Kokourek, 1991; Hoffmann, 1998, etc.) que, almenys teòricament i des d'una perspectiva metodològica, l'estudi dels llenguatges d'especialitat pot efectuar-se des d'un enfocament unitari, en què els diversos llenguatges d'especialitat presenten unes característiques globals comunes<sup>109</sup>, que, d'acord amb Cabré (1992:137), es poden sintetitzar de la manera següent:

- els usuaris són quantitativament restringits i qualitativament especialistes o aprenents;
- les situacions comunicatives solen ser formals, de tipus professional, i
- les funcions prioritàries són bàsicament informatives<sup>110</sup>.

---

<sup>107</sup> D'aquesta manera, els diferents llenguatges d'especialitat de les ciències socials, com el llenguatge jurídic, podrien situar-se en els graus *c.*, *d.* o *e.* en funció de la situació comunicativa.

<sup>108</sup> Vegeu Galiana (1999: 28).

<sup>109</sup> Autors com Picht i Draskau (1985), i també Hoffmann (1998) prenen partit per un enfocament unitari dels llenguatges d'especialitat.

<sup>110</sup> Parlem de funcions en plural, ja que la majoria de textos especialitzats són multifuncionals. Com explica Gamero (2001: 36-37), Hatim i Mason (1990) identifiquen tres funcions bàsiques: argumentativa, expositiva i exhortativa.

La funció argumentativa consisteix en la valoració entre diversos conceptes i pot ser de dos tipus: a) argumentació íntegra, en què es presenta una tesi que s'argumenta fins el final, i b) la contraargumentació, en què la tesi inicial es contraargumenta per concloure amb la tesi que realment es pretén defensar.

La funció expositiva es basa en l'anàlisi d'uns conceptes donats, o bé en la síntesi a partir dels seus elements constituents. Se'n poden distingir tres variants: a) exposició conceptual (l'exposició es refereix a



Es tracta, doncs, de característiques evidentment aplicables al llenguatge jurídic, malgrat la variació interna que veurem més endavant.

### **3.1.3 Dimensió cognitiva**

En el nivell cognitiu, cal tenir present que l'establiment d'una frontera per a una divisió inicial de variació dins la llengua resulta una tasca complexa atès que els diferents tipus de llenguatges d'especialitat comparteixen determinades nocions i tenen trets lèxics comuns, la qual cosa fa que sovint resulti difícil atribuir de manera inequívoca un tret determinat a un camp d'especialitat concret (això és especialment evident en lexicografia, en què la vacil·lació a l'hora de posar etiquetes sobre camps temàtics resulta freqüent).

En el cas del llenguatge jurídic, la divisió d'aquesta variació nocional interna també és complexa perquè els trets comuns són molts. Parlar d'un o altre tipus de subllenguatge jurídic requereix concretar sobre quins criteris ens basem per fer la distinció corresponent. La tria d'un o altre criteri, o la seva combinació donarà resultats diferents. Això justifica la diversitat d'etiquetes (llenguatge jurisdiccional, llenguatge jurisprudencial, llenguatge de les sentències...) per designar una mateixa realitat complexa i variable que pot ser analitzada des de diferents punt de vista i fragmentada amb criteris diversos.

### **3.1.4 Dimensió semiòtica**

Parlem de dimensió semiòtica per referir-nos a la capacitat dels textos d'actuar com a signes i de relacionar-se, no només amb els seus interlocutors, sinó també amb altres textos. En aquest marc hem de tenir en compte els conceptes de gènere, de text i de discurs.

---

conceptes), b) descripció (es referix a objectes o situacions) i c) narració (es referix a accions o aconteixements).

Pel que fa als textos exhortatius, l'emissor pretén regular la manera d'actuar o de pensar de les persones mitjançant l'exhortació o la instrucció. Hatim i Mason en distingeixen dos subtipus: a) l'exhortació amb alternativa (cas de la publicitat), i b) l'exhortació sense alternativa (cas dels textos legals).

De manera succinta, podem dir que un gènere és una manera convencionalitzada de comunicar-nos en situacions arrelades en un context social. Com Monzó (2001), evitem conscientment l'expressió forma convencionalitzada (Kress, 1985: 85; Hatim i Mason, 1990: 140; Swales, 1990: 12; on la distinció entre gènere i estil apareix difuminada), ja que considerem que el gènere afecta tant la forma com el contingut d'un missatge.

Tenint en compte l'aportació del crític i teòric rus M. M. Bakhtin (1979, 1981), que proporciona un gir sociològic a la teoria del gènere, en oposició als seus predecessors formalistes, considerem que el gènere és

*un tipus relativament estable d'enunciat elaborat per una esfera concreta d'ús de la llengua a partir d'enunciats individuals, determinats per aquella esfera, en els quals es vinculen indissolublement un contingut temàtic, un estil (col·lectiu) i una estructura, i en el qual es revela una manera de veure i d'interpretar aspectes particulars del món, de conceptualitzar la realitat en la memòria (també col·lectiva).* [Monzó, 2001: 23-28]

A aquesta reformulació de la teoria de Bakhtin s'hi poden afegir nombrosos corol·laris teòrics en estudis diversos (Todorov, 1988; Swales, 1990; Bhatia, 1993) però el més destacable és la demostració que s'ha fet a través de mètodes empírics contrastius (García Izquierdo, 1999) del fet que el gènere es conforma amb maneres particulars de conceptualitzar la realitat, i això fa que els gèneres varïïn de cultura en cultura. Com diu Sachtleber (1995:247) després de realitzar un estudi comparatiu interlingüístic d'actes de congrés en alemany i francès des d'una perspectiva pragmàtica,

*[c]es résultats montrent qu'il y a des différences dans le style pragmatique d'un même genre de textes et que l'on ne peut pas parler d'une universalité interculturelle dans la communauté communicative translangagière des linguistes.*

Quant a les característiques d'un gènere, les opinions divergeixen segons els autors. Per a Maingueneau (1998) aquestes serien: la finalitat de la comunicació reconeguda pels interlocutors de la situació, la condició o situació social de les persones que hi intervenen, el moment en què té lloc, el suport material i l'organització textual (macroestructura per a van Dijk, 1980). Altres autors (Miller, 1984; Swales, 1990; Bhatia, 1993; Kress, 1985; Hatim i Mason, 1990), des de diferents perspectives, es decanten per una característica decisiva que es complementaria amb elements secundaris. Així, des del punt de vista de la retòrica, Miller (1984) considera que allò principal és el propòsit comunicatiu, ja que els emissors trien la forma dels missatges segons experiències discursives prèvies i en funció de la reacció dels receptors respecte d'aquestes experiències prèvies. En el marc de l'ensenyament de segones llengües,

Swales (1990) i Bhatia (1993) creuen que els gèneres es distingeixen per un propòsit retòric dominant amb variacions secundàries en la resta de factors. De manera similar, Kress (1985) i Hatim i Mason (1990) centren el concepte de gènere en la forma convencionalitzada que deriva de les funcions i els objectius d'una ocasió social determinada (repetida freqüentment), així com dels propòsits dels seus participants.

Si ens centrem en el cas dels juristes, l'ús de gèneres en tant que espais verbals preexistents pot arribar a ser una qüestió normativa o prescriptiva recollida en una llei, o una manera de defensar-se els advocats davant la interpretació inesperada (i, evidentment, interessada) que tribunals i altres persones de l'ofici podrien donar a fragments alterats respecte de models anteriors. L'avantatge d'aquestes condicions restrictives és la seguretat que ofereixen, desenvolupada gràcies al consens en una àrea concreta de coneixement i pràctica, la professió jurídica, que redueix el nombre de situacions comunicatives possibles en el seu marc d'actuació. Això ha permès anar confeccionant models textuais i veure si aquests s'adequaven als propòsits comunicatius desitjats.

Pel que fa al text i al discurs, alguns autors els distingeixen en considerar que el text és un simple fenomen gramatical i que el discurs és en canvi necessàriament interdisciplinari. Aquest és el cas de l'escola francesa del discurs dels anys setanta (Pechêux, Guespin), i de Calsamiglia i Tusón (1999), entre d'altres. Les paraules de Kourilova (1992: 21) resulten prou il·lustratives en aquest sentit:

*There is no generally accepted definition of text and discourse but we know that the language of scientific texts can be described in terms of vocabulary and syntax, while scientific discourse involves a much broader gamut of factors, conditions and strategies. Its complexity can be considered to be the product of three separate yet closely connected variables; i.e. linguistic, rhetorical and conceptual variables. These three problem areas are so interrelated that in dealing with one of them the other two are almost invariably involved to a greater or lesser extent.*

Altres autors se situen en la posició contrària (Bernárdez, 1982; Castellà, 1992; Maingueneau, 1995; Cabré, 2002) i empen els termes "text" i "discurs" per referir-se a un mateix concepte des de punts de vista diferents. En aquest cas consideren que qualsevol fenomen és en si suficientment complex i polièdric i que, per tant, no pot tractar-se a través d'una única disciplina ni des d'un sol punt de vista.

*De hecho se trata de una diferente cuestión de foco en el análisis de textos. Poner el centro de atención en los rasgos lingüísticos estrictos, en los rasgos funcionales y comunicativos, en los rasgos interactivos, o en los rasgos procedural-cognitivos*

*supone encarar el anàlisi del text o del discurs de manera distinta, aunque no excluyente.* [Cabré, 2002:18]

Més enllà de la discussió terminològica entre text i discurs, en el nostre treball emprarem “discurs” com a sinònim de “text”, tal com fan Cabré (2002) i Ciaspucio i Kuguel (2002). Així ens referirem a “condicions discursives” per parlar de les característiques del procés discursiu que poden explicar la generació d’una text i que interactuen permanentment amb ell, i a “estructura textual” per referir-nos al text en tant que estructura (Cabré, 2002: 18).

### **3.1.5 Dimensió lingüística**

Un cop analitzats els elements extratextuals, hem de tenir en compte els aspectes interns dels textos produïts en el si dels llenguatges d’especialitat. D’aquesta manera podem destacar dues grans característiques: la formalitat i la funcionalitat. Pel que fa a l’aspecte formal del discurs, això implica prioritzar el discurs escrit així com l’ús d’altres sistemes semiòtics integrats al text (en alguns camps més que en altres). Quant a la funcionalitat, aquesta es manifesta sobretot en la claredat, la concisió, la precisió i la despersonalització i la poca emotivitat.

Aquestes característiques tenen repercussió en tots els plans lingüístics. Així, en el nivell lexicosemàntic cal destacar la importància especial de la terminologia o l’ús de sigles i símbols, entre d’altres; en el pla morfològic, l’ús de determinats temps verbals, conjuncions, pronoms...; en el pla sintàctic, l’ús de determinats tipus d’oració (nominalitzacions...); en el pla textual, els recursos de coherència i cohesió, etc.

En els apartats següents, tractarem totes aquestes qüestions amb més detall, a més d’analitzar les diferències internes dins del propi llenguatge jurídic. Com ja hem dit reiteradament, la certa unitat entre tots els llenguatges d’especialitat conté en el seu si una gran diversitat, motivada tant per la variació en tots els elements que hem esmentat, com per la llengua en què s’emmarquen aquests llenguatges.

I és justament en aquest marc on podem afirmar que el llenguatge jurídic és un llenguatge d'especialitat amb una pluralitat de variacions internes<sup>111</sup>. En conseqüència, l'estudi del discurs jurídic només es pot fer per nivells de llenguatge<sup>112</sup> i és justament per aquest motiu, que en el nostre treball ens basarem en un cas concret: el llenguatge judicial de les resolucions finals de l'Administració de Justícia, és a dir, el llenguatge de les sentències.

### 3.1.6 Text especialitzat i llenguatge d'especialitat

No podem concloure aquest apartat sense esmentar el concepte de *text d'especialitat* o *text especialitzat* en relació amb el terme *llenguatges d'especialitat* que hem fet servir fins ara.

Hoffman (1998:78) parla de *text especialitzat* en els termes següents:

des del punt de vista comunicatiu, el text és el signe lingüístic primari, és a dir, el llenguatge en condicions normals només es troba en els textos. Això també és vàlid per al text especialitzat.

Alguns autors (Cabré, 1998<sup>113</sup>, 2000; Ciapuscio i Kuguel, 2002) tendeixen a emprar la denominació *textos especialitzats* en lloc de la *llenguatges d'especialitat* atès que consideren aquesta darrera etiqueta poc adequada per referir-se a les produccions lingüístiques que es produeixen en els contextos de comunicació especialitzada, pel fet que indueix a pensar que els llenguatges d'especialitat són codis complets diferents del que s'anomena *llenguatge (o llengua) general*.

<sup>111</sup> En efecte, els llenguatges especialitzats, pel fet de ser subcodis del llenguatge general, participen de les seves mateixes modalitats dialectals i funcionals, encara que de manera més restringida per causa de la seva funció comunicativa prioritària entre els especialistes. Cabré (1992:146).

<sup>112</sup> *L'étude du discours juridique ne peut se faire que par niveau de langage*. Cornu (1990: 28).

<sup>113</sup> La denominació "llenguatges especialitzats" suposa, en la nostra opinió, un ús abusiu del terme llenguatge. En efecte, si en lloc de partir de la noció de llenguatges especialitzats com un supòsit assumit, analitzem les produccions lingüístiques que es donen en els contextos de comunicació especialitzada per inferir si s'han fet servir per a la seva producció sistemes d'elements lingüístics específics (és a dir, diferenciats dels del llenguatge comú), fàcilment observarem que, des del punt de vista dels recursos gramaticals que els constitueixen, els textos especialitzats són textos codificats a partir de la mateixa gramàtica que s'utilitza en totes les situacions comunicatives. Cabré (1998: 2).

D'acord amb Cabré (1998), podem definir un *text especialitzat* com la producció lingüística que permet expressar i transmetre coneixement especialitzat, que té una sèrie de característiques lingüístiques que li donen una especificitat dins del conjunt de textos produïts en una llengua i que presenta un conjunt de característiques pragmàtiques que determinen els elements específics del seu procés de comunicació (el tema, els usuaris i la situació comunicativa).

Ara bé, atès que en el nostre estudi hem deixat clara la concepció que els llenguatges d'especialitat (i per extensió el llenguatge jurídic) no són més que subcodis de la llengua general, no veiem cap inconvenient en emprar aquesta denominació (*llenguatges d'especialitat*) i, per tant, la farem servir de manera indistinta juntament amb la denominació *textos especialitzats* (i per extensió *text jurídic* o, encara més específicament, *text jurisprudencial* o *text resolutiu*, en relació a les sentències del nostre corpus).

### **3.2 El discurs jurídic i la seva diversitat: el discurs jurisprudencial**

#### **3.2.1 El llenguatge jurídic i la seva diversitat discursiva**

Un cop aclarits els conceptes teòrics en què s'emmarca la noció de llenguatge jurídic en tant que llenguatge d'especialitat, passem ara a tractar-ne la seva diversitat discursiva. Per fer-ho prenem com a punt de partida les paraules de Gémar (1995: 73):

*L'expression du droit passe obligatoirement par la langue, oral ou écrite. Comme tout domaine, le droit possède son langage, sa langue ou son jargon, selon les points de vue et les niveaux d'énonciation. [...] Ce langage, par sa mise en oeuvre écrite ou orale, devient discours.*

Així, concebem el discurs jurídic en sentit ampli com la fusió entre l'acte lingüístic i l'acte jurídic. Com diu Cornu (1990: 211),

*le discours juridique est [...] le langage du droit en action ou, plus exactement, le langage en action dans le droit. Le discours juridique est la mise en oeuvre de la langue, par la parole, au service du droit.*

La variació interna que presenta el discurs jurídic segons les característiques del seu procés discursiu és realment àmplia i condueix a poder parlar de diferents tipus de discurs o text jurídic. Certament, com diu Martín Hita (1996: 64-65),

*no todos los textos jurídicos són iguales, sino que existen diferentes tipos de textos jurídicos, y estos pueden clasificarse atendiendo a diferentes criterios[.]*

i com també ens remarca Pasquau Liaño (1996: 17),

*[p]oco tienen que ver, en su estilo, en su función, en las características lingüísticas, en la importancia del dato literal, etc., un texto normativo y un texto contractual, o un testamento y una demanda judicial.*

Efectivament, el text jurídic expressa un missatge que, segons el seu autor, pot ser d'interès general (cas d'una llei, d'un reglament, d'un tractat de dret), privat (cas d'un contracte civil) o mixte (cas d'un conveni). Pot comunicar una dada simple (informació) o bé complexa (norma jurídica). Pot comentar, analitzar, descriure aspectes del dret i de les seves pràctiques... Un text amb finalitats didàctiques es redactarà de manera molt diferent a un text normatiu. Un text d'autor col·lectiu (una llei, un tractat de pau, un reglament) tendirà cap a un discurs el més neutre possible, mentre que un text d'autor individual reflectirà amb més o menys mesura la personalitat, el punt de vista, les qualitats i els defectes del seu autor.

La complexitat del llenguatge jurídic resideix sobretot – a diferència del discurs de la física, la biologia o la química- en el fet que es tracta d'un domini de caràcter eminentment social. És un llenguatge amb vocació col·lectiva, que es pot adreçar a un destinatari absolutament divers (Administració, ciutadania, contribuent, contractant, persona que exerceix la justícia) i que, per tant, pot adoptar formes diferents segons el tipus de text i el seu destinatari. L'heterogeneïtat lingüística és, doncs, un tret inherent a la condició tecnolectal del llenguatge jurídic.

### 3.2.2 Cap a una tipologia del discurs jurídic

Per posar una mica d'ordre en aquesta realitat complexa i heterodoxa, molts autors que han estudiat el tema han fet propostes per a una tipologia del discurs jurídic<sup>114</sup>, amb

<sup>114</sup> L'objectiu de les tipologies textual, com de qualsevol tipus de categorització, és intentar posar ordre en el contínuum dels fenòmens. Si bé és cert que redueixen necessàriament la complexitat dels fets, són sistemes d'organització que permeten fer generalitzacions i realitzar prediccions orientatives. Es tracta d'un recurs còmode per designar una realitat polimòrfica difícil de descriure de manera íntegra.

resultats força diferents. La causa principal de les diferències es deu al grau de detall amb què s'ha fet l'anàlisi i sobretot als criteris metodològics emprats per abordar aquesta anàlisi.

Segons una distinció ja clàssica efectuada per primera vegada per B. Wróblewski, dins el llenguatge del dret es poden distingir dos grans grups de llenguatges: el legal (o normatiu) i el dels juristes. Mentre el primer és aquell amb el qual s'escriuen les normes, el segon fa referència als llenguatges (el de les decisions d'aplicació del dret, el processal, el juridicodoctrinal, etc.) a través dels quals els professionals del dret parlen d'ells<sup>115</sup>.

Des d'un altre punt de vista, Cornu (1990) considera inicialment que hi ha tres grans tipus de discurs jurídic: a) legislatiu, b) jurisdiccional i c) consuetudinari; i, posteriorment, divideix el llenguatge del dret en cinc grans branques: a) el llenguatge legislatiu, b) el llenguatge jurisdiccional, c) el llenguatge convencional, d) el llenguatge costumari, i e) el llenguatge administratiu, a les quals n'afegeix una sisena que gira a l'entorn de les anteriors: f) el llenguatge dels discursos auxiliars que contribueixen a la realització del dret (requisitòries, notificacions, etc.).

Teply (1990) distingeix quatre tipus de discurs jurídic escrit: a) documents de planificació i informació (ex. memòries per als clients i escrits d'opinió), b) acords i transaccions privades (ex. contracte de compra-venda, contractes de treball, ofertes, llicències, hipoteques, escriptures), c) documents legislatius (lleis, reglaments i ordenances) i d) documents relacionats amb un litigi (demandes, querelles, recursos, informes, citacions, acords, sentències...).

Lane (1982) considera que hi ha tres tipus de documents jurídics: a) els documents oficials, amb una formulació prescriptiva (cas de les lleis i dels tractats internacionals), b) altres documents emesos per les autoritats competents o pels tribunals, que tenen un contingut vinculant però que la seva formulació no és prescriptiva (cas de les sentències o dels anuncis oficials), i c) els documents no oficials (cas de contractes i testaments).

---

<sup>115</sup> Cit. Galiana Saura (1999:13).



D'altra banda, i des de la perspectiva traductològica, Gémar (1988) classifica els textos jurídics d'acord amb el grau de dificultat que, segons ell, presenten per al traductor; així distingeix entre: a) lleis i reglaments, b) doctrina, c) decisions judicials i actes de procediment i d) actes jurídics (contractes, testaments...). Aquest mateix autor (*op. cit.*, 1988) estableix una segona classificació en funció de la responsabilitat del traductor quant al grau d'assoliment del "resultat" que es busca i de la "garantia" que s'espera. En aquest sentit considera que cal distingir entre: a) lleis, decisions judicials i tractats internacionals, b) contractes i fórmules administratives i comercials d'ús intern privat; testaments i convenis col·lectius i doctrina.

També des d'una perspectiva del traductor professional però amb combinació amb el punt de vista del professional del dret, Ortega Arjonilla *et al.* (1996b) classifiquen els textos jurídics en dos grans grups: a) els textos relacionats amb el dret públic (subdividits en textos relacionats amb el dret administratiu, el dret constitucional, el dret financer i tributari, el dret penal, el dret processal i el dret internacional públic) i b) els textos relacionats amb el dret privat (subdividits en textos relacionats amb el dret civil, el dret laboral, el dret mercantil, el dret internacional privat, el dret canònic i el dret eclesiàstic).

Davant aquest panorama heterodox, i atès que en el nostre estudi considerem que el text és un element polièdric que ha de ser concebut multidimensionalment i multifuncionalment, assumim que:

- Una tipologia textual ha de ser obligatòriament multidimensional i incloure tants aspectes com sigui possible. Ha de tenir, doncs, multiplicitat de criteris.
- Com que les diferències entre els fenòmens naturals no són nítides ni es poden reduir a dicotomies discretes, existeix una àmplia gamma de realitzacions textuais que es mou en un eix gradual entre dos punts oposats.
- La diferència entre dos textos pot representar-se com una suma diferent de valors representats en els diversos eixos i no com a categories de trets discrets (sí/no, +/-).

En conseqüència, la metodologia per tractar l'estudi dels diferents tipus de discurs o text jurídic ha de tenir en compte aquestes idees.

Entre les propostes metodològiques que considerem més reeixides per tractar l'anàlisi del text, cal destacar la de Van Dijk (1977, 1979a i 1979b), que en basa en la distinció entre superestructura, macroestructura i microestructura.

La proposta de Cabré (2002), força coincident amb la de Ciapuscio, Kuguel i Otañi (1999), que a la vegada es basa en els estudis de la lingüística textual d'orientació cognitiva (De Beaugrande i Dressler, 1981; Heinemann i Viehweger, 1991) i en els treballs de la Lingüística del Text (Antos, 1982 i 1997), simplifica aquesta anàlisi a l'estudi de dues categories: a) les condicions discursives (segons l'esquema comunicatiu clàssic: característiques de l'emissor i del receptor, canal de transmissió, mitjà de circulació, temàtica, punt de vista, funcions del text i propòsits o estratègies de comunicació) i b) l'estructura textual (estructura formal –vinculada al gènere, classe i tipus de text, estructura informativa o cognitiva i l'estructura lingüística).<sup>116</sup>

Una altra proposta en aquesta mateixa línia, elaborada específicament per a l'àmbit del discurs especialitzat, és la de Ciapuscio i Kuguel (2002), que parteix també de la tipologia de textos de Heinemann i Viehweger (1991) i Heinemann (2000), i que es basa en l'estudi del text en quatre nivells: a) les funcions, b) la situació, c) el contingut semàntic i d) la forma.

El valor principal de totes aquestes propostes metodològiques és que no defugen la complexitat de l'objecte i que resulten flexibles i obertes als canvis.

Seguint la línia de tots aquests autors, encara que de manera força més simplificada, la metodologia d'anàlisi que fa servir Borja (1998) en la seva proposta de tipologia de textos jurídics considerem que resulta prou adequada per al nostre treball i, per tant, la prenem com a punt de referència per ubicar el llenguatge jurisprudencial (base del nostre estudi) dins del conjunt del llenguatge jurídic.

---

<sup>116</sup> Així els textos es poden analitzar tenint en compte els aspectes següents:

1. Situació de partida: a) característiques prèvies de la producció (caracterització del productor, situació de la producció), b) programació del text (intencions del productor – funció dominant i funcions complementàries rellevants-, destinatari (canal de difusió previst, temàtica i característiques d'aquesta – perspectiva i punt de vista-, estratègia comunicativa), c) elaboració del text (selecció del gènere apropiada, estructures i unitats que conformen la textura de la informació –estructura formal, estructura informativa i estructura gramatical-).
2. Procés de transmissió (canal i mitjà en què apareix la informació): elements de recepció (situació de recepció, percepció del destinatari i la seva actuació posterior).

Així, segons aquesta autora, i d'acord amb la situació discursiva, la funció i els gèneres espanyols, podem classificar els textos jurídics en sis grans blocs: a) textos normatius, b) textos judicials, c) textos jurisprudencials, d) obres de referència, e) textos doctrinals i f) textos d'aplicació del dret (públics i privats):

<b>Categoria</b>	<b>Situació discursiva</b>	<b>Funció</b>	<b>Gèneres espanyols</b>
TEXTOS NORMATIUS	<i>Emissor:</i> Poder legislatiu. <i>Receptor:</i> Tots els ciutadans. <i>To:</i> Hiperformal-molt formal. <i>Mode:</i> Escrit per ser llegit. <i>Finalitat:</i> Regular les relacions humanes dins d'un sistema de dret.	<i>Dominant:</i> Instructiva.	Constitució. Estatuts d'Autonomia. Lleis orgàniques i ordinàries. Decrets. Reglaments.
TEXTOS JUDICIALS	<i>Emissor:</i> Administració de Justícia/ Ciutadans. <i>Receptor:</i> Ciutadans/ Adm. de Justícia. <i>To:</i> Molt formal – formal. <i>Mode:</i> Escrit per ser llegit. <i>Finalitat:</i> Tot tipus de comunicació entre l'Adm. De Justícia i els ciutadans.	<i>Dominant:</i> Instructiva. <i>Secundària:</i> Argumentativa, expositiva.	Denúncia. Demanda/ Querella. Peticions. Provisions/ Interlocutòries. Sentències. Sol·licitud d'aclariment de sentències. Oficis/ Exposicions. Exhorts/ Suplicatoris. Cartes-ordre/ Manaments. Notificacions/ Requeriments.
JURISPRUDÈNCIA	<i>Emissor:</i> Òrgans Superiors de Justícia. <i>Receptor:</i> Ciutadans. <i>To:</i> Hiperformal – molt formal. <i>Mode:</i> Escrit per ser llegit. <i>Finalitat:</i> Com a font de dret, vincular els jutges en casos.	<i>Dominant:</i> Instructiva. <i>Secundària:</i> Argumentativa.	Sentències del Tribunal Suprem i el Tribunal Constitucional recollides en repertoris i en el BOE. Àmbit català: Sentències del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.
OBRES DE REFERÈNCIA	<i>Emissor:</i> Juristes. <i>Receptor:</i> Juristes o futurs juristes. <i>To:</i> Formal. <i>Mode:</i> Escrit per ser llegit. <i>Finalitat:</i> Proporcionar informació de caràcter pràctic i instrumental als professionals del dret.	<i>Dominant:</i> Instructiva.	Diccionaris bilingües. Diccionaris monolingües. Diccionaris enciclopèdics. Enciclopèdies. Diccionaris de màximes llatines. Diccionaris especialitzats. Formularis. Directoris i repertoris professionals.
TEXTOS DOCTRINALS	<i>Emissor:</i> Juristes. <i>Receptor:</i> Juristes o futurs juristes. <i>To:</i> Formal. <i>Mode:</i> Escrit per ser llegit. <i>Finalitat:</i> Transmetre coneixement sobre la ciència del Dret i proporcionar-li un marc teòric i conceptual.	<i>Dominant:</i> Argumentativa. <i>Secudària:</i> Expositiva.	Manuais. Llibres de text. Assaigs. Tesis. Articles.

TEXTOS D'APLICACIÓ DEL DRET (PÚBLICS I PRIVATS)	<i>Emissor:</i> Ciutadans/ Administració.	<i>Dominant:</i>	Contractes.
	<i>Receptor:</i> Administració/ Ciutadans.	Instructiva.	Testaments.
	<i>To:</i> Hiperformal - molt formal-formal.	<i>Secundària:</i>	Cartes legals.
	<i>Mode:</i> escrit per ser llegit.	Diverses.	Informes legals.
	<i>Finalitat:</i> Regular les relacions que tenen caràcter legal entre els ciutadans o entre els ciutadans i l'administració.		Esriptures. Tot tipus de documents notariais. ...

Adaptació de Borja (1998: 342)

Taula 3.2. Classificació dels textos jurídics.

### 3.2.3 El discurs jurisprudencial

D'acord amb el que acabem d'exposar, el *discurs jurisprudencial* és un subtipus de discurs jurídic. Es tracta de tot allò que s'expressa en una decisió de justícia.

Evidentment, l'estil jurisprudencial no és únic, sinó divers<sup>117</sup>. Malgrat tot, considerem que els trets comuns són forts i, per aquest motiu, els prenem com a objecte general d'estudi del nostre treball.

### 3.3 Els textos jurídics

Després de presentar i de caracteritzar el llenguatge jurídic podem dir, reproduint les paraules de Martín Hita (1996:64), que *un texto jurídico es un texto escrito en lenguaje jurídico*. D'acord amb aquesta definició, i malgrat la diversitat interna que hem vist, presentem a continuació els trets que caracteritzen el conjunt de textos jurídics, centrant-nos –especialment en el cas dels aspectes gramaticals i estilístics- en les llengües catalana i castellana.

#### 3.3.1 Característiques dels textos jurídics

Els diversos estudis que s'han fet sobre el llenguatge jurídic assenyalen una sèrie de trets específics d'aquest llenguatge, que analitzarem a continuació. Es tracta de veure quins són i com són els elements que configuren l'essència (encara que no l'única

<sup>117</sup> *Le discours juridictionnel est plein de discours incorporés* [Cornu,1990: 338].

realització possible) del llenguatge jurídic (i, per extensió, del discurs d'especialitat, si no totalment, almenys en part). Per fer-ho tractarem els aspectes següents: a) aspectes cognitius; b) aspectes pragmaticodiscursius, i c) aspectes gramaticals.

### **3.3.1.1 Aspectes cognitius**

- Temàtica especialitzada<sup>118</sup>: temàtica que no forma part del coneixement general dels parlants d'una llengua (desconeguda o poc coneguda), i que per tractar-la cal fer-ne prèviament un aprenentatge particular.<sup>119</sup>

### **3.3.1.2 Aspectes pragmaticodiscursius**

- Nombre restringit d'usuaris: especialistes d'una matèria concreta (dret). En general, som davant d'un col·lectiu d'usuaris força restringit, que en la majoria dels casos adquireix aquest llenguatge de manera voluntària. Cal distingir, però, entre els productors de les comunicacions especialitzades, que necessiten tenir un coneixement específic de la temàtica, només adquirida a través de l'aprenentatge, i els receptors, que podem ser tant especialistes del tema (aquests a la vegada poden actuar posteriorment com a nous emissors) com aprenents o bé el públic en general, que rep la informació de manera passiva en qualitat d'aprenent de les situacions especialitzades. A la vegada, entre productors i destinataris poden interposar-se intermediaris de la comunicació, com ara periodistes especialitzats o traductors i intèrprets (Cabré, 1992: 129; 1998b: 12-13).
- Situació comunicativa preeminentment de caràcter formal, generalment regulada per criteris professionals.

---

<sup>118</sup> Cabré considera que un tema només és especialitzat si vehicula un coneixement que s'ha codificat en referència a un esquema preestablert per cada una de les escoles científiques. Així, allò que fa que un tema sigui general o especialitzat no és el contingut per si sol, sinó la manera com es conceptualitza aquest contingut.

<sup>119</sup> Com apunten Bellert i Weingartner (1982), lligada amb aquesta temàtica especialitzada, la comprensió plena del significat d'un text d'especialitat requereix algunes premisses addicionals que es troben en el context rellevant, en les hipòtesis que han de formular-se en relació amb el text, o en les frases explicatives. En els textos de llengua general, en canvi, generalment no se sol partir de cap context tret d'allò que resulta lògic i conegut per la majoria dels parlants.

- Funcions prioritàries bàsiques: instructiva, argumentativa i expositiva.<sup>120</sup>

Austin (1971) assenyala que entre les moltes i diverses funcions que el llenguatge presenta, n'hi ha una essencial per al dret: quan l'emissió d'unes paraules serveix per transformar la situació social preexistent. D'aquesta manera, i com també recull Hart (1994), les paraules no s'utilitzen per descriure el món, sinó per produir determinats canvis, és a dir, quan es realitzen actes perlocatius (*performances*)<sup>121</sup>.

- Preeminència del canal escrit.

### 3.3.1.3 Aspectes gramaticals

- Formes lingüístiques específiques de tipus divers i amb graus diversos d'especificitat, lligades sobretot als conceptes, i no a una llengua concreta<sup>122</sup>. En el cas del dret, però, aquest contingut nocional presenta graus diversos d'irreductibilitat entre llengües i cultures diferents, a causa de la idiosincràsia del seu contingut (A. Ribas, 1994).<sup>123</sup>

#### 3.3.1.3.1 Nivell lexicosemàntic

Pel que fa a la terminologia:

<sup>120</sup> En la llengua comuna, en canvi, predominen les funcions descriptiva i narrativa.

<sup>121</sup> Austin considera que els actes perlocatius són aquells en què apareixen verbs realitzatius (*performative verbs*) explícits en la descripció dels actes lingüístics corresponents. Es tracta d'una tipus de verbs que, quan s'utilitzen en primera persona del singular, més que descriure el tipus d'acció associada amb el verb, permeten dur a terme justament aquesta acció.

Per la seva banda, en la seva teoria del llenguatge, Chomsky distingeix entre competència (*competence*) i actuació (*performance*). Concepció l'actuació com l'ús real del llenguatge en situacions concretes i la competència com allò que fa possible l'actuació o comportament lingüístic i que es manifesta en aquest.

<sup>122</sup> Això fa que els llenguatges d'especialitat siguin potencialment internacionals. Com explica A. Ribas (1994), aquest contingut nocional pot ser universal i independent de les llengües i cultures en què es fa manifest (cas de les matemàtiques i de la física), o bé pot presentar graus diversos d'irreductibilitat entre llengües i cultures diferents, a causa de la idiosincràcia del seu contingut (cas del dret, entre d'altres).

<sup>123</sup> Certament, els principis de redacció i de lògica expositiva poden variar considerablement d'una llengua a una altra, d'un país a un altre. Per posar un exemple clàssic, l'estil de la "common law" (anglès) i l'estil civilista (francès) són manifestacions de dues concepcions contràries de l'escrit jurídic.

- Gamma important i variada de termes<sup>124</sup>, amb un significat clarament precís<sup>125</sup>. Seguint Pasquau Liaño (1996: 14-16), poden dividir-se en els grups següents:
  - a) Termes que pertanyen exclusivament al llenguatge jurídic: *emfiteuta*, *litisconsorci*, *interdicte*, *dol*, *fideïcomís*, *cassació*, etc.
  - b) Termes principalment jurídics, que han passat a la llengua general en un sentit derivat: *lleï* (“és un home de lleï”), *sentència* (“l’avi sempre sentència”), *hipoteca* (“el rector està hipotecat pels seus compromisos adquirits en la campanya electoral”), etc.
  - c) Termes propis de la llengua general que adquireixen un significat peculiar (no idèntic al comú)<sup>126</sup>, encara que derivat (i, per tant, no del tot diferent), quan interessen i s’instal·len en l’àmbit jurídic. En uns casos aquests mots tenen un sentit (denotació) molt proper a la llengua comuna (cas del mot *acte*), mentre que en d’altres és clarament diferent (cas de *vici ocult* per referir-se als defectes no evidents de la cosa venuda; de *capacitat*, per al·ludir la idoneïtat per realitzar actes jurídics vàlids; de *dret d’aliments* per designar no només la nutrició, sinó també la vivenda, el vestit, la salut i fins i tot l’educació, conceptes que determinades persones –per ex. els fills- poden exigir a d’altres –els seus pares-; de *recurs*, per referir-nos a l’elevació d’un assumpte jurídic a l’autoritat administrativa o judicial superior a aquella que ha emès una decisió jurídica que ens perjudica; etc.).

<sup>124</sup> Entenem un "terme" com el lèxic clarament específic d'un camp d'especialitat, que expressa una part del sistema conceptual d'aquell camp. Aquest conjunt d'elements lèxics té una importància cabdal en la caracterització dels llenguatges d'especialitat, ja que constitueix un indicador clar del camp d'especialitat en qüestió i del nivell d'especialitat, a més de constituir un marcador d'estil. Per a alguns autors, com Corbluth (1975) i Ewer i Latorre (1967), aquesta és l'única característica essencial dels llenguatges d'especialitat.

<sup>125</sup> Cada llenguatge d'especialitat presenta una estructura terminològica sistemàtica, basada en unitats monosèmiques. Sovint, termes aparentment sinònims per als no especialistes, tenen per als especialistes significats diferents (ex. *assassinat* i *homicidi*, en l'àmbit jurídic).

<sup>126</sup> Existeix una relació bidireccional entre el lèxic d'especialitat (terminologia) i el lèxic comú, que comporta la presència de lèxic o vocabulari intermedi -fronterer- en els LE. Així s'explica que molts termes d'un àmbit d'especialitat acabin esdevenint mots de la llengua general (és el cas, per exemple, de bona part dels termes provinents de la informàtica: *ratolí*, *ordinador*, etc.), o a la inversa, que mots de la LG adquireixin significats altament restringits, dins de sistemes conceptuals específics.

- d) Termes de la llengua comuna amb una càrrega jurídica tan forta que es pot dir que passen a ser paraules diferents, de manera que sense conèixer-ne el component tècnic, la frase pot resultar intel·ligible. Així, per exemple, la *causa* del contracte no és qualsevol motiu que n'hagi motivat la formalització, sinó un requisit essencial perquè els contractes resultin vàlids, és a dir, un concepte tecnicojurídic que serveix, per exemple, per controlar si els mòbils que han portat les parts a contractar són lícits o no.
- e) Falsos amics: mots que pertanyen tant a la llengua comuna com al llenguatge jurídic amb significats absolutament diferents en un i altre cas. Així, per exemple, quan parlem jurídicament de deutors obligats *solidàriament*, això no comporta pas cap connotació de col·laboració dels deutors entre si o amb el creditor; simplement significa que el creditor està facultat per exigir el cobrament del deute sencer a qualsevol dels deutors.

Com assenyala Prieto de Pedro (1991:144) i ens recorden Ortega Arjonilla i Paneque Arana (1996: 27), mentre que els aspectes gramaticals i estilístics presenten diferències importants en els diferents discursos del dret (la jurisprudència, el discurs administratiu, etc.), els significats dels termes jurídics resten invariables en els diferents discursos. El motiu principal és que hom cerca la univocitat semàntica, l'economia lèxica i la precisió conceptual.

- Existència d'un cert formalisme que s'expressa a través de la tria de mots, expressions i girs poc habituals en la llengua comuna: expressions i termes llatins<sup>127</sup>, arcaïsmes, els quals són denunciats reiteradament:

*La Administración tiene la debilidad por las palabras nobles, largas y pesadas, que hacen mucho efecto (al menos sobre los ignorantes).* [Georgin, 1979: 235]

- Presència important de locucions i frases fetes: *a escarada* (= "a preu fet"), *en la hipòtesi que, si s'escau*, etc..

<sup>127</sup> Els llatinismes apareixen com a cultismes jurídics sota dues formes: en la seva forma original (*status*) o com a cultismes castellanitzats o catalanitzats.



- Presència important d'unitats fraseològiques i unitats oracionals especialitzades: *d'acord amb el que disposa l'article, com a prova de conformitat*, etc.<sup>128</sup>
- Presència d'aforismes (sobretot en les disposicions d'una llei)<sup>129</sup>: *els contractes al principi són de la voluntat, i un cop fets són de necessitat*.
- Presència d'eufemismes. Ex. la mort (*causant*).
- Ús freqüent de parelles de sinònims, constituïdes per termes i locucions, que donen origen a fórmules estereotipades<sup>130</sup>. Ex: *danys i perjudicis, càrregues i gravàmens, "serán nulos i no surtirán efecto"*, etc.
- Ús habitual de l'el·lipsi lèxica amb l'objectiu d'evitar la repetició de termes; així resulten freqüents mots com l'*esmentat*, l'*indicat*, o estructures com "*el mismo*", etc.
- Ús de sigles, símbols i manlleus especialitzats: ex. DL (decret llei), derog. (derogatori/òria).

### 3.3.1.3.2 Nivell morfosintàctic

Pel que fa als aspectes morfosintàctics, la manera d'expressar-se d'un autor, ja sigui col·lectiu (el legislador, un col·legi d'advocats, els autors d'un tractat de doctrina) o bé individual (el redactor d'un dictamen, d'una sentència, d'un manual), representativa d'un mode específic d'enunciació -i, per extensió d'un llenguatge d'especialitat-, ve determinada per com el conjunt de mots (i nocions) que utilitza apareix en el discurs -és a dir, en una situació de comunicació concreta- i, doncs, d'adequa a les regles morfosintàctiques d'una llengua. Entre els trets morfosintàctics que caracteritzen el llenguatge jurídic podem destacar:

<sup>128</sup> Aquesta característica no és necessàriament exclouent respecte de l'anterior.

<sup>129</sup> En la majoria dels casos vénen del Dret Romà.

<sup>130</sup> Com exposa L. Calvo Ramos (1980:84), la utilització de parelles de termes amb un significat proper rau en la voluntat d'arribar a l'exactitud conceptual.

Formes nominals:

- Predomini de mots substantius com a conseqüència de l'afany de precisió i concisió en el discurs.<sup>131</sup>
- Freqüència de construccions nominals (ex. *citació*), amb presència de verbs semànticament buits (ex. *procedir a la citació*).

Tal com reconeix Haensch (1983:16) en la seva anàlisi sobre la caracterització dels tecnolectes, el predomini absolut de la categoria nominal en aquest tipus de text contribueix a crear un estil cerimoniós i afectat, ja que, com expressa Núñez Ladevéze (1993: 158):

*ahorra energía a quien escribe, pero eso suele significar que obliga a quien lee a hacer un esfuerzo complementario para interpretar el gasto de energía ahorrado por el redactor. Esto quiere decir que al adoptar un estilo nominal el que escribe atiende a sus intereses más que a los del lector.* [Núñez Ladevéze, 1993:158]

Pel que fa a les construccions amb verb buit, resulten il·lustratives les paraules del MELA<sup>132</sup> (1997: 140), que reconeix

*un deseo muy fuerte de sustantivación en toda la expresión lingüística de la Administración, que puede comprobarse a través de ciertas manifestaciones; por ejemplo, el lenguaje administrativo, en vez de expresar sencillamente las nociones verbales con un verbo simple prefiere verterlas mediante una construcción formada por un verbo que prácticamente expresa la acción pura y simple seguido de un sustantivo que concreta la acción.*

- Presència força freqüent d'adjectius qualificatius en benefici de la precisió (el seu ús reiterat al costat del nom al qual qualifiquen els converteix sovint en fórmules estereotipades). En castellà solen anar abans que el nom, mentre que en català solen aparèixer postposats.

Formes verbals:

El discurs jurídic es caracteritza per defugir l'expressivitat del verb; en relació amb això cal destacar les característiques següents:

<sup>131</sup> Un petit estudi sobre aquesta qüestió fet per J.-C. Gémar i un grup d'estudiants seus sobre diccionaris jurídics unilingües francesos i anglesos, permet establir que el percentatge de substantius en el llenguatge jurídic gira al voltant del 60%, seguit del de verbs (20%).

<sup>132</sup> MELA: Manual de estilo del lenguaje administrativo.

- Ús de frases en veu passiva allà on la llengua comuna emprà habitualment la veu activa<sup>133</sup>. Això respon a la voluntat de no reflectir la personalitat de qui realitza l'acció. Les frases de passiva atorguen un valor impersonal al discurs.

*Son destacables otros fenómenos sintácticos, como las construcciones impersonales para marcar el distanciamiento del emisor, en su estatuto de interlocutor autorizado de las instituciones; este emisor oficial plantea una enunciación oficial normativa – que obliga al receptor- y objetiva, no ligada a la persona que interviene en el acto, sino a la institución administrativa misma. Abundan así las impersonales con “se”, las pasivas reflejas y las oraciones en voz pasiva, éstas últimas en proporciones nada comparables a las de su empleo en la lengua estándar. [Castellón, 2001: 311]*

- Presència de marques verbals que expressen obligació, prohibició, permissió i manament. Cal tenir en compte que en aquests casos cada llengua prefereix l'ús d'un determinat temps verbal. Així, per exemple, el present mantingut s'utilitza en català (i en francès) habitualment en la redacció de normes, perquè es considera que és preferible que el text sigui llegit tothora des de la perspectiva del present i d'actualitat del lector o l'usuari i no des de la perspectiva de futur del redactor respecte del moment d'aprovació; en castellà, en canvi, s'hi prefereix el futur<sup>134</sup>.
- Presència habitual de verbs i sintagmes verbals de caràcter performatiu (reconèixer, ratificar, donar poder, jurar, prometre, ordenar, llegir, aprovar, etc.), constatiu (conjurar, fiançar, etc.) i declaratiu (abrogar, etc.)<sup>135</sup>.
- Forta presència de formes no personals del verb per tal d'assolir objectivitat i despersonalització de l'acció verbal. Aquestes formes contribueixen a crear un estil monòton i lent.

<sup>133</sup> Aquest fet és especialment rellevant en el cas de l'anglès, però també és aplicable al castellà i al català.

<sup>134</sup> En els textos jurídics y administratius castellans, l'ús del futur arriba de vegades fins a l'extrem de ser un clar arcaisme (Alarcos Llorach, 1994: 160); és el que succeeix quan s'utilitza el futur de subjuntiu. L'aparició d'aquest temps verbal allunya el text de la forma lingüística més planera y comuna (Castelló, 2001: 274); per al MELA, *el empleo del futuro de subjuntivo es una reliquia de la lengua de tiempos pasados, que choca fuertemente con los usos lingüísticos actuales. Lo normal es emplear el imperfecto de subjuntivo y a veces, el presente de subjuntivo o indicativo* (MELA, 1997:149).

<sup>135</sup> J. L. Austin (1962) distingeix entre frases “constatives”, en què l'emissor afirma l'estat d'un fet, descriu o constata una situació, etc. i, per tant, hom pot preguntar-se sobre la veritat o la falsedat de l'afirmació, i els enunciats “performatius”, que no són afirmacions sobre fets, sinó que són emprats per “fer” un acte (ex. t'ordeno que vinguis). Per això mateix no admeten que se'ls assigni valor de veritat. (Citat a GRETEL, 1995: 32)

- a) Infinitiu: s'utilitza sovint amb valor imperatiu (*a pagar*, en comptes de *pagueu*). Substitueix, doncs, l'imperatiu o el present de subjuntiu.
- b) Participi: apareix tant en construcció absoluta (amb subjecte propi) com en construcció concertada (com a part d'una oració subordinada). En castellà resulten freqüents les construccions [participi + “que” + verb] i [lo + participi] amb valor de referència. L'ús del participi present llatí amb valor adjectival o substantiu és habitual tant en castellà com en català (*demandant, querellant, declarant*).
- c) Gerundi: és molt freqüent, especialment en castellà. Sovint s'utilitza de forma incorrecta, fet que contribueix a crear un estil feixuc i ambigu. El MELA (1997:145) no s'està de censurar

*el uso y abuso que de él [el gerundi] se hace en construcciones de todo tipo, absolutas o concertadas, correctas o incorrecta. A veces el empleo del gerundio es sencillamente inadecuado, cuando podría substituirse por otras voces o incluso ser eliminado, con lo cual la frase gana claridad.*

- Absència de formes verbals i pronominals lligades a l'ús de la 2a persona verbal, i també de formes imperatives.
- Preeminència de determinats temps verbals (generalment el present d'indicatiu -el verb perd la referència temporal concreta- i de la tercera persona del plural). Pel que fa a la llengua castellana, ús de determinats temps verbals de subjuntiu ja extingits en la llengua comuna<sup>136</sup>. Els temps més emprats són el futur imperfect de subjuntiu i el plusquamperfect de subjuntiu amb valor de futur. Aquests temps es conserven per arcaisme.

Ús freqüent de perífrasis amb valor obligatiu i potestatiu, que en castellà s'expressen a través del futur simple de manament (“*deberán presentar*”) i del present habitual (“*vienen realizando*”) i en català del present d'indicatiu (*realitzen, han de presentar*).

### Formes oracionals:

<sup>136</sup> L. Calvo Ramos (1980:146) considera que l'ús del mode subjuntiu es deu *al carácter preceptivo del lenguaje jurídico: orden, prohibición, permiso, mandato, reglamentación. Lo subordinado a estos verbos de necesidad subjetiva [...] va necesariamente en subjuntivo [...]. A la existencia de períodos hipotéticos, de posibilidad, probabilidad o duda [...]. A la frecuencia de oraciones explicativas o parentéticas [...]. A la presencia de numerosos verbos y expresiones impersonales[...].*

- Ús d'oracions complexes (sovint amb presència d'anacoluts, que impliquen una pèrdua de la coherència gramatical).
- Les oracions del discurs jurídic són bàsicament de tres tipus: a) frases extenses i període ampli, b) frases breus i període curt, i c) frases formulàries (unitats oracionals especialitzades estereotipades) (Ortega i Paneque, 1996: 35).
- Canvis en l'ordre habitual (S + V + O) dels mots d'una frase.
- Canvis de l'ordre habitual de les proposicions. Una proposició subordinada, bàsicament circumstancial, precedeix de vegades a la principal i va introduïda per una locució conjuntiva (ex. cas de l'inici d'una sentència: *Vistes per (denominació de l'òrgan que dicta la sentència) les actuacions del judici...*; “*Resultando que...*”, “*Considerando que...*”<sup>137</sup>).
- Ús freqüent d'oracions de relatiu, que poden ser explicatives o especificatives.
- Ús de frases negatives allà on la llengua comuna tendeix a fer servir frases afirmatives.
- To neutre i objectiu, especialment en textos normatius i textos resolutoris. Això es manifesta en la supressió de marques personals.
- Presència de subjectes indefinits (“*Toda persona*”, *La persona que...*).

Pla ortogràfic i de puntuació:

- Ús abusiu de majúscules, especialment amb valor demarcatiu (*DEMANO*, “*DISPOSICIONES*”).
- Ús anòmal dels signes de puntuació.

---

<sup>137</sup> Les estructures *resultando que...* i *considerando que...* no són actualment gens recomanables, malgrat la seva encara aparició freqüent en molts textos de sentències (especialment en castellà). D'acord amb els principis del llenguatge jurídic planer, aquestes estructures es consideren massa rígides i carregoses i, per tant, s'han de desestimar a favor d'un redactat molt més flexible.

Pel que fa a aquests dos aspectes, transgressors de la normativa, cal destacar les paraules de Castellón (1998: 28-29):

*Ambos desajustes tienen entidad suficiente para caracterizar el incumplimiento reiterado de las prescripciones que se puede considerar más extendido en estos textos. Se contravienen las normas sobre el empleo de la coma, lo que da lugar a irregularidades bien por omisiones, bien por aparecer en lugar de otro signo de puntuación más apropiado [bàsicament el punt].*

Pel que fa a les majúscules,

*Lo que más llama la atención es la abundancia de las mayúsculas; en algunas ocasiones, se rebasa la norma académica, y se extiende, con gran liberalidad, el empleo de mayúsculas para los términos que no entran dentro de lo incluido en las reglas, es decir, que no son nombres de instituciones o títulos de otros textos, ni nombres propios. [op. cit.: 28]*

### 3.3.1.3.3 Nivell estilísticosemàntic

Quant als aspectes més de caire estilístic, ens referim a aquells trets que permeten dotar d'un efecte i d'un significat concret les realitzacions lingüístiques que l'emissor crea en funció del missatge del text i del seu destinatari. En aquest sentit compartim plenament les paraules de Paul Imbs: *“toute communication élaborée vise à l'audience et à l'adhésion du destinataire”*<sup>138</sup>. Ens referim, doncs, a la “forma” del text que l'emissor utilitza per acomplir una “funció” determinada.

- Precisió, exactitud. Alt grau de precisió en l'exposició d'un concepte o d'una idea. Es defuig l'ambigüitat, una de les conseqüències de la qual és l'eliminació de comportaments sinonímics i, per tant, l'existència de monoreferencialitat, malgrat una certa homonímia aparent. Com apunta Riera (1994: 88), aquest criteri va lligat al de la univocitat, que suggereix que cada noció disposi d'un únic terme, per tal d'aconseguir el major grau possible de precisió i sistematicitat. Tanmateix, aquest criteri no és sempre aplicable, a causa dels diferents contextos d'ús i nivells d'aquest llenguatge (context acadèmic, divulgatiu, nivell més formal o bé més funcional, etc.) i dels diferents canals de comunicació; això fa que de vegades trobem termes sinònims o bé homònims.

---

<sup>138</sup> En el prefaci del *Trésor de la langue française*, p. XVI.

- Densitat informativa.
- Ordenació rigorosa del contingut, amb una sintaxi generalment controlada. Hi ha una tendència a ordenar internament els textos a partir d'una seqüència lògica del discurs.
- Ús de clixés.
- Despersonalització, impersonalitat. La personalitat de l'autor del text juga un paper secundari. Associat a aquest tret, cal parlar també de neutralització de l'afectivitat i de la subjectivitat: ús escàs de la segona persona ("tu"), en contrast amb el seu elevat ús en la llengua general.
- Ús de la tercera persona per referir-se al ciutadà (*el demandant*, “*el abajo firmante*”).
- Ús relativament habitual de l'anomenat “estil prohibitiu”, és a dir, la reiteració de la negació en la frase.
- Claredat (sovint, però, s'aconsegueix l'efecte contrari: ambigüïtat, obscuritat; l'estil prohibitiu que acabem d'esmentar n'és justament una de les causes):

*La claridad hace preferible, siempre que sea posible, el estilo positivo, pues es más llano y más directo. [Prieto de Pedro, 1991:192]*
- Concisió (encara que s'aconsegueix també sovint l'efecte contrari).
- Objectivitat (no obstant això, sovint, s'aconsegueix també l'efecte contrari: subjectivitat).
- Absència de determinats tipus d'oració: exclamatives, admiratives, etc.

A més, especialment en els textos jurídics en llengua castellana:

- Fort caràcter conservador (fórmules llatines, arcaïsmes), injustificable des d'un punt de vista modern, com ens fa veure H. Castellón (1998):

*El abandono de este estilo arcaico está conectado a los criterios actuales con que se aborda la actividad administrativa: la Administración ya no tiene una concepción autoritaria de su poder, ni trata de hacerlo tenebroso y distante; hoy la preocupación es, al contrario, intentar facilitar la comunicación con los ciudadanos.* [Castellón, 1998:15]

- Manca de senzillesa (sovint l'acumulació innecessària de detalls entorpeix la comprensió de text).
- Caràcter solemne, especialment a través de la tendència al formulisme, que consisteix en
  - dar solemnidad al texto mediante el empleo de las absurdas expresiones “por cuanto”, “por tanto” y “He tenido a bien”.* [González Navarro, 1988:594]
- Ús generalitzat de fórmules de tractament i títol per designar càrrecs, persones i institucions.
- Tendència a les frases i als paràgrafs de gran longitud.

*Una de las marcas negativas con que se suele identificar el lenguaje administrativo [i també jurídic] es, sin duda, la extremada longitud de sus construcciones oracionales, cuyo final está a veces tan alejado del principio que les impide ser captadas adecuadamente. Puede ser una tarea ímproba para los destinatarios de los mensajes desentrañar oraciones en los documentos administrativos [i jurídics], si su inicio dista de su final, a veces, veinte líneas.* [Castellón, 1998:16]

En els estudis realitzats en el marc de l'anàlisi del discurs, s'ha analitzat la forma en què es produeix la comprensió textual per als receptors. En descriure els procediments que entren en joc per entendre la informació semàntica de les oracions, Van Dick (1992: 197) destaca que la informació semàntica complexa requereix un major esforç per a l'interlocutor: en incrementar-se la informació semàntica dins una oració se'n retarda la comprensió.



### 3.3.2 Tendències actuals del llenguatge jurídic

#### 3.3.2.1 El Plain Language

Si bé és cert que els trets que acabem de presentar caracteritzen el conjunt de textos jurídics des d'una perspectiva globalment sincrònica i diacrònica, això no implica que considerem que l'estil del discurs jurídic sempre hagi estat el mateix ni que bona part dels trets que hem descrit sigui convenient de mantenir-los en un llenguatge jurídic modern, d'acord amb les tendències i les preferències del món actual. Com destaca Gémard (1995:53),

*[l]e monde du droit et son langage, universellement décriés et vilipendés, sont tournés en ridicule sous toutes les latitudes, depuis toujours ou presque.*

Partim de la convicció que, independentment de la llengua de base, el dret s'ha de regir pel principi de seguretat jurídica. Aquest principi es concreta en el llenguatge jurídic en tres aspectes bàsics: a) la claredat<sup>139</sup>, b) la precisió i la concisió i c) la correcció lingüística, que constitueixen el fonament d'un llenguatge jurídic modern.

Actualment, el llenguatge jurídic, de manera general i ultrapassant qualsevol llengua específica, es troba immers en un procés de modernització que arrenca d'allò que hom coneix internacionalment com a *Plain English Movement* i, més genèricament, *Plain Words* o *Plain Language (Law)* (Wydick, 1978<sup>140</sup>, 1985; Allen, 1980<sup>141</sup>; Flesch, 1981; Felsenfeld *et al.* 1982<sup>142</sup>; Hathaway, 1983<sup>143</sup>, 1985, 1994<sup>144</sup>; Flesch i Lass, 1989; Adler,

<sup>139</sup> En paraules de Maurizio D'Ambra (1993), *[u]na buena comunicación presupone la capacidad de expresarse de un modo claro, comprensible y, en la medida de lo posible, con claridad de lenguaje.*

<sup>140</sup> Wydick, Richard C. (1978): "Plain English for Lawyers", *66 California Law Review*, 727 .

<sup>141</sup> Allen, Layman E. i C. Rudy Engholm (1980) "The Need of Clear Structure in "Plain Language" Legal Drafting", *13 University of Michigan Journal of Law Reform*, 455.

<sup>142</sup> Felsenfeld, Carl, David S. Cohen i Martin Fingerhut (1982): "The Plain English Movement: Panel Discussion", *6 Canadian Business Law Journal* 408.

<sup>143</sup> Hathaway, George H. (1985): "The Plain English Movement in the Law, Past, Present and Future", *35 Michigan Bar Journal* 1236.

<sup>144</sup> Hathaway, Georg *et al.*(1994): "Plain English", *73 Michigan Bar Journal* 20. [Monogràfic amb diversos articles dedicats al Plain English].

1990, Eagleson, 1990; Martineau, 1991; Kimble, 1992<sup>145</sup>). Es tracta d'una campanya a favor de la simplificació del llenguatge administratiu i jurídic, que sorgeix als Estats Units als anys 70<sup>146</sup> quan comencen a prendre volada les activitats de defensa dels consumidors<sup>147</sup>. La campanya es proposa, bàsicament, ajustar el llenguatge a criteris de simplicitat i claretat per tal que la comunicació entre els organismes públics i privats i els particulars esdevingui més fluïda. La meta prioritària és la comprensió de l'interlocutor del document, tenir sempre en compte els interessos i les capacitats del lector.

Segons el jurista nord-americà Alan Spiegel<sup>148</sup>, els quatre trets fonamentals que caracteritzen el llenguatge planer són:

- a) l'eliminació dels elements superflus,
- b) l'organització lògica de la informació,
- c) la utilització de títols i subtítols explícits, i
- d) el millorament del disseny i de la tipografia.

A aquests trets es pot afegir, entre d'altres: la utilització de formes usuals d'interlocució i mots comuns, les frases curtes, els verbs per descriure activitats i processos, la veu activa i el respecte per una puntuació adequada.

Els resultats d'aquest moviment es materialitzen en tot un seguit d'accions<sup>149</sup>, entre les quals podem destacar la creació, l'any 1979, del *Document Design Center* dins

---

<sup>145</sup> Kimble, Joseph (1992): "Plain English: a Charter for Clear Writing", 9 *Thomas M. Cooley Law Review* 1 (1992).

<sup>146</sup> Com expliquen Duarte i Martínez (1995), el precedent més rellevant d'aquest moviment és la publicació l'any 1948 del llibre *Plain Words*, del funcionari britànic Sir Ernest Gowers. L'obra fou concebuda amb l'objectiu de millorar l'anglès oficial i va tenir una acollida tan bona que posteriorment el mateix autor va publicar *The ABC of Plain Words* (1951) i *The Complete Plain Words* (1954), aquesta darrera reeditada diverses vegades. A grans trets, la proposta de Gowers es pot sintetitzar en cinc grans punts: a) conèixer bé la matèria sobre la qual s'escriu, tenir clar el motiu de la redacció i qui n'és el destinatari; b) escriure amb claredat, simplicitat i brevetat; c) ser precís però alhora complet, a més d'atent, respectuós i diligent; d) revisar críticament el text abans de considerar-lo definitiu; i e) emprar mots familiars i evitar els mots superficials.

<sup>147</sup> Per a més detalls sobre aquest tema, vegeu Comet i Codina (1986).

<sup>148</sup> Citat a Comet i Codina (1986).

<sup>149</sup> Abans de la creació del Document Design Center, l'any 1979, podem destacar dos moments importants: a) l'any 1974, quan la National Mutual Insurance Company introdueix una simplificació en dues de les seves pòlisses d'assegurances, fet que va tenir un gran publicitat; i b) l'any 1978, quan el

*American Institute for Research*, de Washington, amb l'objectiu d'ajudar les empreses i els organismes oficials a renovar els seus documents públics. La seva major contribució a aquest propòsit ha estat la publicació de diversos treballs encaminats a millorar el disseny dels documents<sup>150</sup> i l'adopció de directrius concretes per elaborar els textos normatius.

Amb el pas dels anys, l'esperit del moviment s'introdueix de manera específica en el terreny de la justícia. Així, l'any 1989, el Col·legi d'Advocats de Califòrnia adopta un acord pel qual es requereix tant a juristes com a institucions jurídiques que simplifiquin els seus documents. Paral·lelament, en d'altres països (especialment anglòfons i francòfons i també en els d'altres llengües europees) sorgeixen iniciatives similars, es creen centres de documentació<sup>151</sup> que treballen en aquest camp i es publiquen obres sobre el tema<sup>152</sup>, part de les qual apareixen publicades en butlletins específics de promoció del llenguatge planer<sup>153</sup>.

---

president Carter dicta l'ordre del poder executiu 12044 de 24 de març, per la qual s'estableix que les disposicions federals han d'ajustar-se a criteris de simplicitat i claredat.

<sup>150</sup> Les pautes que proposa el Document Design Center per al disseny de documents apareixen publicades al seu butlletí "Simply Stated" l'any 1981. Aquest model, que ha tingut una gran difusió internacional, comporta un treball constant d'avaluació del bon funcionament dels impresos i de revisió de qualsevol text abans de considerar-lo definitiu.

<sup>151</sup> Entre els centres de documentació que treballen en la modernització del llenguatge jurídic i administratiu, cal destacar el Canadian Law Information Council (Toronto, Canadà), l'Internationales Institut für Rechts- und Verwaltungssprache (Berlin, Alemanya), el Centre d'enregistrement et de révision des formulaires administratifs (París, França), el Conseil international de la langue française (París, França), el National Consumer Council (Londres, Gran Bretanya), el Forms Information Centre (Reading, Gran Bretanya), el Roinn na Seirbhíse Poiblí/ Department of the Public Service (Dublin, Irlanda), el Fichier français de Berne (Berna, Suïssa), el Forskoningscentralen för de inhemska spraken (Helsingfors, Finlàndia) i l' Information Coordination Branch (Sidney, Austràlia). Per a referències bibliogràfiques de publicacions de bona part d'aquests centres, vegeu Comet i Codina, 1988: 22-27.

<sup>152</sup> En aquest sentit cal destacar, entre d'altres, l'obra dels canadencs R. Darvill i G. (*Reid Guidelines for Writing, Editing and Designing*, 1988) i dels anglesos R. Dickerson (*The Fundamentals of Legal Drafting*, 1986-2ª ed.) i D. Melinkoff (*Legal Writing: Sense and Nonsense*, 1982); B. A. Garner (*A Dictionary of Modern Legal Usage*, 1987), i de J. Kimble (*Plain English: a Charter for Clear Writing*, 1992).

<sup>153</sup> Entre els butlletins creats per a la promoció del llenguatge planer podem mencionar la *Newsletter* de Clarity, una associació de juristes anglesos que s'ha fixat com a objectiu la simplificació del llenguatge jurídic; el *Magazine* de la Plain English Campaign, entitat que fomenta l'ús del llenguatge planer a Anglaterra; el *Simply Stated* publicat pel Document Design Center de Washington; i la *Quarterly Review of Doublespeak*, editada pel Consell Nacional de Mestres d'Anglès, entre d'altres.

En el cas dels països francòfons (França, Quèbec) el treball de modernització del llenguatge juridicoadministratiu està estretament vinculat al treball de les comissions franceses de terminologia (Alt Comissionat de la Llengua Francesa, Comissaria General de la Llengua Francesa, etc.), les quals estan especialment interessades a combatre la proliferació de termes estrangers o manllevats a llengües estrangeres a fi d'evitar la degradació de la llengua pròpia (Étiemble, 1980; Le Cornec, 1981)<sup>154</sup>.

Pel que fa a altres llengües, resulta rellevant el cas de Finlàndia, en què centre de recerca sobre llengües nacionals treballa en la simplificació del llenguatge administratiu i jurídic tant en llengua finesa com llengua sueca.

Ara bé, l'esperit renovador del moviment no és aliè als inconvenients. A banda del cost econòmic que suposa el canvi, un dels problemes més destacats que es plantegen és la qüestió de les lleis redactades en llenguatge planer (Mellinkof, 1982; Redish, 1985; Prieto, 1991, i Busse, 1994). En aquests casos, la voluntat de fer comprensible la norma pot, de vegades, perjudicar la seva precisió i amenaçar el principi de seguretat jurídica.

Lamuela (1986: 62-63) sintetitza els objectius específics d'aquest moviment de la manera següent:

- Obtenció de precisió i coherència lingüística i, al mateix temps, acostumar-se a utilitzar el llenguatge corrent en els discursos adreçats al comú dels ciutadans.
- Adopció d'un to personal de respecte que no recorri ni a una familiaritat i a una formalitat extrema i que s'associï a una relació igualitària entre l'Administració i els administrats.
- Elecció de la forma del discurs amb criteris pràctics com ara la simplicitat<sup>155</sup> i l'acomodació a requeriments tècnics com són els de la informatització.

---

<sup>154</sup> Entre les revistes franceses que tracten l'activitat neològica en aquest camp destaquen *La banque des mots* i els quaderns *La clé des mots*.

<sup>155</sup> [D]ebemos entender por "simplicidad" la simplificación de los medios expresivos y la optimización de los recursos lingüísticos que pueden manifestarse por la reducción del número de operaciones gramaticales que exigen los procesos de comunicación o por la elección de sistemas de representación metalingüística elementales. [Calvo, 1995: 14]

- Ús de solucions lingüístiques de màxima eficàcia comunicativa, entre les quals, la supressió de llatinismes<sup>156</sup>.
- Rebuig de qualsevol tret que suggereixi funcions altres que la informativa-conativa, exceptuant l'activitat definitòria pròpia de la legislació i de l'Administració de justícia, *on, de tota manera, valdria la pena de restringir al mínim les expansions ideològiques dels legisladors i, sobretot, d'alguns jutges* (Lamuela, *op. cit.*: 63).

### 3.3.2.2 La modernització del llenguatge jurídic català

Pel que fa a la llengua catalana, els primers passos en la modernització del llenguatge jurídic català arrenquen dels treballs, publicats als anys 30, de Cèsar August Jordana, director de l'Oficina de Correcció de Textos de la Generalitat de Catalunya (*Formulari de documents en català*, 1931), i de J. Comes (*Formulari de documents notariais*, 1932), així com de la decisió, el 1932, del Govern de la Generalitat de Catalunya d'encarregar a l'Escola d'Administració Pública que preparés un modelatge de documents que s'havia de fer d'acord amb la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans<sup>157</sup>. Malauradament, però, aquest procés quedà interromput molt d'hora per raons històriques òbvies, sense assolir resultats plenament reeixits.

A finals dels anys setanta i l'inici dels vuitanta, un cop reestablerta la democràcia, es reprenen els esforços renovadors amb un afinament dels plantejaments metodològics, a partir d'una sistematització de les recerques documentals prèvies en un doble vessant: la

---

<sup>156</sup> Sens dubte, la presència de llatinismes constitueix per al lector actual, poc avesat al llatí, un obstacle per a la comprensió dels textos jurídics. A més, com remarca Martín del Burgo (2000: 220), *las palabras viejas encierran, además, su propia poesía evocadora de cosas pasadas, que siempre son para la imaginación más hermosas que las presentes por haberlas limpiado el tiempo de los afanes prosaicos que espinan el común vivir... Pero las palabras traen las ideas, y las palabras viejas, medievales, llevan al artista a la época medieval... [...] El lenguaje del Derecho, en esto, como en tantas otras cosas, no debe prestarse a esos juegos de palabras, porque lo primordial en él tiene que ser el rigor, y sus normas, en vez de prestarse a añoranzas del pasado, tienen que ofrecer posibilidades para una interpretación acorde con los tiempos en que han de ser aplicadas.*

<sup>157</sup> Vg. Duarte, 1985: 46-47.

tradició del llenguatge administratiu català i els usos i les normes internacionals del llenguatge administratiu.

En aquesta mateixa direcció, l'any 1981 es crea la Coordinadora de Llenguatge Administratiu<sup>158</sup>, la qual, a partir de 1986, passa a ser la Comissió Assessora del Llenguatge Administratiu (CALA)<sup>159</sup>, adscrita al Servei d'Assessorament Lingüístic de la Direcció General de Política Lingüística del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. El seu objectiu és homogeneïtzar el llenguatge jurídic i administratiu català en un context en què l'ús de la llengua catalana es troba en una fase molt incipient<sup>160</sup>. Parteix de la convicció que l'homogeneïtat en els textos evitarà possibles errors o contradiccions tant en la terminologia i en l'estructura com en la forma d'aquests textos.

Les funcions que té aquesta institució són: a) vetllar per l'ús correcte de la llengua catalana en l'àmbit d'especialitat en què treballa, per part de tots els departaments de la Generalitat segons la normativa de l'IEC; b) estudiar les qüestions relacionades amb el llenguatge administratiu i jurídic i la documentació administrativa i emetre'n els dictàmens corresponents, i c) proposar l'adopció de convencions i acords sobre diferents aspectes no previstos per la normativa, que sempre són subsidiaris de la normativa de l'IEC.

El model de llengua que presenta la CALA es basa en la idea que una de les dificultats que caracteritza el dret administratiu rau en el fet que s'ocupa de totes les branques de la vida social i que hi ha un increment constant de normes que han de ser enteses per tothom. Per això, determina que el llenguatge juridicoadministratiu, com a llenguatge

---

<sup>158</sup> Amb el Decret 41/1986, de 13 de febrer, de creació d'òrgan auxiliars de la Comissió per a la Normalització Lingüística, es reconeix formalment la Coordinadora de Llenguatge Administratiu, la qual a partir d'aquest moment passa a ser la Comissió Assessora de Llenguatge Administratiu.

<sup>159</sup> La Comissió és presidida pel director de Política Lingüística i està integrada per un membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, el director/a del Centre de Terminologia Termcat i entre deu i vint especialistes en llenguatge administratiu i jurídic i en dret administratiu, nomenats pel conseller/a de Cultura entre lingüistes i juristes de prestigi, titulats superiors adscrits a la DGPL i a la Xarxa Tècnica de Política Lingüística, al Termcat o al cos d'advocats de la Generalitat.

<sup>160</sup> Es tracta d'una primera proposta com a inici d'un camí molt llarg. La intenció és que qualsevol persona vinculada al món del dret, i especialment els juristes, en faci ús i la millori en aquells punts que consideri necessaris.

d'especialitat, ha de basar-se en la modalitat estàndard de la llengua i ha de tenir una estructura lingüística determinada (precisió, formalitat, ordre intern, etc.).

Atès que els expedients administratius són diferents en cada país, i fins i tot en cada comunitat autònoma, com és el cas de Catalunya, la proposta de la CALA va més enllà de presentar els trets que han de caracteritzar de manera general el llenguatge jurídic i administratiu català, i proposa també un format i una estructura per als textos on s'aplica aquest llenguatge.

La proposta d'un llenguatge jurídic català modern, en un procés de fixació encara inacabat, ha de cercar l'assoliment de tres objectius essencials:

1. El recobriment de la tradició que la llengua catalana té en l'àmbit jurídic i administratiu (preservació de la identitat)<sup>161</sup>.
2. El coneixement de les tendències actuals dels llenguatges administratius i jurídics que tenen més difusió internacional<sup>162</sup> (esperit de modernitat).
3. El trencament de la seva relació de dependència amb el llenguatge jurídic i administratiu castellà<sup>163</sup>.

Es tracta, doncs, de crear un llenguatge que combini de manera equilibrada la tradició i la modernitat i trenqui la seva dependència del castellà.

Després d'un decenni llarg de treball de la CALA, podem afirmar que la consolidació d'un model de llenguatge administratiu simplificat i modern en català s'ha fet realitat. Per aquest motiu, i atesa també la conveniència de simplificar l'estructura organitzativa

---

<sup>161</sup> En aquest sentit resulten representatives les paraules de Carles Duarte (1986:12): *Un dels punts claus per a l'encert en la utilització d'aquest mètode és l'equilibrada conjuminació de dos factors que poden arribar a ser oposats o contradictoris i als quals no podem renunciar: la modernitat a nivell internacional i la identitat que respecti certes particularitats de la nostra tradició.*

<sup>162</sup> Aquesta idea enllaça directament amb el *Plain English Movement*.

<sup>163</sup> En el cas de les disposicions, Camps (1988: 75-78) estableix que les diferències més importants entre el català i el castellà estan en les estructures sintàctiques, en tres aspectes principals: a) l'ús dels temps verbals (ex. "*si incumpliese las condiciones*" / "si incompleix les condicions", b) l'anàfora i la pronominalització (ex. "*los requisitos exigidos para la aprobación del mismo*" / "els requisits exigits per aprovar-lo"; "*para su estudio y examen*" / "perquè l'estudi i l'examini"), i c) la proporció entre noms i verbs.

de l'Administració de la Generalitat, l'any 2001, arran del Decret 99/2001<sup>164</sup>, de 3 d'abril, de primera modificació del Decret 36/1998, de 4 de febrer, de mesures per a l'aplicació de la Llei 1/1998 de política lingüística, es suprimeix finalment aquest organisme, de manera que queden com a úniques autoritats en la matèria l'IEC i el Termcat (aquest darrer en qüestions sobre terminologia).

En el marc més específicament jurídic, hi ha hagut factors que indirectament reforcen el treball dut a terme per la CALA. Així, la nova Llei de política lingüística (Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística) suposa una millora respecte de la de 1983<sup>165</sup> pel que fa a la regulació de l'ús de la llengua catalana en l'àmbit del dret i d'Administració de Justícia. Un segon fet és l'edició en llengua catalana del BOE<sup>166</sup>. Recentment, la *Carta europea de llengües regionals o minoritàries* ha suposat també un impuls en l'ús del català en l'àmbit administratiu i jurídic. Seguint aquesta direcció, el projecte d'Estatut actual amplia i consolida aquesta millora.

Addicionalment, cal destacar el Decret 162/2002, de 28 de maig, de modificació del Decret 107/1987, de 13 de març, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, amb l'objecte de promoure l'ús d'un llenguatge simplificat i no discriminatori i de la terminologia catalana normalitzada.

La publicació de treballs vinculats al llenguatge juridicoadministratiu català per part d'especialistes diversos (en aquest sentit, cal destacar l'aportació de C. Duarte) i l'aparició de publicacions periòdiques especialitzades, tant de recerca com de difusió (*Revista de Llengua i Dret*<sup>167</sup>, *Llengua i Administració*<sup>168</sup>, *Llengua i Ús*<sup>169</sup>, entre

<sup>164</sup> Aquest Decret deroga els apartats 2 i 3 de l'article 4 del Decret 36/1998 esmentat i l'Ordre de 21 d'octubre de 1999, per la qual es regulava la CALA.

<sup>165</sup> Llei 7/1983 de normalització lingüística a Catalunya.

<sup>166</sup> Es tracta d'una acció emmarcada en el conveni signat, el 21 d'abril de 1998, entre l'Administració general de l'Estat i la Generalitat de Catalunya per a la publicació de les lleis en català.

<sup>167</sup> La *Revista de Llengua i Dret* l'edita semestralment l'Escola d'Administració Pública de Catalunya des del 1983.

<sup>168</sup> El butlletí *Llengua i Administració* fou editat per la Direcció General de Política Lingüística en col·laboració amb l'Escola d'Administració Pública de Catalunya fins al març de 1994, amb un total de cinquanta números publicats.

<sup>169</sup> *Llengua i Ús* és una revista editada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.



d'altres), on es plantegen i es debaten qüestions relatives a la terminologia, a la sintaxi, a les estructures dels documents, etc., com les referents al marc legal, demostren que el tema està plenament vigent i és fructífer.

Pel que fa a l'àmbit més estrictament administratiu, cal destacar l'activitat docent que des de 1981 desenvolupa l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, a la qual li ha estat encomanat específicament l'ensenyament del llenguatge administratiu al personal de les administracions públiques catalanes, i, des de 1991, també la del Consorci per a la Normalització Lingüística per a personal que treballa a ajuntaments i altres sectors jurídics.

Entre les unitats administratives que han participat activament en l'establiment i la fixació del llenguatge juridicoadministratiu català cal esmentar: l'Oficina de Català de la Diputació de Barcelona; dins de la Generalitat de Catalunya, el Servei de Publicacions del Parlament, el Servei d'Assessorament Lingüístic de la Direcció General de Política Lingüística, la Secció d'Estudis de Llengua Catalana i Llenguatge Administratiu de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, el Servei de Formació i Suport Idiomàtic del Departament de Política Territorial i Obres Públiques, l'Oficina de Correcció de Textos i Confecció de Documents de l'Institut Català de la Salut i els serveis lingüístics del Departament de Justícia; en l'àmbit universitari, el Servei de Llengua Catalana de la Universitat de Barcelona, el Gabinet de Llengua Catalana de la Universitat Autònoma de Barcelona, el Servei de Llengües i Terminologia de la Universitat de la Universitat Politècnica de Catalunya, el Gabinet Lingüístic de la Universitat Pompeu Fabra; el Gabinet d'Ús i Ensenyament del Valencià de la Generalitat Valenciana; els serveis de normalització lingüística dels consells insulars de Mallorca, Menorca i Eivissa; i el Servei d'Assessorament Lingüístic de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern d'Andorra.

D'altra banda, i en l'àmbit més estrictament jurídic, en els darrers anys s'han signat convenis de col·laboració entre el Departament de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya i alguns col·legis oficials (cas del Col·legi de Notaris i del Col·legi de

Registradors...) per fomentar l'ús del català i vetllar per la seva qualitat lingüística<sup>170</sup>. També és destacable en aquest sentit la creació d'una Comissió de Normalització Lingüística, amb un Servei Lingüístic com a braç executiu, dins el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya<sup>171</sup> i l'elaboració dels *Formularis jurídics*<sup>172</sup>, en versió impresa i en suport informàtic destinat a totes les persones inscrites en el Programa de normalització lingüística dels despatxos d'advocats. Esmentem també la creació de l'Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions de la Generalitat (EADOP), que ha facilitat d'edició de lleis en llengua catalana, les quals apareixen publicades en un suplement del BOE.

Quant a l'Administració de Justícia, s'han dut a terme diverses actuacions<sup>173</sup>, molt especialment en el Departament de Justícia, per tal d'assolir aquests objectius en un entorn més gran<sup>174</sup>.

En aquest sentit, cal esmentar l'experiència del programa de normalització lingüística iniciat l'any 1992, nascuda a partir d'un conveni de cooperació entre la Generalitat i el Consell General del Poder Judicial (CGPJ), que inicialment va permetre l'entrada a vuit

---

<sup>170</sup> Des de l'abril de 1997 hi ha un conveni de col·laboració entre el Departament de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya i el Col·legi de Notaris, que ha permès impartir classes de català als empleats de les notaries. A més, des del juny de 1998, aquest Col·legi disposa d'un servei de traduccions. En relació amb aquest mateix àmbit, cal destacar el Decret 204/1998, de 30 de juliol, sobre l'ús del català en els documents notariais, que substitueix en Decret 125/1984 i garanteix el dret d'elecció de la llengua dels documents notariais per part dels ciutadans i regula algunes qüestions tècniques que el faciliten. En el cas dels registres públics, des del gener de 1998, i per primera vegada en la història, en els registres de la propietat i registres mercantils, si es presenta una escriptura en català, es fan els assentaments en català. D'altra banda, existeix un conveni de col·laboració del Col·legi de Registradors amb la Direcció General de Política Lingüística per canviar la retolació dels registres, oferir cursos als empleats, col·laborar en els traduccions dels documents i revisar les versions catalanes d'alguns documents (lleï hipotecària i el seu reglament i reglament del Registre Mercantil).

<sup>171</sup> El 27 de setembre de 1994 el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya signà un conveni amb el Consell dels Col·legis d'Advocats de Catalunya, en què s'estableix que la Generalitat subvenciona el 50 % del cost del Servei Lingüístic i de gran part de les activitats de la Comissió de Normalització Lingüística.

<sup>172</sup> En l'elaboració d'aquests *Formularis jurídics* han col·laborat els departaments de Cultura i Justícia de la Generalitat, el Consorci per a la Normalització Lingüística i l'empresa d'informàtica jurídica Colex Data. Aquests formularis s'actualitzen periòdicament.

<sup>173</sup> En aquest sentit cal destacar l'Ordre de 10 de març de 1998, i normativa subsegüent, que tracten sobre la perfilació lingüística del funcionariat judicial. S'estableix la necessitat d'acreditar un coneixement mínim del català per formar part de la borsa d'interins de l'Administració de Justícia.

<sup>174</sup> Vg. Pla Boix, Anna M. (2005): *El règim jurídic de les llengües a l'Administració de Justícia*. Barcelona: Institut d'Estudis Autònoms.

oficines judicials d'assessors lingüístics amb la finalitat bàsica de traduir sistemàticament tota la documentació que sortia d'aquests jutjats.

Atès que els resultats no foren els esperats<sup>175</sup>, entre 1993 i 2000 es produí un canvi de filosofia en la línia d'actuació: facilitar l'assistència a cursos de català a tot el personal judicial a fi d'assolir una competència lingüística suficient que els permetés de treballar en català de manera autònoma. En aquest cas els resultats tampoc foren els previstos ja que es va demostrar que la capacitació lingüística del personal no era suficient per garantir-ne l'ús habitual en la documentació i les actuacions orals.

A partir de l'any 2000 es va posar en marxa el Pla pilot de funcionament en català de 40 oficines judicials<sup>176</sup>, que posteriorment es va estendre a més d'un centenar<sup>177</sup>. A tota aquesta tasca cal afegir-hi la publicació, a finals del 2003, del *Manual de llenguatge judicial*, elaborat per l'Equip de Normalització Lingüística de l'Àmbit Judicial i publicat pel Departament de Justícia i Interior de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a l'àmbit universitari, actualment i des de ja fa uns quants anys (l'experiència pionera de la Universitat de Barcelona es remunta a 1995) algunes universitats catalanes

<sup>175</sup> Malgrat que inicialment els resultats del pla pilot foren molt positius, amb un 90% dels documents que sortien d'aquests jutjats escrits en català, a llarg termini l'experiència es revelà poc efectiva, perquè amb la retirada dels assessors lingüístics, l'ús del català tornà a ser inferior al 10%.

<sup>176</sup> Els objectius del Pla pilot són: a) aconseguir que un gran nombre d'oficines judicials de Catalunya generin tota la documentació en català; b) demostrar que aquesta llengua es pot utilitzar amb normalitat en l'Administració de justícia; c) fer canviar les inèrcies del castellà, i d) estendre progressivament aquesta inèrcia a altres oficines judicials, e) estructurar el Pla en tres fases de diferent grau de participació.

La participació en el Pla és de caràcter voluntari. Hi han d'estar d'acord, almenys, el jutge, el secretari i el 50% del personal de l'oficina judicial. Cada més les oficines inscrites han de presentar un informe sobre l'ús del català a la seva oficina. Per poder fer la feina adequadament, totes les oficines inscrites tenen accés a un programa de traducció automàtica i a l'assistència permanent d'un lingüista. Com a incentius, totes les persones involucrades en el Pla reben una compensació econòmica de 601 euros al semestre. Els fiscals i metges forenses que donen suport al Pla pilot i treballen en català també s'hi poden inscriure. Després de sis mesos de prova, ja en una segona fase, es plantegen dues opcions de continuïtat: a) seguir amb l'ajut permanent del lingüista, però percebent el 50% dels incentius econòmics, o b) seguir treballant en català amb l'ajut només puntual del lingüista, sense reduir els incentius econòmics. Un cop passats els dos anys, s'entra en una tercera fase en què les oficines judicials que ja faci dos anys que estan inscrites al Pla i que hi vulguin continuar participant plenament hauran de gestionar directament la documentació que obtinguin del traductor automàtic i fer-se càrrec de la postedició de tots els documents que emetin. Si no és així, i a més no hi ha una participació equitativa de tot el personal de l'oficina i del jutge o magistrat, tota l'oficina s'integra en la modalitat de participació del 50 %.

<sup>177</sup> Actualment aquest pla pilot s'ha donat per acabat.

imparteixen cursos sobre llenguatge jurídic i documentació adreçats als estudiants de dret.

Paral·lelament a tot aquest conjunt d'actuacions, i per tal de compensar la manca de documents jurídics oficials en català (sobretot en el cas de les lleis), en els darrers anys s'ha intentat establir un marc jurídic que en sigui favorable. Així, per exemple, el Reial decret 489/1997, de 14 d'abril, ha permès la creació de la versió oficial catalana de les lleis de l'Estat, i l'edició en llengua catalana del BOE, tal com hem esmentat.

Per garantir un únic llenguatge i una única terminologia jurídica a les lleis de Catalunya i a les de l'Estat, l'Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions fa les versions catalanes amb l'assessorament del TERMCAT i el Departament de Cultura de la Generalitat, en col·laboració amb el Departament de Justícia i el Departament de la Presidència, el Parlament de Catalunya i l'Institut Joan Lluís Vives. L'elaboració d'unes normes per a la traducció al català de les lleis és una mostra més de la voluntat d'unificar criteris lingüístics en aquest àmbit.

### **3.3.2.3 La modernització del llenguatge jurídic castellà**

En el cas del castellà, el procés de modernització s'inicia força més tard i amb un ritme molt lent<sup>178</sup>. Després de l'aprovació de la Llei de procediment administratiu (LPA)<sup>179</sup>, de l'any 1958, comença un procés de renovació del llenguatge administratiu castellà (ho acredita la publicació del Manual de Procedimiento Administrativo, 1960<sup>180</sup>; i treballs

---

<sup>178</sup> El testimoni de l'obra d'Enrique Martín Guix (*Guía Teórico-Práctica del Escribiente*. Sexta edición, notablemente reformada y ampliada. Madrid: Librería Editorial de Bailly-Bailliere é hijos, 1902) no deixa de ser un cas puntual de recomanació de com ha de ser el llenguatge administratiu. En paraules d'aquest autor: *Los escritos deben someterse en general a un estilo claro y sencillo sin forzar la expresión haciendo la dicción fácil, fluída y elegante prestando movilidad, soltura, corrección a las acciones sin descuidar el verdadero oficio que cada palabra debe ejercer dentro de la oración ni de la manera de corresponderse que tienen aquellas entre sí obedeciendo las reglas establecidas.* (citat a Martínez Bargeño, 1992: 17)

<sup>179</sup> Aquesta Llei, vigent fins l'any 1992, aporta una nova concepció a la comunicació amb els administrats, ja que es considera que ha de cuidar-se atentament. La LPA fixa una sèrie de pautes d'elaboració textual, amb una voluntat racionalitzadora.

<sup>180</sup> *Manual de Procedimiento Administrativo (1960)*. Centro de Formación y Perfeccionamiento de Funcionarios. Madrid. La proposta d'aquest Manual apunta a alliberar els textos del seu feixuc i anacrònic conservadurisme, eliminar del text la parafernàlia discursiva tradicional que en recarrega els missatges.

com el de González Navarro, 1968<sup>181</sup>, i Blanco de Tella, 1968<sup>182</sup>) però els seus resultats són molt limitats<sup>183</sup>. Si bé s'assoleix una certa eficàcia en la documentació dels òrgans de l'Administració Central<sup>184</sup>, en les administracions locals els efectes són mínims. Posteriorment, treballs com els de Calvo (1980, 1983, 1984)<sup>185</sup> suposen un nou esforç renovador en el camí cap a la modernització però encara amb un ressò molt limitat.

Quant al context normatiu, existeixen diverses disposicions –més de les que hom podria pensar en un principi- en pro de la racionalització del llenguatge jurídic i administratiu. En aquest sentit, podem destacar la Llei d'enjudiciament civil i la Llei d'enjudiciament criminal, que, en els seus articles 372 i 142 respectivament, dona regles precises sobre la morfologia de les sentències, la Llei orgànica del poder judicial (art. 248) i la Llei del procediment administratiu (art. 29 i seg., en què fa referència expressament a la normalització i racionalització de l'actuació administrativa, i els art. 67.1 i 86.1, relatius a les sol·licituds i als informes, respectivament).

També resulta pertinent esmentar altres disposicions del mateix grup normatiu: Ordre de 10 de gener de 1981 per la qual s'estableixen determinats requisits formals de les resolucions administratives, com ara l'obligació d'identificar qui signa el document, d'escriure de manera clara i concisa, amb paràgrafs breus i separats, i de suprimir

---

<sup>181</sup> González Navarro, Francisco (1968): "Modelos de instancia y estilo administrativo", *Documentación Administrativa*, núm. 122, març-abril, pàg. 73-88.

<sup>182</sup> Blanco de Tella, Luis (1968): "Reflexiones sobre el lenguaje administrativo", *Documentación administrativa*, núm. 122, març-abril, pàg. 73-88.

<sup>183</sup> Resulta pertinent, en aquest sentit, esmentar l'Ordre de la Presidència del Govern de 31 de desembre de 1958 (BOE 6 gener 1959) per la qual es disposa la supressió de fórmules de salutació i de comiat en el comunicacions de tràmit entre òrgans administratius (el famós *Dios guarde a V.I.*, que tanta tradició documental té), malgrat que en la pràctica durant encara molt de temps no es va aplicar gaire.

<sup>184</sup> Com recorda Duarte (1985: 45-46) *una de les fites més remarcables d'aquest intent renovador són la creació de la revista "Documentación administrativa" (1958 i s., en la qual, durant la seva primera etapa, es publicaren articles amb títols com Síntesis de ideas sobre racionalización de impresos d'Adolfo Mantilla Aguirre o Normalización de tamaños de papel de documentos e impresos de José M. Casals Marcén (1974), o Simplificación del trabajo administrativo, de Luis Blanco de Tella (1970).*

<sup>185</sup> Luciana Calvo Ramos (1980): *Introducción al estudio del lenguaje administrativo* (Gredos); (1983): "Viabilidad de una modernización del lenguaje administrativo español y de otras lenguas peninsulares" (*Revista de Lengua i Dret*, 2); i (1984): "Algunos caracteres del lenguaje administrativo castellano" (*Actes del Col·loqui sobre llengua i Administració – Escola d'Administració Pública de Catalunya*). L'autora fa un estudi exhaustiu dels fenòmens que caracteritzen aquest llenguatge, especialment en el nivell lexicosemàntic, morfosintàctic i estilístic.

qualsevol expressió que no resulti essencial per a l'exposició del contingut, incloses les fórmules de tractament o cortesia; l'article 4 del Reial decret llei 1/1986, de 14 de març, de mesures urgents administratives, financeres, fiscals i laborals, i l'Ordre de 7 de juliol de 1986 per la qual es regula la confecció de material imprès i s'estableix l'obligatorietat de consignar determinades dades en les comunicacions i els escrits administratius.

Tanmateix, com destaquen Prieto i Abril (1987:10):

*causa sorpresa advertir que este amplio conjunto de disposiciones no haya estimulado la normalización del lenguaje administrativo por encima de los niveles de baja calidad que se han constatado.*

Ja més recentment, podem destacar l'Acord pel qual s'aprova el codi de bon govern dels membres del Govern i dels alts càrrecs de l'Administració General de l'Estat, publicat mitjançant l'Ordre APU/ 516/ 2005, de 3 de març. Aquesta ordre disposa que els alts càrrecs tenen només el tractament de "senyor" i, per tant, elimina els tractaments protocol·laris associats.

Pel que fa a cursos de formació, resulta rellevant la inclusió del temari sobre "Administración y Lenguaje" en el curs de formació de funcionaris del cos general de gestió, impartit l'any 1986 per la Escuela de Formación Administrativa de l'INAP.

L'organització d'actes diversos per analitzar la situació actual del llenguatge administratiu i jurídic castellà (I i II Seminario sobre Administración y Lenguaje<sup>186</sup>, 1986 i 1987, respectivament; Jornadas sobre la modernización del lenguaje administrativo<sup>187</sup>, 1990, etc.), així com la publicació d'un Manual de estilo del lenguaje administrativo (MELA)<sup>188</sup>, editat l'any 1990 pel Ministeri per a les Administracions

<sup>186</sup> Organitzats per l'INAP. Bona part de les propostes d'acció per a la millora del llenguatge juridicoadministratiu castellà fetes en el II Seminari es poden trobar a Prieto i Abril, 1987: 27-31. D'aquest segon Seminari, que reuneix els especialistes més destacats tant administrativistes com lingüístes, sorgeix la proposta d'elaborar un manual d'estil, que finalment fou publicat l'any 1990.

<sup>187</sup> Organitzades pel Ministeri per a les Administracions Públiques, a través de l'Inspecció General de Serveis de l'Administració Pública i de l'INAP.

<sup>188</sup> En l'elaboració del Manual participaren professors universitaris i funcionaris de l'Administració general. A partir d'un corpus de 302 documents, el MELA analitza els fenòmens més destacables del llenguatge administratiu, pel que fa a l'ortografia, la gramàtica i l'estil; el lèxic apareix recollit en un *Diccionario de términos y frases*, amb unes 530 entrades. Cada apartat inclou les recomanacions d'ús específic. El model de llenguatge que ofereix respon en tot als criteris expressius de precisió, eficàcia comunicativa i senzillesa.

Públiques i d'un Manual de Documentos Administrativos (MDA)<sup>189</sup> (1994), són les actuacions més destacables en matèria de normalització lingüística del llenguatge juridicoadministratiu castellà per part dels ens públics.

*La publicación del MELA ha sido hasta ahora la medida más importante de mejora de la calidad de los textos administrativos; los redactores ya pueden acudir a consultar un práctico manual, bastante completo y claro. Pero eso no quiere decir que tras su publicación hayan desaparecido las deficiencias de los textos. [...] las propuestas del MELA no han surtido efecto todavía en, por ejemplo, una serie de empleos morfosintácticos, la longitud oracional, los arcaísmos, el recargado estilo nominal, la tendencia a las locuciones, etc. [Castellón, 1998: 35]*

De fet,

*[h]asta el momento actual son precisamente las Administraciones de la Comunidades Autónomas con una segunda lengua oficial las que, apoyándose en este marco constitucional y en las virtualidades racionalizadoras de la legislación de procedimiento administrativo, han emprendido una acción modernizadora más vigorosa de sus lenguajes administrativos. [Prieto i Abril, 1987: 12]*

A més,

*Contrastando, globalmente, los dos manuales oficiales con los elaborados en la misma época para otros idiomas (catalán, gallego), se advierte que en los planteamientos del MELA y del MDA son siempre más reducidos y de menor alcance que los que ofrecen los manuales de las otras lenguas peninsulares. [Castellón, 1998: 36]*

Amb l'afany de superar aquestes limitacions, aquesta mateixa autora va publicar l'any 2001 una nova obra, *El lenguaje administrativo. Formas y usos*. (Castellón, 2001), un treball ambiciós, alhora síntesi i assaig que, per la seva minuciositat té possibilitats d'esdevenir a partir d'ara una obra de referència en el camp del llenguatge administratiu. Malauradament, però, no existeix encara en castellà una obra similar centrada estrictament en el llenguatge jurídic.

Així doncs, en el llenguatge jurídic castellà és encara força habitual la presència de formes que s'allunyen dels principis bàsics per a la seguretat jurídica que caracteritzen la

---

<sup>189</sup> L'MDA completa, des d'un altre pla discursiu, les propostes estilístiques del MELA. Insisteix en algunes recomanacions, però la seva aportació més rellevant és presentar una anàlisi detallada de l'estructuració de diverses varietats de textos. D'altra banda, s'adapta als requisits textuais establerts en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (LRJ-PAC, BOE 27 novembre 1992).

modernització del llenguatge jurídic (claredat, precisió, concisió i correcció lingüística). Prieto i Abril (1987) sintetitzen aquesta mancança amb el concepte “racionalidad comunicativa”, el qual implica la supressió tant d’expressions inapropiades (humiliants, discriminatòries, contràries a una relació de servei articulada democràticament) com d’expressions impròpies (gramaticalment incorrectes) en el llenguatge de l’Administració. Quant a l’especificitat del llenguatge jurisdiccional, aquests mateixos autors declaren:

*Sin lugar a dudas, la modernización del lenguaje jurisdiccional constituye un capítulo pendiente y falto de la necesaria sensibilización de los Jueces y Magistrados, en cuyo impulso tiene importantes responsabilidades el Consejo General del Poder Judicial. [op. cit.: 23]*

Prieto de Pedro (1991) classifica les formes -que ell anomena "vici"- del llenguatge jurídic castellà actual de la manera següent:

- a) Aspectes ortogràfics: ús controvertit de majúscules; d’abreviatures; de sigles; signes de puntuació; ortografia de paraules estrangeres; ortografia de les quantitats.
- b) Aspectes lexicosemàntics: aspectes del lèxic comú, del lèxic jurídic, del lèxic tècnic d’origen no jurídic; neologismes; llatinismes crus, i definicions.
- c) Aspectes estilístics: aspectes que frenen la brevetat de la frase (paraules extenses, locucions prepositives i adverbials, locucions expletives i redundàncies anafòriques) i construccions gramaticals complexes (el verb, el temps i el mode verbal, la nominalització verbal, la perífrasi, l’oració passiva, el gerundi<sup>190</sup> i l’oració subordinada).

*[El]l registro del lenguaje legal no es el del nivel culto de la lengua. Sino el del nivel común, porque para la función comunicativa que institucionalmente ha de cumplir –que la regla jurídica sea conocida por los ciudadanos- una gramática compleja es contraria a los fenómenos de anticipación de sentido y de inteligibilidad que favorece una sintaxis llana. [op. cit.:186]*

Envers tota aquesta problemàtica sembla, però, que en els darrers temps les actuacions comencen a ser més decisives. Així, en el marc del Pacte d’Estat per a la Reforma de la Justícia, el 16 d’abril de 2002, el Congrés dels Diputats va adoptar per unanimitat la Carta de Drets dels Ciutadans davant la Justícia, en què ocupen una posició rellevant les

<sup>190</sup> Sobre l’ús tradicional del gerundi en el camp del dret, resulten remarcables les paraules de Martín del Burgo (2000 :197) : *Nosotros, sin embargo, hemos estado compartiendo nuestra pobre vida con ellos, durante décadas [...] Quizás esto obedezca a una cuestión de carácter. [...] Nos gustó someter el ejercicio del lenguaje en ese ámbito a la prueba de la lucha contra él.*



qüestions relatives a l'establiment d'una Justícia moderna i oberta als ciutadans; això és, transparent, atenta amb el justiciable i, evidentment, comprensible per al ciutadà no especialista, sense perjudici de les garanties que es deriven de la tècnica jurídica.

Una conseqüència directa d'aquests propòsits ha estat la publicació de l'Ordre Jus/3126/2003, de 30 d'octubre, per la qual es crea la Comissió per a la Modernització del Llenguatge Jurídic (BOE 270/2003). Aquesta Comissió, de caràcter consultiu i constituïda per persones rellevants en l'àmbit acadèmic, lingüístic i de les diverses professions jurídiques, depèn directament del Ministeri de Justícia i ha de ser l'encarregada d'elaborar un informe tècnic sobre la situació del llenguatge emprat per les diverses instàncies relacionades amb l'Administració de Justícia espanyola i les professions jurídiques, així com de formular propostes sobre accions que les institucions de l'Estat i corporacions professionals han de dur a terme a fi de facilitar l'accessibilitat dels ciutadans a la Justícia.

### **3.3.3 La traducció jurídica**

#### **3.3.3.1 El principi d'equivalència i el principi d'igualtat absoluta**

En aquest apartat presentem i analitzem els diferents punts de vista respecte de la traducció jurídica<sup>191</sup> i quina és realment la realitat traductològica en aquest camp. El propòsit és copsar el marc general de possibilitats discursives amb què es pot trobar un sistema d'alineació automàtica de textos que treballa amb textos jurídics de llengües afins, com és el cas del català i el castellà.

D'entrada, cal distingir dos principis teòrics fonamentals vinculats a l'activitat traductològica: el principi de l'equivalència (bàsicament coincidència en el sentit) i el principi de la igualtat absoluta (coincidència tant en la forma com en el sentit). Es tracta d'una qüestió àmpliament debatuda que ha portat grans lingüístics teòrics com F. de Saussure a postular que no existeix una correspondència exacta entre els valors d'un codi lingüístic respecte dels d'un altre:

---

<sup>191</sup> Seguint Sánchez Férriz (1998), entenem la traducció jurídica com la traducció de tot acte jurídic (bàsicament directives, reglaments i decisions) o bé de qualsevol document que té una connexió amb l'adopció d'un acte jurídic (proposta, esmena, etc.).

*Si les mots étaient chargés de représenter des concepts donnés d'avance, ils auraient chacun, d'une langue à l'autre, des correspondants exacts pour le sens; or il n'en est pas ainsi. Le français dit indifféremment louer (une maison) pour "prendre à bail" et "donner à bail", là où l'allemand emploie deux termes: mieten et vermieten. Il n'y a donc pas correspondance exacte des valeurs. [Saussure 2003<sup>192</sup>: 161]*

Així, doncs, davant la impossibilitat d'una igualtat absoluta, ens queda l'opció de l'equivalència, concepte que es fonamenta en el principi de la universalitat del llenguatge (François, 1968: 3-5)<sup>193</sup>, i que ha estat objecte d'anàlisis conceptuals diverses<sup>194</sup>. Destaca l'aportació de Nida (1975), que considera l'equivalència semàntica com un requisit essencial per tal que la traducció resulti efectiva, matisada posteriorment des de la lingüística pragmàtica, que afegeix noves variables a l'estudi del concepte d'equivalència<sup>195</sup>; en aquest sentit, resulten il·lustratives les paraules de House (1977: 30):

*el texto traducido adecuado es el equivalente semántica y pragmáticamente*<sup>196</sup>.

Gregory i Carroll (1978), en el seu estudi sobre la variació, estableixen la importància de la distinció i descripció de les varietats de la llengua i una d'elles és l'establiment de l'equivalència de traducció:

*la traducción no es simplemente una cuestión de equivalencia entre elementos, ni entre grupos de elementos, ni entre estructuras, sino una cuestión de equivalencia entre textos que implica consideraciones de variedad i registro. La lengua original y la del texto traducido tienen que ser descritas en términos de texto, y no sólo de oración, para poder garantizar la equivalencia semántica. [Gregory i Carroll, 1978 : 95]<sup>197</sup>*

És clar, doncs, que la dificultat principal resideix en establir quan dos textos són realment equivalents.

---

<sup>192</sup> Citem l'edició de 2003 (30a ed.).

<sup>193</sup> François, F. (1968) : "Le langage et ses fonctions", a: *Le Langage*, vol. 25. L'Encyclopédie de la Pléiade, Paris.

<sup>194</sup> Vg. Rabadán, 1991.

<sup>195</sup> Cf. Alcaraz, 1996: 104.

<sup>196</sup> Citat a Mayoral, 1999.

<sup>197</sup> Citat a Mayoral, 1999 : 39.

*[C]ette notion [l'équivalence] est toujours controversée en raison de la difficulté qu'éprouvent traductologues et linguistes à la définir avec précision. [Gémar, 2001: 26]*

Abordat aquest assumpte ens porta a establir un nou principi, el de l'equivalència funcional. Sigui quina sigui la naturalesa del text que s'ha de traduir, el principi és el mateix: fer passar un missatge, independentment de la forma que tingui, d'un text a un altre de manera que sigui perfectament comprès pel destinatari (Gémar, 1995, 2001). Entre els teòrics clàssics de la tècnica de la traducció, Jean-Paul Vinay i Jean Darbelnet (1958)<sup>198</sup> ho postulen de la manera següent: només compta el sentit, ja que hom no tradueix per entendre, sinó per fer entendre.

D'aquesta manera, com estableix Bell (1991), davant la traducció que cerca l'equivalència formal, la qual manté el sentit semàntic lliure del context del text en detriment del seu valor comunicatiu sensible al context, hi ha la possibilitat de la traducció que persegueix l'equivalència funcional, és a dir, aquella que manté el valor comunicatiu del text sensible al context en detriment del seu sentit semàntic lliure respecte del context. La definició d'equivalència funcional que proposa Roger T. Bell amplia definicions anteriors del mateix concepte i s'acosta al concepte *d'equivalència comunicativa*, concepte ja desenvolupat per Neubert (1976: 15-22)<sup>199</sup> i Kade (1977: 23-24)<sup>200</sup>.

Rabadán (1991), per la seva part, creu que per poder considerar vàlida una traducció cal tenir present el paràmetre d'acceptabilitat:

*la razón última de un proyecto de traducción es ser leído por una audiencia del polisistema meta, y el carácter de esa traducción estará determinado por el parámetro de aceptabilidad. Si el TM no responde a las expectativas de esa audiencia la cadena comunicativa se rompe: si no hay aceptabilidad por parte del usuario del polo meta no hay traducción válida. (...) Lo que subyace es pues una serie de parámetros sociolingüísticos que permitan al autor ajustar "su propia expresión del mensaje en la traducción a las características de la interacción*

<sup>198</sup> Jean Paul Vinay i Jean Darbelnet, *Stylistique comparée du français et de l'anglais*. París: Didier, 1958.

<sup>199</sup> Neubert, Albrecht. Acerca de la equivalencia comunicativa. Traducció de l'alemany de Mario Medina. *Zur kommunikativen Äquivalenz. Linguistische Arbeitsberichte*, 16, p. 15-22. Medina *et al.*, comps: 1981 [1976]: 64-72.

<sup>200</sup> Kade, Otto.(1981 [1977]): *El carácter social de la translación y de la interpretación*. Traducció del alemany de Fernando Martínez. (*Die sprachmittlung als gesellschaftliche Erscheinung und Gegenstand wissenschaftlicher Untersuchung*. Leipzig: Universitat Karl Marx), dins: Medina *et al.*, comps. pàg.: 16-10.

*social en la que ésta participa con sus lectores (Ivir, 1975: 208)<sup>201</sup>*. [Rabadán, 1991: 79-80].

### 3.3.3.2 Equivalència funcional i llenguatge jurídic

D'acord amb Groffer i Reed (1990: 82), el mètode de l'equivalència funcional es basa en les tres etapes següents:

- 1) convertir el text jurídic a un text “en prosa” en la llengua de partida;
- 2) traduir aquest text “en prosa” a un text també “en prosa” en la llengua d'arribada;
- 3) convertir aquest darrer text en un text en un llenguatge tècnic en la llengua d'arribada.

Tanmateix, aquesta no és una qüestió fàcil de resoldre, ja que mantenir en el text d'arribada el “sentit” del text original comporta assolir una interpretació correcta del text des de perspectives diverses. I això es fa especialment evident en el marc dels llenguatges d'especialitat, i molt en concret en el llenguatge jurídic, tal com expliciten autors diversos:

*Quel que soit le type de texte à traduire, les obstacles “techniques” –c'est-à-dire linguistiques (lexicaux, syntaxiques, stylistiques, etc.) – sont à peu près les mêmes, encore que les difficultés ne soient pas analogues d'une langue à l'autre, particulièrement entre langues de culture très éloignées. Mais la traduction ne se réduit pas aux mots, tournures et expressions que contient le TD [texte de départ]. Dans certains domaines, et c'est le cas du droit, il s'agira de passer d'un système à un autre, non seulement dans la lettre mais aussi dans l'esprit du texte cible, avec ce que cela comporte de risques et de changements. [Gémar, 2001: 24]*

*Si algo es indudable a la hora de abordar la traducción de documentos jurídicos, es que éstos han de ser “interpretados” desde una doble perspectiva: lingüística y jurídica, para poder mantener en el proceso de traducción el “sentido” del texto pretendido por el autor del documento original. Además, hemos de destacar el carácter “funcional” del documento jurídico, por lo que su traducción supone mantener dicha “funcionalidad” en la lengua término del proceso de traducción. [Ortega Arjonilla, 1996:76]*

En tot cas, si concebem que els principis de la traducció general són perfectament aplicables a la traducció jurídica i que els mecanismes que operen en el procés de la

---

<sup>201</sup> Ivir, V. (1999): *Social Aspects of Translation. Studia Romanica et Anglica Zagrabiensia*, 39: 205-213. (1975). Fragment traduït per Mayoral, 1999.

traducció funcionen de la mateixa manera<sup>202</sup>, la veritable dificultat de la traducció jurídica resideix en el fet que sovint ens trobem davant una manca de correspondència dels conceptes i nocions a causa de sistemes jurídics diferents (Gémar, 1980, 1981, 1988, 1991, 1995, 2001; Pigeon, 1982; Frankenthaler i Zahler, 1984; Newmark, 1986; Schroth, 1986; Beaupré, 1987; Weston, 1988; Rayar, 1988; Groffier, 1990; Koutsivitis, 1990; Argüeso, 1995; Arntz, 1995; Franzoni, 1996; Sarcevic, 1997; Borja, 1998, 2000; Borja i Hurtado, 1999; Alcaraz i Hughes, 2002; etc.). En aquests casos el repte és doble: establir una equivalència dels textos en cada llengua i en cada sistema jurídic. La gran majoria d'autors coincideixen en aquesta qüestió:

*La complejidad del lenguaje jurídico no proviene sólo de la gramática, sino que es consecuencia de los aspectos pragmáticos que lo contextualizan; no puede atribuir-se únicamente a factores lingüísticos, sino a la combinación de una estructura conceptual compleja que impone una forma de expresión muy sofisticada. [Borja i Hurtado, 1999: 154]<sup>203</sup>*

*La traducción es un proceso de comunicación entre lenguas, culturas, sistemas jurídicos y puntos de referencia muchas veces distintos. En la traducción de un documento jurídico hay que tener en cuenta lo acostumbrado y lo esperado, tanto en el lenguaje de origen (source language) como en el lenguaje receptor (target language). [Frankenthaler i Zahler, 1984: 85]*

*La traducción jurídica tiene una serie de características que la diferencian como un tipo especializado dentro de la traducción científico-técnica o especializada: se trata de una traducción que es a la vez técnica y cultural, es científica y a la vez social [...]. Además [...] se trata de una traducción que, en muchos casos, tiene carácter vinculante, lo cual le impone una serie de limitaciones. Y, por añadidura, supone generalmente el paso no sólo de una lengua a otra, sino también de un sistema de derecho a otro. [Martín Hita, 1996: 66]*

La dissociació aparent entre forma i sentit no és res més que una imatge il·lusòria: efectivament, el sentit s'expressa també per la forma, ja que la manera de dir les coses no és mai totalment neutra.

Tot plegat fa que ens trobem davant un panorama certament complex, en què les solucions no són tampoc fàcils ni clares.

*Peut-on, en traduction juridique, atteindre les deux objectifs à la fois, soit l'équivalence des textes dans chaque langue et dans chaque système, sans sacrifier l'un ou l'autre? Si sacrifie il y a, doit-on, en vue de réaliser l'équivalence fonctionnelle, sacrifier l'application de la règle de droit –et le but même de cette équivalence- ou l'expression de la règle (Beaupré, 1987. 742)? Tout le dilemme de la traduction juridique tient dans ce choix fondamental. [Gémar, 2000: 26]*

<sup>202</sup> Vegeu el model de procés de traducció que proposa Sager (1993:136).

<sup>203</sup> A Hurtado Albir (dir.) (1999).

Certament, en els casos que no és possible una equivalència funcional perfecta, la llengua disposa d'algunes alternatives, com ara el manlleu<sup>204</sup> o el neologisme<sup>205</sup>. Ara bé, es tracta de solucions puntuals que no resolen el problema de fons.

Al llarg de la història, la majoria de països han recorregut tant a la traducció literal, com a la traducció lliure (el cas del Canadà constitueix un exemple paradigmàtic, atès que ha passat clarament d'un extrem a l'altre<sup>206</sup>), d'acord amb el context social de cada moment (Hatim i Mason, 1995)<sup>207</sup>, però no oblidem que entre aquests dos extrems existeixen, segons el context, diverses solucions possibles més o menys acceptables o satisfactòries.

En el cas de la parella de llengües català-castellà, aquesta dificultat en l'equivalència és clarament menor perquè, en principi, la diferència entre sistemes jurídics no existeix. Ara bé, atesa la variació de textos de l'àmbit jurídic (de la qual ja hem parlat), el que sembla clar és que el tipus de traducció que impliqui l'equivalència funcional serà diferent en cada cas, segons el tipus de text que tractem. Així, els criteris de traducció aplicables per al text d'una llei o d'una resolució judicial seran diferents dels criteris aplicables a un formulari o una acta, i a la vegada diferiran dels que hem de tenir en compte a l'hora de traduir un text doctrinal.

En el cas d'una llei o d'una resolució judicial, la traducció obeeix a regles precises i la manipulació de les formes expressives que hi intervenen té un cert risc. En el cas d'un

<sup>204</sup> En el cas del manlleu es tracta de reproduir la unitat lèxica o terminològica en la llengua d'origen. La utilització de manlleus depèn evidentment de la concepció que hom faci del que entenem per traduïbilitat o intraduïbilitat. Els partidaris de la traduïbilitat donen preferència als equivalents literals que no pas als manlleus (Groffer i Reed, 1990: 85).

<sup>205</sup> A banda del manlleu, una altra possibilitat és recórrer al neologisme. Cal distingir, però, com recorden P. Auger i L.-J. Rousseau (1987) entre "neoformació", que és una creació de la llengua, i "neconceptualització", que correspon a l'evolució dels coneixements. Tanmateix, la decisió d'adoptar un neologisme requereix una gran prudència i convé que abans s'hagi fet un estudi aprofundit de la proposta neològica que vulguem introduir, ja que la creació del neologisme només té sentit si penetra en l'ús i, en conseqüència, pugui arribar a ser acceptat.

<sup>206</sup> Al Canadà, des del principi de la Confederació (1867) fins a finals del s. XIX era habitual la traducció literal, gairebé de calc. Posteriorment fou totalment rebutjada, a favor d'una expressió molt lliure.

<sup>207</sup> *La actividad de los traductores se ha desarrollado siempre en función de la vida social de su momento, sobre la cual, al mismo tiempo, no dejaba de influir. Así pues, estudiar traducciones abstrayéndolas de los factores que afectan a su producción equivale a pasar por alto una importante dimensión del fenómeno.* [Hatim i Mason, 1995: 24].

text de dret privat hi ha una prioritat clara del contingut jurídic en detriment de la forma. En el text doctrinal, en canvi, la forma o l'estil de la traducció és importantíssim perquè el text original té un component no només tècnic, sinó també literari o quasi-literari, que cal conservar en la traducció.

Tenint en compte aquesta diversitat, Gémar (1995:159) proposa la següent taula d'obligacions del traductor jurídic:

Tipus de text a traduir	Nivell de dificultat (1-3) [1: gran dificultat; 2: dif. superior; 3: dif. mitjana]	Obligació de mitjans	Obligació de resultat	Obligació de garantia (qualitat tant en la forma com en el contingut)
Llei, reglament	1-2	+	++	++
Resolucions i actes del procés	2	+/-	++	+/-
Actes jurídics (contracte, testament)	3	+/-	++	+/-
Doctrina	1	++	++	++

Taula 3.3 . Obligacions del traductor jurídic.

Es tracta d'una taula que complementa el codi deontològic que aquest mateix autor proposava anys abans (op.cit., 1988: 430) i que recull les deu característiques que ha de tenir un bon traductor jurídic:

- Art. 1. Généraliste du droit, de préférence à spécialiste, de devenir t'efforceras.*
- Art. 2. Traducteur avant tout resteras, car de la langue au service demeureras.*
- Art. 3. Les principes généraux du droit parfaitement assimileras.*
- Art. 4. Le langage du droit et ses subtilités possèderas.*
- Art. 5. La langue d'arrivée, ta langue, maîtriseras.*
- Art. 6. Le système juridique étranger et la langue qui l'exprime le mieux possible comprendras.*
- Art. 7. Le système juridique d'arrivée sous tous les angles connaîtras.*
- Art. 8. L'auteur du texte juridique et son intention, de même que son expression le moins possible trahiras.*
- Art. 9. Ta langue et son génie propre respecteras.*
- Art. 10. A la facilité jamais ne céderas et de rigueur preuve tu feras.*

En tot cas, abans d'enfrontar-nos amb la traducció d'un text jurídic cal tenir en compte tres factors (Ortega Arjonilla, 1996: 79): a) de què parla el text (referencialitat i al·lusivitat – primer pla i trasfons- de la menció significativa; b) des d'on parla el text (perspectiva), i c) per a qui parla el text (qui n'és el destinatari).

Duarte (1985, 1989, 1993, 1995), un dels autors que més ha treballat en el binomi català-castellà dins el llenguatge jurídic, considera que la traducció literal és vàlida i recomanable, sobretot en la traducció legal, entre llengües tipològicament afins. L'autor, però, matitza el seu punt de vista en els termes següents:

*[P]er a l'aplicació del principi de traducció literal hem de tenir en compte aspectes relatius a la gramàtica de les llengües, a l'estil, a la terminologia i a les qüestions gràfiques. [Duarte, 1989: 65]*

*Es tracta, doncs, de trobar el punt d'equilibri que, garantint l'absoluta fidelitat de la traducció, no introdueixi en el text d'arribada elements forçats pel fet de seguir massa de prop l'estil de l'original, ni allunyi la traducció de manera excessiva de l'original, de manera que la distància sigui massa gran perquè s'hi pugui veure la identitat amb l'original. [Duarte, 1989: 67]*

Si bé és cert que el caràcter oficial de la traducció i les exigències dels usuaris dels textos jurídics obliguen el traductor a garantir la màxima fidelitat i proximitat entre els textos de partida i d'arribada, això no implica que la traducció no pugui adequar-se a les estructures lingüístiques pròpies justament d'aquesta llengua d'arribada. Sense versionar ni manipular el text, el traductor disposa d'un cert marge de maniobra que pot (i moltes vegades convé) aprofitar.

Així, doncs, en aquest context, optar per una versió literal del text sembla una bona opció, però sempre que es tingui en compte, a banda del pla semàtic, l'estilístic<sup>208</sup>, el lèxic –especialment la terminologia<sup>209</sup> - el morfosintàctic i les qüestions gràfiques de la llengua meta.

*Potser la solució més encertada és la de respectar el contingut exacte de l'original i mantenir-ne l'estil sempre que no creï distorsió en l'expressió natural d'acord amb les normes d'estil generals a la llengua d'arribada, dins del registre i del nivell de formalitat adequats al text que traduïm. [Duarte, 1995: 159]*

<sup>208</sup> En conjunt, la problemàtica estilística és la de resolució més difícil. Fins i tot considerem que en poques matèries la diferència estilística és tan intensa entre llengües del mateix grup lingüístic com en el cas del llenguatge jurídic-administratiu. [...] Això no obstant, es constata una tendència actual a la modernització i a la unificació de criteris estilístics entre els diferents llenguatges jurídics, afavorida per l'existència i la influència creixent dels organismes regionals i internacionals. [Duarte, 1995:159]

<sup>209</sup> Com assenyala Duarte (op.cit.: 161-162), [e]l tractament de l'aspecte terminològic de la traducció jurídic-administrativa l'hem de plantejar, doncs, sota els principis de precisió, de seguretat en l'expressió i d'aprofitament dels recursos propis (formes tradicionals, procediments de formació de mots), amb un control dels manlleus lèxics i semàntics, especialment en català dels manlleus procedents del castellà, del francès i de l'anglès. Aquest principi ens duu a donar preferència a l'ús d'equivalents terminològics funcionals i, si no n'hi ha, es pot recórrer a la transcripció de la forma original tot explicant-ne el significat només la primera vegada. Això mateix és aplicable a les fórmules fixades, tan usuals en el llenguatge jurídic.



Com assenyalen Venuti (1995) i Monzó (2001), la traducció de textos jurídics és una lluita constant entre l'acceptabilitat i la idoneïtat, entre l'estrangerització i la domesticació.

A banda d'això, la traducció entre llengües properes té un problema afegit. És el que Elamane (1996: 256) anomena hipnosi de la llengua original:

*En el proceso de traducción de textos entre PLC [par de lenguas cercanas] se observa un cierto magnetismo ejercido por la lengua original sobre el sujeto-traductor. [...] Así, bajo una presión inconsciente, provocada por el texto original, bajo la mirada del traductor, el impacto de las fórmulas o expresiones propias de la lengua de partida hace que éstas se plasmen en la lengua traducida cercana como si fueran naturales de ella, mientras que las propias quedan olvidadas.*

En el cas del llenguatge jurídic català (bàsicament traducció del castellà al català) això resulta especialment rellevant per dos motius: a) el gran pes de la tradició recent de redactar els documents jurídics en castellà, i b) l'escassa o inexistent formació en la redacció de textos en llengua catalana. Tot plegat fa que la gran majoria dels documents en català siguin traduccions literals estrictes dels documents castellans o, si més no, estigui basats en models de textos castellans:

*La imitació servil i irreflexiva dels models castellans fa que en els documents catalans es retrobin els mateixos errors d'estructuració de les dades, de tria de l'estil i de les dades pertinents, etc. que apareixen en alguns documents castellans. [Duarte, 1985:49]*

Com veurem, aquesta realitat és força evident en el corpus objecte del nostre estudi, en què bona part de les sentències catalanes mantenen un estil clarament castellanitzat i fins i tot contenen errors gramaticals típics del llenguatge jurídic castellà. Aquest no és un cas atípic en el conjunt de la documentació jurídica actual en llengua catalana. La conseqüència directa que se'n deriva per al nostre treball és que un sistema d'alineació automàtica de textos jurídics paral·lels català-castellà que resulti realment efectiu ha de preveure tant versions estilístiques i gramaticals gairebé literals entre el text origen i la seva traducció com versions molt més distants entre elles; versions amb una qualitat de llengua alta i versions amb una qualitat baixa.

Parlar de qualitat de la llengua suposa l'existència d'un model de referència. Per abordar la qüestió de sobre què es fonamenta aquest model de referència hem de partir dels conceptes de norma lingüística i d'ús ("usage"). Així, la norma posa en joc dos principis oposats: la llengua en tant que sistema d'expressió personal del pensament

íntim de qualsevol individu<sup>210</sup>, i les regles col·lectives que regeixen aquest sistema en un context de comunicació real. Des del punt de vista lingüístic, la norma es pot veure a través del prisma abstracte del sistema que és la llengua o a través de la realització del discurs: la paraula<sup>211</sup>.

Saber quina és la norma del locutor ordinari, del gran públic o de l'especialista depèn en definitiva de l'ús, el qual representa el "bon sentit".

*La qualité de la langue, générale ou spécialisée, passe avant tout par l'usage, celui qui es transmis par ce que, faute de mieux, on appelle les <bons auteurs>. [Gémar, 1995: 58]*

I aquest ús va lligat als criteris de legibilitat d'un text, vinculats a la vegada a les regles d'escriptura fixades pel temps i per les elits (escriptors, acadèmics, etc.), que no paren mai d'evolucionar d'acord amb les generacions i les modes de cada moment.

Actualment, hom considera que la legibilitat d'un text –i, per tant, la bona qualitat de la llengua en un context de comunicació funcional- passa per l'acompliment de tres principis: la claredat, la simplicitat i la concisió<sup>212</sup>, aplicables tant a la llengua comuna com als llenguatges d'especialitat.

Un estil clar permet copsar, immediatament i sense esforç, el pensament de l'autor. Aconseguir-ho depèn de factors diversos: la correcció lingüística, l'ús de termes unívocs, la preferència pel sentit propi dels termes<sup>213</sup>, l'ordre habitual dels mots dins la frase, etc.

La simplicitat –i per extensió també la precisió- impliquen l'exclusió de termes vagues, imprecisos o superflus; en definitiva, es tracta de limitar-se a allò que és l'essencial.

---

<sup>210</sup> La llengua que un individu parla, escriu i practica no és mai neutra. És producte –l'idiolecte- de la història personal, extraordinàriament complexa, de cadascú.

<sup>211</sup> Tradicionalment, de Saussure a Chomsky, s'ha intentat dissociar la "competència" (llengua) de l'"actuació" (paraula).

<sup>212</sup> A aquests tres principis en podríem afegir d'altres, com ara la naturalitat, la varietat, l'harmonia, etc., però en el cas del text i l'estil jurídic són clarament secundaris.

<sup>213</sup> No oblidem que l'objectiu de qui es mou dins l'àmbit del llenguatge jurídic pretén donar compte del món real, no del món fictici propi de la literatura.

D'altra banda, un estil concís és aquell que empra la menor quantitat de mots possibles per expressar una idea, tot rebutjant els ornaments, allò superflu.

A aquests tres principis cal afegir-hi tres factors: la freqüència o nombre de termes propis de l'especialitat (més presència de termes quan el destinatari és un especialista i menys freqüència quan el destinatari és el públic en general), el nombre de mots per frase (procurar que les frases no superin la barrera dels 20-30 mots, ja que és el límit per a una bona comprensió i retensió de les idees o conceptes) i l'estructura de la frase (procurar que l'ordre dels elements que integren una frase respecti l'ordre lògic i el ritme més natural d'aquella llengua)<sup>214</sup>.

No és objecte del nostre estudi avaluar la qualitat dels textos ni de les traduccions i, per tant, no farem una anàlisi detallada dels aspectes teòrics que s'hi vinculen (Sager, 2001). El que ens interessa únicament és fer constar l'existència en la pràctica d'una gamma heterogènia de realitzacions amb més o menys encert des del punt de vista de la qualitat lingüística vinculades al discurs de les sentències, i que un programa d'alineació automàtica de traduccions que vulgui donar compte d'aquesta la realitat, no pot menystenir-les.

### **3.4 Els textos jurisprudencials**

#### **3.4.1 Les resolucions judicials**

En el dret processal distingim tres tipus de resolucions judicials, que es diferencien per la forma i el contingut: la provisió, la interlocutòria (o acte resolutori) i la sentència.<sup>215</sup>

---

<sup>214</sup> És important tenir present que la presència exagerada d'incisos, per exemple, trenca l'ordre lògic del pensament i pot desorientar un lector poc ensinistrat en la lectura de textos de l'especialitat. D'altra banda, l'excés de formes passives pot també causar interferències en el procés de comprensió del text, així com l'abús de frases negatives (especialment els casos de doble negació).

<sup>215</sup> *Si dentro de la función jurisdiccional podemos diferenciar lo que es impulso procesal, función ordinatória y función decisoria, podríamos entender que el auto es la resolución adecuada a la función*

Tal com estableix l'article 245.1.a de la Llei orgànica del poder judicial, la provisió és una resolució judicial subscripta pel jutge que decideix sobre qüestions de tràmit o peticions secundàries o accidentals, tret que es limiti a aplicar normes d'impuls processal o que la llei exigeixi expressament la forma d'interlocutòria. El mateix article 245.1 en l'apartat b, defineix la interlocutòria com una resolució judicial motivada subscripta pel jutge que decideix recursos contra provisions, qüestions incidentals, supòsits processals, la nul·litat del procediment, o que, d'acord amb les lleis d'enjudiciament, ha de tenir aquesta forma. Finalment, l'article 245.1.c, estableix que la sentència és una resolució subscripta pel jutge que decideix definitivament el plet o la causa en qualsevol instància o recurs, o que, d'acord amb les lleis d'enjudiciament, ha de tenir aquesta forma.

### **3.4.2 La sentència: característiques estructurals del document**

Per redactar aquest document cal tenir en compte els requisits que estableix la legislació vigent:

- articles 245, 248.3, 259 i 260 de la Llei orgànica del poder judicial (LOPJ),
- articles 204, 205, 206, 208, 209 i 218 de la Llei d'enjudiciament civil (LEC),
- article 141 de la Llei d'enjudiciament criminal (LECr),
- article 120.3 de la Constitució espanyola (CE).

L'article 245 de la LOPJ, a més de definir els diferents tipus de resolucions judicials, estableix les directrius bàsiques que ha de tenir l'estructura d'aquests documents. Així, en el cas de les sentències, especifica que s'han de formular expressant, després d'un encapçalament, en paràgrafs separats i numerats, els antecedents de fet, els fets provats, si escau, els fonaments de dret i, finalment, la decisió. Es tracta, doncs, d'un marc legal força obert que advoca per un document amb una estructura flexible, lluny de l'estructura rígida i carregosa que l'havia caracteritzat antigament, amb els "*resultandos*" i els "*considerandos*".

---

*ordinatoria, mientras que la diligencia de ordenación y la providencia lo era para la de impulso, y la sentencia para la de decisión.* (DEJ: 215)

A continuació, i d'acord amb aquest marc, presentem l'estructura bàsica que ha de tenir la sentència:

1. Capçalera. Ha d'incloure les dades següents:

1.1. Identificació del jutjat o el tribunal (tipus de jutjat, número i localitat, i optativament l'adreça). Aquesta informació també pot anar, enlloc de a la capçalera, al paràgraf introductori o a la fórmula final del document.

*Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 1 de Reus*

1.2. Identificació de l'assumpte (tipus de procediment i número de les actuacions).

*Judici executiu núm. 129/95*

*Sentència núm. 233/95*

1.3. [Opcionalment] Identificació de les parts contendents i caràcter amb què litiguen (nom i cognoms de les parts demandant i demandada, i dels procuradors i advocats respectius).

*Part demandant: Pau Garcia i Sol, domiciliat a la plaça de Catalunya, 5, de Berga, de professió taxista*

*Procuradora: Rosa Feixa Delmonte*

*Lletrada: Gemma Pi i Rodés*

*Part demandada: Consol Fibla i Ferrer, declarada en rebel·lia*

1.4. Títol (nom del document i, optativament, el número, l'any i la secció de la sentència).

**SENTÈNCIA**

1.5. Identificació de l'emissor (càrrec i nom i cognoms).

*Jutge: Marcel·lí Molins Moltons*

1.6. Datació (lloc i data d'emissió de la resolució judicial).

*Reus, 3 d'octubre de 2005*

2. [Opcionalment] Paràgraf introductori (sol incloure les informacions 1.1, 1.2, 1.3 i 1.5 quan aquestes no apareixen a la capçalera).

*He vist aquestes actuacions sobre reclamació de quantitat.*

3. Fets: relació succinta i ordenada de les pretensions de les parts i fets en què les fonamenten.

*Primer. El 27 de febrer de 2004, el senyor Pau Garcia i Sol...*

*Segon. (...)*

4. Fets provats (si escau)

*Únic. Acceptem els fets, els fets provats i els fonaments jurídics de la Sentència objecte de recurs.*

5. Fonaments de dret: raons i fonaments legals adduïts per les parts i raonaments jurídics del jutge o del tribunal.

*Primer. D'acord amb l'article ...*

6. Resolució de la sentència (decisió): pronunciaments del jutge o del tribunal. També s'hi pot fer constar si la sentència és ferma o quins recursos s'hi poden interposar.

*Desestimem el recurs d'apel·lació interposat per...*

7. Fórmula final: fórmula final del jutge o magistrat, o dels membres del tribunal.

*Així ho pronuncio, ho mano i ho signo.*

8. Signatura: signatura del jutge o jutgessa, del magistrat(s) o magistrada/des que la dictin. En el cas d'una única persona, només rúbrica del jutge; en el cas d'un col·lectiu, nom i cognom de cada membre del tribunal i a sota de cadascun, la rúbrica corresponent.

*Josep Orbea i Ros  
(rúbrica)*

*Pau Grau Miret  
(rúbrica)*

*Santiago Garcia Vázquez  
(rúbrica)*

9. [Optativament] Diligència de publicació: contingut fix de la publicació de la sentència, en què el secretari judicial dóna fe que el/la jutge/essa o el tribunal ha llegit i ha publicat la sentència en audiència pública. Aquesta publicació es pot fer també en una diligència annexa a la sentència (full a part).

*PUBLICACIÓ. Avui el magistrat jutge ha llegit i ha publicat la Sentència anterior en audiència pública. En dono fe.*

*La secretària judicial  
(rúbrica)  
Caterina Artés Soldevila*

<b>Sentència</b> <b>estructura del document</b>
<i>Capçalera</i>
Identificació del jutjat o tribunal (a la capçalera o al paràgraf introductori)
Identificació del procediment (a la capçalera o al paràgraf introductori)

Identificació de les parts (a la capçalera o al paràgraf introductori)
Títol
Identificació de l'emissor (a la capçalera o al paràgraf introductori)
Datació
<i>Paràgraf introductori</i>
<i>Fets</i>
<i>Fonaments de dret</i>
<i>Resolució</i>
<i>Fórmula final</i>
<i>Signatura</i>
<i>Publicació (optativa)</i>

Taula 3.4. La sentència. Estructura del document.

Cal tenir present que la identificació del jutjat o tribunal; del procediment; de les parts, procuradors i advocats; així com la identificació de l'emissor, es poden presentar de manera succinta abans del títol i la data redactades en un paràgraf introductori a sota del títol i la data, o bé després, redactades en un paràgraf introductori, o fins i tot combinant totes dues opcions sense repetir informació<sup>216</sup>.

### 3.4.3 El llenguatge de les sentències

Després de presentar els trets definitoris del conjunt de llenguatges d'especialitat i en especial del llenguatge jurídic, en aquest darrer apartat describim les especificitats pròpies dels llenguatge de les sentències. Presentem aquells trets que són propis del document així com els aspectes característics que solen divergir segons la llengua d'ús (català o castellà) i el grau de fidelitat a un llenguatge planer.

<sup>216</sup> Exemple de document (part inicial):

*SENTÈNCIA*

*Lleida, 12 de maig de 2004*

*Mercè Ulldemolins Comes, magistrada jutgessa del Jutjat de Primera Instància i Instrucció 10 de Lleida, he vist les actuacions de separació de mutu acord 5/2001, promogudes per Arnau Feliu Sánchez i M. del Mar Gelabert Rosàs, representats per Miquel Àngel Fernández Robledo.*

### 3.4.3.1 Aspectes cognitius

- Temàtica: jurídica

### 3.4.3.2 Aspectes pragmàticodiscursius

- Usuaris. Emissors: especialistes (jutges/magistrats). Destinataris: especialistes (advocats, fiscals) i persones no especialistes implicades en un afer jurídic (part demandant, part demandada, part querellant, part querellada...).
- Situació comunicativa: formal, regulada per criteris professionals.
- Funció prioritària bàsica: informativa, que combina la funció argumentativa amb l'expositiva i l'exhortativa.
- Canal: escrit.

Aspectes de redacció del discurs jurisprudencial català i castellà

[Formalitat]

- Tendència a amagar la identitat de l'emissor sota formes impersonals dels verbs (expressió d'accions sense atribuir-les a una persona determinada): *es desestima el recurs*, “*se deniega la justicia gratuita*”.

D'acord amb els criteris de modernitat, però, aquesta tendència resulta abusiva i convé evitar-la, especialment en el cas de la part dispositiva de les sentències, ja que resulta incoherent que l'autor expressi les decisions que pren com si en fos responsable algú altre<sup>217</sup>. En aquests casos convé fer servir la primera persona en lloc de la construcció impersonal: *desestimem el recurs*.

- Alternança freqüent d'emissors (alternança de la 1<sup>a</sup> persona i la 3<sup>a</sup> persona per referir-se a l'emissor). Aquest fet és molt usual a la part dispositiva de les sentències

---

<sup>217</sup> Això no vol dir que haguem de rebutjar sistemàticament totes les formes impersonals. De fet, és perfectament lícit utilitzar-les quan desconeixen l'autor de l'acció o quan, encara que el coneguem, constitueixi una informació irrellevant.



–sobretot en castellà–, en què, tot i que la decisió està redactada en primera persona (*resolc*, “*declaramos*”), la fórmula final apareix sovint expressada en tercera persona (*així ho mana*, “*así lo acordó*”), com si el redactor fos un altre.

- Quan es fa constar la dació de fe del secretari judicial, aquesta sovint s’expressa per boca del jutge/-essa en tercera persona o en primera persona per boca directa del secretari o de la secretària judicial.

Model a:

*Així ho mano i ho signo.*  
*El jutge*

*El secretari judicial en dona fe.*  
*El secretari judicial*

Model b:

*Així ho mano i ho signo.*  
*El jutge*

*En dono fe.*  
*El secretari judicial*

*“Así por esta nuestra Sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos. Doy fe.*  
*El presidente del Tribunal El secretario judicial”*

- Tractament del receptor sota la forma de vostè o de vós, segons la llengua de base (castellà: *vostè*/ català: *vós*<sup>218</sup>). L’ús freqüent del tractament de “vostè” en català és degut a la influència castellana.

*“Debera notificar”*  
*Notifiqueu*

- Expressió d’una ordre mitjançant l’estructura [imperatiu + pronom “es”]. Es tracta d’una estructura típica en castellà que convé evitar en català, i emprar com a alternativa la forma imperativa corresponents a *vós*.

*“Devuélvase al recurrente...”*  
*Es retornara al recurrent... (Retorneu al recurrent...) ”*

- Ús de fórmules afalagadores i submises en adreçar-se a determinats càrrecs (especialment en els documents castellans). Es tracta d’un tret clarament rebutjable

<sup>218</sup> El Manual de llenguatge judicial (2003: 21) destaca els avantatges de la tria del tractament de “vós” en detriment del de “vostè”: *A més a més, el pronom feble us, que pertoca al tractament de vós, té l’avantatge de representar tant el gènere femení com el masculí. D’aquesta manera, tenim una forma vàlida tant per a homes com per a dones, a diferència del que passaria amb vostè, al qual en determinats contextos pertoca el pronom el per al masculí i el pronom la per al femení. [...] D’altra banda, l’ús de vós també ens pot estalviar ambigüitats.*

en una societat moderna i igualitària, en què la redacció del document ha de procurar ser neutra i respectuosa, sense arribar als excessos<sup>219</sup>.

*“y terminó suplicando al Juzgado”  
i va acabar suplicant al Jutjat (demanant al Jutjat)*

- Ús molt freqüent de tractaments personals. És una tendència acceptable, però no obligatòria (és també possible i recomanable no emprar cap tractament personal davant el nom de terceres persones). D'altra banda, cal tenir present que de vegades (sobretot en català) es fa servir un únic tractament personal, de caràcter col·lectiu, per referir-se a un grup de persones, sense que això sigui exactament correspost en el text de la traducció (generalment en castellà es manté el tractament específic per a cada persona del col·lectiu).

*“...autos de juicio de cognición, sobre reclamación de cantidad, seguidos por D Jaume Gelabert Casassas y D Alejandro de Buen Linares.”  
...actuacions de judici de cognició, sobre reclamació de quantitat, seguides pels senyors Jaume Gelabert Casassas i Alejandro de Buen Linares*

- Ús abusiu de tractaments protocol·laris, sovint per subratllar posicions de superioritat. En un llenguatge judicial modern convé limitar-ne l'ús. Cal descartar-los dins el nucli del document i mantenir-los –si volem– fora del cos del document quan indiquem a qui ens dirigim.

*“Sección Decimocuarta de la Ilma Audiencia Provincial de Barcelona”  
Secció Catorzena de l'Audiència Provincial de Barcelona (\* Il·lma Audiència....)*

- Usos freqüents de formes sexistes del llenguatge, bàsicament en els càrrecs, per l'associació de formes masculines a persones femenines. Aquest tret és més freqüent en castellà que en català.

*“defendida por la letrado D<sup>a</sup> M<sup>a</sup> José Costas Vilar” /  
defensada per la lletrada (\* lletrat) Sra. M. José Costas Vilar*

[Claredat i concisió]

- Ús freqüent de clixés i formes estereotipades de caràcter superflu.

*“He de condenar y condeno”  
He de condemnar i condemno<sup>220</sup>*

<sup>219</sup> En aquest sentit, considerem que el text és adequat quan, deixant de banda el constingut en si, pot anar adreçat tant a un magistrat com a un acusat.

<sup>220</sup> Aquesta és una estructura típica amb què sovint comença la part dispositiva d'una resolució. L'ús d'aquesta fórmula s'explica pel fet que el jutge vol deixar clar que pren una determinació no per voluntat

*“Vistos los preceptos legales”*

*Vistos els preceptes esmentats i d'altres aplicables*<sup>221</sup>

- Alteració habitual de l'ordre lògic dels elements dins la frase, especialment en castellà. En una traducció que pretengui adequar-se a un llenguatge modern, convé reestablir l'ordre lògic en benefici de la claredat<sup>222</sup>.

*“Nada han recibido conocidamente los recurrentes”*

*Els recurrents no han rebut res que se sàpiga*

El canvi d'ordre<sup>223</sup> només està justificat quan l'emissor, amb la voluntat de destacar algun element, l'ha posat en primer lloc, respectant així l'ordre de la frase original. No obstant això, cal tenir present que en català no es poden separar les perífrasis verbals.

- Vinculat al punt anterior, ús relativament freqüent (sobretot en castellà) de frases en veu passiva. La passiva resulta útil en determinats contextos (per centrar l'atenció en l'objecte, perquè el subjecte és molt llarg i el complement directe curt...), però cal tenir present que no és la forma normal de redactar ni en català ni en castellà; per això el seu ús resulta molt sovint injustificat i llavors convé evitar-lo.

Així, cal evitar estructures del tipus: *Vistes per...*

*“Visto por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña el presente recurso de casación”*

*La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha vist el present recurs de cassació*

---

pròpia, sinó perquè els fets i fonaments de dret exposats anteriorment l'hi ha portat. No obstant això, resulta evident que a la resolució d'una sentència sempre s'hi arriba a partir dels fets i dels fonaments de dret, i no pas per caprici; per això resulta redundant.

<sup>221</sup> Aquesta expressió després dels raonaments jurídics d'una resolució per introduir la part dispositiva no aporta informació nova perquè resulta obvi que el jutge ha vist els preceptes esmentats ja que, justament, els acaba d'esmentar; que n'ha vist d'altres d'aplicables, sense determinar-los, resulta buit de contingut.

<sup>222</sup> L'alteració de l'ordre gramatical dels elements de la frase és una de les causes que en dificulten la intel·ligibilitat. En general, cal tendir a ordenar gramaticalment els elements de la frase. En aquest sentit, l'ordre gramatical més neutre, tant en català com en castellà, és el següent: complements de tipus extern que situen la frase (marc, temps i lloc) + subjecte + verb + complements forts (directe, indirecte, preposicional d'objecte, atributs i predicatius) + complements circumstancials.

<sup>223</sup> En tot cas, a l'hora de fer un canvi d'ordre cal anar molt en compte de no alterar el significat de la frase.

Les construccions de passiva pronominal amb l'agent expressat<sup>224</sup> són relativament freqüents però absolutament incorrectes en una i altra llengua i, per tant, hem de rebutjar-les sempre.

- Alteració sistemàtica de l'ordre propi en el sintagma nominal entre adjectius qualificatius i substantius. Es tracta d'un fenomen que també cal evitar. Així, doncs, en català molt especialment cal posar els adjectius qualificatius darrere dels substantius que acompanyen, i no a l'inrevés.

*“El expresado escrito”  
L'escrit esmentat (\* L'esmentat escrit)*

Així mateix, i sobretot en castellà i en els textos catalans d'influència castellana, tendència a l'alteració de l'ordre lògic dins la frase.

*“Se señaló para que tuviera lugar la vista el día 20 de febrero”  
Es va assenyalar la vista per al dia 20 de febrer (La vista es va assenyalar...)*

- Tendència a la creació de frases llargues i complexes. Es tracta d'una manera de redactar basada en la utilització d'una gran quantitat d'informació supèrflua i redundant; en un abús de substantius, d'oracions subordinades<sup>225</sup> molt sovint incorrectes, a més d'un mal ús dels signes de puntuació i dels mots connectors.

*·”... contestado a la demanda oponiéndose con fundamentos injustificados...”  
... va contestar a la demanda. S'hi va oposar amb arguments injustificats...*

Cal evitar aquesta tendència en benefici d'un text més comprensible i àgil de llegir.

El límit màxim de paraules que hauria de tenir una frase no hauria de superar la quantitat de 20 mots aproximadament.

En aquest sentit, convé evitar estructures del tipus *en nom i representació de* i substituir-les per d'altres més curtes i senzilles, com ara *en nom de* o bé *en representació de*.

<sup>224</sup> Ens referim a construccions impersonals, on el subjecte s'expressa per mitjà del pronom “es”, que contenen la identitat de l'autor de l'acció introduïda per la preposició “per”. Exemple: “*Es va desestimar el recurs pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya*”.

<sup>225</sup> *Abans de l'aparició de la LOPJ, les sentències s'havien de cenyir a una estructura rígida que obligava a construir, sota encapçalaments com ara Considerant i Resultant, frases llargues i artificioses. Segons l'article 248.3 de la LOPJ, les sentències han de contenir, en paràgrafs separats i numerats, els fets, els fets provats –si n'hi ha–, els raonaments jurídics i la decisió, cosa que fa que la redacció sigui més clara i fluida.* [Manual de llenguatge judicial, 2003: 201]

*“compareció D<sup>a</sup> Roser Castelló Lausaca en nombre y representación de D<sup>a</sup> Encarnación Suñé”*

*s’hi va presentar la Sra. Roser Castelló Lausaca en nom de la Sra. Encarnación Suñé*

- Tendència a la creació de paràgrafs excessivament llargs. Igual com en el cas de les frases, això dificulta la comprensió del text i, per tant, cal evitar-ho. Cada paràgraf ha de contenir només un sol bloc informatiu, en què les idees han d’estar ben cohesionades, amb frases no massa llargues.
- Ús freqüent de formes impersonals dels verbs. En benefici de la claredat, convé potenciar les formes personals dels verbs en detriment de les impersonals, molt típiques dels textos castellans. El cas del gerundi és especialment representatiu en aquest sentit i a més molt sovint resulta gramaticalment incorrecte<sup>226</sup>.

*“designándose Ponente y requiriendo a la recurrente”*

*es va designar el ponent i es va requerir la recurrent*

- Ús freqüent de construccions nominals. Això fa que els textos siguin enfarfegats i poc entenedors; per aconseguir una redacció més natural, convé trencar aquesta tendència i substituir-les per estructures verbals o adjectius. Un cas específic de les construccions nominals que convé evitar són les estructures amb verb buit (verbs amb poc contingut semàntic acompanyats d’un substantiu que marca el sentit del verb), habituals especialment en els textos castellans.

*“Admitida a trámite en ambos efectos, con citación de los demandados, ...”*

*Un cop admesa a tràmit en ambdós efectes, es va citar els demandats...*

*“Ordenaron proceder al arresto del inculgado”*

*Varen ordenar procedir a arrestar l’inculpat (Varen ordenar arrestar l’inculpat)*

- Expressió de les obligacions mitjançant el temps verbal de futur. Ex. *posarà/ ha de posar*. Aquest fet, però, deixa amagat el matís prescriptiu o d’obligatorietat de la frase, per la qual cosa és aconsellable substituir el temps de futur per solucions com

<sup>226</sup> *¡Pobres gerundios! ¡Qué habrán hecho para aparecer como los malos del vocabulario! En muchas ocasiones, en muchos núcleos oracionales complejos, y en conjuntos de oraciones interrelacionadas, todo puede ir bien. Pero ¿y si lo iniciamos con un gerundio? Y si, para más inri, el gerundio aparece al principio de los fundamentos de hecho y de derecho de una resolución judicial: ¡nefasto! Por sí solo, el gerundio, el considerando, parecía degradar la fundamentación del auto o sentencia, malogrando el estilo del lenguaje empleado. Por eso, Rafael BIELSA [“Los conceptos jurídicos y su terminología” Buenos Aires: Depalma editor, 1954:16] fulmina el término: “debe evitarse todo lo que sea gerundiar”, y ello por razones de tipo literario y de lógica. Luis DIEZ PICAZO [...] es igual de tajante, situando en primer lugar, como motivo de esa ininteligibilidad de las sentencias, el de orden gramatical, a causa del pie forzado de los resultados y considerandos (de los gerundios). [Martín del Burgo, 2000: 196-197]*

ara: “haver de + infinitiu”, “caldre + infinitiu” (evidentment aquesta forma només funciona per al català), imperatiu, present d’indicatiu. D’aquesta manera expressem l’obligació de manera inequívoca.

*“valor de las fincas que se deducirá por las pruebas periciales”*  
*valor de les finques que s’ha de deduir de les proves pericials*

- Expressió de les condicions mitjançant la combinació de temps verbals “pretèrit imperfet de subjuntiu (per expressar la condició) i el futur (per expressar la conseqüència)”. Aquest tipus de construccions, acceptables en castellà, resulten incorrectes en català. Cal tenir en compte que en aquesta darrera llengua la condició s’expressa en present i la conseqüència se sol expressar en futur.

*“si no se estimase procedente ningún motivo, la sentencia declarará...”*  
*si no s’estima procedent cap motiu, la sentència declararà...*

També és possible expressar la condició mitjançant el pretèrit imperfet de subjuntiu i la conseqüència en temps condicional, però aquesta combinació introdueix un matís diferent: expressa que l’acció és poc factible.

- Tendència generalitzada a l’omissió de l’article. És una tendència que ha de ser rebutjada tant en català com en castellà, atès que no hi ha cap motiu que en justifiqui l’omissió. Es tracta d’un tret especialment habitual en castellà.

*“asimismo acompañó\_\_ original de la escritura de compra-venta”*  
*també adjuntava l’original de l’escriptura de compravenda*

- Ús freqüent d’expressions anafòriques centrades en el pronom “mateix” (“*mismo*”). Es tracta d’un recurs justificable en castellà (llengua que no disposa de pronoms febles adverbials), però totalment incorrecte en català. El català disposa d’un joc de pronoms febles que li permeten d’anar mantenint en fil del discurs sense haver d’intercalar-hi aquest tipus d’expressions. D’altra banda, com ens recorda Camps (1988: 77-78), els pronoms febles permeten fer extraposicions, és a dir, canvis d’ordre de les oracions, sense recórrer a la passiva com fan sovint el castellà i el francès. Un altre avantatge del sistema dels pronoms febles en català és que fa estalviar molts possessius (no es tracta d’evitar l’ús dels possessius, però sí de no abusar-ne). D’altra banda, el sistema dels pronoms febles difereix del sistema castellà en un aspecte important: mentre que les expressions anafòriques amb “el

mismo” tant poden ser regides per un verb com per un nom, els pronoms febles només poden complementar el verb. I això incideix directament en la proporció entre noms i verbs.

*“los requisitos exigidos para la aprovación del mismo”  
els requisits exigits per aprovar-lo*

Altres alternatives a l’ús del “mateix” són els pronoms demostratius i els pronoms relatius.

[Altres aspectes]

- Ús freqüent de frases subordinades en funció de complement directe amb absència de la conjunció *que*. Es tracta de construccions del tot incorrectes tant en català com en castellà i que, per tant, s’han d’evitar. El tret resulta especialment habitual en castellà.

*“solicitó\_\_ se admitiese el recurso y \_\_ se rescindiese la sentencia”  
va sol·licitar que s’admetés el recurs i que es rescindís la sentència*

- Ús freqüent d’estructures de participi precedides de l’article neutre (“*lo dispuesto*”, “*lo previsto*”, *allò disposat*). Aquestes estructures són correctes en castellà, però no en català (sovint en fa un calc literal). En aquests casos es poden substituir per una estructura de relatiu (el que disposa, el que preveu), una estructura nominal (“*lo pactado*”: *el pacte*, “*lo actuado*”: *les actuacions*) o simplement per un pronom feble (“*De lo que doy fe*”: *En dono fe*).

*“De conformidad con lo establecido en el artículo 1.809 de la Ley de Enjuiciamiento Civil”  
De conformitat amb el que estableix l’article 1.809 de la Llei d’enjudiciament civil*

- Ús de fórmules fetes.

*“Por esta nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos.”  
Aquesta és la nostra sentència, que pronunciem, manem i signem.*

### 3.5 Conclusions de caràcter teòric

Després d’abordar des d’un punt de vista teòric els aspectes relacionats amb els corpus lingüístics, els alinedors i el discurs jurídic i jurisprudencial, fem ara una síntesi dels aspectes principals tractats que caldrà tenir en compte per al desenvolupament del nostre treball.

a) Sobre el corpus adequat

- En tant que estudi de caràcter contrastiu sincrònic sobre el discurs jurisprudencial català i castellà actual, el nostre treball ha de basar-se en un corpus que sigui representatiu del subllenguatge d'especialitat del qual volem donar compte (llenguatge jurisprudencial). Ha de ser representatiu de l'ús (i no de la normativa).
- La mida del corpus ha d'estar subjecte al valor qualitatiu d'aquest.
- El corpus objecte d'estudi ha d'haver estat sotmès a un tractament informàtic que permeti manipular-lo àgilment i poder-lo enriquir amb informació addicional, si convé.
- El tractament del corpus s'ha d'haver fet a través d'un estàndard en la seva codificació, per facilitar-ne la difusió posterior.
- Per poder analitzar el corpus, cal que aquest hagi estat prèviament processat (analitzat morfològicament).
- Ha de ser un corpus de traducció, és a dir, format per textos originals (catalans i castellans) i la seva traducció corresponent en l'altra llengua; en definitiva, un corpus paral·lel.
- A més de paral·lel, el corpus ha d'estar alineat.

b) Sobre el sistema d'alineació i les característiques que el programa ha de tenir

- El programa utilitzat per alinear ha de basar-se en un enfocament mixt, que combini la tècnica lingüística amb la tècnica estadística segons càlculs probabilístics; així, doncs, ha d'emprar una tècnica híbrida entre la selecció de vincles lèxics i la correlació en la longitud de les frases dissenyada en un marc estadístic.



- La tria d'aquesta línia metodològica en el programa es justifica per l'alt grau de proximitat entre els llengües tractades i per la voluntat que el grau de profunditat en l'alineació sigui alt (ens interessa una alineació no només a nivell de text, sinó també a nivell de paràgraf/frase i a nivell lèxic).
- Cal que el programa mantingui un cert grau de tolerància als errors (possibilitat d'alineació d'un frase contra dues, per exemple).
- Cal que l'aplicació tingui un caràcter modular.
- Cal que el processament del text no sigui seqüencial i que tota la informació recollida s'emmagatzemi en una gran base de dades.
- El coneixement lingüístic del programa ha de basar-se en un diccionari bilingüe (cost baix, encara que qualitat de la informació força limitada) combinat amb un paquet de regles que continguin informació addicional (cost alt però coneixement lingüístic d'alt nivell).
- És necessari que el programa tingui un cert grau d'automatisme que aporti flexibilitat en el manteniment de l'eina i transportabilitat (possibilitat de canviar de domini d'especialitat o de llengües implicades).
- Cal que l'alineació automàtica pugui estar assistida manualment de manera puntual, si convé, per compensar certs desajustaments de base entre el text A i el text B.

c) Sobre el llenguatge jurisprudencial

- En relació amb el llenguatge jurídic i, doncs, el llenguatge jurisprudencial (en tant que subtipus del primer), cal tenir present la seva varietat discursiva interna, motivada per raons diverses: la llengua emprada, la condició de text original o de traducció (recordem que la llengua original pot exercir un cert magnetisme damunt de la llengua del text traducció), les condicions en què té lloc la comunicació (emissor, receptor, canal, temàtica, punt de vista, funció del text, propòsit, estratègies de comunicació), l'estructura textual (gènere, classe, tipus), l'estil (que

inclou un major o menor seguiment de les tendències actuals del llenguatge jurídic – *Plain Language-*), etc.

- En relació amb el seguiment de les propostes de modernització d'aquest llenguatge d'especialitat, constatem que els textos catalans i castellans no es troben en la mateixa fase: en general els textos castellans mantenen unes característiques discursives de caràcter més tradicional que no pas els catalans.
- El discurs de les sentències tendeix a presentar una gamma heterogènia de realitzacions amb més o menys qualitat lingüística.
- Un sistema d'alineació automàtica de textos jurídics (i jurisprudencials) paral·lels catalans i castellans que resulti efectiu per donar compte de la realitat, ha de preveure tant versions discursives similars, versions divergents, versions amb una qualitat de llengua alta (claredat, simplicitat, concisió, correcció gramatical) i versions amb una qualitat de llengua baixa.
- En el nostre treball, l'estudi del discurs ha de ser a nivell de superestructura, macroestructura i microestructura.

## **IV**

# **MATERIALS I METODOLOGIA**



## 4.1 El corpus d'anàlisi

### 4.1.1 Presentació

El corpus del nostre treball<sup>227</sup> està format per les sentències que va dictar la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) durant l'any 1997. Es tracta de 34 resolucions cada una de les quals té versió catalana i castellana<sup>228</sup>.

Inicialment vam prendre com a font la versió en CD-ROM que hi ha publicada sobre aquest material (CD-Rom Jurídic de Catalunya), però la vàrem desestimar ja que els documents no hi eren complets i, a més, apareixien en una única llengua. Per aquest motiu vam contactar amb el senyor Àngel Vicente, llavors secretari general del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, el qual va fer les gestions necessàries per poder aconseguir la versió electrònica del material publicat en suport paper<sup>229</sup>, que sí que inclou el text íntegre de cada document, tant en català com en castellà. Aquesta versió electrònica és la base del nostre corpus bilingüe.

### 4.1.2 Descripció

En relació amb el caràcter bilingüe de les sentències, cal dir que 20 estan escrites originàriament en català i han estat traduïdes posteriorment al castellà i que 14 tenen el castellà com a llengua original i la versió catalana n'és una traducció.

El fet de disposar dels textos originals en una i altra llengua permet analitzar l'existència de característiques textuais diferents, no només segons la llengua emprada, sinó també dins una mateixa llengua segons l'origen del text (original o traducció).

---

<sup>227</sup> D'acord amb els paràmetres que determinen la tipologia dels corpus lingüístics (això és: a) el canal de producció dels textos emmagatzemats, b) el seu contingut, i c) la finalitat per a la qual ha estat constituït, direm, doncs, que el nostre és un corpus escrit d'especialitat creat amb finalitats específiques.

<sup>228</sup> La selecció dels materials que configuren el corpus s'ha fet tenint en compte l'existència d'una versió bilingüe dels documents, ja que les sentències del TSJC són dels pocs documents que es publiquen en versió catalana i castellana.

<sup>229</sup> Cada volum integra les resolucions (sentències i interlocutòries) emeses pel TSJC durant un mateix any natural.

Com demostren Gellerstam (1996) i Schmied i Schäffler (1996) i ens recorda Johansson (1998: 6),

*translated texts may differ from original texts because of source language influence.*

A més, continua Johansson (1998: 6) - i ho demostra Baker (1993, 1995)-,

*there may be general features which characterize translated texts.*

Quant a la longitud dels documents, aquestas és variada: oscil·la entre les 1041 paraules i les 7.598. El conjunt total de paraules del corpus entre les dues llengües és de 197.776 (98.812 el subcorpus castellà i 98.964 el subcorpus català).

Es tracta d'un corpus que ha alimentat el corpus tècnic multilingüe de l'IULA, d'abast molt més gran. Això ha suposat un benefici mutu: d'una banda, la integració del nostre corpus en un de molt més gran ens ha permès disposar d'un tractament automàtic del text suficientment validat i consensuat pels tècnics i especialistes en informàtica, la qual cosa dóna al tractament del nostre corpus un segell de qualitat; d'altra banda, ha permès que l'IULA amplii, i per tant enriqueixi, els continguts del seu propi corpus<sup>230</sup>.

Un dels aspectes controvertits dels corpus és la seva representativitat; en aquest sentit, hi ha dues posicions clarament oposades, que rauen en la dificultat d'establir una definició positiva de la representativitat en matèria de llengua. La primera posició podria tenir com a lema "com més dades, millor" i respon a la convicció que l'allargament mecànic de les dades memoritzables constitueix una font cada vegada més representativa de la llengua tractada. La segona posició, en canvi, és més sensible a la variació: no és tan important la quantitat de dades com la seva representativitat.

En relació amb aquest punt, nosaltres ens decantem clarament per la segona posició. Considerem que la qualitat d'un corpus depèn no tant d'una mida específica concreta sinó de la representativitat del tipus de fenòmens que s'hi vulguin estudiar. Com diu H. Barkema (1994: 271):

---

<sup>230</sup> Els criteris bàsics d'enriquiment del corpus tècnic multilingüe de l'IULA es basen principalment en les propostes de contingut dels dictàmens d'especialistes de les diferents matèries que conté el corpus (aquesta és una manera de marcar prioritats); ara bé, si una persona, a títol particular, hi troba a faltar algun material concret propi de les àrees de coneixement tractades, s'accepta la possibilitat que hi integri també aquest material, amb la qual cosa el corpus es fa més gran amb un petit cost addicional per part de l'IULA.

*un corpus d'un million de mots est bien trop restreint pour étudier la flexibilité [des expressions toutes faites] et [...] un corpus de 20 millions de mots est trop petit pour trouver un nombre suffisant d'occurrences de toutes les expressions [idiomatiques].*

El fet que el nostre corpus contingui totes les sentències dictades pel TSJC durant tot un any, creiem que li atorga una representativitat clarament suficient per estudiar els trets discursius propis d'aquest tipus de document.

A continuació presentem una relació de les sentències que configuren el corpus objecte d'aquest estudi. N'especifiquem la data, la llengua original, el nombre total de paraules del text castellà, el nombre total de paraules del text català i, finalment, el nombre de paraules traduïdes del castellà al català en el text català<sup>231</sup>, atès que sovint aquest text conté transcripcions literals en castellà.

#### Sentències del TSJC – 1997

Títol	Llengua original	Núm. paraules totals del text castellà	Núm. paraules totals del text català	Núm. paraules catalanes en el text català
Sent. 13 gen.	castellà	6.483	6.431	6.148
Sent. 16 gen.	català	3.273	3.379	3.185
Sent. 10 febr.	català	1.228	1.243	1.213
Sent. 5 març	castellà	1.934	1.998	1.998
Sent. 6 març	castellà	2.955	2.936	2.643
Sent. 10 març	català	2.452	2.494	2.337
Sent. 13 març	castellà	1.905	1.895	1.895
Sent. 24 març	català	2.909	2.866	2.478
Sent. 26 març	català	1.553	1.525	1.525
Sent. 9 abr.	català	5.592	5.637	2.878
Sent. 30 abr.	català	1.528	1.546	1.438
Sent. 26 maig (a)	català	1.822	1.816	1.557
Sent. 26 maig (b)	català	4.301	4.285	3.634
Sent. 29 maig	català	3.772	3.950	3.691
Sent. 2 juny	català	6.386	6.393	4.675
Sent. 9 juny	castellà	4.453	4.462	3.826
Sent. 19 juny (a)	català	5.206	5.174	4.434
Sent. 19 juny (b)	castellà	1.522	1.527	1.312
Sent. 19 juny (c)	castellà	2.933	2.907	2.792

<sup>231</sup> El text català conté sovint fragments en castellà que són transcripcions literals dels documents originals. Per aquest motiu, en molts casos el nombre total de paraules catalanes que conté el text català és inferior al nombre total de paraules existents en el text.

Sent. 7 jul.	català	1.982	1.953	1.884
Sent. 8 jul.	castellà	1.349	1.340	1.340
Sent. 17 jul.	castellà	1.819	1.824	1.824
Sent. 21 jul.	castellà	2.665	2.656	2.344
Sent. 1 set.	castellà	7.598	7.585	6.262
Sent. 4 set.	català	3.210	3.222	2.522
Sent. 16 set.	castellà	3.194	3.249	3.249
Sent. 23 set. (a)	català	1.276	1.251	1.054
Sent. 23 set. (b)	català	1.944	1.947	1.748
Sent. 29 set.	castellà	2.730	2.730	2.608
Sent. 24 nov.	català	1.042	1.041	1.041
Sent. 16 des.	català	2.309	2.252	1.979
Sent. 17 des.	català	1.109	1.094	873
Sent. 18 des.	castellà	2.969	2.954	2.780
Sent. 29 des.	català	1.409	1.402	1.205

Taula 4.1. Sentències del TSJC dictades l'any 1997.

## 4.2 El mètode de treball a partir d'ALINEA

### 4.2.1 Presentació

La paral·lelització de textos s'ha fet mitjançant l'alineador automàtic de traduccions que ha desenvolupat el Laboratori de Tecnologies Lingüístiques (LATEL) de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra. L'avantatge d'aquest programa, en relació amb d'altres similars, és el fet que es basa no únicament en criteris estadístics, sinó també lingüístics, ja que té en compte els lemes i les etiquetes morfològiques de totes les paraules que configuren cada text. D'aquesta manera, permet superar moltes paral·lelitzacions que amb criteris purament estadístics són més vulnerables davant les diferències entre els textos A i B (ja sigui perquè la traducció és molt lliure, perquè les diferències d'estil són molt marcades, etc.)<sup>232</sup>.

### 4.2.2 Funcionament del programa ALINEA

L'alineador parteix de la lectura de dos fitxers: un que conté el text original (escrit en la llengua A) i l'altre, la seva traducció (text en llengua B). Ambdós textos han estat sotmesos prèviament a un marcatge estructural, que explicita les fronteres discursives i

<sup>232</sup> Un exemple d'aquesta vulnerabilitat pot ser el fet que en un dels dos textos es posin punts després de les abreviatures i en el l'altre, no: Sr D – Sr.



les subunitats textuais (ex. marca de títols i subtítols), i a un marcatge lingüístic, que inclou els lemes i les etiquetes morfològiques de cada paraula.

El marcatge estructural permet evitar casos d'ambigüitat sintàctica, com ara el que pot generar la presència d'un punt (no oblidem que aquest signe, segons la situació, pot indicar el final d'una frase o bé delimitar una abreviatura, entre altres coses).

Pel que fa al marcatge lingüístic, aquest es realitza en tres etapes: a) el pre-procés, b) la lematització, i c) la desambiguació. D'aquesta manera, no només es compara la forma de la llengua A amb la forma de la llengua B, sinó també –i principalment- els seus lemes i les seves etiquetes.

El programa treballa la paral·lelització (o alineació) en tres nivells diferents: a) nivell de paraula; b) nivell de frase, i c) nivell de text.

a) Nivell de paraula:

En aquest primer nivell, l'eina mesura el grau de similitud entre cada parella de paraules (una de la llengua A i l'altra, de la llengua B).

L'obtenció del grau de similitud entre dues paraules s'obté seguint els passos següents:

1. Es compara si els lemes són iguals [2 resultats possibles: cert/ fals] (evidentment això dóna més bon resultat si les llengües analitzades són etimològicament properes, com és el nostre cas).
2. Si els lemes no són iguals, es mira si són semblants (per fer-ho, s'aplica la tècnica SIMEX, una tècnica que permet reduir les diferències arbitràries que es produeixen entre dues paraules a causa de les especificitats ortogràfiques pròpies de cada llengua (ex. cast.: “-ión” ----- cat.: “-ió”) o morfemàtiques (ex. cast.: “-idad” ---- cat.: “-itat”)). [2 resultats possibles: cert/ fals].
3. Si els lemes no són iguals ni semblants, es mira si són idèntics en tot menys en una lletra (diferència entre la qualitat de lletres), de manera que la paraula d'una

llengua té una lletra (o caràcter) més o una lletra (o caràcter) menys que la paraula corresponent de l'altra llengua (ex. camión---camió). [2 resultats possibles: cert/ fals ].

4. Si no és compleixen els passos precedents, es mira si els dos lemes són idèntics en tot menys en una lletra (diferència en la realització de la lletra), de manera que coincideix el nombre de lletres de cada paraula, però no una de les seves lletres) (ex. ejecutar----executar). [2 resultats possibles: cert/ fals].
5. Es mira si les dues paraules tenen la mateixa categoria gramatical (si els correspon la mateixa etiqueta de categoria gramatical). En el cas que les etiquetes no siguin idèntiques, es mira llavors si les etiquetes són semblants. Això es fa comparant la primera lletra de cada etiqueta, que és la marca de la categoria gramatical major. Si aquesta primera lletra no coincideix, això implica que són semblants. [Resultat numèric: coeficient de la distància en la llista].
6. Es mesura la distància entre les paraules. Aquesta distància és el resultat de mesurar la posició que les paraules ocupen en la llista de cada llengua (vegeu b1, pàg. 147). Si una paraula ocupa la mateixa posició dins la frase, tant en la llengua A com en la llengua B, se li atorga un valor de distància zero. [Resultat numèric: percentatge de la distància en la llista].

Un cop arribats a aquest punt, el programa estableix un coeficient de semblança gràfica entre els lemes (coeficient de similitud grafemàtica) que s'obté a través de les operacions següents:

7. Creació d'una variable amb el nombre de caràcters coincidents d'esquerra a dreta.
8. Creació d'una segona variable amb el nombre de caràcters coincidents de dreta a esquerra.
9. Creació una tercera variable mirant la paraula de dreta a esquerra i analitzant quantes lletres coincideixen.

10. Creació d'una quarta variable mesurant el nombre de caràcters coincidents independentment del seu ordre.

La suma dels resultats dels passos 8, 9 i 10 dóna un coeficient que indica el valor de semblança de les paraules. Com més alt sigui el valor d'aquest coeficient, més semblants seran les parelles lèxiques entre sí.

Finalment, s'avalua el resultat global de l'execució de tots els passos anteriors (1-10), de manera que cada parell lèxic obté un valor d'acord amb els paràmetres següents:

- Si els lemes són iguals: 400 punts.
- Si els lemes són iguals i també l'etiqueta de les seves categories: 450 punts.
- Si els lemes no són iguals, sinó semblants: 200 punts.
- Si els lemes són idèntics, excepte en una lletra (que ha estat eliminada o substituïda per una altra): 100 punts.

Per acabar, cal afegir a aquests valors l'expressió de la proximitat, que serà de 100 punts menys el valor de la distància entre les paraules (així, si la distància és zero, s'hi afegeixen simplement 100 punts; si la distància és major de zero, es resta de 100 tants punt com distància hi hagi). A la suma total s'hi afegeix també el valor del coeficient de similitud grafemàtica.

Si al principi del procés l'usuari ha seleccionat l'opció de fer servir el diccionari de prealineats, tots els passos per a l'obtenció del coeficient de similitud deixen d'aplicar-se per a aquells parells que ja consten en el diccionari. Per a cada parell que l'usuari busqui en el diccionari i l'hi trobi, s'atorgarà al parell lèxic una puntuació superior a la que haurà rebut comparant només els lemes i les etiquetes morfològiques.

Quan diem que l'usuari pot triar l'opció de fer servir el diccionari, cal tenir present que el diccionari es generarà automàticament després d'un primer processament

sense diccionari. La persona que fa servir l'eina pot fer successives alineacions enriquint progressivament el diccionari i l'alineació.

b) Nivell de frase:

Un cop obtingut el grau de similitud entre dues paraules, ja en el nivell de frase es globalitzen aquests resultats i s'apliquen a cada parella de frases.

L'anàlisi del grau de similitud entre dues frases es realitza de la manera següent:

b.1 Fragmentació de cada frase de la llengua A i de la llengua B paraula per paraula, i creació d'una llista de paraules (inclosos els signes ortogràfics, que només es comparen grafemàticament) ordenades segons el seu ordre d'aparició en el text. Les paraules gramaticals (com és el cas de les preposicions) s'eliminen de la llista.

b.2 Comparació de cada element de la llista A amb cada element de la llista B a nivell de paraula (vegeu apartat *a*) i creació d'una taula comparativa amb els coeficients de similitud. Cal tenir present que les paraules només es comparen amb paraules, i els signes de puntuació, només amb signes de puntuació.

b.3 A partir de tots els valors que figuren en la taula de comparació, entre cada paraula de la llengua A i cada paraula de la llengua B, selecció del valor més alt de cada columna i de cada fila i eliminació dels altres creuaments.

b.4 Intercalament d'una fila (si volem fer referència a la llengua A) i/o una columna (si volem fer referència a la llengua B) per tractar totes aquelles paraules que han quedat desaparellades.

b.5 Presa dels valors numèrics de la taula final creada, que correspon a les parelles de paraules validades, i increment d'aquest valor si les parelles immediatament anterior i posterior (és a dir, les paraules del context) tenen un valor alt.

b.6 Finalment, establiment d'una mitjana del valor dels parells lèxics que han estat relacionats entre si.

Per veure la solidesa d'una similitud en funció de la solidesa dels parells lèxics adjacents s'analitzen (si hi són) els tres parells lèxics precedents i els tres parells lèxics següents. Per a cada un dels tres parells lèxics precedents o següents –inclòs ell mateix– que sobrepassin els 200 punts en el coeficient que hem establert, caldrà sumar-hi 40 punts més.

En el cas que una paraula doni un valor de similitud 0 en la comparació lèxica estricta i vagi precedida o seguida de tres parells lèxics més amb uns valors de similitud alts, s'atorgarà a aquesta paraula un valor de coeficient de 240 ( $6 \times 40 = 240$ ). Aquest valor equival al fet de tenir els lemes SIMEX i a tenir categories lèxiques semblants.

A més d'afegir punts pel veïnatge de parells lèxics solvents, també s'afegeixen punts per a cada parell lèxic que ja estava recollit en el diccionari de prealineats (en el cas que s'estigui processant amb el diccionari). En aquests casos s'estableix un valor (decidit heurísticament sobre 500.000 mots) de 280. L'objectiu és donar major rellevància als parells lèxics que ja surten en el diccionari.

Els valors globals de frase s'obtenen: a) calculant la mitjana del coeficient de cada parell lèxic i b) calculant la solidesa de cada parell de frases. Així, una vegada obtinguda la mitjana del coeficient de cada parell lèxic, es mesura el nombre de parells lèxics que superen el valor establert arbitràriament (280) que considera que el parell lèxic és sòlid.

Si en fer la comparació lèxica hem utilitzat un diccionari d'equivalències, tots aquells parells lèxics que apareixen en el diccionari són considerats directament com a solvents.

c) Nivell de text:

Finalment, en el nivell de text, s'estableix una estratègia per decidir quina frase de la llengua A és comparada amb quina frase de la llengua B, seguint els models clàssics de càlcul de la longitud de la frase i de la seva posició dins el document.

Per decidir quina frase de la llengua A es compara amb quina frase de la llengua B el programa segueix els passos següents:

c.1 Establiment de tres valors numèrics per a cada frase: a) nombre de caràcters de la frase, b) nombre de paraules de la frase, i c) distància absoluta en caràcters des de l'inici del document.

c.2 Establiment d'un marge de tolerància per a cadascun d'aquests valors numèrics. Aquests marges de tolerància s'aplicaran restrictivament en les primeres proves amb la finalitat de comparar primer les frases més llargues amb les més llargues; les més curtes, amb les més curtes; les més semblants en longitud, i les més similars en posició dins del document. En passades successives el programa amplia els marges de tolerància i acaba comparant totes les frases pendents d'aparellar, fins i tot les que ocupen posicions molt diferents en el document respectiu.

c.3 Si dues frases tenen els seus tres valors numèrics dins dels marges de tolerància, el programa les sotmet a comparació a nivell de frase. En aquest cas, si els valors globals de la frase són satisfactoris, les dues frases queden aparellades.

c.4 Si una frase de la llengua A es compara en dos moments diferents amb dues frases diferents de la llengua B, el programa conservarà l'aparellament que doni els valors globals de frase més alts.

c.5 Després d'executar diversos processaments cada cop amb marges de tolerància més grans, el programa intentarà resoldre els casos que queden desaparellats, provant d'aparellar-los amb la frase precedent o següent (és a dir, dues frases de la llengua A amb una de la llengua B, o viceversa).

Les frases que no s'hagin pogut resoldre a través dels passos precedents, quedaran, finalment, desaparellades.

El contrast entre els dos textos ofereix com a resultat tres possibilitats: a) obtenció d'una versió hipertextual de l'alineació d'aquests dos textos; b) obtenció d'un document en format SGML<sup>233</sup> que especifica la vinculació entre els paràgrafs d'una llengua a l'altra,

---

<sup>233</sup> La creació de l'SGML (Standard Generalized Markup Language) l'any 1986 és el resultat de diverses accions de caràcter internacional per tal d'homogeneïtzar la codificació dels recursos lingüístics bàsics, en

i c) creació d'un llistat de parells lèxics que servirà per generar un diccionari de prealineats (equivalències d'una llengua a l'altra).

En relació amb el diccionari de segments prealineats, el programa ofereix la possibilitat de, posteriorment, revisar-lo eliminant els parells lèxics que cregui convenient i deixant tan sols els que són pertinents d'acord amb l'àmbit d'especialitat en què està treballant. Tota aquesta feina es pot generar a partir de dos procediments independents, però complementaris: un de totalment automàtic i un de semiautomàtic.

El resultat és el diccionari de segments prealineats validats que serveix per realimentar el programa, fet que permetrà arribar a uns resultats posteriors més satisfactoris, tant en el mateix text que s'analitza com en d'altres del mateix àmbit d'especialitat.

### **4.3 El procés de treball**

Com ja hem explicat a l'inici d'aquest treball, el nostre objectiu principal és establir una tipologia dels fenòmens lingüístics propis del discurs jurídic que poden generar alineacions insatisfactòries, estudiar-ne les causes i aportar solucions des de l'òptica lingüística per a una millora dels resultats del programa.

Després de tractar els aspectes teòrics relacionats amb els conceptes de corpus, d'alineador i de discurs jurídic i jurisprudencial; i de presentar els elements concrets amb què drem a terme la nostra aplicació (això és, el corpus que serà objecte del nostre anàlisi i el programa amb què realitzarem l'alineació automàtica dels textos), és ara el moment de concretar els passos que ens han de permetre arribar fins al final de la nostra aplicació.

La metodologia que proposem es basa en tres grans fases, que detallem tot seguit:

---

especial pel que fa als corpus i lexicons. A partir d'aquest llenguatge estàndard de codificació, s'han dut a terme diferents accions per poder definir de la manera més precisa possible els estàndards per al marcatge de corpus lingüístics. En aquest sentit és remarcable el TEI (Text Encoding Initiative), que defineix les línies sobre l'etiquetatge de corpus; el projecte EAGLES (European Advisory Group for Language Engineering Standards, 1991-1994), que defineix de manera més concreta el metallenguatge per al marcatge de corpus textuals i de veu, de lexicons i també l'anotació morfosintàctica de textos; i,

- a. Alineació automàtica mitjançant el programa ALINEA dels textos que configuren el corpus.

Després de marcar estructuralment i lingüísticament els textos que han de ser alineats, s'executa el programa, el qual dóna com a resultat una versió alineada dels textos, sobre la qual treballarem. Com ja hem explicat, l'alineació és observable en tres nivells: a) de text, b) de frase (o paràgraf) i c) de paraula. La pantalla principal ofereix, en forma de columna, cadascun dels textos (a l'esquerra el text català i a la dreta el text castellà), separats entre si per una estreta columna que ofereix dos indicadors numèrics relatius al grau de qualitat que tenen les frases alineades (se'n presenta una mostra a l'apartat 4.1.1.3).

- b. Comparació

En aquesta fase s'analitzen totes les fonts resultants de l'alineació automàtica dels textos jurídics catalans i castellans del nostre corpus. Es detecten els errors i les deficiències que es puguin derivar del procés de paral·lelització; se n'analitzen les causes (canvi d'estil?, canvi en l'estructura?, diferències en la percepció de la realitat?, problemes de traducció?) i es proposen solucions per tal de neutralitzar aquests errors i/o deficiències, amb l'objectiu de contribuir així a millorar l'eina.

Per a l'estudi de tota aquesta casuística, es crea una base de dades en la qual s'introdueixen cadascun dels casos que han generat una alineació clarament deficient o que manifesten una predisposició a generar deficiències d'alineació encara que els resultats d'aquesta hagin estat més o menys positius (casos amb formes lingüístiques molt diferents entre una llengua i l'altra: canvi en l'estructura morfològica, variació lèxica o discursiva, canvi de significat, etc.). Això haurà de permetre comprovar el grau inicial d'eficàcia d'ALINEA ja que permetrà veure si els casos que s'han detectat com a possibles generadors de discrepàncies en l'alineació, en són realment generadors o no.

El pas següent és elaborar un catàleg exhaustiu (tipologia) de fenòmens lingüístics generadors o potencialment generadors de deficiències en l'alineació entre els textos

---

més recentment, el projecte PAROLE, que pretén produir i posar a disposició pública un conjunt de corpus i de lexicons de totes les llengües oficials de la UE.



jurisprudencials catalans i castellans, que ens permeti ordenar i després tractar l'àmplia varietat de casos registrats.

c. Intervenció (desenvolupament de l'aplicació)

Un cop vistos els fenòmens lingüístics implicats, es dissenyaran estratègies per millorar l'eina, que tinguin en compte de manera específica aquests fenòmens, i es desenvoluparan per obtenir una aplicació final concreta.



**V**

**ANÀLISI I APLICACIÓ**



## **5.1 Processament del corpus amb ALINEA, anàlisi i resultats inicials**

En aquest apartat describim la manera com s'ha processat el corpus amb el programa ALINEA i fem una anàlisi detallada dels resultats obtinguts, distingint entre els resultats del subcorpus de textos amb el castellà com a llengua origen (castellà-català) i el subcorpus de textos amb el català com a llengua origen (català-castellà). L'estudi es centra en la descripció i en la classificació de tot el conjunt de casos trobats que generen (o poden generar) alineacions insatisfactòries, d'acord amb una tipologia de fenòmens lingüístics que posen de relleu discrepàncies en l'alineació; i acaba amb una proposta d'actuacions concretes per millorar els resultats obtinguts.

### **5.1.1 Processament del corpus**

El processament del corpus es divideix en dues fases: a) fase de tractament dels materials (selecció, localització i adquisició dels materials, preparació inicial del textos i marcatge estructural) i b) fase de processament lingüístic (pre-procés, anàlisi morfològica i desambiguació). A continuació donem detalls de cada una d'aquestes fases.

#### **5.1.1.1 Fase de tractament dels materials**

##### **5.1.1.1.1 Selecció, localització i adquisició dels materials**

Un cop seleccionat i localitzat el corpus objecte del nostre estudi es fan les gestions pertinents per tal d'aconseguir-lo en format electrònic. Com ja hem dit abans, el corpus està integrat pel conjunt de sentències dictades pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya durant tot un any (1997) per tal de garantir-ne la representativitat. El conjunt de sentències que el TSJC dicta anualment, juntament amb el de les interlocutòries dictades pel mateix Tribunal, són publicats, des de ja fa uns quants anys, pel Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya en versió bilingüe catalana i castellana. Cada volum integra les resolucions (sentències i interlocutòries) emeses pel TSJC durant un mateix any natural.

### 5.1.1.1.2 Preparació inicial del textos

Ja amb el material en suport electrònic en mà, iniciem la preparació del corpus. L'arxiu que conté els textos objecte del nostre estudi es fragmenta i es creen dos subarxius, un amb les sentències en versió catalana i l'altre amb les de versió castellana.

### 5.1.1.1.3 Marcatge estructural

Després de crear els arxius, es realitza el procés de marcatge estructural. En aquesta etapa i en les següents s'apliquen els procediments que l'IULA ha desenvolupat per a la confecció del seu propi corpus. El procés de marcatge es duu a terme en dues fases i dos entorns diferents:

En la primera fase es fa servir l'entorn de *Windows*, inicialment amb el processador de textos *WordPerfect* i posteriorment *Word*. Es marquen les divisions que componen el document, els títols i subtítols, les característiques tipogràfiques (ús de la negreta, de la cursiva, etc.), i els fragments redactats en una llengua diferent a la del document. Totes aquestes marques s'insereixen utilitzant una sèrie de *macros*, definides dins el sistema *WordPerfect*. A més es substitueixen per entitats SGML caràcters especials com ara: les vocals accentuades o amb dièresi, la ce trencada (ç), l'ela geminada (l·l), l'enya espanyola (ñ), etc.

La segona fase es desenvolupa en l'entorn *MS-DOS*, en què s'incorporen les marques d'inici i de final de paràgraf i de frase (<p>, </p>; i <s>, </s>). Aquest procés es realitza de manera automàtica a partir d'una operació de cerca de totes les seqüències formades per un punt gràfic i un espai. Quan la seqüència es troba seguida d'una lletra en majúscula, s'interpreta com una frontera entre dues frases, i s'insereixen les marques </s><s>. Quan la seqüència 'punt + espai' va seguida d'un salt de línia, s'insereixen les marques </s></p><p><s> i s'indica canvi de paràgraf.

Per tal que les marques inserides senyalin únicament els límits entre frases i paràgrafs, es diferencien els punts gràfics d'acabament d'unitat frasal dels que presenten altres funcions (cas dels topònims, antropònims i abreviacions). Aquests casos són detectats en l'operació de preprocessament i ja no s'interpreten com una frontera entre frases.

Finalment, es fa una comprovació del marcatge per detectar i corregir possibles problemes i errors, que es realitza a partir d'un model addicional, el DTD (*Document Type Definition*), en el qual s'especifiquen quins són els elements i les construccions permeses per al marcatge lingüístic del corpus (model de contingut). Per a una explicació més detallada d'aquest aspecte, vegeu Vivaldi, J. *et al.* (1996).

#### **5.1.1.2 Fase de processament lingüístic**

*Un corpus n'est compréhensible que si l'on dispose non seulement des étiquettes utilisées pour les mots comme pour les constituants, mais surtout d'informations sur le mode d'attribution de ces étiquettes et les critères de découpage sous-jacents: listes pour les catégories fermées, critères aussi précis que possibles pour les catégories ouvertes, assortis d'exemples, en particulier des cas litigieux. [Habert et al., 1997: 157]*

El processament lingüístic del corpus està integrat per tres fases: a) el preprocés, b) l'anàlisi morfològica, i c) la desambiguació.

##### **5.1.1.2.1 Preprocés**

En aquesta primera fase s'encapsulen les unitats lèxiques que, per les seves característiques lingüístiques, poden detectar-se automàticament abans de fer l'anàlisi morfològica. És el cas de les locucions, les dates, els noms propis, les abreviacions, els identificadors, etc. En el cas dels noms propis, de les locucions i dels números, el preprocés els assigna també l'etiqueta morfosintàctica que els correspon.

Totes aquelles unitats lèxiques que no puguin ser tractades en la fase de preprocés passaran a la següent fase de treball, on se'ls aplicarà l'analitzador morfològic.

##### **5.1.1.2.2 Anàlisi morfològica**

En aquesta subfase es tracten la resta d'unitats lèxiques del corpus; és a dir, les que no han estat encapsulades en el preprocés. Els documents ara es lematitzen i s'etiqueten gramaticalment mitjançant els analitzadors morfològics de què l'IULA disposa. Així les

paraules apareixen amb tots els lemes i etiquetes gramaticals possibles (això fa que sovint una mateixa paraula tingui assignada més d'un lema i etiqueta).

L'assignació de lemes i etiquetes es fa a partir dels diccionaris amb què compta l'eina, dels criteris de lematització establerts per al corpus de l'IULA<sup>234</sup> i dels corresponents etiquetaris, confeccionats també en el marc del projecte del corpus de l'IULA i que a grans trets segueixen les directrius del projecte EAGLES<sup>235</sup>.

En el cas de la llengua catalana, la lematització i l'anàlisi morfològica dels textos es fa mitjançant un analitzador que extreu la informació d'un mòdul integrat de tres diccionaris: el *Diccionari de la Llengua Catalana* (1983) d'Enciclopèdia Catalana, que serveix de diccionari de base; el *Diccionari de la Llengua Catalana* (1993) d'Enciclopèdia Catalana i el *Diccionari de la Llengua Catalana* (1995) de l'Institut d'Estudis Catalans. Pel que fa a la llengua castellana, s'ha partit de la informació que ofereix el *Diccionario Actual de la Lengua Española (DALE)*<sup>236</sup>.

### 5.1.1.2.3 Desambiguació

Aquesta fase se centra en els mots "sobreetiquetats". De totes les etiquetes gramaticals proposades, se'n tria una. Això es realitza a partir de dues eines complementàries: un desambiguador lingüístic<sup>237</sup>, que tria l'etiqueta correcta mitjançant regles de caràcter lingüístic, i un desambiguador estadístic, que resol les ambigüitats que encara queden després d'haver passat pel desambiguador lingüístic.

Quan el document ja està totalment desambiguat, un programa indexa totes les paraules amb la informació del lema i l'etiqueta que duen associades. Aquesta informació s'incorpora a una base de dades a partir de la qual es farà l'explotació del corpus.

---

<sup>234</sup> Document intern del projecte Corpus c0021.doc.

<sup>235</sup> Vg. Morel J. *et al.* (1997) "El corpus de l'IULA: Etiquetaris", Papers de l'IULA, sèrie informes, 18.

<sup>236</sup> Aquest diccionari ha estat cedit per l'empresa Vox-Bibliograf exclusivament per a finalitats de recerca, i conté 88.442 lemes amb la corresponent informació categorial.



El projecte no compta encara amb un processament sintàctic, semàntic i pragmàtic. Quan en un futur sigui així, preveiem que els resultats de l'anàlisi lingüística del corpus podran ser molt més afinats i, en conseqüència, els resultats de l'alineació més positius.

### 5.1.1.3 Execució del programa i informació resultant

Després d'haver preparat degudament el corpus, arriba el moment d'aplicar-hi l'alineador. Quan la tasca ja està acabada, el primer que podem observar és una pantalla amb la informació disposada com en l'exemple següent:

<p>16 <a href="#">1.1.7.2.2.22</a> En l'escrit de demanda, després d'exposar els fets i els fonaments de dret que va considerar d'aplicació, va sol·licitar que es dictés sentència en què es declarés la rescissió o la resolució de l'contracte de compra-reventa de data 29 d'abril de 1988, subscrit per la part demandada i la seva exesposa Sra. <hr/> Amparo Serrano García.</p>	<p>371 14</p>	<p>14 <a href="#">1.1.6.2.1.21</a> En el escrito de demanda, después de exponer los hechos y los fundamentos de derecho que considero oportunos, solicitó se dictase sentencia declarando la rescisión o la resolución de l contrato de compraventa de fecha 29 de abril de 1988, suscrito por la demandada y su ex- esposa D<sup>a</sup> Amparo Serrano García.</p>
<p>18 <a href="#">1.1.7.2.4.11</a> Admesa la demanda a tràmit, es va citar el demandat per tal que en el termini legal comparegués en aquestes actuacions i contestés la demanda, la qual cosa va fer en el termini i la forma legals mitjançant la presentació de l'escrit de contestació a la demanda d'acord amb les prescripcions legals.</p>	<p>301 11</p>	<p>15 <a href="#">1.1.6.2.2.11</a> Admitida la demanda a trámite, se citó a l demandado para que dentro de l plazo legal compareciese en autos contestando la demanda, lo que hizo en tiempo y forma.</p>
<p>19 <a href="#">1.1.7.2.4.21</a> Es va celebrar la compareixença sense haver-hi acord entre les parts i ambdues van sol·licitar la recepció de l plet a prova.</p>	<p>243 6</p>	<p>16 <a href="#">1.1.6.2.2.21</a> Celebrada la comparecencia sin acuerdo entre las partes, ambas solicitaron el recibimiento de l pleito a prueba.</p>
<p>20 <a href="#">1.1.7.2.4.31</a> Les propostes van ser admeses i es van dur a terme amb el resultat que consta en les actuacions.</p>	<p>289 9</p>	<p>17 <a href="#">1.1.6.2.2.31</a> Las propuestas fueron admitidas y se llevaron a cabo con el resultado que consta en los autos.</p>
<p>21 <a href="#">1.1.7.2.5.12</a> El Jutjat va dictar sentència amb data 10 d'octubre de 1994, la decisió de la qual és la següent: <hr/> Apreciando la concurrencia de la excepción de litisconsorcio pasivo necesario debo desestimar y desestimo la demanda interpuesta por la procuradora D Rosario Davi en nombre y</p>	<p>25 0</p>	<p>18 <a href="#">1.1.6.2.3.11</a> El Juzgado dictó sentencia con fecha 10 de octubre de 1994, cuya decisión es la siguiente :" Apreciando la concurrencia de la excepción de litisconsorcio pasivo necesario, debo desestimar y desestimo la demanda interpuesta por la procuradora D<sup>a</sup> Rosario Davi en nombre y representación de D Blas Domínguez contra Rosa Fernández, sin entrar en el fondo de l asunto y</p>

<sup>237</sup> El procés de desambiguació lingüística difereix lleugerament en el cas de la llengua catalana respecte de la llengua castellana. En el primer cas s'aplica un paquet molt reduït de regles, mentre que en el segon el paquet de regles és molt més gran.

representación de D Blas Gómez Domínguez contra Rosa Fernández entrar en el fondo del asunto y debo condenar y condeno a la parte demandante al pago de las costas procesales		debo condenar y condeno a la parte demandante a l pago de las costas procesales".
---	--	---

Taula 5.1. Mostra de textos alineats amb el programa ALINEA.

La primera gran columna correspon a la versió catalana del document i la segona, a la versió castellana. En aquestes dues columnes el contingut dels textos està distribuït en blocs, que corresponen a cada una de les frases que el programa ha alineat comparant el text A amb el text B. Cada frase (o fragment) duu incorporat un indicador numèric. Si en les dues versions (textos A i B) coincideix que el mateix fragment és una única frase, la numeració és idèntica en ambdues columnes. Si, en canvi, una frase del text A es correspon amb dues o més frases del text B, o viceversa, això fa que l'indicador numèric no sigui coincident i, per tant, a primer cop d'ull es pot detectar fàcilment la complexitat en l'alineació.

Pel que fa a la petita columna central, hi apareixen dues xifres; es tracta d'indicadors de confiança del grau de qualitat que té la frase.

El color amb què apareix marcat cada element de la pantalla també aporta informació. Es tracta d'una gradació de colors que va des del verd fosc -el qual indica la màxima similitud entre el contingut del text A i el del text B-, passant pel verd clar, el blau fosc, el blau clar i el taronja, fins al vermell -que indica la màxima diferència-. Els casos que, pel motiu que sigui, no s'han volgut analitzar, apareixen en negre. A continuació detallem el significat concret de cada color.

COLOR	SIGNIFICAT DEL COLOR
<i>Verd fosc</i>	Màxima semblança; no significa que l'alineació sigui perfecta, però sí que els parells lèxics analitzats apareixen ja en el diccionari de prealineats
<i>Verd clar</i>	El coeficient de similitud entre parells lèxics està per sobre del 200 % d'un valor establert arbitràriament a partir de la mitjana d'encerts dels primers materials processats.
<i>Blau fosc</i>	El coeficient de similitud entre parells lèxics està per sobre del 150%.

<b><i>Blau clar</i></b>	El coeficient de similitud entre parells lèxics està per sobre del 100%.
<b><i>Taronja</i></b>	El coeficient de similitud entre parells lèxics està per sobre del 50%.
<b><i>Vermell</i></b>	No s'ha pogut formar una parella lèxica (a la unitat lèxica analitzada del text A no se li ha trobat la parella corresponent en el text B). En el nivell de frase, només s'ha aparellat com a darrera alternativa després d'haver aparellat totes les altres frases.
<b><i>Negre</i></b>	El contingut no s'ha volgut analitzar, atès que la paraula és gramatical (prep., conj., etc.), atès que el preprocés ha encapsulat l'element en qüestió amb l'etiqueta de paraula gramatical (ex. cas d'una data), etc. El motiu de no tractar aquest tipus de paraules és que s'ha demostrat que molt sovint concentren la casuística de discrepància en el nombre de paraules (així, per exemple, el que en una llengua és una preposició, en l'altra és una locució preposicional de tres paraules <sup>238</sup> ).

Taula 5.2. Significat dels colors que presenten els textos alineats.

El color amb què apareix la columna central indica la mitjana del coeficient de similitud entre els parells lèxics que integren un paràgraf.

Altres informacions de la pantalla

1.1.7.2.2.22.: Identificador de la posició de la frase dins la llengua 1 del corpus d'acord amb l'estructura jeràrquica amb què el corpus veu els documents.

371: Mitjana de la frase.

A més de la representació alineada dels textos del corpus, el programa ofereix també informació addicional sobre els elements lèxics estudiats, organitzada en forma d'índexs cada un dels quals conté un llista de paraules. En la taula següent en donem més detalls<sup>239</sup>:

<sup>238</sup> Un exemple concret d'això és la preposició castellana “por” que es correspon sovint en català amb la locució “per mitjà de”.

<sup>239</sup> Els índexs 3, 4, 5 i 6 es basen en els lemes de les paraules; els índexs 7 i 8 es basen en la forma de les paraules.

CATALÀ	CASTELLÀ
<b>Índex 1:</b> Paraules catalanes amb la seva correspondència en castellà.	<b>Índex 2:</b> Paraules castellanes amb la seva correspondència en català.
<b>Índex 3:</b> Paraules conflictives (bàsicament per problemes de lema o d'etiqueta) cat.-cast.	<b>Índex 4:</b> Paraules conflictives (bàsicament per problemes de lema o d'etiqueta) cast.-cat.
<b>Índex 5:</b> Totes les paraules catalanes, en l'ordre en què apareixen en el text, amb les paraules castellanes que el programa ha assignat com a equivalent.	<b>Índex 6:</b> Totes les paraules castellanes, en l'ordre en què apareixen en el text, amb les paraules catalanes que el programa ha assignat com a equivalent.
<b>Índex 7:</b> Llista de formes catalanes amb la relació de frases en què apareixen.	<b>Índex 8:</b> Llista de formes castellanes amb la relació de frases en què apareixen.

Taula 5.3. Contingut dels índexs sobre informació lèxica que ofereix el programa.

## 5.1.2 Anàlisi dels resultats

### 5.1.2.1 Aspectes metodològics

#### 5.1.2.1.1 Criteris de detecció de les ocurrències generadores (o candidates a generador) de deficiències

Com ja hem vist, els resultats inicials de l'alineació de les sentències del nostre corpus es transformen visualment en pantalla en un quadre multicolor que inclou tota la gamma de colors que hem presentat.

L'objecte del nostre estudi és essencialment els casos marcats en taronja i vermell, és a dir, aquells que en el programa presenten deficiències, ja sigui perquè no s'han pogut

alineat, ja sigui perquè la seva alineació és insatisfactòria (el seu resultat global en el conjunt del procés, després d'aplicar-hi tots els barems numèrics, no és la desitjada).

#### 5.1.2.1.2 Sistema de gestió de les ocurrences detectades

Per tal de poder estudiar en detall tots aquests casos, hem creat una base de dades en la qual hem incorporat cadascun dels casos d'alineació deficient detectats mitjançant l'alineació automàtica juntament amb aquells que, en una anàlisi manual dels textos, considerem que previsiblement generaran discrepàncies en l'alineació. La finalitat d'incloure-hi també aquest segon bloc de casos és justament poder comprovar el grau d'eficàcia del nostre alineador: es tracta de veure si els casos que hem detectat a priori com a possibles generadors de discrepàncies en l'alineació, en són realment generadors o no.

Per controlar tota aquesta informació la nostra base de dades té en compte els aspectes següents:

- Identificador [Id.: núm. identificador del cas]
- Document on s'ha localitzat l'ocurrència (número de sentència) [Document: núm. identificador del document que conté el cas].
- Frase on s'ha localitzat [Frase: núm. identificador del paràgraf en què apareix l'ocurrència].
- Motiu pel qual genera (o pot generar) discrepància en l'alineació [Motiu discrepància]
- Versió catalana del cas, contextualitzada [Text català: versió catalana del text].
- Versió castellana del cas, contextualitzada [Text castellà: versió castellana del text].
- Llengua del text (document) original [Original: Original català? Sí/ No].

- Indicació de si el cas es troba alineat o no [Alineació: ambdós textos estan alineats? Sí/ No].
- En cas que estigui alineat, indicació de si l'alineació és satisfactòria o no<sup>240</sup> [Ben alineats: l'alineació és satisfactòria? Sí/ No].

Taula 5.4. Informació recollida en la base de dades per a cada ocurrència enregistrada.

Un cop fet tot el buidatge de casos, la base de dades conté un total de 1946 registres.

### 5.1.2.1.3 Sistema de classificació en casos de les ocurrències detectades

Per poder tractar l'àmplia varietat d'ocurrències registrades, cal elaborar un catàleg exhaustiu (tipologia) de fenòmens lingüístics que poden divergir entre els textos jurisprudencials (sentències) catalans i castellans. Per fer-lo hem partit de l'estudi preliminar que ja hem exposat en el capítol 2 sobre l'especificitat del llenguatge jurídic i en particular del llenguatge de les sentències.

Partim de la base que els fenòmens lingüístics que generen divergències entre els textos d'una i altra llengua poden posar de relleu discrepàncies en l'alineació. Entenem la discrepància com la possibilitat de generar algun tipus d'error en l'alineació i, doncs, comportar una alineació insatisfactòria, o, almenys, causar dificultats en el procés.

El primer aspecte que cal tenir en compte com a causa d'una alineació insatisfactòria és la incorrecció lingüística del text original. Ens referim a errors casuals purament de forma del text original (per exemple, una falta d'ortografia com ara l'absència d'un accent gràfic o el canvi d'una lletra per una altra), que no comporten cap dificultat en la comprensió del contingut del text. Són errors que en la majoria dels casos desapareixen en la traducció (el traductor, en identificar-los, els neutralitza en el text d'arribada). De fet, es tracta d'un aspecte molt puntual que només sol produir problemes d'alineació a petita escala i, per tant, en el nostre estudi no el tractarem.

El segon fenomen que cal destacar són els errors de traducció, certament remarcables. Per analitzar-los, hem partit del model de fitxa d'avaluació de traduccions proposada a

<sup>240</sup> Considerem que un cas està ben alineat si en el seu si no conté cap marca de color taronja o vermell.

Hurtado Albir (dir.) (1999: 120). La tria d'aquest model es justifica per la claredat i facilitat d'etiquetatge i de classificació que ofereix dels diversos tipus de problemes de traducció. Sobre la base d'aquesta proposta hem fet algunes modificacions per adaptar-la als interessos del nostre estudi.

En la proposta d'aquesta autora, s'estableixen quatre tipus de problemes de traducció: a) problemes lingüístics (lèxics, gramaticals, de variació lingüística), b) problemes extralingüístics (temàtics, culturals), c) problemes textuais (relacionats amb la coherència, la cohesió i les tipologies textuais, i d) problemes pragmàtics (derivats del context, del destinatari, de l'encàrrec).

Atès que en el nostre estudi hem de tenir en compte el redactat tant de la versió del text traduït com de la del text original, hem considerat el conjunt de problemes de traducció en tres grups segons el text amb què es relacionen (text original, text traduït o bé tots dos textos alhora). D'aquesta manera, i tenint en compte l'especificitat del nostre corpus (proximitat entre les dues llengües i ordenament jurídic de base coincident), classifiquem el conjunt de problemes de traducció de la manera següent:

#### Problemes de traducció

1. Qüestions que afecten la comprensió i/o expressió del text original.
  - 1.1.Ortografia.
  - 1.2.Puntuació.
  - 1.3.Gramàtica.
  - 1.4.Lèxic.
  - 1.5.Variació lingüística: de to, d'estil, de dialecte –social, geogràfic, temporal-, d'idiolecte.
  - 1.6.Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors.
  - 1.7.Pragmàtica.
2. Qüestions que afecten la comprensió i/o expressió del text traduït.
  - 2.1.Ortografia.
  - 2.2.Puntuació.
  - 2.3.Gramàtica.
  - 2.4.Lèxic.

<p>2.5.Variació lingüística (inclou la no aplicació dels criteris d'estil recomanats).</p> <p>2.6.Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors.</p> <p>2.7.Pragmàtica.</p> <p>3. Qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió tant del text original com el de la traducció.</p> <p>3.1. Ortografia</p> <p>3.2.Puntuació.</p> <p>3.3.Gramàtica.</p> <p>3.4.Lèxic.</p> <p>3.5.Variació lingüística (inclou la no aplicació dels criteris d'estil recomanats).</p> <p>3.6.Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors.</p> <p>3.7.Pragmàtica.</p>
---

Taula 5.5. Problemes de traducció.

En el primer grup, doncs, fem referència a les qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió del text original. És el cas, per exemple, de mots o expressions que en el text original aporten una informació determinada i que la informació del seu equivalent en l'altra llengua és similar però no igual. Són típiques en aquest sentit les relacions d'hiponímia i hiperonímia entre elements d'ambdós textos: “*certificación del presente fallo*” vs. *certificació d'aquesta sentència*); pel que fa a aquest exemple, recordem que el “*fallo*” és la part dispositiva d'una sentència i no el conjunt del document. Tot i que la relació semàntica entre un i altre terme és evident (i fins i tot l'ús d'un o altre no altera el sentit general de la frase) considerem que la versió traduïda no és prou exacta respecte del text original.

El segon té en compte les qüestions que afecten tant l'expressió del text traduït com la seva comprensió. És el cas, per exemple, de reproduccions literals d'estructures gramaticals o fraseologia correctes en la llengua del text origen (cas de l'estructura pronominal “*el mismo*” en castellà, o de la unitat fraseològica “*en tiempo y forma*”) però inadmissibles en la llengua del text d'arribada (cas de l'estructura pronominal *el mateix* en català, o de la unitat fraseològica catalana *en temps i forma*, que té com a versió catalana correcta *dins el termini - establert- i en la forma escaient*).

El tercer grup pren en consideració les qüestions relatives a la comprensió i/o l'expressió tant del text original com el de la traducció. D'aquesta manera pretenem



tractar separatament els casos en què ni el text original ni el de la traducció tenen un discurs adequat (per exemple, la fixació en un i altre text d'un estil de llenguatge jurídic arcaïtzant que conté expressions/lèxic socialment no acceptats per una gran part d'aquest col·lectiu professional) i veure si això genera discrepàncies en l'alineació. Un exemple n'és l'ús del gerundi de conseqüència tant en el text castellà com en el català (“*que se declarara padre biológico [...] rectificando en consecuencia...*” vs. *que es declarés pare biològic [...], rectificant en conseqüència...*). No hem d'oblidar, però, que si el problema d'un dels dos textos es correspon amb un problema paral·lel en l'altre text (com és en aquest cas) això no té per què generar necessàriament discrepàncies en l'alineació.

A banda dels problemes de traducció, els casos d'alineació insatisfactòria poden ser deguts, també (i de manera molt significativa), a variacions d'estil en la redacció de documents en la llengua A i B. Ens referim a aquells casos en què la solució adoptada en la traducció és l'adequada, però en què el canvi estilístic que comporta és tan gran (i, per tant, la redacció del text B s'allunya tant d'una redacció més o menys literal respecte de la del text A), que resulta difícil pensar que l'alineació dels dos textos pugui ser satisfactòria. Com ja hem vist en el capítol 2.3, aquest fet és especialment rellevant en la redacció de documents jurítics en català i castellà, ja que l'estructura del document és pràcticament idèntica, però en canvi el procés de modernització en l'ús del llenguatge jurídic es troba en fases diferents.

Així, i tenint en compte els principals trets d'estil que hem assenyalat quan hem tractat la variació discursiva de les sentències, podem parlar de possibles discrepàncies d'alineació degudes a la variació estilística entre les dues llengües, les quals relacionem amb dos aspectes: la formalitat (tractament personal, tractaments protocol·laris, fórmules d'afalac i de submissió) i la funcionalitat (ja sigui associada a la claredat, o bé a la precisió i la concisió: diferències en els temps verbals, diferències en l'ús de determinats tipus de mots o d'estructures, variacions en la quantitat d'informació donada explícitament, variacions en l'ordre d'aparició de la informació, etc.).

## Discrepàncies per variació estilística entre les dues llengües

1. Criteris relacionats amb la formalitat:
  - 1.1. El tractament personal.
  - 1.2. Els tractaments protocol·laris.
  - 1.3. Fórmules d'afalac i de submissió.
  
2. Criteris relacionats amb la funcionalitat (claredat):
  - 2.1. Ordre lògic de l'oració.
  - 2.2. Addició/ supressió d'informació.
  - 2.3. Ús de la veu activa i de la veu passiva.
  - 2.4. Temps verbals.
  - 2.5. Longitud de les frases.
  - 2.6. Estructures nominals i adjectives i estructures verbals.
  - 2.7. Construccions amb verb buit.
  - 2.8. Enumeracions clares i lògiques/poc lògiques.
  - 2.9. Paraules planeres i més usuals/cultismes.
  - 2.10. Presència freqüent/ limitada d'adverbis acabats en -ment.
  - 2.11. Ús freqüent/ limitat dels demostratius.
  - 2.12. Ús freqüent/ limitat dels possessius.
  - 2.13. Ús freqüent/ limitat d'estructures pronominals.
  - 2.14. Ús abundant/ limitat de frases fetes i locucions.
  - 2.15. Els determinants davant de nom.
  - 2.16. Oracions afirmatives/ negatives.
  - 2.17. Enllaços precisos/poc precisos o absents.
  
3. Criteris relacionats amb la funcionalitat: concisió i precisió.
  - 3.1. Presència/absència d'elements superflus o sobreentesos.
  - 3.2. Abús/ no abús d'oracions subordinades.
  - 3.3. Abús/ no abús de preposicions.
  - 3.4. Presència/ absència de sexisme lingüístic.

Taula 5.6. Discrepàncies per variació estilística entre les dues llengües.

A part de deficiències en la traducció i de variacions d'estil, és evident que la pròpia idiosincràsia de cada llengua pot generar diferències estructurals importants que poden portar a una alineació insatisfactòria. Així, podem parlar d'alineacions insatisfactòries per diferències en l'estructura de les dues llengües, que classificarem de la manera següent: a) diferències morfològiques (ex. NMS-NFS<sup>241</sup>: modo - manera), b) diferències lèxiques (lèxic general) (ex. unitat monolèxica - unitat polilèxica: *almenys* –

“*por lo menos*”), c) diferències terminològiques (ex. canvi en l’ordre intern dels elements que conformen una unitat fraseològica: *diligències per a proveir millor* – “*diligencias para mejor proveer*”; variació en el nombre d’elements d’una unitat lèxica: *Sala Civil* – “*Sala de lo Civil*”), d) diferències sintàctiques (ex. estructura oracional – estructura lèxica: *els que van litigar* – “*los litigantes*”).

#### Discrepàncies per diferències en l’estructura de les dues llengües

1. Diferències morfològiques.
2. Diferències lèxiques (lèxic general).
3. Diferències terminològiques.
4. Diferències sintàctiques.

Taula 5.7. Discrepàncies per diferències en l’estructura de les dues llengües.

En relació amb les diferències lèxiques i terminològiques, cal tenir present que una part d’elles – especialment els casos d’unitats polilexemàtiques- poden ser degudes a errors o deficiències en el procés de lematització i de desambiguació. Per simplificar el procés inicial d’anàlisi, en l’etapa de classificació ens limitem a agrupar totes les diferències de tipus lèxic i terminològic -vinguin o no motivades per deficiències de lematització o desambiguació- sota el mateix títol, i només tindrem en compte l’especificitat d’aquestes causes en el disseny de l’aplicació si escau.

També hem de tenir present aquells casos que allunyen una llengua de l’altra simplement perquè en el text d’arribada s’ha optat per fer servir una forma lingüísticament correcta i estilísticament adequada, però que no és la que hom hauria triat en una traducció literal estricta. Parlem en aquest cas de formes sinònimes o quasi sinònimes, com és el cas del binomi *agent-actor*. Amb això ens referim al fenomen de la variació, que subdividirem en: a) variació lèxica (ex. *justificable* – “*correcto/a*”), b) variació terminològica (ex. *advocat* – “*letrado*”) i c) variació morfosintàctica (ex. *els quals* – “*que*”; [*demanda*] *revisora* – “*de revisión*”).

#### Discrepàncies per variació lingüística

1. Variació lèxica.
2. Variació terminològica.

<sup>241</sup> NMS: nom masculí singular; NFS: nom femení plural.

### 3. Variació morfosintàctica.

Taula 5.8. Discrepàncies per variació lingüística.

Finalment, considerem els casos motivats per diferències en la puntuació.

Així, i d'acord amb el que acabem d'exposar, presentem a continuació un quadre-resum de la tipologia de fenòmens lingüístics que posen de relleu discrepàncies d'alineació. Hem marcat en gris els aspectes dels quals no s'ha trobat cap ocurrència.

#### **TIPOLOGIA DE FENÒMENS LINGÜÍSTICS QUE POSEN DE RELLEU DISCREPÀNCIES EN L'ALINEACIÓ**

##### 1. Problemes de traducció.

##### 1.1. Qüestions que afecten la comprensió i/o expressió del text original.

- 1.1.1. Ortografia.
- 1.1.2. Puntuació.
- 1.1.3. Gramàtica.
- 1.1.4. **Lèxic.**
- 1.1.5. Variació lingüística: de to, d'estil, de dialecte –social, geogràfic, temporal-, d'idiòlecte.
- 1.1.6. Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors.
- 1.1.7. Pragmàtica

##### 1.2. Qüestions que afecten la comprensió i/o expressió del text traduït.

- 1.2.1. Ortografia.
- 1.2.2. Puntuació.
- 1.2.3. Gramàtica.
- 1.2.4. **Lèxic.**
- 1.2.5. Variació lingüística (inclou la no aplicació dels criteris d'estil recomanats).
- 1.2.6. Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors.
- 1.2.7. Pragmàtica

##### 1.3. Qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió tant del text original com el de la traducció.

- 1.3.1. Ortografia
- 1.3.2. Puntuació.
- 1.3.3. **Gramàtica.**
- 1.3.4. **Lèxic.**
- 1.3.5. Variació lingüística (inclou la no aplicació dels criteris d'estil recomanats).
- 1.3.6. Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors.
- 1.3.7. Pragmàtica

2. Discrepàncies per variació estilística entre les dues llengües.
  - 2.1. Criteris relacionats amb la formalitat:
    - 2.1.1. El tractament personal.
    - 2.1.2. Els tractaments protocol·laris.
    - 2.1.3. Fórmules d'afalac i de submissió.
  - 2.2. Criteris relacionats amb la funcionalitat (claredat):
    - 2.2.1. Ordre lògic de l'oració.
    - 2.2.2. Addició/ supressió d'informació.
    - 2.2.3. Ús de la veu activa i de la veu passiva.
    - 2.2.4. Temps verbals.
    - 2.2.5. Longitud de les frases.
    - 2.2.6. Estructures nominals i adjectives i estructures verbals.
    - 2.2.7. Construccions amb verb buit.
    - 2.2.8. Enumeracions clares i lògiques/poc lògiques.
    - 2.2.9. Paraules planeres i més usuals/cultismes.
    - 2.2.10. Presència freqüent/ limitada d'adverbis acabats en -ment.
    - 2.2.11. Ús freqüent/ limitat dels demostratius.
    - 2.2.12. Ús freqüent/ limitat dels possessius.
    - 2.2.13. Ús freqüent/ limitat d'estructures pronominals.
    - 2.2.14. Ús abundant/ limitat de frases fetes i locucions.
    - 2.2.15. Els determinants davant de nom.
    - 2.2.16. Oracions afirmatives/ negatives.
    - 2.2.17. Enllaços precisos/poc precisos o absents.
  - 2.3. Criteris relacionats amb la funcionalitat: concisió i precisió.
    - 2.3.1. Presència/absència d'elements superflus o sobreentesos.
    - 2.3.2. Abús/ no abús d'oracions subordinades.
    - 2.3.3. Abús/ no abús de preposicions.
    - 2.3.4. Presència/ absència de sexisme lingüístic.
3. Discrepàncies per diferències en l'estructura de les dues llengües.
  - 3.1. Diferències morfològiques.
  - 3.2. Diferències lèxiques (lèxic general).
  - 3.3. Diferències terminològiques.
  - 3.4. Diferències sintàctiques.
4. Discrepàncies per variació lingüística.
  - 4.1. Variació lèxica.
  - 4.2. Variació terminològica.
  - 4.3. Variació morfosintàctica.
5. Discrepàncies per diferències en la puntuació.

Taula 5.9. Tipologia de fenòmens lingüístics que posen de relleu discrepàncies en l'alineació.

Convé destacar que l'heterogeneïtat de fenòmens implicats permet apuntar que existeixen dos grans tipus de discrepàncies en l'alineació: a) les qüestions de diccionari, és a dir, qüestions que poden resoldre's per mitjà de la utilització d'un diccionari d'equivalències bilingüe i que, per tant, no poden ser considerades problemes; i b) les qüestions de pràctica i estil, qüestions que no podrà resoldre el diccionari, i que només podran quedar solventades – en els casos que realment tinguin solució i escaiguin- mitjançant l'aplicació d'un paquet de mesures especials que contingui criteris específics per a cada tipus de discrepància.

### 5.1.2.2 Resultats

A continuació presentem els resultats de l'estudi (casos trobats que han generat o que poden generar una alineació insatisfactòria), ordenats en funció de si la llengua d'origen és el català (direcció català:: castellà) o el castellà (direcció castellà::català). D'acord amb els paràmetres exposats en relació amb la base de dades, per a cada ocurrència dins d'un mateix cas aportem la informació següent:

<b>Id</b>	<b>Docu ment</b>	<b>Paràg raf</b>	<b>Text Català:</b>	<b>Text Castellà:</b>	<b>Orig - Català?</b>	<b>Alineat?</b>	<b>Ben Alinea</b>
-----------	----------------------	----------------------	---------------------	-----------------------	---------------------------	-----------------	-----------------------

- *Id*: codi d'identificació de l'ocurrència (número d'entrada a la base de dades).
- *Document*: codi d'identificació del document en què apareix (núm. identificador del document que conté la ocurrència).
- *Paràgraf*: núm. identificador del paràgraf en què apareix l'ocurrència (número d'ordre del fragment alineat dins el document).
- *Text català*: versió catalana del fragment del text en què apareix l'ocurrència
- *Text castella*: versió castellana del fragment del text en què apareix l'ocurrència
- *Original*: original en català? SÍ/ NO.
- *Alineació*: ambdós textos estan alineats? SÍ/ NO.
- *Ben alineats*: l'alineació és satisfactòria? SÍ/ NO.

### 5.1.2.2.1 Casos que generen (o que poden generar) alineacions insatisfactòries en el corpus alineat castellà-català

#### 1. Problemes de traducció

##### 1.1. Qüestions que afecten la comprensió i/o expressió del text original

###### 1.1.1. Ortografia

-----

###### 1.1.2. Puntuació

-----

###### 1.1.3. Gramàtica

-----

###### 1.1.4. Lèxic

###### Hipònim vs. hiperònim

1005	1000	21	parte recurrida y _personada <sup>242</sup> _ para que formalizara	part objecte de recurs i _que havia comparegut_ perquè formalitzés	No	Sí	No
696	992	47	certificación del _presente FALLO <sup>243</sup> _, devolviéndose	certificació d'_aquesta sentència_ i tornar	No	Sí	No
1311	2971	15	se acordó _emplazar <sup>244</sup> _ a los litigantes	es va acordar _citar_ els litigants	No	Sí	Sí
1526	971	15	se acordó _emplazar_ a los litigantes	es va acordar _citar_ els litigants	No	Sí	Sí

###### 1.1.5. Manca de correspondència pel que fa a variació lingüística: de to, d'estil, de dialecte –social, geogràfic, temporal-, d'idiolecte

-----

<sup>242</sup> *Personarse*: Comparèixer en un judici per constituir-s'hi com a part.

<sup>243</sup> *Fallo*: part dispositiva de la sentència.

<sup>244</sup> *Emplazar*: Requerir un jutge a una persona, normalment una part, perquè comparegui dins d'un termini establert per fer alguna cosa, de manera que en realitzar l'acte s'alliberarà, si escau, de la càrrega que té. L'equivalent català exacte d'"emplazar" és "citar a termini".

1.1.6. Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors

Presència d'elements vs. absència d'elements

1114	1004		_En la ciudad de Barcelona a dieciocho de Diciembre de mil novecientos noventa y siete._	---	No	No	No
382	979		En la ciudad de Barcelona a treinta de Abril de mil novecientos noventa y siete.	---	No	No	No

1.1.7. Pragmàtica

-----

1.2. Qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió de la llengua d'arribada:

1.2.1. Ortografia

-----

1.2.2. Puntuació

-----

1.2.3. Gramàtica

Estructura pronominal de “mateix” correcta vs. estructura pronominal de “mateix” incorrecta<sup>245</sup>

1939	997	68	incompetencia de esta Sala para conocer d_el mismo_ y, como dispone	incompetència d'aquesta Sala per conèixer d_el mateix_ i, tal com estableix	No	Sí	Sí
1912	983	16	la nulidad de escritura de renta vitalicia, sobre rescisión por lesión de _la misma_ y sobre	la nul·litat d'una escriptura de renda vitalícia, sobre rescissió per lesió de _la mateixa_ i sobre	No	Sí	Sí
1886	974	12	peticiones formuladas en el suplico de _la misma_.	peticions formulades en el suplico de _la mateixa_.	No	Sí	Sí
1893	974	38	(resolución) junto con testimonio de _la misma_, las actuaciones y rollo	(resolució) juntament amb el testimoni de _la mateixa_, les actuacions i rotlle	No	Sí	Sí

Estructura adverbial de “previ” correcta vs. estructura adverbial de “previ” incorrecta<sup>246</sup>

<sup>245</sup> Aquesta estructura és correcta en castellà però no en català.

<sup>246</sup> Vg. nota anterior.



1879	974	11	en la cual solicitaba _previa alegación_ de los hechos	en la qual sol·licitava, _prèvia adducció_ dels fets	No	Sí	Sí
1888	974	23	y _previos los trámites legales_ dicte en su día Sentencia	i _previs els tràmits legals_ dicti en el seu dia Sentència	No	Sí	Sí
1920	988	17	la referida Sala, _previos los trámites oportunos_	la Sala esmentada, _previs els tràmits oportuns_	No	Sí	No
1921	988	18	y comparecidas las partes, la recurrente _previa designa_ de Procurador	i comparegudes les parts, _prèvia designa_ de procurador	No	Sí	No
1905	979	14	y admitidas _previa su declaración_	i havien estat admeses, _prèvia la seva declaració_	No	Sí	Sí
1898	1004	69	herencia de doña Ana María Español Fumanal, _previa confección judicial_ del inventario	herència de la Sra Ana María Español Fumanal, _prèvia_ confecció judicial de l'inventari	No	Sí	Sí

Estructura de relatiu correcta vs. estructura de relatiu incorrecta<sup>247</sup>

1884	974	12	sentencia _en la que_ se desestime	sentència _en la que_ <sup>248</sup> es desestimi	No	Sí	Sí
1887	974	13	_cuya parte dispositiva_ es como sigue:	_la part dels quals dispositiva (sic) <sup>249</sup> _ és com segueix:	No	No	No

## 1.2.4. Lèxic

## Correcció léxica vs. incorrecció léxica (barbarisme)

1931	967	15	la cual compareció, _en tiempo y forma_ constestando a la demanda	que va comparèixer, _en temps i forma <sup>250</sup> _, va respondre	No	Sí	Sí
1933	1000	20	se tuvo por interpuesto _en tiempo y forma_ el recurso de casación	es va tenir per interposat _en temps i forma_ un recurs de cassació	No	Sí	Sí
1892	974	30	recurso de apelación _en tiempo y forma_	recurs d'apel·lació _en temps i forma_	No	Sí	Sí
1895	972	11	a fin de que compareciera _en tiempo y forma_	a fi que comparegués _en temps i forma_	No	Sí	Sí

## Hiperònim vs. hipònim

538	985	53	sentencia (...) y hoy _recurrida <sup>251</sup> _	sentència (...) i avui _objecte de cassació_,	No	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

<sup>247</sup> Malgrat que és una estructura correcta en castellà, es tracta d'una estructura gramaticalment incorrecta en català.

<sup>248</sup> Barbarisme (castellanisme).

<sup>249</sup> Sense sentit. Molt probablement aquest error es deu a l'aplicació d'un traductor automàtic.

<sup>250</sup> L'equivalència correcta en català de l'estructura castellana "en tiempo y forma" és "dins el termini (establert) i en la forma escaient".

<sup>251</sup> *Recurrir*: interposar un recurs. Tant en castellà com en català és un verb intransitiu.

El recurs és un mitjà d'impugnació que la llei concedeix a les parts, en tota mena de judicis, per demanar l'esmena d'una resolució judicial o un nou examen de la causa, ja sigui davant el mateix jutge o tribunal

643	989	77	Vistas _las disposiciones legales citadas y demás de pertinente aplicación_.	Vistos _l'article esmentat i els que són aplicables legalment_.	No	Sí	No
5.1.2.2	988	33	Vistas _las disposiciones legales citadas y demás de pertinente aplicación_.	Vistos _l'article esmentat i els que són aplicables legalment_.	No	Sí	No

Amb sentit *vs.* sense sentit (mala traducció)

1159	1004	47	de unos bienes de los que _es nudo <sup>252</sup> propietario el nieto_.	d'uns béns dels quals _el net és ni <sup>253</sup> propietari_.	No	Sí	No
------	------	----	--	---	----	----	----

1.2.5. Manca de correspondència pel que fa a variació lingüística<sup>254</sup>

Lèxic propi *vs.* llatanisme<sup>255</sup>

897	997	42	puede leerse en el _SUPLICO_ de la demanda	es pot llegir en el _petitum_ de la demanda	No	Sí	No
-----	-----	----	--	---	----	----	----

No aplicació dels criteris d'estil recomanats :

- Fórmules d'afalac i de submissió :

Presència de fórmula marcada de submissió *vs.* Presència de fórmula marcada de submissió (no recomanable)

20	967	15	y terminó _suplicando_	i va acabar _suplicant <sup>256</sup>	No	Sí	No
1938	997	17	para terminar _suplicando_ se tuviera por impugnado	finalment _suplicava_ que es tingués per impugnat	No	Sí	Sí
1885	974	12	peticiones formuladas en el _suplico_ de la misma.	peticions formulades en el _suplico_ de la mateixa.	No	Sí	Sí
1896	972	11	en la que _suplicaba_ se dictase sentencia	En aquesta _suplicava_ que es dictés sentència	No	Sí	Sí

que l'ha dictada, ja sigui davant un tribunal superior. El recurs de cassació és un tipus específic de recurs que es caracteritza pel fet que es tracta d'una l'anul·lació feta pel Tribunal Suprem o, en certs casos, pels tribunals superiors de justícia de les comunitats autònomes, de les sentències judicials definitives dictades pels tribunals ordinaris, Consell Suprem de Justícia Militar o per arbitres en el cas que aquestes no s'ajustin a la llei, infringeixin les garanties processals fonamentals o, a vegades, per error en l'apreciació de les proves per part dels tribunals d'instància.

<sup>252</sup> Nudo propietario: persona que té a favor seu l'usdefruit d'una propietat, de la qual no n'és el propietari. El seu equivalent català és "nu propietari".

<sup>253</sup> El mot *ni* en català únicament fa de conjunció.

<sup>254</sup> El de variació lingüística pot ser de to, d'estil, de dialecte –social, geogràfic, temporal- i d'idiolecte.

<sup>255</sup> D'acord amb els criteris actuals de modernització del llenguatge jurídic, l'ús d'un llatanisme en lloc d'un mot en la llengua pròpia (en el nostre cas "pètit"), es considera una forma rebutjable i, doncs, inadequada.

<sup>256</sup> Tenint en compte els criteris d'estil recomanats, el verb castellà « suplicar », amb una clara càrrega de submissió, caldria traduir-lo al català per « demanar » o « sol·licitar », verbs molt més neutres.

1918	985	17	oportunos, <i>_suplicó_</i> que se desestimara la demanda	oportuns, va <i>_suplicar_</i> que es desestimés la demanda	No	Sí	Sí
863	997	28	de D Ivan Julien Rosine de Graeve, <i>_suplicando_</i> a la Sala tuviera por cumplimentada	del Sr Iván Julien Rosine de Graeve, i <i>_suplicava_</i> a la Sala que tingués per acomplerta	No	Sí	Sí
838	997	17	en base a los hechos que exponía y en los fundamentos (...) para terminar <i>_suplicando_</i> se tuviera	d'acord amb els fets que exposavai els fonaments de dret (...); finalment <i>_suplicava_</i> que es tingués	No	Sí	No
1918	985	17	oportunos, <i>_suplicó_</i> que se desestimara la demanda	oportuns, <i>_va suplicar_</i> que es desestimés la demanda	No	Sí	Sí
1937	997	13	que estimaba oportunos y <i>_suplicaba_</i> que previos los trámites legales	que considerava oportuns i <i>_suplicava_</i> que, després de seguir els tràmits legals	No	Sí	Sí
1896	972	11	en la que <i>_suplicaba_</i> se dictase sentencia	En aquesta <i>_suplicava_</i> que es dictés sentència	No	Sí	Sí
1882	974	12	y terminó <i>_suplicando_</i> al Juzgado	i va acabar <i>_suplicant_</i> al Jutjat	No	Sí	Sí
1885	974	12	peticiones formuladas en el <i>_suplico_</i> de la misma.	peticions formulades en el <i>_suplico<sup>257</sup>_</i> de la mateixa.	No	Sí	Sí

- Tractament personal:

Tractament personal D/D<sup>a</sup> vs. articles personals en/na<sup>258</sup>

1877	974	8	defendida por la Letrado <i>_D<sup>a</sup>_ M<sup>a</sup></i> José Costas Vilar	defensada per la Lletrat <i>_na_ M<sup>a</sup></i> José Costas Vilar	No	Sí	No
------	-----	---	---	--	----	----	----

- Ordre dels elements del sintagma nominal:

[Vpart + N] vs. [art. + V part. + N]<sup>259</sup>

97	968	47	infringe <i>_dicho precepto_</i>	infringeix <i>_l'esmentat precepte_</i>	No	Sí	No
100	968	50	<i>_dicha decisión_</i>	<i>_l'esmentada decisió_</i>	No	Sí	No
1383	971	32	se apartó de <i>_dicha promoción_</i>	es va apartar de <i>_l'esmentada promoció_</i>	No	Sí	No
268	974	15	<i>_dicha resolución_</i>	<i>_l'esmentada resolució_</i>	No	Sí	Sí

- Ordre dels elements del conjunt de la frase:

[V + SN subjecte] vs. [V + SN subjecte]<sup>260</sup>

1049	1000	47	<i>_entiende esta representación_ que la Sala</i>	<i>_entén aquesta representació_ que la Sala</i>	No	Sí	Sí
------	------	----	---	--	----	----	----

<sup>257</sup> Com ja hem dit abans, l'equivalent català del substantiu castellà "*suplico*" és "pètit".

<sup>258</sup> L'equivalent català a la fórmula castellana "*Don/Doña*" és el tractament general de senyor/senyora. D'altra banda, no és recomanable l'ús dels articles personals "en" i "na" en la documentació jurídica.

<sup>259</sup> L'estructura habitual dels sintagmes nominals en català és (article + nom + adjectiu/participi).

<sup>260</sup> Sobre la base de la claredat, pròpia d'un llenguatge jurídic funcional, cal respectar l'estructura bàsica de la frase (subjecte + verb + complements).

1.2.6. Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors

Mala traducció per pèrdua de focalització

637	989	68	y que _demuestra_ no la existencia_ de relaciones sexuales	i que _no demostra_ l'existència_ de relacions sexuals	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--	--	----	----	----

1.2.7. Pragmàtica

-----

1.3. Qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió tant del text original com el de la traducció

1.3.1. Ortografia

-----

1.3.2. Puntuació

-----

1.3.3. Gramàtica

- (In)transitivitat verbal:

Ús transitiu dels verbs “recurrir” (incorrecte) vs. ús transitiu del verb “apel·lar” (incorrecte)<sup>261</sup>

416	979	21	la parte _recurrida_	la part _apel·lada_	No	Sí	Sí
701	993	7	part _recurrida_ D Juan Rodon	part _apel·lada_ és el Sr Juan Rodón	No	Sí	Sí
681	992	32	La parte actora, ahora _recurrida_ doña Gilma-Lucía	La part actora, ara _apel·lada_ Sra Gilma-Lucía	No	Sí	Sí
580	988	25	a la parte _recurrida_ y personada	a la part _apel·lada_, i personada	No	Sí	No
549	985	95	como sostiene la parte _recurrida_, que el causante	com sosté la part _apel·lada_, que el causant	No	Sí	No
524	985	39	y la _recurrida_ solicitó	La part _apel·lada_ va sol·licitar	No	No	No

- Passiva pronominal amb agent expressat:

<sup>261</sup> Un i altre cas resulten incorrectes en una i altra llengua. Tot i que en castellà el seu ús és molt habitual en el llenguatge jurídic, això no justifica que en la traducció catalana s'hagi d'admetre, sobretot tenint en compte que el llenguatge jurídic català modern és menys permissiu amb aquest tipus de defectes.

Passiva pronominal amb agent expressat (incorrecte) vs. passiva pronominal amb agent expressat (incorrecte)<sup>262</sup>

1941	967	47	y _haber-se condicionado por la Administración_ la realización de las obras	i _haver-se condicionat per l'Administració_ la realització de les obres	No	Sí	Sí
1878	974	11	_Por la parte actora se formuló la demanda_	_Per la part actora es va formular la demanda_	No	Sí	No

- Gerundi:

Gerundi de conseqüència (incorrecte) vs. gerundi de conseqüència (incorrecte)<sup>263</sup>

1881	974	11	se declarara padre biológico (...) rectificando en consecuencia	es declarés pare biològic (...), _rectificant_ en conseqüència	No	Sí	Sí
1889	974	23	declare padre biológico de Kevin Cosín Maclahlan, _rectificando_ en consecuencia el asiento	declari pare biològic de Kevin C M, _rectificant_ en conseqüència l'assentament	No	Sí	Sí
1890	974	23	el asiento de inscripción de filiación en el Registro Civil (...), _quedando_ registrado como KEVIN C	l'assentament d'inscripció de filiació al Registre Civil (...), _quedant_ registrat com Kevin C	No	Sí	Sí

Gerundi copulatiu (incorrecte) vs gerundi copulatiu (incorrecte)<sup>264</sup>

1891	974	23	registrado como KEVIN C M G, _siendo_ C el primer apellido	registrat com Kevin C M G, _sent_ C el primer cognom	No	Sí	Sí
------	-----	----	--	--	----	----	----

- Enllaç:

Absència de conjunció vs. absència de conjunció<sup>265</sup>

1883	974	12	y terminó suplicando al Juzgado _ _ se dictara en su día sentencia dictés en el seu dia sentència	i va acabar suplicant al Jutjat _ _ es	No	Sí	Sí
------	-----	----	---	--	----	----	----

#### 1.3.4. Lèxic

-----

#### 1.3.5. Manca de correspondència pel que fa a variació lingüística

- Sexisme:

<sup>262</sup> Vg. nota anterior.

<sup>263</sup> Malgrat que constitueix una pràctica habitual en el llenguatge jurídic, l'ús del gerundi per expressar una conseqüència o una acció posterior respecte de l'oració principal és incorrecte tant en català com en castellà.

<sup>264</sup> És incorrecte utilitzar el gerundi per unir dues frases que expressen accions paral·leles o independents una de l'altra.

No feminització de càrrecs (no recomanable) vs. no feminització de càrrecs (no recomanable)

1876	974	8	defendida por la _Letrado_ D <sup>a</sup> M <sup>a</sup> José Costas Vilar	defensada per la _Lletrat_ na M <sup>a</sup> José Costas Vilar	No	Sí	Sí
------	-----	---	---	---	----	----	----

1.3.6. Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors

---

1.3.7. Pragmàtica

---

2. Discrepàncies per variació estilística entre les dues llengües

2.1. Criteris relacionats amb la formalitat:

2.1.1. El tractament personal<sup>266</sup>

- Tractament personal de l'emissor:

Estructura impersonal vs. estructura personal de 1a pers. sing.

997	1000	13	_Se imponen_ a la parte actora	_Imposo_ a la part actora	No	Sí	Sí
-----	------	----	--------------------------------	---------------------------	----	----	----

Estructura impersonal vs. estructura personal de 3a pers. sing.

1124	1004	16	que estimaban convenientes, _se solicitaba_ que en su día	que estimaven convenientes, _sol·licitava_ que en el seu dia	No	Sí	Sí
------	------	----	---	--	----	----	----

Estructura personal de 1a pers. plural vs. estructura personal de 3a pers. sing.

919	997	71	Que _debemos declarar y declaramos_ la incompetencia	La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya _declara_ la incompetència	No	Sí	No
1841	991	39	_Desestimamos_ el recurso	La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya _desestima_ el recurso	No	Sí	Sí
920	997	71	_declaramos_ asimismo y en consecuencia la nulidad de todo	així mateix en conseqüència, _declara_ la nul·litat de tot	No	Sí	Sí

<sup>265</sup> Tant en català com en castellà és obligatori l'ús de la conjunció « que » per introduir oracions subordinades en funció de complement directe.

<sup>266</sup> En català, en les referències a l'emissor hi ha preferència per l'ús de la 1a persona en detriment de les estructures impersonals. Pel que fa al receptor, hi ha preferència per les estructures de 2a persona del plural (vós) i no del vostè o d'estructures impersonals.

- Tractament personal del destinatari:

Estructura impersonal (3a pers.) vs. tractament de vós (2a pers.)

693	992	46	_devuélvase_ el depósito contituido.	_Torneu_ el dipòsit constituït.	No	Sí	No
924	997	72	_devuélvase_ los autos	_Torneu_ les actuacions	No	Sí	No
1073	1000	62	con arreglo a derecho y _devuélvase_, junto con testimonio de la misma, las actuaciones	d'acord amb el dret. _Torneu_ les actuacions	No	Sí	No
1172	1004	83	y _devuélvase_ los Autos	i _retorneu_ les actuacions	No	Sí	No
753	993	64	_remítase_ el Rollo y Autos	_Trameteu_ el rotlle i les actuacions	No	Sí	No
562	985	109	_Devuélvase_ los autos	_Torneu_ les actuacions	No	Sí	No
593	988	36	_devuélvase_ los autos y el Rollo	_Torneu_ les actuacions judiciales i el rotlle	No	Sí	No
649	989	82	y _devuélvase_ los autos	i _torneu_ les actuacions judiciales	No	Sí	No
751	993	63	y _publíquese_ con arreglo a derecho.	i _publiqueu-_la d'acord amb dret.	No	Sí	Sí
647	989	82	_notifíquese y publíquese_ esta resolución	_Notifiqueu i publiqueu_ aquesta resolució	No	Sí	Sí
1071	1000	62	_notifíquese y publíquese_ la presente resolución	_Notifiqueu-ho i publiqueu_ aquesta resolució	No	Sí	Sí
273	974	38	_notifíquese y publíquese_ esta resolución	_Notifiqueu-ho i publiqueu_ aquesta resolució	No	Sí	Sí
1170	1004	83	_notifíquese y publíquese_ esta resolución	_Notifiqueu i publiqueu_ aquesta resolució	No	Sí	Sí
479	982	74	_publíquese_ esta sentencia	_Publiqueu_ aquesta sentència	Sí	Sí	Sí
750	993	63	notifíquese ___ a las partes personadas	_Notifiqueu_ aquesta resolució_ a les parts personades	No	Si	No

### 2.1.2. Els tractaments protocol·laris

Presència de tractament protocol·lari vs. absència de tractament protocol·lari

572	988	15	la Sección Decimocuarta de la Ilma_ Audiencia Provincial de Barcelona	la Secció Catorzena de l'_ _ Audiència Provincial de Barcelona	No	Sí	Sí
-----	-----	----	---	--	----	----	----

### 2.1.3. Fórmulas d'afalac i de submissió

Presència de fórmula marcada de submissió (ús del verb “suplicar”) vs. presència de fórmula no marcada (ús del verb “demandar”)

1325	971	16	para terminar _suplicando_ que se dictara	i acabava _demandant_ que es dictés	No	Sí	Sí
------	-----	----	---	-------------------------------------	----	----	----

1135	1004	17	y terminó _suplicando_ al Juzgado	i que _va demanar_ al Jutjat	No	Sí	No
1289	971	10	en que se amparaba para terminar _suplicando_ que previos los trámites legales	en els quals s'emparava per acabar _demanant_ que, un cop fets els tràmits legals	No	Sí	No

## 2.2. Criteris relacionats amb la funcionalitat (claredat):

### 2.2.1. Ordre lògic de l'oració<sup>267</sup>

- Ordre dels elements del sintagma nominal

[A + B] vs. [C + B + A]

([Vpart. + N] vs. [art. + N+ Vpart.])

730	993	35	_Dicha parte_ preparó	_La part esmentada_ va preparar	No	Sí	No
1122	1004	16	Por _dichos actores_ se formuló	P_els actors esmentats_ es va formular	No	Sí	No
265	974	15	Contra _dicha sentencia_ se interpuso	Contra _la sentència esmentada_ es va interposar	No	Sí	No
1118	1004	12	demandantes de _dichos autos_ D JAIME ESPAÑOL TURMO	demandants de _les actuacions esmentades_, Sr Jaime Español Turmo	No	Sí	No
671	992	19	_Dicha sentencia_, dictada en rebeldía	_La sentència esmentada_, dictada en rebel·lia	No	Sí	No
1023	1000	31	_dicha reducción_ en ejecución	_la reducció esmentada_ en execució	No	Sí	No
84	968	34	modificando _dicho punto de debate_	modificant _el punt de debat esmentat_	No	Sí	No
1144	1004	19	Contra _dicha sentencia_ se interpuso recurso	Contra _la sentència esmentada_ es va interposar un recurs	No	Sí	No
212	972	9	que causó _dicho documento	que va causar _el document esmentat_	No	Sí	No
44	968	2	que _dichos demandados_	que_ els demandats esmentats_	No	Sí	No
55	968	14	se incurre en _dicha extralimitación_	s'incorre en _l'extralimitació esmentada_	No	Sí	No
102	968	50	_Dicho artículo_	_L'article esmentat_	No	Sí	No
1024	1000	32	Contra _dicha sentencia_ se instaura	Contra _la sentència esmentada_ els demandants	No	Sí	No
388	979	10	seguido entre _dichas partes_;	seguides entre _les parts esmentades_.	No	Sí	No
79	968	34	_dichas ventanas_	_les finestres esmentades_	No	Sí	No
744	993	54	de _dicha valoración_ a menos que	de _la valoració esmentada_, llevat que	No	No	No
1122	1004	16	Por _dichos actores_ se formuló	P_els actors esmentats_ es va	No	Sí	No

<sup>267</sup> Els criteris moderns recomanen el màxim respecte a l'ordre lògic de l'oració (subjecte + verb + complements), amb la possibilitat d'incloure els complements circumstancials de temps i de lloc, així com els que funcionen com a marc, al principi de l'oració. D'altra banda, també cal respectar l'ordre lògic dels elements que configuren els sintagmes nominals (en català: article + nom + adjectiu).



				formular			
1024	1000	32	Contra _dicha sentencia_ se instaure	Contra _la sentència esmentada_ els demandants	No	Sí	No
1118	1004	12	demandantes de _dichos autos_ D JAIME ESPAÑOL TURMO	demandants de _les actuacions esmentades_, Sr Jaime Español Turmo	No	Sí	No
265	974	15	Contra _dicha sentencia_ se interpuso	Contra _la sentència esmentada_ es va interposar	No	Sí	No
887	997	34	votación acordada para _dicho día_ se señaló	votació acordada per a_ l dia esmentat_ es va assenyalar	No	Sí	Sí
631	989	64	la realización de _dicha prueba_ descartaría	la realització de _la prova esmentada_ descartaria	No	Sí	Sí

[A + B] vs. [B + A ]

([Vpart/Adj. + N] vs. [N + Vpart./Adj.]

703	993	13	el _mencionado Juzgado_ dictó sentencia	el _jutjat esmentat_ va dictar sentència	No	Sí	Sí
993	1000	12	el _mencionado Juzgado_	el _Jutjat esmentat_	No	Sí	Sí
1286	971	10	tuvo conocimiento de la _citada sentencia_ ya no era posible	va tenir coneixements de la _sentència esmentada_ ja no	No	Sí	Sí
1276	971	10	art. 1796,4 de la _citada Ley_ que establece	art. 1796.4 de la _Llei esmentada_ estableix	No	Sí	Sí
561	985	10	revocamos la _citada sentencia_ en el sentido de	revoquem la _sentència esmentada_ en el sentit de	No	Sí	No
228	972	11	la _citada compraventa_	la _compravenda esmentada_	No	Sí	Sí
574	988	17	recurso de casación, la _referida Sala_	recurs de cassació, la _Sala esmentada_	No	Sí	No
615	989	34	El _referido preámbulo_ pone especial énfasis	El _preàmbul esmentat_ posa èmfasi especial	No	Sí	No
657	992	12	la _referida demanda_.	la _demanda esmentada_.	No	Sí	No
1380	971	32	ni ha tenido nunca su domicilio en las _referidas señas_	ni ha tingut mai el seu domicili en l' _adreça esmentada_.	No	Sí	No
1801	991	10	y oposición la _referida demanda_.	i oposició la _demanda esmentada_.	No	Sí	No
672	992	19	condenó a la _indicada parte_ al pago	va condemnar la _part esmentada_ al pagament	No	Sí	No
705	993	16	Contra la _indicada sentencia_ la parte demandada	Contra la _sentència esmentada_, la part demandada	No	Sí	No
517	985	27	Contra la _indicada sentencia_ ambas partes	Contra la _sentència esmentada_ ambdues parts	No	Sí	No
686	992	35	que la _indicada Sra_ conocía	que la _Sra esmentada_ coneixia	No	Sí	Sí
22	967	16	el _indicado Juzgado_	el _Jutjat indicat_	No	Sí	Sí
1148	1004	27	documento público el _pretendido derecho_ que opone	document públic el _dret pretès_ que oposa	No	Sí	Sí
1027	1000	36	en una _patente confusión_.	en una _confusió patent_.	No	Sí	Sí
60	968	18	supone la _racional coherencia_	suposa la _coherència racional_	No	Sí	Sí
78	968	34	la _anterior decisión_	la _decisió anterior_	No	Sí	Sí
531	985	48	Memoria testamentaria del _siguiente tenor_:	memòria testamentària del _tenor següent_:	No	Sí	Sí
824	997	15	por presentado el _anterior escrito_ con los documentos y copias	per presentat l' _escrit anterior_ amb els documents i les còpies	No	Sí	Sí

734	993	47	pues una _tal posición_ llevaría	ja que una _posició tal_ conduiria	No	Sí	Sí
653	992	9	contra los _ignorados herederos_ de D Sebastián	contra _els hereus ignorats_ del Sr Sebastián	No	Sí	Sí
670	992	15	y los _ignorados herederos_ de don Sebastián	i _els hereus ignorats_ del Sr Sebastián	No	Sí	Sí
692	992	44	herencia yacente e _ignorados herederos_ de don Sebastián	herència jacent i _hereus ignorats_ del Sr Sebastián	No	Sí	No
654	992	10	herencia yacente e _ignorados herederos_ de D Sebastián	herència jacent i _hereus ignorats_ del Sr Sebastián	No	Sí	Sí
658	992	13	herencia yacente e _ignorados herederos_ de D Sebastián	herència jacent i _hereus ignorats_ del Sr Sebastián	No	Sí	Sí
616	989	34	pone _especial énfasis_ (párrafo primero)	posa _èmfasi especial_ (paràgraf primer)	No	Sí	No
633	989	65	no requiere _ulterior comentario_.	no requereix _comentari ulterior_.	No	Sí	Sí
1329	971	16	por su _manifiesta temeridad_.	per la seva _temeritat manifesta_.	No	Sí	Sí
910	997	57	en su _primitiva redacción_.	en la seva _redacció primitiva_.	No	Sí	Sí
399	979	12	disponiéndose y llevándose a efecto en _legal forma_ el emplazamiento	es va disposar i fer , en la _forma legal_ , la citació a termini	No	Sí	Sí
912	997	60	en primer lugar, seguir _contrario criterio_ vaciaría de contenido	en primer lloc, seguir un _criteri contrari_ buidaria de contingut	No	Sí	Sí
427	979	30	de _manera tal_ que	de _tal manera_ que	No	Sí	Sí
1034	1000	42	el proceso, de _forma tal_ que aquella no puede	el procés, de _tal manera_ que aquella no pot	No	Sí	Sí
420	979	25	no quepa _recurso alguno_ ordinario ni extraordinario.	no es pugui interposar _cap recurs_ ordinari ni extraordinari.	No	Sí	Sí
1043	1000	46	sin aportación de _dato coadyuvante alguno_ , hace	sense aportar _cap dada coadjuvant_ , fa	No	Sí	Sí
80	968	34	que, en _modo alguno_ puede generar	que de _cap manera_ pot generar	No	Sí	No
432	979	39	no se dará _recurso alguno_.	no es pot interposar _cap recurs_.	No	Sí	No
1844	991	40	Contra esta resolución no se da _recurso alguno_.	Contra aquesta resolució no es pot interposar _cap recurs_.	No	Sí	No

[A + B + C] vs. [B + C + A]

([Vpart./Adj.+ N + N/Adj./SPrep] vs. [N + N/Adj./SPrep. + Vpart./Adj.] )

911	997	58	en su misma redacción, al _citado art. 1801_ por la Ley de 30 de abril	amb la mateixa redacció, a l'_article 1801 esmentat_ per la Llei de 30 d'abril	No	Sí	No
66	968	20	la _anterior doctrina jurisprudencial_	la _doctrina jurisprudencial anterior_	No	Sí	Sí
428	979	31	con las _debidas garantías procesales_	amb les _garanties processals degudes_	No	Sí	No
1365	971	28	en el _precedente juicio de cognición_	en el _judici de cognició precedent_	No	Sí	Sí

- Orden de los elementos del sintagma verbal i dels elements bàsics de l'oració

Casos diversos<sup>268</sup>

1827	991	24	de la dicha Agencia _obvio es_ que el mismo hubiera podido	de l'agència esmentada, _és obvi_ que hagués pogut obtenir-se	No	Sí	Sí
116	968	77	_Obvio resulta_ que no cabe siquiera entrar	_És obvi_ que no és possible ni tan sols entrar a examinar	No	Sí	No
719	993	29	dictó diligencia para _mejor proveer_ ordenando	va dictar diligència per _proveir millor_ i va ordenar	No	Sí	No
7	967	13	hasta el que _originariamente tenía_	fins el que _tenia originàriament_	No	Sí	Sí
248	972	53	el art. 321.2 _antes mencionado_.	l'art. 321.2 _esmentat abans_.	No	Sí	No
439	982	14	y _pidiendo finalmente_	i _finalment va demandar_	No	Sí	No
1017	1000	25	efectivo dinerario de éstos, _vendiendo luego_ dos tercios de la finca	diners efectius dels pares, _després va vendre_ dos terços de la finca	No	Sí	No
238	972	26	Procurador de ambas partes, _solicitando el abogado de la parte recurrente_ que se casara	procurador d'ambdues parts; _l'advocat de la part recurrent va sol·licitar_ que es cassés	No	Sí	No
896	997	34	quedó unido el escrito presentado _quedando los autos_ a la vista para dictar la presente resolución	va quedar unit _i les actuacions van quedar _ a la vista per dictar aquesta resolució.	No	Sí	No
683	992	32	proveído de fecha 23 de julio de 1992, _publicándose aquéllos_ en el Boletín Oficial	provisió de data 23 de juliol de 1992, _i els edictes es van publicar_ al Butlletí Oficial	No	Sí	No
896	997	34	quedó unido el escrito presentado _quedando los autos_ a la vista para dictar la presente resolución	va quedar unit _i les actuacions van quedar _ a la vista per dictar aquesta resolució.	No	Sí	No
76	968	33	, _habiendo procedido la demanda únicamente_ a su rehabilitación".	, _que la demanda únicament ha procedit_ a la seva rehabilitació".	No	Sí	Sí
661	992	13	su curso y _haciéndoles las notificaciones_ en los estrados.	el seu curs i _les notificacions es van fer_ a les estrades.	No	Sí	No
846	997	21	plazo de tres días, _habiendo evacuado dicho traslado el Procurador Sr Flores <sup>269</sup> Muxí_, manifestando	termini de tres dies. _El procurador Sr Flors Muxí va evacuar el trasllat esmentat_ manifestant	No	Sí	No
835	997	17	a su derecho, _expediéndose para la práctica de dicho emplazamiento el oportuno exhorto_;	al seu dret. _Per tal de dur a terme la citació a termini esmentada es va expedir l'exhort oportú_.	No	Sí	No
660	992	13	contestación a la demanda, _siguiendo el pleito_ su curso	contestació a la demanda, _el plet va seguir_ el seu curs	No	Sí	No
324	976	17	_Acordando asimismo_ oír al Ministerio Fiscal	_Així mateix, es va acordar_ escoltar el Ministeri Fiscal	No	Sí	No
889	997	34	para dictar sentencia, _habiéndose cuestionado por la parte recurrida_, en su	per a dictar sentència, _atès que la part objecte de recurs s'havia qüestionat_ en la contestació	No	Sí	No

<sup>268</sup> Les ocurrències d'aquest subapartat es poden analitzar des de criteris de classificació diversos (morfològics, sintàctics).

<sup>269</sup> La traducció del cognom es deu probablement a una traducció inicial per procediment automàtic que posteriorment els revisors-correctors per error no han detectat.

			contestación				
822	997	13	con los demás procedente, _solicitando por otrosí _el recibimiento a prueba del pleito.	i els altres punts procedents, _i per mitjà d'un altresí sol·licitava_ la recepció a prova del plet	No	Sí	Sí
1017	1000	25	efectivo dinerario de éstos, _vendiendo luego_ dos tercios de la finca	diners efectius dels pares, _després va vendre_ dos terços de la finca	No	Sí	No
1386	971	32	Sres Gelabert y de Buen, _no habiendo tenido desde entonces_ ninguna relación	Srs Gelabert i de Buen, _i que des d'aleshores no ha tingut_ cap relació	No	Sí	No
1137	1004	17	_haciendo por otrosíes_ las manifestaciones que estimaba	_mitjançant els altresíes va fer_ les manifestacions que va considerar	No	Sí	Sí
1051	1000	50	En él _se limita la parte recurrente_ a enumerar una serie	En ell _la part recurrent es limita_ a enumerar una sèrie	No	Sí	Sí
1054	1000	51	Con todo ello _desconoce la parte recurrente:_	Amb tot això, _la part recurrent desconeix:_	No	Sí	Sí
407	979	14	el recibimiento a prueba del pleito, y _por estimarlo la Sala_ procedente, así se acordó	la recepció a prova del plet i _la Sala va estimar-ho_ procedent; es va acordar	No	Sí	No
414	979	21	La primera cuestión que _debe, pues, plantearse la Sala es_ la procedencia	La primera qüestió que _ la Sala s'ha de plantejar és_ la procedència	No	Sí	No
1547	971	17	sin que _compareciera el otro demandado en revisión D Ricardo Rodríguez Rodríguez_.	i _l'altre demandat en revisió Sr Ricardo Rodríguez Rodríguez no hi va comparèixer_.	No	Sí	No
665	992	15	_Ha informado el Ministerio Fiscal_ a los efectos del art. 1802	_El Ministeri Fiscal va emetre el seu informe_, a l'efecte de l'art. 1802	No	Sí	No
1322	971	16	y _evacuado a su vez_ el trámite de contestación a la demanda	i, _al seu torn, va evacuar_ el tràmit de contestació a la	No	Sí	Sí
556	985	10 4	en tal concepto _nada han recibido conocidamente los recurrentes_.	en tal concepte _els recurrents no han rebut res que se sàpiga_.	No	Sí	No
1059	1000	55	_A la doctrina que fluye de los preceptos que (...) se ha atenido con rigor la Audiencia	_L'Audiència s'ha atingut amb rigor a la doctrina que flueix dels preceptes que (...)	No	Sí	No
46	968	2	todo aquello que _como consecuencia de las obras se puede ocasionar_	tot allò que _es pugui produir com a conseqüència de les obres_	No	Sí	No
1062	1000	58	_también el segundo motivo ha de ser desestimado_	_el segon motiu també ha de ser desestimat_	No	Sí	No
1829	991	24	sin esperar a _tener en su contra una sentencia firme_.	sense esperar a _tenir una sentència ferma en contra_.	No	Sí	No
921	997	71	recurso de revisión planteado; _declaramos asimismo y en consecuencia_ la nulidad de todo	recurs de revisió plantejat; _així mateix en conseqüència, declara_ la nul·litat de tot	No	Sí	Sí
1074	1000	62	devuélvase_, junto con testimonio de la misma, las actuaciones y Rollos recibidos_ al Tribunal	Torneu _les actuacions i el rotlle rebuts, juntament amb un testimoniatge de la sentència, _ al Tribunal	No	Sí	Sí
1056	1000	52	no _basta, para fundamentar el recurso en el ordinal predicho, la mera cita_	per fonamentar el recurs en l'ordinal predir, no _n'hi ha prou amb la mera citació_	No	Sí	No
429	979	35	se _condenará en costas_ al recurrente_ y a la pérdida del depósito constituido.	es _condemnarà el recurrent en costes_ i a la pèrdua del dipòsit constituït.	No	Sí	Sí
1332	971	17	sin que _compareciera el otro demandado en revisión D	i _l'altre demandat en revisió Sr Ricardo Rodríguez Rodríguez no	No	Sí	No

			Ricardo Rodríguez Rodríguez_.	hi va comparèixer_.			
1062	1000	58	_también el segundo motivo ha de ser desestimado_	_el segon motiu també ha de ser desestimat_	No	Sí	No
72	968	29	que ha falseado _en la demanda los hechos_."	que ha falsejat _els fets en la demanda_."	No	Sí	No
1059	1000	55	_A la doctrina que fluye de los preceptos que (...) se ha atenido con rigor la Audiencia	_L'Audiència s'ha atingut amb rigor a la doctrina que flueix dels preceptes que (...)	No	Sí	No
876	997	32	sin que ninguna de ellas, _dentro de plazo solicitará_ celebración de vista pública.	sense que cap d'elles, _sol·licités dins de termini_ celebració de vista pública.	No	Sí	No
581	988	25	_evacuó dicho trámite oportunamente_, uniéndose el escrito	_va evacuar oportunament el tràmit esmentat_ i l'escrit	No	Sí	No
122	968	77	_Casada la sentencia en parte_, por mor de	_Cassada en part la sentència_, a causa de	No	Sí	Sí
832	997	15	por la que _se acordó reclamar al Juzgado de Primera Instancia núm. 1 de Tortosa los antecedentes del pleito_	en què _s'acordava reclamar els antecedents del plet al Jutjat de Primera Instància núm. 1 de Tortosa_	No	Sí	Sí
867	997	28	tuviera por cumplimentada _esta parte en tiempo y forma del requerimiento formulado_.	tingués per acomplerta _aquesta part del requeriment formulat dins el termini i en la forma legal_.	No	Sí	Sí
808	997	6	EUGEEN AUGUST B M VAN ALPHEN, _éste aquí demandado en revisión_ representado por	Eugeen August B M Van Alphen, _aquest demandat aquí en revisió_, representat per	No	Sí	Sí
833	997	17	_Que recibidos de dicho Juzgado los autos reclamados_, por Providencia	_un cop rebudes les actuacions reclamades del Jutjat esmentat_, per mitjà d'una provisió	No	Sí	Sí
11	967	13	aquello que _como consecuencia de las obras se pueda ocasionar_	allò que _es pugui produir com a conseqüència de les obres_	No	Sí	Sí
806	997	6	recurso extraordinario de revisión (...) al que _al haberse acreditado en autos_ su fallecimiento,	recurs extraordinari de revisió (...), _atès que durant les actuacions es va acreditar_ la seva mort,	No	Sí	Sí
1128	1004	16	condenada; _formulando por otrosí las demás manifestaciones_ que estimaba	condemnada, _mitjançant els altresí van fer la resta de manifestacions_ que van considerar	No	Sí	No
36	967	37	_solicitando el letrado de la parte recurrente_ que	_En aquesta vista el lletrat de la part recurrent va sol·licitar_ que	No	Sí	No

## 2.2.2. Addició/ supressió d'informació.

## Presència d'elements vs. absència d'elements

236	972	26	se señaló _para que tuviera lugar_ la vista el día 20 de febrero	es va assenyalar __ la vista per al dia 20 de febrer	No	Sí	No
413	979	21	La primera cuestión que debe, _pues_, plantearse la Sala es la procedencia	La primera qüestió que __ la Sala s'ha de plantejar és la procedència	No	Sí	Sí
233	972	17	admitido _el mismo_ en ambos efectos	admès __ en ambdós efectes	No	Sí	Sí

## Absència d'elements vs. presència d'elements

645	989	80	__	La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya declara_:	No	No	No
592	988	35	__ Desestimamos	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya declara:_ Que desestimem	No	No	No
560	985	10 8	__	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya declara:_	No	No	No
919	997	71	_ Que debemos declarar y declaramos_ la incompetencia	_ La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya declara_ la incompetència	No	Sí	No
1840	991	39	__ Desestimamos el recurso	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya declara:_ Que desestimem el recurs	No	Sí	Sí
1067	1000	61	_ Que desestimamos_ el recurso de casación	_ La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya desestima_ el recurs de cassació	No	Sí	Sí

1339	971	20	Sr Manjarín Albert y __por contestada por los mismos la demanda	Sr Manjarín Albert.// _ Es va tenir_ per contestada per les persones esmentades la demanda	No	Sí	No
1281	971	10	de maquinación fraudulenta; __ que en el presente supuesto	de maquinació fraudulenta.// _Exposava_ que en aquest supòsit	No	Sí	No
873	997	31	se dispuso que siguieran los sucesivos __ conforme a lo establecido	va disposar que seguissin els successius _tràmits_ conforme al que estableix	No	Sí	No
258	972	66	lo pronunciamos, __ mandamos y __ firmamos.	ho pronunciem, _ho_ manem i _ho_ signem.	No	Sí	Sí
886	997	34	_Por Providencia del mismo día 3 de abril pasado_, planteándose en primer lugar en el escrito de impugnación del recurso de revisión interpuesto	__Atès que en l'escrit d'impugnació del recurs de revisió interposat es plantejava, en primer lloc	No	Sí	Sí
241	972	28	Ha sido Ponente el lltmo Sr _Magistrado de esta Sala_ D LUIS Mª DÍAZ VALCÁRCEL._	Hi ha actuat com a ponent l'Il·lm Sr __Luis M- Díaz Valcárcel.	No	Sí	No
830	997	15	se pasaron al mismo las actuaciones, __recayendo Providencia	se li van passar les actuacions, __i el dia 9 del mateix mes_ es va dictar una provisión	No	Sí	No
237	972	26	20 de febrero de 1997 a las once horas __,celebrándose_ el día y hora señalados	20 de febrer de 1997, a les 11 hores __.La vista va tenir lloc el dia i hora assenyalats	No	Si	No

 2.2.3. Ús de la veu activa i de la veu passiva<sup>270</sup>

## Passiva pronominal amb subjecte agent vs. veu activa (estructura personal)

<sup>270</sup> Per a un llenguatge jurídic modern cal tendir cap a una preferència per la veu activa, ja que en general facilita la comprensió del text.

48	968	4	_se dictó por el Juzgado de Primera Instancia de Vielha_ sentencia desestimatoria	_el Jutjat de Primera Instància de Vielha va dictar _sentència desestimària	No	Sí	No
1025	1000	32	Contra dicha sentencia _se instaura ahora recurso de casación por los demandantes iniciales_	Contra la sentència esmentada _els demandants inicials interposen ara un recurs de cassació_	No	Sí	No
815	997	9	desde que _se descubrieron los documentos por su mandante_ al serles entregados por D José Garrea	des que _el seu mandant va descobrir els documents_ en ser-li lliurats pel Sr José Garreta	No	Sí	No
1009	1000	25	_se entabló demanda por los hermanos (...) contra la tercera hermana_	_els germans (...) van presentar una demanda contra la tercera germana_	No	Sí	No
1142	1004	18	_por el Juzgado se dictó sentencia_ con fecha	i _el Jutjat va dictar sentència_ amb data	No	Sí	No
856	997	28	_Por el Procurador D Alfonso Mª Flores Muxi se presentó escrito_ en el que hacía rferencia al	_El procurador Alfonso M Flores Muxí va presentar un escrit_ en què feia referència al	No	Sí	Sí

Passiva perifrística amb complement agent expressat vs. veu activa (estructura personal)

1031	1000	41	Pero _ninguno de estos vicios es denunciado por la parte recurrente_.	Però _la part recurrent no denuncia cap d'aquests vicis_.	No	Sí	No
------	------	----	---	---	----	----	----

Passiva (construcció de participi) vs. veu activa

1115	1004	12	_VISTO por la Sala de lo Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, integrada por (...), el presente recurso	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, integrada per (...) ha vist_ el recurs	No	Sí	No
1141	1004	18	_Seguido el juicio por sus trámites_, por el Juzgado	_El judici va seguir el seu tràmit_ i el Jutjat	No	Sí	No

Passiva (construcció de participi) vs. veu activa (estructura impersonal)

1354	971	22	citación de las partes; _solicitada dentro del plazo la celebración de vista pública_, así se acordó	citació de les parts. // _La celebració de la vista pública es va sol·licitar_ dins el termini, de	No	Sí	No
1806	991	12	de la Ley de Enjuiciamiento Civil, y _señalada la votación_ para el	de la Llei d'enjudiciament civil _; es va assenyalar la votació_ per	No	Sí	No
1816	991	16	_Recurrida que fue la sentencia_, la Sección 13ª	_Contra la sentència esmentada es va interposar un recurs_ i la	No	Sí	No

Passiva (construcció de participi) vs. passiva perifrística

1131	1004	17	_Admitida a trámite la demanda_, compareció	_la demanda va ser admesa a tràmit_ i va comparèixer	No	Sí	No
------	------	----	---	--	----	----	----

## 2.2.4. Temps verbals<sup>271</sup>

### Infinitiu vs. present d'indicatiu (algun cas: perífrasi d'obligació)

255	972	61	la sentencia declarará no _haber lugar_ al recurso	la sentència declararà que no _és procedent_ el recurs	No	Sí	Sí
987	1000	9	pruebas periciales a _practicar_ en el momento procesal	proves pericials que _s'han de practicar_ en el moment processal	No	Sí	Sí

### Infinitiu vs. imperfet d'indicatiu

1324	971	16	que estimaba de aplicación _para terminar_ suplicando que se	que estimava d'aplicació, _i acabava_ demanant que es	No	Sí	No
------	-----	----	--	---	----	----	----

### Infinitiu vs. plusquamperfet d'indicatiu

1333	971	18	Por providencia de 5 de Diciembre último, al no _haber comparecido_ el demandado Sr Rodríguez Rodríguez	per provisió de 5 de desembre últim, com que el demandat Sr Rodríguez Rodríguez no _habia comparegut_	No	Sí	Sí
------	-----	----	---	---	----	----	----

### Infinitiu vs. passat perifràstic d'indicatiu

806	997	6	recurso extraordinario de revisión (...) al que al _haberse acreditado_ en autos su fallecimiento,	recurs extraordinari de revisió (...), atès que durant les actuacions _es va acreditar_ la seva mort,	No	Sí	Sí
-----	-----	---	--	---	----	----	----

### Infinitiu vs. condicional (veu passiva)

1337	971	18	disponiendo _notificarle_ en estrados esta Providencia y las demás que recayeran.	Es va disposar que aquesta provisió i les altres que es dictessin _li serien notificades_ en estrades	No	Sí	No
------	-----	----	---	---	----	----	----

### Infinitiu vs. imperfet de subjuntiu

840	997	17	especialmente interesaba, _dictar_ sentencia desestimatoria	demanava especialment, _* <sup>272</sup> es dictés_ sentència desestimàtoria	No	Sí	Sí
721	993	29	ordenando _practicar_ prueba pericial	i va ordenar que _es dugués a terme_ la prova pericial	No	Sí	No
1351	971	22	mandando _unir_ a los autos las practicadas	en què s'ordenava que _s'adjuntessin_ a les actuacions les practicades	No	Sí	Sí

### Gerundi vs. infinitiu ("i" + Vinfinitiu)

<sup>271</sup> Ens limitem a marcar el canvi en el temps verbal i no els elements contextuals associats.

<sup>272</sup> L'absència de conjunció constitueix un error gramatical.



697	992	47	expídase certificación del presente FALLO, _devolviéndose_ los autos al Tribunal	S'ha d'expedir una certificació d'aquesa sentència i _tornar_ les actuacions judicials al Tribunal	No	Sí	No
918	997	68	de todo lo actuado, _previniendo_ a la parte recurrente que use	tot el que s'ha fet i _prevenir_ la part recurrent que usi	No	Sí	Sí
678	992	26	ha de ser citado el demandado, _provocando_ así una citación edictal	ha der ser citat el demandat, i _provocar_ així una citació edictal	No	Sí	Sí

## Gerundi vs. gerundi perfet

67	968	21	,_ejercitando_ el actor la acción negatoria de servidumbre	,_havent exercitat_ l'actor l'acció negatòria de servitud	No	Sí	No
----	-----	----	--	---	----	----	----

Gerundi<sup>273</sup> vs. participi

842	997	20	presentó también escrito _acompañando_ original	també va presentar un escrit _acompanyat_ de l'original	No	Sí	Sí
389	979	10	entre dichas partes; _estableciendo_ los hechos y fundamentos de derecho	entre les parts esmentades. Un cop _establerts_ els fets i fonaments de dret	No	Sí	Sí
1155	1004	39	_Atendiendo_ a la fecha del testamento	_Atesa_ la data del testament	No	Sí	No

## Gerundi vs. present d'indicatiu

62	968	19	y _teniendo_ declarado, en lo que	, i _té_ declarat, en allò que	No	Sí	Sí
748	993	61	12 de junio de 1996, _condenando_ a la parte recurrente	12 de juny de 1996. _Condemnem_ la parte recurrent	No	Sí	Sí
994	1000	12	FALLO: Que _desestimando_ la demanda interpuesta	Decisió: _Desestimo_ la demanda interposada	No	Sí	Sí
1119	1004	12	Jorge F Español Fumanal, _siendo_ parte recurrida_ el menor de edad	Jorge Español Fumanal, la part contra la qual es recorre _és_ el menor d'edat	No	Sí	Sí
700	993	7	D Raúl Martos Beltrán; _siendo_ parte recurrida D Juan Rodon Bonany	Sr Raúl Martos Beltrán. La part apel·lada _és_ el Sr Juan Rodón Banany	No	Sí	Sí
901	997	49	Derecho Civil propio de la Comunidad Autónoma de que se trata, no _siendo_ éste el caso presente.	dret civil de la comunitat autònoma que es tracti, però aquest no _és_ el cas que tractem.	No	Sí	Sí

510	985	12	Juzgado de Primera Instancia núm. 4 de Arenys de Mar, _ejercitando_ una acción	Jutjat de Primera Instància núm. 4 d'Arenys de Mar, en què _s'exerceix_ un acció	No	Sí	No
104	968	58	en el capítulo del mismo dedicado a la prueba de las obligaciones, _fijando_ el valor	en el capítol dedicat a la prova de les obligacions, que _fixa_ el valor	No	Sí	No

<sup>273</sup> Una part important d'aquestes construccions de gerundi és incorrecta, ja sigui perquè es tracta d'un gerundi de posterioritat o conseqüència, de finalitat, especificatiu o bé perquè funciona com a atribut.

51	968	14	(función jurisdiccional) que debe actuar siempre a instancia de la parte, no _pudiendo_ pronunciarse	(funció jurisdiccional) que ha d'actuar sempre a instància de la part i que no _pot_ pronunciar-se	No	Sí	Sí
----	-----	----	--	--	----	----	----

56	968	16	, _originándose_ la infracción legal	,i _s'origina_ la infracció legal	No	Sí	Sí
1069	1000	61	de 1997, _condenando_ a la parte recurrente al pago de las costas	de 1997, i _condemna_ la parte recurrent a pagar les costes	No	Sí	Sí
1042	1000	45	donada por su padre, _obligando_ a la reducción de esa donación.	donada pel seu pare, i _obliga_ a la reducció_ d'aquesta donació.	No	Sí	Sí
555	985	10	de su reclamación, _disponiendo_ que aquella	de la seva reclamació, i _disposa_ que aquella	No	Sí	Sí
107	968	63	, con el resto de la prueba practicada", _analizando_, a continuación	, amb la resta de prova practicada", i _analitza_, a continuació	No	Sí	Sí
424	979	30	declara (...), _reponiendo_ los autos	declara (...) i _reposa_ les actuacions judicials	No	Sí	No
684	992	33	había trabajado en la Agencia de Viajes Mitre, _siendo_ socios de la entidad	havia treballat en l'agència de viatges Mitre i _eren_ socis de l'entitat	No	Sí	Sí
975	1000	6	por el letrado Ar A TINTORÉ ARROYO, _siendo_ parte recurrida D <sup>a</sup> . ARACELI CUBAS	pel lletrat A Tintoré Arroyo, i la part objecte de recurs _és_ la Sra Araceli Cubas	No	Sí	No
88	968	36	_excediéndose_ la decisión_ de sus funciones jurisdiccionales	,i que la decisió _s'excedeix_ de les seves funcions jurisdiccionals	No	Sí	Sí

916	997	68	En atención a ello, _ventilándose_ en el pleito de que dimana el presente recurso una pretensión de	En consideració a això, atès que en el plet que _prové_ d'aquest recurs es tracta* una pretensió de	No	Si	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

\* Alteració en l'ordre dels elements de la construcció.

605	989	24	como fictia confessio, _debiendo_ tal negativa estar relacionada de forma incontrovertible	com a fictia confessio, tal negativa _ha d'estar_ relacionada de forma incontrovertible	No	Sí	No
1022	1000	31	por inoficiosa, _debiendo_ realizarse dicha reducción	per inoficiosa, i _s'ha de_ realitzar la reducció esmentada	No	Sí	No

### Gerundi perfect vs infinitiu

890	997	34	y _habiéndose emitido_ dicho informe, por Providencia del fecha 8 de los corrientes	Després d'_emetre_ l'informe esmentat, per provisió de data 8 d'aquest mes	No	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

### Gerundi<sup>274</sup> vs. imperfet d'indicatiu

847	997	21	defunción de su mandante y _aportando_ fotocopia	defunció del seu mandant i _aportava_ una fotocòpia	No	Sí	Sí
812	997	9	_manifestando_ que a demanda	i _manifestava_ que la demanda	No	Sí	Sí

<sup>274</sup> Una part important d'aquestes construccions de gerundi és incorrecta, ja sigui perquè es tracta d'un gerundi de posterioritat o conseqüència, de finalitat, especificatiu o bé que funciona com a atribut.

1275	971	10	para su admisión a trámite, _refiriéndose_ a la legitimación	per a la seva admissió a tràmit i en què _es referia_ a la	No	Sí	Sí
1274	971	10	en los autos referidos, _consignando_ la concurrencia de todos los requisitos	en les actuacions mencionades, en què _consignava_ la concurrència de tots els requisits	No	Sí	Sí
535	985	51	entrega de legado y reclamación de legítima, _solicitando_ la condena del heredero	lliurament del llegat i reclamació de la llegítima, en què _solicitaven_ que es condemnés l'hereu	No	Sí	Sí
727	993	34	escrito _solicitando_ la "revisión"	un escrit en què _solicitava_ la "revisió"	No	Sí	Sí
1014	1000	25	1987, _apareciendo en ésta_ como adquirente	1987, en la qual _apareixia_ com a adquirent	No	Sí	Sí
42	968	2	demanda de juicio declarativo de menor cuantía _ejercitando_ acción negatoria	demanda de judici declaratiu de menor quantia amb la qual _exercitava_ acció negatòria	No	Sí	Sí
1350	971	22	providencia de 3 de Enero pasado _mandando_ unir a los autos	provisió de 3 de gener passat en què _s'ordenava_ que s'adjuntessin a les actuacions	No	Sí	No

43	968	2	, _alegándose_, en síntesis que	; en aquesta demanda <sup>275</sup> _s'al·legava_, en síntesi, que	No	Sí	Sí
850	997	21	Providencia de 31 de Octubre, y _estando_ acreditado en autos	provisió de 31 d'octubre, i atès que _estava_ acreditat en les actuacions	No	Sí	Sí

## Gerundi vs. perfet d'indicatiu

1149	1004	27	ha reconvenido, _causando_ indefensión a esta parte.	ha reconvingut i _ha causat_ indefensió a aquesta part.	No	Sí	No
598	989	11	_siendo_ parte recurrida D <sup>a</sup> María Teresa R M	Hi _ha actuat_ com a part apel·lada_ la Sra María Teresa R M	No	Sí	No
512	985	12	D. Jacint Amat Bigordá, _siendo_ parte recurrida D. FRANCISCO REGÁS PUIG	Sr. Jacint Amat Bigordá. Hi _ha actuat_ com a part apel·lada el Sr. Francisco Regàs Puig	No	Sí	No
566	988	5	; _siendo_ parte recurrida D. Antonio Domínguez Velo	La part contra la qual es recorre _ha estat_ el Sr. Antonio Domínguez Velo	No	Sí	No

Gerundi<sup>276</sup> vs. passat perifràstic d'indicatiu

1341	971	20	contenidas en los otrosíes, _recibiéndose_ el pleito a prueba	contingudes als altresíes, _es va rebre_ el plet a prova	No	Sí	Sí
1301	971	13	que acreditaba de D José Gimeno Griño, _testimoniándose_ en autos	que acreditava del Sr José Gimeno Griño, _es van testimoniar_ en les actuacions judicials	No	Sí	Sí

<sup>275</sup> En aquest cas, el pronom relatiu ha estat substituït per l'element de referència.

<sup>276</sup> Una part important d'aquestes construccions de gerundi és incorrecta, ja sigui perquè es tracta d'un gerundi de posterioritat o conseqüència, de finalitat, especificatiu, ja sigui perquè funciona com a atribut.

18	967	15	la cual compareció (...) _contestando_ la demanda	que va comparèixer (...) _va respondre_ a la demanda	No	Sí	No
871	997	31	_Impulsando_ el procedimiento	_Es va impulsar_ el procediment	No	Sí	No
26	967	18	y _sustanciándose_ la alzada	i _es va substanciar_ l'alçada	No	Sí	No
707	993	16	y admitido el mismo en ambos efectos, y _sustanciándose_ la alzada, la Sección	que va ser admès en ambdós efectes, i _se'n va substanciar_ l'alçada.	No	Sí	No
530	985	47	instituyendo heredero universal a su hijo D. Francisco Regàs Puig y _legando_ los pisos	va instituir hereu universal al seu fill Francisco Regàs Puig i _va llegar_ els pisos	No	Sí	No
1019	1000	25	Propiedad Horizontal y _adjudicándose_ dos entidades de la misma, que hoy mantiene	propietat horitzontal i _se'n va adjudicar_ dues entitats, que avui manté	No	Sí	Sí
1018	1000	25	dos tercios de la finca, _constituyendo_ el resto en Propiedad Horizontal	dos terços de la finca, _va constituir_ la resta en propietat horitzontal	No	Sí	Sí
1138	1004	17	portunas y _mostrando su oposición_ a la adopción	oportunes i _va oposar-se_ a l'adopció	No	Sí	No
837	997	17	representado por el Procurador Sr Gassó Espina y _oponiéndose_ a la pretensión adversa	representat pel procurador Sr Gassó Espina, i _es va oposar_ a la pretensió adversa	No	Sí	Sí
1336	971	18	se le declaró en rebeldía, _disponiendo_ notificarle en estrados esta Providencia	va ser declarat en rebel·lia. //_Es va disposar_ que aquesta provisió	No	Sí	No
1011	1000	25	de 1992, _instándose_ la declaración de herederos_	de 1992. _Van instar_ la declaració d'hereus	No	Sí	No
518	985	27	interpusieron recurso de apelación. Y _substanciándose_ la alzada	van interposar recurs de cassació, _se'n va substanciar_ l'alçada	No	Sí	No
660	992	13	contestación a la demanda, _siguiendo_ el pleito su curso	contestació a la demanda, el plet _va seguir_ el seu curs	No	Sí	No
661	992	13	su curso y _haciéndoles_ las notificaciones en los estrados.	el seu curs i les notificacions _es van fer_ a les estrades.	No	Sí	No
1017	1000	25	efectivo dinerario de éstos, _vendiendo_ luego dos tercios de la finca	diners efectius dels pares, després _va vendre_ dos terços de la finca	No	Sí	No
5	997	17	a su derecho, _expidiéndose_ para la práctica de dicho emplazamiento el oportuno exhorto;	al seu dret. Per tal de dur a terme la citació a termini esmentada _es va expedir_ l'exhort oportú.	No	Sí	No
238	972	26	Procurador de ambas partes, _solicitando_ el abogado de la parte recurrente que se casara	procurador d'ambdues parts; l'advocat de la part recurrent _va sol·licitar_ que es cassés	No	Sí	No
324	976	17	_Acordando_ asimismo oír al Ministerio Fiscal	Així mateix, _es va acordar_ escoltar el Ministeri Fiscal	No	Sí	No
36	967	37	_solicitando_ el letrado de la parte recurrente que	En aquesta vista el lletrat de la part recurrent _va sol·licitar_ que	No	Sí	No
237	972	26	20 de febrero de 1997 a las once horas, _celebrándose_ el día y hora señalados	20 de febrer de 1997, a les 11 hores. La vista _va tenir lloc_ el dia i hora assenyalats	No	Sí	No
1353	971	22	las practicadas y _trayéndolos_ a la vista para sentencia	les practicades, i les actuacions _es van portar_ a la vista per a sentència	No	Sí	No
1128	1004	16	condenada; _formulando_ por otrosíes las demás manifestaciones que estimaba	condemnada, mitjançant els altresíes _van fer_ la resta de manifestacions que van considerar	No	Sí	No

892	997	34	para dictar sentencia, _poniéndose de manifiesto_ a las partes los resultados de	per dictar sentència, i _es va posar de manifest_ a les parts els resultats de	No	Sí	No
1013	1000	25	de esta ciudad, _firmándose_ documento privado	d'aquesta ciutat, i _es va signar_ el document privat	No	Sí	No
405	979	13	fueron declarados en rebeldía procesal, _teniéndose_ por precluido respecto de los mismos	van ser declarats en rebel·lia processal i es va tenir_ per preclòs_ respecte dels esmentats	No	Sí	Sí
1304	971	13	del depósito constituido, _designándose_ Ponente	del dipòsit constituït i _es va designar_ ponent,	No	Sí	No
578	988	18	se sustanció el procedimiento, _admitiéndose_ el recurso	es va substanciar el procediment i _es va admetre_ el recurs	No	Sí	No
32	967	36	, _concediéndose_ un plazo	i _es va concedir_ un termini	No	Sí	No
720	993	29	dictó diligencia para mejor proveer _ordenando_ practicar	va dictar diligència per proveir millor i _va ordenar_ que es digués a terme	No	Sí	No
537	985	52	estimó parcialmente la demanda _fijando_ el total caudal	va estimar parcialment la demanda i _va fixar_ el total del cabal	No	Sí	No
398	979	12	se admitió a trámite (...) _disponiéndose y llevándose a efecto_ en legal forma	es va admetre a tràmit (...) i _es va disposar i fer_, en la forma legal la citació a	No	Sí	No
1013	1000	25	de esta ciudad, _firmándose_ documento privado	d'aquesta ciutat, i _es va signar_ el document privat	No	Sí	No
892	997	34	para dictar sentencia, _poniéndose de manifiesto_ a las partes los resultados de	per dictar sentència, i _es va posar de manifest_ a les parts els resultats de	No	Sí	No
1299	971	13	documentos y copias acompañados, _incoándose_ el	documents i còpies adjuntes i _es va incoar_ aquest procediment	No	Sí	No
577	988	17	para conocer de dicho recurso, _remitiendo_ las actuaciones.	per conèixer aquest recurs i _va trametre_ les actuacions.	No	Sí	No
827	997	15	documentos y copias acompañados, _formándose_ autos en los que se tuvo	documents i les còpies que l'acompanyaven i _es va formar_ les actuacions en què es va tenir	No	Sí	Sí
659	992	13	declaró en rebeldía _dándose_ en cuanto a los mismos por precluido el trámite de	va declarar en rebel·lia i _es va tenir_ per preclòs el tràmit de contestació	No	Sí	No
896	997	34	quedó unido el escrito presentado _quedando_ los autos a la vista para dictar la presente resolución	va quedar unit i les actuacions _van quedar_ a la vista per dictar aquesta resolució.	No	Sí	No
683	992	32	proveído de fecha 23 de julio de 1992, _publicándose_ aquéllos en el Boletín Oficial	provisió de data 23 de juliol de 1992, i els edictes _es van publicar_ al Butlletí Oficial	No	Sí	No
1134	1004	17	estimó oportunos y _terminó_ suplicando_ al Juzgado	va estimar oportuns i _que va demanar_ al Jutjat	No	Sí	No
1138	1004	17	oportunas y _mostrando su_ oposición_ a la adopción	oportunes i _va oposar-se_ a l'adopció	No	Sí	No
1135	1004	17	y terminó _suplicando_ al Juzgado	i que _va demanar_ al Jutjat	No	Sí	No
830	997	15	se pasaron al mismo las actuaciones, _recayendo_ Providencia	se li van passar les actuacions, i el dia 9 del mateix mes _es va dictar_ *una provisió	No	Sí	No
659	992	13	declaró en rebeldía _dándose_ en cuanto a los mismos por precluido el trámite de constestación	va declarar en rebel·lia i _es va tenir_ per preclòs el tràmit de contestació	No	Sí	No
898	997	44	Audiencia Provincial de Tarragona, _recayendo_ en fecha	Audiència Provincial de Tarragona, i en data 17 de març	No	Sí	No

			17 de marzo de 1994 sentencia confirmatoria	de 1994 _es va dictar_* sentència confirmatòr			
529	985	47	otorgó testamento (...), _instituyendo_ heredero universal	va atorgar testament (...), en què _va instituir_ hereu universal	No	Sí	No
516	985	17	se emplazó a la parte demandada, _compareciendo_ en tiempo y forma	es va citar la part demandada, que _va comparèixer_ en el temps i la forma legals	No	Sí	No
45	968	2	(licencia) , _habiéndoseles concedido_ por el Ayuntamiento de Alt Arán por	(llicència), llicència que _els va concedir_ l'Ajuntament d'Alt Aran	No	Sí	No
1815	991	15	Juzgado de Primera Instancia e Instrucción núm. 3 de Badalona, _recayendo_ en el mismo sentencia estimatoria	Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 3 de Badalona, que _va dictar_ sentència estimatoria.	No	Sí	No
673	992	20	vertencia del procedimiento, _provocando_ al final	curs del procediment, la qual cosa _va provocar_ al final	No	Sí	No
1385	971	32	de dicha promoción", _comunicándolo_ así a los Sres	de l'esmentada promoció", i qui ho _va comunicar_ així als Srs	No	Sí	No
35	967	37	(la vista) ... _celebrándose_ el día	(la vista) ...la qual _va tenir lloc_ el dia	No	Sí	No
1305	971	13	designándose Ponente y pasando_ al mismo las actuaciones.	i va designar ponent, a qui _es van comunicar_ les actuacions.	No	Sí	No

## Gerundi perfet vs. participi

403	979	13	_Habiendo transcurrido_ el término del emplazamiento	Un cop _transcorregut_ el termini de la citació	No	Sí	No
874	997	32	Que _habiendo finalizado_ el término de prueba,	Un cop _finalitzat_ el termini de prova,	No	Sí	No

## Gerundi perfet vs. perfet d'indicatiu

50	968	4	, no _habiéndose probado_ que haya producido daños	,i no _s'ha provat_ que hagi produït danys	No	Sí	Sí
----	-----	---	--	--	----	----	----

## Gerundi perfet vs. plusquamperfet d'indicatiu

889	997	34	para dictar sentencia, _habiéndose cuestionado_ por la parte recurrida, en su contestación	per a dictar sentència, atès que la part objecte de recurs _s'havia qüestionat_ en la contestació	No	Sí	No
872	997	31	procedimiento, _habiéndose impugnado_ por el Procurador Sr Gassó y Espina (...) la demanda	procediment, i atès que el procurador Sr Gassó i Espina, (...), _havia impugnat_ la demanda	No	Sí	Sí
869	997	30	Procurador Sr Flores Muxí y _habiéndose acreditado_ por el mismo su representación procesal	procurador Flores Muxí i atès que _havia acreditat_ la seva representació processal	No	Sí	Sí

\* Alteració en l'ordre dels elements de la construcció.

## Gerundi perfet vs. passat perifràstic d'indicatiu

579	988	25	_habiéndose entregado_ la copia	_Es va lliurar_ la còpia del recurs	No	Sí	No
846	997	21	plazo de tres días, _habiendo evacuado_ dicho traslado el Procurador Sr Flores Muxí, manifestando	termini de tres dies. El procurador Sr Flors Muxí <sup>277</sup> _va evacuar_ el trasllat esmentat manifestant	No	Sí	No
406	979	14	Y _habiéndose solicitado_ por la parte recurrente <sup>278</sup> el recibimiento a prueba del pleito	La part recurrent _va sol·licitar_ la recepció a prova del plet	No	Sí	Sí
1330	971	17	_Habiendo transcurrido_ el término del emplazamiento	_Va transcórrer_ el termini de la citació	No	Sí	No
829	997	15	D Gerard Firmin de Graeve, y _habiéndose designado_ Ponente se pasaron al mismo las actuaciones	Sr Gerard Firmin de Graeve. Després _es va designar_ el ponent, se li van passar les actuacions	No	Sí	No

## Gerundi vs. imperfet de subjuntiu

984	1000	9	de sus padres _dando lugar_ a la partición	dels seus pares, i així _es donés lloc_ a la seva partició	No	Sí	No
402	979	12	en la que se declarara la improcedencia del mismo, _condenando_ en todas las costas y en la pérdida	en la qual es declarés la improcedència del recurs i que _es condemnés_ l'actor al pagament de les costes	No	Sí	No
394	979	10	rescindiendo en todo la sentencia impugnada, _expidiéndose_ certificación del fallo	es rescindís tota la sentència impugnada; que _s'expedís_ certificació de la decisió	No	Sí	Sí
408	979	14	así se acordó _llevándose a efecto_ las propuestas	es va acordar que _es duguessin a terme_ les que s'havien proposat	No	Sí	No
396	979	10	expidiéndose certificación del fallo y _devolviendo_ los autos	que s'expedís certificació de la decisió i _que es tornessin_ les actuacions	No	Sí	Sí
841	997	17	recurso de revisión _condenando_ al pago de las costas	recurs de revisió _i es condemnés_ al pagament de les costes	No	Sí	Sí

1326	971	16	sentencia _confirmando_ en todas sus partes	una sentència _en què es confirmessin_ totes les parts	No	Sí	Sí
393	979	10	sentencia dando lugar al mismo y _rescindiendo en todo_ la sentencia impugnada;	sentència en què s'admetés el recurs i _en què es rescindís_ tota la sentència impugnada;	No	Sí	No
226	972	11	se dictase sentencia _declarando_ la nulidad del contrato	es dictés sentència _que declarés_ la nul·litat del contracte	No	Sí	Sí
1136	1004	17	demanda formulada de contrario, _absolviendo_ íntegramente de la misma al demandado	demanda formulada de contrari _i en què s'absolgués_ íntegrament el demandat	No	Sí	Sí
227	972	11	la mitad del justo precio. _Declarando_ expresamente nula de pleno derecho la citada compraventa	la meitat del preu just, _i que declarés_ expressament nul·la de ple dret la compravenda esmentada	No	Sí	Sí

<sup>277</sup> Com ja hem dit en una nota precedent, la traducció del cognom és un error molt probablement generat a causa d'una traducció autonàmica mal revisada.

<sup>278</sup> Estructura gramaticalment incorrecte.

1292	971	10	se dictara sentencia _dando lugar_ al recurso	es dictés una sentència _en què s'admetés_ el recurs	No	Sí	Sí
390	979	10	se dictara sentencia _dando lugar al mismo_ y	es dictés una sentència _en què s'admetés el recurs_ i	No	Sí	No

## Gerundi (+ adv.) vs. conjunció

674	992	21	fue citada en forma edictal _siendo así_ que la demandante en el juicio de primera instancia conocía	va ser citada en forma edictal, _però_ que la demandant en el judici de primera instància coneixia	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--	--	----	----	----

## Gerundi vs. locució preposicional

1306	971	14	los antecedentes del pleito, _proveyéndose a_ los otros íes_ del escrito de demanda.	els antecedents del plet, _d'acord amb_ els altres ís de l'escrit de demanda.	No	Sí	Sí
251	972	60	Y _haciendo mérito de_ la doctrina jurisprudencial	I, _d'acord amb_ la doctrina jurisprudencial	No	Sí	Sí

## Participi vs. infinitiu

992	1000	12	_Seguido_ el juicio por sus trámites legales, con fecha	Després de _fer_ el judici seguint els tràmits legals_ , amb data	No	Sí	Sí
-----	------	----	---	---	----	----	----

 Participi vs. present d'indicatiu<sup>279</sup>

972	1000	6	integrada por los Magistrados _expresados_ al margen, el recurso de	integrada pels magistrats que _figuren_ al marge, el recurs de	No	Sí	Sí
880	997	33	conforme a lo _prevenido_ en el art. 1.802	conforme al que _estableix_ l'article 1802	No	Sí	No
710	993	20	Al amparo de lo _previsto_ en el art. 1692	A l'empara del que _estableix_ l'art. 1692	No	Sí	No
709	993	20	Al amparo de lo _previsto_ en el art. 1692	A l'empara del que _estableix_ l'art. 1692	No	Sí	No
746	993	58	De conformidad con lo _dispuesto_ en el art 1715	De conformitat amb el que _estableix_ l'art. 1715	No	No	No
723	993	31	De conformidad con lo _dispuesto_ en el art. 342	De conformitat amb el que _disposa_ l'art. 342	No	Sí	Sí
640	989	72	concorde con lo _dispuesto_ en los arts.	concorde amb el que _disposen_ els articles	No	Sí	Sí
1161	1004	52	a tenor de lo _dispuesto_ en el art. 110 del Código de sucesiones.	a tenor del que _disposa_ l'art. 110 del Codi de successions.	No	Sí	Sí
1169	1004	78	Por imperativo de lo _dispuesto_ en el último párrafo	Per imperatiu del que _disposa_ l'últim paràgraf	No	Sí	Sí
900	997	46	para su conocimiento y resolución, en base a lo _establecido_ en los arts. 1801 de la LEC	per al seu coneixement i resolució, partint del que _estableixen_ els articles 1801 de la Llei	No	Sí	Sí
247	972	53	tampoco cabrá la rescisión por lo _dispuesto_ en el art. 321.2	tampoc no hi haurà rescissió pel que _es disposa_ a l'art. 321.2	No	Sí	Sí

<sup>279</sup> (Oració de relatiu).



253	972	61	De conformidad con lo _dispuesto_ en el último párrafo	De conformitat amb el que _es disposa_ a l'últim paràgraf	No	Sí	Sí
1116	1004	12	integrada por los Magistrados _indicados_ al margen	integrada pels magistrats que més amunt _s'esmenten_	No	Sí	No

Participi vs. perfet d'indicatiu<sup>280</sup>

547	985	83	imputa a la legítima de los nietos actores lo _recibido_ en donación	imputa a la llegítima dels néts actors el que _s'ha rebut_ en donació	No	Sí	No
922	997	71	nulidad de todo lo _actuado_ y prevenimos	declara la nul·litat de tot el que _s'ha fet_ i adverteix la part	No	Sí	No
690	992	42	En atención a todo lo _expuesto_	En consideració a tot el que _s'ha exposat_	No	Sí	No
1048	1000	47	Dice así: " Por todo lo _expuesto_ , entiende esta representación	diu així: " per tot el que _s'ha exposat_ , aquesta representació	No	Sí	No
879	997	33	conforme a lo _prevenido en_ el art. 1.802 de la Ley de Enjuiciamiento Civil	conforme al que _estableix_ l'article 1802 de la Llei d'enjudiciament civil	No	Sí	No
1168	1004	70	concede lo _solicitado_ excepto "la	concedeix el que _s'ha sol·licitat_ excepte la	No	Sí	No
534	985	49	De conformidad con lo _dispuesto_ en dicha Memoria	De condormitat amb el que _s'ha disposat_ en l'esmentada memòria	No	Sí	No
64	968	19	de lo _pedido_	del que _s'ha demanat_	No	Sí	No
558	985	106	En atención a todo lo _expuesto_	En consideració de tot el que _s'ha exposat_	No	Sí	No
623	989	44	Por todo lo _dicho_ no puede estimarse	Per tot el que _s'ha dit_ , no pot estimar-se	No	Sí	No
608	989	25	en relación con lo _dispuesto_ en el art. 1253	en relació amb el que _s'ha disposat_ a l'art. 1253	No	Sí	No
245	972	44	contrariamente a lo _afirmado_ por el recurrente	contràriament al que _s'ha afirmat_ pel recurrent	No	Sí	No
58	968	16	entre lo _pedido_	entre el que _s'ha demanat_	No	Sí	No
543	985	56	el montante de lo _entregado_ , es cantidad superior	el total del que _s'ha lliurat_ , és una quantitat	No	Sí	No
92	968	41	con lo _alegado y probado_ ,	decisió congruent amb el que _s'ha al·legat i provat_ ,	No	Sí	No
1039	1000	43	menos de lo _pedido_ (ejem.	menys del que _s'ha demanat_ (exemple	No	Sí	No
917	997	68	declarar la nulidad de todo lo _actuado_ , previniendo a la parte recurrente	declarar la nul·litat de tot el que _s'ha fet_ i prevenir la part recurrent	No	Sí	No
1802	991	11	conforme a lo _establecido_ para la sustenciación	conforme al que _s'ha establert_ per a la substanciació	No	Sí	No
558	985	106	En atención a todo lo _expuesto_	En consideració de tot el que _s'ha exposat_	No	Sí	No
59	968	16	y lo _resuelto_ .	i el que _s'ha resolt_ .	No	Sí	Sí
87	968	36	lo _solicitado_	allò que _s'ha sol·licitat_	No	Sí	No
635	989	68	A lo ya _dicho_ sobre la prueba	Al que ja _s'ha esmentat_ sobre la prova	No	Sí	No
532	985	48	como ampliación de lo _dispuesto_ en el mismo, ordeno que el heredero	com a ampliació del que s'hi _ha disposat_ , ordeno que l'hereu	No	Sí	No

<sup>280</sup> Oració de relatiu.

250	972	56	de lo ya _argumentado_.	el que ja _s'ha argumentat_.	No	Sí	Sí
1036	1000	42	ni menos de lo _admitido_ por el demandado, ni cosa	ni menys del que_ el demandat _ha admès_, ni cosa	No	Sí	Sí
1035	1000	42	conceder más de lo _pedido_ por éstas, ni menos	concedir més del que elles _han demanat_, ni menys	No	Sí	No
620	989	39	con lo _manifestado_ por el Tribunal Supremo	amb el que _ha manifestat_ el Tribunal Suprem	No	Sí	Sí
1835	991	34	hechos ajenos al proceso y _ocurridos_ fuera del mismo, que	fets aliens al procés i que _han ocorregut_ fora, que hanprovocat	No	Sí	Sí
1791	991	5	documentos decisivos _detenidos_	documents decisius que _han estat detinguts_	No	Sí	No
807	997	6	Letrado D Juan José Foncillas Roselló-Figueras. Y _formulado_ contra la sentencia firme	lletrat Juan José Foncillas Roselló-Figueras. Aquest recurs _s'ha formulat_ contra la sentència ferma	No	Sí	No
249	972	56	de lo ya _argumentado_.	del que ja _s'ha argumentat_.	No	Sí	No

 Participi vs. imperfet d'indicatiu<sup>281</sup>

858	997	28	poder general para pleitos _acompañado_ con escrito anterior	poder general per a plets que _acompanyava_ l'escrit anterior	No	Sí	Sí
826	997	15	con los documentos y copias _acompañados_, formándose	amb els documents i les còpies que _l'acompanyaven_ i es van formar	No	Sí	No

 Participi vs. plusquamperfet d'indicatiu<sup>282</sup>

1005	1000	21	parte recurrida y _personada_ para que formalizara	part objecte de recurs i que _havia comparegut_ perquè formalitzés	No	Sí	No
409	979	14	llevándose a efecto las _propuestas_ y _admitidas_	que es duguessin a terme les que _s'havien proposat_ i _havien estat admeses_	No	Sí	No
1344	971	20	se llevaron a efecto las _propuestas_ y _admitidas_, todo ello con el resultado que	es van dur a terme les que _s'havien proposat_ i _s'havien admès_, amb el resultat que	No	Sí	No
1361	971	24	el día y hora al efecto _señalados_ con la asistencia	el dia i a l'hora que _havien estat assenyalats_ amb l'assistència	No	Sí	No
1139	1004	17	medidas cautelares _interesadas_ de contrario.	mesures cautelars que _havia demanat_ la part contrària.	No	Sí	No

## Participi vs. passat perifràstic d'indicatiu

1265	971	5	en el domicilio _elegido_ por los mismos_: efectos.	en el domicili que _van elegir_: efecte.	No	Sí	No
667	992	15	Ley de Enjuiciamiento Civil, y _señalada_ la votación	Llei d'enjudiciament civil, i _es va assenyalat_ la votació	No	Sí	No

## Participi vs. plusquamperfet de subjuntiu

<sup>281</sup> Vg. nota anterior.

<sup>282</sup> Vg. nota anterior.

1371	971	28	después de que hubiera recaído sentencia, _devenida_ firme_.	després que s'hagués dictat sentència i _hagués esdevingut_ ferma.	No	Sí	No
------	-----	----	--	--	----	----	----

## Present d'indicatiu vs. perfet d'indicatiu

1061	1000	58	Por todo cuanto _antecede_, también el segundo motivo	Per tot el que s'_ha dit_, el segon motiu també	No	Sí	No
------	------	----	---	---	----	----	----

## Present d'indicatiu vs. imperfet d'indicatiu

1287	971	10	sentencia firme contra la que no _cabe_ otro recurso	sentència ferma contra la qual no_es podia interposar_ cap altre recurs	No	Sí	No
------	-----	----	--	---	----	----	----

## Present d'indicatiu –veu passiva- vs. passat perifràstic d'indicatiu –veu passiva-

1154	1004	36	sentencia que, recurrida, _es revocada_ por la Audiencia	sentència contra la qual es va interposar recurs i que _va ser revocada_ per l'Audiència	No	Sí	No
------	------	----	--	--	----	----	----

## Present d'indicatiu vs. present de subjuntiu

619	989	39	hechos en que se _funde_; filtro que no	fets en els quals es _fonamenti_; filtre que no	No	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

## Present d'indicatiu vs. imperfet de subjuntiu

982	1000	9	por la que se _compela_ a la demandada	per la qual es _compel·lís_ la demandada	No	Sí	Sí
-----	------	---	--	--	----	----	----

## Perfet d'indicatiu –estruc. de gerundi- vs. perfet d'indicatiu

913	997	61	Siguiendo el criterio expuesto, _ha venido resolviendo_ los recursos extraordinarios de revisión	seguint el criteri exposat, _ha resolt_ els recursos extraordinaris	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--	---	----	----	----

## Perfet d'indicatiu vs. passat perifràstic d'indicatiu

664	992	15	_Ha informado_ el Ministerio Fiscal	El Ministeri Fiscal _va emetre el seu informe_	No	Sí	No
-----	-----	----	-------------------------------------	--	----	----	----

## Imperfet d'indicatiu vs. passat perifràstic d'indicatiu

1130	1004	16	manifestaciones que _estimaba_ oportunas	manifestacions que _van considerar_ oportunes	No	Sí	No
------	------	----	--	---	----	----	----

## Passat simple vs. imperfet d'indicatiu

831	997	15	Providencia del 9 del mismo mes por la que se _acordó_ reclamar	provisió en què s'_acordava_ reclamar	No	Sí	Sí
861	997	28	y para su unión a los autos _acompañó_ original de la	Per tal d'unir-la a les actuacions també _adjuntava_ l'original de	No	Sí	Sí

			escritura	l'escriptura			
--	--	--	-----------	--------------	--	--	--

Passat simple vs. present d'indicatiu

430	979	37	LA SALA DE LO CIVIL DEL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA DE CATALUÑA, _DIJO_:	La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya _declara_:	No	Sí	No
-----	-----	----	--	---	----	----	----

Passat simple vs. plusquamperfet d'indicatiu

1394	971	37	que ella misma _designó_ espontáneamente	que ella mateixa _havia designat_ espontàniament	No	Sí	No
------	-----	----	--	--	----	----	----

Futur vs. present d'indicatiu (perífrasi verbal)<sup>283</sup>

431	979	39	Contra esta resolución no se _dará_ recurso alguno.	Contra aquesta resolució no es _pot interposar_ cap recurs.	No	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

Futur vs. present d'indicatiu (perífrasi modal d'obligació)

986	1000	9	que se _deducirá_ por las pruebas	que s'_ha de deduir_ de les proves	No	Sí	No
1020	1000	25	valor de las fincas que se _deducirá_ por las pruebas periciales	valor de les finques que s'_ha de deduir_ de les proves pericials	No	Sí	No
909	997	56	Los recursos de revisión se _resolverán_ en la Sala Civil	els recursos de revisió s'_han de resoldre_ a la sala civil	No	Sí	Sí

Condicional vs. futur

217	972	9	Si no lo hicieren en el plazo que se fije, lo _haría_ el Juzgado	Si no ho fan en el termini que es fixi, ho _farà_ el Jutjat	No	Sí	Sí
-----	-----	---	--	---	----	----	----

Present de subjuntiu vs. present d'indicatiu

629	989	57	ya no _quepan_ las dudas.	ja no _hi ha_ cap dubte.	No	Sí	No
-----	-----	----	---------------------------	--------------------------	----	----	----

Present de subjuntiu vs. imperfet d'indicatiu

809	997	9	17 de Marzo de 1994 sin que contra la misma _quepa_ recurso alguno, como así aparecía del	17 de març de 1994, i que contra ella no _es podia interposar_ cap recurs, com es reflectia en	No	Sí	No
-----	-----	---	---	--	----	----	----

Present de subjuntiu vs. imperfet de subjuntiu

983	1000	9	para que se _computen_ y _formen_ parte del total de	per tal que es _computessin_ i _formessin_ part del total de	No	Sí	Sí
-----	------	---	--	--	----	----	----

<sup>283</sup> En català, a diferència del castellà, si parlem d'accions presents, la tendència és usar el present i la 1a persona del singular, en detriment del temps de futur.

## Perfet de subjuntiu vs. perfet d'indicatiu

1038	1000	43	que nuestro Tribunal Supremo _haya podido decir_ reiteradamente	el nostre Tribunal Suprem _ha pogut dir_ reiteradament	No	Sí	No
------	------	----	---	--	----	----	----

## Imperfet de subjuntiu vs. present indicatiu

254	972	61	si no se _estimase_ procedente ningún motivo, la sentencia declarará	si no s'_estima_ procedent cap motiu, la sentència declararà	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--	--	----	----	----

## Imperfet de subjuntiu vs. present subjuntiu

220	972	9	las costas que se causaren, y que se _originasen_ a la parte actora	les costes que es causin i que s'_originin_ a la part actora	No	Sí	Sí
219	972	9	con imposición de todas las costas que se _causaren_	amb imposició de totes les costes que es _causin_	No	Sí	Sí
243	972	40	dará lugar a la nulidad, si no se _probare_ que están fundados en	donarà lloc a la nul·litat si no es _prova_ que estan fundats en	No	Sí	Sí

## Plusquamperfet de subjuntiu vs. perfet de subjuntiu – veu passiva-

1280	971	10	de una sentencia firme cuando las misma _se hubiera ganado_	d'una sentència ferma quan aquesta _hagi estat guanyada_	No	Sí	No
------	-----	----	---	--	----	----	----

## Plusquamperfet de subjuntiu vs. imperfet de subjuntiu

733	993	39	pretende, en primer lugar, que la Audiencia se _hubiera pronunciado_ sobre la regularidad	pretén en primer lloc, que l'Audiència es _pronunciés_ sobre la regularitat	No	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

## Imperatiu vs. present d'indicatiu (perífrasi d'obligació)

257	972	65	_remítanse_ las actuaciones a la Audiencia	_s'han de trametre_ les actuacions a l'Audiència	No	Sí	No
694	992	47	_expídase_ certificación	_S'ha d'expedir_ una certificació	No	Sí	No
553	985	98	pero _nótese_ que a continuación	però _s'ha de fer notar_ que a continuació	No	Sí	No

Futur de subjuntiu<sup>284</sup> vs. present d'indicatiu

10	967	13	Si no lo _hicieren_ en el plazo	Si no ho _fan_ en el termini	No	Sí	Sí
216	972	9	con la advertencia de que si no lo _hicieren_ en el plazo que se fije	amb l'advertiment que si no ho _fan_ en el termini que es fixi	No	Sí	Sí

Futur de subjuntiu<sup>285</sup> vs. imperfet de subjuntiu

<sup>284</sup> Temps inexistent en català.

<sup>285</sup> Vg. nota anterior.

855	997	21	bajo apercibimiento de lo que _hubiere lugar_, todo ello	sota advertiment del que _fos procedent_. Tot això	No	Sí	No
-----	-----	----	--	--	----	----	----

Futur (perífrasi d'obligació) vs. condicional (perífrasi d'obligació)

989	1000	9	intereses y costas a los que _deberá ser condenada_.	interessos i les costes als quals _s'hauria de condemnar_.	No	Sí	Sí
-----	------	---	--	--	----	----	----

### 2.2.5. Longitud de les frases<sup>286</sup>

Nota : Aquest punt queda recollit en l'apartat de puntuació.

### 2.2.6. Estructures nominals i adjectives i estructures verbals

Nota : Una part d'aquests casos (construccions amb verb en forma no personal – infinitiu, gerundi i participi-) ja han quedat recollides en l'apartat dels temps verbals (formes no personals).

Construcció nominal vs. construcció verbal

536	985	51	solicitando _la condena del heredero_	en què sol·licitava _que es condemnés l'hereu_	No	Sí	No
853	997	21	Procurador Sr Flores Muxi, _y con suspensión del curso de _los autos	procurador Flores Muxi. _Es va suspendre_ les actuacions	No	Sí	No
1063	1000	59	_La no procedencia de ningún motivo casacional_	_El fet que no sigui procedent cap dels motius de cassació_	No	Sí	No
590	988	33	las disposiciones legales citadas y _demás de pertinente aplicación_.	l'article esmentat i _els que són aplicables legalment_.	No	Sí	No
813	997	9	desde la fecha de _publicación de_ la misma	des de la data en _què es va publicar_ la sentència	No	Sí	No

Construcció nominal vs. construcció d' infinitiu

1070	1000	61	condenando a la parte recurrente a _l pago de_ las costas_	condemna la part recurrent a _pagar_ les costes	No	Sí	Sí
1164	1004	59	por lo que no cabe _la aplicación de_ la llamada doctrina	per la qual cosa no es pot _aplicar_ l'anomenada doctrina	No	Sí	No
119	968	77	no cabe siquiera entrar en _el examen d_ el motivo	no és possible ni tan sols entrar a _examinar_ el motiu	No	Sí	No
908	997	55	le venía atribuida la competencia para _la resolución de_ los recursos extraordinarios de revisión	se li atribuïa la competència per _resoldre_ els recursos extraordinaris de revisió	No	Sí	No
1164	1004	59	por lo que no cabe _la aplicación de_ la llamada doctrina	per la qual cosa no es pot _aplicar_ l'anomenada doctrina	No	Sí	No
	1000	46	sin _aportación de_ dato	sense _aportar_ cap dada	No	Sí	Sí

<sup>286</sup> La claredat requereix evitar frases excessivament llargues.

1044							
883	997	33	acerca de si había o no lugar a _la admisión d_ el recurso,	sobre si era procedent o no _admetre_ el recurs,	No	Sí	Sí
1053	1000	50	sin _concreción siquiera de_ su procedencia.	sense _concretar_ la seva procedència.	No	Si	No
39	967	37	con expresa condena _en costas_	amb expressa condemna _a pagar les costes_	No	Sí	No
240	972	26	con expresa condena _en costas_.	amb expressa condemna _a pagar les costes_.	No	Sí	No
626	989	48	pueden derivarse d_ el no sometimiento_ a las mismas.	poden derivar-se de _no sotmetre-s'_ hi.	No	Sí	No
1006	1000	22	y se acordó _la celebración de_ votación y fallo	i es va acordar _fer_ la votació i dictar sentència	No	Sí	No
1007	1000	22	la celebración de la votación y _fallo_ el día 18	fer la votació i _dictar sentència_ el dia 18	No	Sí	No
860	997	28	y para _su unión_ a los autos acompañó original	Per tal d'_ unir-se_ a les actuacions, també adjuntava l'original	No	Sí	Sí

### Construcción nominal vs. construcción de gerundi

211	972	9	por la que _con estimación íntegra_ de la demanda	per la qual; _estimant íntegrament_ la demanda	No	Sí	No
-----	-----	---	---	--	----	----	----

### Altres tipus de construcció no verbal vs. construcció de gerundi

19	967	15	contestando a la demanda _en base a_ los hechos	va respondre a la demanda _basant-se en_ els fets	No	Sí	Sí
----	-----	----	---	---	----	----	----

### Construcción d'infinitiu vs. construcción verbal

255	972	61	la sentencia declarará _no haber lugar_ al recurso	la sentència declararà _que no és procedent_ el recurs	No	Sí	Sí
987	1000	9	pruebas periciales _a practicar_ en el momento procesal	proves pericials _que s'han de practicar_ en el moment processal	No	Sí	Sí
1324	971	16	que estimaba de aplicación _para terminar_ suplicando que se	que estimava d'aplicació, _i acabava_ demanant que es	No	Sí	No
1333	971	18	Por providencia de 5 de Diciembre último, _al no haber comparecido el demandado Sr Rodríguez Rodríguez_	per provisió de 5 de desembre últim, _com que el demandat Sr Rodríguez Rodríguez no havia comparegut_	No	Sí	Sí
806	997	6	recurso extraordinario de revisión (...) al que _al haberse acreditado en autos su fallecimiento_,	recurs extraordinari de revisió (...), _atès que durant les actuacions es va acreditar_ la seva mort_,	No	Sí	Sí
1337	971	18	disponiendo _notificarle_ en estrados esta Providencia y las demás que recayeran.	Es va disposar que aquesta provisió i les altres que es dictessin _li serien notificades_ en estrades	No	Sí	No
840	997	17	especialmente interesaba, _dictar_ sentencia desestimatoria	demanava especialment, *_ <sup>287</sup> es dictés_ sentència desestimàtoria	No	Sí	Sí
721	993	29	ordenando _practicar_ prueba pericial	i va ordenar _que es dugués a terme_ la prova pericial	No	Si	No

<sup>287</sup> L'absència de conjunció constitueix un error gramatical.

1351	971	22	mandando _unir_ a los autos las practicadas	en què s'ordenava _que s'adjuntessin_ a les actuacions	No	Sí	Sí
------	-----	----	---	--	----	----	----

 Construcció de gerundi vs. construcció verbal<sup>288</sup>

62	968	19	y _teniendo_ declarado, en lo que	, i _té_ declarat, en allò que	No	Sí	Sí
748	993	61	12 de junio de 1996, _condenando a _la parte recurrente	12 de juny de 1996. _Condemnem_ la parte recurrent	No	Sí	Sí
994	1000	12	FALLO: Que _desestimando_ la demanda interpuesta	Decisió: _Desestimo_ la demanda interposada	No	Sí	Sí
1119	1004	12	Jorge F Español Fumanal, _siendo_ parte recurrida_ el menor de edad	Jorge Español Fumanal, la part contra la qual es recorre _és_ el menor d'edat	No	Sí	Sí
700	993	7	D Raúl Martos Beltrán; _siendo_ parte recurrida D Juan Rodon Bonany	Sr Raúl Martos Beltrán. La part apel·lada _és_ el Sr Juan Rodón Banany	No	Sí	Sí
901	997	49	Derecho Civil propio de la Comunidad Autónoma de que se trata, no _siendo_ éste el caso presente.	dret civil de la comunitat autònoma que es tracti, però aquest no _és_ el cas que tractem.	No	Sí	Sí
916	997	68	En atención a ello, _ventilándose_ en el pleito de que dimanara el presente recurso una pretensión de	En consideració a això, _atès que_ en el plet que prové d'aquest recurs _es tracta*_ una pretensió de	No	Si	No
847	997	21	defunción de su mandante y _aportando_ fotocopia	defunció del seu mandant i _aportava_ una fotocòpia	No	Sí	Sí
43	968	2	, _alegándose_, en síntesis que	; _en aquesta demanda <sup>289</sup> s'al·legava_, en síntesi, que	No	Sí	Sí
850	997	21	Providencia de 31 de Octubre, y _estando_ acreditado en autos	provisió de 31 d'octubre, i _atès que estava_ acreditat en les actuacions	No	Sí	Sí
598	989	11	_siendo_ parte recurrida D <sup>a</sup> María Teresa R M	_Hi ha actuat com a_ part apel·lada la Sra María Teresa R M	No	Sí	No
512	985	12	D. Jacint Amat Bigordá, _siendo_ parte recurrida D. FRANCISCO REGÁS PUIG	Sr. Jacint Amat Bigordá. _Hi ha actuat com a_ part apel·lada el Sr. Francisco Regàs Puig	No	Sí	No
566	988	5	; _siendo parte recurrida_ D. Antonio Domínguez Velo	_La part contra la qual es recorre ha estat_ el Sr. Antonio Domínguez Velo	No	Sí	No
1341	971	20	contenidas en los otrosíes, _recibiéndose_ el pleito a prueba	contingudes als altresíes, _es va rebre_ el plet a prova	No	Sí	Sí
1301	971	13	que acreditaba de D José Gimeno Griño, _testimoniándose_ en autos	que acreditava del Sr José Gimeno Griño, _es van testimoniar_ en les actuacions judicials	No	Sí	Sí
18	967	15	la cual compareció (...) _contestando_ la demanda	que va comparèixer (...) _va respondre a_ la demanda	No	Sí	No
871	997	31	_Impulsando_ el procedimiento	_Es va impulsar_ el procediment	No	Sí	No
26	967	18	y _sustanciándose_ la alzada	i _es va substanciar_ l'alçada	No	Sí	No

<sup>288</sup> Marquem únicament la part de la construcció que divergeix.

<sup>289</sup> En aquest cas, el pronom relatiu ha estat substituït per l'element de referència.



707	993	16	y admitido el mismo en ambos efectos, y _sustanciándose_ la alzada, la Sección	que va ser admès en ambdós efectes, i _se'n va substanciar_ l'alçada.	No	Sí	No
530	985	47	instituyendo heredero universal a su hijo D. Francisco Regàs Puig y _legando_ los pisos	va instituir hereu universal al seu fill Francisco Regàs Puig i _va llegar_ els pisos	No	Sí	No
1019	1000	25	Propiedad Horizontal y _adjudicándose_ dos entidades de la misma, que hoy mantiene	propietat horitzontal i _se'n va adjudicar_ dues entitats, que avui manté	No	Sí	Sí
1018	1000	25	dos tercios de la finca, _constituyendo_ el resto en Propiedad Horizontal	dos terços de la finca, _va constituir_ la resta en propietat horitzontal	No	Sí	Sí
1138	1004	17	portunas y _mostrando su oposición_ a la adopción	oportunes i _va oposar-se_ a l'adopció	No	Sí	No
837	997	17	representado por el Procurador Sr Gassó Espina y _oponiéndose_ a la pretensión adversa	representat pel procurador Sr Gassó Espina, i _es va oposar_ a la pretensió adversa	No	Sí	Sí
1336	971	18	se le declaró en rebeldía, _disponiendo_ notificarle en	va ser declarat en rebel·lia. //_Es va disposar_ que aquesta	No	Sí	No
1011	1000	25	de 1992, _instándose_ la declaración de herederos	de 1992. _Van instar_ la declaració d'hereus	No	Sí	No
518	985	27	interpusieron recurso de apelación. _Y substanciándose_ la alzada	van interposar recurs de cassació, _se'n va substanciar_ l'alçada	No	Sí	No
660	992	13	contestación a la demanda, _siguiendo el pleito_ su curso	contestació a la demanda, _el plet va seguir_ el seu curs	No	Sí	No
661	992	13	su curso y _haciéndoles las notificaciones_ en los estrados.	el seu curs i _les notificacions es van fer_ a les estrades.	No	Sí	No
1017	1000	25	efectivo dinerario de éstos, _vendiendo luego_ dos tercios de la finca	diners efectius dels pares, _després va vendre_ dos terços de la finca	No	Sí	No
5	997	17	a su derecho, _expidiéndose para la práctica de dicho emplazamiento el oportuno exhorto_;	al seu dret. _Per tal de dur a terme la citació a termini esmentada es va expedir l'exhort oportú_.	No	Sí	No
238	972	26	Procurador de ambas partes, _solicitando el abogado de la parte recurrente_ que se casara	procurador d'ambdues parts; _l'advocat de la part recurrent va sol·licitar_ que es cassés	No	Sí	No
324	976	17	_Acordando asimismo_ oír al Ministerio Fiscal	_Així mateix, es va acordar_ escoltar el Ministeri Fiscal	No	Sí	No
36	967	37	_solicitando el letrado de la parte recurrente_ que	_En aquesta vista el lletrat de la part recurrent va sol·licitar_ que	No	Sí	No
237	972	26	20 de febrero de 1997 a las once horas, _celebrándose_ el día y hora señalados	20 de febrer de 1997, a les 11 hores. _La vista va tenir lloc_ el dia i hora assenyalats	No	Si	No
1353	971	22	las practicadas _y trayéndolos a la vista_ para sentencia	les practicades, _i les actuacions es van porta a la vista_ per a sentència	No	Sí	No
1128	1004	16	condenada; _formulando por otrosíes_ las demás manifestaciones que estimaba	condemnada, _mitjançant els altresíes van fer_ la resta de manifestacions que van considerar	No	Sí	No
579	988	25	_habiéndose entregado_ la copia	_Es va lliurar_ la còpia del recurs	No	Sí	No

846	997	21	plazo de tres días, _habiendo evacuado dicho traslado_ el Procurador Sr Flores <sup>290</sup> Muxí, manifestando	termini de tres dies. El procurador Sr Flors Muxí _va evacuar_ el trasllat esmentat manifestant	No	Sí	No
406	979	14	_Y habiéndose solicitado por la parte recurrente_ <sup>291</sup> el recibimiento a prueba del pleito	_La part recurrent va sol·licitar_ la recepció a prova del plet	No	Sí	Sí
1330	971	17	_Habiendo transcurrido_ el término del emplazamiento	_Va transcórrer_ el termini de la citació	No	Sí	No
829	997	15	D Gerard Firmin de Graeve, y _habiéndose designado_ Ponente se pasaron al mismo las actuaciones	Sr Gerard Firmin de Graeve. _Després es va designar_ el ponent, se li van passar les actuacions	No	Sí	No

889	997	34	para dictar sentencia, _habiéndose cuestionado_ por la parte recurrida, en su contestación	per a dictar sentència, _atès que_ la part objecte de recurs _s'havia qüestionat_ en la contestació	No	Sí	No
872	997	31	procedimiento, _habiéndose impugnado por el Procurador Sr Gassó y Espina_ (...) la demanda	procediment, i _atès que_ el procurador Sr Gassó i Espina, (...), havia impugnat_ la demanda	No	Sí	Sí
869	997	30	Procurador Sr Flores Muxí y _habiéndose acreditado por el mismo_ su representación procesal	procurador Flores Muxí i _atès que havia acreditat_ la seva representació processal	No	Sí	Sí

605	989	24	como fictia confessio, _debiendo tal negativa estar relacionada_ de forma incontrovertible	com a fictia confessio, _tal negativa ha d'estar relacionada_ de forma incontrovertible	No	Sí	No
-----	-----	----	--	---	----	----	----

510	985	12	Juzgado de Primera Instancia núm. 4 de Arenys de Mar, _ejercitando_ una acción	Jutjat de Primera Instància núm. 4 d'Arenys de Mar, _en què s'exerceix_ un acció	No	Sí	No
104	968	58	en el capítulo del mismo dedicado a la prueba de las obligaciones, _fijando_ el valor	en el capítol dedicat a la prova de les obligacions, _que fixa_ el valor	No	Sí	No
51	968	14	(función jurisdiccional) que debe actuar siempre a instancia de la parte, _no pudiendo_ pronunciarse	(funció jurisdiccional) que ha d'actuar sempre a instància de la part _i que no pot_ pronunciar-se	No	Sí	Sí
1275	971	10	para su admisión a trámite, _refiriéndose_ a la legitimación	per a la seva admissió a tràmit _i en què es referia_ a la legitimació	No	Sí	Sí
1274	971	10	en los autos referidos, _consignando_ la concurrencia de todos los requisitos	en les actuacions mencionades, _en què consignava_ la concurrència de tots els requisits	No	Sí	Sí
535	985	51	entrega de legado y reclamación de legítima, _solicitando_ la condena del heredero	lliurament del llegat i reclamació de la llegítima, _en què sol·licitaven_ que es condemnés l'hereu	No	Sí	Sí
727	993	34	escrito _solicitando_ la "revisión"	un escrit _en què sol·licitava_ la	No	Sí	Sí

<sup>290</sup> Com ja hem dit en una nota precedent, la traducció del cognom és un error molt probablement generat a causa d'una traducció autònoma mal revisada.

<sup>291</sup> Estructura gramaticalment incorrecte.

				"revisió"			
1014	1000	25	1987, _apareciendo en ésta_ como adquirente	1987, _en la qual apareixia_ com a adquirent	No	Sí	Sí
42	968	2	demanda de juicio declarativo de menor cuantía _ejercitando_ acción negatoria	demanda de judici declaratiu de menor quantia _amb la qual exercitava_ acció negatòria	No	Sí	Sí
1350	971	22	providencia de 3 de Enero pasado _mandando_ unir a los autos	provisió de 3 de gener passat _en què s'ordenava_ que s'adjuntessin a les actuacions	No	Sí	No
516	985	17	se emplazó a la parte demandada, _compareciendo_ en tiempo y forma	es va citar la part demandada, _que va comparèixer_ en el temps i la forma legals	No	Sí	No
45	968	2	(licencia) , _habiéndose les concedido_ por el Ayuntamiento de Alt Arán por	(llicència), llicència _que els va concedir_ l'Ajuntament d'Alt Aran	No	Sí	No
1815	991	15	Juzgado de Primera Instancia e Instrucción núm. 3 de Badalona, _recayendo en el mismo_ sentencia estimatoria	Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 3 de Badalona, _que va dictar_ sentència estimatòria.	No	Sí	No
673	992	20	vertencia del procedimiento, _provocando_ al final	curs del procediment, _la qual cosa va provocar_ al final	No	Sí	No
1385	971	32	de dicha promoción", _comunicándolo_ así a los Sres	de l'esmentada promoció", _i qui ho va comunicar_ així als Srs	No	Sí	No
35	967	37	(la vista) ... _celebrándose_ el día	(la vista) ... _la qual va tenir lloc el dia_	No	Sí	No
1305	971	13	designándose Ponente _y pasando al mismo_ las actuaciones.	i va designar ponent, _a qui es van comunicar_ les actuacions.	No	Sí	No
529	985	47	otorgó testamento (...), _instituyendo_ heredero universal	va atorgar testament (...), _en què va instituir_ hereu universal	No	Sí	No
1326	971	16	sentencia _confirmando_ en todas sus partes	una sentència _en què es confirmessin_ totes les parts	No	Sí	Sí
393	979	10	sentencia dando lugar al mismo y _rescindiendo en todo_ la sentencia impugnada;	sentència en què s'admetés el recurs i _en què es rescindís_ tota la sentència impugnada;	No	Sí	No
226	972	11	se dictase sentencia _declarando_ la nulidad del contrato	es dictés sentència _que declarés_ la nul·litat del contracte	No	Sí	Sí
1136	1004	17	demanda formulada de contrario, _absolviendo_ íntegramente de la misma al demandado	demanda formulada de contrari _i en què s'absolgués_ íntegrament el demandat	No	Sí	Sí
1292	971	10	se dictara sentencia _dando lugar_ al recurso	es dictés una sentència _en què s'admetés_ el recurs	No	Sí	Sí
390	979	10	se dictara sentencia _dando lugar al mismo_ y	es dictés una sentència _en què s'admetés el recurs_ i	No	Sí	No

56	968	16	, _originándose_ la infracción legal	, _i s'origina_ la infracció legal	No	Sí	Sí
1069	1000	61	de 1997, _condenando_ a la parte recurrente al pago de las costas	de 1997, _i condemna_ la parte recurrent_ a pagar les costes	No	Sí	Sí
1042	1000	45	donada por su padre, _obligando_ a la reducción de esa donación.	donada pel seu pare, _i obliga a_ la reducció d'aquesta donació.	No	Sí	Sí
555	985	10	de su reclamación, _disponiendo_ que aquella	de la seva reclamació, _i disposa_ que aquella	No	Sí	Sí
107	968	63	, con el resto de la prueba	, amb la resta de prova	No	Sí	Sí

			practicada", _analizando_, a continuación	practicada", _i analitza_, a continuació			
424	979	30	declara (...), _reponiendo_ los autos	declara (...) _i reposa_ les actuacions judiciales	No	Sí	No
684	992	33	había trabajado en la Agencia de Viajes Mitre, _siendo socios_ de la entidad	havia treballat en l'agència de viatges Mitre _i eren socis_ de l'entitat	No	Sí	Sí
975	1000	6	por el letrado A TINTORÉ ARROYO, _siendo parte recurrida_ D <sup>a</sup> . ARACELI CUBAS	pel lletrat A Tintoré Arroyo, _i la part objecte de recurs és_ la Sra Araceli Cubas	No	Sí	No
88	968	36	_excediéndose la decisión_ de sus funciones jurisdiccionales	_i que la decisió s'excedeix_ de les seves funcions jurisdiccionals	No	Sí	Sí
1022	1000	31	por inoficiosa, _debiendo realizarse_ dicha reducción	per inoficiosa, _i s'ha de realitzar-se_ la reducció esmentada	No	Sí	No
812	997	9	_manifestando_ que a demanda	_i manifestava_ que la demanda	No	Sí	Sí
1149	1004	27	ha reconvenido, _causando_ indefensión a esta parte.	ha reconvingut _i ha causat_ indefensió a aquesta part.	No	Sí	No
892	997	34	para dictar sentencia, _poniéndose de manifiesto_ a las partes los resultados de	per dictar sentència, _i es va posar de manifest_ a les parts els resultats de	No	Sí	No
1013	1000	25	de esta ciudad, _firmándose_ documento privado	d'aquesta ciutat, _i es va signar_ el document privat	No	Sí	No
405	979	13	fueron declarados en rebeldía procesal, _teniéndose_ por precluido respecto de los mismos	van ser declarats en rebel·lia processal _i es va tenir_ per preclòs respecte dels esmentats	No	Sí	Sí
1304	971	13	del depósito constituido, _designándose_ Ponente	del dipòsit constituït _i es va designar_ ponent,	No	Sí	No
578	988	18	se sustanció el procedimiento, _admitiéndose_ el recurso	es va substanciar el procediment _i es va admetre_ el recurs	No	Sí	No
32	967	36	, _concediéndose_ un plazo	_i es va concedir_ un termini	No	Sí	No
720	993	29	dictó diligencia para mejor proveer _ordenando_ practicar	va dictar diligència per proveir millor _i va ordenar_ que es digués a terme	No	Sí	No
537	985	52	estimó parcialmente la demanda _fijando_ el total caudal	va estimar parcialment la demanda _i va fixar_ el total del cabal	No	Sí	No
398	979	12	se admitió a trámite (...) _disponiéndose y llevándose a efecto_ en legal forma	es va admetre a tràmit (...) _i es va disposar i fer_, en la forma legal	No	Sí	No
1013	1000	25	de esta ciudad, _firmándose_ documento privado	d'aquesta ciutat, _i es va signar_ el document privat	No	Sí	No
892	997	34	para dictar sentencia, _poniéndose de manifiesto_ a las partes los resultados de	per dictar sentència, _i es va posar de manifest_ a les parts els resultats de	No	Sí	No
1299	971	13	documentos y copias acompañados, _incoándose_ el presente procedimiento	documents i còpies adjuntes _i es va incoar_ aquest procediment	No	Sí	No
577	988	17	para conocer de dicho recurso, _remitiendo_ las actuaciones.	per conèixer aquest recurs _i va trametre_ les actuacions.	No	Sí	No
827	997	15	documentos y copias acompañados, _formándose_ autos en los que se tuvo	documents i les còpies que l'acompanyaven _i es va formar_ les actuacions en què es va tenir	No	Sí	Sí
659	992	13	declaró en rebeldía _dándose en cuanto a los mismos por precluido_ el trámite de	va declarar en rebel·lia _i es va tenir per preclòs_ el tràmit de contestació	No	Sí	No
896	997	34	quedó unido el escrito presentado _quedando los autos_ a la vista para dictar la presente resolución	va quedar unit _i les actuacions van quedar_ a la vista per dictar aquesta resolució.	No	Sí	No

683	992	32	proveído de fecha 23 de julio de 1992, _publicándose aquéllos_ en el Boletín Oficial	provisió de data 23 de juliol de 1992, _i els edictes es van publicar_ al Butlletí Oficial	No	Sí	No
1134	1004	17	estimó oportunos y _terminó suplicando_ al Juzgado	va estimar oportuns i _que va demanar_ al Jutjat	No	Sí	No
1138	1004	17	oportunas y _mostrando su oposición_ a la adopción	oportunes i _va oposar-se_ a l'adopció	No	Sí	No
1135	1004	17	y terminó _suplicando_ al Juzgado	i que _va demanar_ al Jutjat	No	Sí	No
830	997	15	se pasaron al mismo las actuaciones, _recayendo_ Providencia	se li van passar les actuacions, _i el dia 9 del mateix mes es va dictar_* una provisió	No	Sí	No
659	992	13	declaró en rebeldía _dándose en cuanto a los mismos por precluido_ el trámite de constestación	va declarar en rebel·lia _i es va tenir per preclòs_ el tràmit de contestació	No	Sí	No
898	997	44	Audiencia Provincial de Tarragona, _recayendo en fecha 17 de marzo de 1994_ sentencia confirmatoria	Audiència Provincial de Tarragona, _i en data 17 de març de 1994 es va dictar_* sentència confirmatòr	No	Sí	No
50	968	4	, _no habiéndose probado_ que haya producido daños	, _i no s'ha provat_ que hagi produït danys	No	Sí	Sí
984	1000	9	de sus padres _dando lugar_ a la partición	dels seus pares, _i així es donés lloc_ a la seva partició	No	Sí	No
402	979	12	en la que se declarara la improcedencia del mismo, _condenando_ en todas las costas y en la pérdida	en la qual es declarés la improcedència del recurs _i que es condemnés_ l'actor al pagament de les costes	No	Sí	No
394	979	10	rescindiendo en todo la sentencia impugnada, _expidiéndose_ certificación del fallo	es rescindís tota la sentència impugnada; _que s'expedís_ certificació de la decisió	No	Sí	Sí
408	979	14	así se acordó _llevándose a efecto_ las propuestas	es va acordar _que es duguessin a terme_ les que s'havien proposat	No	Sí	No
396	979	10	expidiéndose certificación del fallo y _devolviendo_ los autos	que s'expedís certificació de la decisió i _que es tornessin_ les actuacions	No	Sí	Sí
841	997	17	recurso de revisión _condenando_ al pago de las costas	recurs de revisió _i es condemnés_ al pagament de les costes	No	Sí	Sí
227	972	11	la mitad del justo precio. _Declarando_ expresamente nula de pleno derecho la citada compraventa	la meitat del preu just, _i que declarés_ expressament nul·la de ple dret la compravenda esmentada	No	Sí	Sí

## Construcción de gerundi vs. construcción d'infinitiu

890	997	34	y _habiéndose emitido_ dicho informe, por Providencia del fecha 8 de los corrientes	_Després d'emetre_ l'informe esmentat, per provisió de data 8 d'aquest mes	No	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

## Construcción de gerundi (gerundi perfet) vs. construcción de participi

403	979	13	_Habiendo transcurrido_ el término del emplazamiento	_Un cop transcorregut_ el termini de la citació	No	Sí	No
874	997	32	Que _habiendo finalizado_ el término de prueba,	_Un cop finalitzat_ el termini de prova,	No	Sí	No

## Construcció de gerundi vs. conjunció

674	992	21	fue citada en forma edictal _siendo así_ que la demandante en el juicio de primera instancia conocía	va ser citada en forma edictal, _però_ que la demandant en el judici de primera instància coneixia	No	Sí	Sí
-----	-----	----	---	---	----	----	----

## Construcció de gerundi vs. locució preposicional

1306	971	14	los antecedentes del pleito, _proveyéndose a_ los otros íes_ del escrito de demanda.	els antecedents del plet, _d'acord amb_ els altres ís de l'escrit de demanda.	No	Sí	Sí
251	972	60	Y _haciendo mérito de_ la doctrina jurisprudencial	I, _d'acord amb_ la doctrina jurisprudencial	No	Sí	Sí

## Construcció de participi vs. construcció d'infinitiu

992	1000	12	_Seguido_ el juicio por sus trámites legales, con fecha	_Después de fer_ el juicio seguint els tràmits legals_ , amb data	No	Sí	Sí
-----	------	----	--	--	----	----	----

## Construcció de participi vs. construcció verbal

972	1000	6	integrada por los Magistrados _expresados_ al margen, el recurso de	integrada pels magistrats _que figuren_ al marge, el recurs de	No	Sí	Sí
880	997	33	conforme a _lo prevenido en_ el art. 1.802	conforme a l_ que estableix_ l'article 1802	No	Sí	No
710	993	20	Al amparo de _lo previsto en_ el art. 1692	A l'empara d_ el que estableix_ l'art. 1692	No	Sí	No
709	993	20	Al amparo de _lo previsto en_ el art. 1692	A l'empara d_ el que estableix_ l'art. 1692	No	Sí	No
746	993	58	De conformidad con _lo dispuesto en_ el art 1715	De conformitat amb _el que estableix_ l'art. 1715	No	No	No
723	993	31	De conformidad con _lo dispuesto en_ el art. 342	De conformitat amb _el que disposa_ l'art. 342	No	Sí	Sí
640	989	72	concorde con _lo dispuesto_ en los arts.	concorde amb _el que disposen_ els articles	No	Sí	Sí
1161	1004	52	a tenor de _lo dispuesto en_ el art. 110 del Código de sucesiones.	a tenor d_ el que disposa_ l'art. 110 del Codi de successions.	No	Sí	Sí
1169	1004	78	Por imperativo de _lo dispuesto en_ el último párrafo	Per imperatiu del _que disposa_ l'últim paràgraf	No	Sí	Sí
900	997	46	para su conocimiento y resolución, en base a _lo establecido en_ los arts. 1801 de la LEC	per al seu coneixement i resolució, partint d_ el que estableixen_ els articles 1801 de la Llei	No	Sí	Sí
247	972	53	tampoco cabrá la rescisión por _lo dispuesto en_ el art. 321.2	tampoc no hi haurà rescissió p_ el que es disposa_ a l'art. 321.2	No	Sí	Sí
253	972	61	De conformidad con _lo dispuesto en_ el último párrafo	De conformitat amb _el que es disposa_ a l'últim paràgraf	No	Sí	Sí
1116	1004	12	integrada por los Magistrados _indicados al margen_	integrada pels magistrats _que més amunt s'esmenten_ ,	No	Sí	No
547	985	83	imputa a la legítima de los nietos actores _lo recibido_ en donación	imputa a la llegítima dels néts actors _el que s'ha rebut_ en donació	No	Sí	No

922	997	71	nulidad de todo _lo actuado_ y prevenimos	declara la nul·litat de tot _el que s'ha fet_ i adverteix la part	No	Sí	No
690	992	42	En atención a todo _lo expuesto_	En consideració a tot _el que s'ha exposat_	No	Sí	No
1048	1000	47	Dice así: " Por todo _lo expuesto_, entiende esta representación	diu així: " per tot _el que s'ha exposat_, aquesta representació	No	Sí	No
879	997	33	conforme a _lo prevenido en_ el art. 1.802 de la Ley de Enjuiciamiento Civil	conforme a_l que estableix_ l'article 1802 de la Llei d'enjudiciament civil	No	Sí	No
1168	1004	70	concede _lo solicitado_ excepto "la	concedeix _el que s'ha sol·licitat_ excepte la	No	Sí	No
534	985	49	De conformidad con _lo dispuesto_ en dicha Memoria	De condormitat amb _el que s'ha disposat_ en l'esmentada memòria	No	Sí	No
64	968	19	de _lo pedido_	d_el que s'ha demanat_	No	Sí	No
558	985	10 6	En atencón a todo _lo expuesto_	En consideració de tot _el que s'ha exposat_	No	Sí	No
623	989	44	Por todo _lo dicho_ no puede estimarse	Per tot _el que s'ha dit_, no pot estimar-se	No	Sí	No
608	989	25	en relación con _lo dispuesto_ en el art. 1253	en relació amb _el que s'ha disposat_ a l'art. 1253	No	Sí	No
245	972	44	contrariamente a _lo afirmado_ por el recurrente	contràriament a_l que s'ha afirmat_ pel recurrent	No	Sí	No
58	968	16	entre _lo pedido_	entre _el que s'ha demanat_	No	Sí	No
543	985	56	el montante de _lo entregado_, es cantidad superior	el total d_el que s'ha lliurat_, és una quantitat	No	Sí	No
92	968	41	con _lo alegado y probado_,	decisió congruent amb _el que s'ha al·legat i provat_,	No	Sí	No
1039	1000	43	menos de _lo pedido_ (ejem.	menys d_el que s'ha demanat_ (exemple	No	Sí	No
917	997	68	declarar la nulidad de todo _lo actuado_, previniendo a la parte recurrente	declarar la nul·litat de tot _el que s'ha fet_ i prevenir la part recurrent	No	Sí	No
1802	991	11	conforme a _lo establecido_ para la sustenciación	conforme a_l que s'ha establert_ per a la substanciació	No	Sí	No
558	985	10 6	En atención a todo _lo expuesto_	En consideració de tot _el que s'ha exposat_	No	Sí	No
59	968	16	y _lo resuelto_.	i _el que s'ha resolt_.	No	Sí	Sí
87	968	36	_lo solicitado_	_allò que s'ha sol·licitat_	No	Sí	No
635	989	68	A _lo ya dicho_ sobre la prueba	A_l que ja s'ha esmentat_ sobre la prova	No	Sí	No
532	985	48	como ampliación de _lo dispuesto en el mismo_, ordeno que el heredero	com a ampliació d_el que s'hi ha disposat_, ordeno que l'hereu	No	Sí	No
250	972	56	de _lo ya argumentado_.	_el que ja s'ha argumentat_.	No	Sí	Sí
1036	1000	42	ni menos de _lo admitido por el demandado_, ni cosa	ni menys d_el que el demandat ha admès_, ni cosa	No	Sí	Sí
1035	1000	42	conceder más de _lo pedido por éstas_, ni menos	concedir més d_el que elles han demanat_, ni menys	No	Sí	No
620	989	39	con _lo manifestado por_ el Tribunal Supremo_	amb _el que ha manifestat_ el Tribunal Suprem	No	Sí	Sí
1835	991	34	hechos ajenos al proceso y _ocurridos_ fuera del mismo, que	fets aliens al procés i _que han ocorregut_ fora, que han provocat	No	Sí	Sí
1791	991	5	documentos decisivos _detenidos_	documents decisius _que han estat detinguts_	No	Sí	No
807	997	6	Letrado D Juan José Foncillas	lletrat Juan José Foncillas	No	Sí	No

			Roselló-Figueras. Y _formulado_ contra la sentencia firme	Roselló-Figueras. Aquest recurs _s'ha formulat_ contra la sentència ferma			
858	997	28	poder general para pleitos _acompañado con_ escrito anterior	poder general per a plets _que acompanyava_ l'escrit anterior	No	Sí	Sí
826	997	15	con los documentos y copias _acompañados_, formándose	amb els documents i les còpies _que l'acompanyaven_ i es van formar	No	Sí	No
1005	1000	21	parte recurrida y _personada_ para que formalizara	part objecte de recurs i _que havia comparegut_ perquè formalitzés	No	Sí	No
409	979	14	llevándose a efecto las _propuestas_ y _admitidas_	que es duguessin a terme les _que s'havien proposat_ i _havien estat admeses_	No	Sí	No
1344	971	20	se llevaron a efecto las _propuestas_ y _admitidas_, todo ello con el resultado que	es van dur a terme les _que s'havien proposat_ i _s'havien admès_, amb el resultat que	No	Sí	No
1361	971	24	el día y hora _al efecto_ señalados_ con la asistencia	el dia i a l'hora _que havien estat assenyalats_ amb l'assistència	No	Sí	No
1265	971	5	en el domicilio _elegido por los mismos_: efectos.	en el domicili _que van elegir_: efecte.	No	Sí	No
1139	1004	17	medidas cautelares _interesadas_ de contrario.	mesures cautelars _que havia demanat_ la part contrària.	No	Sí	No
249	972	56	de lo ya _argumentado_.	del _que ja s'ha argumentat_.	No	Sí	No

667	992	15	Ley de Enjuiciamiento Civil, y _señalada_ la votación	Llei d'enjudiciament civil, i _es va assenyalat_ la votació	No	Sí	No
1371	971	28	después de que hubiera recaído sentencia, _devenida firme_.	després que s'hagués dictat sentència i _hagués esdevingut ferma_.	No	Sí	No
1339	971	20	Sr Manjarín Albert y _por_ contestada_ por los mismos la demanda	Sr Manjarín Albert.// _Es va tenir per contestada_ per les persones esmentades la demanda	No	Sí	No

### Construcció de participi vs. construcció nominal

729	993	34	se denegó por _proveído_ de la Sección.	es va denegar per _una provisió_ de la Secció.	No	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

### Adjectiu vs. construcció verbal

546	985	81	y su jurisprudencia _interpretadora_, en orden a	i la jurisprudència _que l'interpreta_, en el sentit de	No	Sí	No
902	997	49	no siendo éste el caso _presente_.	però aquest no és el cas _que tractem_.	No	Sí	No
988	1000	9	momento procesal oportuno, importe _correspondiente_ a la legítima	moment processal oportú, i _que correspon_ a la part de la legítima	No	Sí	No
1050	1000	49	todavía más confuso e _improsporable_.	encara més confús i _no pot prosperar_.	No	Sí	No
726	993	32	devolver los mismos a la parte _presentante_ y así se hizo.	tornar-los a la parte _que els havia presentat_ i així es va fer.	No	Sí	No



## ANÀLISI I APLICACIÓ

726	993	32	devolver los mismos a la parte_presentante_ y así se hizo.	tornar-los a la parte _que els havia presentat_ i així es va fer.	No	Sí	No
554	985	101	con la jurisprudencia _interpretadora del mismo_.	amb la jurisprudència _que l'interpreta_.	No	Sí	No
541	985	55	del Codi de Successions y jurisprudencia _interpretadora del mismo_.	del Codi de successions i jurisprudència _que l'interpreta_.	No	Sí	No

## 2.2.7 Construccions amb verb buit

### Construcció amb verb buit vs. construcció amb verb semànticament ple

86	968	36	que el fallo _guarde acatamiento_ a lo sustancial	que la decisió _acati_ el que hi ha de substancial	No	Si	No
1820	991	18	alega ahora haber _venido en conocimiento_, a través de un	al·lega ara haver _sabut_, a través d'un informe	No	Sí	No
1138	1004	17	oportunas y _mostrando su oposición_ a la adopción	oportunes i _va oposar-se_ a l'adopció	No	Si	No
845	997	21	y en cuanto al otrosí presentado _se dio traslado_ al Procurador	Quant a altresí presentat, _es va traslladar_ al procurador	No	Si	No
1033	1000	42	Si acaso, _hace mención a_ una posible incongruencia	Potser sí que _menciona_ una possible incongruència	No	Sí	No
907	997	55	Al Tribunal de Cassació, en efecto, _le venía atribuida_ la competencia para la resolución de los re	Al Tribunal de Cassació, en efecte, _se li atribuïa_ la competència per resoldre recursos	No	Sí	Sí

## 2.2.8. Enumeracions clares i lògiques/poc lògiques

-----

## 2.2.9. Paraules planeres i més usuals/cultismes

### Unitat lèxica culta o poc usual vs. unitat lèxica planera o o usual

(monolexemàtica vs. monolexemàtica)

1391	971	35	argucias, maniobras, _asechanzas_ que reflejan	argúcies, maniobres, _paranys_ que reflecteixen malícia	No	Sí	No
1030	1000	38	vienen hoy contestes a la hora de afirmar que el _cauce_ procesal adecuado	estan d'acord a afirmar que la _via_ processal adequada	No	Sí	No
1370	971	28	después de que hubiera _recaído_ sentencia	després que s'hagués _dictat_ sentència	No	Sí	No
1821	991	19	"Las Sentencias _recaídas_ en aquel procedimiento".	"Les sentències _dictades_ en aquell procediment".	No	Sí	No
622	989	41	no deja de ser un _óbice_ a la libre investigación	no deixa de ser un _obstacle_ a la lliure investigació	No	Sí	No
1047	1000	47	_Resulta_ cita obligada,	_És_ una cita obligada,	No	Si	No
1328	971	16	y los embargos _practicados_ en ejecución de sentencia	i els embargaments _fets_ en execució de sentència	No	Sí	Sí
1372	971	29	profusas alegaciones _vertidas_ por ambas partes	profuses al·legacions _fetes_ per ambdues parts	No	Sí	No
916	997	68	En atención a ello, ventilándose en el pleito de que _dimana_ el presente recurso una pretensión de	En consideració a això, atès que en el plet que _prové_ d'aquest recurs es tracta un pretensió de	No	Sí	No

1025	1000	32	Contra dicha sentencia _se instaure_ ahora recurso de casación por los demandantes iniciales_	Contra la sentència esmentada els demandants inicials _interposen_ ara un recurs de cassació	No	Sí	No
619	989	39	hechos en que se _funde_; filtro que no	fets en els quals es _fonamenti_; filtre que no	No	Sí	No

(monolexemàtica vs. polilexemàtica)

1390	971	35	se asocia a un _proceder_ doloso que demuestra	s'associa a una _manera de fer_ dolosa que demostra	No	Sí	No
74	968	31	_obvia_ decir que la abertura	_no cal dir_ que l'obertura	No	Sí	No

(polilexemàtica vs. monolexemàtica)

528	985	43	_resulta preciso_ aludir a los hechos determinantes	_cal_ al·ludir els fets determinants	No	Sí	No
914	997	63	sobre cuya bondad ni siquiera _es preciso_ pronunciarse, sino	de les quals ni tan sols _cal_ pronunciar-se, sinó	No	Sí	No
714	993	28	en el seno del recurso de apelación de que _trae causa_ el presente recurso	al sí del recurs d'apel·lació que _ha originat_ aquest recurs	No	Sí	No
1345	971	20	con el resultado que _es de ver_ en los autos.	amb el resultat que _consta_ a les actuacions.	No	Sí	No

(polilexemàtica vs. polilexemàtica)

1015	1000	25	haciéndolo con _efectivo dinerario_ de éstos	fent-ho amb _diners efectius_ dels pares	No	Sí	No
123	968	77	Casada la sentencia en parte, _por mor de_ la estimación	Cassada en part la sentència, _a causa de_ l'estimació	No	Sí	Sí
214	972	9	todas las demás que de la misma puedan _traer causa_	totes les altres que puguin _derivar_ d'aquesta	No	Sí	No
1373	971	29	y que no _son atinentes_ al presente recurso	i que no _atenyen_ a aquest recurs	No	Sí	No
1029	1000	38	Doctrina y jurisprudencia _vienen hoy contestes a la hora de afirmar_ que el cauce procesal	La doctrina i la jurisprudència _estan d'acord a afirmar_ que la via processal	No	Sí	No

## 2.2.10. Presència freqüent/ limitada d'adverbis acabats en –ment

Adverbi acabat en –ment vs. adverbi no acabat en -ment

736	993	48	A lo anterior, _suficientemente_ concluyente, han de unirse	A l'anterior, _prou_ concloent, han d'unir-se	No	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

Adverbi acabat en –ment vs. oració de relatiu

556	985	10 <sup>4</sup>	en tal concepto nada han recibido _conocidamente_ los recurrentes.	en tal concepte els recurrents no han rebut res _que se sàpiga_.	No	Sí	No
-----	-----	-----------------	--	--	----	----	----

[prep. + adj.] vs. adverbial

1152	1004	34	tal derecho y, _en especial_ a su hijo Sergio	tal dret i, _especialment_, al seu fill Sergi	No	Sí	No
------	------	----	---	---	----	----	----

## 2.2.11. Ús freqüent/ limitat dels demostratius

[Article + adjectiu] vs. demostratiu:

1268	971	6	al margen, _el presente_ proceso_ civil de recurso	al marge, _aquest_ procés civil de recurs extraordinari	No	Sí	Sí
527	985	43	el contenido fundamental d_el presente_ recursos de casación	el contingut fonamental _aquest_ recurs de cassació	No	Sí	No
755	993	64	con testimonio de _la presente_ resolución.	amb testimoniatge d'_aquesta_ resolució.	No	Sí	No
731	993	35	preparó, a continuación, _el presente_ recurso de casación	va preparar, a continuació, _aquest_ recurs de cassació	No	Sí	No
111	968	66	concorre en _el presente_ caso en parte debido a	concorre en _aquest_ cas en part a causa de	No	Sí	No
998	1000	13	las costas d_el presente_ juicio."	les costes d'_aquest_ judici".	No	Sí	No
1003	1000	20	la admisión a trámite d_el presente_ recurso.	l'admissió a tràmit d'_aquest_ recurs.	No	Sí	No
1157	1004	39	se regirán por _el presente_ Código las sucesiones	es regiran per _aquest_ Codi les successions	No	Sí	No
1165	1004	63	En _la presente_ litis no cabe invocar	En _aquesta_ litis no es pot invocar	No	Sí	No
520	985	35	la admisión a trámite d_el presente_ recurso.	l'admissió a tràmit d'_aquest_ recurs.	No	Sí	No
715	993	28	_el presente_ recurso	_aquest_ recurs	No	Sí	No
696	992	47	certificación d_el presente_ FALLO , devolviéndose	certificació d'_aquesta_ sentència i tornar	No	Sí	No
1374	971	29	no son atinentes a _l presente_ recurso extraordinario_	no atrenyen a _aquest_ recurs extraordinari	No	Sí	No
1282	971	10	maquinación fraudulenta; que en _el presente_ supuesto se hallaban frente a una sentencia	maquinació fraudulenta.// Exposava que en _aquest_ supòsit es trobaven	No	Sí	No
595	988	36	con certificación de _la presente_ resolución.	amb certificació d'_aquesta_ resolució.	No	Sí	Sí
652	992	9	al margen, _el presente_ proceso civil de recurso	al marge, _aquest_ procés civil_ de recurs	NO	Sí	Sí
1825	991	22	En _el caso presente_ no se ha recobrado	En _aquest cas_ no s'ha recobrat	No	Sí	No

1837	991	35	Ninguna de estas condiciones se produce en _el presente_.	Cap d'aquestes condicions no es produeix en _aquest_ cas_.	No	Sí	No
563	985	109	con certificación de _la presente_.	amb certificació d'_aquesta_ resolució.	No	Sí	No

[Article + V participi] vs. demostratiu

843	997	21	comparecido en _los referidos_ autos en nombre y representación de	comparegut en _aquestes_ actuacions en nom del demandat	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--	---	----	----	----

576	988	17	Tribunal Superior de Justicia de Cataluña para conocer de _dicho_ recurso,	Tribunal Superior de Justícia de Catalunya per conèixer _aquest_ recurs	No	Sí	No
-----	-----	----	--	---	----	----	----

## [Article + pronom relatiu] vs. demostratiu

224	972	11	formulando al mismo tiempo reconvención, en _la que_ suplicaba se dictase	formulant alhora reconversió. En _aquesta_ suplicava que es dictés	No	Sí	Sí
-----	-----	----	---	--	----	----	----

## Pronom personal tònic vs. demostratiu

1368	971	28	por _ello_ no tuvo conocimiento	per _això_ no va tenir coneixement	No	Sí	Sí
------	-----	----	---------------------------------	------------------------------------	----	----	----

## 0 vs. demostratiu

745	993	56	en el caso de __autos las dos pruebas	en el cas d'_aquestes_ actuacions, les dues proves	No	No	No
-----	-----	----	---------------------------------------	--	----	----	----

## 2.2.12. Ús freqüent/ limitat dels possessius

## Possessiu vs. 0

1829	991	24	sin esperar a tener en _su_ contra una sentencia firme.	sense esperar a tenir una sentència ferma en __contra.	No	Sí	No
------	-----	----	---	--	----	----	----

## 2.2.13 Ús freqüent/ limitat d'estructures pronominals

## Demostratiu vs. 0

717	993	29	señaló día para la vista y, celebrada _ésta_, dictó	va assenyalar dia per a la vista i, un cop realitzada __, va dictar	No	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

## Demostratiu vs. [article + N]

1016	1000	25	con efectivo dinerario de _éstos_, vendiendo luego	amb diners efectius d_els pares_, després	No	Sí	Sí
683	992	32	proveído de fecha 23 de julio de 1992, publicándose _aquéllos_ en el Boletín Oficial	provisió de data 23 de juliol de 1992, i _els edictes_ es van publicar al Butlletí Oficial	No	Sí	No

## Pronom personal àton vs. [article + N]

1125	1004	16	dictara sentencia por la que estimando _la_, se condenara	dictés una sentència en què s'estimés _la demanda_ i en què es condemnés	No	Sí	Sí
------	------	----	---	--	----	----	----

## [Article + pronom relatiu] vs. [especificador + N]

3	967	13	, en _la que_	. En _aquesta demanda_	No	Sí	Sí
---	-----	----	---------------	------------------------	----	----	----

979	1000	9	Dª Araceli Cubas Marín, en _la_ que_ tras alegar los fundamentos de derecho, se suplicaba	la Sra Araceli Cubas Marín.En _aquesta demanda,_ després d'al·legar els fonaments de dret suplicava	No	Sí	Sí
-----	------	---	---	---	----	----	----

## 2.2.14. Abundant/ limitat ús de frases fetes i locucions

-----

## 2.2.15. Els determinants davant de nom

0 vs. article

646	989	80	de las costas del recurso y __ pérdida del depósito	de les costes del recurs i a _la_ pèrdua del dipòsit	No	Sí	Sí
862	997	28	acompañó __ original de la escritura de compra-venta	també adjuntava _l'_ original de l'escriptura de compravenda	No	Sí	Sí
385	979	7	recaída en __ autos de juicio de cognición	dictada en _les_ actuacions de judici de cognició	No	Sí	Sí
1268	971	7	en __ autos de juicio de cognición	en _les_ actuacions de judici de	No	Sí	Sí
1805	991	11	ninguna de las partes solicitara __ celebración de la vista	cap de les parts sol·licités _la_ celebració de vista	No	Sí	Sí
1303	971	13	testimoniándose en __ autos	es van testimoniar en _les_	No	Sí	Sí
1843	991	39	imposición de las costas causadas al recurrente y __ pérdida del depósito	imposició de les costes al recurrent i a _la_ pèrdua del dipòsit	No	Sí	Sí
1314	971	15	con entrega de __ copias	amb lliurament de _les_ còpies	No	Sí	Sí
1793	991	7	dictada en __ autos de juicio de cognición	dictada en _les_ actuacions de judici de cognició	No	Sí	Sí
1315	971	15	con entrega de copias y __ correspondientes cédulas	amb lliurament de les còpies i _les_ corresponents cèdules	No	Sí	Sí
1320	971	16	compareció en __ autos	va comparèixer en _les_ actuacions judicials	No	Sí	Sí
1133	1004	17	Compareció en __ autos el demandado	l va comparèixer a _les_ actuacions el demandat	No	Sí	Sí
859	997	28	poder general para pleitos acompañado con __ escrito anterior y que	poder general per a plets que acompanyava _l'_ escrit anterior i que	No	Sí	No
851	997	21	y estando acreditado en __ autos el fallecimiento del actor recurrente	i atès que estava acreditat en _les_ actuacions el traspàs de l'actor recurrent	No	Sí	No
2	967	13	Vistos __ autos	van ser vistes _les_ actuacions	No	Sí	No
1128	1004	16	condenada; formulando por __ otrosí las demás manifestaciones que estimaba	condemnada, mitjançant _els_ altresí van fer la resta de manifestacions que van considerar	No	Sí	No
8	967	13	con __ apercibimiento de que	amb _l'_ advertiment que	No	Sí	Sí
825	997	15	con los documentos y __ copias	amb els documents i _les_ còpies	No	Sí	Sí
828	997	15	formándose __ autos en los que se tuvo por comparecido	i es van formar _les_ actuacions en que es va tenir per comparegut	No	Sí	Sí
1028	1000	38	__ Doctrina y jurisprudencia vienen hoy contestes	_La_ doctrina i la jurisprudència estan d'acord	No	Sí	No
1028	1000	38	Doctrina y __ jurisprudencia vienen hoy contestes	La doctrina i _la_ jurisprudència estan d'acord	No	Sí	No

399	979	12	disponiéndose y llevándose a efecto en __ legal forma el emplazamiento	es va disposar i fer , en _la_ forma legal, la citació a termini	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--	--	----	----	----

1349	971	22	se dictó __ providencia	es va dictar _una_ provisió	No	Sí	Sí
1309	971	15	por __ providencia de fecha 3 de Octubre	per _una_ provisió de data 3 d'octubre	No	Sí	Sí
1291	971	10	que previos los trámites legales se dictara __ sentencia dando	que, un cop fets els tràmits legals, es dictés _una_ sentència en què	No	Sí	Sí
1270	971	10	mediante __ escrito de fecha 12 de Julio	mitjançant _un_ escrit de data 12 de juliol	No	Sí	Sí
391	979	10	se dictara __sentencia dando lugar a	es dictés _una_ sentència en què s'admetés	No	Sí	No
539	985	54	En __ Auto de aclaración	En _una_ interlocutòria d'aclariment	No	Sí	No
728	993	34	había presentado, ante el Juzgado de Guardia; __ escrito solicitando	havia presentat, davant el jutjat de guàrdia, _un_ escrit en què sol·licitava	No	Sí	No
743	993	53	por __perito cuya recusación	per _un_ expert , la recusació del qual	No	No	No
857	997	28	se presentó __ escrito en el que hacía referencia al	va presentar _un_ escrit_ en què feia referència al	No	Sí	No
878	997	33	Por __ Providencia del día 3 de Marzo	Mitjançant _una_ provisió del dia 3 de març	No	Sí	Sí
695	992	47	expídase __ certificación del presente FALLO	S'ha d'expedir _una_ certificació d'aquesta sentència	No	Sí	Sí
848	997	21	y aportando __ fotocopia del poder para pleitos	i aportava _una_ fotocòpia del poder per a plets	No	Sí	Sí
823	997	15	Por __ Providencia de 6 de Octubre de 1995	Per mitjà d'_una_ provisió de 6 d'octubre de 1995	No	Sí	Sí
912	997	60	en primer lugar, seguir __ contrario criterio vaciaría de contenido	en primer lloc, seguir _un_ criteri contrari buidaria de contingut	No	Sí	Sí

## Relatiu vs. article

511	985	12	entrega de legado; _cuyo_ recurso fue interpuesto por	lliurament de llegat. _El_ recurs va ser interposat	No	Sí	Sí
974	1000	6	sobre reducción de donación, _cuyo_ recurso fue interpuesto por D <sup>a</sup>	sobre reducció de donació. _El_ recurs va ser interposat per la Sra	No	Sí	Sí
386	979	7	con domicilio en Barcelona; _cuyo_ recurso fue interpuesto	amb domicili a Barcelona. _El_ recurs va ser interposat	No	Sí	Sí
597	989	11	reclamación de paternidad; _cuyo_ recurso ha sido interpuesto	reclamació de paternitat. _El_ recurs ha estat interposat	No	Sí	Sí
1117	1004	12	usufructo testamentario catalán, _cuyo_ recurso fue interpuesto por los demandantes de dichos autos	usdefruit testamentari català. _El_ recurs el van interposar els demandants de les actuacions esmenta	No	Sí	Sí
699	993	7	_cuyo_ recurso fue interpuesto	_El_ recurs va ser interposat	No	Sí	Sí

## Vparticipi vs. article

1012	1000	25	en vida, _dichos_ padres habían adquirido	En vida, _els_ pares havien adquirit	No	Sí	Sí
------	------	----	---	--------------------------------------	----	----	----

## 2.2.16 Oracions afirmatives/ negatives

-----

## 2.2.17. Enllaços precisos/ poc precisos o absents

En català, tendència a l'ús d'enllaços precisos.

Conjunció "que" vs. 0

1307	971	15	_Que_ recibidos los autos reclamados	_Un cop rebudes les actuacions judicials reclamades	No	Sí	Sí
874	997	32	_Que_ habiendo finalizado el término de prueba,	_Un cop finalitzat el termini de prova,	No	Sí	No

Conjunció "i" vs. adverbí

818	997	13	_Y_ fundamentava la demanda	_Seguidament_ fonamentava la demanda	No	Sí	No
-----	-----	----	-----------------------------	--------------------------------------	----	----	----

Locució vs. 0

1065	1000		Así pues	--	No	No	No
------	------	--	----------	----	----	----	----

0 vs. conjunció "que"

525	985	39	que se desestimara el recurso en todos sus motivos, __ se calculasen los intereses	que es desistimessin tots els motius del recurs, _que_ es calculessin els interessos	No	No	No
526	985	39	y __ se condenase a la recurrente	i _que_ es condemnés la recurrent	No	No	No
225	972	11	suplicaba __ se dictase sentencia	suplicava _que_ es dictés sentència	No	Sí	Sí
865	997	28	suplicando a la Sala __ tuviera por cumplimentada esta parte	suplicava a la Sala _que_ tingués per acomplerta aquesta part	No	Sí	Sí
12	967	13	y por último, __ se aperciba a los demandados	i, al l'últim, _que_ s'adverteixi els demandats	No	Sí	Sí
839	997	17	para terminar suplicando __ se tuviera por impugnado	finalment suplicava _que_ es tingués per impugnat	No	Sí	Sí
6	967	13	solicitaba __ se dictase sentencia	se sol·licitava _que_ es dictés sentència	No	Sí	Sí
21	967	15	suplicando __ se desestimase la demanda	suplicant _que_ es dictés la demanda	No	Sí	Sí
523	985	37	que se casara la sentencia recurrida y __ se concediera la cuantía	que es cassés la sentència objecte d'apel·lació i _que_ es concedís la quantitat	No	Sí	Sí

0 vs. adverbí / locució

816	997	9	6 de Julio de 1995; __ se refería a la constitución del depósito previo	el 6 de juliol de 1995. _També_ feia referència a la constitució del dipòsit previ	No	Sí	Sí
820	997	13	documentos decisivos y recobrados que se dirán; __	documents decisius i recobrats que es diran. _Finalment_	No	Sí	Sí



			exponía los demás hechos y los fundamentos	exposava els altres fets i els fonaments			
221	972	9	la Escritura de compraventa de D <sup>a</sup> MARIA CABILLA SANCHEZ de fecha 6.9.90 __ único documento eficaz.	l'escriptura de compravenda de la Sra Maria Cabilla Sánchez de data 6.9.90 _com a _ únic document ef	No	Sí	Sí

### 2.3. Criteris relacionats amb la funcionalitat: concisió i precisió

#### 2.3.1. Presència/absència d'elements superflus o sobreentesos.

Presència d'element superflu o d'element que pot ser sobreentès vs. absència d'element superflu o sobreentès

1347	971	22	__Transcurrido el término de pruebas	_Un cop_ transcorregut el termini de proves,	No	Sí	Sí
717	993	29	señaló día para la vista y, __ celebrada ésta, dictó	va assenyalar dia per a la vista i, _un cop_ realitzada, va dictar	No	Si	No
1307	971	15	Que__ recibidos los autos reclamados	_Un cop_ rebudes les actuacions judicials reclamades	No	Sí	Sí
874	997	32	Que__ habiendo finalizado el término de prueba,	_Un cop_ finalitzat el termini de prova,	No	Sí	No

609	989	26	el día 5 de los corrientes, __ en que tuvo lugar	el dia 5 dels corrents, _dia_ que va tenir lloc	No	Sí	No
410	979	16	el 28 de los corrientes __en que tuvo lugar.	el 28 dels corrents, _dia_ en què va tenir lloc	No	Sí	No

836	997	17	el _referido_ demandado compareció	El __demandat va comparèixer	No	Sí	No
852	997	21	que del mismo ostentaba el _referido_ Procurador Sr Flores Muxi	que n'exercia el __ procurador Flores Muxí.	No	Sí	Sí
996	1000	12	debo absolver y absuelvo a la _referida_ demandada de todas las peticiones	absolc la __ demandada de totes les peticions	No	Sí	No

1277	971	10	el art. 1796,4 de la citada Ley _que_ establece que	l'art. 1796.4 de la Llei esmentada __ estableix que	No	Sí	Sí
414	979	21	La primera cuestión que debe, _pues_, plantearse la Sala es la procedencia	La primera qüesió que la Sala s'ha de plantejar __ és la procedència	No	Sí	No
810	997	9	como _así_ aparecía del documento número 1	com __ es reflectia en el document número 1.	No	Sí	No
584	988	26	el Magistrado _de esta Sala_ Ilmo Sr D Luis M <sup>a</sup> Díaz Valcárcel.	el magistrat __ Il·lm. Sr Luis M Díaz Valcárcel.	No	Sí	No
750	993	63	notifiquese __ a las partes personadas	Notifiqueu _aquesta resolució_ a les parts personades	No	Sí	No
114	968	72	_bien que_ con una argumentación	__ amb una argumentació	No	Sí	Sí

1143	1004	18	Julio de 1995, cuya parte dispositiva es _como sigue_:	juliol de 1995, la part dispositiva de la qual és ___:	No	Sí	No
98	968	47	prohibición de suprimir ninguno de ellos_.	prohibició de suprimir-ne cap__.	No	Sí	No
1342	971	20	recibiéndose el pleito a prueba por el término de (...) para proponer y practicar___, dentro de los plazos	es va rebre el plet a prova pel termini de (...) per proposar i practicar _la prova_ i, en el termini	No	Sí	No
716	993	29	y comparecidas _que fueron_ las partes emplazadas	i comparegudes __ les parts citades	No	Sí	No
1321	971	16	Procurador de los Tribunales D Francisco Javier Manjarín Albert, _personándose en los mismos_, en nombre y representación de los demás	procurador dels tribunals Sr Francisco Javier Manjarín Albert, __ en nom i representació dels demás	No	Sí	No
1334	971	18	se tuvo por precluido _respecto del mismo_ el trámite de contestación a la demanda	es va tenir per preclòs __ el tràmit de contestació a la demanda	No	Sí	No
34	967	37	se señaló _para que tuviera lugar_ la vista el día	es va assenyalar __ la vista per al día	No	Sí	No
236	972	26	se señaló _para que tuviera lugar_ la vista el día 20 de febrero	es va assenyalar __ la vista per al día_ 20 de febrer	No	Sí	No

1001	1000	20	Roser Castelló Lausaca en nombre _y representación_ de_ D <sup>a</sup> ENCARNACIÓN	Roser Castelló Lasauca, en nom __ de la Sra Encarnación	No	Sí	Sí
978	1000	9	Roser Castelló Lausaca, actuando en nombre _y representación_ de D <sup>a</sup> Encarnación y D	Roser Castelló Lausaca, en nom __de la Sra Encarnación i del Sr	No	Sí	Sí
919	997	71	Que _debemos declarar y_ declaramos la incompetencia	La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya __declara la incompetència	No	Sí	No
995	1000	12	Que desestimando la demanda (...), _debo absolver y_ absuelvo a la referida demandada	Desestimo la demanda (...) i__ absolc la demandada	No	Sí	No

### Absència de referent vs. presència de referent

36	967	37	__ solicitando el letrado de la parte recurrente que	_En aquesta vista_ el lletrat de la part recurrent va sol·licitar_ que	No	Sí	No
----	-----	----	--	--	----	----	----

### 2.3.2. Abús/ no abús d'oracions subordinades (especialment les subordinades en temps no finit)

#### Oració subordinada en temps finit vs. oració simple

565	988	5	_cuyo recurso ha sido interpuesto_	_El recurs ha estat interposat_	No	Sí	Sí
5	967	13	_en la que (...) solicitaba_	_En aquesta demanda (...) se sol·licitava_	No	Sí	Sí
209	972	9	y D <sup>a</sup> JOSEFA SANCHEZ LOPEZ _en la que solicitaba_	i la Sra. Josefa Sánchez López. _En la demanda se sol·licitava_	No	Sí	No

1547	971	17	sin que _compareciera el otro demandado en revisión D Ricardo Rodríguez Rodríguez_.	i _l'altre demandat en revisió Sr Ricardo Rodríguez Rodríguez no hi va comparèixer_.	No	Sí	No
------	-----	----	---	--	----	----	----

## Oració subordinada en temps no finit (gerundi) vs. oració simple

238	972	26	Procurador de ambas partes, _solicitando el abogado de la parte recurrente_ que se casara	procurador d'ambdues parts; _l'advocat de la part recurrent va sol·licitar_ que es cassés	No	Sí	No
846	997	21	plazo de tres días, _habiendo evacuado dicho traslado el Procurador Sr Flores <sup>292</sup> Muxí_, manifestando	termini de tres dies. _El procurador Sr Flors Muxí va evacuar el trasllat esmentat_ manifestant	No	Sí	No
835	997	17	a su derecho, _expidiéndose para la práctica de dicho emplazamiento el oportuno exhorto_;	al seu dret. _Per tal de dur a terme la citació a termini esmentada es va expedir l'exhort oportú_.	No	Sí	No
1017	1000	25	efectivo dinerario de éstos, _vendiendo luego dos tercios de la finca_	diners efectius dels pares, _després va vendre dos terços de la finca_	No	Sí	No
1330	971	17	_Habiendo transcurrido el término del emplazamiento_	_Va transcórrer el termini de la citació_	No	Sí	No
579	988	25	_habiéndose entregado la copia_	_Es va lliurar la còpia del recurs_	No	Sí	No
1341	971	20	contenidas en los otrosíes, _recibiéndose el pleito a prueba_	contingudes als altresíes, _es va rebre el plet a prova_	No	Sí	Sí
1301	971	13	que acreditaba de D José Gimeno Griño, _testimoniándose en autos_	que acreditava del Sr José Gimeno Griño, _es van testimoniar en les actuacions judicials_	No	Sí	Sí
18	967	15	la cual compareció (...) _contestando la demanda_	que va comparèixer (...) _va respondre a la demanda_	No	Sí	No
871	997	31	_Impulsando el procedimiento_	_Es va impulsar el procediment_	No	Sí	No
1018	1000	25	dos tercios de la finca, _constituyendo el resto en Propiedad Horizontal_	dos terços de la finca, _va contituir la resta en propietat horitzontal_	No	Sí	Sí
1336	971	18	se le declaró en rebeldía, _disponiendo_ notificarle en	va ser declarat en rebel·lia. //_Es va disponer_ que aquesta	No	Sí	No
748	993	61	12 de junio de 1996, _condenando a la parte recurrente_	12 de juny de 1996. _Condemnem la parte recurrent_	No	Sí	Sí
1011	1000	25	de 1992, _instándose la declaración de herederos_	de 1992. _Van instar la declaració d'hereus_	No	Sí	No
605	989	24	como fictia confessio, _debiendo tal negativa estar relacionada_ de forma incontrovertible	com a fictia confessio, _tal negativa ha d'estar relacionada_ de forma incontrovertible	No	Sí	No
660	992	13	contestación a la demanda, _siguiendo el pleito su curso_	contestació a la demanda, _el plet va seguir el seu curs_	No	Sí	No
835	997	17	a su derecho, _expidiéndose para la práctica de dicho emplazamiento el oportuno exhorto_;	al seu dret. _Per tal de dur a terme la citació a termini esmentada es va expedir l'exhort oportú_.	No	Sí	No
238	972	26	Procurador de ambas partes,	procurador d'ambdues parts;	No	Sí	No

<sup>292</sup> La traducció del cognom es deu probablement a una traducció inicial per procediment automàtic que posteriorment els revisors-correctors per error no han detectat.

			_solicitando el abogado de la parte recurrente_ que se casara	_l'advocat de la part recurrent va sol·licitar_ que es cassés			
324	976	17	_Acordando asimismo_ oír al Ministerio Fiscal	_Així mateix, es va acordar_ escoltar el Ministeri Fiscal	No	Sí	No
36	967	37	_solicitando el letrado de la parte recurrente_ que	_En aquesta vista el lletrat de la part recurrent va sol·licitar_ que	No	Sí	No
237	972	26	20 de febrero de 1997 a las once horas, _celebrándose el día y hora señalados_	20 de febrer de 1997, a les 11 hores. _La vista va tenir lloc el dia i hora assenyalats_	No	Sí	No
566	988	5	; _siendo parte recurrida D. Antonio Domínguez Velo_	_La part contra la qual es recorre ha estat el Sr. Antonio Domínguez Velo_	No	Sí	No
1119	1004	12	Jorge F Español Fumanal, _siendo parte recurrida el menor de edad_	Jorge Español Fumanal, _la part contra la qual es recorre és el menor d'edat_	No	Sí	Sí
700	993	7	D Raúl Martos Beltrán; _siendo parte recurrida D Juan Rodon Bonany_	Sr Raúl Martos Beltrán. _La part apel·lada és el Sr Juan Rodón Banany_	No	Sí	Sí
598	989	11	_siendo parte recurrida Dª María Teresa R M_	_Hi ha actuat com a part apel·lada la Sra María Teresa R M_	No	Sí	No
512	985	12	D. Jacint Amat Bigordá, _siendo parte recurrida D. FRANCISCO REGÁS PUIG_	Sr. Jacint Amat Bigordá. _Hi ha actuat com a part apel·lada el Sr. Francisco Regàs Puig_	No	Sí	No
829	997	15	D Gerard Firmin de Graeve, _y habiéndose designado Ponente_ se pasaron al mismo las actuaciones	Sr Gerard Firmin de Graeve. _Després es va designar el ponent_, se li van passar les actuacions	No	Sí	No
406	979	14	_Y habiéndose solicitado por la parte recurrente_ el recibimiento a prueba del pleito	_La part recurrent va sol·licitar_ la recepció a prova del plet	No	Sí	Sí
895	997	34	dentro de los tres días siguientes, _y habiéndose evacuado_ dicho trámite	dins dels tres dies següents. _Només va evacuar_ aquest tràmit la representació	No	Sí	No
518	985	27	interpusieron recurso de apelación. _Y substanciándose_ la alzada	van interposar recurs de cassació, _se'n va substanciar_ l'alçada	No	Sí	No
1128	1004	16	condenada; _formulando por otrosí las demás manifestaciones_ que estimaba	condemnada, _mitjançant els altresí van fer la resta de manifestacions_ que van considerar	No	Sí	No
389	979	10	entre dichas partes; _estableciendo_ los hechos y fundamentos de derecho	entre les parts esmentades. _Un cop establerts_ els fets i fonaments de dret	No	Sí	Sí
890	997	34	_y habiéndose emitido dicho informe_, por Providencia del fecha 8 de los corrientes	_Després d'emetre l'informe esmentat_, per provisió de data 8 d'aquest mes	No	Sí	No

896	997	34	quedó unido el escrito presentado _quedando los autos_ a la vista para dictar la presente resolución	va quedar unit _i les actuacions van quedar _ a la vista per dictar aquesta resolució.	No	Sí	No
683	992	32	proveído de fecha 23 de julio de 1992, _publicándose aquéllos_ en el Boletín Oficial	provisió de data 23 de juliol de 1992, _i els edictes es van publicar_ al Butlletí Oficial	No	Sí	No
822	997	13	con los demás precedente, _solicitando por otrosí_ el recibimiento a prueba del pleito.	y els altres punts procedents, _i per mitjà d'un altresí sol·licitava_ la recepció a prova del plet	No	Sí	Sí
50	968	4	, _no habiéndose probado_ que haya producido daños	, _i no s'ha provat_ que hagi produït danys	No	Sí	Sí

812	997	9	_manifestando_ que a demanda	_i manifestava_ que la demanda	No	Sí	Sí
892	997	34	para dictar sentencia, _poniéndose de manifiesto_ a las partes los resultados de	per dictar sentència, _i es va posar de manifest_ a les parts els resultats de	No	Sí	No
1013	1000	25	de esta ciudad, _firmándose_ documento privado	d'aquesta ciutat, _i es va signar_ el document privat	No	Sí	No
56	968	16	, _originándose_ la infracción legal	, _i s'origina_ la infracció legal	No	Sí	Sí
1069	1000	61	de 1997, _condenando a la parte recurrente_ al pago de las costas	de 1997, _i condemna la parte recurrent_ a pagar les costes	No	Sí	Sí
1042	1000	45	donada por su padre, _obligando a la reducción_ de esa donación.	donada pel seu pare, _i obliga a la reducció_ d'aquesta donació.	No	Sí	Sí
555	985	10	de su reclamación, _disponiendo_ que aquélla	de la seva reclamació, _i disposa_ que aquella	No	Sí	Sí
107	968	63	, con el resto de la prueba practicada", _analizando_, a continuación	, amb la resta de prova practicada", _i analitza_, a continuació	No	Sí	Sí
88	968	36	_excediéndose la decisión_ de sus funciones jurisdiccionales	, _i que la decisió s'excedeix_ de les seves funcions jurisdiccionals	No	Sí	Sí
1149	1004	27	ha reconvenido, _causando indefensión_ a esta parte.	ha reconvingut _i ha causat indefensió_ a aquesta part.	No	Sí	No
32	967	36	, _concediéndose_ un plazo	_i es va concedir_ un termini	No	Sí	No
578	988	18	se sustanció el procedimiento, _admitiéndose_ el recurso	es va substanciar el procediment _i es va admetre_ el recurs	No	Sí	No
424	979	30	declara (...), _reponiendo_ los autos	declara (...) _i reposa_ les actuacions judicials	No	Sí	No
1299	971	13	documentos y copias acompañados, _incoándose_ el	documents i còpies adjuntes _i es va incoar_ aquest procediment	No	Sí	No
577	988	17	para conocer de dicho recurso, _remitiendo_ las actuaciones.	per conèixer aquest recurs _i va trametre_ les actuacions.	No	Sí	No
827	997	15	documentos y copias acompañados, _formándose_ autos en los que se tuvo	documents i les còpies que l'acompanyaven _i es va formar_ les actuacions en què es va tenir	No	Sí	Sí
405	979	13	fueron declarados en rebeldía procesal, _teniéndose por precluído_ respecto de los mismos	van ser declarats en rebel·lia processal _i es va tenir per preclòs_ respecte dels esmentats	No	Sí	Sí
1304	971	13	del depósito constituido, _designándose_ Ponente	del dipòsit constituït _i es va designar_ ponent,	No	Sí	No
720	993	29	dictó diligencia para mejor proveer _ordenando_ practicar	va dictar diligència per proveir millor _i va ordenar_ que es digués a terme	No	Sí	No
537	985	52	estimó parcialmente la demanda _fijando_ el total caudal	va estimar parcialment la demanda _i va fixar_ el total del cabal	No	Sí	No
398	979	12	se admitió a trámite (...) _disponiéndose y llevándose a efecto_ en legal forma	es va admetre a tràmit (...) _i es va disposar i fer_, en la forma legal la citació a	No	Sí	No
1013	1000	25	de esta ciudad, _firmándose_ documento privado	d'aquesta ciutat, _i es va signar_ el document privat	No	Sí	No
892	997	34	para dictar sentencia, _poniéndose de manifiesto_ a las partes los resultados de	per dictar sentència, _i es va posar de manifest_ a les parts els resultats de	No	Sí	No
659	992	13	declaró en rebeldía _dándose en cuanto a los mismos por precluído_ el trámite de	va declarar en rebel·lia _i es va tenir per preclòs_ el tràmit de contestació	No	Sí	No
896	997	34	quedó unido el escrito presentado _quedando los autos_ a la vista	va quedar unit _i les actuacions van quedar _ a la vista per dictar	No	Sí	No

			para dictar la presente resolución	aquesta resolució.			
830	997	15	se pasaron al mismo las actuaciones, _recayendo_ Providencia	se li van passar les actuacions, _i el dia 9 del mateix mes es va dictar_ una provisió	No	Sí	No
659	992	13	declaró en rebeldía _dándose en cuanto a los mismos por precluido_ el trámite de constestación	va declarar en rebel·lia _i es va tenir per preclòs_ el tràmit de contestació	No	Sí	No
1022	1000	31	por inoficiosa, _debiendo realizarse_ dicha reducción	per inoficiosa, _i s'ha de realitzar-se_ la reducció esmentada	No	Sí	No
898	997	44	Audiencia Provincial de Tarragona, _recayendo en fecha 17 de marzo de 1994 _ sentencia confirmatoria	Audiència Provincial de Tarragona, _i en data 17 de març de 1994 es va dictar _sentència confirmatòr	No	Sí	No
684	992	33	había trabajado en la Agencia de Viajes Mitre, _siendo socios_ de la entidad	havia treballat en l'agència de viatges Mitre _i eren socis_ de l'entitat	No	Sí	Sí
975	1000	6	por el letrado Ar A TINTORÉ ARROYO, _siendo parte recurrida_ D <sup>a</sup> . ARACELI CUBAS	pel lletrat A Tintoré Arroyo, _i la part objecte de recurs és_ la Sra Araceli Cubas	No	Sí	No
901	997	49	Derecho Civil propio de la Comunidad Autónoma de que se trata, _no siendo éste_ el caso presente.	dret civil de la comunitat autònoma que es tracti, _però aquest no és_ el cas que tractem.	No	Sí	Sí
683	992	32	proveído de fecha 23 de julio de 1992, _publicándose aquéllos_ en el Boletín Oficial	provisió de data 23 de juliol de 1992, _i els edictes es van publicar_ al Butlletí Oficial	No	Sí	No
1275	971	10	para su admisión a trámite, _refiriéndose_ a la legitimación	per a la seva admissió a tràmit _i en què es referia_ a la legitimació	No	Sí	Sí
393	979	10	sentencia dando lugar al mismo y _rescindiendo en todo_ la sentencia impugnada;	sentència en què s'admetés el recurs i _en què es rescindís tota_ la sentència impugnada;	No	Sí	No
1385	971	32	de dicha promoción", _comunicándolo_ así a los Sres	de l'esmentada promoció", _i qui ho va comunicar_ així als Srs	No	Sí	No
1136	1004	17	demanda formulada de contrario, _absolviendo_ íntegramente de la misma al demandado	demanda formulada de contrari _i en què s'absolgués_ íntegrament el demandat	No	Sí	Sí
51	968	14	(función jurisdiccional) que debe actuar siempre a instancia de la parte, _no pudiendo pronunciarse_	(funció jurisdiccional) que ha d'actuar sempre a instància de la part _i que no pot pronunciar-se_	No	Sí	Sí

661	992	13	su curso y _haciéndoles las notificaciones_ en los estrados.	el seu curs i _les notificacions es van fer_ a les estrades.	No	Sí	No
1138	1004	17	oportunas y _mostrando su oposición_ a la adopción	oportunes i _va oposar-se_ a l'adopció	No	Sí	No
26	967	18	y _sustanciándose_ la alzada	i _es va substanciar_ l'alçada	No	Sí	No
707	993	16	y admitido el mismo en ambos efectos, y _sustanciándose_ la alzada, la Sección	que va ser admès en ambdós efectes, i _se'n va substanciar_ l'alçada.	No	Sí	No
530	985	47	instituyendo heredero universal a su hijo D. Francisco Regàs Puig y _legando_ los pisos	va instituir hereu universal al seu fill Francisco Regàs Puig i _va llegar_ els pisos	No	Sí	No
1019	1000	25	Propiedad Horizontal y _adjudicándose_ dos entidades de la misma, que hoy mantiene	propietat horitzontal i _se'n va adjudicar_ dues entitats, que avui manté	No	Sí	Sí

837	997	17	representado por el Procurador Sr Gassó Espina y _oponiéndose_ a la pretensión adversa	representat pel procurador Sr Gassó Espina, i _es va oposar_ a la pretensió adversa	No	Sí	Sí
847	997	21	defunción de su mandante y _aportando_ fotocopia	defunció del seu mandant i _aportava_ una fotocòpia	No	Sí	Sí
1138	1004	17	oportunas y _mostrando su oposición_ a la adopción	oportunes i _va oposar-se_ a l'adopció	No	Sí	No
62	968	19	y _teniendo declarado_, en lo que	, i _té declarat_, en allò que	No	Sí	Sí
1353	971	22	las practicadas y _trayéndolos a la vista_ para sentencia	les practicades, i _les actuacions es van porta a la vista_ per a sentència	No	Sí	No

## Oració subordinada en temps no finit (infinitiu) vs. oració simple

407	979	14	el recibimiento a prueba del pleito, y _por estimarlo la Sala_ procedente, así se acordó	la recepció a prova del plet i _la Sala va estimar-ho_ procedent; es va acordar	No	Sí	No
1324	971	16	que estimaba de aplicación _para terminar_ suplicando que se	que estimava d'aplicació, _i acabava _demanant que es	No	Sí	No

## Oració subordinada en temps no finit (infinitiu) vs. oració subordinada en temps finit

840	997	17	especialmente interesaba, _dictar_ sentencia desestimatoria	demanava especialment, _ <sup>293</sup> es dictés_ sentència desestimària	No	Sí	Sí
721	993	29	ordenando _practicar_ prueba pericial	i va ordenar _que es dugués a terme_ la prova pericial	No	Si	No
1351	971	22	mandando _unir_ a los autos las practicadas	en què s'ordenava _que s'adjuntessin_ a les actuacions	No	Sí	Sí
255	972	61	la sentencia declarará _no haber lugar_ al recurso	la sentència diclararà _que no és procedent_ el recurs	No	Sí	Sí
987	1000	9	pruebas periciales _a practicar_ en el momento procesal	proves pericials _que s'han de practicar_ en el moment processal	No	Sí	Sí
1333	971	18	Por providencia de 5 de Diciembre último, _al no haber comparecido el demandado Sr Rodríguez Rodríguez	per provisió de 5 de desembre últim, _com que el demandat Sr Rodríguez Rodríguez no havia comparegut	No	Sí	Sí

## Oració subordinada en temps no finit (participi) vs. oració simple

1339	971	20	Sr Manjarín Albert y _por contestada_ por los mismos la demanda	Sr Manjarín Albert.// _ Es va tenir per contestada_ per les persones esmentades la demanda	No	Sí	No
------	-----	----	---	--	----	----	----

## Oració subordinada en temps no finit (participi) vs. oració subordinada en temps finit

1835	991	34	hechos ajenos al proceso y _ocurridos_ fuera del mismo, que	fets aliens al procés i _que han ocorregut_ fora, que han provocat	No	Sí	Sí
826	997	15	con los documentos y copias _acompañados_, formándose	amb els documents i les còpies _que l'acompanyaven_ i es van formar	No	Sí	No

<sup>293</sup> L'absència de conjunció constitueix un error gramatical.

1005	1000	21	parte recurrida y _personada_ para que formalizara	part objecte de recurs i _que havia comparegut_ perquè formalitzés	No	Sí	No
409	979	14	llevándose a efecto las _propuestas y admitidas_	que es duguessin a terme les _que s'havien proposat i havien estat admeses_	No	Sí	No
1344	971	20	se llevaron a efecto las _propuestas y admitidas_, todo ello con el resultado que	es van dur a terme les _que s'havien proposat i s'havien admès_, amb el resultat que	No	Sí	No
1791	991	5	documentos decisivos_ detenidos_	documents decisius _que han estat detinguts_	No	Sí	No
972	1000	6	integrada por los Magistrados _expresados_ al margen, el recurso de	integrada pels magistrats _que figuren_ al marge, el recurs de	No	Sí	Sí
1265	971	5	en el domicilio _elegido por los mismos_: efectos.	en el domicili _que va elegir_: efecte.	No	Sí	No
1116	1004	12	integrada por los Magistrados _indicados al margen_	integrada pels magistrats _que més amunt s'esmenten_	No	Sí	No
1361	971	24	el día y hora _al efecto señalados_ con la asistencia	el dia i a l'hora _que havien estat assenyalats_ amb l'assistència	No	Sí	No
1371	971	28	después de que hubiera recaído sentencia, _devenida firme_.	després que s'hagués dictat sentència i _hagués esdevingut ferma_.	No	Sí	No
858	997	28	poder general para pleitos _acompañado con_ escrito anterior	poder general per a plets _que acompanyava_ l'escrit anterior	No	Sí	Sí

### 2.3.3. Abús/ no abús de preposicions

-----

### 2.3.4. Presència/ absència de sexisme lingüístic

#### Forma masculina vs. forma femenina

513	985	12	asisto en el acto de la vista por _el Letrado_ D. Dina Regàs Pons.	assistit en lacte de la vista per _la lletrada_ Sra. Fina Regàs Pons.	No	Sí	No
976	1000	6	y defendida por _el letrado_ D <sup>a</sup> MATILDE BREMON FERNANDEZ- AYALA.	i defensada per _la lletrada_ Matilde Bremon Fernández-Ayala.	No	Sí	No
1932	1000	6	y defendida por _el letrado_ D <sup>a</sup> . MATILDE BREMON	i defensada per _la lletrada_ Matilde Brémon	No	Sí	No

## 3. Discrepàncies per diferències en l'estructura de les dues llengües

### 3.1. Diferències morfològiques

#### 3.1.1. Canvi de gènere:



## Masculí vs. femení

1842	991	39	en _autos_ de juicio de cognición	en _actuacions_ de judici de cognició	No	Sí	Sí
1796	991	7	propietaria de la vivienda de _autos_ sita en Badalona	propietària de l'habitatge d'_actuacions_, situat a Badalona	No	Sí	Sí
1272	971	10	por dicho Juzgado en los _autos_ referidos,	pel Tutjat esmentat en _les actuacions_ mencionades,	No	Sí	Sí
973	1000	6	consecuencia de los _autos_ de juicio declarativo	conseqüència de les _actuacions_ de judici declaratiu	No	Sí	Sí
1794	991	7	propietaria de la vivienda de _autos_ sita en Badalona	propietària de l'habitatge d'_actuacions_, situat a Badalona	No	Sí	Sí
925	997	72	Devuélvase los _autos_ al Juzgado	Torneu les _actuacions_ al Tutjat	No	Sí	Sí
1792	991	7	dictada en _autos_ de juicio de cognición	dictada en _les actuacions_ de judici de cognició	No	Sí	Sí
1267	971	7	en _autos_ de juicio de cognición	en les _actuacions_ de judici de cognició	No	Sí	Sí
1319	971	16	compareció en _autos_	va comparèixer en les _actuacions_ judicials <sup>294</sup>	No	Sí	Sí
1302	971	13	testimoniándose en _autos_	es van testimoniar en les _actuacions_ judicials <sup>295</sup>	No	Sí	Sí
1346	971	20	resultado que es de ver en los _autos_.	resultat que consta a les _actuacions_.	No	Sí	No
754	993	64	remítase el Rollo y _Autos_ a la Sala	Trameteu el rotlle i les _actuacions_ a la Sala	No	Sí	No
851	997	21	y estando acreditado en _autos_ el fallecimiento del actor recurrente	i atès que estava acreditat en les _actuacions_ el traspàs de l'actor recurrent	No	Sí	No
2	967	13	vistos _autos_	van ser vistes les _actuacions_	No	Sí	No
854	997	21	y con suspensión del curso de los _autos_ se le concedió	Es va suspendre les _actuacions_ i se li va concedir	No	Sí	Sí
384	979	7	recaída en _autos_ de juicio de cognición	dictada en les _actuacions_ del judici de cognició	No	Sí	Sí
262	974	8	en cuyos _autos_	en les _actuacions_ del qual	No	Sí	Sí
1132	1004	17	compareció en _autos_ el demandado	i va comparèixer a les _actuacions_ el demandat	No	Sí	Sí
854	997	21	y con suspensión del curso de los _autos_ se le concedió	Es van suspendre les _actuacions_ i se li va concedir	No	Sí	Sí

1308	971	15	Que recibidos los _autos_ reclamados	Un cop rebudes les _actuacions_ judicials_ reclamades,	No	Sí	No
1296	971	10	y devolviendo los _autos_ al órgano jurisdiccional	y que es tornessin les _actuacions_ judicials_ a l'òrgan	No	Sí	No
426	979	30	los _autos_	les _actuacions_ judicials_	No	Sí	No
650	989	82	devuélvase los _autos_ y rollo	torneu les _actuacions_ judicials_ i rotlle	No	Sí	No
594	988	36	devuélvase los _autos_ y el Rollo	Torneu les _actuacions_ judicials_ i el rotlle	No	Sí	No

<sup>294</sup> L'adjectiu forma part del terme.

<sup>295</sup> Ídem nota anterior.

259	974	8	como consecuencia de los _autos_ de juicio declarativo	com a conseqüència de les _actuacions judicials_ de judici declaratiu	No	Sí	No
397	979	10	y devolviendo los _autos_ al Juzgado de que procedían	i que es tornessin les _actuacions judicials_ al Jutjat d'on procedien	No	Sí	No
663	992	14	quedaron los _autos_ a la vista	van quedar les _actuacions judicials_ a la vista	No	Sí	No
1803	991	11	quedaron los _autos_ a la vista para dictar sentencia	van quedar les _actuacions judicials_ a la vista per dictar	No	Sí	No
1309	971	15	Que recibidos los _autos_ reclamados	Un cop rebudes les _actuacions judicials_ reclamades,	No	Sí	No
1302	971	13	testimoniándose en _autos_ el poder que acreditaba	es van testimoniar en les _actuacions judicials_ el poder	No	Sí	No
1319	971	16	compareció en _autos_ el Procurador	va comparèixer en les _actuacions judicials_ el	No	Sí	No
264	974	10	se tramitaron _autos_ de juicio declarativo	es van tramitar _actuacions judicials_ de judici declaratiu	No	Sí	Sí

539	985	54	En _Auto_ de aclaración	En una _interlocutòria_ d'aclariment	No	Sí	No
-----	-----	----	-------------------------	--------------------------------------	----	----	----

1295	971	10	expidiéndose certificación del _fallo_ y devolviendo	que s'expedis una certificació de la _decisió_ i que es tornessin	No	Sí	Sí
1026	1000	33	el _fallo_ infringe	la _decisió_ infringeix	No	Sí	No
63	968	19	el _fallo_	la _decisió_	No	Sí	No
680	992	31	terminó con _fallo_ condenatorio_.	acabar amb _decisió_ condemnatòria.	No	Sí	No
85	968	36	el _fallo_	la _decisió_	No	Sí	No
675	992	22	incorrección del _Fallo_ de primera instancia	incorrecció de la _decisió_ de primera instància	No	Sí	Sí
395	979	10	certificación del _fallo_	certificació de _la decisió_	No	Sí	Sí

1331	971	17	el término del _emplazamiento_	el termini de la _citació_	No	Sí	No
1318	971	16	Dentro del término del _emplazamiento_ compareció	Dins del termini de la _citació_ va comparèixer	No	Sí	No
1398	971	38	se practicó el _emplazamiento_.	es va practicar la _citació_ judicial.	No	Sí	No

### Femení vs. masculí

1818	991	17	de recuperar la _vivienda_ alquilada	de recuperar l'_habitatge' <sup>296</sup> _llogat	No	Sí	Sí
1814	991	15	contrato de arrendamiento de _vivienda_ por causa de	contracte d'arrendament d'_habitatge_', a causa de	No	Sí	Sí
1795	991	7	'propietaria de la _vivienda_ de autos	propietària de l'_habitatge_ d'actuacion	No	Sí	Sí
1817	991	17	de recuperar la _vivienda_ alquilada	de recuperar l'_habitatge_ llogat	No	Sí	Sí

<sup>296</sup> Cal tenir present que en català també existeix el mot femení "vivenda".

1387	971	33	quienes suscriben la _hoja_ de encargo	qui subscriuen el _full_ d'encàrrec	No	Sí	No
1382	971	32	firmar la _hoja_ de encargo	firmar el _full_ d'encàrrec	No	Sí	No
1379	971	31	es la _hoja_ de encargo suscrita	és el _full_ d'encàrrec subscript	No	Sí	No

30	967	35	a los _fines_ del art. 1709	a les _finalitats_ de l'art. 1709	No	Sí	No
712	993	23	a los _fines_ del art. 1709 de la LEC	a les _finalitats_ de l'art. 1709 de la LEC	No	Sí	No

1313	971	15	con _entrega_ de copias	amb _lliurament_ de les còpies	No	Sí	No
1391	971	35	argucias, maniobras, _asechanzas_ que reflejan	argúcies, maniobres, _paranys_ que reflecteixen malícia	No	Sí	No
740	993	50	para hacer el _análisis_ confrontativo.	per fer l'_anàlisi_ confrontativa.	No	Sí	No
618	989	36	las leyes, las _costumbres_, la jurisprudencia	les lleis, els _costums_, la jurisprudència	No	Sí	No
1030	1000	38	vienen hoy contestes a la hora de afirmar que el _cauce_ procesal adecuado	están d'acord a afirmar que la _via_ procesal adecuada	No	Sí	No
540	985	54	En Auto de _aclaración_ posterior	En una interlocutòria d'_aclariment_ posterior	No	Sí	No
662	992	13	haciéndoles las notificaciones en los _estrados_.	les notificacions es va fer a _les estrades_.	No	Sí	Sí
215	972	9	con la _advertencia_ de que	amb l'_advertiment_ que	No	Sí	Sí
95	968	41	daba a _fundo_ vecino propiedad del actor	donava a _finca_ veïna propietat de l'actor	No	Sí	Sí
68	968	21	propiedades de los _fundos_	propietats de les _finques_	No	Sí	Sí
632	989	64	Sin _duda_ alguna	sense cap _dubte_	No	Sí	Sí
540	985	54	En Auto de _aclaración_ posterior	En una interlocutòria d'_aclariment_ posterior	No	Sí	No
1045	1000	46	sin aportación de _dato_ coadyuvante alguno	sense aportar cap _dada_ coadjuvant	No	Sí	Sí

515	985	16	de conformidad con el _súplico_ de la demanda.	de conformitat amb la _sol·licitud_ de la demanda.	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--	--	----	----	----

### 3.1.2. Canvi de nombre:

#### Singular vs. plural

533	985	48	deberá entregar a todos mis nietos el _dinero_ o metálico	haurà de lliurar a tots els meus néts els _dineros_ o metàl·lic	No	Sí	No
550	985	95	estableció expresamente que el _dinero_ donado a los hijos	va establir expressament que els _dineros_ donats als fills	No	Sí	No

#### Plural vs. singular

218	972	9	lo haría el Juzgado y a _sus_ costas_	ho farà el Jutjat i a _costa seva_	No	Sí	Sí
-----	-----	---	---------------------------------------	------------------------------------	----	----	----

Canvi de gènere i nombre:

Femení plural vs. masculí singular

630	989	57	ya no quepan las _dudas_.	ja no hi ha cap _dubte_.	No	Sí	Sí
-----	-----	----	---------------------------	--------------------------	----	----	----

Masculí singular vs. femení plural

805	997	6	_VISTO_ por la Sala (...) las presentes actuaciones de recurso extraordinario	_Vistes_ per la Sala (...) aquestes actuacions de recurs extraordinari	No	Sí	Sí
-----	-----	---	---	--	----	----	----

3.1.3. Canvi de persona:

la persona plural vs. 3a persona singular

923	997	71	nulidad de todo lo actuado y _prevenimos_ a la parte recurrente	nul·litat de tot el que s'ha fet i _adverteix_ la part recurrent	No	Sí	Sí
-----	-----	----	---	--	----	----	----

3.2. Diferències lèxiques (lèxic general)

3.2.1. Canvi de categoria gramatical

---

3.2.2. Canvi en el nombre de mots (combinacions entre un mot simple i un sintagma lexicalitzat o bé entre sintagmes lexicalitzats d'estructura diferent):

1 mot vs. 2 mots

548	985	86	En primer lugar, _merece_ precisarse que el testador	En primer lloc, s'_ha de_ precisar que el testador	No	Sí	No
81	968	34	_debe_ prosperar	_ha de_ prosperar	No	Sí	Sí
105	968	58	el valor que _debe_ darse a los documentos públicos.	el valor que _ha de_ donar als documents públics.	No	Sí	No
93	968	41	_debió_ centrarse en aquel único punto	_havia d'haver_-se centrat en aquell únic punt	No	Sí	No

627	989	49	A este supuesto _cabe_ decir:	En aquest supòsit _és possible_ dir:	No	Sí	No
1162	1004	55	pues no _cabe_ infringir la tradición jurídica	ja que no _es pot_ infringir la tradició jurídica	No	Sí	No
1057	1000	53	Que no _cabe_ fundamentar	Que no _es pot_ fonamentar	No	Sí	No
642	989	75	Finalmente, _cabe_ destacar	Finalment, _és possible_ destacar	No	Sí	No
1058	1000	53	que tampoco _cabe_ fundamentar el recurso	que tampoc _es pot_ fonamentar el recurs	NO	Sí	Sí
422	979	28	y que no _cabe_ una nueva valoración	i que no _és possible_ una nova valoració	No	Sí	No
117	968	77	no _cabe_ siquiera	no _és possible_ ni tan sols	No	Sí	No
1934	1000	49	es, si _cabe_, todavía más confuso	és, si _és possible_, encara més confús	No	Sí	No

1163	1004	59	por lo que no _cabe_ la aplicación de la llamada	per la qual cosa no _es pot_ aplicar l'anomenada	No	Sí	No
636	989	68	sobre la prueba indiciaria _cabe_ añadir	sobre la prova indiciària _es pot_ afegir	No	Sí	No

126	968	77	ni _carece_ de lógica	ni _està mancada_ de lògica	No	Sí	Sí
-----	-----	----	-----------------------	-----------------------------	----	----	----

Nota : En relació amb la forma perifràstica dels verbs, malgrat que també podrien ubicar-se en l'apartat de diferències morfològiques, hem optat per incloure les ocurrences relacionades amb aquest fet en l'apartat de diferències lèxiques, atesa la diferència en el nombre d'elements que integren el verb.

1818	991	16	la Audiencia Provincial de Barcelona la _confirmó_ en fecha	l'Audiència Provincial de Barcelona la _va confirmar_ en	No	Sí	No
1310	971	15	se _acordó_ emplazar a los litigantes	es _va acordar_ citar els litigants	No	Sí	No
1830	991	28	la que _fue_ objeto de resolución contractual.	la que _va ser_ objecte de resolució contractual.	No	Sí	No
1799	991	10	se _presentó_ en esta Sala	es _va presentar_ en aquesta Sala	No	Sí	No
1800	991	10	en el cual _compareció_ como parte	en el qual _va comparèixer_ com a part	No	Sí	No
1397	971	38	donde se _practicó_ el emplazamiento judicial	on es _va practicar_ la citació judicial.	No	Sí	No
1359	971	22	trámite que _evacuó_ oportunamente.	tràmit que _va evacuar_ oportunament.	No	Sí	No
1369	971	28	no _tuvo_ conocimiento	no _va tenir_ coneixement	No	Sí	No
1367	971	28	las restantes citaciones se _hicieron_ en un domicilio	les restants citacions es _van fer_ en un domicili	No	Sí	No
1360	971	24	La vista _tuvo_ lugar	La vista _va tenir_ lloc	No	Sí	No
1348	971	22	se _dictó_ providencia	es _va dictar_ una provisió	No	Sí	No
1376	971	29	se _ganó_ injustamente	es _va guanyar_ injustament	No	Sí	No
222	972	11	se _dispuso_ el emplazamiento	es _va disposar_ la citació a termini	No	Sí	Sí
1804	991	11	_quedaron_ los autos	_van quedar_ les actuacions judicial	No	Sí	Sí
711	993	23	y se _pasaron_ las actuaciones	i es _van comunicar_ les actuacions	No	Sí	No
1838	991	36	Juzgado y Audiencia _contaron_ con todo el material	Jutjat i Audiència _van comptar_ amb tot el material	No	Sí	No
1809	991	12	la misma _tuvo_ lugar en la Sala de audiencia	la qual _va tenir_ lloc a la sala d'audiència	No	Sí	Sí
1297	971	13	se _tuvo_ por presentado el escrito	es _va tenir_ per presentat l'escrit	No	Sí	No
1384	971	32	se _apartó_ de dicha promoción	es _va apartar_ de l'esmentada promoció	No	Sí	No

1285	971	10	cuando su mandante _tuvo_ conocimiento de la citada	quan el seu representat _va tenir_ coneixement de la sentència	No	Sí	No
23	967	16	_dictó_ sentencia	_ va dictar_ sentència	No	Sí	No
15	967	15	se _dispuso_ el emplazamiento	es _va disposar_ la citació a termini	No	Sí	No
33	967	37	se _ señaló_ para que tuviera lugar la vista	es _va assenyalar_ la vista	No	Sí	No
1832	991	30	no la _relacionó_ en la demanda	no la _va relacionar_ en la demanda	No	Sí	No
1813	991	15	Se _ejercitó_ en su día	Es _va exercir_ el seu dia (sic)	No	Sí	No
1300	971	13	en el que se _tuvo_ por comparecido	en el qual es _va tenir_ per comparegut	No	Sí	No
28	967	18	_la cual_ dictó sentencia	que _va dictar_ sentència	No	Sí	Sí
231	972	13	_dictó_ Sentencia	_va dictar_ sentència	No	Sí	Sí
20	967	15	y _terminó_ suplicando	i _va acabar_ suplicant	No	Sí	No
1338	971	20	Se _tuvo_ por comparecidos a los otros demandados	Es _van tenir_ per compareguts els altres demandats	No	Sí	No

1392	971	36	_Además_ del proceder malicioso	_A més_ del procedir maliciós	No	Sí	No
1833	991	32	Y aún hay más, ni _siquiera_ consta la situación	I encara hi ha més, ni _tan sols_ consta la situació	No	Sí	Sí
1287	971	10	no era posible ni _siquiera_ acudir	no era possible ni _tan sols_ comparèixer	No	Sí	Sí

980	1000	9	en la que _tras_ alegar los fundamentos de derecho	En aquesta demanda, _després d'_al·legar els fonaments de dret	No	Sí	Sí
1041	1000	45	_tras_ valorar	_després de_ valorar	No	Sí	Sí

1 mot vs. 3 mots

419	979	25	contra la cual no _quepa_ recurso alguno	contra la qual no _es pugui_ interposar_ cap recurs	No	Sí	No
423	979	29	en la medida que contra la misma no _cabe_ recurso.	en la mesura que no _s'hi pot_ interposar_ cap recurs.	No	Sí	No
1283	971	10	sentencia firme contra la que no _cabe_ otro recurso	sentència ferma contra la qual no _es podia_ interposar_ cap altre	No	Sí	No
809	997	9	17 de Marzo de 1994 sin que contra la misma _quepa_ recurso alguno, como así aparecía del	17 de març de 1994, i que contra ella no _es podia_ interposar_ cap recurs, com es reflectia en	No	Si	No

875	997	32	_por_ Providencia del día 24 de Febrero	_per mitjà d'_una provisió del dia 24 de febrer	No	Sí	Sí
868	997	30	_por_ Providencia del 2 de Enero	_Per mitjà d'_ una provisió de 2 de gener	No	Sí	Sí
1000	1000	20	_Por_ providencia	_Per mitjà d'_ una provisió	No	Sí	Sí

893	997	34	para que pudieran alegar por escrito _cuanto_ estimaran	per tal que poguessin al·legar per escrit _tot el que_ consideressin	No	Sí	No
118	968	77	no cabe _siquiera_	no és possible_ ni tan sols_	No	Sí	No
109	968	66	_Incluso_ en el supuesto	_Fins i tot_ en el supòsit	No	Sí	No

## 1 mot vs. 5 mots

101	968	50	_Basta_ una mera lectura	_N'hi ha prou amb_ una mera lectura	No	Sí	No
1055	1000	52	no _basta_, para fundamentar el recurso en el ordinal predicho, la mera cita	per fonamentar el recurs en l'ordinal predir, no _n'hi ha prou amb_ la mera citació	No	Sí	No
624	989	47	en segundo lugar, _basta_ la lectura	en segon lloc, _n'hi ha prou amb_ la lectura	No	Sí	No

## 2 mots vs. 1 mot

110	968	66	hubiera _sido preciso_	hauria _calgut_	No	Sí	Sí
1393	971	36	_es preciso_ que exista un nexo	_cal_ que hi hagi un nexa	No	Sí	No
106	968	59	en absoluto _gozan de_ la fuerza de prueba plena	en absolut _tenen_ la força de prova plena	No	Sí	No

77	968	34	_Sin embargo_,	_Tanmateix_,	No	Sí	Sí
61	968	19	ha venido, _sin embargo_,	ha vingut, _tanmateix_,	No	Sí	Sí

881	997	33	Ley de Enjuiciamiento Civil, _acerca de_ si había o no lugar a la admisión del recurso,	Llei d'enjudiciament civil, _sobre_ si era procedent o no admetre el recurs,	No	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

## 2 mots vs. 3 mots

1378	971	30	reclaman _algo más_ de medio millón de pesetas	reclamen _una mica més_ de mig milió de pessetes	No	Sí	No
739	993	50	Se _carece_, consiguientemente _de_ parámetros	_No hi ha_, consegüentment paràmetres	No	Sí	No
588	988	31	no asciende, ni _con mucho_, a los seis millones	no ascendeix, ni _de bon tros_, als sis milions	No	Sí	No
732	993	39	confirma que, _pese a_ tener interpuesto recurso	confirma que, _a desgrat de_ tenir interposat recurs	No	Sí	No
415	979	21	la procedencia del recurso, _esto es_, su admisibilidad	la procedència del recurs, _és a dir_ la seva admissibilitat	No	Sí	No
621	989	41	se había manifestado en contra _por cuanto_ la posibilidad	s'havia manifestat en contra _pel fet que_ la possibilitat	No	Sí	No
1032	1000	42	_Si acaso_, hace mención a una posible incongruencia	_Potser sí que_ menciona una possible incongruència	No	Sí	No

## 2 mots vs. 4 mots

71	968	29	_sin más_	_sense més ni més_	No	Sí	No
1146	1004	21	del Código civil, _en cuanto_ que los padres	del Codi civil, _pel que fa_ que els pares	No	Sí	No
1052	1000	50	_junto a_ una sentencia	_al costat d'_una sentència	No	Sí	No

## 3 mots vs. 1 mot

1278	971	10	establece que _habrá lugar a_ la revisión de una sentencia	estableix que _escaurà_ la revisió d'una sentència	No	Sí	Sí
1358	971	22	acerca de si _había_ o no _lugar a_ la admisión del recurso	sobre si _esqueia_ o no l'admissió del recurs	No	Sí	No
1010	1000	25	fallecieron intestados _en fechas respectivas_ de 12 de febrero	van morir intestats, _respectivament_, el 12 de febrer	No	Sí	No

611	989	29	de Cataluña- _habida cuenta de_ la confusión_ existente	de Catalunya- _atesa_ la confusió_ existent	No	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

3 mots vs. 2 mots

256	972	61	la sentencia declarará no _haber lugar a_ l recurso	la sentència declararà que no _és procedent_ el recurs	No	Sí	No
855	997	21	bajo apercibimiento de lo que _hubiere lugar_, todo ello	sota advertiment del que _fos procedent_. Tot això	No	Sí	No
882	997	33	acerca de si _había_ o no _lugar a_ la admisión del recurso	sobre si _era procedent_ o no admetre el recurs,	No	Sí	No

687	992	37	único, _por lo demás_, conocido por ella	únic, _a més_, conegut per ella	No	Sí	No
14	967	13	de que _en lo sucesivo_ se abstengan de perturbar	que _en endavant_ s'abstinguin de perturbar	No	Sí	No
417	979	21	se han pronunciado _al respecto_, habida cuenta de que, en el presente trámite	s'han pronunciat _sobre això_ atès que en el present tràmit	No	Sí	No
73	968	29	y explícito _al respecto_.	i explícit _sobre això_.	No	Sí	No
737	993	50	_Al respecto_ debe observarse	_Sobre això_ ha d'observar-se	No	Sí	No
634	989	67	infracción de la doctrina jurisprudencial _al respecto_.	infracció de la doctrina jurisprudencial _sobre això_.	No	Sí	Sí
1060	1000	57	resulta significativo, _al respecto_ que la parte que invoca	resulta significatiu, _sobre això_, que la part que invoca	No	Sí	Sí
1923	993	54	dicha valoración _a menos que_ la misma aparezca como contraria	valoració esmentada, _llevat que_ aparegui com a contrària	No	No	No
844	997	21	y _en cuanto a_ a la impugnación	_Quant a_ la impugnació	No	Sí	No

3 mots vs. 3 mots

1121	1004	15	o _en su caso_ contra el defensor judicial	o, _si s'escau_ contra el defensor judicial	No	Sí	No
------	------	----	--	---	----	----	----

3 mots vs. 4 mots

544	985	66	de una donación "mortis causa", _con lo que_, de conformidad	d'una donació mortis causa, _amb_ la qual cosa_, de conformitat	No	Sí	No
-----	-----	----	--	---	----	----	----

3 mots vs. 6 mots

1317	971	15	lo que conviniera _a su derecho_.	el que fos més convenient _d'acord amb els seus interessos_.	No	Sí	No
------	-----	----	-----------------------------------	--	----	----	----



## 4 mots vs. 2 mots

418	979	21	_habida cuenta de que <sup>297</sup> _ en el presente trámite	_atès que_ en el present tràmit	No	Sí	No
120	968	77	examen del motivo _habida cuenta de que <sup>298</sup> _ el mismo se basa en que	examinar el motiu _atès que_ es basa en el fet que	No	Sí	No

83	968	34	no _cae en la cuenta_	no _s'adona_	No	Sí	No
638	989	69	y, _a pesar de ello_, la sentencia	i, _malgrat això_, la sentència.	No	Sí	No

## 4 mots vs. 3 mots

65	968	20	_A la luz de_ la anterior doctrina jurisprudencia	_D'acord amb_ la doctrina jurisprudencial anterior	No	Sí	No
----	-----	----	---	--	----	----	----

## 3.2.3. Sintagmes lexicalitzats amb el mateix nombre de mots però amb estructura diferent:

## 3 mots vs. 3 mots

1072	1000	62	publíquese la presente resolución _con arreglo a_ derecho	publiqueu aquesta resolució _d'acord amb_ el dret.	No	Sí	Sí
752	993	63	y publíquese _con arreglo a_ derecho.	i publiqueu-la _d'acord amb_ dret.	No	Sí	No
601	989	17	y tramitado el mismo _con arreglo a_ derecho	que va ser tramitat _d'acord amb_ el dret	No	Sí	No
1271	971	10	juicio extraordinario de revisión, _con arreglo a_ los arts- 1796 y	judici extraordinari de revisió, _d'acord amb_ els art. 1796 i	No	Sí	Sí
1171	1004	83	esta resolución _con arreglo a_ derecho	aquesta resolució, _d'acord amb_ el dret	No	Sí	No
648	989	82	resolución _con arreglo a_ derecho	resolució _d'acord amb_ dret	No	Sí	Sí
571	988	15	tramitados los mismos _con arreglo a_ derecho,	i tramitats _d'acord amb_ dret,	No	Sí	Sí

604	989	24	_En base a_ l apartado 4º	_D'acord amb_ l'apartat 4t	No	Sí	No
1323	971	16	a la demanda _en base a_ las alegaciones	a la demanda, _d'acord amb_ les al·legacions	No	Sí	No

915	997	68	_En atención a_ _ello_, ventilándose en el pleito	_En consideració a_ _això_, atès que en el plet	No	Sí	No
557	985	10	_En atención a_ todo	_En consideració de_ tot	No	Sí	No
689	992	42	_En atención a_ todo lo expuesto	_En consideració a_ tot el que s'ha exposat	No	Sí	No

<sup>297</sup> Aquesta ocurrència també podria haver-se integrat en el subcas de “3 mots vs 1 mot” si no tinguéssim en compte la conjunció “que”, present en tots dos textos.

<sup>298</sup> Vg. nota anterior.

1831	991	29	de su marido, _por lo demás_, como se ha dicho,	del seu marit, _per altra banda_, com s'ha dit,	No	Sí	No
545	985	67	Sala que, _por lo demás_, es cierto que	Sala que, _fora d'això_, és cert que	No	Sí	No

1357	971	22	_conforme al_ art. 1802 de la Ley de Enjuiciamiento Civil	_d'acord amb_ l'art. 1802 de la Llei d'enjudiciament civil	No	Sí	No
54	968	14	_en lo que afecta a_ l pronunciamiento	_pel que fa a_ l pronunciament	No	Sí	No
906	997	54	respondían pues, _en lo que a nuestra Comunidad_ se refiere_, a la tradición histórica	responien doncs, _pel que fa_ a la nostra Comunitat, a la tradició històrica	No	Sí	No
1046	1000	46	que se dicte sentencia _acorde con_ sus peticiones iniciales	que es dicti sentència _conforme amb_ les seves peticions inicials	No	Sí	No
124	968	77	no se sabe _a ciencia cierta_ la fecha de su abertura	no se sap _del cert_ la data de la seva obertura	No	Sí	Sí
614	989	32	concede efectos retroactivos _cualquiera que sea_ la fecha del nacimiento.	concedeix efectes retroactius _sigui quina sigui_ la data del naixement.	No	Sí	No

#### 4 mots vs. 4 mots

666	992	15	_a los efectos d_ el art. 1802	_a l'efecte de_ l'art. 1802	No	Sí	Sí
1002	1000	20	al Ministerio Fiscal _a los fines de_ l art. 1709 de la Ley de Enjuiciamiento Civil	al Ministeri Fiscal _a l'efecte de_ l'article 1709 de la Llei d'enjudiciament civil	No	Sí	No

### 3.3. Diferències terminològiques

#### 3.3.1. Canvi de categoria gramatical

##### Verb vs. nom

1066	1000	60	FALLAMOS	DECISIÓ	No	Sí	No
------	------	----	----------	---------	----	----	----

##### Verb participi vs. nom

235	972	25	Por _proveído_ de fecha 16-12-96	Per _resolució_ de data 16-12-96	No	Sí	Sí
-----	-----	----	----------------------------------	----------------------------------	----	----	----

#### 3.3.2. Canvi en el nombre de mots (combinacions entre un mot simple i un sintagma lexicalitzat o bé entre sintagmes lexicalitzats d'estructura diferent)

##### 1 mot vs. 2 mots

1308	971	15	Que recibidos los _autos_ reclamados	Un cop rebudes les _actuacions judicials_ reclamades,	No	Sí	No
1296	971	10	y devolviendo los _autos_ al órgano jurisdiccional	y que es tornessin les _actuacions judicials_ a l'òrgan	No	Sí	No
426	979	30	los _autos_	les _actuacions judicials_	No	Sí	No
650	989	82	devuélvase los _autos_ y rollo	torneu les _actuacions judicials_ i rotlle	No	Sí	No

594	988	36	devuélvanse los _autos_ y el Rollo	Torneu les _actuacions judicials_ i el rotlle	No	Sí	No
259	974	8	como consecuencia de los _autos_ de juicio declarativo	com a conseqüència de les _actuacions judicials_ de judici declaratiu	No	Sí	No
397	979	10	y devolviendo los _autos_ al Juzgado de que procedían	i que es tornessin les _actuacions judicials_ al Jutjat d'on procedien	No	Sí	No
663	992	14	quedaron los _autos_ a la vista	van quedar les _actuacions judicials_ a la vista	No	Sí	No
1803	991	11	quedaron los _autos_ a la vista para dictar sentencia	van quedar les _actuacions judicials_ a la vista per dictar	No	Sí	No
1309	971	15	Que recibidos los _autos_ reclamados	Un cop rebudes les _actuacions judicials_ reclamades,	No	Sí	No
1302	971	13	testimoniándose en _autos_ el poder que acreditaba	es van testimoniar en les _actuacions judicials_ el poder	No	Sí	No
1319	971	16	compareció en _autos_ el Procurador	va comparèixer en les _actuacions judicials_ el	No	Sí	No
264	974	10	se tramitaron _autos_ de juicio declarativo	es van tramitar _actuacions judicials_ de judici declaratiu	No	Sí	Sí

559	985	10 7	FALLO	PART DISPOSITIVA	No	Sí	No
267	974	15	(sentencia) cuyo _fallo_	(sentència) la _part dispositiva_ de la qual_	No	Sí	No

## 1 mot vs. 3 mots

404	979	13	transcurrido el término del _emplazamiento_ sin que	transcorregut el termini de la _citació a termini_, sense que	No	Sí	No
223	972	11	se dispuso el _emplazamiento_ de la parte demandada	es va disposar la _citació a termini_ de la part demandada	No	Sí	No
1395	971	38	estima correcto el _emplazamiento_ en el domicilio	estima correcta la _citació a termini_ al domicili	No	Sí	No
1366	971	28	en el presente juicio de cognición el _emplazamiento_ y las	en el judici de cognició precedent, la _citació a termini_ i les restant	No	Sí	No
400	979	12	el _emplazamiento_ de los demandados en revisión	la _citació a termini_ dels demandats en revisió	No	Sí	Sí
16	967	15	el _emplazamiento_	la _citació a termini_	No	Sí	Sí
573	988	17	previo _emplazamiento_ de las partes	prèvia _citació a termini_ de les parts	No	Sí	Sí

## 3 mots vs. 1 mot

387	979	9	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	Sí	No
567	988	8	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	Sí	No
656	992	11	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	Sí	No
977	1000	8	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	Sí	No
1120	1004	14	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	Sí	No
599	989	14	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	Sí	No
514	985	15	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	Sí	No
263	974	9	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	Sí	No
208	972	8	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	Sí	No

1798	991	9	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	Sí	No
702	993	10	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	No	No
599	989	14	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	Sí	No
1	967	12	ANTECEDENTES DE HECHO	FETS	No	Sí	Sí

3 mots vs. 2 mots

269	974	22	FUNDAMENTOS DE DERECHO	RAONAMENTS JURÍDICS	No	Sí	No
412	979	18	FUNDAMENTOS DE DERECHO	RAONAMENTS JURÍDICS	No	Sí	No
1008	1000	22	FUNDAMENTOS DE DERECHO	RAONAMENTS JURÍDICS	No	Sí	No
669	992	15	FUNDAMENTOS DE DERECHO	RAONAMENTS JURÍDICS	No	Sí	No
585	988	27	FUNDAMENTOS DE DERECHO	RAONAMENTS JURÍDICS	No	Sí	No
1812	991	14	FUNDAMENTOS DE DERECHO	RAONAMENTS JURÍDICS	No	Sí	No
713	993	27	FUNDAMENTOS DE DERECHO	RAONAMENTS JURÍDICS	No	No	No

90	968	37	alterar la _causa de pedir_	pertorbar la _raó petitòria_	No	Sí	No
----	-----	----	-----------------------------	------------------------------	----	----	----

4 mots vs. 2 mots

575	988	17	_Sala de lo Civil_ del Tribunal	_Sala Civil_ del Tribunal	No	Sí	Sí
207	972	7	la _Sala de lo Civil_	la _Sala Civil_	No	Sí	Sí

4 mots vs. 8 mots

990	1000	11	compareció _en tiempo y forma_.	va comparèixer _dins el termini i en la forma legal_.	No	Sí	No
866	997	28	cumplimentada esta parte _en tiempo y forma_ del requerimiento formulado.	acomplerta aquesta part del requeriment formulat _dins el termini i en la forma legal_.	No	Sí	No

3.3.3. Unitats polilèxiques amb mateix nombre de mots però amb variació en l'estructura (o en l'equivalent mot a mot)

2 mots vs. 2 mots

1364	971	26	FUNDAMENTOS JURÍDICOS	RAONAMENTS JURÍDICS	No	Sí	No
1151	1004	32	FUNDAMENTOS JURÍDICOS	RAONAMENTS JURÍDICS	No	Sí	No

4 mots vs. 4 mots

719	993	29	dictó _diligencia para mejor proveer_ ordenando	va dictar _diligència per proveir millor_ i va ordenar	No	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

3.3.4. Unitats oracionals especialitzades

10 mots vs. 9 mots

274	974	39	_Así por esta nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y	_Així per aquesta nostra sentència, pronunciem, enviem i	No	No	No
-----	-----	----	--	--	----	----	----

			firmamos_.	firmem_.			
1173	1004	84	_Así por esta nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos_.	_Aquesta és la nostra sentència, que pronunciem, manem i signem_.	No	Sí	No

## 10 mots vs. 18 mots

596	988	37	_Así por esta nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos_.	_Així ho acorda la sala i ho signen el president i els magistrats que figuren al marge_.	No	Sí	No
698	992	48	_Así por ésta, nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos_.	_Així ho acorda la Sala i ho signen el president i els magistrats que figuren al marge_.	No	Sí	No
756	993	65	_Así por ésta, nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos_.	_Així ho va acordar la Sala i ho signen el president i els magistrats que figuren al marge_.	No	Sí	No
926	997	73	_Así por esta nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos_.	_Així ho acorda la Sala i ho signen el president i els magistrats que figuren al marge_.	No	Sí	No
564	985	110	_Así por ésta nuestra sentencia lo pronunciamos, mandamos y firmamos_.	_Així ho acorda la Sala i ho signen el president i els magistrats que figuren al marge_.	No	Sí	No
1845	991	41	Así lo acordamos, mandamos y firmamos.	Així ho acorda la Sala i ho signen el president i els magistrats que	No	Sí	No
433	979	40	_Así por esta nuestra sentencia, lo acordamos, mandamos y firmamos_.	_Així ho va acordar la Sala i ho signen el president i els magistrats que figuren al marge_.	No	No	No
651	989	83	_Así por esta, nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos_.	_Així ho acorda la Sala i ho signen el president i els magistrats que figuren al marge_.	No	No	No
1075	1000	64	_Así por esta nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos_.	_Així ho acorda la Sala i ho signen el president i els magistrats que figuren al marge_.	No	No	No

## 3.3.5. Canvi de categoria gramatical i canvi en el nombre d'elements

## V (1 mot) vs. N (2 mots)

591	988	34	FALLAMOS	PART DISPOSITIVA	No	Sí	No
644	989	79	FALLAMOS	PART DISPOSITIVA	No	Sí	No
747	993	60	FALLAMOS	PART DISPOSITIVA	No	No	No
1840	991	38	FALLAMOS	PART DISPOSITIVA	No	Sí	No

## 3.4. Diferències sintàctiques

Per tal de simplificar l'enunciat, ens limitem a enunciar les diferències prenent com a model la unitat lèxica en masculí singular, encara que és extensible a altres morfemes de gènere i de nombre.

“Recurrir” –Vtransitiu- vs. “recórrer” – V intransitiu-

244	972	42	La sentencia _recurrida_ sostiene que	La sentència _objecte de recurs_ sosté que	No	Sí	No
1004	1000	21	a la parte _recurrida_ y personada	a la part _objecte de recurs_ i que havia comparegut	No	Sí	No
522	985	37	la _sentencia recurrida_	la _sentència objecte d'apel·lació_	No	Sí	No
53	968	14	de la sentencia _recurrida_	de la sentència _objecte de recurs_	No	Sí	No
70	968	28	La sentencia _recurrida_	La sentència _objecte de recurs_	No	Sí	No
38	967	37	la sentencia _recurrida_	la sentència _objecte de recurs_	No	Sí	No
37	967	37	la sentencia _recurrida_	la sentència _objecte de recurs_	No	Sí	No
96	968	47	La sentencia _recurrida_	La sentència _objecte de recurs_	No	Sí	No
252	972	60	de la sentencia _recurrida_	de la sentència _objecte de recurs_	No	Sí	No
239	972	26	confirmara la sentencia _recurrida_	confirmés la sentència _objecte de recurs_	No	Sí	No
889	997	34	para dictar sentencia, habiéndose cuestionado por la parte recurrida_, en su contestación	per a dictar sentència, _atès que la part objecte de recurs s'havia qüestionat_ en la contestació	No	Sí	No
1158	1004	46	las lucubraciones que la sentencia _recurrida_ y la de primera	les elucubracions que la sentència _objecte de recurs_ i de la primera	No	Sí	No
1166	1004	63	de la sentencia _recurrida_.	de la sentència _objecte de recurs_.	No	Sí	No
99	968	50	La sentencia _recurrida_	La sentència _objecte de recurs_	No	Sí	No
639	989	69	a pesar de ello, _la sentencia recurrida_ declara	malgrat això, _la sentència objecte de recurs_ declara	No	Sí	No
1158	1004	46	las lucubraciones que la sentencia _recurrida_ y la de primera	les elucubracions que la sentència _objecte de recurs_ i de la primera	No	Sí	No
1166	1004	63	de la sentencia _recurrida_.	de la sentència _objecte de recurs_.	No	Sí	No
99	968	50	La sentencia _recurrida_	La sentència _objecte de recurs_	No	Sí	No
639	989	69	a pesar de ello, _la sentencia recurrida_ declara	malgrat això, _la sentència objecte de recurs_ declara	No	Sí	No
975	1000	6	por el letrado Ar A TINTORÉ ARROYO, _siendo parte recurrida_ D <sup>a</sup> . ARACELI CUBAS	pel lletrat A Tintoré Arroyo, _i la part objecte de recurs és_ la Sra Araceli Cubas	No	Sí	No
566	988	5	; _siendo parte recurrida D._ Antonio Domínguez Velo	_La part contra la qual es recorre ha estat el Sr._ Antonio Domínguez Velo	No	Sí	No

“recórrer” – Vtransitiu- vs. “interposar recurs”

1153	1004	36	sentencia que, _recurrida_, es revocada	sentència _contra la qual es va interposar recurs_ i que va ser revocada	No	Sí	No
------	------	----	---	--	----	----	----

”cuyo” vs. “del qual”

552	985	98	_cuyas conclusiones hermenéuticas_	_les conclusions hermenèutiques dels quals_	No	Sí	No
75	968	33	ventanas _cuyo cierre_	finestres _el tancament de les quals_	No	Sí	No
587	988	30	la cuarta parte de un local _cuya mitad_ fue comprada	la quarta part d'un local, _la meitat del qual_ va ser comprat	No	Sí	No
267	974	15	(sentencia) cuyo _fallo_	(sentència) la _part dispositiva de la qual_	No	Sí	No

741	993	53	perito _cuya recusación_ se intentó	expert, _la recusació del qual_ es va intentar	No	No	No
1377	971	29	sentencia _cuya revisión_ se pretende.	sentència, _la revisió de la qual_ es pretén.	No	Sí	Sí
1824	991	21	por obra de la parte _en cuyo favor_ se hubiere dictado la	per obra de la part _a favor del qual_ s'hagués dictat la sentència	No	Sí	Sí
272	974	33	ninguna de _cuyas cuestiones_ ha Sido combatida	cap de _les qüestions del qual_ ha estat combatuda	No	Sí	Sí
261	974	8	_en cuyos autos_ ha sido parte el Ministerio Fiscal.	_en les actuacions judicials del qual_ ha estat part el Ministeri Fiscal.	No	Sí	Sí
1156	1004	39	30 de Diciembre, _cuya disposición transitoria primera_ especifica	30 de desembre, _la disposició transitòria primera de la qual_ especifica	No	Sí	Sí
1160	1004	48	de usufructo universal y _cuyo párrafo tercero_ dispone	l'usdefruit universal i _el paràgraf tercer del qual_ disposa	No	Sí	Sí
270	974	25	_cuya paternidad_	_la paternitat del qual_	No	Sí	Sí
600	989	15	sentencia _cuya parte dispositiva_ dice	sentència, _la part dispositiva de la qual_ diu	No	Sí	Sí
613	989	32	Ley de filiaciones antes mencionada _cuya disposición transitoria primera_ le concede	Llei de filiacions esmentada abans, _la disposició transitòria primera de la qual_ li concedeix	No	Sí	Sí
29	967	18	_cuya parte dispositiva_	_la part dispositiva de la qual_	No	Sí	Sí
1145	1004	19	1996, _cuyo fallo es_ como sigue:	1996, _la part dispositiva de la qual_ és:	No	Sí	Sí
260	974	8	_cuyo recurso_ fue interpuesto	_el recurs del qual_ va ser interposat	No	Sí	Sí
641	989	74	pruebas _cuyo reexamen_ no es lícito	proves, _el reexamen de les quals_ no és lícit	No	Sí	Sí
685	992	33	piso _de cuyo pago_ deriva la deuda	pis, _del pagament del qual_ deriva el deute	No	Sí	Sí
49	968	4	ventanas _cuyo cierre_ pretende el actor	finestres _el tancament de les quals_ pretén l'actor	No	Sí	Sí
704	993	13	_cuya parte dispositiva_ es como sigue	sentència, _la part dispositiva de la qual_ és com segueix:	No	Sí	Sí
708	993	16	sentencia con fecha 12 de junio de 1996, _cuya parte dispositiva_ es del tenor literal	Sentència amb data 12 de juny de 1996, _la part dispositiva de la qual_ és del tenor literal	No	Sí	Sí
24	967	16	_cuya parte dispositiva_	_la part dispositiva de la qual_	No	Sí	Sí
519	985	27	sentencia con fecha 2-11-96, _cuya parte dispositiva_ es como Sigue:	sentència amb data 2.11.96, _la part de dispositiva de la qual_ és com segueix:	No	Sí	Sí
999	1000	14	_cuya parte dispositiva_ es del tenor literal siguiente:	_la part dispositiva de la qual_ és del tenor literal següent:	No	Sí	Sí
570	988	9	dictó sentencia _cuya parte dispositiva_ dice lo siguiente:	es va dictar sentència, _la part dispositiva de la qual_ diu el següent:	No	Sí	Sí
421	979	26	sentencia firme _cuya rescisión_ se pretende.	sentència ferma, _la rescissió de la qual_ es pretén.	No	Sí	Sí
234	972	17	_cuya parte dispositiva_	_la part dispositiva de la qual_	No	Sí	Sí
246	972	48	la valoración de la finca _cuya rescisión_ se pretende	la valoració de la finca _la rescissió de la qual_ es pretén	No	Sí	Sí
230	972	13	dictó Sentencia _cuya parte dispositiva_ es como sigue:	va dictar sentència _la part dispositiva de la qual_ és com segueix:	No	Sí	Sí
1143	1004	18	Julio de 1995, _cuya parte dispositiva_ es como sigue:	juliol de 1995, _la part dispositiva de la qual_ és:	No	Si	No

## [“Previ” + N] vs. [“després de” + V infinitiu] / [“un cop” + Vparticipi]\_

4	967	13	_previa alegación de_ los hechos	_després d'al·legar_ els fets	No	Sí	No
981	1000	9	suplicaba una sentencia, _previos los trámites legales_, por la que se compela	suplicava que, _després de seguir els tràmits legals_, es dictés una sentència per la qual es compe	No	Sí	No
210	972	9	_previa alegación de _ los hechos y fundamentos	_després d'al·legar_ els fets i fonaments	No	Sí	No
821	997	13	y suplicaba que _previos los trámites legales_ se dictara sentencia	i suplicava que, _ després de seguir els tràmits legals_, es dictés sentència	No	Sí	No
1123	1004	16	en la cual, _previa alegación de_ los hechos y fundamentos de derecho que estimaban	en la qual, _un cop feta l'al·legació_ de fets i fonaments de dret que estimaven	No	Sí	No
1290	971	10	que _previos los trámites legales_ se dictara sentencia	que, _un cop fets els tràmits legals_, es dictés una sentència	No	Sí	Sí
1126	1004	16	a los actores, _previa confección judicial del inventario_ y sin prestar caución	als actors, _un cop feta la confecció judicial de l'inventari_ i sense prestar caució	No	Sí	Sí

## Construcción pronominal (estructura “el mismo”) vs. pronom demostratiu

1879	971	10	de una sentencia firme cuando _la misma_ se hubiera ganado	d'una sentència ferma quan _aquesta_ hagi estat guanyada.	No	Sí	Sí
214	972	9	todas las demás que de _la misma_ puedan traer causa	totes les altres que puguin derivar d'_aquesta_	No	Sí	No
213	972	9	y todas las demás que de _la misma_ puedan traer causa	i totes les altres que puguin derivar d'_aquesta_	No	Sí	No

## Construcción pronominal (estructura “el mismo”) vs. pronom personal

554	985	101	con la jurisprudencia interpretadora d_el mismo_.	amb la jurisprudència que l'_interpreta.	No	Sí	No
541	985	55	del Codi de Sucesiones y jurisprudencia interpretadora d_el mismo_.	del Codi de successions i jurisprudència que l'_interpreta.	No	Sí	No
115	968	73	en caso de _tener nieve acopiada_ en el mismo_.	en cas de tenir-_hi_ neu acumulada_.	No	Sí	No
1389	971	34	ninguna novación en el contrato por haberse apartado _del mismo_ el señor Gimeno	cap novació al contracte _per haver-se_'n_ apartat el senyor Gimeno	No	Sí	Sí
1388	971	33	al único domicilio que figura _en la misma_.	l'únic domicili que _hi_ figura,	No	Sí	Sí
626	989	48	pueden derivarse del no sometimiento _a las mismas_.	poden derivar-se de _no sotmetre-s'_hi_.	No	Sí	No
722	993	29	elementos constructivos que se hallan _en la misma_.	elements constructius que s'_hi_ troben.	No	Sí	No
532	985	48	como ampliación de lo dispuesto _en el mismo_, ordeno que el heredero	com a ampliació del que s'_hi_ ha disposat, ordeno que l'hereu	No	Sí	No
888	997	34	se señaló para _la misma_ el día diez del mismo mes en que tuvo lugar	es va assenyalar el dia deu del mateix mes per _fer-la_, la qual va tenir lloc	No	Sí	No
725	993	32	se mandó devolver _los mismos_ a la parte	es va ordenar tornar-_los_ a la part	NO	Sí	Sí
532	985	48	como ampliación de lo dispuesto	com a ampliació del que s'_hi_ ha	No	Sí	No



			_en el mismo_, ordeno que el heredero	disposat, ordeno que l'hereu			
688	992	39	las hijas legitimarias d_el mismo_ se opusieran	com les filles legitimàries d'_ell_ s'oposessin	No	Sí	Sí
82	968	34	modificadas por _los mismos_	modificades per _ells_	No	Sí	Sí
809	997	9	17 de Marzo de 1994 sin que contra _la misma_ quepa recurso alguno, como así aparecía del	17 de març de 1994, i que contra _ella_ no es podia interposar cap recurs, com es reflectia en	No	Si	No

## Construcción pronominal (estructura “el mismo”) vs. determinante possessiu

904	997	51	de su Derecho civil propio, cuando los Estatutos _de las mismas_ hubieren previsto esta atribución	del seu dret civil propi, quan els _seus_ estatuts hagin previst aquesta atribució	No	Sí	No
1021	1000	31	fue comprado por el padre _de la misma_ y	va ser comprat pel _seu_ pare i	No	Sí	Sí
985	1000	9	dando lugar a la partición y adjudicación _de la misma_, en la cantidad	i així es donés lloc a la _seva_ partició i adjudicació, en la quantitat	No	Sí	Sí

## Construcción pronominal (estructura “el mismo”) vs. elemento de referencia

676	992	24	hechos ajenos al proceso y formados fuera d_el mismo_, que han producido	fets aliens al procés i que s'han format fora d_el procés_ que han produït	No	Sí	No
401	979	12	en la que se declarara la improcedencia d_el mismo_.	en la qual es declarés la improcedència d_el recurs_	No	Sí	No
1340	971	20	por contestada por _los mismos_ la demanda de proceso de	per contestada per _les persones esmentades_ la demanda de	No	Sí	No
392	979	10	dictara sentencia dando lugar a_l mismo_ y	dictés una sentència en què s'admetés _el recurs_ i	No	Si	No
814	997	9	fecha de publicación de _la misma_ y dentro de los 3 meses	data en què es va publicar _la sentència_ i dins dels 3 mesos	No	Si	No
94	968	41	una vez decidido que _la misma_ daba a fundo vecino	una vegada decidit que _aquesta finestra_ donava a finca veïna	No	Sí	Sí
69	968	27	del art. 359 de _la misma_.	l'art. 359 de _la mateixa Llei_.	No	Sí	Sí
402	979	12	en la que se declarara la improcedencia d_el mismo_, condenando en todas las costas y en la pérdida	en la qual es declarés la improcedència d_el recurs _i que es condemnés l'actor al pagament de les costes	No	Sí	No
813	997	9	desde la fecha de publicación de _la misma_	des de la data en què es va publicar _la sentència_	No	Sí	No
390	979	10	se dictara sentencia _dando lugar a_l mismo_ y	es dictés una sentència en què s'admetés _el recurs_ i	No	Sí	No

## Construcción pronominal (estructura “el mismo”) vs. estructura de pronombre relativo

1808	991	12	votación para el día siete de los corrientes, _la misma_ tuvo lugar	votació per al dia 7 dels corrents, _la qual_ va tenir lloc	No	Sí	Sí
885	997	33	actuaciones originales y devueltas _las mismas_, con el oportuno informe.	les actuacions judicials, _que_ va ser tornades amb l'informe oportú.	No	Sí	No

706	993	16	recurso de apelación y admitido _el mismo_ en ambos efectos	recurs d'apel·lació, _que_ va ser admès en ambdós efectes	No	Sí	No
668	992	15	votación para el día catorce de los corrientes, _la misma_ tuvo lugar	votació per al dia 14 dels corrents, _la qual_ va tenir lloc	NO	Sí	Sí

## Construcción pronominal (estructura “el mismo”) vs. 0

1147	1004	24	al proceso y coetánea _al mismo_, al no reconvenir.	al procés i també coetània __, en no reconvenir.	No	Sí	No
103	968	58	en el capítulo _del mismo_ dedicado a la prueba	en el capítol __ dedicat a la prova	No	Sí	Sí
121	968	77	habida cuenta de que _el mismo_ se basa en que	atès que __ es basa en el fet_ que	No	Sí	No
1828	991	24	obvio es que _el mismo_ hubiera podido obtenerse	és obvi que __ hagués pogut obtenir-se	No	Sí	Sí
1834	991	34	hechos ajenos al proceso y ocurridos fuera _del mismo_, que	fets aliens al procés i que han ocorregut fora __, que han	No	Sí	Sí
1823	991	20	(recurso) ...admitiendo que _el mismo_ se dirige tan sólo a	(recurs) ... admetent que __ es dirigeix tan sols a rescindir la	No	Sí	Sí
677	992	25	domicilio del demandado a fin de que _el mismo_ no conozca la interposición de la acción.	domicili del demandat a fi que __ no conegui la interposició de l'acció.	No	Sí	Sí
1312	971	15	se acordó emplazar a los litigantes _en el mismo_, con	es va acordar citar els litigants _ __, amb lliurament de les còpies	No	Sí	Sí
1334	971	18	se tuvo por precluido _respecto del mismo_ el trámite de	es va tenir per preclòs __ el tràmit de contestació a la	No	Sí	No
870	997	30	y habiéndose acreditado _por el mismo_ su representación procesal	i atès que havia acreditat __ la seva representació processal	No	Sí	Sí
1312	971	15	se acordó emplazar a los litigantes _en el mismo_, con	es va acordar citar els litigants __, amb lliurament de les còpies	No	Sí	Sí
659	992	13	declaró en rebeldía dándose _en cuanto a los mismos_ por precluido el trámite de	va declarar en rebel·lia i es va tenir per preclòs __ el tràmit de contestació	No	Sí	No

## [ N + “alguno” ] vs. [ “cap” + N ]

420	979	25	no quepa _recurso alguno_ ordinario ni extraordinario.	no es pugui interposar _cap recurs_ ordinari ni extraordinari.	No	Sí	Sí
1043	1000	46	sin aportación de _dato coadyuvante alguno_, hace	sense aportar _cap dada coadjuvant_, fa	No	Sí	Sí
80	968	34	que, _en modo alguno_ puede generar	que de _cap manera_ pot generar	No	Sí	No
432	979	39	no se dará _recurso alguno_.	no es pot interposar _cap recurs_.	No	Sí	No
1844	991	40	Contra esta resolución no se da _recurso alguno_.	Contra aquesta resolució no es pot interposar _cap recurs_.	No	Sí	No

## [ N + “que” ] vs. [ “Aquest” + N ]

91	968	37	_Cuestión que_, como ha remarcado	_Aquesta qüestió_, com ha remarcat	No	Sí	Sí
----	-----	----	-----------------------------------	------------------------------------	----	----	----

## “lo cual” vs. “la cual cosa”

1380	971	32	_lo cual_ es cierto	_la qual cosa_ es certa	No	Sí	No
------	-----	----	---------------------	-------------------------	----	----	----

0 vs. “no”

1836	991	35	Ninguna de estas condiciones ___ se produce en el presente	Cap d'aquestes condicions _no_ es produeix en aquest cas.	No	Sí	No
------	-----	----	--	---	----	----	----

Altres:

47	968	4	_Tramitado que fue_ el procedimiento	_Una vegada tramitat_ el procediment	No	Sí	No
----	-----	---	--------------------------------------	--------------------------------------	----	----	----

## 4. Discrepàncies per variació lingüística

## 4.1. Variació del lèxic general

Adjectiu vs. [prep. + N]

1064	1000	59	ningún motivo _casacional_ determina	cap dels motius _de cassació_ determina	No	Sí	No
819	997	13	fundamentaba la demanda _revisora_ en el motivo número 1	fonamentava la demanda _de revisió_ en el motiu número 1	No	Sí	No

Casos concrets:

“Propio/-a” vs. “mateix/-a”

1167	1004	66	de la _propia_ Ley	de la _mateixa_ llei	No	Sí	No
586	988	28	de la _propia_ Ley.	de la _mateixa_ Llei.	No	Sí	No
612	989	29	nace con la _propia_ demanda	neix amb la _mateixa_ demanda	No	Sí	No
724	993	31	la parte apelada hizo _lo propio_, pero	la part apel·lada va fer _el mateix_, però	No	Sí	No
108	968	65	_Igual_ suerte desestimatoria	_La mateixa_ sort desestimàtoria	No	Sí	No

“Celebrar” vs. “realitzar”/“tener lloc”/ “fer”/“subscriure”

717	993	29	señaló día para la vista y, _celebrada_ ésta, dictó	va assenyalar dia per a la vista i, - un cop _realitzada_, va dictar	No	Sí	No
242	972	31	del contrato de compraventa sobre la misma finca _celebrado_ ante notario	del contracte de compravenda sobre la mateixa finca, _subscrit_ davant notari	No	Sí	No
718	993	29	la vista y, _celebrada_ ésta, dictó	la vista, i un cop _realitzada_, va dictar	No	Sí	No
237	972	26	20 de febrero de 1997 a las once horas, _celebrándose_ el día y hora señalados	20 de febrer de 1997, a les 11 hores. La vista _va tenir lloc_ el dia i hora assenyalats	No	Sí	No
1006	1000	22	y se acordó _la celebración_ de _votación_ y fallo	i es va acordar _fer_ la votació i dictar sentència	No	Sí	No
1007	1000	22	la _celebración_ de la votación y fallo el día 18	_fer_ la votació i dictar sentència el dia 18	No	Sí	No
35	967	37	(la vista) ... _celebrándose_ el día	(la vista) ...la qual _va tenir lloc_ el dia_	No	Sí	No

“Alegación” vs. “adduició”

1880	974	11	solicitaba, previa _alegación_ de los hechos y fundamentos de derecho (...), se dictara sentencia	sol·licitava, prèvia _adduició_ dels fets i fonaments de dret (...), es dictés sentència	No	Sí	Sí
1922	992	39	no pueda conocerse qué _sesgo_ hubiera tomado	no pugui conèixer-se quin _camí_ hagués pres el plet	No	Sí	Sí
542	985	56	a que asciende el _montante_ de lo entregado	als quals ascendeix el _total_ del que s'ha lliurat	No	Sí	No
1284	971	10	cuando su _mandante_ tuvo conocimiento	quan el seu _representat_ va tenir coneixement	No	Sí	No

“Referir” vs. “esmentar”/ “mencionar”

1269	971	7	y contra el _referido_ D José Gimeno Griño.	i contra _l'esmentat_ Sr José Gimeno Griño.	No	Sí	Sí
1797	991	8	Ha comparecido como demandada _la referida_ Dª	Hi ha comparegut com a demandada _l'esmentada_ Sra	No	Sí	Sí
568	988	9	Ante el Juzgado de Primera Instancia _referido_ se Siguieron	Davant el Jutjat de Primera Instància _esmentat_ es van seguir	No	Sí	Sí
1273	971	10	en los autos _referidos_, consignando	en les actuacions _mencionades_, en què	No	Sí	No

“Recaer” vs. “dictar”

383	979	7	Sentencia del Juzgado de Primera Instancia de Tremp, _recaída_ en autos de juicio de cognición	sentència del Jutjat de Primera Instància de Tremp, _dictada_ en les actuacions del judici de cognicó	No	Sí	Sí
691	992	44	sentencia firma de fecha 26 de noviembre de 1992 _recaída_ en juicio	sentència ferma de data 26 de novembre de 1992 _dictada_ en el judici	No	Sí	Sí

“Ser” vs. “actuar com a”

1150	1004	31	_Ha sido_ Ponente el Magistrado	_Hi ha actuat com a_ ponent el magistrat	No	Sí	No
40	967	39	_Ha sido_ Ponente el Excmo Sr Presidente D GUILLERMO VIDAL I ANDREU.	_Hi ha actuat com a_ ponent l'Excm Sr Guillermo Vidal i Andreu.	No	Sí	No
583	988	26	_Ha sido_ Ponente el Magistrado	_Hi ha actuat com a_ ponent el magistrat	No	Sí	No
610	989	27	_Ha sido_ Ponente el Magistrado de esta Sala Ilmo Sr D Luis Mª Díaz Valcárcel.	_Hi ha actuat com a_ ponent l'Il·lm. Sr Luis M Díaz Valcárcel.	No	Sí	No
411	979	17	_Ha sido_ Ponente	_Hi ha actuat com a_ ponent	No	Sí	No
1363	971	25	_Ha sido_ Ponente	_Hi ha actuat com a_ ponent	No	Sí	No
1810	991	13	_Ha sido_ Ponente	_Hi ha actuat com a_ ponent	No	Sí	No
2028	991	13	_Ha sido_ Ponente	_Hi ha actuat com a_ ponent	No	Sí	Sí

## “En base a” vs. “partint de”

899	997	46	para su conocimiento y resolución, _en base a_ lo establecido en los arts. 1801	per al seu coneixement i resolució, _partint de_ l que estableixen els articles 1801	No	Sí	No
602	989	22	_En base al_ apartado 4º	_Partint de_ l'apartat 4t	No	Sí	No
603	989	23	_En base al_ apartado 4º,	_Partint de_ l'apartat 4t,	No	Sí	No
607	989	25	_En base a_ l apartado 4º	_Partint de_ l'apartat 4t,	No	Sí	No

## “Por” vs. “mitjançant”

849	997	21	y _por_ Providencia	_Mitjançant_ una provisió	No	Sí	Sí
877	997	33	_Por_ Providencia	_Mitjançant_ una provisió	No	Sí	Sí

## “Lo” vs. “cosa”/ “allò”

125	968	77	_lo_ que no resulta	_cosa_ que no resulta	No	Sí	Sí
52	968	14	sobre _lo_ que nadie	sobre _allò_ que ningú	No	Sí	Sí

## Altres casos:

487	983	16	versando _dichos_ pleitos sobre la nulidad	versant _aitals_ procediments sobre nul·litat	Sí	Sí	No
1068	1000	61	recurso de casación _entablado_ por la Procuradora	recurs de cassació _interposat_ per la procuradora	No	Sí	Sí
864	997	28	tuviera por _cumplimentada_ esta parte	que tingués per _acomplerta_ aquesta part	No	Sí	No
628	989	57	perjudicar seriamente la salud, _contemplados por_ la Sentencia	perjudicar seriosament la salud, _previstos_ a la Sentència	No	Sí	No
112	968	66	al haber sido _subsano_ con anterioridad	en haver estat _esmentat_ amb anterioritat	No	Sí	Sí
551	985	95	el precepto catalán _meritado_, pero más cierto	el precepte català _esmentat_, però més cert	No	Sí	No
57	968	16	adecuación "_calificativa_"	adequació "_qualificada_"	No	Sí	No
1826	991	23	El recurso se _apoya_ en haber descubierto	El recurs es _basa_ en haver descobert	No	Sí	Sí
1375	971	29	es la de _averiguar_ si la conducta	es la d' _indagar_ si la conducta	No	Sí	Sí
617	989	36	hay que _acudir_ a las leyes	s'ha de _recórrer_ a les lleis	No	Sí	No
625	989	47	lectura de la sentencia impugnada para _cercionarse_ de que no se fundamenta	lectura de la sentència impugnada per _adonar-se_ que no es fonamenta	No	Sí	Sí
1130	1004	16	manifestaciones que _estimaba_ oportunas	manifestacions que _van considerar_ oportunes	No	Sí	No
1140	1004	17	interesadas _de contrario_.	que havia demanat _la part contrària_.	No	Sí	No
1796	991	7	propietaria de la vivienda de autos _sita_ en Badalona	propietària de l'habitatge d'actuacions, _situat_ a Badalona	No	Sí	Sí
271	974	29	pruebas biológicas _tendientes a_ la determinación de la paternidad	proves biològiques _escaminades a_ la determinació de la paternitat	No	Sí	Sí
1362	971	24	quienes informaron _en apoyo_ de _sus respectivas_ pretensiones.	que van informar _recolzant_ les seves respectives pretensions.	No	Sí	Sí
735	993	47	una tal posición _llevaría_ a hacer imposible	una posició tal _conduiria_ a fer impossible	No	Sí	No

894	997	34	cuanto _estimarán_ conveniente acerca de su alcance	tot el que _consideressin_ convenient sbre el seu abast	No	Sí	No
1396	971	38	actividad policiaca de indagación y pesquisas que _excede en	activitat policiaca d'indagació i perquisicions, que _ultrapassa_	No	Sí	No
811	997	9	_se refería al_ plazo para interponer el recurso citando el art. 1798 y siguientes de la Ley de Enjuiciamiento	_Esmentava_ l'article 1798 i següents de la Llei d'enjudiciament civil per referir-se al termini_per	No	Sí	No
1130	1004	16	manifestaciones que _estimaba_ oportunas	manifestacions que _van considerar_ oportunes	No	Sí	No
1127	1004	16	y costas que se _originaran_ a las que	i les costes que se'n _derivessin_ a les quals	No	Sí	Sí
903	997	51	recursos de revisión que _se dieron_ contra o frente resoluciones de órganos judiciales	recursos de revisió que _s'interposin_ contra o front de resolucions d'òrgans judicials	No	Sí	Sí
816	997	9	6 de Julio de 1995; se _refería_ a la constitución del depósito previo	el 6 de juliol de 1995. També _feia referència_ a la constitució del dipòsit previ	No	Sí	Sí
1037	1000	43	_De ahí que_ nuestro Tribunal	_Per això_, el nostre Tribunal	No	Sí	No
1822	991	20	_Aparte_ la sinrazón de fondo	_A banda de_ la desraó de fons	No	Sí	Sí
1356	971	22	_así_ se acordó mediante (...)	_de manera que_, mitjançant (...) es va acordar	No	Sí	No
884	997	33	la admisión del recurso, _a cuyos fines_ se le comunicaron las actuaciones originales	admetre el recurs, _per a la qual cosa_ se li van comunicar les actuacions originals	No	Sí	No
1844	991	40	Contra esta resolución no se _da_ recurso alguno.	Contra aquesta resolució no es _pot interposar_ cap recurs.	No	Sí	No
1129	1004	16	_las demás_ manifestaciones que estimaba	_la resta de_ manifestacions que van considerar	No	Sí	No
1531	971	15	lo que _conviniera_ a su derecho.	el que els _fos més convenient_ d'acord amb els seus interessos.	No	Sí	No
834	997	17	en el término de 40 días compareciera a _sostener_ lo que conviniera a su derecho	en el termini de 40 dies comparegués per _defensar_ el que convingués al seu dret.	No	Sí	Sí

#### 4.2. Variació terminològica (termes d'arrel diferent)

Casos diversos:

742	993	5	practicada en primera instancia por _perito_ cuya recusación	practicada en primera instància per un _expert_, la recusació del qual	No	No	No
89	968	37	permite al _Juzgador_	permet al _jutge_	No	Sí	No
1263	971	5	_Citación_ de los demandados	_Citació a termini_ dels defenents	No	Sí	No
1264	971	5	Citación de los _demandados_ en el domicilio	Citació a termini dels _defenents_ en el domicili	No	Sí	Sí
344	976	23	la parte _actora_	la part _agent_	No	Sí	No
598	989	11	siendo parte _recurrida_ D <sup>a</sup> María Teresa R M	Hi ha actuat com a part _apel·lada_ la Sra María Teresa R M	No	Sí	No
512	985	12	D. Jacint Amat Bigordá, siendo parte _recurrida_ D. FRANCISCO REGÁS PUIG	Sr. Jacint Amat Bigordá. Hi ha actuat com a part _apel·lada_ el Sr. Francisco Regàs Puig	No	Sí	No

1288	971	10	ya no era posible ni siquiera _acudir_ dentro de plazo	ja no era possible ni tan sols _comparèixer_ dins de termini	No	Sí	Sí
582	988	25	evacuó dicho trámite oportunamente, _uniéndose_ el escrito presentado mediante	va evacuar oportunament el tràmit esmentat i l'escrit presentat es va _adjuntar_ a les actuacions mi	No	Sí	No
1139	1004	17	medidas cautelares _interesadas_ de contrario.	mesures cautelars _que havia demanat_ la part contrària.	No	Sí	No
664	992	15	_Ha informado_ el Ministerio Fiscal	El Ministeri Fiscal _va emetre el seu informe_	No	Sí	No
1153	1004	36	sentencia que, _recurrida_, es revocada	sentència _contra la qual es va interposar recurs_ i que va ser revocada	No	Sí	No

#### 4.3. Variació morfosintàctica

“el cual / la cual/ los cuales/ las cuales” vs. “que”

17	967	15	_la cual_ compareció	_que_ va comparèixer	No	Sí	Sí
27	967	18	_la cual_ dictó sentencia	_que_ va dictar sentència	No	Sí	Sí

521	985	37	la celebración de vista para el día 15 de mayo pasado a las diez horas de su mañana, _la cual_ tuvo	celebració de la vista per al 15 de maig passat a les deu hores del matí, _dia en què_ va tenir lloc	No	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

Casos diversos:

1327	971	16	confirmando _en todas sus partes la de_ fecha 25 de Noviembre	en què es confirmessin _totes les parts de la sentència_ de data 25	No	Sí	Sí
1040	1000	44	por el suyo propio, _haciendo supuesto de la cuestión_ en contra de la continuada prohibición	pel seu propi, _convertint la qüestió en un supòsit_ en contra de la continuada	No	Sí	No
891	997	34	por Providencia de fecha 8 _de los corrientes_ se alzó la suspensión	per provisió de data 8 _d'aquest mes_ es va aixecar la suspensió	No	Sí	Sí

#### 5. Discrepàncies per diferències en la puntuació

0 vs. “i”

841	997	17	recurso de revisión ___condenando al pago de las costas	recurs de revisió _i_ es condemnés al pagament de les costes	No	Sí	Sí
812	997	9	___manifestando que a demanda	_i_ manifestava que la demanda	No	Sí	Sí
50	968	4	, _no habiéndose probado que haya producido daños	, _i_ no s'ha provat que hagi produït danys	No	Sí	Sí
1154	1004	36	sentencia que, recurrida, ___es revocada por la Audiencia	sentència contra la qual es va interposar recurs _i_ que va ser revocada per l'Audiència	No	Sí	No
720	993	29	dictó diligencia para mejor	va dictar diligència per proveir	No	Sí	No

			proveer __ ordenando practicar	millor _i_ va ordenar que es digués a terme			
537	985	52	estimó parcialmente la demanda __ fijando el total caudal	va estimar parcialment la demanda _i_ va fixar el total del cabal	No	Sí	No
398	979	12	se admitió a trámite (...) __ disponiéndose y llevándose a efecto_ en legal forma	es va admetre a tràmit (...) _i_ es va disposar i fer, en la forma legal la citació a	No	Sí	No
1013	1000	25	de esta ciudad , __firmándose documento privado	d'aquesta ciutat, _i_ es va signar el document privat	No	Sí	No
892	997	34	para dictar sentencia, __ poniéndose de manifiesto a las partes los resultados de	per dictar sentència, _i_ es va posar de manifest a les parts els resultats de	No	Sí	No
678	992	26	ha de ser citado el demandado, __ provocando así una citación edictal	ha der ser citat el demandat, _i_ provocar així una citació edictal	No	Sí	Sí
659	992	13	declaró en rebeldía __ dándose en cuanto a los mismos por precluido el trámite de	va declarar en rebel·lia _i_ es va tenir per preclòs el tràmit de contestació	No	Sí	No
896	997	34	quedó unido el escrito presentado __ quedando los autos a la vista para dictar la presente resolución	va quedar unit _i_ les actuacions van quedar a la vista per dictar aquesta resolució.	No	Sí	No
683	992	32	proveído de fecha 23 de julio de 1992 , __ publicándose aquéllos en el Boletín Oficial	provisió de data 23 de juliol de 1992 , _i_ els edictes es van publicar al Butlletí Oficial	No	Sí	No
830	997	15	se pasaron al mismo las actuaciones, __recayendo Providencia	se li van passar les actuacions, __i el dia 9 del mateix mes es va dictar una provisió	No	Sí	No
659	992	13	declaró en rebeldía __ dándose en cuanto a los mismos por precluido el trámite de constestación	va declarar en rebel·lia _i_ es va tenir per preclòs el tràmit de contestació	No	Sí	No
1022	1000	31	por inoficiosa, __debiendo realizarse dicha reducción	per inoficiosa, _i_ s'ha de realitzar-se la reducció esmentada	No	Sí	No
1353	971	22	las practicadas __ y trayéndolos a la vista para sentencia	les practicades __, _i_ les actuacions es van porta a la vista per a sentència	No	Sí	No
898	997	44	Audiencia Provincial de Tarragona, __recayendo en fecha 17 de marzo de 1994 sentencia confirmatoria	Audiència Provincial de Tarragona, _i_ en data 17 de març de 1994 es va dictar sentència confirmatòr	No	Sí	No

## 0 vs. “però”

901	997	49	Derecho Civil propio de la Comunidad Autónoma de que se trata, __ no siendo éste el caso presente.	dret civil de la comunitat autònoma que es tracti, _però_ aquest no és el cas que tractem.	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--	--	----	----	----

## 0 vs. [coma + “i”]

88	968	36	__excediéndose la decisión de sus funciones jurisdiccionales	_,_i_ que la decisió s'excedeix de les seves funcions jurisdiccionals	No	Sí	Sí
----	-----	----	--	---	----	----	----

## 0 vs. [[coma] + “i així”]



984	1000	9	de sus padres __ dando lugar_ a la partición	dels seus pares __, i així_ es donés lloc_ a la seva partició	No	Sí	No
-----	------	---	--	---	----	----	----

0 vs. [punt]

579	988	25	__ habiéndose entregado la copia	__Es va lliurar la còpia del recurs	No	Sí	No
36	967	37	__ solicitando el letrado de la parte recurrente que	__ En aquesta vista el lletrat de la part recurrent va sol·licitar que	No	Sí	No

[coma] vs. “i”

1149	1004	27	ha reconvenido __, causando indefensión_ a esta parte.	ha reconvingut _i_ ha causat indefensió a aquesta part.	No	Sí	No
32	967	36	_, _concediéndose_ un plazo	_i_ es va concedir un termini	No	Sí	No
697	992	47	expídase certificación del presente FALLO __, _ devolviéndose los autos al Tribunal	S'ha d'expedir una certificació d'aquesa sentència _i_ tornar les actuacions judicials al Tribunal	No	Sí	No
424	979	30	declara (...)_, _reponiendo los autos	declara (...) _i_ reposa les actuacions judicials	No	Sí	No
1299	971	13	documentos y copias acompañados __, _incoándose el	documents i còpies adjuntes _i_ es va incoar aquest procediment	No	Sí	No
577	988	17	para conocer de dicho recurso_, _ remitiendo las actuaciones.	per conèixer aquest recurs _i_ va trametre les actuacions.	No	Sí	No
827	997	15	documentos y copias acompañados __, _formándose autos en los que se tuvo	documents i les còpies que l'acompanyaven _i_ es va formar les actuacions en què es va tenir	No	Sí	Sí
405	979	13	fueron declarados en rebeldía procesal __, _teniéndose por precluído respecto de los mismos	van ser declarats en rebel·lia processal _i_ es va tenir per preclòs respecte dels esmentats	No	Sí	Sí
1304	971	13	del depósito constituido_, _designándose Ponente	del dipòsit constituït _i_ es va designar ponent,	No	Sí	No
918	997	68	de todo lo actuado __, _ previniendo a la parte recurrente que use	tot el que s'ha fet _i_ prevenir la part recurrent que usi	No	Sí	Sí
578	988	18	se sustanció el procedimiento __, _ admitiéndose el recurso	es va substanciar el procediment _i_ es va admetre el recurs	No	Sí	No
655	992	10	por medio de edictos_, _ declarados en rebeldía.	citats per mitjà d'edictes _i_ declarats en rebel·lia.	No	Sí	Sí

[coma] vs. [“i que”]

402	979	12	en la que se declarara la improcedencia del mismo __, _ condenando en todas las costas y en la pérdida	en la qual es declarés la improcedència del recurs _i_ que_ es condemnés l'actor al pagament de les costes	No	Sí	No
-----	-----	----	--	--	----	----	----

[coma] vs. [[coma + “i”]

892	997	34	para dictar sentencia __, _ poniéndose de manifiesto a las partes los resultados de	per dictar sentència __, _i_ es va posar de manifest a les parts els resultats de	No	Sí	No
1013	1000	25	de esta ciudad __, _firmándose documento privado	d'aquesta ciutat_, _i_ es va signar el document privat	No	Sí	No

1069	1000	61	de 1997_, _condenando a la parte recurrente al pago de las costas	de 1997_, i_ condemna la parte recurrent a pagar les costes	No	Sí	Sí
1042	1000	45	donada por su padre __, _obligando a la reducción de esa donación.	donada pel seu pare __, i_ obliga a la reducció d'aquesta donació.	No	Sí	Sí
555	985	10 2	de su reclamación __, _disponiendo que aquélla	de la seva reclamació __, i_ disposa que aquella	No	Sí	Sí
107	968	63	, con el resto de la prueba practicada" __, _analizando, a continuación	, amb la resta de prova practicada" __, i_ analitza, a continuació	No	Sí	Sí

[coma] vs. [punt i coma]

394	979	10	rescindiendo en todo la sentencia impugnada __, _expidiéndose_ certificación del fallo	es rescindís tota la sentència impugnada __;_ que s'expedís certificació de la decisió	No	Sí	Sí
238	972	26	Procurador de ambas partes __, _solicitando el abogado de la parte recurrente que se casara	procurador d'ambdues parts __;_ l'advocat de la part recurrent va sol·licitar que es cassés	No	Sí	No

[coma] vs. [punt]/ [punt i apart]

1336	971	18	se le declaró en rebeldía __, _disponiendo notificarle en	va ser declarat en rebel·lia_ . //_ Es va disposar que aquesta	No	Sí	No
748	993	61	12 de junio de 1996 __, _condenando a la parte recurrente	12 de juny de 1996 __, _ Condemnem la parte recurrent	No	Sí	Sí
1011	1000	25	de 1992 __, _ instándose la declaración de herederos_	de 1992 __, _ Van instar la declaració d'hereus_	No	Sí	No
846	997	21	plazo de tres días __, _habiendo evacuado dicho traslado el Procurador Sr Flores <sup>299</sup> Muxí, manifestando	termini de tres dies __, _ El procurador Sr Flors Muxí va evacuar el trasllat esmentat manifestant	No	Sí	No
835	997	17	a su derecho __, _expidiéndose para la práctica de dicho emplazamiento el oportuno exhorto;	al seu dret __, _ Per tal de dur a terme la citació a termini esmentada es va expedir l'exhort oportú.	No	Sí	No
237	972	26	20 de febrero de 1997 a las once horas __, _celebrándose el día y hora señalados	20 de febrer de 1997, a les 11 hores __, _ La vista va tenir lloc el dia i hora assenyalats	No	Sí	No

[punt i coma] vs. [coma]

1128	1004	16	condenada __;_ formulando por otrosíes las demás manifestaciones que estimaba	condemnada __, _ mitjançant els altresíes van fer la resta de manifestacions que van considerar	No	Sí	No
------	------	----	---	---	----	----	----

[[punt] + "i"] vs. [coma]

518	985	27	interpusieron recurso de apelación_. Y_ substanciándose la alzada	van interposar recurs de cassació __, _ se'n va substanciar l'alçada	No	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

<sup>299</sup> Com ja hem dit en una nota precedent, la traducció del cognom és un error molt probablement generat a causa d'una traducció autonàmica mal revisada.

“i” vs. [punt]/ [punt i apart]

406	979	14	_ Y_ habiéndose solicitado por la parte recurrente <sup>300</sup> el recibimiento a prueba del pleito	_._ La part recurrent va sol·licitarla recepció a prova del plet	No	Sí	Sí
1339	971	20	Sr Manjarín Albert _y_ por contestada por los mismos la	Sr Manjarín Albert _./ _ Es va tenir per contestada per les	No	Sí	No

“que” vs. 0

994	1000	12	FALLO: _Que _desestimando_ la demanda interpuesta	Decisió: __ Desestimo la demanda interposada	No	Sí	Sí
-----	------	----	---	--	----	----	----

### 5.1.2.2.2 Casos que generen (o que poden generar) alineacions insatisfactòries en el corpus alineat català-castellà

#### 1. Problemes de traducció

##### 1.1. Qüestions que afecten la comprensió del text original

###### 1.1.1. Ortografia

-----

###### 1.1.2. Puntuació

-----

###### 1.1.3. Gramàtica

-----

###### 1.1.4. Lèxic

###### Hiperònim vs. hipònim

1414	973	22	que tingueren lloc _en l'aitals dia i hora_.	teniendo lugar _el día de la fecha_.	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	--------------------------------------	----	----	----

###### Amb sentit vs. sense sentit

1106	1003	15	Tan clara jurisprudència _mena_, doncs, sense necessitat	Tan clara jurisprudencia _tipo_, pues, sin necesidad	Sí	Sí	No
------	------	----	--	--	----	----	----

<sup>300</sup> Estructura gramaticalment incorrecte.

No mateix sentit

372	978	31	fou del tot negligit per _l'impugnat_ del recurs	fue desatendido por _lo impugnante_ <sup>301</sup> del recurso	Sí	Sí	No
936	998	17	en el qual la llegava al seu _fillol_ ara demandat, Sr Jorge Rodríguez Romero.	en el qua la legaba a su _hijo_ <sup>302</sup> ahora demandado, D Jorge Rodríguez Moreno.	Sí	Sí	No

1.1.5. Variació lingüística: de to, d'estil, de dialecte –social, geogràfic, temporal-, d'idiolecte

-----

1.1.6 Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors

Presència d'elements *vs.* absència d'elements

127	969	10	Barcelona, 16 de gener de 1997	-----	Sí	No	No
-----	-----	----	--------------------------------	-------	----	----	----

1.1.7. Pragmàtica

-----

1.2. Qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió de la llengua d'arribada

1.2.1. Ortografia

-----

1.2.2. Puntuació

-----

1.2.3. Gramàtica

-----

1.2.4. Lèxic

Correcció lèxica *vs.* incorrecció lèxica (barbarisme)

<sup>301</sup> Impugnat: Persona contra la qual s'impugna. Impugnant: persona que impugna.  
En aquest cas, a més, l'error s'agreuja a causa de l'article neutre (cosa impugnant i no persona).

<sup>302</sup> Segons el DIEC, *fill*: nom que es dóna a una persona o animal en relació amb el seu pare i la seva mare; fillol: persona amb relació als seus padrins, esp. de baptisme.

1940	1005	6	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior	VISTO por la _Sala Civil_ del Tribunal Superior	Sí	No	No
1942	1005	6	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior	VISTO por la _Sala Civil_ del Tribunal Superior	Sí	Sí	No
1943	980	7	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior	VISTO por la _Sala Civil_ del Tribunal Superior	Sí	Sí	Sí
1944	970	7	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior	VISTO por la _Sala Civil_ del Tribunal Superior	Sí	Sí	Sí
1945	976	7	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior	VISTO por la _Sala Civil_ del Tribunal Superior	Sí	No	No
1868	975	7	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña	Sí	Sí	Sí
1935	999	8	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior	VISTO por la _Sala Civil_ del Tribunal Superior	Sí	Sí	Sí
1936	998	7	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior	VISTO por la _Sala Civil_ del Tribunal Superior	Sí	Sí	Sí
1929	981	9	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior	VISTO por la _Sala Civil_ del Tribunal Superior	Sí	Sí	Sí
1899	1003	4	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya	Visto por la _Sala Civil_ del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña	Sí	Sí	Sí
1924	996	90	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior	VISTO por la _Sala Civil_ del Tribunal Superior	Sí	Sí	Sí
1926	969	11	La _Sala Civil_ del Tribunal Superior	Visto por la _Sala Civil_ del Tribunal Superior	Sí	Sí	Sí

### 1.2.5. Variació lingüística<sup>303</sup>

No aplicació dels criteris d'estil:

- Ordre dels elements del sintagma nominal

[Adj + N] vs. [N + Adj]

1774	990	29	per no ésser de _procedent abonament_, l'aplicació de la	por no ser de _pago procedente_, la aplicación de la regla	Sí	Sí	Sí
1513	977	28	sentència objecte de recurs amb _expressa condemna_ en costes	sentencia objeto de recurso con _condena expresa_ en costas	Sí	Sí	No

- Ordre dels elements del sintagma verbal

(casos diversos)

1770	990	26	cal _ara entrar_ a analitzar	hay que _entrar ahora_ a analizar	Sí	Sí	Sí
1570	980	34	que _li era tot això_ ignorat	que _todo ello le era_ ignorado	Sí	Sí	Sí
1655	981	46	Cal _també ressenyar_ que la demandant	Hay que _reseñar también_ que la demandante	Sí	Sí	Sí
1699	981	79	que _van ser admesos el seu dia_ a aquest Tribunal.	que _en su día se enviaron_ a este Tribunal.	Sí	Sí	No
493	983	24	en la qual va tenir lloc, i _en ella varen informar_ els lletrats	en que ésta se celebró e _informando en ella_ los Letrados	Sí	Sí	No

<sup>303</sup> La pron de variació lingüística pot ser de to, d'estil, de dialecte –social, geogràfic, temporal-i d'idiolecte.

- Ús de la veu activa i de la veu passiva

Veü passiva vs. veü activa

1698	981	79	que _van ser tramesos_ el seu dia a aquest Tribunal.	que en su día _se enviaron_ a este Tribunal.	Sí	Sí	No
375	978	32	la sentència ferma _fou guanyada_ injustament	la sentencia firme _se ganó_ injustamente	Sí	Sí	No
144	969	23	que _va ser admès_	que _se admitió_	Sí	Sí	No
1213	970	16	La revisió _és fonamentada_ en el, núm. 4t	La revisión _se fundamenta_ en el apartado 4º	Sí	Sí	No

- Estructures nominals i adjectives i estructures verbals

Estructura nominal vs. estructura verbal

1182	1005	17	condemnant-se a la demandada _a l'atorgament de _les escriptures	condenándose a la demandada _a otorgar_ las escrituras	Sí	Sí	No
------	------	----	--	--	----	----	----

1.2.6. Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors

-----

1.2.7. Pragmàtica

-----

1.3. Qüestions que afecten tant la comprensió/expressió del text original com el de la traducció.

1.3.1. Ortografia

-----

1.3.2. Puntuació

-----

1.3.3. Gramàtica

-----

1.3.4. Lèxic

-----

## 1.3.5. Variació lingüística

-----

## 1.3.6. Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors.

-----

## 1.3.7. Pragmàtica

-----

## 2. Discrepàncies per variació estilística entre les dues llengües.

## 2.1. Criteris relacionats amb la formalitat:

## 2.1.1. El tractament personal

- Tractament personal de l'emissor:

-----

- Tractament personal del destinatari:

Tractament de vós (2a pers. plural) vs. estructura impersonal (3a pers. sing.)

203	969	81	_Doneu_ la publicació	_Dese_ la publicación	Sí	Sí	No
1259	970	30	_Notifiqueu-ho_ a les parts	_notifiquese_ a las partes	Sí	Sí	Sí
1587	980	42	_Lliureu_ certificació d'aquesta decisió	_expídase_ certificación del presente fallo	Sí	Sí	No
1592	980	43	_Retorneu_ també als recurrents	_devuélvase_ también a los recurrentes	Sí	Sí	Sí
1586	980	42	_Lliureu_ certificació d'aquesta decisió	_expídase_ certificación del presente fallo	Sí	Sí	No

## 2.1.2. Els tractaments protocol·laris

-----

## 2.1.3. Fórmules d'afalac i de submissió

-----

## 2.2. Criteris relacionats amb la funcionalitat (claredat)

### 2.2.1. Ordre lògic de l'oració

- Ordre dels elements del sintagma nominal:

[A + B] vs. [B + A]<sup>304</sup>

151	969	32	Hi ha actuat com a ponent el _magistrat Il·lm Sr_ Lluís Puig i Ferriol.	Ha actuado como Ponente el _Ilmo Sr Magistrado_ D Lluís Puig i Ferriol	Sí	Sí	Sí
797	996	22	Hi ha actuat com a ponent el _magistrat Il·lm. Sr_ PONÇ FELIU I LLANSÀ.	Ha actuado como Ponente el _Ilmo Sr Magistrado_ D PONÇ FELIU LLANSÀ	Sí	Sí	Sí
332	976	19	Hi ha actuat com a ponent el _magistrat Il·lm Sr_ Lluís Puig i Ferriol.	Ha actuado como Ponente el _Ilmo Sr Magistrado_ D Lluís Puig i Ferriol	Sí	Sí	Sí
1518	977	30	el _magistrat Il·lm Sr_ PONÇ FELIU I LLANSÀ.	el _Ilmo Sr Magistrado_ D PONÇ FELIU LLANSÀ.	Sí	Sí	Sí

762	996	9	contra el _recurrent esmentat_ i	contra el _expresado recurrente._	Sí	Sí	Sí
475	982	73	al president del _tribunal esmentat_	al Presidente del _expresado Tribunal_	Sí	Sí	Sí
1717	986	15	el _Jutjat esmentat_ va dictar sentència	el _expresado Juzgado_ dictó sentència	Sí	Sí	Sí
1474	977	23	antecedents del plet al _Jutjat esmentat_, alhora que	antecedentes del pleito al _expresado Juzgado_,	Sí	Sí	Sí
1658	981	47	l'_actora esmentada_ ha hagut de ser tractada	la _expresada actora_ ha tenido que ser tratado (sic)	Sí	Sí	Sí
1707	986	11	contra els _recurrents esmentats_.	contra los _expresados recurrentes_.	Sí	Sí	Sí
298	976	12	es va tenir per presentat. L'_escrit esmentat_.	Se tuvo por presentado el _expresado escrito_.	Sí	Sí	No
338	976	23	compravenda de les _accions esmentades_ per causa falsa	compreventa de las _expresadas acciones_ por causa falsa	Sí	Sí	No
164	969	41	dels _cònjuges esmentats_	de los _expresados cónyuges_	Sí	Sí	No
173	969	52	que la _sentència esmentada_	que la _expresada sentencia_	Sí	Sí	No
930	998	11	va dictar la _Sentència indicada_ de 23 de gener	dictó la _indicada Sentencia_ de 23 de enero	Sí	Sí	Sí
1470	977	23	es va tenir per _part legítima_ en nom del recurrent	teniendo por _legítima parte_, en nombre del recurrente	Sí	Sí	Sí
1629	981	21	que conté el _motiu següent_:	conteniendo el _siguiente motivo_:	Sí	Sí	Sí
1861	994	42	que va fonamentar en els _motius següents_:	fundamentándolo en los _siguientes motivos_:	Sí	No	No
1236	970	19	Aquesta Sala no pot creure's l'_exposició anterior_ de la defensa	Esta Sala no puede creer la _precedente exposición_ de la defensa	Sí	Sí	Sí
954	999	12	en el _recurs d'apel·lació <sup>305</sup> mencionat_ va dictar	en el _expresado recurso de apelación_, dictó	Sí	Sí	No

<sup>304</sup> Atorguem un valor (A o B) a una unitat lèxica concreta.



803	996	62	Contra aquesta resolució no es pot interposar _cap recurs_.	Contra esta resolución no cabe _recurso alguno_.	Sí	Sí	No
363	976	37	Contra aquesta resolució no es pot interposar _cap recurs_.	Contra la presente resolución no cabe _recurso alguno_.	Sí	Sí	No
1262	970	30	contra aquesta Sentència no es pot interposar _cap recurs_.	contra la presente Sentencia no cabe _recurso alguno_.	Sí	Sí	No

204	969	81	Doneu la publicació _establerta legalment_.	Dese la publicación _legalmente establecida_.	Sí	Sí	Sí
1107	1003	15	sense necessitat de cap _més consideració_, ha de desestimar	sin necesidad de ninguna _consideración más_, tiene que desestimar	Sí	Sí	Sí

[A + B + C] vs. [B + C + A]

952	999	12	En la _data ja esmentada_ de 17 d'octubre	En la _ya expresada fecha_ de 17 de octubre	Sí	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

- Ordre dels elements del sintagma verbal o del conjunt de l'oració:

Casos diversos<sup>306</sup>

440	982	14	i _finalment va demanar_.	y _pidiendo finalmente_.	Sí	Sí	No
1180	1005	15	i, _això considerat_, cal poderar el següent:	Y, _considerado esto_, hay que valorar lo siguiente:	Sí	Sí	Sí
441	982	14	i _les actuacions varen seguir_ el seu curs	y _siguiendo los autos_ su curso	Sí	Sí	No
331	976	18	Un cop evacuat aquest tràmit, _les actuacions van quedar_ a la vista per dictar sentència.	Y, evacuado el trámite, _quedando los autos_ a la vista para dictar sentencia.	Sí	Sí	No
1639	981	26	_Els lletrats van exposar_ el que van creure convenient	_Exponiendo los letrados_ lo más conveniente	Sí	Sí	Sí
1859	994	42	_Les parts litigants van comparèixer_, els recurrents	_Compareciendo las partes litigantes_; los recurrentes	Sí	No	No
1853	994	12	_La part recorreguda són_ els germans	_Siendo la parte recurrida_ los hermanos	Sí	Sí	Sí
129	969	12	i _la part recorreguda és_ el Sr. Blas Gómez Domínguez	_siendo la parte recurrida_ D. Blas Gómez Domínguez	Sí	Sí	Sí
758	994	12	_La part recorreguda són_ els germans senyors Carmen, José	_siendo la parte recurrida_ los hermanos D <sup>a</sup> Carmen, D José	Sí	Sí	Sí
1602	981	10	Sr Juli de Miquel Berenguer, i _la part contra la qual s'ha recorregut és_ la Sra M Teresa Estrada	D Juli de Miquel Berenguer, _siendo la parte recurrida_ D <sup>a</sup> M <sup>a</sup> Teresa Estrada	Sí	Sí	No
276	975	7	formada pels Magistrats que _al marge s'esmenten_.	formada por los Magistrados _expresados al margen_.	Sí	Sí	No
1744	990	5	formada pels Magistrats que _al marge s'esmenten_.	formada por los Magistgrados _expresados al margen_.	Sí	Sí	No
1402	973	10	formada pels Magistrats que _al marge s'esmenten_, ha vist el	integrada por los Magistrados _expresados al margen_, el	Sí	Sí	No
1196	970	7	pels Magistrats que _damunt s'esmenten_, ha vist el present	por los Magistrados _expresados al margen_, el recurso	Sí	Sí	No
482	983	15	formada pels Magistrats que _al	integrada por los Magistrados	Sí	Sí	Sí

<sup>305</sup> Considerem "recurs d'apel·lació" com una unitat terminològica.

<sup>306</sup> En aquests casos, les variacions en l'ordre dels elements depenen bàsicament de la seva funció sintàctica dins la frase, i no de la seva categoria morfològica o lèxica.

			marge s'esmenten_, ha vist	_expresados al margen_, los presentes recursos			
1531	980	10	Sentència ferma que _s'ha indicat anteriorment_, els germans	sentencia firme _anteriormente expresada_, los hermanos	Sí	Sí	No
1203	970	10	Contra la Sentència ferma que _s'ha assenyalat anteriorment_, el Sr Rafael Padrol	Contra la Sentencia firme _anteriormente señalada_, D Rafael Padrol	Sí	Sí	No
1103	1003	7	que quedessin _sobre la taula les actuacions_ per a sentència.	quedasen _los autos sobre la mesa_ para sentencia.	Sí	Sí	Sí
781	996	16	compareguessin a sostenir el que _convingués al seu dret_, amb el lliurament	compareciesen a sostener lo que _a su derecho convenga_, con entrega	Sí	Sí	Sí
324	976	17	_Així mateix, es va acordar_ escoltar el Ministeri Fiscal	_Acordando asimismo_ oír al Ministerio Fiscal	Sí	Sí	No
793	996	20	_Mitjançant provisió de data 21 de juliol passat, es va acordar_ escoltar el Ministeri Fiscal	_acordándose, por providencia de fecha 21 de julio pasado, _oír al Ministerio Fiscal	Sí	Sí	Sí
456	982	33	sentència (...), que _posteriorment va ésser confirmada_ en grau d'apel·lació	sentencia (...), _confirmada posteriormente_ en grado de apelación	Sí	Sí	No
1575	980	37	per(sic) el que _queda exposat precedentment_, que les	por lo _anteriormente expuesto_, que las precedentes	Sí	Sí	No

## 2.2.2. Addició/ supressió d'informació

### Absència d'elements vs. presència d'elements

151	969	32	Hi ha actuat com a ponent el magistrat II-Im Sr __ Lluís Puig i Ferriol.	Ha actuado como Ponente el Ilmo Sr Magistrado _D_ Lluís Puig i Ferriol	Sí	Sí	Sí
797	996	22	Hi ha actuat com a ponent _el magistrat II-Im. Sr __ PONÇ FELIU I LANSÀ.	Ha actuado como Ponente el Ilmo Sr Magistrado _D_ PONÇ FELIU LLANSÀ	Sí	Sí	Sí
332	976	19	Hi ha actuat com a ponent el magistrat II-Im Sr __ Lluís Puig i Ferriol.	Ha actuado como Ponente el Ilmo Sr Magistrado _D_ Lluís Puig i Ferriol	Sí	Sí	Sí
1518	977	30	el _magistrat II-Im Sr__ PONÇ FELIU I LLANSA.	el Ilmo Sr Magistrado _D_ PONÇ FELIU LLANSA.	Sí	Sí	Sí

1479	977	23	tots aquells que haguessin litigat en les __actuacions	los litigantes en los _presentes_ autos	Sí	Sí	No
1526	980	7	representats pel procurador__ Sr Leopoldo Rodés Durall	representados por el Procurador _de los Tribunales_ D Leopoldo	Sí	Sí	Sí
1249	970	23	Hem de declarar, per tant, caducada l'acció __.	Hemos de declarar, por tanto, caducada la acción _revisora_.	Sí	Sí	No

## 2.2.3. Ús de la veu activa i de la veu passiva

Veu activa (estructura personal) vs. passiva perifràstica amb complement agent expressat

1174	1005	6	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (...) ha vist el present recurs extraordinari_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (...) el presente recurso extraordinario_	Sí	Sí	No
757	994	10	_La Sala Civil del Tribunal Superior (...) ha vist el recurs de cassació_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior (...) el recurso de casación_	Sí	Sí	No
761	996	9	_La Sala Civil del Tribunal (...) ha vist aquestes actuacions_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior (...), los presentes autos_	Sí	Sí	No
128	969	11	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Jutícia de Catalunya, integrada pels magistrats(...), ha vist el recurs_	_Visto por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, integrada por...el recurso_	Sí	Sí	No
1100	1003	4	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya integrada per (...), ha vist el present recurs_	_Visto por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña integrada por (...), el presente recurso_	Sí	Sí	No
481	983	15	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, formada pels Magistrats (...) ha vist el recurs_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Supeior de Justicia de Cataluña, integrada por los Magistrados (...) el recurso_	Sí	Sí	No
951	999	8	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (...) ha vist el present recurs_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (...), el presente recurso_	Sí	Sí	No
927	998	7	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha vist el present recurs de cassació_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña el presente recurso de casación_	Sí	Sí	No
1743	990	5	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, (...) ha vist el present incident_	VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, (...) el presente incidente_	Sí	Sí	Sí
1597	981	9	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, (...), HA VIST el recurs de cassació_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, (...), recurso de casación_	Sí	Sí	No
1520	980	7	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, (...), ha vist aquest recurs extraordinari_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, (...), el recurso extraordinario_	Sí	Sí	No
1399	973	10	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, (...) ha vist el present recurs_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, (...)el recurso_	Sí	Sí	No
1846	994	10	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, (...), ha vist el recurs de cassació_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, (...), el recurso de casación_	Sí	Sí	No
1409	970	7	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, (...), ha vist el present recurs_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, (...), el recurso_	Sí	Sí	Sí

1702	986	11	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, (...), HA VIST aquest recurs_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, (...), el presente recurso_	Sí	Sí	Sí
1439	977	12	_La Sala Civil i Penal del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, (...) ha vist aquestes actuacions_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, (...) recurso extraordinario de	Sí	Sí	No
1708	986	13	_El Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 3 de La Bisbal va veure les actuacions_	_Vistos por el Juzgado de Primera Instancia e Instrucción núm. 3 de la Bisbal los autos_ del juicio	Sí	Sí	No
434	982	11	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, integrada per (...) HA VIST el recurs_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, integrada por (...), el recurso_	Sí	Sí	Sí
275	975	7	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (...) ha vist el present recurs_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (...) el recurso_	Sí	Sí	Sí
1092	1002	8	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha vist el present recurs_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, el presente recurso_	Sí	Sí	Sí

Veü activa (estructura impersonal) vs. passiva perifràstica sense complement agent expressat

284	975	43	impugnand el reconeixement de la filiació de la nena Jessica-Ariana que _s'havia inscrit_ el Registr	impugnando el reconocimiento de la filiación de la niña Jessica-Ariana que _había sido inscrita_ en	Sí	Sí	No
1476	977	23	es va disposar que _es citessin a termini_ tots aquells que	disponiendo _fueran citados dentro de plazo_ todos los	Sí	Sí	No

Estructura d'objecte directe en posició de subjecte i duplicat per pronom feble vs. passiva perifràstica amb complement agent expressat

1601	981	10	_El recurs el va interposar_ la Sra Montserrat Estrada i Virgili	_El recurso fue interpuesto por_ D <sup>a</sup> Montserrat Estrada i Virgili	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	--	----	----	----

#### 2.2.4. Temps verbals<sup>307</sup>

Infinitiu vs. participi

1606	981	12	en la qual, després d'_exposar_ els fets i fonaments jurídics	en la que, _expuestos_ los hechos y fundamentos jurídicos	Sí	Sí	Sí
1449	977	19	Després d'_al·legar_ els fets i fonaments	_Alegados_ los hechos y fundamentos	Sí	Sí	No
290	976	10	Després d'_al·legar_ els fets i fonaments	_Alegados_ los hechos y los fundamentos	Sí	Sí	Sí

<sup>307</sup> En aquest apartat ens centrem exclusivament en el verb (incloem el pronom quan aquest acompanya el verb), i no en la resta d'elements que formen part de la construcció verbal i que ja seran considerats en un apartat posterior.

## Gerundi vs.infinitiu

1110	1003	18	la Sra M <sup>a</sup> Teresa Estrada Virgili, no _fent-se_ especial menció respecte a	D <sup>a</sup> M <sup>a</sup> Teresa Estrada Virgili, sin _hacer_ especial mención respecto de	Sí	Sí	No
------	------	----	---	--	----	----	----

## Gerundi perfet (veu passiva) vs.gerundi

957	999	15	prescripcions legals, _havent estat *senyalada_ l'audiència del dia	prescripciones legales, _señalándose_ la audiencia del día	Sí	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

## Present d'indicatiu vs.gerundi

1405	973	14	Sr Jaume Gilabert Torruella.// _Escau_ condemnar a la Sra	D Jaume Gilabert Torruella.// _Procediendo_ condenar a D <sup>a</sup>	Sí	Sí	No
1422	973	29	propietat del primer i _condemnen_ la segona a	propiedad del primero, _condenando_ a la segunda a	Sí	Sí	Sí
1853	994	12	La part recorreguda _són_ els germans	_Siendo_ la parte recurrida los hermanos	Sí	Sí	Sí
129	969	12	i la part recorreguda _és_ el Sr. Blas Gómez Domínguez	_siendo_ la parte recurrida D. Blas Gómez Domínguez	Sí	Sí	Sí
758	994	12	La part recorreguda _són_ els germans senyors Carmen, José	_siendo_ la parte recurrida los hermanos D <sup>a</sup> Carmen, D José	Sí	Sí	Sí
1602	981	10	Sr Juli de Miquel Berenguer, i la part contra la qual s'ha recorregut _és_ la Sra M Teresa Estrada	D Juli de Miquel Berenguer, _siendo_ la parte recurrida D <sup>a</sup> M <sup>a</sup> Teresa Estrada	Sí	Sí	No
1724	986	19	procurador Sr NARCÍS RANERA CAHÍS, que _actua_ en nom de	Procurador D NARCÍS RANERA CAHÍS, _actuando_ en nombre	Sí	Sí	Sí
1630	981	21	sentència d'apel·lació, que _conté_ el motiu següent:	Sentencia de apelación _conteniendo_ el siguiente	Sí	Sí	Sí
1631	981	23	Llei de 20 de març de 1984 que _aprova_ la Compilació	Ley de 20 de marzo de 1984 _aprobando_ la Compilación	Sí	Sí	Sí
359	976	36	senyora Maria Josefa Bellsolà i Casellas, que _actua_ en com i representació de	D <sup>a</sup> Maria Josefa Bellsolà i Casellas, _actuando_ en nombre y representación de	Sí	Sí	Sí
1175	1005	9	va dictar Sentència que _conté_ la següent part	dictó Sentencia _conteniendo_ la Siguiente parte	Sí	Sí	Sí
163	969	41	(sentència) que _declara_ que el règim econòmic matrimonial	(sentencia) _declarando_ que el régimen económico matrimonial	Sí	Sí	Sí
1082	1001	12	Sr Angel Montero i Brusell, que _actua_ en nom i representació dels Srs	D Angel Montero Brusell, _actuando_ en nombre y representación de D <sup>a</sup>	Sí	Sí	Sí
130	969	14	La procuradora dels tribunals Sra. Rosario Daví, que _actua_ en nom del Sr. Blas Gómez Domínguez	La Procuradora de los Tribunales D <sup>a</sup> Rosario Daví, _actuando_ en nombre de D. Blas Domínguez González	Sí	Sí	Sí
280	975	18	recurs de cassació en el qual _al·lega_ infringits	recurso de casación _alegando_ infringidos	Sí	Sí	Sí
282	975	38	interposa aquest recurs de cassació en què _al·lega_ infringits	interpone el presente recurso de casación _alegando_ infringidos	Sí	Sí	Sí
283	975	39	doncs si bé _és_ cert que	pues _siendo_ cierto que	Sí	Sí	Sí

## Present d'indicatiu vs.participi

1252	970	24	pel que fa a les costes i al dipòsit _determina_ l'art. 1809	respecto de las costas y depósito _determinadas_ en el art. 1809	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	---	---	----	----	----

Present d'indicatiu (oració de relatiu) vs.participi

1255	970	27	recurs extraordinari de revisió que _s'esmenta_ a la capçalera	recurso extraordinario de revisión _expresado_ al comienzo	Sí	Sí	No
1087	1001	18	pels mateixos motius que _s'al·leguen_ en relació amb	por los mismos motivos _alegados_ en relación con	Sí	Sí	Sí
380	978	54	en el cas que _s'examina_, en el qual	en el caso _examinado_, en el que	Sí	Sí	No
1669	981	59	la Resolució que _es combat_, amb referència al	la Resolución _combatida_, con referencia al	Sí	Sí	Sí
170	969	50	recurs, que _es fonamenta_ en l'article 1692,4	recurso, _fundamentado_ en el artículo 1692	Sí	Sí	Sí
1847	994	10	pels magistrats que _s'esmenten_ damunt,	por los Magistrados _expresados_ al margen,	Sí	Sí	No
1522	980	7	pels magistrats que _s'esmenten_ damunt, ha vist aquest recurs	por los Magistrados _expresados_ al margen, el	Sí	Sí	No
1440	977	12	magistrats que _s'esmenten_ damunt,	Magistrados _expresados_ al margen,	Sí	Sí	No
276	975	7	formada pels Magistrats que al marge _s'esmenten_	formada por los Magistrados _expresados_ al margen	Sí	Sí	No
1744	990	5	formada pels Magistrats que al marge _s'esmenten_,	formada por los Magistgrados _expresados_ al margen,	Sí	Sí	No
1402	973	10	formada pels Magistrats que al marge _s'esmenten_, ha vist el	integrada por los Magistrados _expresados_ al margen, el	Sí	Sí	No
1196	970	7	pels Magistrats que damunt _s'esmenten_, ha vist el present	por los Magistrados _expresados_ al margen, el	Sí	Sí	No
482	983	15	formada pels Magistrats que al marge _s'esmenten_, ha vist	integrada por los Magistrados _expresados_ al margen, los presentes recursos	Sí	Sí	Sí
459	982	44	sobre la base del que _disposen_ els articles	en base a lo _dispuesto_ en los artículos	Sí	Sí	Sí
354	976	33	De conformitat amb el que _estableix_ l'article 1.809 de la Llei d'Enjudiciament civil	De conformidad con lo _establecido_ en el artículo 1.809 de la ley de Enjuiciamiento Civil	Sí	Sí	Sí
326	976	17	D'acord amb el que _preveu_ l'art.1.802	según lo _previsto_ en el art- 1.802	Sí	Sí	Sí
794	996	20	d'acord amb el que _preveu_ l'art. 1'802	según lo _previsto_ en el art. 1.802	Sí	Sí	Sí
1098	1002	36	s'estarà al que _disposa_ l'art. 1715,2	se estará a lo _dispuesto_ en el art. 1715,2	Sí	Sí	Sí
1186	1005	26	conformement a allò que _estableix_ el darrer taràgraf de l'article	conforme a lo _establecido_ en el último párrafo del artículo	Sí	Sí	Sí

179	969	56	D'acord amb el que _s'acaba de dir_,	Según lo _expuesto_,	Sí	Sí	No
288	976	9	en virtut del que _preveu_ l'art. 1.796	según lo _establecido_ en el artículo 1.796	Sí	Sí	No
192	969	76	d'acord amb allò que _estableix_ l'article 1715	según lo _establecido_ en el artículo 1715	Sí	Sí	Sí
1472	977	23	d'acord amb el que _estableix_ l'art. 1801	según lo _dispuesto_ en el art. 1801	Sí	Sí	Sí
1775	990	29	regla de proporcionalitat que _conté_ la norma	regla de proporcionalidad _contenida_ en la norma	Sí	Sí	Sí

175	969	52	per la presumpció de ganancialitat que <u>estableix</u> l'article 1361	por la presunción de ganacialidad <u>establecida</u> en el artículo 1361	Sí	Sí	Sí
148	969	28	doctrina sobre litisconsorci passiu necessari que <u>contenen</u> les sentències	doctrina sobre litisconsorcio pasivo necesario <u>contenida</u> en las sentencias	Sí	Sí	Sí
188	969	69	regles de la bona fe que <u>estableixen</u> els articles	reglas de la buena fe <u>establecidas</u> en los artículos	Sí	Sí	Sí
353	976	32	no tenen res a veure amb les causes que <u>especifica</u> l'article 1.796.2	no tienen nada que ver con las causas <u>especificadas</u> en el artículo 1.796.2	Sí	Sí	Sí
	999	39	Per tot el que <u>precedeix</u> , en nom del Rei	Por todo lo <u>expuesto</u> anteriormente en nombre del Rey	Sí	Sí	No

358	976	34	l'autoritat que ens <u>confereix</u> el poble espanyol.	la autoridad <u>conferida</u> por la Constitución.	Sí	Sí	Sí
1787	990	36	i per l'autoritat que ens <u>atorga</u> la Constitució,	y por la autoridad <u>otorgada</u> por la Constitución,	Sí	Sí	Sí
1582	980	38	l'autoritat que ens <u>atorga</u> la Constitució	la autoridad <u>conferida</u> por la Constitución	Sí	Sí	No
506	984	109	l'autoritat que ens <u>atorga</u> la Constitució.	la autoridad <u>conferida</u> por la Constitución.	Si	Si	No
945	998	30	i per l'autoritat que ens <u>atorga</u> la Constitució,	y por la autoridad <u>conferida</u> por la Constitución,	Si	Si	No
1581	980	38	per l'autoritat que ens <u>atorga</u> la Constitució	por la autoridad <u>conferida</u> por la Constitución	Sí	Sí	No
1179	1005	14	dels requisits que <u>imposa</u> l'article 1.687	de los requisitos <u>impuestos</u> por el art. 1.687	Sí	Sí	Sí

1575	980	37	per(sic) el que <u>queda exposat</u> precedentment , que les anteriors	por lo anteriormente <u>expuesto</u> , que las precedentes	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	--	----	----	----

Present d'indicatiu (perífrasi d'obligació) vs. present d'indicatiu (construcció amb verb buit)

1555	980	20	per la qual cosa no <u>hem</u> d'estimar l'excepció de caducitat	por lo cual no <u>procede</u> estimar la excepción de caducidad de la	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	---	----	----	----

Present d'indicatiu vs. perfet d'indicatiu

960	999	16	<u>És</u> Ponent el Magistrat	<u>Ha sido</u> Ponente el Ilmo Sr Magistrado	Sí	Sí	No
935	998	14	<u>És</u> Ponent el Magistrat de la Sala II-Im Sr Antoni Bruguera	<u>Ha sido</u> Ponente el Ilmo Sr Magistrado de la Sala D Antonio Bruguera	Sí	Sí	No
1177	1005	12	<u>És</u> Ponent el Magistrat de la Sala Sr Ponç Feliu Llansa.	<u>Ha sido</u> Ponente el Ilmo Sr Magistrado D Ponç Feliu Llansa.	Sí	Sí	No

Present d'indicatiu vs. passat simple<sup>308</sup>

<sup>308</sup> Pel que fa a la denominació dels temps verbals, fem servir la proposta de l'Institut d'Estudis Catalans, que va ser aprovada el 10 de juny del 2000 per la Secció Filològica.

1446	977	18	el recurs _s'interposa_ sense que hagin transcorregut	el recurso _se interpuso_ sin que hayan transcurrido	Sí	Sí	Sí
1232	970	18	del mateix any 1995 en que _es presenta_ la demanda	del mismo año 1995 en que _se presentó_ la demanda	Sí	Sí	Sí

Present d'indicatiu (perífrasi d'obligació) vs. futur

1089	1001	22	que _s'ha de tramitar_ una vegada	que _se tramitará_ una vez	Sí	Sí	No
------	------	----	-----------------------------------	----------------------------	----	----	----

Present d'indicatiu vs. present de subjuntiu

1083	1001	12	s'obri a tràmit el que _s'escau_ per tal d'examinar	se abra a trámite lo que _proceda_ para examinar	Sí	Sí	Sí
------	------	----	---	--	----	----	----

Present d'indicatiu (perífrasi d'obligació) vs. imperatiu

474	982	73	_S'ha de lliurar_ la certificació corresponent	_expídase_ el certificado correspondiente	Sí	Sí	No
199	969	80	_S'ha de lliurar_ la certificació corresponent	_Expídase_ la certificación correspondiente	Sí	Sí	No
476	982	73	i _s'han de retornar_ les actuacions	y _devuélvase_ los autos	Sí	Sí	No
473	982	73	_S'ha de lliurar_ la certificació corresponent	_expídase_ el certificado correspondiente	Sí	Sí	No
200	969	80	i _s'han de retornar_ les actuacions i el rotllo	y _devuélvase_ los autos y el rollo	Sí	Sí	No
1192	1005	30	_S'ha de lliurar_ a l'esmentada Audiència	_expídase_ a la expresada Audiencia	Sí	Sí	No
1696	981	79	_S'ha de lliurar_ a l'esmentada Audiència	_entréguese_ a la expresada Audiencia	Sí	Sí	No

Perfet d'indicatiu vs. infinitiu

1790	990	39	No _fem_ cap pronunciament	Sin _hacer_ ningún pronunciamiento	Sí	Sí	No
356	976	33	; i no _es fa_ cap pronunciament sobre el dipòsit	; sin _hacer_ ningún pronunciamiento sobre el depósito	Sí	Sí	Sí

Perfet d'indicatiu (algun cas: veu passiva) vs. gerundi

763	996	11	Jutjat de Primera Instància núm. 38 de Barcelona, en el qual _han estat_ parts el demandat	Juzgado de Primera Instancia núm. 38 de Barcelona, _siendo_ partes el demandado,	Sí	Sí	No
1444	977	14	judici executiu núm. 688/91-B en què _han estat_ parts l'aquí demandat	juicio ejecutivo núm. 688/91-B _siendo_ partes la aquí demandada	Sí	Sí	No
1205	970	10	recurs extraordinari de revisió en què _ha estat_ part demandada el Sr Javier Roca Forn.	recurso extraordinario de revisión, _siendo_ parte demandada D Javier Roca Forn.	Sí	Sí	No
928	998	8	Els recurrents _han estat_ representats en aquesta Sala pel Procurador Sr Juan Antonio Moreno	_Estando_ representados los recurrentes por el Procurador D Juan Antonio Moreno	Sí	Sí	No



932	998	13	recurs de cassació, que _ha estat_ degudament _tramitat_ i en el que va assenyalar-se	recurso de casación, _tramitándose_ debidamente, señalándose	Sí	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

## Perfet d'indicatiu vs. gerundi compost

929	998	9	No _han comparegut_ el recorreguts.	No _habiendo comparecido_ los recurridos.	Sí	Sí	Sí
-----	-----	---	-------------------------------------	---	----	----	----

## Perfet d'indicatiu ( alguns casos: oració de relatiu) vs. participi

1754	990	10	; _s'han acomplert_ les formalitats legals,	; _cumplidas_ las formalidades legales,	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	---	---	----	----	----

489	983	24	els tres recursos de cassació que _hem dit_ a l'encapçalament	los tres recursos de casación _expresados_ en el comienzo	Sí	Sí	No
155	969	34	dels fets següents que _s'han acreditat_ com a certs	los hechos siguientes, _acreditados_ como ciertos	Sí	Sí	Sí
1088	1001	22	la taxació de les costes que _s'han practicat_, sens perjudici	la tasación de costas _practicada_, sin perjuicio	Sí	Sí	No
491	983	24	recursos de cassació que hem dit a l'encapçalament, que _s'han tramitat_ en aquesta Sala	recursos de casación expresados en el comienzo, _tramitados_ en esta Sala	Sí	Sí	No
1111	1003	18	respecte de les costes que _s'han originat_ en aquest incident.	respecto de las costas _originadas_ en este incidente.	Sí	Sí	No
1531	980	10	Sentència ferma que _s'ha indicat_ anteriorment, els	sentencia firme anteriormente _expresada_, los hermanos	Sí	Sí	No
1203	970	10	Contra la Sentència ferma que _s'ha assenyalat_ anteriorment,	Contra la Sentencia firme anteriormente _señalada_, D	Sí	Sí	No
193	969	77	Per tot el que _s'ha exposat_	Por todo lo _expuesto_	Sí	Sí	No
470	982	70	Per tot el que _s'ha exposat_,	Por todo lo _expuesto_,	Sí	Sí	No

471	982	70	per l'autoritat que ens _ha conferit_ el poble espanyol.	por la autoridad _conferida_ por la Constitución.	Sí	Sí	No
1187	1005	27	AUTORITAT QUE ENS _HA CONFERIT_ EL POBLE ESPAÑOL	AUTORIDAD _CONFERIDA_ POR LA CONSTITUCIÓN	Sí	Sí	No
1693	981	76	PER L'AUTORITAT QUE ENS _HA CONFERIT_ EL POBLE	POR LA AUTORIDAD _CONFERIDA_ POR LA	Sí	Sí	No

## (veu passiva)

956	999	15	aquest recurs de cassació _çque_ _ha estat tramitat_ davant aquest Tribunal	el presente recurso de casación _tramitado_ ante este Tribunal	Sí	Sí	No
1176	1005	11	recurs de cassació que _ha estat tramitat_ davant aquest Tribunal	recurso de casación _tramitado_ ante este Tribunal	Sí	Sí	No

## Perfet d'indicatiu vs. present d'indicatiu

507	984	110	_HEM DECIDIT_	_FALLAMOS_	Sí	Sí	No
1788	990	37	_HEM DECIDIT_	_FALLAMOS_	Sí	Sí	No

1254	970	26	_HEM DECIDIT_	_FALLAMOS_	Sí	Sí	No
1584	980	38	_HEM DECIDIT:_	_FALLAMOS:_	Sí	Sí	Sí
946	998	30	per l'autoritat que ens atorga la Constitució, _hem decidit_,	por la autoridad conferida por la Constitución, _fallamos_.	Sí	Sí	No
172	969	51	aquest pronunciament _ha esdevingut_ ferm.	este pronunciamiento _es_ firme.	Sí	Sí	No
1670	981	60	sí _ha utilitzat_ l'hermenèutica pròpia	sí _utiliza_ la hermenéutica propia	Sí	Sí	No

## Perfet d'indicatiu vs. passat simple

1536	980	13	la qual _ha tingut_ lloc el dia 22 de maig	ésta _tuvo_ lugar el 22 de mayo	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	---------------------------------	----	----	----

## Imperfet d'indicatiu (alguns casos: pron. rel. + V) vs. gerundi

159	969	38	i _decretava_ també la dissolució del règim econòmic matrimonial.	y _decretando_ también la disolución del régimen económico matrimonial.	Sí	Sí	Sí
-----	-----	----	---	---	----	----	----

347	976	24	va dictar sentència el dia 30 de juliol de 1994, que _desestimava_ la demanda	dictó sentencia el 30 de julio de 1994, _desestimando_ la demanda	Sí	Sí	Sí
165	969	44	va dictar sentència el dia 9 de març de 1989 que _decretava_ el divorci dels cònjuges	dictó sentencia el 9 de marzo de 1989 _decretando_ el divorcio de los cónyuges	Sí	Sí	Sí
349	976	25	sentència en grau d'apel·lació el dia 13 d'abril de 1995, que _confirmava_ la de primera instància	sentencia en grado de apelación el 13 de abril de 1995, _confirmando_ la de primera instancia	Sí	Sí	Sí
158	969	38	va dictar sentència que _decretava_ la separació judicial	dictó sentencia _decretando_ la separación judicial	Sí	Sí	Sí
162	969	40	(sentència) que _desestimava_ la demanda.	(sentencia) _desestimando_ la demanda.	Sí	Sí	Sí
168	969	47	va dictar sentència el dia 4 d'octubre de 1994 que _desestimava_ la demanda	dictó sentencia el 4 de octubre de 1994 _desestimando_ la demanda	Sí	Sí	Sí

802	996	61	representació processal de "Souca, SA" pel qual _es pretenia_ la rescissió	representación procesal de "Souca, SA" _pretendiendo_ la rescisión	Sí	Sí	Sí
303	976	13	Sentència de 7de novembre de 1996, en la qual _es concedia_ a la Sra M Dolors Parra	Sentencia el 7 de noviembre de 1996, _concediendo_ a D <sup>a</sup> M <sup>a</sup> Dolors Parra	Sí	Sí	Sí
167	969	46	escrit de contesta a la demanda en el qual _al·legava_ manca de legitimació activa	escrito de contestación a la demanda _alegando_ falta de legitimación activa	Sí	Sí	Sí
335	976	23	demanda contra el Banco Bilbao-Vizcaya, SA en la qual _demanava_ que es dictés la nul·litat del con	demanda contra el Banco Bilbao-Vizcaya, SA _solicitando_ se dictase la nulidad del contrato	Sí	Sí	Sí
1748	990	8	va presentar escrit *en el que _demanava_ que es procedís a la	presentó escrito _solicitando_ que se procediese a la tasación	Sí	Sí	Sí

1419	973	26	va formular reconvençió *en la que _demanava_ que es declarés	formuló reconvencción _pidiendo_ que se declarase	Sí	Sí	No
798	996	27	judici declaratiu contra Souca, SA en què _sol·licitava_ l'elevació a escriptura pública	juicio declarativo contra Souca, SA _solicitando_ la elevación a escriptura pública	Sí	Sí	Sí

## Imperfet d'indicatiu ( oració de relatiu) vs. participi

285	975	43	el termini de caducitat dels 4 anys que _establia_ el repetit article	el plazo de caducidad de 4 años _establecido_ en el repetido artículo	Sí	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

## Imperfet d'indicatiu vs. imperfet de subjuntiu

454	982	27	allò que per llegítima els _corresponia_ en l'herència	lo que por legítima les _correspondiera_ en la herencia	Sí	Sí	Sí
-----	-----	----	--	---	----	----	----

## Plusquamperfet d'indicatiu (oració de relatiu) vs. participi

461	982	48	demanda executiva que _havia interposat_ contra el reservista	demanda ejecutiva _interpuesta_ contra el reservista	Sí	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

496	984	4	va confirmar la que _havia dictat_ l'indicat Magistral	confirmó la _dictada_ por el expresado Magistrado	Sí	Sí	No
495	984	3	revocant parcialment la que _havia dictat_ el Magistral	revocando parcialmente la _dictada_ por el Magistrado	Sí	Sí	No

## Passat simple vs. gerundi

1413	973	22	la deliberació i la resolució que _tingueren_ lloc en l'aitals dia i	la deliberación y la resolución, _teniendo_ lugar el día de la	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	--	--	----	----	----

## Passat perifràstic d'indicatiu vs. gerundi

306	976	14	els antecedents del plet i _es van citar_ els que hi van litigar	los antecedentes del pleito y _citando_ a los litigantes	Sí	Sí	No
787	996	18	es va formar les corresponents peces separades de prova i _es van practicar_ les que es van admetre	formándose las correspondientes piezas separadas de prueba y _practicándose_ las admitidas	Sí	Sí	No
301	976	12	es va designar el ponent i _es va requerir_ la recurrent	designándose Ponente y _requiriendo_ a la recurrent	Sí	Sí	No
1462	977	22	la ratificació i _es va manar_ testimoniar el resguard de dipòsit	la ratificación y _ordenando_ testimoniar el resguardo de	Sí	Sí	No
1465	977	22	sota la custòdia del secretari, i _es va designar_ ponent.	bajo custodia del Secretario, y _designándose_ Ponente.	Sí	Sí	No
310	976	15	, _es va disposar_ que se substanciés	, _disponiendo_ se sustanciase	Sí	Sí	No
315	976	15	d'acord amb el que va sol·licitar la part recurrent, _es va acordar_ la recepció	según lo solicitado por la recurrente, _acordando_ el recibimiento	Sí	Si	No
300	976	12	, _es va designar_ el ponent	, _designándose_ Ponente	Sí	Sí	No
305	976	14	, _es van reclamar_ al Jutjat de Primera Instància	, _reclamándose_ al Juzgado de Primera Instancia	Sí	Sí	No

ALINEACIÓ DE TEXTOS JURÍDICS PARAL·LELS (CATALÀ I CASTELLÀ): ALGUNS PROBLEMES

1473	977	23	d'acord amb (...) de la LEC, _es va acordar_ reclamar els	según (...) de la LEC, _acordando_ reclamar los	Sí	Sí	Sí
1497	977	25	de data 27 de gener de 1997, _es va acordar_ la unió	de 27 de enero de 1997, _acordando_ la unión	Sí	Sí	No
1505	977	27	havia sol·licitat la part recurrent, _es va assenyalar_ per a la	había solicitado la parte recurrente, _señalándose_ para	Sí	Sí	No
785	996	17	d'acord amb allò que ambdues parts van sol·licitar, _es va acordar_ la recepció del plet	según lo solicitado por ambas partes, _acordándose_ el recibimiento del pleito	Sí	Sí	Sí
782	996	17	efectuada el dia 14 del mateix mes, i _es va tenir_ per evacuat_ el tràmit de contestació	efectuada el 14 del mismo mes _teniendo_ por evacuado el trámite de contestación	Sí	Sí	No
1755	990	10	formalitats legals, i _va *senyalar-se_ la celebració de la vista	formalidades legales, _señalándose_ la celebración de	Sí	Sí	No
437	982	14	excepció dilatòria de litispendència, i _va contestar_ a la demanda	excepción dilatoria de litispendencia, _contestando_ la demanda	Sí	Sí	No
1491	977	25	proposar-la i practicar-la i _es van formar_ els oportuns rams	proponerla y practicarla _formándose_ los	Sí	Sí	No
1610	981	13	es va personar a les actuacions i _va contestar_ a la demanda.	se personó en los autos _contestando_ a la demanda.	Sí	Sí	No
1735	986	26	Narcís Ranera i Cahís i _es va assenyalar_ la vista	Narcís Ranera Cahís _señalándose_ la vista	Sí	Sí	No
435	982	14	es va emplaçar els demandats i _va comparèixer_ la Caixa d'Estalvis del Penedès	se emplazó a los demandados _compareciendo_ la Caixa d'Estalvis del Penedès	Sí	Sí	Sí
453	982	22	va decretar l'admissió a tràmit del recurs interposat i _va senyalar_ (sic)_ per celebrar la votació	decretó la admisión a trámite del recurso de casación interpuesto _señalando_ para celebrar la votación	Sí	Sí	No
1611	981	14	va contestar a la demanda.// _S'hi va oposar_ amb arguments	contestado a la demanda. // _oponiéndose_ con	Sí	Sí	No
1458	977	21	llibre corresponent.// _Es va designar_ apud acta	libro correspondiente// _designándose_ apud acta	Sí	Sí	No
1459	977	22	Sr Bertrán Santamaría.// _Es va designar_ dia i hora	Sr Bestrán Santamaría _señalándose_ día y hora	Sí	Sí	No
1460	977	22	_Es va designar_ dia i hora	_señalándose_ día y hora	Sí	Sí	No
786	996	18	_Es van formar_ les corresponents peces	_formándose_ las correspondientes piezas	Sí	Sí	Sí
441	982	14	i les actuacions _varen seguir_ el seu curs	y _siguiendo_ los autos su curso	Sí	Sí	No
331	976	18	Un cop evacuat aquest tràmit, les actuacions _van quedar_ a la vista per dictar sentència.	Y, evacuado el trámite, _quedando_ los autos a la vista para dictar sentencia.	Sí	Sí	No
1639	981	26	Els lletrats _van exposar_ el que van creure convenient	_Exponiendo_ los letrados lo más conveniente	Sí	Sí	Sí
1859	994	42	Les parts litigants _van comparèixer_, els recurrents	_Compareciendo_ las partes litigantes; los recurrentes	Sí	No	No
774	996	14	Mitjançant la provisió del 6 de març passat es _van tenir_ per presentats l'escrit i els documents	Por providencia de 6 de marzo pasado, _teniendo_ por presentados el escrito y documentos	Sí	Sí	Sí

1457	977	20	el rotllo oportú, que _va registrar_ en el llibre corresponent.	el rollo oportuno, _registrándose_ en el libro correspondiente.	Sí	Sí	No
1860	994	42	recurs de cassació, que _va fonamentar_ en els motius	recurso de casación, _fundamentándolo_ en los	Sí	No	No

1475	977	23	al Jutjat esmentat, alhora que _es va disposar_ que se citessin a	al expresado Juzgado, _disponiendo_ fueran citados	Sí	Sí	No
319	976	15	peces separades oportunes, dintre del qual _es va dur a terme_ les propostes	piezas separadas oportunas, _practicándose_ toda la prueba propuesta	Sí	Sí	No
299	976	12	l'escrit esmentat amb el qual _es va formar_ el rotllo corresponent	el expresado escrito _formándose_ el rollo correspondiente	Sí	Sí	No
1493	977	25	rams separats dins dels quals _es va dur a terme_ les proposades i	ramos separados _llevándose a cabo_ la propuesta y declarada	Sí	Sí	No
1469	977	23	l'art 281.3 de la LOPJ, en virtut de la qual _es va tenir_ per part legítima, en nom del recurrent	el art. 281.3 de la LOPJ, _teniendo_ por legítima parte, en nombre del recurrente	Sí	Sí	Sí
1463	977	22	el resguard del dipòsit, l'original del qual _va quedar_ sota	el resguardo de depósito, _quedando_ el original bajo	Sí	Sí	No
788	996	19	celebració de la vista, la qual _va tenir lloc_ amb l'assistència dels lletrats	celebración de la vista, _celebrándose_ con la asistencia de los letrados	Sí	Sí	Sí
777	996	14	el rotllo oportú, el qual _es va registrar_ en el llibre corresponent	el rollo oportuno, _registrándose_ en el libro correspondiente	Sí	Sí	Sí
933	998	13	degudament tramitat i *en el que _va assenyalar-se_ per la seva votació i	tramitándose debidamente, _señalándose_ para su votación y	Sí	Sí	No

## Passat perifràstic d'indicatiu vs. participi

1534	980	13	_Es va sol·licitar_ la celebració de la vista	_Solicitada_ la celebración de la vista	Sí	Sí	No
139	969	19	_Es va celebrar_ la compareixença	_Celebrada_ la comparecencia	Sí	Sí	Sí
445	982	14	amb el resultat que es de veure en les actuacions _es va rebre_ el plet a prova	con el resultado que se puede ver en autos, por _recibido_ el pleito a prueba	Sí	Sí	No

478	982	73	les actuacions i el rotllo que _van trametre_.	los autos y el rollo _enviados_.	Sí	Sí	No
1599	981	9	contra la sentència que _va dictar_ en grau d'apel·lació	contra la sentencia _dictada_ en grado de apelación	Sí	Sí	No
1442	977	12	sentència que _va dictar_ en data	sentencia _dictada_ con fecha	Sí	Sí	No
1593	980	43	el dipòsit que _varen constituir_ per interposar aquesta revisió.	el depósito _constituido_ para interponer la presente revisión.	Sí	Sí	No
360	976	36	la rescissió de la sentència que _va dictar_ el dia 12 d'abril de 1995	la rescisión de la sentencia _dictada_ el 12 de abril de 1995	Sí	Sí	Sí
201	969	80	les actuacions i el rotllo que _van trametre_.	los autos y el rollo _enviados_.	Sí	Sí	No

1704	986	11	recurs de cassació que _van interposar_ els senyors JUAN	recurso de casación, _interpuesto_ por D JUAN LUIS Y	Sí	Sí	No
1705	986	11	contra la sentència que _van dictar_ el Jutjat de Primera	contra la sentencia _dictada_ por el Juzgado de Primera Instancia	Sí	Sí	No
1605	981	12	demanda que _va presentar_ la Sra Montserrat Estrada	demanda _presentada_ por D <sup>a</sup> Montserrat estrada	Sí	Sí	No

1710	986	13	de la demanda que _va presentar_ la Sra CATALINA	de la demanda _presentada_ por Dª CATALINA SERVERA	Sí	Sí	No
1525	980	7	recurs extraordinari de revisió que _van promoure_ els germans	recurso extraordinario de revisión _promovido_ por los hermanos	Sí	Sí	No
1441	977	12	recurs extraordinari de revisió que _va interposar_ el Sr Antonio	recurso extraordinario de revisión _interpuesto_ por D Antonio	Sí	Sí	No
1085	1001	15	Pel que fa als escrits que _va presentar_ el lletrat Sr	Respecto de los escritos _presentados_ por el Letrado D	Sí	Sí	No
287	976	8	actuacions (...) del Jutjat de Primera Instància núm.1 de Reus que _va promoure_ l'actual recurrent	autos 67/94 del Juzgado de Primera Instancia núm. 1 de Reus, _promovidos_ por el actual recurrente	Sí	Sí	No
1200	970	7	judici de desnonament per manca de pagament que _va instar_ el	juicio de deshaucio por falta de pago _instado_ por D Javier Roca	Sí	Sí	Sí
1198	970	7	recurs extraordinari de revisió que _va promoure_ el Sr RAFAEL	recurso extraordinario de revisión _promovido_ por D RAFAEL	Sí	Sí	No
1410	973	18	recurs de cassació que _va fonamentar_ amb els següents motius:	recurso de casación _fundamentado_ en los siguientes motivos:	Sí	Sí	No
1604	981	12	judici de menor quantia núm. 175/93 que _va promoure_ la	juicio de menor cuantía núm. 175/93 _promovido_ por la	Sí	Sí	No
779	996	15	Sentència ferma que _va dictar_ el Jutjat	Sentencia firme _dictada_ por el Juzgado	Sí	Sí	Sí
313	976	15	d'acord amb el que _va sol·licitar_ la part recurrent	según lo _solicitado_ por la recurrente	Sí	Sí	No
759	994	14	actuacions (...), que _es van seguir_ pels tràmits corresponents	autos (...) _seguidos_ por los trámites correspondientes	Sí	Sí	No
784	996	17	d'acord amb allò que ambdues parts _van sol·licitar_, es va acordar	según lo _solicitado_ por ambas partes, acordándose	Sí	Sí	No
1528	980	7	Sentència ferma de 19 d'abril de 1994 que _va dictar_ el magistrat-jutge	sentencia firme _dictada_ en fecha 19 de abril de 1992 por el Magistrado-Juez	Sí	Sí	No
1856	994	14	actuacions del judici declaratiu de menor quantia núm. 222/95, que _es van seguir_ pels tràmits	autos del juicio declarativo de menor cuantía núm. 222/95, _seguidos_ por los trámites	Sí	Sí	No

## Passat perifràstic d'indicatiu vs. imperfet d'indicatiu

1607	981	12	després d'exposar els fets i fonaments jurídics, _va sol·licitar_ que es dictés	expuestos los hechos y fundamentos jurídicos, _solicitaba_ se dictase	Sí	Sí	No
------	-----	----	---	---	----	----	----

## Futur vs. gerundi

505	984	94	_Se'ls hi retornarà_, no obstant	_devolviéndoseles_, no obstante	Sí	Sí	No
1456	977	20	l'escrit i els documents amb què _es formarà_ el rotllo	el escrito y los documentos _formándose_ el rollo	Sí	Sí	Sí

## Futur vs. present d'indicatiu

1782	990	34	en aquest sentit _haurem_ d'estimar en part la impugnació	en este sentido _tenemos_ que estimar en parte la impugnación	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	---	---	----	----	----

## Futur vs. imperatiu

1099	1002	45	_Es retornarà_ al recurrent	_devuélvase_ al recurrente	Sí	Sí	No
------	------	----	-----------------------------	----------------------------	----	----	----

## Present de subjuntiu vs. gerundi

1093	1002	22	que ell va fer d'aquesta nena al Registre Civil de Vilafranca del Penedès i _s'ordeni_ la seva recti	que él hizo de esta niña en el Registro de Vilafranca del Penedès _ordenando_ la rectificación	Sí	Sí	Sí
------	------	----	--	--	----	----	----

## Imperfet de subjuntiu (algun cas: conj. + V) (alguns casos: pron. rel. + V) vs. gerundi

136	969	18	comparegués en aquestes actuacions i _contestés_ la demanda	compareciese en autos _contestando_ la demanda	Sí	Sí	Sí
-----	-----	----	---	--	----	----	----

1081	1001	8	es dictés Sentència per la qual _es desestimés_ la pretensió incidental	se dictase Sentencia _desestimando_ la pretensión incidental	Sí	Sí	Sí
1453	977	19	dictés una sentència en què _es rescindís_ en tots els seus punts	dictase sentencia _rescindiendo_ en todos sus puntos	Sí	Sí	Sí
337	976	23	es dictés sentència en què _es declarés_ la nul·litat del contracte	se dictase sentencia _declarando_ la nulidad del contrato	Sí	Sí	Sí
133	969	16	sentència en què _es declarés_ la rescissió	sentencia _declarando_ la rescisión	Sí	Sí	Sí
770	996	12	dicté una sentència en què _s'estimés_ procedents la revisió	dictase sentencia _estimando_ precedente la revisión	Sí	Sí	Sí

## Imperfet de subjuntiu vs. present de subjuntiu

781	996	16	compareguessin a sostenir el que _convingués_ al seu dret, amb el lliurament	compareciesen a sostener lo que a su derecho _convenga_, con entrega	Sí	Sí	Sí
-----	-----	----	--	--	----	----	----

## 2.2.5. Longitud de les frases

Aquest punt queda recollit en l'apartat de puntuació.

## 2.2.6. Estructures nominals i adjectives i estructures verbals.

Nota: En aquest apartat, limitem el terme “construccions verbals” a les construccions que contenen un verb en forma personal. Els casos en què el verb és un infinitiu, gerundi o participi, parlem de “construccions d'infinitiu”, “construccions de gerundi” i de “construccions de participi”, respectivament.

## Construcció verbal vs. construcció nominal

949	998	33	_Imposem_ les costes del present recurs	_Con imposición de _las costas del presente recurso	Sí	Sí	No
778	996	14	es va registrar en el llibre corresponent _i se'n va testimoniar_ un resguard de dipòsit.	registrándose en el libro correspondiente, _con testimonio del_ resguardo de depósito.	Sí	Sí	No
1712	986	14	Un cop admesa a tràmit en dos efectes, _es va citar_ els demandats	Admitida a trámite en ambos efectos, _con citación de _los demandados	Sí	Sí	No
449	982	15	va dictar sentència el 5 de novembre de 1994, _la qual té la decisió següent_:	dictó sentencia el 5 de noviembre de 1994, _con el fallo siguiente_.	Sí	Sí	No

Construcció nominal vs. construcció d'infinitiu

1862	994	51	per _trencament de_ les formes essencials del judici	por _quebrantar_ las formas esenciales del juicio	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	---	----	----	----

Construcció verbal vs. construcció d'infinitiu

1790	990	39	_No fem_ cap pronunciament	_Sin hacer_ ningún pronunciamiento	Sí	Sí	No
356	976	33	_; _i no es fa_ cap pronunciament sobre el dipòsit	_; _sin hacer_ ningún pronunciamiento sobre el depósito	Sí	Sí	Sí

Construcció verbal vs. construcció de gerundi

1405	973	14	Sr Jaume Gilabert Torruella.// _Escau_ condemnar a la Sra	D Jaume Gilabert Torruella.// _Procediendo_ condenar a Dª	Sí	Sí	No
1422	973	29	propietat del primer _i condemnen_ la segona a	propiedad del primero, _condenando_ a la segunda a	Sí	Sí	Sí
1853	994	12	_La part recorreguda són_ els germans	_Siendo la parte recurrida_ los hermanos	Sí	Sí	Sí
129	969	12	i _la part recorreguda és_ el Sr. Blas Gómez Domínguez	_siendo la parte recurrida_ D. Blas Gómez Domínguez	Sí	Sí	Sí
758	994	12	_La part recorreguda són_ els germans senyors Carmen, José	_siendo la parte recurrida_ los hermanos Dª Carmen, D José	Sí	Sí	Sí
1602	981	10	Sr Juli de Miquel Berenguer, _i la part contra la qual s'ha recorregut és_ la Sra M Teresa Estrada	D Juli de Miquel Berenguer, _siendo_ la parte recurrida Dª Mª Teresa Estrada	Sí	Sí	No
283	975	39	doncs _si bé és cert_ que	pues _siendo cierto_ que	Sí	Sí	Sí
1505	977	27	havia sol·licitat la part recurrent, _es va assenyalar_ per a la celebració	había solicitado la parte recurrente, _señalándose_ para la celebración	Sí	Sí	No
785	996	17	d'acord amb allò que ambdues parts van sol·licitar, _es va acordar_ la recepció del plet	según lo solicitado por ambas partes, _acordándose_ el recibimiento del pleito	Sí	Sí	Sí
782	996	17	efectuada el dia 14 del mateix mes, i _es va tenir_ per evacuat_ el tràmit de contestació	efectuada el 14 del mismo mes _teniendo_ por evacuado el trámite de contestación	Sí	Sí	No
1755	990	10	formalitats legals, _i va *senyalar-se_ la celebració de la vista	formalidades legales, _señalándose_ la celebración de	Sí	Sí	No
437	982	14	excepció dilatòria de litispèndencia, _i va contestar_ a la demanda	excepción dilatoria de litispendencia, _contestando_ la demanda	Sí	Sí	No
1491	977	25	proposar-la i practicar-la _i es van formar_ els oportuns rams	proponerla y practicarla _formándose_ los	Sí	Sí	No



1610	981	13	es va personar a les actuacions i va contestar a la demanda.	se personó en los autos contestando a la demanda.	Sí	Sí	No
1735	986	26	Narcís Ranera i Cahís i es va assenyalar la vista	Narcís Ranera Cahís señalándose la vista	Sí	Sí	No
435	982	14	es va emplaçar els demandats i va comparèixer la Caixa d'Estalvis del Penedès	se emplazó a los demandados compareciendo la Caixa d'Estalvis del Penedès	Sí	Sí	Sí
453	982	22	va decretar l'admissió a tràmit del recurs interposat i va *senyalar per celebrar la votació	decretó la admisión a trámite del recurso de casación interpuesto señalando para celebrar la votación	Sí	Sí	No
1611	981	14	va contestar a la demanda.// S'hi va oposar amb arguments	contestado a la demanda. // oponiéndose (sic) con	Sí	Sí	No
1458	977	21	llibre corresponent.// Es va designar apud acta	libro correspondiente// designándose (sic) apud acta	Sí	Sí	No
1459	977	22	Sr Bertrán Santamaría.// Es va designar dia i hora	Sr Bestrán Santamaría señalándose día y hora	Sí	Sí	No
1460	977	22	Es va designar dia i hora	señalándose día y hora	Sí	Sí	No
159	969	38	i decretava també la dissolució del règim econòmic matrimonial.	y decretando también la disolución del régimen económico matrimonial.	Sí	Sí	Sí
306	976	14	els antecedents del plet i es van citar els que hi van litigar	los antecedentes del pleito y citando a los litigantes	Sí	Sí	No
787	996	18	es va formar les corresponents peces separades de prova i es van practicar les que es van admetre	formándose las correspondientes piezas separadas de prueba y practicándose las admitidas	Sí	Sí	No
301	976	12	es va designar el ponent i es va requerir la recurrent	designándose Ponente y requiriendo a la recurrent	Sí	Sí	No
1462	977	22	la ratificació i es va manar testimoniar el resguard de dipòsit	la ratificación y ordenando testimoniar el resguardo de	Sí	Sí	No
1465	977	22	sota la custòdia del secretari, i es va designar ponent.	bajo custodia del Secretario, y designándose Ponente.	Sí	Sí	No
310	976	15	, es va disposar que se substanciés	, disponiendo se sustanciase	Sí	Sí	No
315	976	15	d'acord amb el que va sol·licitar la part recurrent, es va acordar la recepció	según lo solicitado por la recurrente, acordando el recibimiento	Sí	Si	No
300	976	12	, es va designar el ponent	, designándose Ponente	Sí	Sí	No
305	976	14	, es van reclamar al Jutjat de Primera Instància	, reclamándose al Juzgado de Primera Instancia	Sí	Sí	No
1473	977	23	d'acord amb (...) de la LEC, es va acordar reclamar els antecedents	según (...) de la LEC, acordando reclamar los antecedentes	Sí	Sí	Sí
1497	977	25	de data 27 de gener de 1997, es va acordar la unió	de 27 de enero de 1997, acordando la unión	Sí	Sí	No
928	998	8	Els recurrents han estat representats en aquesta Sala pel Procurador Sr Juan Antonio Moreno	Estando representados los recurrentes por el Procurador D Juan Antonio Moreno	Sí	Sí	No
786	996	18	Es van formar les corresponents peces	formándose las correspondientes piezas	Sí	Sí	Sí
441	982	14	i les actuacions varen seguir el seu curs	y siguiendo los autos su curso	Sí	Sí	No
331	976	18	Un cop evacuat aquest tràmit, les actuacions van quedar a la vista per dictar sentència.	Y, evacuado el trámite, quedando los autos a la vista para dictar sentencia.	Sí	Sí	No

ALINEACIÓ DE TEXTOS JURÍDICS PARAL·LELS (CATALÀ I CASTELLÀ): ALGUNS PROBLEMES

1639	981	26	_Els lletrats van exposar_ el que van creure convenient	_Exponiendo los letrados_ lo más conveniente	Sí	Sí	Sí
1859	994	42	_Les parts litigants van comparèixer_, els recurrents	_Compareciendo las partes litigantes_; los recurrentes	Sí	No	No
774	996	14	Mitjançant la provisió del 6 de març passat _es van tenir_ per presentats l'escrit i els documents	Por providencia de 6 de marzo pasado, _teniendo_ por presentados el escrito y documentos	Sí	Sí	Sí
505	984	94	_Se'ls hi retornarà_, no obstant	_devolviéndoseles_, no obstante	Sí	Sí	No
929	998	9	No _han comparegut_ el recorreguts.	No _habiendo comparecido_ los recurridos.	Sí	Sí	Sí
1093	1002	22	que ell va fer d'aquesta nena al Registre Civil de Vilafranca del Penedès _i s'ordeni_ la seva recti	que él hizo de esta niña en el Registro de Vilafranca del Penedès _ordenando_ la rectificación	Sí	Sí	Sí
136	969	18	comparegués en aquestes actuacions _i contestés_ la demanda	compareciese en autos _contestando_ la demanda	Sí	Sí	Sí

1724	986	19	procurador Sr NARCÍS RANERA CAHÍS, _que actua_ en nom de	Procurador D NARCÍS RANERA CAHÍS, _actuando_ en nombre	Sí	Sí	Sí
1630	981	21	sentència d'apel·lació, _que conté_ el motiu següent:	Sentencia de apelación _conteniendo_ el siguiente	Sí	Sí	Sí
1631	981	23	Llei de 20 de març de 1984 _que aprova_ la Compilació	Ley de 20 de marzo de 1984 _aprobando_ la Compilación	Sí	Sí	Sí
359	976	36	senyora Maria Josefa Bellsolà i Casellas, _que actua_ en com i representació de	Dª Maria Josefa Bellsolà i Casellas, _actuando_ en nombre y representación de	Sí	Sí	Sí
1175	1005	9	va dictar Sentència _que conté_ la següent part	dictó Sentencia _conteniendo_ la siguiente parte	Sí	Sí	Sí
163	969	41	(sentència) _que declara_ que el règim econòmic matrimonial	(sentencia) _declarando_ que el régimen económico matrimonial	Sí	Sí	Sí
347	976	24	va dictar sentència el dia 30 de juliol de 1994, _que desestimava_ la demanda	dictó sentencia el 30 de julio de 1994, _desestimando_ la demanda	Sí	Sí	Sí
165	969	44	va dictar sentència el dia 9 de març de 1989 _que decretava_ el divorci dels cònjuges	dictó sentencia el 9 de marzo de 1989 _decretando_ el divorcio de los cónyuges	Sí	Sí	Sí
349	976	25	sentència en grau d'apel·lació el dia 13 d'abril de 1995, _que confirmava_ la de primera instància	sentencia en grado de apelación el 13 de abril de 1995, _confirmando_ la de primera instancia	Sí	Sí	Sí
158	969	38	va dictar sentència _que decretava_ la separació judicial	dictó sentencia _decretando_ la separación judicial	Sí	Sí	Sí
162	969	40	(sentència) _que desestimava_ la demanda.	(sentencia) _desestimando_ la demanda.	Sí	Sí	Sí
932	998	13	recurs de cassació, _que ha estat degudament tramitat_ i en el que va assenyalar-se	recurso de casación, _tramitándose debidamente,_ señalándose	Sí	Sí	No
1082	1001	12	Sr Angel Montero i Brusell, _que actua_ en nom i representació dels Srs	D Angel Montero Brusell, _actuando_ en nombre y representación de Dª	Sí	Sí	Sí
130	969	14	La procuradora dels tribunals Sra. Rosario Davi, _que actua_ en nom del Sr. Blas Gómez Domínguez	La Procuradora de los Tribunales Dª Rosario Davi, _actuando_ en nombre de D. Blas Domínguez González	Sí	Sí	Sí
168	969	47	va dictar sentència el dia 4 d'octubre de 1994 _que	dictó sentencia el 4 de octubre de 1994 _desestimando_ la	Sí	Sí	Sí

			desestimava_ la demanda	demanda			
1413	973	22	la deliberació i la resolució _que tingueren_ lloc en l'aitals dia i	la deliberación y la resolución, _teniendo_ lugar el día de la	Sí	Sí	Sí
1457	977	20	el rotlló oportú, _que va registrar_ en el llibre corresponent.	el rollo oportuno, _registrándose_ en el libro correspondiente.	Sí	Sí	No
1860	994	42	recurs de cassació, _que va fonamentar_ en els motius següent:	recurso de casación, _fundamentándolo_ en los siguientes motivos:	Sí	No	No
1475	977	23	al Jutjat esmentat, alhora _que es va disposar_ que se citessin a	al expresado Juzgado, _disponiendo_ fueran citados	Sí	Sí	No
788	996	19	celebració de la vista, _la qual va tenir lloc_ amb l'assistència dels lletrats	celebración de la vista, _celebrándose_ con la asistencia de los letrados	Sí	Sí	Sí
777	996	14	el rotlló oportú, _el qual es va registrar_ en el llibre corresponent	el rollo oportuno, _registrándose_ en el libro correspondiente	Sí	Sí	Sí

802	996	61	representació processal de "Souca, SA" _pel qual es pretenia_ la rescissió	representación procesal de "Souca, SA" _pretendiendo_ la rescisión	Sí	Sí	Sí
303	976	13	Sentència de 7de novembre de 1996, _en la qual es concedia_ a la Sra M Dolors Parra	Sentencia el 7 de noviembre de 1996, _concediendo_ a D <sup>a</sup> M <sup>a</sup> Dolors Parra	Sí	Sí	Sí
167	969	46	escrit de contesta a la demanda _en el qual al-legava_ manca de legitimació activa	escrito de contestación a la demanda _alegando_ falta de legitimación activa	Sí	Sí	Sí
335	976	23	demanda contra el Banco Bilbao-Vizcaya, SA _en la qual demanava_ que es dictés la nul·litat del con	demanda contra el Banco Bilbao-Vizcaya, SA _solicitando_ se dictase la nulidad del contrato	Sí	Sí	Sí
1748	990	8	va presentar escrit *_en el que demanava_ que es procedís a la	presentó escrito_ solicitando_ que se procediese a la tasación	Sí	Sí	Sí
1419	973	26	va formular reconvenció *_en la que demanava_ que es declarés	formuló reconvencción _pidiendo_ que se declarase	Sí	Sí	No
798	996	27	judici declaratiu contra Souca, SA _en què sol·licitava_ l'elevació a escriptura pública	juicio declarativo contra Souca, SA _solicitando_ la elevación a escritura pública	Sí	Sí	Sí
280	975	18	recurs de cassació _en el qual al-lega_ infringits	recurso de casación _alegando_ infringidos	Sí	Sí	Sí
282	975	38	interposa aquest recurs de cassació _en què al-lega_ infringits	interpone el presente recurso de casación _alegando_ infringidos	Sí	Sí	Sí
763	996	11	Jutjat de Primera Instància núm. 38 de Barcelona, _en el qual han estat_ parts el demandat	Juzgado de Primera Instancia núm. 38 de Barcelona, _siendo_ partes el demandado,	Sí	Sí	No
1444	977	14	judici executiu núm. 688/91-B _en què han estat_ parts l'aquí	juicio ejecutivo núm. 688/91-B _siendo_ partes la aquí	Sí	Sí	No
1205	970	10	recurs extraordinari de revisió _en què ha estat_ part demandada el	recurso extraordinario de revisión, _siendo_ parte demandada_ D	Sí	Sí	No
319	976	15	peces separades oportunes, _dintre del qual es va dur a terme_ les propostes	piezas separadas oportunas, _practicándose toda la prueba propuesta_	Sí	Sí	No
299	976	12	l'escrit esmentat _amb el qual es va formar_ el rotlló corresponent	el expresado escrito _formándose_ el rollo correspondiente	Sí	Sí	No
1493	977	25	rams separats _dins dels quals es va dur a terme_ les proposades i	ramos separados _llevándose a cabo_ la propuesta y declarada	Sí	Sí	No

1469	977	23	l'art 281.3 de la LOPJ, _en virtut de la qual es va tenir_ per part legítima, en nom del recurrent	el art. 281.3 de la LOPJ, _teniendo_ por legítima parte, en nombre del recurrente	Sí	Sí	Sí
1463	977	22	el resguard del dipòsit, _l'original del qual va quedar_ sota custòdia	el resguardo de depósito, _quedando el original_ bajo	Sí	Sí	No
933	998	13	degudament tramitat i *_en el que va assenyalar-se_ per la seva votació i	tramitándose debidamente, _señalándose_ para su votación y	Sí	Sí	No
1456	977	20	l'escrit i els documents _amb què es formarà_ el rotllo	el escrito y los documentos _formándose_ el rollo	Sí	Sí	Sí
1081	1001	8	es dictés Sentència _per la qual es desestimés_ la pretensió incidental	se dictase Sentencia _desestimando_ la pretensión incidental	Sí	Sí	Sí
1453	977	19	dictés una sentència _en què es rescindís_ en tots els seus punts	dictase sentencia _rescindiendo_ en todos sus puntos	Sí	Sí	Sí
337	976	23	es dictés sentència _en què es declarés_ la nul·litat del contracte	se dictase sentencia _declarando_ la nulidad del contrato	Sí	Sí	Sí
133	969	16	sentència _en què es declarés_ la rescissió	sentencia _declarando_ la rescisión	Sí	Sí	Sí
770	996	12	dicté una sentència _ en què s'estimés_ procedents la revisió	dictase sentencia _estimando_ precedente la revisión	Sí	Sí	Sí

 Construcció verbal vs. construcció de participi<sup>309</sup>

1252	970	24	pel que fa a les costes i al dipòsit _determina_ l'art. 1809	respecto de las costas y depósito _determinadas en_ el art. 1809	Sí	Sí	Sí
1754	990	10	;_s'han acomplert_ les formalitats legals,	; _cumplidas_ las formalidades legales,	Sí	Sí	Sí

1255	970	27	recurs extraordinari de revisió _que s'esmenta_ a la capçalera	recurso extraordinario de revisión _expresado_ al comienzo	Sí	Sí	No
1087	1001	18	pels mateixos motius _que s'al·leguen_ en relació amb	por los mismos motivos _alegados_ en relación con	Sí	Sí	Sí
380	978	54	en el cas _que s'examina_, en el qual	en el caso _examinado_, en el que	Sí	Sí	No
1669	981	59	la Resolució _que es combat_, amb referència al	la Resolución _combatida_, con referencia al	Sí	Sí	Sí
170	969	50	recurs, _que es fonamenta_ en _l'article 1692,4	recurso, _fundamentado_ en el artículo 1692	Sí	Sí	Sí
1847	994	10	pels magistrats _que s'esmenten_ damunt,	por los Magistrados _expresados_ al margen,	Sí	Sí	No
1522	980	7	pels magistrats _que s'esmenten_ damunt, ha vist aquest recurs	por los Magistrados _expresados_ al margen, el	Sí	Sí	No
1440	977	12	magistrats _que s'esmenten_ damunt,	Magistrados _expresados_ al margen,	Sí	Sí	No
276	975	7	formada pels Magistrats _que al marge s'esmenten_	formada por los Magistrados _expresados al margen_	Sí	Sí	No
1744	990	5	formada pels Magistrats _ que al marge s'esmenten_	formada por los Magistgrados _expresados al margen_,	Sí	Sí	No
1402	973	10	formada pels Magistrats _que al marge s'esmenten_, ha vist el	integrada por los Magistrados _expresados al margen_, el	Sí	Sí	No
1196	970	7	pels Magistrats _que damunt s'esmenten_, ha vist el present	por los Magistrados _expresados al margen_, el recurso	Sí	Sí	No

<sup>309</sup> Els límits que marquen la construcció poden presentar oscil·lacions segons quins són els elements que presenten algun tipus de diferència d'un text a l'altre.

482	983	15	formada pels Magistrats _que al marge s'esmenten_, ha vist	integrada por los Magistrados _expresados al margen_, los presentes recursos	Sí	Sí	Sí
459	982	44	sobre la base del _que disposen_ els articles	en base a lo _dispuesto en _los artículos	Sí	Sí	Sí
354	976	33	De conformitat amb el _que estableix_ l'article 1.809 de la Llei d'Enjudiciament civil	De conformidad con lo _establecido en_ el artículo 1.809 de la ley de Enjuiciamiento Civil	Sí	Sí	Sí
326	976	17	D'acord amb el _que preveu_ l'art.1.802	según lo _previsto en_ el art-1.802	Sí	Sí	Sí
794	996	20	d'acord amb el _que preveu_ l'art. 1'802	según lo _previsto en _ el art. 1.802	Sí	Sí	Sí
1098	1002	36	s'estarà al _que disposa_ l'art. 1715,2	se estará a lo _dispuesto en_ el art. 1715,2	Sí	Sí	Sí
1186	1005	26	conformement a allò _que estableix_ el darrer taràgraf de l'article	conforme a lo _establecido en _ el último párrafo del artículo	Sí	Sí	Sí
179	969	56	D'acord amb el _que s'acaba de dir_	Según lo _expuesto_	Sí	Sí	No
288	976	9	en virtut del _que preveu_ l'art. 1.796	según lo _establecido en _ el artículo 1.796	Sí	Sí	No
192	969	76	d'acord amb allò _que estableix_ l'article 1715	según lo _establecido en_ el artículo 1715	Sí	Sí	Sí
1472	977	23	d'acord amb el _que estableix_ l'art. 1801	según lo _dispuesto en_ el art. 1801	Sí	Sí	Sí
1775	990	29	regla de proporcionalitat _que conté_ la norma	regla de proporcionalidad _contenida en_ la norma	Sí	Sí	Sí
175	969	52	per la presumpció de ganancialitat _que estableix_ l'article 1361	por la presunción de ganancialidad _establecida en_ el artículo 1361	Sí	Sí	Sí
148	969	28	doctrina sobre litisconsorci passiu necessari _que contenen_ les sentències	doctrina sobre litisconsorcio pasivo necesario _contenida en_ las sentencias	Sí	Sí	Sí
188	969	69	regles de la bona fe _que estableixen_ els articles	reglas de la buena fe _establecidas en_ los artículos	Sí	Sí	Sí
353	976	32	no tenen res a veure amb les causes _que especifica_ l'article 1.796.2	no tienen nada que ver con las causas _especificadas en_ el artículo 1.796.2	Sí	Sí	Sí
	999	39	Per tot el _que precedeix_, en nom del Rei	Por todo lo _expuesto anteriormente_ en nombre del Rey	Sí	Sí	No
358	976	34	l'autoritat _que ens confereix_ el poble espanyol.	la autoridad _conferida por_ la Constitución.	Sí	Sí	Sí
1787	990	36	i per l'autoritat _que ens atorga_ la Constitució,	y por la autoridad _otorgada por_ la Constitución,	Sí	Sí	Sí
1582	980	38	l'autoritat _que ens atorga_ la Constitució	la autoridad _conferida por_ la Constitución	Sí	Sí	No
506	984	10 9	l'autoritat _que ens atorga_ la Constitució.	la autoridad _conferida por_ la Constitución.	Si	Si	No
945	998	30	i per l'autoritat _que ens atorga_ la Constitució,	y por la autoridad _conferida por_ la Constitución,	Si	Si	No
1581	980	38	per l'autoritat _que ens atorga_ la Constitució	por la autoridad _conferida por_ la Constitución	Sí	Sí	No
1179	1005	14	dels requisits _que imposa_ l'article 1.687	de los requisitos _impuestos por_ el art. 1.687	Sí	Sí	Sí
1575	980	37	per(sic) el _que queda exposat_ precedentment , que les anteriors	por lo anteriormente _expuesto_ , que las precedentes	Sí	Sí	No
956	999	15	aquest recurs de cassació _que ha estat tramitat_ davant aquest	el presente recurso de casación _tramitado_ ante este Tribunal	Sí	Sí	No

			Tribunal				
489	983	24	els tres recursos de cassació _que hem dit_ a l'encapçalament	los tres recursos de casación _expresados_ en el comienzo	Sí	Sí	No
1176	1005	11	recurs de cassació _que ha estat tramitat_ davant aquest Tribunal	recurso de casación _tramitado_ ante este Tribunal	Sí	Sí	No
155	969	34	dels fets següents _que s'han acreditat_ com a certs	los hechos siguientes, _acreditados_ como ciertos	Sí	Sí	Sí
1088	1001	22	la taxació de les costes _que s'han practicat_, sens perjudici	la tasación de costas _practicada_, sin perjuicio	Sí	Sí	No
491	983	24	recursos de cassació que hem dit a l'encapçalament, _que s'han tramitat_ en aquesta Sala	recursos de casación expresados en el comienzo, _tramitados_ en esta Sala	Sí	Sí	No
1111	1003	18	respecte de les costes _que s'han originat_ en aquest incident.	respecto de las costas _originadas_ en este incidente.	Sí	Sí	No
1531	980	10	Sentència ferma _que s'ha indicat_ anteriorment, els	sentencia firme anteriormente _expresada_, los hermanos	Sí	Sí	No
1203	970	10	Contra la Sentència ferma _que s'ha assenyalat_ anteriorment, el	Contra la Sentencia firme anteriormente _señalada_, D	Sí	Sí	No
193	969	77	Per tot el _que s'ha exposat_	Por todo lo _expuesto_	Sí	Sí	No
470	982	70	Per tot el _que s'ha exposat_,	Por todo lo _expuesto_,	Sí	Sí	No
471	982	70	per l'autoritat _que ens ha conferit_ el poble espanyol.	por la autoridad _conferida por_ la Constitución.	Sí	Sí	No
1187	1005	27	AUTORITAT _QUE ENS HA CONFERIT_ EL POBLE ESPAÑOL	AUTORIDAD _CONFERIDA POR_ LA CONSTITUCIÓN	Sí	Sí	No
1693	981	76	PER L'AUTORITAT _QUE ENS HA CONFERIT_ EL POBLE	POR LA AUTORIDAD _CONFERIDA POR_ LA	Sí	Sí	No
285	975	43	el termini de caducitat dels 4 anys _que estableix_ el repetit article	el plazo de caducidad de 4 años _establecido en_ el repetido artículo	Sí	Sí	No
461	982	48	demanda executiva _que havia interposat_ contra el reservista	demanda ejecutiva _interpuesta_ contra el reservista	Sí	Sí	No
496	984	4	va confirmar la _que havia dictat_ l'indicat Magistrat	confirmó la _dictada por_ el expresado Magistrado	Sí	Sí	No
495	984	3	revocant parcialment la _que havia dictat_ el Magistrat	revocando parcialmente la _dictada por_ el Magistrado	Sí	Sí	No

### Construcció verbal vs. adjectiu

1692	981	75	imposició de les costes a la part _que recorre_ i la pèrdua	imposición de las costas a la parte _recurrente_ y la pérdida	Sí	Sí	No
1695	981	78	causades a la part _que recorre_ i amb la declaració	causadas a la parte _recurrente_ y con la declaración	Sí	Sí	No
352	976	31	la part _que recorre_ demana la revisió dela sentència	la parte _recurrente_ pide la revisión de la sentencia	Sí	Sí	No
351	976	28	ja que la part _que recorre_ no pretén altra cosa	ya que la parte _recurrente_ no pretende otra cosa	Sí	Sí	No
463	982	58	la parte _que recorre_ per la via	la parte _recurrente_ por la vía	Sí	Sí	No
458	982	42	que la part _que recorre_ formula un motiu únic	que la parte _recurrente_ formula un motivo único	Sí	Sí	No
1190	1005	29	a la part _que recorre_ i amb la declaració	a la parte _recurrente_ y con la declaración	Sí	Sí	No
176	969	52	la part _que recorre_	la parte _recurrente_	Sí	Sí	No

177	969	53	la mateixa part _que recorre_	la misma parte _recurrente_	Sí	Sí	No
469	982	69	a la part _que recorre_.	a la parte _recurrente_.	Sí	Sí	No
189	969	74	de la part _que recorre_	de la parte _recurrente_	Sí	Sí	No
190	969	76	a la part _que recorre_	a la parte _recurrente_	Sí	Sí	No
1185	1005	26	imposició de les costes a la part _que recorre_ i la pèrdua	imposición de las costas a la parte _recurrente_ y la pérdida	Sí	Sí	Sí
1190	1005	29	a la part _que recorre_ i amb la declaració	a la parte _recurrente_ y con la declaración	Sí	Sí	No
176	969	52	la part _que recorre_	la parte _recurrente_	Sí	Sí	No
177	969	53	la mateixa part _que recorre_	la misma parte _recurrente_	Sí	Sí	No
469	982	69	a la part _que recorre_.	a la parte _recurrente_.	Sí	Sí	No
189	969	74	de la part _que recorre_	de la parte _recurrente_	Sí	Sí	No
190	969	76	a la part _que recorre_	a la parte _recurrente_	Sí	Sí	No
184	969	62	Segons la part _que recorre_	Según la parte _recurrente_	Sí	Sí	No
186	969	63	afirmació de la part _que recorre_	afirmación de la parte _recurrente	Sí	Sí	No
361	976	36	condemnem la part _que recorre_ a pagar les costes	condenamos a la parte _recurrente_ a pagar las costas	Sí	Sí	Sí
355	976	33	les costes causades en aquest recurs a la part _que recorre_;	las costas causadas en el presente recurso a la parte _recurrente_;	Sí	Sí	Sí
1076	1001	5	el present incident _que dimana_ del rotlló 12/95,	el presente incidente _dimanante_ del rollo 12/95,	Sí	Sí	Sí
1104	1003	14	que les qüestions _que pertocuen_ "a la legislació fiscal	que las cuestiones _correspondientes_" a la legislación fiscal	Sí	Sí	No
1716	986	15	tràmits _que corresponen_, el 29 de setembre	trámites _correspondientes_, el 29 de septiembre	Sí	Sí	No
187	969	65	la part _que ara recorre_	la parte _ahora recurrente_	Sí	Sí	No
464	982	59	Al·lega també la part _que recorre_ que en l'escriptura	Alega también la _recurrente_ que en la escritura	Sí	Sí	No
171	969	50	segons la part _que recorre_	según la _recurrente_	Sí	Sí	No
340	976	23	per causa falsa i malentesa _que concorre_ en el contracte	por causa falsa e inutilidad _concurrentes_ en el contrato	Sí	Sí	No
1580	980	38	Pel _que precedeix_, en nom del Rei	Por todo lo _anterior_, en nombre del Rey	Sí	Sí	No
1543	980	18	Els _que han instat_ la revisió diuen	Los _instantes de_ la revisió dicen	Sí	Sí	No
1640	981	26	Els lletrats van exposar el_ que van creure convenient_ en	Exponiendo los letrados lo más _conveniente_ en defensa de	Sí	Sí	No
307	976	14	es va citar els _que hi van litigar_ per tal que compareguessin	citando a los _litigantes_ para que comparecieran	Sí	Sí	No
291	976	10	citi els _que van litigar_ i dicti sentència	cite a los _litigantes_ y dicte sentencia	Sí	Sí	No
292	976	10	condemna en costes a _qui s'hi oposi_.	condena en costas a _la oponente_.	Sí	Sí	No
1478	977	23	que se citessin a termini tots aquells _que haguessin licitat_ en	fueran citados dentro de plazo todos los _litigantes_ en los	Sí	Sí	No

Recordem que algunes realitzacions apareixen en més d'un apartat si estan relacionades amb més d'un criteri d'estil.

Construcció verbal *vs.* preposició

278	975	11	sentència <i>_que</i> conté <i>_la</i> següent part dispositiva:	Sentencia <i>_con_</i> la siguiente parte dispositiva:	Sí	Sí	No
-----	-----	----	--	--	----	----	----

Construcció d'infinitiu *vs.* construcció nominal

1740	990	4	d'un informe <i>_per</i> tal de donar suport a <i>_la</i> impugnació	de un informe <i>_en apoyo de_</i> la impugnación	Sí	Sí	Sí
------	-----	---	--	---	----	----	----

Construcció d'infinitiu *vs.* construcció de participi

1606	981	12	en la qual, <i>_després</i> d'exposar <i>_els fets</i> i fonaments jurídics	en la que, <i>_expuestos_</i> los hechos y fundamentos jurídicos	Sí	Sí	Sí
1449	977	19	<i>_Després</i> d'al·legar <i>_els fets</i> i fonaments	<i>_Alegados_</i> los hechos y fundamentos	Sí	Sí	No
290	976	10	<i>_Després</i> d'al·legar <i>_els fets</i> i fonaments	<i>_Alegados_</i> los hechos y los fundamentos	Sí	Sí	Sí

Construcció de gerundi (gerundi perfet) *vs.* adverbi

1615	981	15	unides les proves practicades i <i>_havent</i> realitzat <i>_els tràmits</i> legals previs, el magistrat	Unidas las pruebas practicadas a los autos y <i>_previos_</i> los trámites legales oportunos, el Magistrado	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	---	----	----	----

Construcció nominal *vs.* construcció de gerundi

1260	970	30	Notifiqueu-ho a les parts <i>_amb</i> la indicació <i>_que</i> contra aquesta	Notifíquese a las partes <i>_significándoles_</i> que contra la	Sí	Sí	No
1261	970	30	Notifiqueu-ho a les parts <i>_amb</i> la indicació <i>_que</i> contra aquesta	notifíquese a las partes <i>_significándoles_</i> que contra la	Sí	Sí	No

Adjectiu *vs.* construcció de participi

944	998	30	Per tot l' <i>_anterior_</i> en nom del Rei	Por todo lo <i>_expuesto_</i> , en nombre del Rey	Sí	Sí	No
1786	990	36	Per tot l' <i>_anterior_</i> , en nom del Rei	Por todo lo <i>_expuesto_</i> , en nombre del Rey	Sí	Sí	No
1253	970	25	Per tot l' <i>_anterior_</i> , en nom del Rei	Por todo lo <i>_expuesto_</i> , en nombre del Rey	Sí	Sí	No

2.2.7. Estructures de verb buit

Construcció amb verb semànticament ple *vs.* construcció amb verb buit

1555	980	20	per la qual cosa no <i>_hem</i> d'estimar <i>_l'excepció</i> de caducitat	por lo cual no <i>_procede</i> estimar <i>_la excepción</i> de caducidad de la	Sí	Sí	No
------	-----	----	---	--	----	----	----

2.2.8. Enumeracions clares i lògiques

-----



## 2.2.9. Paraules planeres i més usuals

-----

(Queda reflectit en l'apartat de variació lèxica).

## 2.2.10. Adverbis acabats en -ment

[prep. + N + Adj.] vs. adverbi no acabat en -ment

341	976	23	; _de forma alternativa_ que es declarés la nul·litat	; _alternativamente_ que se declarase la nulidad	Sí	Sí	No
342	976	23	també _de forma alternativa_, que es condemnés	también _alternativamente_, que se condenase	Sí	Sí	No
467	982	61	la destinació que _de forma presumible_ els hi aharia atribuït	el destino que _presumiblemente_ les habría atribuido	Sí	Sí	No
1568	980	34	va incórrer _de manera notòria_ en el greu frau	incurrió _notoriamente_ en el grave fraude	Sí	Sí	No
1681	981	69	es vegi precisada de la vivenda _de forma absoluta_".	se vea precisada de la vivienda _absolutamente_".	Sí	Sí	No

## 2.2.11. Ús freqüent/ limitat dels demostratius

Demostratiu vs. [article + adjectiu]

205	969	81	Doneu la publicació establerta legalment a _aquesta_ sentència.	Dese la publicación legalmente establecida a _la presente_ sentencia.	Sí	Sí	No
304	976	13	per litigar en _aquest_ recurs de revisió.	para litigar en _el presente_ recurso de revisión.	Sí	Sí	No
185	969	62	la part que recorre en _aquest_ cas	la parte recurrente en _el presente_ caso	Sí	Sí	No
1090	1001	22	hagi esdevingut ferma _aquesta_ resolució.	haya devenido firme _la presente_ resolución.	Sí	Sí	No
152	969	34	en _aquest_ recurs de cassació	en _el presente_ recurso de casación	Sí	Sí	No
362	976	37	Contra _aquesta_ resolució no es pot interposar cap recurs.	Contra _la presente_ resolución no cabe recurso alguno.	Sí	Sí	No
1112	1003	19	Contra _aquesta_ sentència hi cap(sic) recurs de súplica	Contra _la presente_ sentencia cabe recurso de súplica	Sí	Sí	No
1785	990	35	costes d'_aquest_ incident.	costas en _el presente_ incidente.	Sí	Sí	Sí
1445	977	15	_Aquest_ recurs es basa en	_El presente_ recurso se basa en	Sí	Sí	Sí
1406	973	14	de les costes causades en _aquest_ procediment.	de las costas causadas en _el presente_ procedimiento.	Sí	Sí	No
1533	980	10	varen interposar davant aquest Tribunal _aquest_ recurs	interpusieron ante este Tribunal _el presente_ recurso	Sí	Sí	Sí
1562	980	33	prova practicada en _aquest_ recurs extraordinari	prueba practicada en _el presente_ recurso extraordinario	Sí	Sí	No
1585	980	41	les costes d'_aquest_ recurs	las costas d_el presente_ recurso	Sí	Sí	No

ALINEACIÓ DE TEXTOS JURÍDICS PARALLELS (CATALÀ I CASTELLÀ): ALGUNS PROBLEMES

1589	980	42	certificació d'_aquesta_ decisió, d'acord amb	'certificación d_el presente_ fallo, según	Sí	Sí	No
1594	980	43	per interposar _aquesta_ revisió.	para interponer _la presente_ revisión.	Sí	Sí	No
1864	994	52	el dia 24 d'_aquest_ mes, en el qual va tenir lloc.	el 24 d_el presente mes_, en que tuvo lugar.	Sí	Sí	No
1596	980	43	contra _aquesta_ resolució	Contra _la presente_ resolución	Sí	Sí	No
1703	986	11	_aquest_ recurs de cassació	_el presente_ recurso de casación	Sí	Sí	No
1562	980	33	prova practicada en _aquest_ recurs extraordinari	prueba practicada en _el presente_ recurso extraordinario	Sí	Sí	No
1864	994	52	el dia 24 d'_aquest_ mes, en el qual va tenir lloc.	el 24 d_el presente_ mes, en que tuvo lugar.	Sí	Sí	No
1703	986	11	_aquest_ recurs de cassació	_el presente_ recurso de casación	Sí	Sí	No
1257	970	27	al primer fonament de dret d'_aquesta_ resolució.	en el primer fundamento de derecho de _la presente_ resolución.	Sí	Sí	No
1533	980	10	varen interposar davant aquest Tribunal _aquest_ recurs extraordinari de revisió	interpusieron ante este Tribunal _el presente_ recurso extraordinario de revisión	Sí	Sí	Sí
362	976	37	Contra _aquesta_ resolució no es pot interposar cap recurs.	Contra _la presente_ resolución no cabe recurso alguno.	Sí	Sí	No
205	969	81	Doneu la publicació establerta legalment a _aquesta_ sentència.	Dese la publicación legalmente establecida a _la presente_ sentencia.	Sí	Sí	No
1090	1001	22	hagi esdevingut ferma _aquesta_ resolució.	haya devenido firme _la presente_ resolución.	Sí	Sí	No
185	969	62	la part que recorre en _aquest_ cas_	la parte recurrente en _el presente_ caso	Sí	Sí	No
304	976	13	per litigar en _aquest_ recurs de revisió.	para litigar en _el presente_ recurso de revisión.	Sí	Sí	No
1594	980	43	per interposar _aquesta_ revisió.	para interponer _la presente_ revisión.	Sí	Sí	No
152	969	34	en _aquest_ recurs de cassació	en _el presente_ recurso de casación	Sí	Sí	No
1445	977	15	_Aquest_ recurs es basa en	_El presente_ recurso se basa en	Sí	Sí	Sí
1585	980	41	les costes d'_aquest_ recurs	las costas d_el presente_ recurso	Sí	Sí	No
1112	1003	19	Contra _aquesta_ sentència hi cap recurs de súplica	Contra _la present_ sentencia cabe recurso de súplica	Sí	Sí	No
1596	980	43	contra _aquesta_ resolució	Contra _la presente_ resolución	Sí	Sí	No
1785	990	35	costes d'_aquest_ incident.	costas en _el presente_ incidente.	Sí	Sí	Sí
1406	973	14	de les costes causades en _aquest_ procediment.	de las costas causadas en _el presente_ procedimiento.	Sí	Sí	No
1257	970	27	al primer fonament de dret d'_aquesta_ resolució.	en el primer fundamento de derecho de _la presente_ resolución.	Sí	Sí	No

1636	981	25	el passat dia vuit d'_aquest_ mes, amb l'assistència	el pasado ocho d_el corriente_ con la asistencia	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	--	----	----	----

Demostratiu vs. indefinit

113	968	66	_aquesta_ situació	_tal_ situación	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--------------------	-----------------	----	----	----

## Demostratiu vs. article

1524	980	7	_aquest_ recurs extraordinari de revisió	_el_ recurso extraordinario de revisión	Sí	Sí	Sí
329	976	18	Un cop evacuat _aquest_ tràmit_	Y, evacuado _el_ trámite	Sí	Sí	Sí

## Demostratiu vs. pronom personal tònic

1852	994	11	tots _aquests_ representats pel procurador	todos _ellos_ representados por el Procurador	Sí	Sí	Sí
1781	990	34	Però com que _això_ no va ésser així	Pero como _ello_ no fue así	Sí	Sí	Sí
1643	981	30	i _això_ malgrat que la part	y _ello_ a pesar de que la parte	Sí	Sí	Sí

## Demostratiu vs. 0

134	969	18	en el termini legal comparegués en _aquestes_ actuacions	del plazo legal compareciese en __ autos	Sí	Sí	Sí
745	993	56	en el cas d' _aquestes_ actuacions, les dues proves	en el caso de __autos las dos pruebas	No	No	No
1226	970	17	atès que _aquest_ és un termini	puesto que __ se trata de un plazo	Sí	Sí	Sí
1566	980	34	coneixia tot _això_ perfectament	conocía todo__ perfectamente	Sí	Sí	No

## [Article + pronom relatiu] vs. demostratiu

1535	980	13	celebració de vista, _la qual_ ha tingut lloc	celebración de vista, _ésta_ tuvo lugar	Sí	Sí	No
1507	977	27	11 hores del matí, _la qual_ va tenir lloc	11 horas, _ésta_ se celebró	Sí	Sí	Sí

## [Conjunció + demostratiu] vs. pronom relatiu

1217	970	16	va amagar al Jutjat el domicili del seu arrendatari _i aquest_ va ser	ocultó al Juzgado el domicilio de su arrendatario _que_ fue citado	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	---	--	----	----	----

## 2.2.12. Ús freqüent/ limitat dels possessius

## Article vs. possessiu

1715	986	15	Seguit el judici p_els_ tràmits que corresponien	Seguido el juicio por _sus_ trámites correspondientes	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	--	---	----	----	----

## 2.2.13. Ús freqüent/ limitat d'estructures pronominals

-----

Casos com [“La part recurrent” vs. “la recurrent”] s’han classificat dins l’apartat d’informació supèrflua.

2.2.14. Ús freqüent/ limitat de frases fetes i locucions

-----

Queda reflectit en els apartats de variació lèxica i terminològica.

2.2.15. Presència freqüent/ limitada de l'article davant de nom

Article vs. 0

1726	986	25	Mitjançant _la_ provisió_ de data 21 d'abril	Por__ providencia de fecha 21 de abril	Sí	Sí	Sí
1454	977	20	Mitjançant _una_ provisió	Por__ providencia	Sí	Sí	Sí
296	976	12	Mitjançant _la_ provisió de 2 de juliol	Por __Providencia_ de 2 de julio	Sí	Sí	No
293	976	11	Mitjançant _un_ altresí sol·licita	Por__ otrosí solicita	Sí	Sí	No
1489	977	25	Mitjançant _una_ provisió	Por __ providencia	Sí	Sí	Sí
1503	977	27	Mitjançant _una_ provisió	Por __ providencia	Sí	Sí	Sí
1455	977	20	Mitjançant _una_ provisió	Por __ providencia	Sí	Sí	Sí
773	996	14	mitjançant _la_ provisió del 6 de març	Por __ providencia de 6 de marzo	Sí	Sí	Sí
452	982	22	Mitjançant _la_ resolució de 24 de març	Por __resolución de 24 de marzo	Sí	Sí	Sí
309	976	15	Per mitjà de _la_ provisió de data	Por __ Providencia de fecha	Sí	Sí	No
1467	977	23	Per mitjà d'_una_ diligència	Por __ diligencia	Sí	Sí	Sí
1464	977	22	sota _la_ custòdia del secretari	bajo __ custodia del Secretario	Sí	Sí	Sí
1496	977	25	resultat que consta en _les_ actuacions.	resultado que consta en __ autos.	Sí	Sí	No
1634	981	24	i l'entrega d'_una_ còpia a la part	y entrega de __ copia a la parte	Sí	Sí	Sí
1483	977	23	amb _el_ lliurament de les cèdules	con __ entrega de cédula	Sí	Sí	No
1490	977	25	el plet a prova per _un_ termini	el pleito a prueba por __ plazo	Sí	Sí	Sí
1486	977	23	lliurament de _les_ cèdules_ i de _les_ còpies oportunes.	entrega de __ cédula y __ copias correspondientes.	Sí	Sí	Sí
444	982	14	que es de veure en _les_ actuacions,	que se puede ver en __ autos,	Sí	Sí	Sí
333	976	21	S'ha acreditat a _les_ actuacionsç que a finals del mes de juny	Se ha acreditado en __ autos que a finales de junio	Sí	Sí	Sí
321	976	15	que es pot veure en _les_ actuacions.	que se puede ver en __ autos.	Sí	Sí	Sí
302	976	12	es va designar _el_ ponent	designándose _Ponente	Sí	Sí	No
1561	980	32	va atorgar _l'_ _escritura pública	otorgó __ escritura pública	Sí	Sí	Sí

1633	981	24	recurs de cassació interposat i _l'_ entrega d'una còpia	recurso de casación interpuesto con __ entrega de copia	Sí	Sí	Sí
769	996	12	va demanar a la Sala que dictés _una_ sentència	solicitó a la Sala dictase __sentencia	Sí	Sí	Sí
768	996	12	Un cop al·legats els fets i _els_ fonaments que considerava oportuns	Alegados los hechos y __ fundamentos de derecho oportunos	Sí	Sí	Sí

## 2.2.16. Oracions afirmatives/ negatives

-----

## 2.2.17. Enllaços precisos/ poc precisos o absents

Reservem aquest apartat per a l'ús de la conjunció “que” quan introdueix el CD en una oració.

## Conjunció “que” vs. 0

132	969	16	va sol·licitar _que_ es dictés sentència	solicitó __ se dictase sentencia	Sí	Sí	Sí
336	976	23	demanda contra el Banco Bilbao-Vizcaya, SA en la qual demanava _que_ es dictés la nul·litat del contracte	demanda contra el Banco Bilbao-Vizcaya, SA solicitando __ se dictase la nulidad del contrato	Sí	Sí	Sí
311	976	15	es va disposar _que_ se substanciés	disponiendo __ se sustanciase	Sí	Sí	Sí
1516	977	29	va sol·licitar _que_ s'accedís al recurs	solicitó __ se accediese al recurso	Sí	Sí	Sí
1511	977	28	La part recurrent va sol·licitar _que_ s'admetés el recurs	La recurrente solicitó __ se admitiese el recurso	Sí	Sí	Sí
1608	981	12	va sol·licitar _que_ es dictés "sentència	solicitaba __ se dictase "sentencia	Sí	Sí	Sí
1477	977	23	es va disposar _que_ es citessin a termini	disponiendo __ fueran citados dentro de plazo	Sí	Sí	Sí
345	976	23	i, amb caràcter subsidiari, _que_ es declarés l'enriquiment injust	y, con carácter subsidiario, __ se declarase el enriquecimiento injusto	Sí	Sí	Sí
790	996	19	sol·licitant la part recurrent _que_ s'estimés	solicitando la recurrente __ se estimase	Sí	Sí	Sí
1080	1001	8	el tràmit de contestació i _que_ es dictés Sentència	el trámite de contestación y __ se dictase Sentencia	Sí	Sí	Sí
1512	977	28	va sol·licitar que s'admetés el recurs i _que_ es rescindís la sentència	solicitó se admitiese el recurso y __ se rescindiese la sentencia	Sí	Sí	Sí
1739	986	27	va sol·licitar _que_ s'estimessin tots els motius	solicitó __ se estimasen todos los motivos	Sí	Sí	Sí
1517	977	29	va sol·licitar que s'accedís al recurs i _que_ es mantinguessin	solicitó se accediese al recurso y __ se mantuviesen	Sí	Sí	Sí
1608	981	12	va sol·licitar _que_ es dictés "sentència	solicitaba __ se dictase "sentencia	Sí	Sí	Sí
1477	977	23	es va disposar _que_ es citessin a termini	disponiendo __ fueran citados dentro de plazo	Sí	Sí	Sí

1511	977	28	La part recurrent va sol·licitar _que_ s'admetés el recurs	La recurrente solicitó __ se admitiese el recurso	Sí	Sí	Sí
1512	977	28	va sol·licitar que s'admetés el recurs i _que_ es rescindís la	solicitó se admitiese el recurso y __ se rescindiese la sentencia	Sí	Sí	Sí
1516	977	29	va sol·licitar _que_ s'accedís al recurs	solicitó __ se accediese al recurso	Sí	Sí	Sí
1739	986	27	va sol·licitar _que_ s'estimessin tots els motius	solicitó __ se estimasen todos los motivos	Sí	Sí	Sí
1517	977	29	va sol·licitar que s'accedís al recurs i _que_ es mantinguessin	solicitó se accediese al recurso y __ se mantuviesen	Sí	Sí	Sí
1102	1003	7	s'acordà _que_ quedessin sobre la taula	se acordó __ quedasen los autos sobre la mesa	Sí	Sí	Sí
767	996	12	va demanar a la Sala _que_ dictés una sentència	solicitó a la Sala __ dictase sentencia	Sí	Sí	Sí

### 2.3. Criteris relacionats amb la funcionalitat (concisió i precisió)

#### 2.3.1. Presència/ absència d'elements superflus o sobreentesos

##### Presència d'element superflu vs. absència d'element superflu

795	996	21	_Un cop_ efectuat aquest tràmit, les actuacions	__ Evacuado el trámite, los autos	Sí	Sí	No
149	969	31	i _un cop_ evacuat el tràmit	y __ evacuado el trámite	Sí	Sí	No
328	976	18	_Un cop_ evacuat aquest tràmit,	Y, __ evacuado el trámite,	Sí	Sí	No
1616	981	15	_Un cop_ unides les proves practicades	__ Unidas las pruebas practicadas	Sí	Sí	Sí
1690	981	75	_Un cop_ desestimat el recurs	__ Desestimado el recurso	Sí	Sí	No
1711	986	14	_Un cop_ admesa a tràmit	__ Admitida a trámite	Sí	Sí	Sí
1451	977	19	que, _un cop_ fets els tràmits	que, __ cumplidos los trámites	Sí	Sí	No
764	996	12	_Un cop_ al·legats els fets i els fonaments	__ Alegados los hechos y fundamentos	Sí	Sí	Sí
145	969	23	_un cop_ substanciada l'alçada	__ sustanciada la alzada	Sí	Sí	Sí
447	982	15	_Un cop_ adjuntades les proves practicades	__ Adjuntadas las pruebas practicadas	Sí	Sí	Sí
327	976	18	__ Un cop_ evacuat aquest tràmit,	Y, __ evacuado el trámite,	Sí	Sí	Sí

1777	990	29	, _tot_ dient que quan es formula	, __ diciendo que cuando se formula	Sí	Sí	No
494	984	3	14 de novembre de 1996 que _tot_ revocant parcialment	14 de noviembre de 1996 que __ revocando parcialmente	Sí	Sí	No
504	984	79	declara, _tot_ confirmant aquest extrem	declara, __ confirmando este extremo	Sí	Sí	No

318	976	15	per proposar i practicar, i _a_ aquest efecte _es_ van formar	para proponer y practicar, __ formándose	Sí	Sí	No
1574	980	34	el que fa imperativament obligat _ara_ que rescindim	lo que hace imperativamente obligado __ que rescindamos	Sí	Sí	No
1650	981	37	de redacció necessàriament genèrica, _prou_ conté un concret esment	de redacción necesariamente genérica, __ contiene una concreta referencia	Sí	Sí	No

1627	981	20	sense fer _cap_ declaració	sin hacer __declaración	Sí	Sí	Sí
1595	980	43	_Feu saber que_ contra aquesta resolució no es pot interposar cap	__Contra la presente resolución no puede interponerse recurso	Sí	Sí	No
1450	977	19	fets i fonaments de dret _que estimava_ oportuns	hechos y fundamentos de derecho __ oportunos	Sí	Sí	No
1506	977	27	el dia 3 d'abril a les 11 hores _del matí_, la qual va tenir lloc	el día 3 de abril a las 11 horas __, ésta se celebró	Sí	Sí	No
1441	970	20	que paral·lelament _també_ va presentar	que paralelamente __ presentó	Sí	Sí	No
370	978	31	a més a més, fou _del tot_ negligit per l'impugnat	además, fue __ desatendido por lo impugnante	Sí	Sí	No
374	978	32	s'al·lega, _més_ en concret, que la sentència	se alega, __ en concreto, que la sentencia	Sí	Sí	No
1685	981	71	no ho és menys el _definit en _ la sentència	no lo es menos el __de la sentencia	Sí	Sí	No
1753	990	10	_Ha estat_ tramitada la impugnació per indeguda	__ Tramitada la impugnación por indebida	Sí	Sí	No
1250	970	24	La improcedència del recurs _de revisió_ comporta les	La improcedencia del recurso __ comporta las	Sí	Sí	Sí
1461	977	22	dia i hora perquè _tingués lloc_ la ratificació	día y hora para __ la ratificación	Sí	Sí	No
140	969	19	Es va celebrar la compareixença sense _haver-hi_ acord	Celebrada la comparecencia sin __ acuerdo	Sí	Sí	No
1475	977	23	al Jutjat esmentat, _ahora_ que es va disposar que se citessin a	al expresado Juzgado, _disponiendo_ fueran citados	Sí	Sí	No
771	996	13	Mitjançant _el primer_ altressí i a l'efecte previst	Por __ otrosí y según lo previsto	Sí	Sí	No
1235	970	18	transmutació per error de la lletra "n" en comptes de la "l" _que hauria d'haver sigut_, és el que ha fet	la transmutación por error de la letra "n" en vez de la "l" __ es lo que ha hecho	Sí	Sí	No

## Presència de referent vs. absència de referent

314	976	15	el que va sol·licitar la _part_ recurrent	lo solicitado por la __ recurrente	Sí	Sí	No
791	996	19	condemna expressa en costes a la _part_ contrària, i la part recorreguda	condena en costas a la __ contraria, y la recurrida	Sí	Sí	No
789	996	19	sol·licitant la _part_ recurrent que s'estimés	solicitando la __ recurrente se estimase	Sí	Sí	No
1101	1003	6	condemnada la _part_ recurrent al seu pagament	condenada la __ recurrente a su pago	Sí	Sí	Sí
792	996	19	condemna expressa en costes a la part contrària, i la _part_ *recorreguda	condena en costas a la contraria, y la __ recurrida	Sí	Sí	No
1925	996	19	a la part contrària, i la _part_ *recorreguda que es confirmés	a la contraria, y la __ recurrida se confirmase	Sí	Sí	No
350	976	25	amb imposició de costes a la _part_ apel·lant.	con imposición de costas a la __ apelante.	Sí	Sí	No
1552	980	20	que els _subjectes_ instants presenten	que los __ instantes presentan	Sí	Sí	No
1509	977	28	La _part_ recurrent va sol·licitar	La __ recurrente solicitó	Sí	Sí	Sí
1514	977	29	La _part_ contra la qual es recorre va sol·licitar	La __ recurrida solicitó	Sí	Sí	No

464	982	59	Al·lega també la _part_ que recorre que en l'escriptura	Alega también la __ recurrente que en la escritura	Sí	Sí	No
171	969	50	segons la _part_ que recorre	según la __ recurrente	Sí	Sí	No

1537	980	13	ha tingut lloc el _dia_ 22 de maig	tuvo lugar el __ 22 de mayo	Sí	Sí	No
1637	981	25	el passat _dia_ vuit d'aquest mes	el pasado __ocho del corriente	Sí	Sí	Sí
161	969	40	va dictar sentència el _dia_ 21 de gener de 1989	dictó sentencia el __ 21 de enero de 1989	Sí	Sí	No
1736	986	26	pel _dia_ 29 de maig passat	para __ el 29 de mayo pasado	Sí	Sí	No
1865	994	52	es va assenyalar per a la votació el _dia_ 24 d'aquest mes	se señaló para la votación el __ 24 del presente mes	Sí	Sí	No

1197	970	7	el _present_ recurs extraordinari de revisió	el __ recurso extraordinario de revisión	Sí	Sí	No
1401	973	10	que al marge s'esmenten, ha vist el _present_ recurs extraordinari	expresados al margen, el __ recurso extraordinario de	Sí	Sí	No

1498	977	25	provisió de _data_ 27 de gener de 1997	providencia de __ 27 de enero de 1997	Sí	Sí	Sí
1504	977	27	provisió de _data_ 24 de febrer de 1997	providencia de __ 24 de febrero de 1997	Sí	Sí	No

#### Absència de referent vs. presència de referent

1097	1002	36	i respecte de les __ d'aquest recurs,	y respecto de las _costas_ de este recurso	Sí	Sí	No
766	996	12	els fets i els fonaments__ que considerava oportuns,	los hechos y fundamentos _de derecho_ oportunos	Sí	Sí	Sí

#### 2.3.2. Abús/ no abús d'oracions subordinades

##### Oració simple vs. oració subordinada en temps finit

1217	970	16	va amagar al Jutjat el domicili del seu arrendatari _i aquest_ va ser	ocultó al Juzgado el domicilio de su arrendatario _que_ fue citado	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	---	--	----	----	----

##### Oració simple vs. oració subordinada en temps no finit (gerundi)

1405	973	14	Sr Jaume Gilabert Torruella.// _Escau_ condemnar a la Sra	D Jaume Gilabert Torruella.// _Procediendo_ condenar a D <sup>a</sup>	Sí	Sí	No
1422	973	29	propietat del primer _i condemnen_ la segona a	propiedad del primero, _condenando_ a la segunda a	Sí	Sí	Sí
1853	994	12	_La part recorreguda són_ els germans	_Siendo la parte recurrida_ los hermanos	Sí	Sí	Sí
129	969	12	i _la part recorreguda és_ el Sr. Blas Gómez Domínguez	_siendo la parte recurrida_ D. Blas Gómez Domínguez	Sí	Sí	Sí
758	994	12	_La part recorreguda són_ els germans senyors Carmen, José	_siendo la parte recurrida_ los hermanos D <sup>a</sup> Carmen, D José	Sí	Sí	Sí
1602	981	10	Sr Juli de Miquel Berenguer, _i la part contra la qual s'ha recorregut és_ la Sra M Teresa Estrada	D Juli de Miquel Berenguer, _siendo_ la parte recurrida D <sup>a</sup> M <sup>a</sup> Teresa Estrada	Sí	Sí	No



1505	977	27	havia sol·licitat la part recurrent, _es va assenyalar_ per a la	había solicitado la parte recurrente, _señalándose_ para	Sí	Sí	No
785	996	17	d'acord amb allò que ambdues parts van sol·licitar, _es va acordar_ la recepció del plet	según lo solicitado por ambas partes, _acordándose_ el recibimiento del pleito	Sí	Sí	Sí
782	996	17	efectuada el dia 14 del mateix mes, _i es va tenir_ per evacuat_ el tràmit de contestació	efectuada el 14 del mismo mes _teniendo_ por evacuado el trámite de contestación	Sí	Sí	No
1755	990	10	formalitats legals, _i va *senyalar-se_ la celebració de la vista	formalidades legales, _señalándose_ la celebración de	Sí	Sí	No
437	982	14	excepció dilatòria de litispendència, _i va contestar_ a la demanda	excepción dilatoria de litispendencia, _contestando_ la demanda	Sí	Sí	No
1491	977	25	proposar-la i practicar-la _i es van formar_ els oportuns rams	proponerla y practicarla _formándose_ los	Sí	Sí	No
1610	981	13	es va personar a les actuacions _i va contestar_ a la demanda.	se personó en los autos _contestando_ a la demanda.	Sí	Sí	No
1735	986	26	Narcís Ranera i Cahís _i es va assenyalar_ la vista	Narcís Ranera Cahís _señalándose_ la vista	Sí	Sí	No
435	982	14	es va emplaçar els demandats _i va comparèixer_ la Caixa d'Estalvis del Penedès	se emplazó a los demandados _compareciendo_ la Caixa d'Estalvis del Penedès	Sí	Sí	Sí
453	982	22	va decretar l'admissió a tràmit del recurs interposat _i va *senyalar_ per celebrar la votació	decretó la admisión a trámite del recurso de casación interpuesto _señalando_ para celebrar la votación	Sí	Sí	No
1611	981	14	va contestar a la demanda.// _S'hi va oposar_ amb arguments	contestado a la demanda. // _oponiéndose_ con	Sí	Sí	No
1458	977	21	llibre corresponent.// _Es va designar_ apud acta	libro correspondiente// _designándose_ apud acta	Sí	Sí	No
1459	977	22	Sr Bertrán Santamaría.// _Es va designar_ dia i hora	Sr Bertrán Santamaría _señalándose_ día y hora	Sí	Sí	No
1460	977	22	_Es va designar_ dia i hora	_señalándose_ día y hora	Sí	Sí	No
159	969	38	_i decretava_ també la dissolució del règim econòmic matrimonial.	y _decretando_ también la disolución del régimen económico matrimonial.	Sí	Sí	Sí
306	976	14	els antecedents del plet i _es van citar_ els que hi van litigar	los antecedentes del pleito y _citando_ a los litigantes	Sí	Sí	No
787	996	18	es va formar les corresponents peces separades de prova i _es van practicar_ les que es van admetre	formándose las correspondientes piezas separadas de prueba y _practicándose_ las admitidas	Sí	Sí	No
301	976	12	es va designar el ponent i _es va requerir_ la recurrent	designándose Ponente y _requiriendo_ a la recurrent	Sí	Sí	No
1462	977	22	la ratificació i _es va manar_ testimoniar el resguard de dipòsit	la ratificación y _ordenando_ testimoniar el resguardo de	Sí	Sí	No
1465	977	22	sota la custòdia del secretari, i _es va designar_ ponent.	bajo custodia del Secretario, y _designándose_ Ponente.	Sí	Sí	No
310	976	15	, _es va disposar_ que se substanciés	, _disponiendo_ se sustanciase	Sí	Sí	No
315	976	15	d'acord amb el que va sol·licitar la part recurrent, _es va acordar_ la recepció	según lo solicitado por la recurrente, _acordando_ el recibimiento	Sí	Si	No
300	976	12	, _es va designar_ el ponent	, _designándose_ Ponente	Sí	Sí	No
305	976	14	, _es van reclamar_ al Jutjat de Primera Instància	, _reclamándose_ al Juzgado de Primera Instancia	Sí	Sí	No

1473	977	23	d'acord amb (...) de la LEC, _es va acordar_ reclamar els antecedents	según (...) de la LEC, _acordando_ reclamar los antecedentes	Sí	Sí	Sí
1497	977	25	de data 27 de gener de 1997, _es va acordar_ la unió	de 27 de enero de 1997, _acordando_ la unión	Sí	Sí	No
928	998	8	_Els recurrents han estat representats_ en aquesta Sala pel Procurador Sr Juan Antonio Moreno	_Estando representados los recurrentes_ por el Procurador D Juan Antonio Moreno	Sí	Sí	No
786	996	18	_Es van formar_ les corresponents peces	_formándose_ las correspondientes piezas	Sí	Sí	Sí
441	982	14	i _les actuacions varen seguir_ el seu curs	y _siguiendo los autos_ su curso	Sí	Sí	No
331	976	18	Un cop evacuat aquest tràmit, _les actuacions van quedar_ a la vista per dictar sentència.	Y, evacuado el trámite, _quedando los autos_ a la vista para dictar sentencia.	Sí	Sí	No
1639	981	26	_Els lletrats van exposar_ el que van creure convenient	_Exponiendo los letrados_ lo más conveniente	Sí	Sí	Sí
1859	994	42	_Les parts litigants van comparèixer_, els recurrents	_Compareciendo las partes litigantes_; los recurrentes	Sí	No	No
774	996	14	Mitjançant la provisió del 6 de març passat _es van tenir_ per presentats l'escrit i els documents	Por providencia de 6 de marzo pasado, _teniendo_ por presentados el escrito y documentos	Sí	Sí	Sí
505	984	94	_Se'ls hi retornarà_, no obstant	_devolviéndoseles_, no obstante	Sí	Sí	No
929	998	9	No _han comparegut_ el recorreguts.	No _habiendo comparecido_ los recurridos.	Sí	Sí	Sí
1093	1002	22	que ell va fer d'aquesta nena al Registre Civil de Vilafranca del Penedès _i s'ordeni_ la seva recti	que él hizo de esta niña en el Registro de Vilafranca del Penedès _ordenando_ la rectificación	Sí	Sí	Sí
136	969	18	comparegués en aquestes actuacions _i contestés_ la demanda	compareciese en autos _contestando_ la demanda	Sí	Sí	Sí

Oració simple vs. oració subordinada en temps no finit (participi)

1754	990	10	; _s'han acomplert_ les formalitats legals,	; _cumplidas_ las formalidades legales,	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	---	---	----	----	----

Estructura nominal vs. oració subordinada en temps no finit (gerundi)

1260	970	30	Notifiqueu-ho a les parts _amb la indicació_ que contra aquesta	Notifíquese a las partes _significándoles_ que contra la	Sí	Sí	No
1261	970	30	Notifiqueu-ho a les parts _amb la indicació_ que contra aquesta	notifíquese a las partes _significándoles_ que contra la	Sí	Sí	No

2.3.3. Abús/ no abús de preposicions

-----

2.3.4. Presència/ absència de sexisme lingüístic

Forma femenina (no sexista) vs. forma masculina (sexista)

1656	981	46	senyora Montserrat exerceix la seva professió de _metgessa_ en	D <sup>a</sup> Montserrat ejerce su profesión de _médico_ en las localidades	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	--	--	----	----	----

### 3. Discrepàncies per diferències en l'estructura de les dues llengües.

#### 3.1. Diferències morfològiques

##### 3.1.1. Canvi de gènere:

##### Masculí vs. femení

1425	973	36	sobre l'esmentat _habitatge_.	sobre la expresada _vivienda_.	Sí	Sí	Sí
1684	981	71	disponibilitat d'un _habitatge_ digne.	disponibilidad de una _vivienda_ digna.	Sí	Sí	Sí
1683	981	71	similars a l'_habitatge_ de "Can Estrada"	similares a la _vivienda_ de "Can Estrada"	Sí	Sí	Sí
1662	981	53	necessitat d'un _habitatge_ digne.	necesidad de una _vivienda_ digna.	Sí	Sí	Sí
1427	973	31	sobre un altre _habitatge_ seu.	sobre otra _vivienda_ suya.	Sí	Sí	Sí
1425	973	31	va comprar el discutit _habitatge_ pel preu	compró la discutida _vivienda_ por el precio	Sí	Sí	Sí
1421	973	29	declaren que l'_habitatge_ qüestionat és	declaran que la _vivienda_ cuestionada es	Sí	Sí	Sí

1651	981	37	conté un concret _esment_ a què en la tasca	contiene una concreta _referencia_ a que en la tarea	Sí	Sí	No
509	984	11 1	n'hem fet detingut _esment_ a la present resolució.	hemos hecho detallada _mención_ en la presente resolución.	Sí	Sí	No
1484	977	23	amb el _lliurament_ de les cèdules	con _entrega_ de cédula	Sí	Sí	No
1652	981	37	antigues lleis, _costums_ i doctrina	antiguas leyes, _costumbres_ y doctrina	Sí	Sí	No

##### Femení vs. masculí

1730	986	25	es van passar les _actuacions_ al Ministeri Fiscal	se pasaron los _autos_ al Ministerio Fiscal	Sí	Sí	No
1855	994	14	es van tramitar les _actuacions_ del judici declaratiu de menor	es tramitaron los _autos_ del juicio declarativo de menor	Sí	Sí	Sí
135	969	18	comparegués en aquestes _actuacions_	compareciese en _autos_	Sí	Sí	Sí
1609	981	13	es va personar a les _actuacions_ i va contestar	se personó en los _autos_ contestando	Sí	Sí	Sí
1600	981	9	a conseqüència de les _actuacions_ del judici declaratiu	como consecuencia de los _autos_ del juicio declarativo	Sí	Sí	Sí
1480	977	23	tots aquells que haguessin litigat en les _actuacions_ perquè	los litigantes en los presentes _autos_ para que	Sí	Sí	No
1709	986	13	les _actuacions_ del judici de menor quantia	los _autos_ del juicio de menor cuantía	Sí	Sí	No

ALINEACIÓ DE TEXTOS JURÍDICS PARAL·LELS (CATALÀ I CASTELLÀ): ALGUNS PROBLEMES

1706	986	11	en les _actuacions_ de manor quantia	en los _autos_ de menor cuantía	Sí	Sí	Sí
1697	981	79	amb les _actuacions_ originals	con los _autos_ originales	Sí	Sí	No
1499	977	25	la unió a les _actuacions_ de les proves practicades	la unión a los _autos_ de las pruebas practicadas	Sí	Sí	No
1231	970	18	demanda, al foli 1 de les _actuacions_) i el 22	demanda, en el folio 1 de los _autos_) y el 22	Sí	Sí	No
202	969	80	les _actuacions_	los _autos_	Sí	Sí	Sí
322	976	15	que es pot veure en les _actuacions_.	que se puede ver en _autos_.	Sí	Sí	Sí
443	982	14	en les _actuacions_	en _autos_	Sí	Sí	Sí
1495	977	25	resultat que consta en les _actuacions_.	resultado que consta en _autos_.	Sí	Sí	No
334	976	21	S'ha acreditat a les _actuacions_ que a finals del mes de juny	Se ha acreditado en _autos_ que a finales de junio	Sí	Sí	Sí
477	982	73	s'han de retornar les _actuacions_	devuélvanse los _autos_	Sí	Sí	Sí
330	976	18	les _actuacions_ van quedar a la vista	quedando los _autos_ a la vista	Sí	Sí	Sí
156	969	34	a les _actuacions_:	en los _autos_:	Sí	Sí	Sí
948	998	32	fan referència les presents _actuacions_.	se refieren los presentes _autos_.	Sí	Sí	Sí

1248	970	22	per _Interlocutòria_ de 4 de setembre	por _auto_ de 4 de septiembre	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	---------------------------------------	-------------------------------	----	----	----

1620	981	15	la _decisió_ de la qual és	cuyo _fallo_ es	Sí	Sí	No
147	969	23	la _decisió_ de la qual és la següent:	cuyo _fallo_ es el siguiente:	Sí	Sí	No
934	998	13	per la seva votació i _decisió_ l'audiència del dia	para su votación y _fallo_ la audiencia del día	Sí	Sí	No
958	999	15	per la seva votació i _decisió_ que tingueren lloc.	para su votación y _fallo_, como así tuvo lugar.	Sí	Sí	No
1588	980	42	certificació d'aquesta _decisió_, d'acord amb	certificación del presente _fallo_ según	Sí	Sí	No

1749	990	8	compte de drets i de _despeses_ pròpies	cuenta de derechos y _gastos_ propios	Sí	Sí	No
1563	980	33	ha demostrat de _manera_ palesa i rotunda	ha demostrado de _modo_ evidente y rotundo	Sí	Sí	No
1223	970	17	es deriva d'una _manera_ indubtable que correspon	deriva de un _modo_ indudable que corresponde	Sí	Sí	Sí
1761	990	23	De _manera_ que no seria encertat	De _modo_ que no sería acertado	Sí	Sí	No
316	976	15	es va acordar la _recepció_ del plet a prova	acordando el _recibimiento_ del pleito a prueba	Sí	Sí	Sí
1418	973	25	sense cap _mena_ d'indemnització	sin ningún _tipo_ de indemnización.	Sí	Sí	No
1429	973	34	l que la _resta_ de 300.000	Y que el _resto_ de 300.000	Sí	Sí	No
1206	970	11	S'ha seguit la _tramitació_ d'acord amb la llei.	Se han seguido los _trámites_ establecidos por la ley.	Sí	Sí	Sí
142	969	19	sol·licitar la _recepció_ del plet	solicitaron el _recibimiento_ del pleito	Si	Si	No

294	976	11	sol·licita la <u>_recepció_</u> del procediment a prova.	solicita el <u>_recibimiento_</u> del pleito a prueba.	Sí	Sí	No
466	982	61	tenen la <u>_destinació_</u> que de forma presumible	tienen el <u>_destino_</u> que presumiblemente	Sí	Sí	No

## 3.1.2. Canvi de nombre:

## Plural vs. singular

1485	977	23	lliurament de les <u>_cèdules_</u> i de les còpies	entrega de <u>_cédula_</u> y copias	Sí	Sí	Sí
320	976	15	es van dur a terme les <u>_propostes_</u> , les quals van ser admeses	practicándose toda la <u>_prueba_</u> que fue admitida	Sí	Sí	No
446	982	14	portant a efecte les <u>_propostes_</u> que van ser admeses.	llevando a cabo la <u>_propuesta_</u> que fue admitida.	Sí	Sí	No
963	999	21	s'acord amb els seus <u>_gustos_</u> i necessitats	según su <u>_gusto_</u> y necesidades	Sí	Sí	No

## Singular vs. plural

1731	986	25	al Ministeri Fiscal a l' <u>_efecte_</u> de l'art. 1.709	al Ministerio Fiscal a los <u>_efectos_</u> del art. 1.709	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	--	----	----	----

## 3.1.3. Canvi de gènere i nombre:

## Femení singular vs. masculí plural

1420	970	11	S'ha seguit la <u>_tramitació_</u> d'acord amb la llei.	Se han seguido los <u>_trámites_</u> establecidos por la ley.	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	---	---	----	----	----

## 3.2. Diferències lèxiques (lèxic general)

## 3.2.1. Canvi en el nombre de mots (combinacions entre un mot simple i un sintagma lexicalitzat o bé entre sintagmes lexicalitzats d'estructura diferent):

Nota: inicialment vàrem preveure subagrupar els casos segons la categoria lèxica del mot (nom, verb, adjectiu...), però finalment vàrem decidir no fer-ho ja que no aportava informació rellevant i en canvi feia que la classificació fos més complexa.

## 1 mot vs. 0 mots

502	984	75	No pot <u>_pas_</u> dir-se, doncs,	No puede <u>_</u> decirse, pues,	Sí	Sí	No
-----	-----	----	------------------------------------	----------------------------------	----	----	----

## 1 mot vs. 2 mots

153	969	34	_cal_ fer esment dels fets	_hay que_ mencionar los hechos	Sí	Sí	No
1672	981	61	I al respecte, _cal_ significar:	Y al respeto, _hay que_ significar:	Sí	Sí	No
1688	981	74	no _cal_ insistir	no _hay que_ insistir	Sí	Sí	No
1653	981	38	de qualsevol testament _cal_ atènyer-se plenament a	de cualquier testamento _hay que_ atenderse plenamente	Sí	Sí	Sí
1654	981	46	_Cal_ també ressenyar	_Hay que_ reseñar también	Sí	Sí	No
1769	990	26	com ho acabem de veure, _cal_ ara entrar	como acabamos de ver, _hay que_ entrar ahora	Sí	Sí	Sí
939	998	24	Per a refusar aquest motiu _cal_ dir que en la hipòtesi que	Para rechazar este motivo _hay que_ decir que en la hipótesis	Sí	Sí	No
941	998	28	l'any 1954, _calia_ entendre'l revocat	en 1954, _había que_ entenderlo revocado	Sí	Sí	No
376	978	43	Respecte d'això, _cal_ esmentar la recent sentència	Respecto a ello, _hay que_ mencionar la reciente sentencia	Sí	Sí	No
365	978	3	davant la qual _cal_ fer les següents conSideracions:	ante la que _hay que_ hacer las Siguientes conSideraciones:	Sí	Sí	Sí

368	978	7	_Nogensmenys_, en un supòsit pràcticament anàleg	_Sin embargo_, en un supuesto prácticamente análogo	Sí	Sí	No
377	978	54	_Nogensmenys_, un estudi més aprofundit	_Sin embargo_ un estudio más profundo	Sí	Sí	No
1645	981	34	_Nogensmenys_, no acaba	_Sin embargo_, no acaba	Sí	Sí	No

1481	977	23	en les actuacions _perquè_ en el termini	en los presentes autos _para que_ en el plazo	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	--	---	----	----	----

## 1 mot vs. 3 mots

500	984	36	respecte d'aquest motiu de cassació _esdevé_ determinant	de esta motivo de casación __llega a ser_ determinante	Sí	Sí	No
366	978	5	el que _ha esdevingut_ pacífic és la seva naturalesa	lo que _ha llegado a ser_ pacífico es su naturaleza	Sí	Sí	No

1649	981	37	_malgrat_ el seu caràcter enunciatiu	_a pesar de_ su carácter enunciativo	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	--------------------------------------	--------------------------------------	----	----	----

182	969	59	_almenys_ com a part adhesiva.	_por lo menos_ como parte adherida.	Sí	Sí	No
-----	-----	----	--------------------------------	-------------------------------------	----	----	----

## 2 mots vs. 1 mot

196	969	79	Que _hem de_ desestimar	Que _debemos_ desestimar	Sí	Sí	No
943	998	29	Quan a costes _hem d'_aplicar l'art. 1715,3	Respecto de las costas, _debemos_ aplicar el art. 1715,3	Sí	Sí	No
966	999	30	_hem de _ desestimar el present motiu	_debemos_ desestimar el presente motivo	Sí	Sí	No
1646	981	36	I és que s'_ha de_ recordar	Y es que _debe_ recordarse	Sí	Sí	No

157	969	38	_va dictar_ sentència	_dictó_ sentencia	Sí	Sí	No
160	969	40	_va dictar_ sentència	_dictó_ sentencia	Sí	Sí	No
131	969	16	_va sol·licitar_ que es dictés sentència	_solicitó_ se dictase sentencia	Sí	Sí	No
137	969	18	la qual cosa _va fer_	lo que _hizo_	Sí	Sí	No
141	969	19	ambdues _van sol·licitar_ la recepció	ambas _solicitaron_ el recibimiento	Sí	Sí	No
436	982	14	la qual _va exposar_ excepció dilatòria	que _formuló_ excepción dilatoria	Sí	Sí	No
1230	970	18	l'actor diu que _va descobrir_ el suposat	el actor dice que _descubrió_ el supuesto	Sí	Sí	Sí
1780	990	34	això no _va ésser_ així	ello no _fue_ así	Sí	Sí	Sí
1212	970	16	i aquest _va ser_ citat en estrades	que _fue_ citado en estrados	Sí	Sí	No
1247	970	22	aquella demanda es _va rebutjar_ per falta de dipòsit	aquella demanda se _rechazó_ por falta de depósito	Sí	Sí	No
1245	970	22	d'aquesta Sala _va ésser_ presentada el 31 de juliol	de esta Sala _fue_ presentada el 31 de julio	Sí	Sí	No
1243	970	20	amb el núm. 25/95 _va interposar_ davant aquest mateix	con el núm. 25/95 _interpuso_ ante este mismo Tribunal.	Sí	Sí	No
1431	973	35	no _va contribuir_ amb res	no _contribuyó_ en nada	Sí	Sí	No
1866	994	52	es _va assenyalar_ per a la votació	se _señaló_ para la votación	Sí	Sí	No
1851	994	11	_Van interposar_ el recurs	_Interpusieron_ el recurso	Sí	Sí	No
1224	970	17	el dia en què _va tenir_ coneixement	el día en que _tuvo_ conocimiento	Sí	Sí	No
1849	994	10	la Secció Segona de l'Audiència Provincial _va dictar_ en grau	la Sección Segunda de la Audiencia Provincial de Lleida	Sí	Sí	No
1216	970	16	atès que _va amagar_ al Jutjat el domicili	puesto que _ocultó_ al Juzgado el domicilio	Sí	Sí	No
1212	970	15	per manca de pagament que _va instar_ contra ell	por falta de pago que _instó_ contra él	Sí	Sí	No
1854	994	14	es _van tramitar_ les actuacions	se _tramitaron_ los autos	Sí	Sí	No
1857	994	14	pels tràmits corresponents i _van acabar_ amb la sentència	por los trámites correspondientes y _acabaron_ con la sentencia	Sí	Sí	No
1221	970	16	i no _va poder-se_ defensar	y no _se pudo_ defender.	Sí	Sí	No
1214	970	16	Sr Roca Forns _va obtenir_ l'esmentada Sentència	Sr Roca Forns _obtuvo_ la expresada Sentencia	Sí	Sí	Sí
1220	970	16	no _va poder_ tenir coneixement	no _pudo_ tener conocimiento	Sí	Sí	No
1784	990	34	com ja ho _va dir_ la Providència	como ya lo _dijo_ la Providencia	Sí	Sí	No
1204	970	10	el Sr Rafael Padrol Marivent _va interposar_ davant aquest	D Rafael Padrol Marivent _interpuso_ ante este Tribunal	Sí	Sí	No
1258	970	28	del dipòsit que _va constituir_ per interposar-lo.	del depósito que _constituyó_ para interponerlo.	Sí	Sí	No
1242	970	20	paral·lelament també _va presentar_ davant la Secció 13a	paralelamente _presentó_ ante la Sección 13ª	Sí	Sí	No
1411	973	18	la Sra Sans _va preparar_ i després	la Sra sans _preparó_ y después	Sí	Sí	No
1424	973	31	El Sr Gilabert _va comprar_ el discutit habitatge	el Sr Gilabert _compró_ la discutida vivienda	Sí	Sí	No

1515	977	29	La part contra la qual es recorre _va sol·licitar_ que s'accedís	La recurrida _solicitó_ se accediese	Sí	Sí	No
1659	981	50	no _va quedar_ a la lliure voluntat	no _quedó_ a la libre voluntad	Sí	Sí	No
1407	973	14	representació de la Sra Sans _va interposar_ contra	representación de la Sra Sans _interpuso_ contra	Sí	Sí	No
1722	986	17	la qual _va dictar_ sentència	que _dictó_ sentencia	Sí	Sí	No
1741	990	4	si no _va assistir_ a la vista	si no _asistió_ a la vista	Sí	Sí	No
1603	981	12	El Jutjat de 1a Instància núm. 1 de Granollers _va tramitar_ el	El Juzgado de 1ª Instancia núm. 1 de Granollers _tramitó_ el juicio	Sí	Sí	No
1539	980	17	la Sra Munuera _va aconseguir_ l'esmentada Sentència	la Sra Munujera _consiguió_ la expresada Sentencia	Sí	Sí	No
1729	986	25	i es _van passar_ les actuacions	y se _pasaron_ los autos	Sí	Sí	No
1720	986	17	l'alçada _va correspondre_ a la Secció	la alzada _correspondió_ a la Sección	Sí	Sí	No
1725	986	19	_va formalitzar_ recurs	_formalizó_ recurso	Sí	Sí	No
1443	977	18	que _va ser_ el 18 d'abril	que _fue_ el 18 de abril	Sí	Sí	No
1719	986	17	La part demandant _va interposar_ recurs d'apel·lació	La parte _demandante_ interpuso recurso de apelación	Sí	Sí	No
1767	990	24	ni _va informar_ a la Sala.(sic)	ni _informó_ a la Sala.	Sí	Sí	No
1714	986	14	els quals _van contestar_ en el termini i la forma legals	que _contestaron_ en tiempo y forma legales	Sí	Sí	No
1443	977	14	juliol de 1996, _va interposar_ la demanda	julio de 1966 (sic) interpuso demanda	Sí	Sí	No
1426	973	31	que _va pagar_: 5.000.000 de pessetes	que _pagó_ : 5.000.000 de pesetas	Sí	Sí	No
1468	977	23	es _va tenir_ per feta la compareixença	se _tuvo_ por hecha la comparecencia	Sí	Sí	No
1428	973	32	de pessetes _va pagar_ -los també ell	de pesetas los _pagó_ también él.	Sí	Sí	No
1532	980	10	els germans Srs Joan i M Àngels Ferré Olsina _varen interposar_ davant aquest Tribunal	los hermanos D Joan y Dª M Ángeles Ferré Olsina _interpusieron_ ante este Tribunal	Sí	Sí	No
1734	986	26	es _va admetre_ a tràmit	se _admitió_ a trámite	Sí	Sí	No
1420	973	26	_va formular_ reconvenció	_formuló_ reconvención	Sí	Sí	No
1412	973	22	considerat la Sala necessària, _va assenyalar_ -se_ l'audiència	considerado la Sala necesaria, se _señaló_ la audiencia	Sí	Sí	No
1510	977	28	La part recurrent _va sol·licitar_ que s'admetés	La recurrente _solicitó_ se admitiese	Sí	Sí	No
1738	986	27	de la part recurrent _va sol·licitar_ que s'estimessin	de la parte recurrente _solicitó_ se estimasen	Sí	Sí	No
1540	980	17	per la qual _varen ésser_ citats_ per edictes	por la cual _fueron_ citados por edictos	Sí	Sí	No
1408	973	14	la qual _va dictar_ sentència	que _dictó_ Sentencia	Sí	Sí	No
1732	986	25	29 d'abril de 1997, _va sol·licitar_ l'admissió a tràmit	29 de abril de 1997, _solicitó_ la admisión a trámite	Sí	Sí	No
1437	973	38	no _va enriquir_ -se	no se _enriqueció_	Sí	Sí	No



1436	973	38	el Sr Gilabert i la Sra Sans _varen conviure_ durant 7 anys	el Sr Gilabert i la Sra Sans _convivieron_ durante 7 años	Sí	Sí	No
1501	977	25	el procediment _va quedar_ a la vista_ per a sentència.	el pleito _quedó_ visto para sentencia.	Sí	Sí	No
1742	990	4	ni _va informar_ a la Sala.	ni _informó_ ante la sala.	Sí	Sí	No
1728	986	25	es _va tenir_ per interposat recurs	se _tuvo_ por interpuesto el recurso	Sí	Sí	No
1682	981	71	_va exterioritzar_ una voluntat	_exteriorizó_ una voluntad	Sí	Sí	No
1624	981	19	La Secció 15a _va dictar_ sentència	La Sección 15ª _dictó_ sentencia	Sí	Sí	No
1623	981	18	que _va tramitar_ el rotllo	que _tramitó_ el rollo	Sí	Sí	No
1622	981	18	Montserrat Estrada i Virgili _va interposar_ recurs	Montserrat Estrada i Virgili _interpuso_ recurso	Sí	Sí	No
1628	981	21	_va formular_ recurs de cassació	_formuló_ recurso de casación	Sí	Sí	No
1752	990	9	la _va impugnar_ per estimar	la _impugnó_ por estimarf	Sí	Sí	No
1758	990	19	no es _va presentar_ a la vista	no se _presentó_ en la vista	Sí	Sí	No
1762	990	23	_va fer_ dos informes	_hizo_ dos informes	Sí	Sí	No
1618	981	15	_va dictar_ sentència	_dictó_ sentencia	Sí	Sí	No
1766	990	24	no _va assistir_ a la vista	no _asistió_ a la vista	Sí	Sí	No
1757	990	10	ambdues parts _varen informar_ a la Sala	ambas partes _informaron_ a la Sala	Sí	Sí	No
1751	990	8	la qual cosa _va fer_ la Sra Secretària	lo cual _hizo_ la Sra Secretaria	Sí	Sí	No
1547	980	19	els actors de la revisió _varen conèixer_ que la Sra Munuera	los actores de la revisión _conocieron_ que la Sra Munuera	Sí	Sí	No
1548	980	20	les persones que la insten _varen saber_ que s'havien venut	las personas que la instan _supieron_ que se habían	Sí	Sí	No
1549	980	20	día en què _varen descobrir_ el frau	día en el que _descubrieron_ el fraude alegado	Sí	Sí	No
1747	990	8	el Procurador Sr Lago Pérez _va presentar_ escrit	el Procurador Sr Lago Pérez _presentó_ escrito	Sí	Sí	No
1632	981	24	_va decretar_ l'admissió	_decretó_ la admisión	Sí	Sí	No
1556	980	21	El representant processal d'aquesta senyora _va dir_ el 18	El representante procesal de esta señora _dijo_ el 18 de noviembre	Sí	Sí	No
1560	980	32	El Magistrat-jutge _va atorgar_ l'escriptura	El Magistrado-Juez _otorgó_ escritura	Sí	Sí	Sí
1571	980	34	fet TERCER), _va incórrer_ de manera notòria	hecho TERCERO), _incurrió_, notoriamente	Sí	Sí	No
1559	980	29	_Va declarar_ -los en rebel·lia.	Los _declaró_ en rebeldía.	Sí	Sí	No
1565	980	33	al procés de cognició, _varen ser_ inexactes i falses.	en el pleito de cognición, _fueron_ inexactas y falsas.	Sí	Sí	No
1558	980	28	_Va citar_ per edictes	_Citó_ por edictos	Sí	Sí	No
1447	977	18	des que es _va descobrir_ el frau	desde que se _descubrió_ el fraude	Sí	Sí	No
1430	973	34	la resta de 300.000 pessetes les _va pagar_ igualment	el resto de 300.000 pesetas las _satisfizo_ igualmente	Sí	Sí	No

965	999	21	i _va utilitzar_-lo_ com seu (sic)	y lo _usó_ como si fuera suyo	Sí	Sí	NO
297	976	12	es _va tenir_ per presentat l'escrit esmentat	se _tuvo_ por presentado el expresado escrito	Sí	Sí	Sí

1691	981	75	Un cop desestimat el recurs de cassació, _és procedent_ acordar	Desestimado el recurso de casación, _procede_ acordar la	Sí	Sí	No
1095	1002	35	_És procedent_, per tant,	_Procede_, por tanto,	Sí	Sí	No
1095	1002	35	_És procedent_, per tant,	_Procede_, por tanto,	Sí	Sí	NO

1867	994	53	Hi ha actuat _com a_ ponent	Ha actuado _como_ Ponente	Sí	Sí	No
1211	970	15	que va instar contra ell, _com a_ arrendatari	que instó contra él, _como_ arrendatario	Sí	Sí	Sí
1210	970	13	Hi ha actuat _com a_ ponent	Ha actuado _como_ Ponente	Sí	Sí	Sí
1529	980	7	Ha comparegut _com a_ part interessada	Ha comparecido _como_ parte interesada	Sí	Sí	Sí

1863	994	52	d'aquest mes, en _el qual_ va tenir lloc.	del presente mes, en _que_ tuvo lugar.	Sí	Sí	Sí
1721	986	17	_la qual_ va dictar	_que_ dictó	Sí	Sí	Sí

1687	981	72	_tan sols_ determina	_sólo_ determina	Sí	Sí	No
1208	970	12	ha informat _tal com_ preveu l'art. 1802	ha informado _conforme_ establece el art. 1802	Sí	Sí	No
1778	990	34	Però _com que_ això no va ésser	Pero _como_ ello no fue	Sí	Sí	No
1676	981	68	s'ha indicat _a bastament_ en esmentar	se ha indicado _suficientemente_ al mencionar	Sí	Sí	No

## 2 mots vs. 3 mots

1689	981	74	_malgrat que_ l'element d'incertesa	_a pesar de_ l elemento de incertidumbre	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	-------------------------------------	--	----	----	----

## 2 mots vs. 4 mots

1642	981	31	i això _malgrat que_ la part impugnant	y ello _a pesar de que_ la parte impugnante	Sí	Sí	Sí
1238	970	20	no ha fet de cap manera _malgrat que_ li hagués estat ben fàcil	lo que no ha hecho de ninguna manera _a pesar de que_ le	Sí	Sí	Sí

## 3 mots vs. 1 mot

803	996	62	Contra aquesta resolució no _es pot interposar_ cap recurs.	Contra esta resolución no _cabe_ recurso alguno.	Sí	Sí	No
363	976	37	Contra aquesta resolució no _es pot interposar_ cap recurs.	Contra la presente resolución no _cabe_ recurso alguno.	Sí	Sí	No
1262	970	30	contra aquesta Sentència no _es pot interposar_ cap recurs	contra la presente Sentencia no _cabe_ recurso alguno	Sí	Sí	No

492	983	24	data en la qual _va tenir lloc_ i en ella varen informar	fecha en que ésta _se celebró_ e informando	Sí	Sí	No
150	969	31	data en què _va tenir lloc_.	fecha en que _ se celebró.	Sí	Sí	No
1737	986	26	10.30 hores, en què _va tenir lloc_.	10,30 horas, en que _se celebró_.	Sí	Sí	No
1508	977	27	(vista) la qual _va tenir lloc_ amb l'assistència de lletrats	(vista) ésta _se celebró_ con la asistencia de Letrados	Sí	Sí	No

780	996	16	_D'acord amb_ el que preveu l'art. 1.801	_Según_ lo previsto en el art. 1.801	Sí	Sí	Sí
783	996	17	tràmit de contestació i _d'acord amb_ allò que ambdues parts van sol·licitar	trámite de constestación y _según_ lo solicitado por ambas partes	Sí	Sí	Sí
191	969	76	_d'acord amb_ allò que estableix	_según_ lo establecido	Sí	Sí	Sí
312	976	15	_d'acord amb _ el que va sol·licitar	_según_ lo solicitado	Sí	Sí	Sí
180	969	56	_D'acord amb_ el que s'acaba de dir	_Según_ lo expuesto	Sí	Sí	Sí
962	999	21	el va arreglar _d'acord amb_ els seus gustos	lo arregló _según_ su gusto	Sí	Sí	Sí
1228	970	17	ha de fer-se _d'acord amb_ l'art. 5 del Codi civil.	ha de hacerse _según_ el art. 5 del Código Civil.	Sí	Sí	Sí
1471	977	23	i, _d'acord amb_ el que estableix l'art. 1801	y, _según_ lo dispuesto en el art. 1801	Sí	Sí	Sí
1590	980	42	certificació d'aquesta decisió _d'acord amb_ allò previst	certificación del presente fallo _según_ lo previsto	Sí	Sí	Sí
1557	980	27	_D'acord amb_ aquestes manifestacions	_Según_ estas manifestaciones	Sí	Sí	Sí

308	976	15	_Per mitjà de_ la provisió de data 20 de gener	_Por_ Providencia de fecha 20 de enero	Sí	Sí	Sí
1466	977	23	_Per mitjà d'_ una diligència	_Por_ diligencia	Sí	Sí	Sí

1183	1005	23	no pot la Sala, _per tal com_ comportaria	no puede la Sala, _pues_ comportaría	Sí	Sí	Sí
367	978	5	no pot pas predicar-se de procediments sumaris, _per tal com_ l'objecte litigiós	no puede predicarse de procedimientos sumarios, _pues_ el objeto litigioso	Sí	Sí	Sí
1641	981	30	mínima tècnica cassacional, _per tal com_ ni es determina ni es	mínima técnica casacional, _porque_ ni se determina ni se	Sí	Sí	Sí

289	976	9	_en virtut d_ el que preveu	_según_ lo establecido en	Sí	Sí	Sí
1541	980	17	Juan Ferré Pedret", _tot i que_ la Sra Munuera	Juan Ferré Pedret", _aunque_ la Sra Munuera	Sí	Sí	No

## 3 mots vs. 2 mots

1675	981	65	no ha estat _ni tan sols_ al·legada.	no ha sido _ni siquiera_ alegada.	Sí	Sí	No
1433	973	36	_ni tan sols_ verbal	_ni siquiera_ verbal	Sí	Sí	No

4 mots vs. 1 mot

174	969	52	i, _a més a més_, aquesta condició	y, _además_, esta condición	Sí	Sí	Sí
369	978	31	motiu d'oposició, que , _a més a més_, fou del tot negligit per l'impugnat	motivo de oposición, que, _además_ fue desatendido por lo impugnante	Sí	Sí	Sí
1578	980	37	les anteriors manifestacions inexactes són, _a més a més_,	las precedentes manifestaciones inexactas son, _además_,	Sí	Sí	Sí
1663	981	57	La tradició jurídica catalana ve, _a més a més_, explicitada	La tradición jurídica catalana viene, _además_, explicitada	Sí	Sí	Sí

4 mots vs. 3 mots

1542	980	17	el domicili, _de tal manera que_ la Sra Munuera	el domicilio, _de modo que_ la Sra Munuera	Sí	Sí	Sí
772	996	13	Mitjançant el primer altressí i _a l'efecte previst_ en l'art. 1.799	Por otrosí y _según lo previsto_ en el art. 1.799	Sí	Sí	No

5 mots vs. 2 mots

1084	1001	15	_Pel que fa a _ls escrits que va presentar	_Respecto de_ los escritos presentados	Sí	Sí	No
373	978	32	_pel que fa a _l fons de l'assumpte	_Respecto de _l fondo del asunto	Sí	Sí	No
1647	981	37	_Pel que fa a _ la resta, l'article primer	_Respecto de _lo demás, el artículo primero	Sí	Sí	No
1251	970	24	conseqüències que _pel que fa a _les costes i al dipòsit	consecuencias _respecto a _las costas y depósito	Sí	Sí	Sí

6 mots vs. 2 mots

1086	1001	18	_Pel que fa referència a _ l'impugnació de la nota de drets	_Respecto de _ la impugnación de la nota de derechos	Sí	Sí	No
------	------	----	---	--	----	----	----

3.2.2. Sintagmes lexicalitzats amb el mateix nombre de mots però amb estructura diferent:

2 mots vs. 2 mots

1768	990	25	S'_ha d'_excloure per consegüent	_Tiene que_ excluirse por consiguiente	Sí	Sí	No
1763	990	24	_Hem de _concloure	_Tenemos que_ concluir	Sí	Sí	No
1760	990	20	s'_ha de _treure de la taxació	_tiene que_ sacarse de la tasación	Sí	Sí	No
1764	990	24	que _ha d'_estimar-se	que _tiene que_ desestimarse (sic)	Sí	Sí	Sí
1644	981	33	s'_ha de _convenir amb la part	_tiene que_ convenirse con la parte	Sí	Sí	Sí
1660	981	53	s'_han d'intepretar _ en sentit favorable	_tienen que_ interpretarse en sentido favorable	Sí	Sí	No
501	984	44	s'_ha de _reputar _ l'ànim de lliberalitat	_ tiene que_ reputarse el ánimo de liberalidad	Sí	Sí	No
178	969	55	encara s'_ha de _liquidar.	aún _tiene que_ liquidarse.	Sí	Sí	No
468	982	69	s'_han d'_interposar les costes	_tienen que_ imponerse las	Sí	Sí	Sí

				costas			
286	975	44	s'_han d'_ajustar als terminis	_tienen que_ ajustarse a los plazos	Sí	Sí	Sí
1657	981	47	l'actora esmentada ha _hagut de_ ser tractada d'una afecció	la expresada actora ha _tenido que_ ser tratado (sic)	Sí	Sí	No
940	998	26	el codicil de 1954 s'_hauria d'_entendre revocat.	el codicilo de 1954 _tendría que_ entenderse revocado.	Sí	Sí	No
938	998	23	entén que _havia d'_haver fet.	entiende que _tenía que_ haberlo hecho.	Sí	Sí	No

1242	970	22	i, _per tant_, dins dels 3 mesos des de	y, _por ende_, dentro de los 3 meses desde	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	---	--	----	----	----

1648	981	37	Pel que fa a _la resta_, l'article primer	Respecto de _lo demás_, el artículo primero	Sí	Sí	No
------	-----	----	---	---	----	----	----

## 3 mots vs. 3 mots

1668	981	59	sinó, _abans que tot_, el que hagi volgut dir el testador	sino, _antes que nada_, lo que haya querido decir el testador	Sí	Sí	No
------	-----	----	---	---	----	----	----

## 4 mots vs. 4 mots

1731	986	25	al Ministeri Fiscal _a l'efecte de_ l'art. 1.709	al Ministerio Fiscal _a los efectos de_ l art. 1.709	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	--	----	----	----

## 3.3. Diferències terminològiques

## 7 mots vs. 4 mots

138	969	18	la qual cosa va fer _ en el termini i la forma legals_	lo que hizo _en tiempo y forma_	Sí	Sí	No
-----	-----	----	--	---------------------------------	----	----	----

## Unitats oracionals especialitzades

## Casos diversos:

364	976	38	_Aquesta és la nostra sentència, que pronunciem, manem i signem.	_Por esta nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos_.	Sí	Sí	No
206	969	82	_Aquesta és la nostra sentència_, que pronunciem, manem i signem.	_Por esta nuestra sentencia_, que pronunciamos, mandamos i firmamos.	Sí	Sí	No
1113	1003	20	_Aquesta és la nostra sentència, que pronunciem, manem i signem._	_Por esta nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos_.	Sí	Sí	No
1700	981	80	_Aquesta és la nostra sentència_, que pronunciem, manem i	_Así por esta nuestra sentencia_, lo pronunciamos, mandamos y	Sí	Sí	No
1193	1005	31	_Aquesta és la nostra sentència que pronunciem, manem i signem_.	_Por esta nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos_.	Sí	Sí	Sí

950	998	34	_Així ho acordem, ho manem i ho signem_.	_Por esta nuestra Sentencia, lo acordamos, mandamos y firmamos_.	Sí	Sí	No
971	999	43	_Així ho pronunciem, manem i signem_.	_Así por esta nuestra sentencia lo mandamos y firmamos_.	Sí	Sí	No
804	996	63	_Així ho acordem, ho manem i ho signem_.	_Así, por esta nuestra sentencia, lo acordamos, mandamos y firmamos_.	Sí	Sí	Sí

1091	1001	24	Així per aquesta __ Sentencia,	Así por esta _nuestra_ Sentencia	Sí	Sí	Sí
------	------	----	--------------------------------	----------------------------------	----	----	----

1694	981	76	_AUTORITAT QUE ENS HA CONFERIT EL POBLE ESPANYOL_	_AUTORIDAD CONFERIDA POR LA CONSTITUCIÓN_	Sí	Sí	No
1188	1005	27	_AUTORITAT QUE ENS HA CONFERIT EL POBLE ESPANYOL_.	_AUTORIDAD CONFERIDA POR LA CONSTITUCIÓN_.	Sí	Sí	No
357	976	34	l'_autoritat que ens confereix el poble espanyol_.	la _autoridad conferida por _la Constitución_.	Sí	Sí	No
472	982	70	l'_autoritat que ens ha conferit el poble espanyol_.	la _autoridad conferida por la Constitución_.	Sí	Sí	No
194	969	77	per l'_autoritat del Poble espanyol_.	por la _autoridad conferida por la Constitución_.	Sí	Sí	No
358	976	34	l'_autoritat que ens confereix el poble espanyol_.	la _autoridad conferida por la Constitución_.	Sí	Sí	Sí
1787	990	36	i per l'_autoritat que ens atorga la Constitució_.	y por la _autoridad otorgada por la Constitución_.	Sí	Sí	Sí
1582	980	38	l'_autoritat que ens atorga la Constitució_.	la _autoridad conferida por la Constitución_.	Sí	Sí	No
506	984	10 9	l'_autoritat que ens atorga la Constitució_.	la _autoridad conferida por la Constitución_.	Sí	Sí	No
945	998	30	i per l'_autoritat que ens atorga la Constitució_.	y por la _autoridad conferida por la Constitución_.	Sí	Sí	No

800	996	59	_ATESES les disposicions legals citades i altres d'aplicació_	_VISTOS los preceptos legales citados y resto de disposiciones pertinentes_.	Sí	Sí	No
381	978	70	_ATESES les disposicions legals citades_	_VISTAS las disposiciones legales citadas_	Sí	Sí	Sí
1109	1003	16	_disposicions legals esmentades i altres que siguin d'aplicació_ al cas.	disposiciones legales citadas y _resto de normativa legal aplicable_ al caso.	Sí	Sí	No

### 3.4. Diferències morfosintàctiques

« del qual » vs. « cuyo »

1625	981	19	desembre de 1995, _la part dispositiva de la qual_ diu:	diciembre de 1995, _cuya parte dispositiva_ dice:	Sí	Sí	Sí
1858	994	14	sentència (...), _la part dispositiva de la qual_ és la següent:	sentencia (...), _cuya parte dispositiva_ es la siguiente:	Sí	Sí	Sí
1619	981	15	el 30 de juny de 1994, _la decisió de la qual_ és literalment	el 30 de junio de 1994, _cuyo fallo_ es del tenor literal	Sí	Sí	Sí

1665	981	57	d'aquella, _la pretesa vulneració de la qual_, paradoxalment,	de aquélla, _cuya pretendida vulneración_,paradójicamente,	Sí	Sí	Sí
1674	981	65	prova taxada, _la vulneració de la qual_ no ha estat ni tan sols	prueba tasada, _cuya vulneración_ no ha sido ni	Sí	Sí	Sí
1718	986	15	sentència, _la part dispositiva de la qual_ és la següent:	sentencia, _cuya parte dispositiva_ es la siguiente	Sí	Sí	Sí
1723	986	17	sentència en data 10 de febrer, _la part dispositiva de la qual_ és	sentencia con fecha 10 de febrero, _cuya parte dispositiva_	Sí	Sí	Sí
760	994	14	sentència (...) _la part dispositiva de la qual_ és la següent:	sentencia (...) _cuya parte dispositiva_ es la siguiente:	Sí	Sí	Sí
279	975	13	una interlocutòria _la part dispositiva del qual_ diu:	un Auto _cuya parte dispositiva dice:	Sí	Sí	Sí
450	982	17	va dictar sentència, _la part dispositiva de la qual_ era:	dictó sentencia, _cuya parte dispositiva_ era:	Sí	Sí	Sí
143	969	21	_la decisió de la qual_ és la següent:	_cuya decisión_ es la siguiente:	Sí	Sí	Sí
931	998	11	de 23 de gener de 1995 _la part dispositiva de la qual_ diu textualment:	de 23 de enero de 1995 _cuya parte dispositiva_ dice textualmente:	Sí	Sí	Sí
146	969	23	_la decisió de la qual_	_cuyo fallo_	Si	Si	No

“la qual cosa” vs. “lo que”/ “lo cual”

1237	970	20	el suposat error al·legat, _la qual cosa_ no ha fet de cap manera	el supuesto error alegado, _lo que_ no ha hecho de ninguna	Sí	Sí	No
1233	970	18	més de 3 mesos, per _la qual cosa_ haurà de prosperar	más de 3 meses, por _lo que_ habrá de prosperar	Sí	Sí	No
1574	980	20	per _la qual cosa_ no hem d'estimar	por _lo cual_ no procede estimar	Sí	Sí	Sí
1771	990	26	per _la qual cosa_, sosté	por _lo cual_ sostiene	Sí	Sí	No
1783	990	34	de la mateixa minuta, _la qual cosa_ s'haurà de tramitar	de la misma minuta, _lo cual_ se tendrá que tramitar	Sí	Sí	Sí
1750	990	8	,_la qual cosa_ va fer	,_lo cual_ hizo	Sí	Sí	No
1779	990	34	amb _la qual cosa_ la base a prendre	con _lo cual_ la base a tomar	Sí	Sí	No
1759	990	20	per _la qual cosa_-conclou- s'ha de treure	por _lo cual_ -concluye- tiene que sacarse	Sí	Sí	No
1579	980	37	per _la qual cosa_ haurem d'imposar-li'n les costes	por _lo que_ habremos de imponerle las costas	Sí	Sí	No
1569	980	34	que tenen ara, _per la qual cosa_ la Sra Munuera	que aún tienen ahora, _por lo cual_ la Sra Munuera	Sí	Sí	No

“Recórrer” – V intransitiu- vs. “recórrer” – V transitiu

1636	981	24	part _contra qui s'havia recorregut_ personada	parte _recurrida_ personada	Sí	Sí	No
1202	970	8	_La part contra la qual s'interposa aquest recurs_ és el Sr Roca	_Parte recurrida_ es el Sr Roca Forns	Sí	Sí	No
1678	981	68	en insistir _la sentència contra la qual es recorre_ que	en insistir _la sentencia recurrida_ en que	Sí	Sí	No
1178	1005	14	la part _contra la qual es recorre_ en el seu primer motiu	la parte _recurrida_ en su primer motivo	Sí	Sí	Sí
480	983	11	els obiter dicta de la sentència _contra la qual es recorre_.	los obiter dicta de la sentencia _recurrida_.	Sí	Sí	Sí
197	969	79	confirmem la resolució _contra la	confirmamos la resolución	Sí	Sí	Sí

			qual es recorre_	_recorrida_			
460	982	48	per part de l'entitat _contra la qual es recorre_ l'any 1985	por parte de la entidad _recorrida_ en 1985	Sí	Sí	Sí
462	982	52	per part de l'entitat _contra la qual es recorre_.	por parte de la entidad _recorrida_.	Sí	Sí	Sí

[“cap” + N] vs. [ N + “alguno”]

803	996	62	Contra aquesta resolució no es pot interposar _cap recurs_.	Contra esta resolución no cabe _recurso alguno_.	Sí	Sí	No
363	976	37	Contra aquesta resolució no es pot interposar _cap recurs_.	Contra la presente resolución no cabe _recurso alguno_.	Sí	Sí	No
1262	970	30	contra aquesta Sentència no es pot interposar _cap recurs_	contra la presente Sentencia no cabe _recurso alguno_	Sí	Sí	No

#### 4. Discrepàncies per variació lingüística

##### 4.1. Variació del lèxic general

“oportú/-na/-ns/-nes” vs. “corresponent/-s”

1587	977	23	i de les còpies _oportunes_.	i copias _correspondientes_.	Sí	Sí	No
1492	977	25	i es van formar els _oportuns_ rams separats	formándose los _correspondientes_ ramos	Sí	Sí	No

“esmentar” / “indicar” / “mencionar” vs. “expressar” / “citar”

953	999	12	En la data ja _esmentada_ de 17	En la ya _expresada_ fecha de	Sí	Sí	No
1201	970	7	contra l'_esmentat_ Sr Padrol Mirabent	contra el _expresado_ Sr Padrol Mirabent	Sí	Sí	Sí
1423	973	31	La _indicada_ sentència	La _expresada_ Sentencia	Sí	Sí	No
1434	973	36	sobre l'_esmentat_ habitatge.	sobre la _expresada_ vivienda.	Sí	Sí	No
1568	980	34	havia seguit l'_esmentat_ judici en el qual	había seguido el _expresado_ juicio en el que	Sí	Sí	Sí
1746	990	7	condemnant als (sic.) _esmentats_ germans	condenando a los _expresados_ hermanos	Sí	Sí	Sí
1256	970	27	recurs extgraordinari de revisió que s'_esmenta_ a la capçalera i	recurso extraordinario de revisió _expresado_ al comienzo y en el	Sí	Sí	No
1215	970	16	va obtenir l'_esmentada_ Sentència	obtuvo la _expresada_ Sentencia	Sí	Sí	Sí
955	999	12	en el recurs d'apel·lació _mencionat_ va dictar Sentència	en el _expresado_ recurso de apelación, dictó Sentencia	Sí	Sí	No
1108	1003	16	VISTES les disposicions legals _esmentades_ i altres que siguin d'aplicació	VISTAS las disposiciones legales _citadas_ y resto de normativa legal aplicable	Sí	Sí	No
1530	980	7	l'_esmentada_ Sra PILAR MUNUERA PÉREZ	la _expresada_ D <sup>a</sup> PILAR MUNUERA PÉREZ	Sí	Sí	Sí

“formar” vs. “integrar”



1521	980	7	Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, _formada_ pels	Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, _integrada_ por los	Sí	Sí	Sí
1400	973	10	Tribunal Superior de Justicia de Catalunya, _formada_ pels	Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, _integrada_ por los	Sí	Sí	No
1195	970	7	La Sala Civil (...), _formada_ pels Magistrats...	VISTO por la Sala Civil (...), _integrada_ por los	Sí	Sí	No
483	983	15	La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya, _formada_ pels Magistrats	la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, _integrada_ por los Magistrados	Sí	Sí	Sí

## “tenir lloc” vs. “celebrar(se)”

492	983	24	data en la qual _va tenir lloc_ i en ella varen informar	fecha en que ésta _se celebró_ e informando	Sí	Sí	No
150	969	31	data en què _va tenir lloc_.	fecha en que _se celebró_.	Sí	Sí	No
1737	986	26	10.30 hores, en què _va tenir lloc_.	10,30 horas, en que _se celebró_.	Sí	Sí	No
1508	977	27	(vista) la qual _va tenir lloc_ amb l'assistència de lletrats	(vista) ésta _se celebró_ con la asistencia de Letrados	Sí	Sí	No

## “ser” vs. “quedar” / “tratarse de”

503	984	79	abans de morir, _és_ clar que al no haver disposat	antes de morir, _queda_ claro que al no haber dispuesto	Sí	Sí	No
181	969	56	_és_ clar que la sentència	_queda_ claro que la sentencia	Sí	Sí	No
1227	970	17	atès que aquest _és_ un termini	puesto que _se trata de_ un plazo	Sí	Sí	Sí

## “mitjançant” vs. “por”

1502	977	27	_Mitjançant_ una provisió	_Por_ providencia	Sí	Sí	Sí
1726	986	25	_Mitjançant_ la provisió de data 21 d'abril	_Por_ providencia de fecha 21 de abril	Sí	Sí	Sí
1488	977	24	_Mitjançant_ una provisió	_Por_ providencia	Sí	Sí	Sí
1454	977	20	_Mitjançant_ una provisió	_Por_ providencia	Sí	Sí	Sí
296	976	12	_Mitjançant_ la provisió_ de 2 de juliol	_Por_ Providencia de 2 de julio	Sí	Sí	No
293	976	11	_Mitjançant_ un altresí_ sol·licita	_Por_ otrosí solicita	Sí	Sí	No
771	996	13	_Mitjançant_ el primer altresí i a l'efecte previst	_Por_ otrosí y según lo previsto	Sí	Sí	No

## « damunt » vs. « al margen »

1523	980	7	que s'esmenten _damunt_,	expresados _al margen_,	Sí	Sí	No
1848	994	10	magistrats que s'esmenten _damunt_,	Magistrados expresados _al margen_,	Sí	Sí	No
1598	981	9	integrada pels Magistrats consignats _damunt_	integrada por los Magistrados _expresados al margen_	Sí	Sí	No

## “enguany” vs. “el corriente”

1727	986	25	21 d'abril d'_enguany_, es va tenir per interposat	21 de abril d'_el corriente_, se tuvo por interpuesto	Sí	Sí	No
1789	990	38	el 13 de març '_d'enguany_' en el sentit	el 13 de marzo '_del corriente_' en el sentido	Sí	Sí	No

Casos diversos:

490	983	24	els tres recursos de cassació que hem dit a l'_encapçalament_, que s'han tramitat	los tres recursos de casación expresados en el '_comienzo_', tramitados	Sí	Sí	No
466	982	61	tenen la '_destinació_' que de forma presumible	tienen el '_destino_' que presumiblemente	Sí	Sí	No
320	976	15	es van dur a terme les '_propostes_', les quals van ser admeses	practicándose toda la '_prueba_' que fue admitida	Sí	Sí	No
1432	973	36	no s'ha acreditat cap '_pacte_', ni tan sols	no se ha acreditado ningún '_acuerdo_', ni siquiera	Sí	Sí	No
1773	990	29	per no ésser de procedent '_abonament_', l'aplicació de la	por no ser de '_pago_' procedente, la aplicación de la regla	Sí	Sí	Sí
1546	980	19	al·legant, en primer '_terme_', que ha estat instada	alegando, en primer '_lugar_', que ha sido instada	Sí	Sí	Sí

1777	990	29	La minuta '_fa cita de_' la norma	La minuta '_cita_' la norma	Sí	Sí	No
154	969	34	cal '_fer esment_' dels fets	hay que '_mencionar_' los hechos	Sí	Sí	No
1573	980	34	a què '_fa referència_' l'ordinal 4t	a que '_se refiere_' el ordinal 4º	Sí	Sí	No
1667	981	59	i '_fa per això cita_' la sentència	y '_por eso cita_' la sentencia	Sí	Sí	No
947	998	32	a la qual '_fan referència_' les presents actuacions.	al que '_se refieren_' los presentes autos.	Sí	Sí	No
1184	1005	24	Les anteriors consideracions '_fan sobrer_' qualsevol comentari	Las anteriores consideraciones '_excusan_' cualquier comentario	Sí	Sí	No
1591	980	42	perquè les parts '_facin ús_' del seu dret	para que las partes '_puedan usar_' su derecho	Sí	Sí	No
961	999	18	La sentència que '_dóna motiu a_' l present recurs	La sentencia que '_origina_' el presente recurso	Sí	Sí	No
1555	980	20	des del dia que '_varen saber_' que s'havia seguit	desde el día en el que '_descubrieron_' el fraude alegado	Sí	Sí	No
937	998	23	codicial de 1954, aquest '_va romandre subsistent_', i la Sentència de l'Audiència	codicilo de 1954, éste '_subsistió_', y la Sentencia de la Audiencia	Sí	Sí	No
1661	981	53	i '_ha negligit_' també la interpretació sistemàtica	y '_ha descuidado_' también la interpretación sistemática	Sí	Sí	No
1209	970	12	ha informat tal com '_preveu_' la l'art. 1802	ha informado conforme '_establece_' el art. 1802	Sí	Sí	Sí
1545	980	18	i els '_reintegrem_' el dipòsit constituït.	y les '_devolvamos_' el depósito constituido.	Sí	Sí	Sí
448	982	15	Un cop adjuntades les proves practicades i '_havent-se fet_' els tràmits legals previs	Adjuntadas las pruebas practicadas y '_cumplidos_' los trámites legales previos	Sí	Sí	No
1671	981	60	podria '_reeixir_' en cas que	podria '_prosperar_' en caso de que	Sí	Sí	Sí
1240	970	20	li hagués estat ben fàcil '_realitzar-ho_' en veure l'excepció	le hubiese resultado bien fácil '_hacerlo_' al ver la excepción	Sí	Sí	Sí

1181	1005	15	cal _poderar_ el següent:	hay que _valorar_ lo siguiente:	Sí	Sí	Sí
325	976	17	Així mateix, es va acordar _escoltar_ el Ministeri Fiscal	Acordando asimismo _oir_ al Ministerio Fiscal	Sí	Sí	Sí
1452	977	19	que, un cop _fets_ els tràmits pertinents	que, _cumplidos_ los trámites pertinentes	Sí	Sí	Sí
1078	1001	8	la qual cosa _va realitzar_ oportunament	como así _efectuó_,	Sí	Sí	No
1239	970	20	li hagués _estat_ ben fàcil	le hubiese _resultado_ bien fácil	Sí	Sí	No

465	982	61	és _justificable_ la solució	es _correcta_ la solución	Sí	Sí	No
1617	981	15	els tràmits legals _previs_, el magistrat	los trámites legales _oportunos_, el Magistrado	Sí	Sí	Sí
1096	1002	36	de les circumstàncies _excepcionals_ a que es referixen	de las circunstancias _especiales_ que se refieren	Sí	Sí	Sí
371	978	31	fou del tot _negligit_ per l'impugnat	fue _desatendido_ por lo impugnante	Sí	Sí	No
1680	981	69	es vegi _precisada_ de la vivenda de forma absoluta."	se vea _necesitada_ de la vivienda absolutamente."	Sí	Sí	No
1673	981	62	Que és _reiterada_ la jurisprudència	Que es _repetida_ la jurisprudencia	Sí	Sí	No
1756	990	10	la vista _demanada_ per la part impugnant	la vista _solicitada_ por la parte impugnante	Sí	Sí	No
1527	980	7	i _dirigits_ per l'advocat	y _defendidos_ por el Letrado	Sí	Sí	No
508	984	11 1	n'hem fet _detingut_ esment	hemos hecho _detallada_ mención	Sí	Sí	No
1765	990	24	de la minuta _referent_ a la "Asistencia	de la minuta _referida_ a la "Asistencia	Sí	Sí	Sí
183	969	59	com a part _adhesiva_.	como parte _adherida_.	Sí	Sí	No

1105	1003	14	ventilada pel TS que, _reiteradament_, ha assenyalat	ventilada por el TS que, _repetidamente_, ha señalado	Sí	Sí	No
1576	980	37	el que queda exposat _precedentment_, que les	lo _anteriormente_ expuesto, que las precedentes manifestaciones	Sí	Sí	No
1677	981	68	i com _de bell nou_ resulta del fonament	i como _en principio_ resulta del fundamento	Sí	Sí	No

#### 4.2. Variació terminològica

“advocat/-da/-ts/-des” vs. « lletrat »

485	983	15	i dirigits pel l'_advocat_ Sr. Josep Joan Pintó Ruiz	y dirigidos por el _Letrado_ D Josep Joan Pintó Ruiz	Sí	Sí	No
484	983	15	dirigides per l'_advocat_ Sr. Lluís Muñoz Sabaté	dirigidas por el _Letrado_ D. Lluís Muñoz Sabaté	Sí	Sí	No
1745	990	5	dirigit per l'_advocat_ Sr Joaquim Hortal Jodar	dirigido por el _letrado_ D Joaquim Hortal Jodar	Sí	Sí	No
1403	973	10	dirigida pel l'_advocat_ Sr Sanz de Buruaga.	dirigida por el _Letrado_ Sr Sanz de Buruaga.	Sí	Sí	Sí
1199	970	7	dirigit per l'_advocat_ Sr Jordi Ventura Buixadós	dirigido por el _letrado_ D Jordi Ventura Buixadós	Sí	Sí	No
1538	980	13	amb l'assistència dels _advocats_ i procuradors de les parts.	con la asistencia de los _Letrados_ y Procuradores de las	Sí	Sí	Sí

“agent/-s” vs. “actor/-a”

1244	970	21	hauria d'haver portat l'_agent_ de la revisió	debería haber aportado el _actor_ de la revisión	Sí	Sí	No
1234	970	18	donada a l'acte de la vista per la defensa de l'_agent_ de la revisió	dada en el acto de la vista por la defensa del _actor_ de la revisión	Sí	Sí	Sí
1416	973	25	propietat de l'_agent_ Sr Jaume Gilabert Torruella	propiedad del _actor_ D Jaume Gilabert Torruella	Sí	Sí	No
1417	973	25	a la plena disposició de l'_agent_, sense cap mena	a la plena disposición al _actor_, sin ningún tipo	Sí	Sí	No
457	982	41	La part _agent_ ha interposat recurs	La parte _actora_ ha interpuesto recurso	Sí	Sí	No
348	976	24	amb imposició de les costes a l'_agent_.	con imposición de las costas a la _actora_.	Sí	Sí	No
455	982	31	a favor de l'_agent_ i del seu germà	a favor de la _actora_ y de su hermano	Sí	Sí	No

“procediment”/ “procés” vs. “pleito”/”Enjudiciament”

1500	977	25	de les proves practicades i el _procediment_ va quedar a la	de las pruebas practicadas, el _pleito_ quedó visto para	Sí	Sí	Sí
1551	980	20	en absència i ignorància seva el _procés_ de cognició núm.	en su ausencia e ignorancia el _pleito_ de cognición núm.	Sí	Sí	Sí
1564	980	33	representació processal de la Sra Pilar Munuera Pérez al _procés_ de cognició	representación procesal de Dª Pilar Munuera Pérez en el _pleito_ de cognición	Sí	Sí	No
295	976	11	la recepció del _procediment_ a prova.	el recibimiento del _pleito_ a prueba.	Sí	Sí	No
488	983	16	versant aitals _procediments_ sobre la nul·litat	versando dichos _pleitos_ sobre la nulidad	Sí	Sí	Sí
1225	970	17	de la Llei de _procediment_ civil	de la Ley de _Enjuiciamiento_ Civil	Sí	Sí	No

“defenent” vs. “demandat”

346	976	23	l'enriquiment injust de la _defenent_	el enriquecimiento injusto de la _demandada_	Sí	Sí	No
166	969	46	La _defenent_ va presentar el seu escrit	La _demandada_ presentó su escrito	Sí	Sí	No
343	976	23	que es condemnés la _defenent_ a pagar els danys	que se condenase a la _demandada_ a pagar los daños	Sí	Sí	No

Casos diversos:

1612	981	14	S'hi va oposar amb _arguments fàctics i jurídics_ i va acabar	oponiéndose con _fundamentos jurídicos y de hecho_, solicitando	Sí	Sí	No
1415	973	25	demanda inicial d'aquests _actes_ pretén que	demanda inicial de estos _autos_ pretende que	Sí	Sí	No
1404	973	10	_VEREDICTE_:	_FALLO_:	Sí	Sí	Sí
1519	980	6	_Citació a comparèixer_ per edictes:	_Citación_ por edictos: requisitos	Sí	Sí	No
1438	977	7	_Citació a termini_ per edictes	_Citación_ por edictos	Sí	Sí	No

1626	981	20	"SENTENCIEM:	"FALLAMOS:	Sí	Sí	No
198	969	79	sense que escaigui _fer_ cap pronunciament	sin que proceda __ ningún pronunciamiento	Sí	Sí	No
796	996	21	Un cop _efectuat_ aquest tràmit	_Evacuado_ el trámite	Sí	Sí	No
1482	977	23	compareguessin a sostenir _el que fos més convenient al seu dret_, amb el lliurament	compareciesen a sostener _lo que a su derecho convenga, con entrega	Sí	Sí	No
438	982	14	i va constestar a la demanda, al-legant amb _arguments fàctics_ i jurídics que va considerar oportuns	contestando la demanda con los _fundamentos de hecho_ y jurídicos oportunos	Sí	Sí	No

## 4.3. Variació morfosintàctica

“el qual” vs. “quien”/”que”

1567	980	34	contra _els quals_ ella havia seguit	contra _quienes_ ella había seguido	Sí	Sí	Sí
1713	986	14	demandats, _els quals_ van contestar	demandados, _que_ contestaron	Sí	Sí	Sí
1409	973	14	_la qual_ va dictar	_que_ dictó	Sí	Sí	Sí
1721	986	17	_la qual_ va dictar	_que_ dictó	Sí	Sí	Sí

Adjectiu vs. [prep. + N]

1553	980	20	es presenta la demanda _revisora_, no havien	se presenta la demanda _de revisión_, no habían transcurrido	Sí	Sí	No
1544	980	18	la demanda _revisora_ dins el termini	la demanda _de revisión_ dentro del plazo	Sí	Sí	No

[prep. + N] vs. adjectiu

1850	994	10	determinats béns _d'herències_.	determinados bienes _hereditarios_.	Sí	Sí	No
------	-----	----	---------------------------------	-------------------------------------	----	----	----

Altres casos:

959	999	15	votació i decisió _que tingueren lloc_.	votación y fallo, _como así tuvo lugar_.	Sí	Sí	No
1638	981	25	amb l'assistència de _les parts lletrades corresponents_ i de la representació processal.	con la asistencia de _los letrados de las partes_ y de la representación procesal.	Sí	Sí	No
969	999	39	Per tot el que _precedeix_ en nom del Rei	Por todo lo _expuesto_ anteriormente, en nombre del Rey	Sí	Sí	No
1229	970	18	oposa com a primera excepció a la seva viabilitat la de caducitat__ en haver transcorregut	opone como primera excepción a su viabilidad la de caducidad _de la acción_ al haber transcurrido	Sí	Sí	No

1207	970	11	S'ha seguit la tramitació _d'acord amb la llei_.	Se han seguido los trámites _establecidos por la ley_.	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	--	----	----	----

5. Discrepàncies per diferències en la puntuació

[coma] vs. 0

1630	981	21	sentència d'apel·lació __,que conté_ el motiu següent:	Sentencia de apelación __conteniendo el siguiente	Sí	Sí	Sí
1082	1001	12	Sr Angel Montero i Brusell __,que actua en nom i representació dels Srs	D Angel Montero Brusell, __actuando en nombre y representación de D <sup>a</sup>	Sí	Sí	Sí

0 vs. [coma]

1413	973	22	la deliberació i la resolució __ que tingueren lloc en l'aitals dia i hora.	la deliberación y la resolución__,_ teniendo lugar el día de la fecha.	Sí	Sí	Sí
774	996	14	Mitjançant la provisió del 6 de març passat __ es van tenir per presentats l'escrit i els documents	Por providencia de 6 de marzo pasado__,_ teniendo por presentados el escrito y documentos	Sí	Sí	Sí
445	982	14	amb el resultat que es de veure en les actuacions __ es va rebre el plet a prova	con el resultado que se puede ver en autos__,_ por recibido el pleito a prueba	Sí	Sí	No
1704	986	11	recurs de cassació __ que van interposar els senyors JUAN LUIS i NATIVIDAD HERRERA	recurso de casación__,_ interpuesto por D JUAN LUIS Y D <sup>a</sup> NATIVIDAD HERRERA	Sí	Sí	No

0 vs. “y”

1079	1001	8	la qual cosa va realitzar oportunament __, acabant per demanar_ a la Sala	como así efectuó __,y acabó pidiendo a la Sala	Sí	Sí	Sí
327	976	18	__ Un cop evacuat aquest tràmit,	_Y, _ evacuado el trámite,	Sí	Sí	Sí

“i” vs. 0

1602	981	10	Sr Juli de Miquel Berenguer, _i_ la part contra la qual s'ha recorregut és la Sra M Teresa	D Juli de Miquel Berenguer, __siendo la parte recurrida D <sup>a</sup> M <sup>a</sup> Teresa Estrada	Sí	Sí	No
1755	990	10	formalitats legals, _i_ va senyalar-se la celebració de la vista	formalidades legales, __ señalándose la celebración de la	Sí	Sí	No
437	982	14	excepció dilatòria de litispèndència __,i va contestar a la demanda	excepción dilatoria de litispèndencia__,_contestando la demanda	Sí	Sí	No
1491	977	25	proposar-la i practicar-la _i_ es van formar els oportuns rams	proponerla y practicarla __ formándose los correspondientes	Sí	Sí	No
1610	981	13	es va personar a les actuacions _i_ va contestar a la demanda.	se personó en los autos __ contestando a la demanda.	Sí	Sí	No
1735	986	26	Narcís Ranera i Cahís _i_ es va assenyalar la vista	Narcís Ranera Cahís __señalándose la vista	Sí	Sí	No
435	982	14	es va emplaçar els demandats _i_ va comparèixer la Caixa d'Estalvis del Penedès	se emplazó a los demandados __ compareciendo la Caixa d'Estalvis del Penedès	Sí	Sí	Sí

453	982	22	va decretar l'admissió a tràmit del recurs interposat _i_ va senyalar per celebrar la votació	decretó la admisión a trámite del recurso de casación interpuesto ___ señalando para celebrar la votación	Sí	Sí	No
136	969	18	comparegués en aquestes actuacions _i_ contestés la demanda	compareciere en autos ___ contestando la demanda	Sí	Sí	Sí
1093	1002	22	que ell va fer d'aquesta nena al Registre Civil de Vilafranca del Penedès _i_ s'ordeni la seva recti	que él hizo de esta niña en el Registro de Vilafranca del Penedès ___ ordenando la rectificación	Sí	Sí	Sí
129	969	12	_i_ la part recorreguda és el Sr. Blas Gómez Domínguez	___siendo la parte recurrida D. Blas Gómez Domínguez	Sí	Sí	Sí

## “i” vs. [coma]

1613	981	14	amb arguments fàctics i jurídics _i_ va acabar demanant:	con fundamentos jurídicos y de hecho __, __ solicitando:	Sí	Sí	No
1422	973	29	propietat del primer _i_ condemnen la segona a	propiedad del primero __, __ condenando a la segunda a	Sí	Sí	Sí

## [coma] vs. [punt i coma]

1859	994	42	Les parts litigants van comparèixer __, __ els recurrents	Compareciendo las partes litigantes __; __ los recurrentes	Sí	No	No
------	-----	----	---	--	----	----	----

## [punt] vs. 0

505	984	94	__ Se'ls hi retornarà, no obstant	___devolviéndoseles, no obstante	Sí	Sí	No
1458	977	21	llibre corresponent _//_ Es va designar _ apud acta	libro correspondiente ___ designándose apud acta	Sí	Sí	No
1459	977	22	Sr Bertrán Santamaría _//_ Es va designar _ dia i hora	Sr Bestrán Santamaría ___ señalándose día y hora	Sí	Sí	No
1460	977	22	__ Es va designar dia i hora	___ señalándose día y hora	Sí	Sí	No
786	996	18	__ Es van formar _ les corresponents peces	___ formándose las correspondientes piezas	Sí	Sí	Sí
793	996	20	__ Mitjançant provisió de data 21 de juliol passat	___ acordándose, por providencia de fecha 21 de julio pasado	Sí	Sí	Sí
1611	981	14	va contestar a la demanda _//_ S'hi va oposar amb arguments	contestado a la demanda ___ oponiéndose con fundamentos	Sí	Sí	No
1099	1002	45	__ Es retornarà al recurrent	___ devuélvase al recurrente	Sí	Sí	No

### 5.1.2.2.3 Síntesi global de casos que generen (o que poden generar) alineacions insatisfactòries recollits en ambdós corpus (català-castellà i castellà-català)

El que presentem a continuació és la síntesi global de la tipologia de casos susceptibles de generar alineacions insatisfactòries, recollits en ambdós corpus (català-castellà i castellà-català).

En relació amb cadascun dels casos trobats, aportem quatre dades: a) el nombre total d'ocurrències de cada cas potencialment generadors d'alineacions insatisfactòries del corpus castellà-català, b) el nombre total d'ocurrències de cada cas que realment generen una alineació insatisfactòria en aquest mateix corpus, c) el nombre total d'ocurrències de cada cas potencialment generadors d'alineacions insatisfactòries del corpus català-castellà, i d) el nombre total d'ocurrències de cada cas que realment generen una alineació insatisfactòria en aquest segon corpus.

Visualment, la informació queda recollida tal com mostra el quadre següent.

Cas: X (X') / Y (Y')
----------------------

X : nombre total d'ocurrències de cada cas potencialment generadores d'alineacions insatisfactòries del corpus castellà-català.

X' : nombre total d'ocurrències de cada cas que realment generen una alineació insatisfactòria en el corpus castellà-català.

Y : nombre total d'ocurrències de cada cas potencialment generadores d'alineacions insatisfactòries del corpus català-castellà.

Y' : el nombre total d'ocurrències de cada cas que realment generen una alineació insatisfactòria en el corpus català-castellà.

Exemple:

Construcció nominal vs. construcció d' infinitiu): 14 (10) / 1 (1)
--



Síntesi global de casos recollits:

Nombre total de casos: 1445 (912) / 1178 (721)

1. Problemes de traducció: 61 (23) / 29 (16)

1.1. Qüestions que afecten la comprensió i/o expressió del text original: 7(5)/5(5)

1.1.1. Ortografia

- (-) / - (-)

1.1.2. Puntuació

- (-) / - (-)

1.1.3. Gramàtica

- (-) / - (-)

1.1.4. Lèxic

Hipònim vs. hiperònim: 4 (2) / - (-)

Hiperònim vs. hipònim: - (-) / 1 (1)

No mateix sentit (fals sentit) : 1 (1) / 2 (2)

Amb sentit vs. sense sentit : - (-) / 1 (1)

1.1.5. Variació lingüística: de to, d'estil, de dialecte –social, geogràfic, temporal-, d'idiolecte.

(-) / - (-)

1.1.6. Textual: de coherència, de progressió temàtica<sup>310</sup>, de referència, de connectors

Presència d'elements vs. absència d'elements : 2 (2) / 3 (3)

1.1.7. Pragmàtica

- (-) / - (-)

<sup>310</sup> La progressió temàtica fa referència a l'articulació de l'evolució informativa dels textos; aquesta evolució s'estructura en la progressió entre el que és la informació coneguda (tema) i la informació nova (rema). Hi ha diversos patrons de progressió temàtica d'acord amb el tipus de text.

1.2. Qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió de la llengua d'arribada:

40 (14) / 24 (11)

1.2.1. Ortografia

- (-) / - (-)

1.2.2. Puntuació

- (-) / - (-)

1.2.3. Gramàtica

Estructura pronominal de “mateix” correcta vs. estructura pronominal de “mateix” incorrecta: 4 (0) / - (-)

Estructura adverbial de “previ” correcta vs. estructura adverbial de “previ” incorrecta: 6 (2) / - (-)

Estructura de relatiu correcta vs. estructura de relatiu incorrecta: 2 (1) / -

(-)

1.2.4. Lèxic

Correcció léxica vs. incorrecció léxica (barbarisme): 4 (0) / 12 (3)

Hiperònim vs. hipònim: 3(3) / - (-)

Ams sentit vs. sense sentit (mala traducció) : 1(1) / - (-)

1.2.5. Variació lingüística

Lèxic propi vs. llatínisme : 1 (1) / - (-)

No aplicació dels criteris d'estil recomanats :

- Fórmules d'afalac i de submissió :

Presència de fórmula marcada de submissió vs. Presència de fórmula marcada de submissió (no recomanable): 12 (2) / - (-)

- Tractament personal

Tractament personal D/D<sup>a</sup> vs. articles personals en/na: 1(1) / - (-)

- Ordre dels elements del sintagma nominal:

[Vpart + N] vs. [art. + V part. + N] : 4 (3) / - (-)

[Adj + N] vs. [N + Adj]: - (-) / 2 (1)

- Ordre dels elements del conjunt de la frase:

[V + SN subjecte] vs. [V + SN subjecte] : 1 (0) / - (-)

Casos diversos : - (-) / 5 (2)

- Ús de la veu activa i de la veu passiva

Veu passiva vs. veu activa : - (-) / 4 (4)

- Estructures nominals i adjectives i estructures verbals

Estructura nominal vs. estructura verbal : - (-) / 1 (1)

- 1.2.6. Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors.

Mala traducció per pèrdua de focalització: 1 (0) / - (-)

- 1.2.7. Pragmàtica

- (-) / - (-)

- 1.3. Qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió tant del text original com el de la traducció: 14 (4) / - (-)

- 1.3.1. Ortografia

- (-) / - (-)

- 1.3.2. Puntuació

- (-) / - (-)

- 1.3.3. Gramàtica

- (In)transitivitat verbal:

Ús transitiu dels verbs “recurrir” vs. ús transitiu del verb “apel·lar”: 6(3) /

- (-)

- Passiva pronominal amb agent expressat:

Passiva pronominal amb agent expressat vs. passiva pronominal amb agent expressat : 2 (1) / - (-)

- Gerundi :

Gerundi de conseqüència vs. gerundi de conseqüència: 3 (0) / - (-)

Gerundi copulatiu vs. gerundi copulatiu: 1 (0) / - (-)

- Enllaç :

Absència de conjunció vs. absència de conjunció: 1 (0) / - (-)

- 1.3.4. Lèxic

- (-) / - (-)

- 1.3.5. Variació lingüística:

- Sexisme:

No feminització de càrrecs *vs.* no feminització de càrrecs: 1 (0) / - (-)

1.3.6. Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors.

- (-) / - (-)

1.3.7. Pràgmàtica

- (-) / - (-)

2. Discrepàncies per variació estilística entre les dues llengües: 870 (549) / 711 (411)

2.1. Criteris relacionats amb la formalitat: 24 (12) / 5 (3)

2.1.1. El tractament personal

- Tractament personal de l'emissor:

Estructura impersonal *vs.* estructura personal de 1a pers. sing.: 1 (0) / - (-)

Estructura impersonal *vs.* estructura personal de 3a pers. sing.: 1 (0) / - (-)

Estructura personal de 1a pers. plural *vs.* estructura personal de 3a pers. sing.: 3 (1) / - (-)

- Tractament personal del destinatari:

Estructura impersonal (3a pers. sing.) *vs.* tractament de vós (2a pers. plural): 15 (9) / - (-)

Tractament de vós (2<sup>a</sup> pers. plural) *vs.* estructura impersonal (3a sing.): - (-) / 5 (3)

2.1.2. Els tractaments protocol·laris

Presència de tractament protocol·lari *vs.* absència de tractament protocol·lari: 1 (0) / - (-)

2.1.3. Fórmules d'afalac i de submissió

Presència de fórmula marcada de submissió (ús del verb "suplicar") *vs.* presència de fórmula no marcada (ús del verb "demanar"): 3 (2) / - (-)

2.2. Criteris relacionats amb la funcionalitat (claredat): 709 (442) / 602 (335)

2.2.1. Ordre lògic de l'oració :

- Ordre dels elements del sintagma nominal.

[A + B] *vs.* [C + B + A]: 22 (20) / - (-)

[A + B] vs. [B + A]: 41 (14) / 25 (9)

[A + B + C] vs. [B + C + A]: 4 (2) / 1 (1)

- Ordre dels elements del sintagma verbal i dels elements bàsics de l'oració.

Casos diversos: 53 (35) / 23 (14)

#### 2.2.2. Addició/ supressió d'informació.

Presència d'elements vs. absència d'elements : 3 (1) / - (-)

Absència d'elements vs. presència d'elements : 14 (10) / 7 (2)

#### 2.2.3. Ús de la veu activa i de la veu passiva.

Veu activa (estructura personal) vs. passiva perifràstica amb complement agent expressat: - (-) / 20 (14)

Veu activa (estructura impersonal) vs. passiva perifràstica sense complement agent expressat: - (-) / 2 (2)

Passiva pronominal amb subjecte agent vs. veu activa (estructura personal): 6 (5) / - (-)

Passiva perifràstica amb complement agent expressat vs. veu activa (estructura personal): 1 (1) / - (-)

Passiva (construcció de participi) vs. veu activa: 2 (2) / - (-)

Present (construcció de participi) vs. veu activa (estructura impersonal) : 3 (3) / - (-)

Passiva (construcció de participi) vs. passiva perifràstica: 1 (1) / - (-)

Estructura d'objecte directe en posició de subjecte i duplicat per pronom feble vs. passiva perifràstica amb complement agent expressat : - (-) / 1 (0)

#### 2.2.4. Temps verbals

Infinitiu vs. participi : - (-) / 3 (1)

Infinitiu vs. present d'indicatiu (algun cas: perífrasi d'obligació): 2 (0) / - (-)

Infinitiu vs. imperfet d'indicatiu : 1 (1) / - (-)

Infinitiu vs. plusquamperfet d'indicatiu : 1 (0) / - (-)

Infinitiu vs. passat perifràstic d'indicatiu : 1 (0) / - (-)

Infinitiu vs. condicional (veu passiva) : 1(1) / - (-)

Infinitiu vs. imperfet de subjuntiu : 3 (1) / - (-)

Gerundi vs. infinitiu: 3 (1) / 1 (1)

Gerundi vs. gerundi perfet: 1(1) / - (-)

- Gerundi vs. participi: 3(1) / - (-)
- Gerundi vs. present d'indicatiu: 21 (7) / - (-)
- Gerundi perfet vs. infinitiu: 1 (1) / - (-)
- Gerundi vs. imperfet d'indicatiu: 11 (1) / - (-)
- Gerundi vs. perfet d'indicatiu: 4 (4) / - (-)
- Gerundi vs. passat perifràstic d'indicatiu: 54 (48) / - (-)
- Gerundi perfet (veu passiva) vs. gerundi : - / 1 (1)
- Gerundi perfet vs. participi: 2 (2) / - (-)
- Gerundi perfet vs. perfet d'indicatiu : 1(0) / - (-)
- Gerundi perfet vs. plusquamperfet d'indicatiu : 3 (1) / - (-)
- Gerundi perfet vs. passat perifràstic d'indicatiu : 5 (4) / - (-)
- Gerundi vs. imperfet de subjuntiu: 13(5) / - (-)
- Gerundi (+ adv.) vs. conjunció: 1(0) / - (-)
- Gerundi vs. locució preposicional: 2 (0) / - (-)
- Participi vs. infinitiu: 1(0) / - (-)
- Participi vs. present (oració de relatiu): 13 (5) / - (-)
- Participi vs. perfet d'indicatiu (oració de relatiu): 31 (27) / - (-)
- Participi vs. imperfet d'indicatiu (oració de relatiu): 2 (1) / - (-)
- Participi vs. plusquamperfet d'indicatiu (oració de relatiu): 5 (4) / - (-)
- Participi vs. passat perifràstic d'indicatiu (algun cas: oració de relatiu): 3 (3) / - (-)
- Participi vs. plusquamperfet de subjuntiu (oració de relatiu): 1 (1) / - (-)
- Present d'indicatiu vs. gerundi: - (-) / 17 (2)
- Present d'indicatiu vs. participi: - (-) / 1 (0)
- Present d'indicatiu (oració de relatiu) vs. participi : - (-) / 37 (17)
- Present d'indicatiu (perífrasi d'obligació) vs. present d'indicatiu (construcció amb verb buit): - (-) / 1 (1)
- Present d'indicatiu vs. perfet d'indicatiu : 1 (1) / 3(3)
- Present d'indicatiu vs. imperfet d'indicatiu: 1 (1) / - (-)
- Present d'indicatiu vs. passat simple : - (-) / 2 (0)
- Present d'indicatiu –veu passiva- vs. passat perifràstic d'indicatiu –veu passiva- : 1 (1) / - (-)
- Present d'indicatiu (perífrasi d'obligació) vs. futur: - (-) / 1 (1)
- Present d'indicatiu vs. present de subjuntiu : 1 (1) / 1 (0)

- Present d'indicatiu vs. imperfet de subjuntiu : 1 (0) / - (-)
- Present d'indicatiu (perífrasi d'obligació) vs. imperatiu: - (-) / 7(7)
- Perfet d'indicatiu vs. infinitiu: - (-) / 2 (1)
- Perfet d'indicatiu (algun cas: veu passiva) vs. gerundi : - (-) / 5 (5)
- Perfet d'indicatiu vs. gerundi compost: - (-) / 1 (0)
- Perfet d'indicatiu vs. participi : - (-) / 15 (13)
- Perfet d'indicatiu –estruc. de gerundi- vs. perfet d'indicatiu :1 (0) / - (-)
- Perfet d'indicatiu vs. passat perifràstic d'indicatiu : 1 (1) / - (-)
- Perfet d'indicatiu vs. present d'indicatiu : - (-) / 7 (6)
- Perfet d'indicatiu vs. passat simple : - (-) / 1 (1)
- Imperfet d'indicatiu (alguns casos: pron. rel. + V) vs. gerundi: - (-) / 14 (1)
- Imperfet d'indicatiu vs. participi: - (-) / 1(1)
- Imperfet d'indicatiu vs. passat perifràstic d'indicatiu :1 (1) / - (-)
- Imperfet d'indicatiu vs. imperfet de subjuntiu: - (-) / 1(0)
- Plusquamperfet d'indicatiu vs. participi : - (-) / 3(3)
- Passat simple vs. gerundi: - (-) / 1(0)
- Passat simple vs. present d'indicatiu : 1 (1) / - (-)
- Passat simple vs. imperfet d'indicatiu : 2(0) / - (-)
- Passat simple vs. plusquamperfet d'indicatiu : 1 (1) / - (-)
- Passat perifràstic d'indicatiu vs. gerundi: - (-) / 42 (33)
- Passat perifràstic d'indicatiu vs. participi: - (-) / 27(23)
- Passat perifràstic d'indicatiu vs. imperfet d'indicatiu: - (-) / 1(1)
- Futur vs. gerundi: - (-) / 2(1)
- Futur vs. present d'indicatiu: - (-) / 1 (0)
- Futur vs. present d'indicatiu (perífrasi verbal): 4(3) / - (-)
- Futur vs. imperatiu: - (-) / 1 (1)
- Condicional vs. futur: 1 (0) / - (-)
- Present de subjuntiu vs. gerundi: - (-) / 1 (0)
- Present de subjuntiu vs. present d'indicatiu: 1(1) / - (-)
- Present de subjuntiu vs. imperfet d'indicatiu :1(1) / - (-)
- Present de subjuntiu vs. imperfet de subjuntiu: 1(0) / - (-)
- Perfet de subjuntiu vs. perfet d'indicatiu : 1 (1) / - (-)
- Imperfet de subjuntiu vs. gerundi : - (-) / 6 (0)

Imperfet de subjuntiu *vs.* present d'indicatiu: 1 (0) / - (-)  
 Imperfet de subjuntiu *vs.* present de subjuntiu: 3 (0) / 1 (0)  
 Plusquamperfet de subjuntiu *vs.* perfet de subjuntiu – veu passiva- : 1 (1) / - (-)  
 Plusquamperfet de subjuntiu *vs.* imperfet de subjuntiu : 1 (1) / - (-)  
 Imperatiu *vs.* perífrasi d'obligació: 3 (3) / - (-)  
 Futur de subjuntiu *vs.* present d'indicatiu: 2 (0) / - (-)  
 Futur de subjuntiu *vs.* imperfet de subjuntiu: 1 (1) / - (-)  
 Futur (perífrasi d'obligació) *vs.* condicional (perífrasi modal d'obligació): 1 (0) / - (-)

#### 2.2.5. Longitud de les frases:

[ Vegeu apartat de puntuació ]

#### 2.2.6. Estructures nominals i adjectives i estructures verbals:

Construcció nominal *vs.* construcció verbal (temps verbals diversos): 5 (5) / - (-)  
 Construcció nominal *vs.* construcció d'infinitiu: 14 (10) / 1 (1)  
 Construcció nominal *vs.* construcció de gerundi: 1 (1) / 2 (2)  
 Altres tipus - construccions no nominals *vs.* construcció de gerundi: 1 (0) / - (-)  
 Construcció d'infinitiu *vs.* construcció nominal: - (-) / 1 (0)  
 Construcció d'infinitiu *vs.* construcció de participi: - (-) / 3 (1)  
 Construcció d'infinitiu *vs.* construcció verbal: 9 (3) / - (-)  
 Construcció de gerundi *vs.* construcció d'infinitiu: 1(1) / - (-)  
 Construcció de gerundi *vs.* construcció verbal: 113 (70) / - (-)  
 Construcció de gerundi *vs.* conjunció: 1 (0) / - (-)  
 Construcció de gerundi *vs.* locució preposicional: 2 (0) / - (-)  
 Construcció de gerundi (gerundi perfet) *vs.* construcció de participi: 2 (2) / - (-)  
 Construcció de gerundi (gerundi perfet) *vs.* adverbi: - (-) / 1 (1)  
 Construcció de participi *vs.* construcció d'infinitiu: 1(0) / -(-)  
 Construcció de participi *vs.* construcció verbal: 55 (41) / - (-)  
 Construcció de participi *vs.* construcció nominal: 1 (1) / - (-)  
 Construcció verbal *vs.* construcció nominal: - (-) / 4 (4)  
 Construcció verbal *vs.* construcció d'infinitiu: - (-) / 2 (1)



- Construcció verbal *vs.* construcció de gerundi: - (-) / 89 (42)
- Construcció verbal *vs.* construcció de participi: - (-) / 57 (34)
- Construcció verbal *vs.* adjectiu: - (-) / 37 (33)
- Construcció verbal *vs.* preposició: -(-) / 1 (1)
- Adjectiu *vs.* construcció de participi: - (-) / 3 (3)
- Adjectiu *vs.* construcció verbal: 8 (8)/ - (-)
- 2.2.7. Construccions amb verb buit
- Construcció amb verb buit *vs.* construcció amb verb semànticament ple:  
6 (5) / - (-)
- Construcció amb verb semànticament ple *vs.* construcció amb verb buit: -  
(-) / 1 (1)
- 2.2.8. Enumeracions clares i lògiques/poc lògiques.  
(-) / - (-)
- 2.2.9. Paraules planeres i més usuals/cultismes.
- Unitat lèxica culta o poc usual *vs.* unitat lèxica planera o usual  
(monolexemàtica *vs.* monolexemàtica): 11 (10) / - (-)
- (monolexemàtica *vs.* polilexemàtica): 2 (2) / - (-)
- (polilexemàtica *vs.* monolexemàtica): 4 (4) / - (-)
- (polilexemàtica *vs.* polilexemàtica): 5 (5) / - (-)
- 2.2.10. Presència freqüent/ limitada d'adverbis acabats en -ment (Adv.-ment).
- Adverbi acabat en -ment *vs.* adverbi no acabat en -ment: 1 (1) / - (-)
- Adverbi acabat en -ment *vs.* oració de relatiu: 1(1) / - (-)
- [prep. + N + Adj.] *vs.* adverbi no acabat en -ment: - (-) / 5(5)
- [prep. + adj.] *vs.* adverbi: 1(1) / - (-)
- 2.2.11. Ús freqüent/ limitat dels demostratius.
- Demostratiu *vs.* article : - (-) / 2(0)
- Demostratiu *vs.* [article + adjectiu]: - (-) / 38 (32)
- Demostratiu *vs.* pronom personal tònic: - (-) / 3(0)
- Demostratiu *vs.* indefinit: - (-) / 1 (0)
- Demostratiu *vs.* 0: - (-) / 4(2)
- [Article + adjectiu] *vs.* demostratiu: 19 (16) / -(-)
- [Article + V participi] *vs.* demostratiu: 2(1) / -(-)
- 0 *vs.* demostratiu: 1(1) / - (-)
- [Article + pronom relatiu] *vs.* demostratiu: 1 (0) / 2 (1)

[Conjunció + demostratiu] vs. pronom relatiu: - (-) / 1 (0)

Pronom personal tònic vs. demostratiu: 1 (0) / - (-)

2.2.12. Ús freqüent/ limitat dels possessius.

Possessiu vs. 0 : 1 (1) / - (-)

Article vs. possessiu : - (-) / 1(0)

2.2.13. Ús freqüent/ limitat d'estructures pronominals.

Demostratiu vs. 0: 1(1) / - (-)

Demostratiu vs. [article + N]: 2(1) / - (-)

Pronom personal àton vs. [article + N] : 1(0) / - (-)

[Article + pronom relatiu] vs. [especificador + N]: 2 (0) / - (-)

2.2.14. Abundant/ limitat ús de frases fetes i locucions (Loc./Ffetes). (-) / - (-)

2.2.15. Els determinants davant de nom.

0 vs. article: 36 (11) / - (-)

Article vs. 0 : - (-) / 25 (6)

Relatiu vs. article : 6 (0) / - (-)

Vparticipi vs. article : 1(0) / - (-)

2.2.16. Oracions afirmatives/ negatives.

(-) / - (-)

2.2.17. Enllaços precisos/ poc precisos o absents.

Conjunció vs. 0: 2(1) / 32 (0)

Conjunció "i" vs. adverb: 1(1) / - (-)

Locució vs. 0: 1(1) / - (-)

0 vs. conjunció"que": 9(2) / - (-)

0 vs. adverb / locució: 3 (0) / - (-)

2.3. Criteris relacionats amb la funcionalitat (concisió i precisió): 137 (95) / 104 (73)

2.3.1. Presència/absència d'elements superflus.

Presència d'element superflu o sobreentès vs. absència d'element superflu o sobreentès: 27 (20)/ 33 (24)

Presència de referent vs. absència de referent: - (-) / 21(17)

Absència de referent vs. presència de referent: 1(1) / 2(1)

2.3.2. Abús/ no abús d'oracions subordinades (especialment les subordinades en temps no finit)

Oració simple vs. oració subordinada en temps finit: -(-) / 1(0)

Oració simple vs. oració subordinada en temps no finit (gerundi):

- (-) / 43 (29)

Oració simple vs. oració subordinada en temps no finit (participi):

- (-) / 1 (0)

Oració subordinada en temps finit vs. oració simple: 4(2) / - (-)

Oració subordinada en temps no finit (gerundi) vs. oració simple:

87(57) / - (-)

Oració subordinada en temps no finit (infinitiu) vs. oració simple:

2(2) / - (-)

Oració subordinada en temps no finit (infinitiu) vs. oració subordinada en temps finit: 1 (1) / - (-)

Oració subordinada en temps no finit (participi) vs. oració simple:

1 (1)/- (-)

Oració subordinada en temps no finit (participi) vs. oració subordinada en temps finit: 12 (9) / - (-)

Estructura nominal vs. oració subordinada en temps no finit (gerundi):

(-) / 2 (2)

2.3.3. Abús/ no abús de preposicions.

(-) / - (-)

2.3.4. Presència/ absència de sexisme lingüístic.

Forma masculina vs. forma femenina: 2(2) / -(-)

Forma femenina vs. forma masculina: - (-) / 1(0)

3. Discrepàncies per diferències estructurals entre ambdues llengües: 368 (243) / 289 (194)

3.1. Diferències morfològiques: 59 (26) / 54 (28)

Canvi de gènere:

Masculí vs. femení : 30 (12) / 11 (4)

Femení vs. masculí : 23 (12) / 37 (20)

Canvi de nombre:

Singular vs. plural: 2 (2) / 1 (1)

Plural vs. singular: 1 (0) / 4 (3)

Canvi de gènere i nombre:

Femení plural vs. masculí singular : 1(0) / - (-)

Masculí singular vs. femení plural : 1(0) / - (-)

Femení singular vs. masculí plural : - (-) / 1 (0)

Canvi de persona:

1a persona plural vs. 3a persona singular: 1 (0) / - (-)

3.2. Diferències lèxiques (lèxic general): 125 (98) / 182 (138)

3.2.1. Canvi en el nombre de mots (combinacions entre un mot simple i un sintagma lexicalitzat o bé entre sintagmes lexicalitzats d'estructura diferent):

1 mot vs. 0 mots: - (-) / 1(1)

1 mot vs. 2 mots : 50 (38) / 13 (10)

1 mot vs. 3 mots : 10 (7) / 4(3)

1 mot vs. 5 mots : 3(3) / - (-)

2 mots vs. 1 mot : 6 (3) / 106 (96)

2 mots vs. 3 mots : 7(7) / 1(0)

2 mots vs. 4 mots : 3 (3) / 2(0)

3 mots vs. 1 mot : 4 (3) / 24(8)

3 mots vs. 2 mots : 12 (10) / 2(2)

3 mots vs. 3 mots : 1(1) / -(-)

3 mots vs. 4 mots : 1 (1) / -(-)

3 mots vs. 6 mots : 1 (1) / -(-)

4 mots vs. 1 mot: - (-) / 4(0)

4 mots vs. 2 mots : 4 (4) / -(-)

4 mots vs. 3 mots : 1(1) / 2(1)

5 mots vs. 2 mots : - (-) / 4(3)

6 mots vs. 2 mots : - (-) / 1(1)

3.2.2. Sintagmes lexicalitzats amb el mateix nombre de mots però amb estructura diferent:

2 mots vs. 2 mots : - (-) / 15 (10)

3 mots vs. 3 mots : 20 (15) / 1 (1)

4 mots vs. 4 mots : 2(1) / 1 (1)

### 3.3. Diferències terminològiques: 70 (55) / 23 (17)

#### 3.3.1. Canvi de categoria gramatical:

Verb vs. nom : 1(1) / - (-)

Verb participi vs. nom : 1(0) / - (-)

#### 3.3.2. Canvi en el nombre de mots (combinacions entre un mot simple i un sintagma lexicalitzat o bé entre sintagmes lexicalitzats d'estructura diferent):

1 mot vs. 2 mots : 15 (14) / -(-)

1 mot vs. 3 mots : 14 (4) / -(-)

3 mots vs. 1 mot : 13 (12) / - (-)

3 mots vs. 2 mots : 8 (8) / - (-)

4 mots vs. 2 mots : 2 (0) / - (-)

4 mots vs. 8 mots : 2 (2) / - (-)

7 mots vs. 4 mots : - (-) / 1(1)

#### 3.3.3. Unitats polilèxiques amb mateix nombre de mots però amb variació en l'estructura :

2 mots vs. 2 mots : 2(2) / - (-)

4 mots vs. 4 mots : 1(1) / - (-)

#### 3.3.4. Unitats oracionals especialitzades estereotipades:

10 mots vs. 9 mots: 2(2) / - (-)

10 mots vs. 18 mots : 9 (9) / - (-)

Casos diversos: -(-) / 22 (16)

### 3.4. Diferències sintàctiques: 114 (64) / 31 (12)

“Recurrir” – Vtransitiu- vs. “recórrer” – intransitiu-: 21(21) / - (-)

“Recórrer” –V intransitiu- vs. “recurrir” –V transitiu-: - (-) / 8 (3)

“Recórrer” – Vtransitiu- vs. “interposar recurs”: 1(1) / - (-)

“cuyo” vs. “del qual”: 31(6) / - (-)

“del qual” vs. “cuyo”: - (-) / 13 (1)

[“Previ” + N] vs. [després de” + V infinitiu] / [“un cop” + V participi]:  
7(5) / -(-)

Construcció pronominal (estructura “el mismo”) vs. pronom demostratiu:  
3(2) / - (-)

Construcció pronominal (estructura “el mismo”) vs. pronom personal:  
14(9) / -(-)

Construcció pronominal (estructura “el mismo”) vs. determinant possessiu: 3(1)/ -(-)

Construcció pronominal (estructura “el mismo”) vs. element de referència: 10 (8) / -(-)

Construcció pronominal (estructura “el mismo”) vs. estructura de pronom relatiu: 4(2) / -(-)

Construcció pronominal (estructura “el mismo”) vs. 0: 12 (4) / -(-)

[N + “alguno”] vs. [“cap”+ N]: 5 (3) / - (-)

[N + “que”] vs. [“aquest” + N]: 1(0) / - (-)

“lo cual” vs. “la qual cosa”: 1 (1) / - (-)

“la qual cosa” vs. “lo que”/ “lo cual”: - (-) / 10 (8)

Altres: 1(1) / - (-)

#### 4. Discrepàncies per variació lingüística: 91 (60) / 119 (83)

##### 4.1.Variació del lèxic general: 72 (47) / 77 (52)

Adjectiu vs. [prep. + N]: 2 (2) / - (-)

“Propio/-a” vs. “mateix/-a”: 5 (5) / - (-)

“Celebrar” vs. “realitzar”/“tenir lloc”/ “fer”/“subscriure”: 7 (7) / - (-)

“Alegación” vs. “adducció”: 4 (2) / - (-)

“Referir” vs. “esmentar”/ “mencionar”: 4(1) / - (-)

“Recaer” vs. “dictar”: 2 (0) / - (-)

“Ser” vs. “actuar com a”: 8 (7) / - (-)

“En base a” vs. “partint de”: 4 (4) / - (-)

“Por” vs. “mitjançant”: 2 (0) / - (-)

“Lo” vs. “cosa”/ “allò”: 2 (0) / - (-)

“oportú/-na/-ns/-nes” vs. “corresponent/-s”: - (-) /2 (2)

“esmentar” / “indicar” / “mencionar” vs. “expressar”/ “citar”: - (-) /  
11(6)

“formar” vs. “integrar”: - (-) / 4 (2)

“tenir lloc” vs. “celebrar(se)”: - (-) / 4 (4)  
 “ser” vs. “quedar” / “tratarse de”: - (-) / 3 (2)  
 “mitjançant” vs. “por” : - (-) / 7 (3)  
 « damunt » vs. « al margen »: - (-) / 3 (3)  
 “enguany” vs. “el corriente”: - (-) / 2 (2)  
 Casos diversos: 32(19) / 41 (28)

#### 4.2. Variació terminològica: 12 (10) / 30 (23)

“advocat/-da/-ts/-des” vs. « lletrat »: - (-) / 6 (4)  
 “agent/-s” vs. “actor/-a”: XC- (-) / 7(6)  
 “procediment”/ “procés” vs. “pleito”/ “Enjudiciament”: - (-) / 6(3)  
 “defenent” vs. “demandat”: - (-) / 3(3)  
 Casos diversos: 12 (10) / 8 (7)

#### 4.3. Variació morfosintàctica: 7 (3) / 12 (8)

“el cual / la cual/ los cuales/ las cuales” vs. “que”: 3(1) / - (-)  
 “el qual” vs. “quien”/ “que” : - (-) / 4(0)  
 adjectiu vs. [prep. + N]: - (-) / 2 (2)  
 [prep. + N] vs. adj.: 1 (1)  
 Casos diversos: 3 (1) / 6 (6)

#### 5. Discrepàncies per diferències en la puntuació: 55 (37) / 30 (17)

0 vs. “i”: 18 (14) / - (-)  
 0 vs. “y”: - (-) / 2 (0)  
 0 vs. “però”: 1(0) / - (-)  
 0 vs. [coma]: - (-) / 4 (2)  
 0 vs. [coma + “i”]: 1 (0) / - (-)  
 0 vs. [[coma] + “i així”]: 1(1) / - (-)  
 0 vs. [punt]: 2 (2) / - (-)  
 [coma] vs. 0: - (-) / 2 (0)  
 [coma] vs. “i”: 12 (8) / - (-)  
 [coma] vs. [“i que”]: 1 (1) / - (-)  
 [coma] vs. [[coma + “i”]: 6 (2) / - (-)  
 [coma] vs. [punt i coma]: 2 (1) / 1 (1)

[coma] vs. [punt]/ [punt i apart]: 6 (5) / - (-)

[punt] vs. 0: - (-) / 8 (6)

[punt i coma] vs. [coma]: 1(1) / - (-)

[[punt] + “i”] vs. [coma]: 1(1) / - (-)

“i” vs. 0: - (-) / 11 (7)

“i” vs. [coma]: - (-) / 2 (1)

“i” vs. [punt]/ [punt i apart]: 2 (1) / - (-)

“que” vs. 0: 1 (0) / - (-)



### 5.1.3 Conclusions i proposta d'actuació

L'anàlisi de casos en ambdós corpus alineats permet constatar el següent:

- L'alineació de textos que tenen el castellà com a llengua origen presenta un volum major de casos susceptibles de generar deficiències en l'alineació (1445 casos tipificats en front dels 1178 en l'alineació de textos en què la llengua origen és el català). Si contrastem aquestes dades amb la quantitat de documents alineats amb el castellà com a llengua origen (14 documents) i la quantitat de documents alineats amb el català com a llengua origen (20 documents), corroborem que, efectivament, la possibilitat de generar deficiències en l'alineació és més gran quan tractem textos jurisprudencials castellà-català. En aquesta situació, per a cada text original castellà alineat amb la seva corresponent traducció al català pertoqueu (103) casos generadors o potencialment generadors d'alineacions insatisfactòries, mentre que en la direcció català-castellà només en pertoqueu (59); així, doncs, existeix una probabilitat del 75 % superior de tenir deficiències d'alineació en els textos jurisprudencials castellà-català respecte a tenir-los en català-castellà; cal, doncs, prioritzar la direcció castellà-català.
- El percentatge de casos susceptibles de generar deficiències en l'alineació es pot contrastar amb el nombre de casos reals que efectivament en generen en el procés d'alineació inicial del nostre estudi. Així, en el corpus de textos alineats que tenen el castellà com a llengua origen, del total dels 1445 casos comptabilitzats com a candidats a generar deficiències, 912 (63 %) són els que en generen realment. Pel que fa al corpus català-castellà, del total dels 1178 casos candidats a generar error, 721 (61 %) en generen realment. Tot plegat demostra la qualitat del programa ALINEA, que és capaç de resoldre satisfactòriament una part gens despreciable de casos potencialment difícils, però també posa de manifest que encara té limitacions.
- Per tipologia de casos, la variació estilística entre les dues llengües, independentment de la llengua origen, és el motiu principal de la generació d'ocurrències susceptibles potencialment de generar deficiències d'alineació

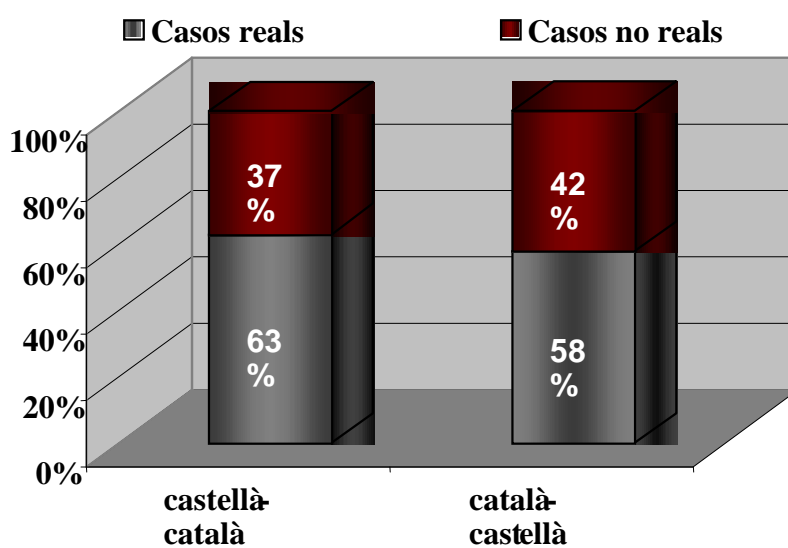
(870 per al castellà-català i 711 per al català-castellà, que representen en cada cas el 60% del nombre total d'ocurrències). La proporció es manté similar si ens fixem únicament en el casos que efectivament en generen: 549 per al castellà-català i 411 per al català-castellà, (63% i 58% casos d'error del total de casos potencials enregistrats).

La gràfica següent mostra, per a cada direcció de llengües, el volum d'ocurrències associades a la variació estilística potencialment generadores de deficiències en l'alineació. La part gris de cada columna mostra el percentatge de casos que realment generen deficiències en l'alineació.

### Gràfica 5.1

[VERMELL]: Ocurrències que no generen realment una alineació deficient.

[GRIS]: Ocurrències que generen realment una alineació deficient.

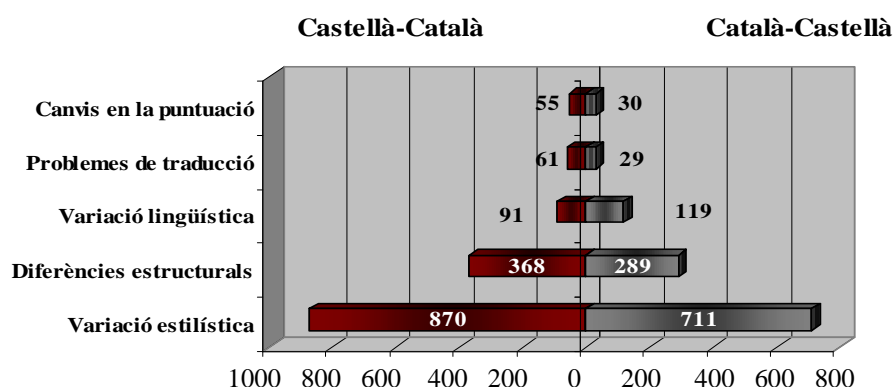


Gràfica 5.1 Distribució del total d'ocurrències potencialment generadores de deficiències en l'alineació

En conseqüència, les propostes principals d'actuació per tal de millorar l'alineador han d'incidir en les divergències d'estil entre els textos d'una i altra llengua, sense oblidar, però, la resta: divergències per diferències estructurals entre ambdues llengües (ocurrències potencialment conflictives: cast.-cat.: 368 / cat.- cast.: 289; ocurrències realment conflictives: cast.-cat.: 243 / cat.- cast.: 194), divergències en la variació lingüística (ocurrències potencialment conflictives: cast.-cat.: 91 / cat.-cast.: 119;

ocurrències realment conflictives: cast.-cat.: 60 / cat.- cast.: 83), divergències per problemes de traducció (ocurrències potencialment conflictives: cast.-cat.: 61 / cat.- cast.: 29; ocurrències realment conflictives: cast.-cat.: 23 / cat.-cast.: 16) i divergències per canvis en la puntuació (ocurrències potencialment conflictives: cast.-cat.: 55 / cat.- cast.: 30; ocurrències realment conflictives: cast.-cat.: 37 / cat.-cast.: 17).

## Gràfica 5.2

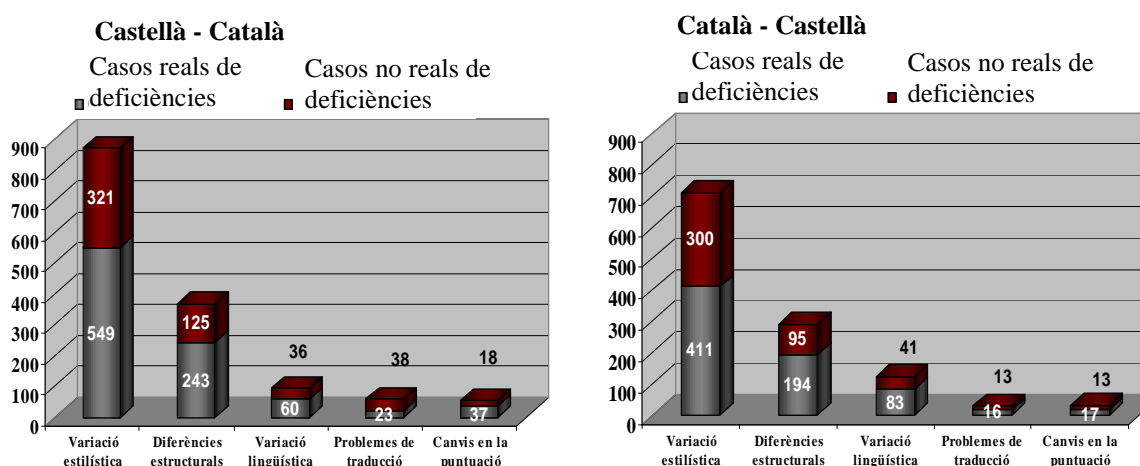


Gràfica 5.2 Distribució per camps temàtics de les ocurrències potencialment generadores de deficiències en l'alineació.

## Gràfiques 5.3 i 5.4

[VERMELL]: Ocurrències que no generen realment una alineació deficient.

[GRIS]: Ocurrències que generen realment una alineació deficient.



Gràfiques 5.3 i 5.4. Distribució per camps temàtics de les ocurrències realment generadores de deficiències en l'alineació sobre el total d'ocurrències potencials.

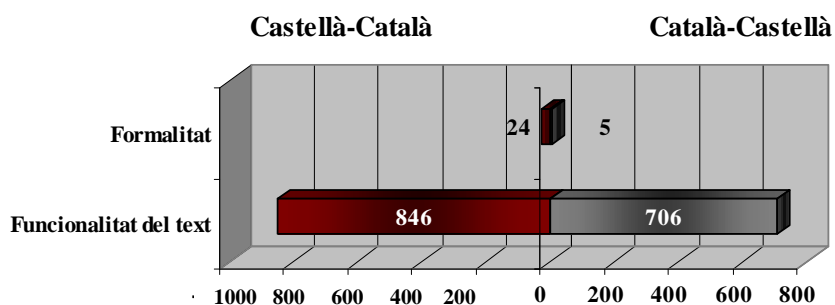
Gràfica 5.3: corpus castellà-català. Gràfica 5.4: corpus català-castellà

- En els diferents tipus de casos, la proporció de realitzacions detectades es manté similar independent de la llengua origen, amb un valor lleugerament superior en els textos castellà-català, excepte en la variació lingüística, en què el nombre de casos trobats és superior en els textos català-castellà. Això no obstant, aquesta excepció no sembla afectar el conjunt d'actuacions que caldrà dur a terme per millorar l'alineador.
- En el cas de les divergències per variació estilística entre les dues llengües, el major nombre correspon a aspectes relacionats amb la funcionalitat del text (ocurrències potencialment conflictives: cast.-cat.: 846 / cat.-cast.: 706; casos realment conflictius: cast.- cat.: 537 / cat.-cast.: 408), en front dels aspectes relacionats amb la formalitat (ocurrències potencialment conflictives: cast.-cat.: 24 / cat.-cast.: 5; ocurrències realment conflictives: cast.- cat.: 12 / cat.-cast.: 3).

### Gràfica 5.5

[VERMELL]: Ocurrències que potencialment generen alineacions deficientes en el corpus castellà-català.

[GRIS]: Ocurrències que potencialment generen alineacions deficientes en el corpus català-castellà.

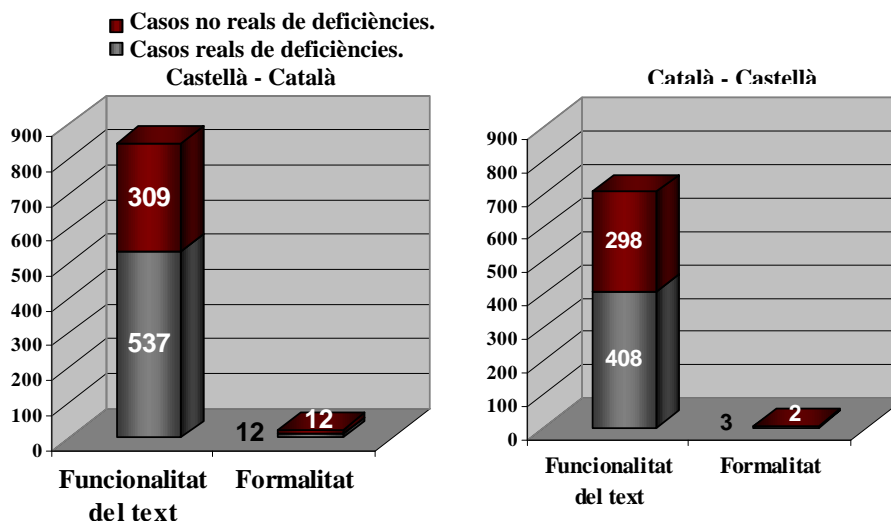


Gràfica 5.5. Divergències per variació estilística.  
Distribució de les ocurrències potencialment generadores de deficiències en l'alineació vinculades a la formalitat del text i a la seva funcionalitat.

**Gràfica 5.6 i 5.7:**

[VERMELL] : Ocurrences que no generen realment una alineació deficient.

[GRIS]: Ocurrences que generen realment una alineació deficient.



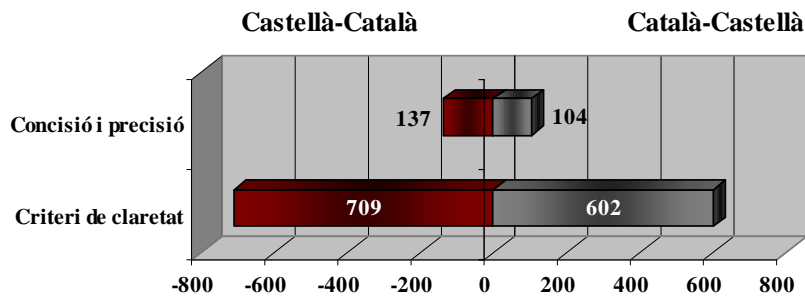
Gràfica 5.6 i 5.7 . Divergències per variació estilística.  
Distribució de les ocurrences realment generadores de deficiències en l'alineació sobre el total d'ocurrences potencials, vinculades a la formalitat del text i a la seva funcionalitat.  
Gràfica 5.6: corpus castellà-català. Gràfica 5.7: corpus català-castellà

Dins la funcionalitat, destaquen les divergències vinculades al criteri de la claredat (ocurrences potencialment conflictives: cast.-cat.: 709 / cat.-cast.: 602; ocurrences realment conflictives: cast.- cat.: 442 / cat.-cast.: 335), per damunt del de la concisió i la precisió (ocurrences potencialment conflictives: cast.-cat.: 137 / cat.-cast.: 104); ocurrences realment conflictives: cast.- cat.: 95 / cat.-cast.: 73).

**Gràfica 5.8**

[VERMELL]: Ocurrences que potencialment generen alineacions deficientes en el corpus castellà-català.

[GRIS]: Ocurrences que potencialment generen alineacions deficientes en el corpus català-castellà.

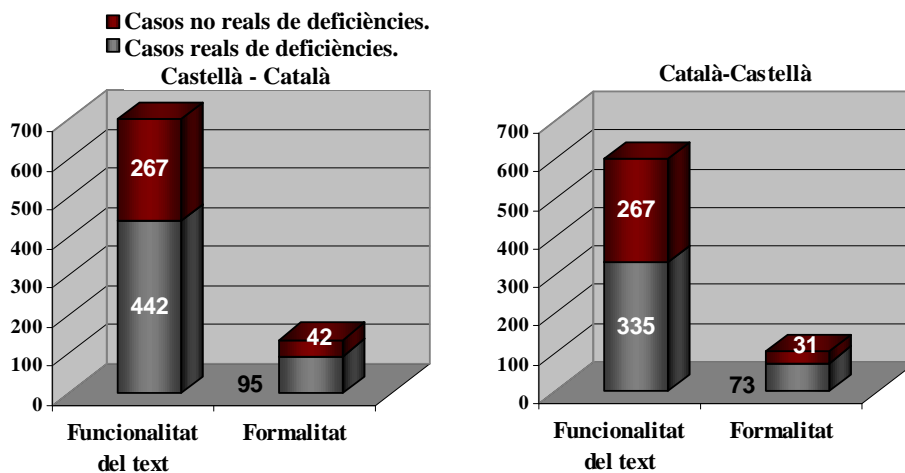


Gràfica 5.8. Distribució d'ocurrències potencialment generadores de deficiències en l'alineació relacionades amb la funcionalitat del text (concisió i precisió - claredat).

**Gràfica 5.9 i 5.10:**

[VERMELL] : Ocurrències que no generen realment una alineació deficient.

[GRIS]: Ocurrències que generen realment una alineació deficient.

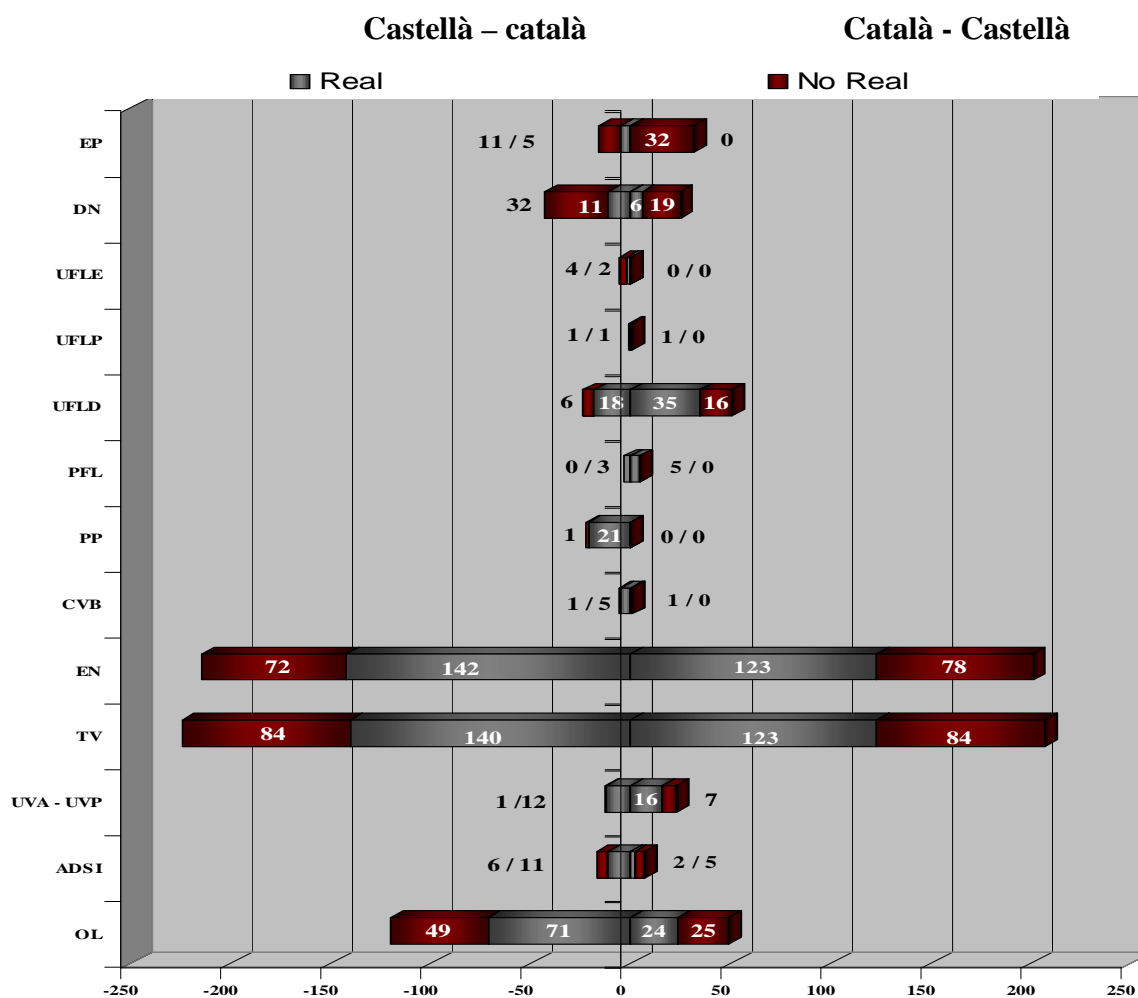


Gràfica 5.9 i 5.10. Divergències vinculades a la funcionalitat del text i a la formalitat. Distribució de les ocurrències realment generadores de deficiències en l'alineació sobre el total d'ocurrències potencials, vinculades a la funcionalitat del text i a la seva formalitat.

Gràfica 5.9: corpus castellà-català. Gràfica 5.10: corpus català-castellà

- Per blocs, la variació estilística es distribueix en el detall de la manera següent:

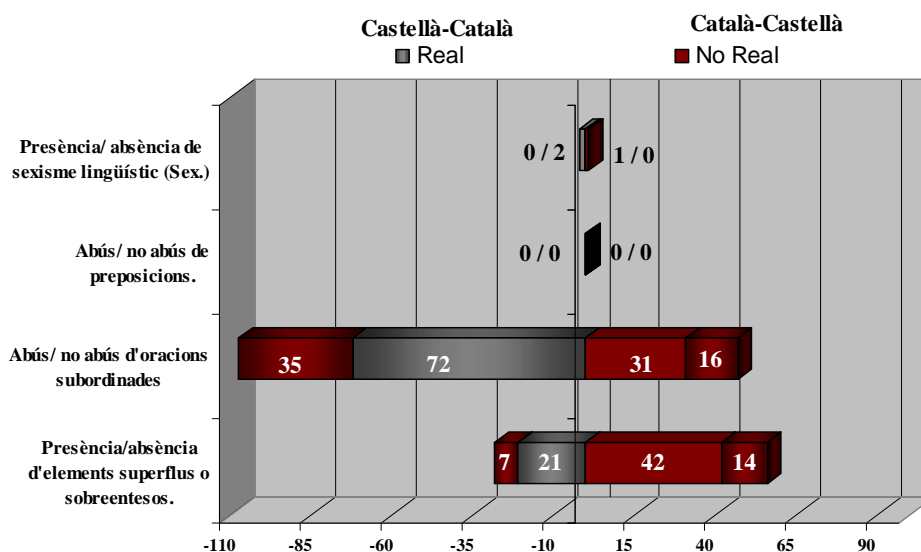
Gràfica 5.11



Taula	Descripció
OL	Ordre lògic de l'oració.
ADSI	Addició/ supressió d'informació.
UVA - UVP	Ús de la veu activa i de la veu passiva.
TV	Temps verbals.
EN	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (Estruc.Nom-Verb)
CVB	Construccions amb verb buit.
PP	Paraules planeres i més usuals/cultismes.
PFL	Presència freqüent/ limitada d'adverbis acabats en <i>-ment</i> (Adv.-ment).
UFLD	Ús freqüent/ limitat dels demostratius.
UFLP	Ús freqüent/ limitat dels possessius.
UFLE	Ús freqüent/ limitat d'estructures pronominals.
DN	Els determinants davant de nom.
EP	Enllaços precisos/ poc precisos o absents.

Gràfica 5.11. Detall de les divergències vinculades a la funcionalitat del text (claredat). Distribució de les ocurrències realment generadores de deficiències en l'alineació sobre el total d'ocurrències potencials, vinculades a cadascun dels subcasos relacionats amb la claredat. Contrast entre el corpus castellà-català i el corpus català-castellà.

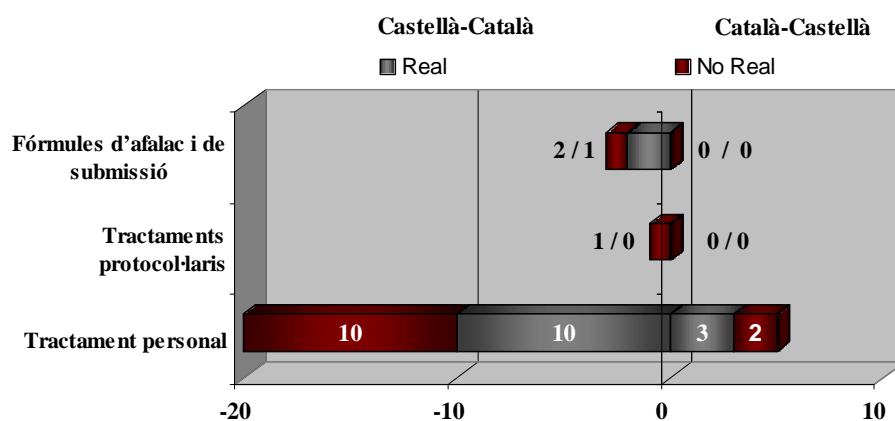
### Gràfica 5.12



Gràfica 5.12. Detall de les divergències vinculades a la funcionalitat del text (precisió i concisió).

Distribució de les ocurrències realment generadores de deficiències en l'alineació sobre el total d'ocurrències potencials, vinculades a cadascun dels subcasos relacionats amb la precisió i la concisió. Contrast entre el corpus castellà-català i el corpus català-castellà.

### Gràfica 5.13



Gràfica 5.13. Detall de les divergències vinculades a la formalitat del text. Distribució de les ocurrències realment generadores de deficiències en l'alineació sobre el total d'ocurrències potencials, vinculades a cadascun dels subcasos relacionats amb la formalitat. Contrast entre el corpus castellà-català i el corpus català-castellà.

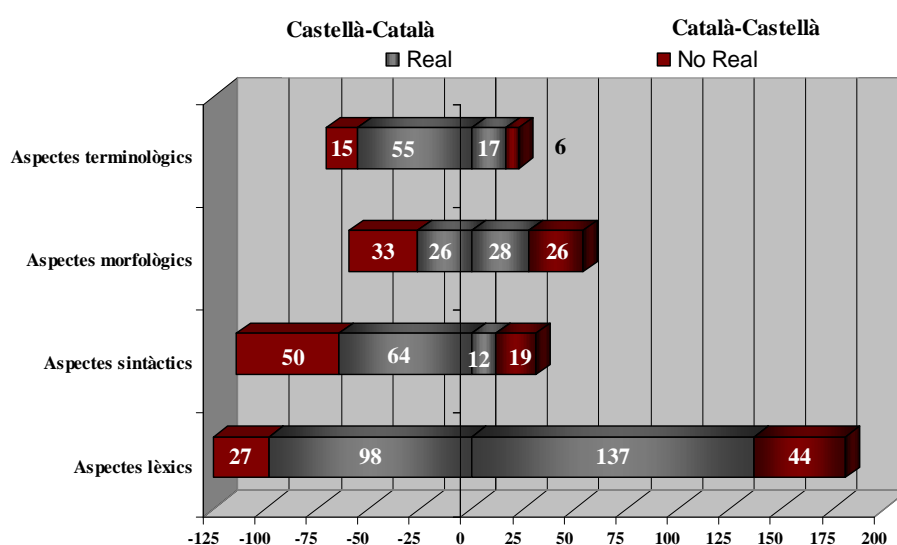
Aquestes figures posen de relleu els aspectes en què caldrà centrar-se més per neutralitzar les possibles deficiències d'alineació; això és, els aspectes relacionats amb



els canvis en : a) els temps verbals, b) l'estructura oracional (nominal/adjectiva // verbal), c) l'ordre els elements dins la frase i d) abús/no abús d'oracions subordinades.

- Pel que fa a les dificultats d'alineació per diferències en l'estructura de les llengües, cal destacar els aspectes lèxics (potencials: cast.-cat.:125 / cat.-cast.: 181 ; reals: cast-cat. : 98 / cat-cast. 137) -essencialment canvis de el nombre de mots de la unitat lèxica-, seguit dels aspectes sintàctics (potencials: cast.-cat.: 114 / cat.-cast.: 31; reals : cast.-cat. : 64 / cat.-cast. : 12), dels aspectes morfològics (potencials : cast.-cat.: 59 / cat.-cast.: 54 ; reals : cast.-cat. : 26 / cat.- cast. : 28) -especialment motivats pel canvi de gènere-, i dels aspectes terminològics (potencials : cast.-cat.: 70 / cat.-cast.: 23 ; reals : cast.-cat. : 55 / 17) -bàsicament canvis en el nombre de mots de la unitat terminològica (sobretot en els textos castellà-català), així com diferent composició interna de les unitats oracionals especialitzades (sobretot en els textos català-castellà).

**Gràfica 5.14**

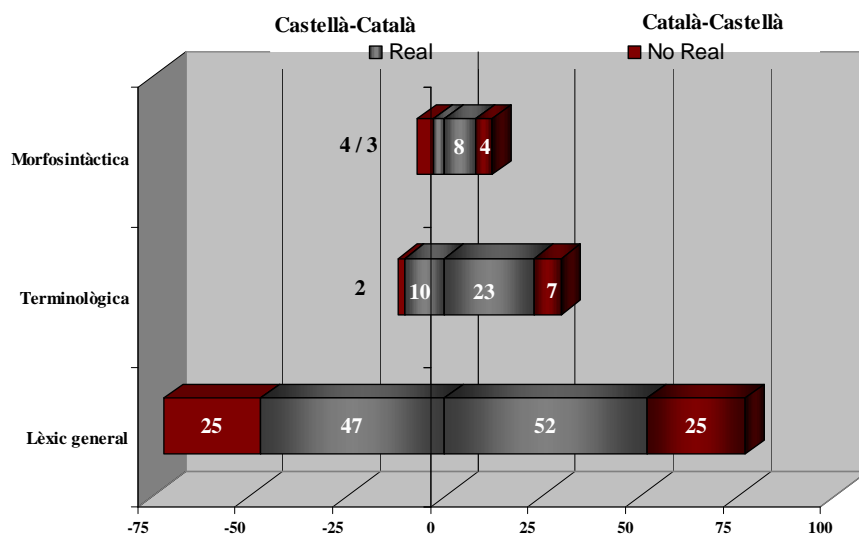


Gràfica 5.14. Detall de les divergències per diferències en l'estructura de les llengües. Distribució de les ocurrències realment generadores de deficiències en l'alineació sobre el total d'ocurrències potencials. Contrast entre el corpus castellà-català i el corpus català-castellà.

- Quant a dificultats d'alineació per la variació lingüística, destaca la variació en el lèxic general (potencials: cast.-cat.: 72 / cat.-cast.: 77; reals: cast.- cat. : 47 // cat.- cast. : 52 ), molt per damunt de la terminològica (potencials : cast.-cat.: 12

/ cat.-cast.: 30; reals : cast.-cat. : 10 / cat.- cast. : 23) i de la morfosintàctica (potencials : cast.-cat.: 7 / cat.-cast.: 12 ; reals : cast.- cat. : 3 / cat.- cast.: 8).

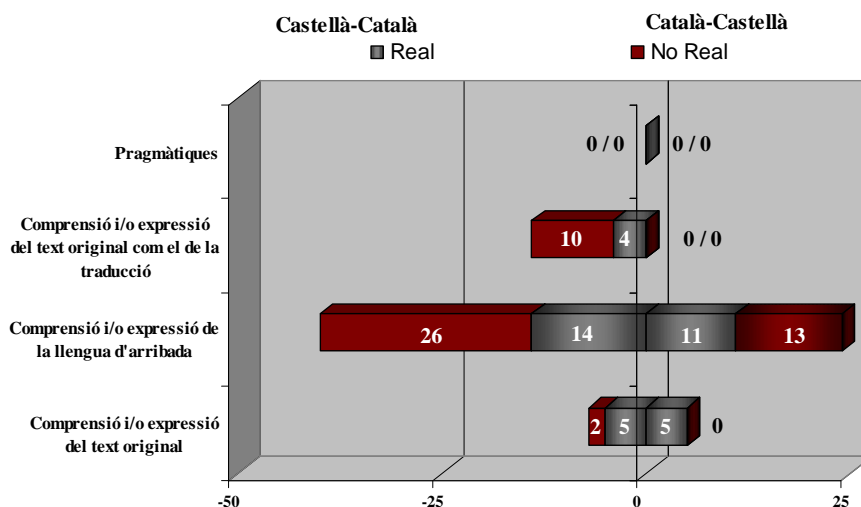
Gràfica 5.15



Gràfica 5.15. Detall de les divergències per variació lingüística. Distribució de les ocurrències realment generadores de deficiències en l'alineació sobre el total d'ocurrències potencials. Contrast entre el corpus castellà-català i el corpus català-castellà.

- Sobre divergències a causa de la traducció, el major nombre de casos trobats corresponen a qüestions relacionades amb la comprensió i/o expressió de la llengua d'arribada (potencials: cast.-cat.: 40 / cat.-cast.: 24; reals: cast.- cat.: 14 / cat.- cast.: 11) - especialment per qüestions de gramàtica i de la no aplicació dels criteris d'estil recomanats-, seguides de les qüestions relacionades tant amb la comprensió i/o l'expressió del text original com el de la traducció (potencials: cast.-cat.: 14 / cat.-cast.: 0; reals: cast.- cat.: 4 / cat.- cast.: 0), i de les qüestions que afecten la comprensió i/o expressió del text original (potencials: cast.-cat.: 7 / cat.-cast.: 5 ; reals: cast.- cat.: 5 / cat.- cast.: 5).

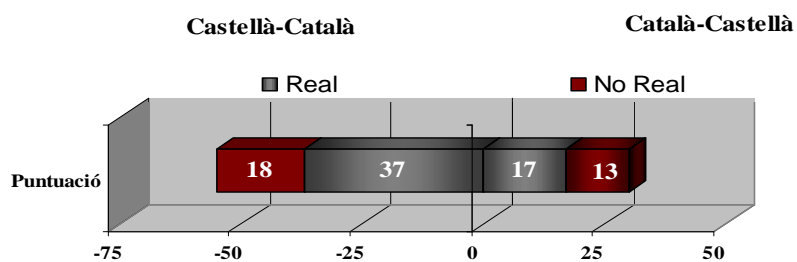
## Gràfica 5.16



Gràfica 5.16. Detall de les divergències a causa de la traducció.

- En relació amb les divergències en la puntuació, destaquem que s'ha constatat un nombre total de casos potencialment conflictius de 55 per al cast.-cast. i de 30 per al cat.-cast., dels quals n'hi ha 37 de reals per al cast.-cat.- i 17 per al cat.-cast.

## Gràfica 5.17



Gràfica 5.17. Detall de les divergències per variació en la puntuació. Distribució de les ocurrències realment generadores de deficiències en l'alineació sobre el total d'ocurrències potencials. Contrast entre el corpus castellà-català i el corpus català-castellà.

- En el conjunt de les dades, podem observar que es manté una proporció bastant sòlida entre el nombre d'ocurrències potencials de cada cas (susceptibles de generar una alineació deficient) i el nombre d'ocurrències reals de cada cas

(que efectivament generen deficiències en l'alineació) enregistrades. Això confirma, doncs, la validesa de la informació en relació amb les propostes d'actuació que caldrà dur a terme per millorar l'eina.

- Aquestes mateixes dades posen també de manifest la qualitat inicial del programa ALINEA, capaç de resoldre satisfactòriament un nombre considerable de casos aparentment difícils de ser alineats correctament. No obstant això, també confirma la necessitat d'introduir-hi millores per augmentar el percentatge de casos alineats amb èxit (objectiu últim del nostre treball).
- Pel que fa a la introducció d'aquestes possibles millores, cal valorar prèviament quines han de ser les característiques principals de l'eina: els resultats del processament del nostre corpus revelen que estem al límit entre el que pot tolerar un alineador capaç de treballar amb textos reals i, consegüentment, capaç d'enfrontar-se amb una presència d'errors gramaticals relativament habitual, i el que pot tolerar un alineador més estricte gramaticalment. Un i altre cas tenen avantatges i inconvenients. Així, en el primer cas, el fet de no ser sensible a una part dels errors, permetria alinear qualsevol material per imperfecte que fos, però en canvi, no serviria com a eina de validació; el segon cas, en canvi, només acceptaria materials gramaticalment de qualitat, però es podria emprar per detectar errors en la traducció de l'original. La preferència per un o altre tipus de programa segons els interessos de l'usuari revela una idea de fons vàlida per a l'estat actual de l'eina: no necessàriament hem de pretendre corregir les alineacions deficientes quan aquestes són degudes a traduccions de poca qualitat o a originals d'escassa qualitat lingüística.

Així, atesos els resultats que acabem de presentar i les consideracions fetes, proposem una millora d'ALINEA que mantingui la capacitat de treballar amb textos reals però més sòlid en l'alineació. En conseqüència considerem que la millora ha de centrar-se en dues grans línies d'actuació:

1. Dotar el programa d'un diccionari complementari bilingüe català-castellà i castellà-català, que aglutini totes aquelles ocurrències localitzades en el corpus fàcilment resoltes amb una simple llista d'equivalències en l'altra llengua.

2. Per donar resposta a la resta d'ocurrències i de casos, enriquir el programa amb informació addicional que reculli els trets més rellevants de la pràctica i de l'estil de redacció que caracteritza el llenguatge de les sentències en català i en castellà. Aquesta informació haurà de ser transformada posteriorment en petites regles genèriques capaces de ser integrades en el programa informàtic. Ens referim, per exemple, a regles capaces de solventar diferències sistemàtiques en el nombre de mots (1 mot/ 2 mots; 2 mots/ 1...), de solucionar qüestions sobre temps verbals (forma perifràstica / forma orgànica...), de resoldre aspectes sobre diferències en l'estructura oracional, ja sigui respecte del conjunt de l'oració (estructura de relatiu / estructura de gerundi...) o simplement alteració en l'ordre dels elements, de resoldre divergències en l'ús de la puntuació, etc.

Una i altra línia d'actuació seran desenvolupades en el subcapítol que presentem a continuació, que duu per títol "Aplicació".

## 5.2 Aplicació

Tenint en compte els resultats que acabem de presentar i les propostes d'actuació que hem fet per millorar l'eina, és ara el moment de desenvolupar-les en forma d'aplicació. En primer lloc (5.2.1), ens centrarem en el diccionari (complementari) i, posteriorment (5.2.2), en el paquet d'informació addicional.

### 5.2.1 Diccionari (complementari)

*No todos los diccionarios son iguales, ni sirven para las mismas cosas, como bien sabemos quienes los tenemos como instrumento de trabajo cotidiano, y todas aquellas personas que acuden a consultarlos con cierta asiduidad. La pregunta para el profano es inevitable: ¿en qué se diferencian? Los hechos, pese a ser evidentes, son tozudos y no tienen fácil explicación. [Manuel Alvar Ezquerro, 1994: 3]*

#### 5.2.1.1 Introducció

Com ja hem apuntat a 5.1.2, parlar de discrepàncies en l'alineació no implica necessàriament parlar de problemes. Des d'aquest punt de vista –dèiem– l'anàlisi del nostre corpus permet distingir dos gran tipus de discrepàncies en l'alineació: a) les qüestions de diccionari, és a dir, qüestions que poden resoldre's per mitjà de la utilització d'un diccionari d'equivalències bilingüe i que, per tant, no poden ser considerades problemes; i b) les qüestions de pràctica i estil, qüestions que no podrà resoldre el diccionari, i que només poden quedar solventades – en els casos que realment tinguin solució i escaiguin– mitjançant l'aplicació d'un paquet de mesures especials que continguin criteris específics per a cada tipus de discrepància.

A continuació ens centrarem en el primer tipus. Intentarem analitzar el perfil dels elements detectats en el corpus que es corresponen amb les qüestions de diccionari i, a partir d'aquí, dissenyar un producte (diccionari complementari) que s'ajusti a les necessitats del programa per millorar-ne els resultats, en relació amb la realitat d'aquest corpus d'especialitat.

### 5.2.1.2 Casos associats a les qüestions de diccionari

#### 5.2.1.2.1 Caracterització de les unitats lingüístiques que apareixen en el discurs especialitzat

Per essència, tots els casos associats a les qüestions de diccionari es defineixen pel seu caràcter de peça lèxica o de combinatòria lèxica. En el nostre treball, des d'un enfocament comunicatiu, partim d'una concepció discursiva i textual del conjunt d'unitats lèxiques existents: considerem que aquestes s'insereixen en el discurs, entès en un sentit ampli: el text i el context (condicions de producció, transmissió i recepció). Aquesta perspectiva és la que ens guiarà en l'estudi de les unitats lèxiques i fraseològiques recollides en el nostre corpus (català-castellà i castellà-català).

Partim de la idea del lexicó d'entrada plena (Jackendorff, 1975), en què el component lèxic d'una llengua inclou els morfemes, les paraules i les combinatòries restrictives de paraules. El fet que ens situem dins un discurs especialitzat també ens obliga a tenir en compte que dins el component lèxic s'inclou la terminologia i la fraseologia especialitzada.

Començarem la nostra anàlisi centrant-nos en les peces lèxiques o de combinatòria lèxica de la llengua general (LG) i posteriorment estudiarem les que es relacionen estrictament amb els llenguatges d'especialitat.

Com ens recorda Mascaró (2002: 474), la divisió clàssica dels mots en classes inclou el nom, l'adjectiu, el verb, l'adverbi, la preposició, l'article, el pronom, la conjunció i la interjecció. Els cinc primers constitueixen el nucli del seu sintagma (és a dir, del sintagma nominal, del sintagma adjectival, del sintagma verbal, del sintagma adverbial i del sintagma preposicional). El pronom també pot constituir o formar part d'un sintagma nominal. Així mateix, actualment se sol emprar el terme *determinant*, que s'aplica als elements que apareixen predominantment en la posició d'especificador del SN, i que inclou l'article, els possessius, els demostratius, els numerals i els indefinits. La conjunció sol aparèixer com a complementador, és a dir, com a element inicial de l'oració; mentre que la interjecció es considera una categoria especial, que sovint fa la funció d'una oració i apareix sempre en una modalitat especial, de tipus exclamatiu o apel·latiu.

Des d'una perspectiva estrictament funcional, algunes de les paraules que la tradició gramatical considera pertanyents a classes de paraules diferents, poden agrupar-se dins una única categoria. És el cas de certes classes de paraules (anomenades *categories funcionals*) que poden funcionar indistintament com a pronoms o com adjectius. D'aquesta manera establim vuit tipus de categories funcionals: cardinals, demostratius, quantificadors, indefinits, ordinals, possessius, relatius i interrogatius. L'etiquetari del corpus tècnic<sup>311</sup> aprofitat per ALINEA segueix justament aquest punt de vista i aglutina aquestes vuit categories dins una etiqueta específica comuna: especificador (E), diferent, doncs, de la de l'adjectiu (J) i la del pronom (R).

Així, el conjunt de categories lèxiques que pren en consideració el programa són les següents: determinant<sup>312</sup>, conjunció, adverbí, especificador (cardinals, demostratius, quantificadors, indefinits, ordinals, possessius, relatius i interrogatius), adjectiu (qualificatius, alguns possessius i indefinits)/ (verb) participi, interjecció, adjectiu, locució (conjuntiva, adverbial, prepositiva), nom, preposició, pronom i verb.

L'alineació del nostre corpus amb ALINEA ha posat de relleu la dificultat d'alinejar tot un conjunt d'unitats més grans del que és estrictament un mot.

Efectivament, seguint el contínuum del lèxic a la sintaxi, des d'un criteri de descripció basat en el tipus d'estructura sintagmàtica, considerem que existeixen tota una sèrie de combinacions de mots constituïdes sintàcticament (tenen una estructura complexa), que són de naturalesa diversa: a) gramatical, b) lèxica o c) fraseològica. Així parlem d'estructures que funcionen com a unitats gramaticals (locucions gramaticals), d'estructures que funcionen com a paraules o extensions de paraules (sintagmes lexicalitzats amb valor lèxic –locucions nominals- o amb valor fraseològic –locucions adjectivals, verbals i adverbials-), i d'estructures que funcionen com a expressions o oracions autònomes (unitats fraseològiques –refranys i expressions fixades-).

---

<sup>311</sup> El programa que serveix per explotar aquest corpus tècnic és BWANANET. Per a informació més detallada sobre aquest programa, vg. [www.iula.upf.es/corpus/corpus.htm](http://www.iula.upf.es/corpus/corpus.htm).



Els sintagmes lexicalitzats i les unitats fraseològiques comparteixen diverses propietats lèxiques (Lorente, 2002): a) de forma semblant a les paraules simples, els parlants les incorporen en la seva competència lèxica íntegrament, és a dir, no les construeixen espontàniament en el discurs; b) tendeixen a la fixació formal (els sintagmes nominals lexicalitzats presenten una estructura que no admet inserció d'elements en el seu interior, mentre que en les unitats fraseològiques hi ha una escala gradual des d'expressions plenament fixades a d'altres que admeten la inserció d'elements o la flexió d'algun dels seus formants; c) una gran part tenen un significat no composicional, sovint de base metafòrica (*ficar els peus a la galleda*).

Des d'una perspectiva comparativa (translingüística), els sintagmes lexicalitzats poden equivaldre a un sol mot, a un sintagma similar o a un ben diferent.

Aquestes coincidències formals i semàntiques revelen la complexitat inherent en el tractament del fenomen fraseològic, que fa que no hi hagi un consens clar respecte a les denominacions ni als continguts.

Així, en l'estudi de les combinacions de paraules, distingim tradicionalment tres grans blocs: la lingüística de l'antiga Unió Soviètica i d'altres estats del bloc oriental (Vinogradov, Mel'čuk, Dobrovol'skij, Fleischer, Gläser, Wotjak, Zgusta, etc.)<sup>313</sup>; l'estructuralisme europeu occidental, antic –especialment l'escola de Genfer- i nou (Häusermann, Schmid, Rossenbeck, Kühn, Hausmann, Burgschmidt i Perkins, Zuluaga, Burger, Palm, etc.)<sup>314</sup>; i la lingüística nordamericana<sup>315</sup> – gramàtica generativa

<sup>312</sup> Pel que fa a la consideració dels determinants, els etiquetaris de l'IULA segueixen les descripcions d'Alarcos (1994) per al castellà i de Badia (1994) per al català. En el cas de la llengua castellana, seguint l'observació de la RAE, es pren en consideració l'article neutre *lo*.

<sup>313</sup> Com explica Corpas (1998 : 162), per als lingüistes del bloc soviètic i de l'Europa de l'est, la fraseologia, en sentit estricte, engloba unidades fijas, funcionalmente equivalentes a una categoría gramatical dada, que pueden ser inmotivadas y semánticamente compactas (“adherencias”), como “hacer de tripas corazón”; o bien presentan cierto grado de motivación y composicionalidad (“unidades”), por ejemplo, tabla de salvación. La fraseologia, en sentit ampli, inclou, a més, otras unidades superiores del tipo “Las paredes oyen” y “Buenos días” (“expresiones, refranes, citas, locuciones proverbiales”), y las combinaciones de palabras que, aún siendo motivadas y (parcialmente) compositivas, presentan restricciones de combinación en alguno de sus componentes, como “entablar conversación” y “dar comienzo” (“combinaciones fraseológicas”).

<sup>314</sup> En els darrers anys, els estudis emmarcats dins el bloc europeu es centren en el funcionament de les unitats idiomàtiques del discurs i deixen en un segon terme les disquisicions teòriques sobre el concepte d'unitats fraseològica.

transformacional, juntament amb altres teories competidores, com la semàntica generativa o la teoria estratificacional- (Nattinger, Alexander). L'adscripció a un o altre corrent de la investigació fraseològica determina la definició del concepte de fraseologia així com els tipus d'unitats considerades pertanyents a aquest univers.

Pel que fa a les denominacions, com assenyalen Thomas (1993: 57) i també Blais (1993: 51) des de plantejaments teòrics diferents, s'ha emprat indistintament –o, almenys, amb una diferenciació inapreciable–, per referir-se a unitats diverses entre la paraula i la frase, amb denominacions tan variades com fraseologismes, unitats fraseològiques, expressions fixes i fixades, expressions idiomàtiques, locucions, co-ocurrències, col·locacions<sup>316</sup>, frases fetes, etc. Fins i tot entre autors contemporanis d'una mateixa tradició i llengua es produeixen variacions en les denominacions.

Per distingir les unitats considerades pertanyents a l'univers fraseològic respecte d'altres unitats lingüístiques, el criteri d'inclusió per excel·lència és el semàntic, però altres criteris com són l'estabilitat i la fixació d'aquestes unitats també tenen la seva importància segons el corrent en què s'ha adscrit la investigació<sup>317</sup>.

Sager (1992 : 586-587), tenint en compte les dimensions conceptual, semàntica i sintàctica, descriu així les característiques de les unitats fraseològiques:

*It is amazing, that there should have been so much unanimity about the central issues in phraseology despite the considerable diversity of designations and the obvious lack of clear definition of what constitutes a phraseological unit [...]. Conceptually, phrases may or may not be representative of concepts. Semantically, phrases can range from fixed sense units to looser combinations of meanings which are part of the cognitive process. Syntactically, phrases have the role of functional units in their own right, in principle, with the same freedom of combinations as words.*

<sup>315</sup> A més dels treballs de lingüistes nordamericans, també cal incloure aquí els de lingüistes anglosaxons del Regne Unit o de l'Europa continental. Tots aquests estudis prenen el criteri d'idiomaticitat o d'opacitat semàntica com a criteri bàsic d'inclusió, independentment de la funció sintàctica que exerceixi la unitat en qüestió. Per a ells la unitat bàsica d'estudi és l'idiom. Els autors d'aquest corrent es centren en la compilació de diccionaris idiomàtics, que inclouen unitats i combinacions lèxiques molt heterogènies. L'assistematicitat conceptual i la diversitat terminològica són freqüents en els lingüistes d'aquest bloc.

<sup>316</sup> Des del marc teòric de la lingüística de corpus, també anomenades concurrències.

<sup>317</sup> Com exposa M. Kótova (1988: 247-256), els criteris d'inclusió emprats pels lingüistes de l'antiga Unió Soviètica i de l'Est d'Europa han estat generalment més amplis que en els altres dos blocs.

En explicar les característiques sintàctiques d'aquestes unitats, Sager dóna una rellevància especial a les combinacions més o menys lliures.

Per la seva banda, Corpas (1998) parteix d'una concepció àmplia de la fraseologia, que engloba

*todas aquellas combinaciones formadas por al menos dos palabras y cuyo límite superior se sitúa en la oración compuesta, caracterizadas por una alta frecuencia de aparición en la lengua y de coaparición de sus elementos integrantes, así como la institucionalización, la estabilidad, la idiomatización y la variación que dichas unidades presentan en diverso grado.* [Corpas, 1998: 171-172]

Per a la classificació de les unitats que constitueixen l'univers fraseològic, l'autora adopta com a premissa la combinació dels criteris d'enunciació<sup>318</sup> i fixació<sup>319</sup>. Així distingeix entre “col·locacions” (unitats fixades només en la norma; sintagmes completament lliures als quals l'ús ha conferit un cert grau de restricció combinatòria), locucions (unitats fixades en el sistema)<sup>320</sup>, i enunciats fraseològics (unitats que constitueixen enunciats i actes de parla per ells mateixos, a més d'estar fixats en la parla i formar part del referent sociocultural de la comunitat parlant<sup>321</sup>).

<sup>318</sup> Per enunciat s'entén una *unidad de comunicación mínima, producto de un acto de habla, que corresponde generalmente a una oración simple o compuesta, pero que también puede constar de un sintagma o de una palabra.* [Manual de fraseología española, (Biblioteca Románica Hispánica), Madrid: Gredos, 1996, p. 56.]

<sup>319</sup> Per fixació s'entén la *reproducción de estas unidades en calidad de combinaciones previamente hechas.* [Corpas, 1998: 172]

<sup>320</sup> Quant a les locucions, les subclassificacions existents parteixen de criteris semàntics, pragmàtics i sintàctics. Corpas es decanta pel darrer criteri; això és, la funció que desenvolupa cada locució i l'equivalència que estableix amb cadascun dels diferents sintagmes oracionals, sense oblidar el criteri de classe basat en el nucli del sintagma del qual es tracta. Així, distingeix 7 tipus de locucions: 1) locucions nominals, que fan la mateixa funció que un substantiu o un sintagma nominal; 2) locucions adjectives, que, igual que els adjectius, exerceixen les funcions oracionals bàsiques d'atribució i de predicació; 3) locucions adverbials, amb una gran complexitat sintàctica i que solen fer les funcions de complement circumstancial o de modificador oracional (algunes són plurifuncionals); 4) locucions verbals, que expressen processos i equivalen a un sintagma verbal; 5) locucions prepositives, que constitueixen el nucli d'un sintagma prepositiu; 6) locucions conjuntives, que no formen sintagmes per elles mateixes ni en poden ser el nucli, però que comparteixen els trets definitoris de les unitats d'aquesta segona esfera; poden ser coordinants o subordinants, o bé relacionen paràgrafs, oracions o parts d'oracions; 7) locucions clausals, formades per diversos sintagmes dels quals al menys un és verbal; tenen subjecte i predicat, però no formen oracions completes perquè necessiten actualitzar algun actant en el discurs.

<sup>321</sup> Pel que fa als enunciats fraseològics, l'autora els subdivideix en dos grans grups: a) parèmies i b) fórmules rutinàries. Les parèmies presenten autonomia textual, mentre que les fórmules tenen dependència situacional. Una segona diferència, d'ordre semàntic, és que les parèmies tenen un significat referencial, mentre que en el cas de les fórmules és predominantment social, expressiu o discursiu.

En el nostre estudi també partim d'una concepció àmplia del fenomen fraseològic, que abraça tots els elements dels quals ja hem parlat: elements gramaticals complexos (locucions gramaticals), sintagmes amb valor lèxic o fraseològic (locucions nominals i locucions adjectivals, verbals i adverbials, respectivament) i les oracions completes i autònomes (refranys i expressions fixades).

A banda dels criteris formals ja esmentats (grau de fixació a partir de la inserció interna d'especificadors i modificadors, autonomia o inclusió en la sintaxi oracional), en la distinció entre aquests tres tipus d'unitats tenim en compte també criteris semàntics (naturalesa denotativa o connotativa, presència de metàfores, motivació d'aquestes figures, alternança de variants literals i variants figurades, relacions d'hiperonímia i de cohiponímia) i criteris pragmàtics (pertinença de les unitats a la llengua comuna o als llenguatges d'especialitat, recurrència de determinades estructures en àmbits temàtics específics, expressivitat o caràcter eufemístic d'algunes unitats, correlació entre algunes locucions i determinats registres lingüístics). En aquest sentit, seguim la proposta de Lorente (2002: 833-887).

A continuació presentem les denominacions vinculades a la classificació d'aquestes unitats de la llengua general:

*Unitats fraseològiques:*

Són estructures oracionals autònomes que es corresponen amb les nocions de frases fetes, dites, màximes, proverbis, parèmies, refranys (Lorente, 2002: 885). Es tracta d'unitats amb un cert grau de lexicalització.

*Locucions:*

La denominació comuna de locució inclou dos grans grups d'estructures sintàctiques: a) les contruccions que funcionen com a elements gramaticals (locucions gramaticals – conjuntives, prepositives, quantificacionals<sup>322</sup>-) i b) les que funcionen com els mots de

---

<sup>322</sup> *Les locucions quantificacionals són sintagmes nominals que funcionen com a determinants quantificadors i estan formades preferentment per un determinant indefinit i un nom que regeix un sintagma preposicional, encapçalat per la preposició de. [...] Les locucions quantificacionals es distingeixen dels determinants numerals i dels indefinits perquè indiquen quantitats indeterminades i variables, interpretades només per aproximació. [Lorente 2002 (GCC) : 849-850]*

Exemples : una mica de, una colla de, una pila de, un niu de.

la llengua (locucions lèxiques –nominals, verbals, adjectivals, preposicionals-<sup>323</sup> ). D'acord amb Lorente (2002: 852), les locucions verbals<sup>324</sup>, adjectivals<sup>325</sup> i adverbials<sup>326</sup> formen part de la fraseologia - encara que algunes estiguin molt fixades o siguin molt idiomàtiques- i , per tant, es consideren unitats fraseològiques.

*Expressions lexicalitzades de funció expressiva :*

Inclouen salutacions, elements d'introducció i cloenda d'un discurs, fórmules de cortesia i protocol, interrupcions de torn de paraula, expressions exclamatives, etc.; poden tenir una certa autonomia oracional però que solen estar molt relacionades amb el tipus de text en què apareixen (lligades a determinats actes comunicatius)<sup>327</sup>. Estructuralment són sintagmes nominals, verbals o oracions que poden constituir un únic acte de parla o estar inserits dins d'actes de parla més amplis. Des d'un punt de vista comunicatiu, solen correspondre's amb enunciats de funció expressiva o emotiva, fàtica o conativa.

*Fraseologismes:*

Es corresponen amb estructures oracionals completes que poden configurar un acte de parla autònom. Engloben les oracions de significat complet que contenen una sentència ètica. Molt sovint es corresponen amb estructures duals i quasi sempre tenen un significat metafòric o bé contenen una metàfora. Inclouen les frases fetes<sup>328</sup>, les dites,

<sup>323</sup> Les locucions lèxiques exerceixen les funcions sintàctiques de subjecte, predicat, complement argumental o adjunt.

<sup>324</sup> Les locucions verbals estan construïdes per sintagmes que, des d'un punt de vista estructural, tenen com a nucli un verb. Exemples de locucions verbals: fer nosa, fer riure, fer-la grossa, tenir sort, tenir el cul llogat, plantar cara, etc. Per a més detalls vg. GCC (2002: § 8.2.2.1).

<sup>325</sup> Les locucions adjectivals són sintagmes adjectivals format per un adjectiu, que funciona com a nucli, i un complement preposicional o comparatiu. Poden formar part d'un sintagma nominal, quan modifiquen un nom, o bé funcionar com a atributs de verbs. Exemples de locucions adjectivals : llarg com un cent peus, nou de trica, més contenta que un gínjol. Per a més detalls, vg. GCC (2002: § 8.2.2.2.).

<sup>326</sup> Les locucions adverbials són estructures sintagmàtiques integrades per classes de mots generalment distintes de l'adverbi que funcionen com a modificadors de sintagmes verbals o d'oracions. Exemples de locucions adverbials: de bon matí, de dalt a baix, fa un parell d'anys, al cul del món.

<sup>327</sup> Les construccions lexicalitzades de funció expressiva tenen una motivació lligada a les funcions de llenguatge conativa, fàtica o emotiva. Exemple: ¡Quins nassos!, Il·lustríssim Senyor, Així ho mano i ho signo (en una interlocutòria).

<sup>328</sup> Segons el DIEC, una frase feta és una expressió d'ús corrent en la llengua ; frase que té una forma estereotipada invariable, el significat de la qual no pot ser deduït del significat dels seus components.

les màximes, les parèmies o proverbis<sup>329</sup> i els refranys<sup>330</sup>. El cert grau de lexicalització que presenten permet considerar-les unitats fraseològiques<sup>331</sup>.

Després d'aquestes consideracions, presentem de forma esquemàtica el conjunt d'unitats lingüístiques pertanyents a la llengua general (LG):

**a. Unitats lèxiques**

a.1. monolexemàtiques

- noms, adjectius, verbs, adverbis, preposicions...

a.2. polilexemàtiques

- locucions lèxiques nominals

**b. Locucions gramaticals**

- locucions conjuntives

- locucions prepositives

- locucions quantificacionals

**c. Unitats fraseològiques**

- locucions verbals, locucions adjectivals i locucions adverbials

- expressions lexicalitzades de funció expressiva

- fraseologismes oracionals

Taula 5.10. Unitats lingüístiques del discurs general

Un cop analitzades les unitats lingüístiques de LG, ens centrem ara en l'estudi de les peces lèxiques i de combinatòria lèxica relacionades directament amb els llenguatges d'especialitat (LE).

El marc teòric que hem triat per donar compte d'aquesta realitat és la Teoria Comunicativa de la Terminologia –TCT- (Cabrè, 1999). La tria d'aquest model teòric es

<sup>329</sup> El DIEC defineix el proverbi com una màxima, dita, d'ús popular, antiga, esp. que conté un ensenyament.

<sup>330</sup> El DIEC defineix el refrany com una frase que en sentit directe o al·legòric, i generalment de forma sentenciosa i el·líptica, expressa un pensament a manera de judici en què es relacionen almenys dues idees.

justifica per la necessitat de vincular la peça lèxica o de combinatòria lèxica (de caràcter general o especialitzat) –base del nostre diccionari-, amb el concepte de component de la comunicació especialitzada, real i variada. La TCT ens ofereix les guies per descriure les diverses unitats que participen en un acte comunicatiu qualsevol dins el discurs especialitzat, tal com és el nostre cas.

D'acord amb aquesta teoria, la terminologia i el discurs especialitzat són vistos com un fenomen de naturalesa lingüística, sense negar que hi hagi altres vies d'entrada per a l'estudi de la comunicació especialitzada. Un dels postulats dels quals arrenca la TCT és la consideració que els textos especialitzats estan configurats de manera tal que representen el coneixement específic d'una parcel·la temàtica, i que aquest coneixement s'expressa a través d'unitats concretes, denominades Unitats de Coneixement Especialitzat (UCE), les quals pertanyen a diferents sistemes expressius de caràcter icònic o simbòlic.

En el seu propòsit de classificació de les UCE, Cabré i Estopà (en premsa) prenen com a criteris rellevants sis aspectes : a) el sistema al qual pertanyen ; b) l'estructura ; c) la categoria gramatical; d) la classe conceptual; e) la cohesió interna, i f) el paper lingüístico-conceptual que exerceixen en el discurs especialitzat. En base a aquests criteris distingeixen les UCE següents:

Segons el sistema al qual pertanyen :

- a. UCE lingüístiques (unitats del llenguatge natural)
- b. UCE no lingüístiques (poden pertànyer a multiplicitat de sistemes artificials).

Segons la seva estructura:

- a. morfemes
- b. paraules (monolexemàtiques) :
  - b.1 simples (virus),
  - b.2 derivades (viròtic), tan prefixades com sufixades,
  - b.3 compostes.
- c. sintagmes (unitats lèxiques –polilexemàtiques- i unitats fraseològiques) :

---

<sup>331</sup> Per a més detalls sobre les característiques que permeten considerar els fraseologismes dins les unitats oracionals i les diverses classes de fraseologismes, vg. GCC 2002: § 8.5.1 i 8.5.2.

c.1 d'estructura lèxica (cotxe bomba)

c.2 d'estructura sintàctica (consum d'energia); ja siguin terminològics o fraseològics<sup>332</sup>.

Cadascuna pot rebre expansions en forma subordinada o a través de la coordinació d'algun dels seus elements.

d. oracions

Aquestes unitats de coneixement poden ser vehiculades lingüísticament per mitjà d'unitats de significació especialitzada que es corresponen amb unitats discursives (textos), amb unitats morfològiques (morfemes), amb unitats lèxiques (termes i altres unitats lèxiques de contingut especialitzat) o bé amb unitats fraseològiques (combinacions d'unitats lèxiques).

En el cas de les UCE lingüístiques (morfemes, paraules, sintagmes o oracions), les classes estructurals que se'ls atribueixen s'han d'interpretar literalment, d'acord amb la terminologia gramatical; pel que fa a les UCE no lingüístiques, cada unitat s'associa a una classe que correspon a una morfema, un lexema, un sintagma o una oració.

Segons la categoria gramatical:

Des del punt de vista morfosintàctic, les UCE lèxiques o UT poden pertànyer a una de les categories següents: a) nominal, b) verbal, c) adjectival i d) adverbial.

Segons la classe conceptual:

Seguint la classificació de Vendler (1967), semànticament les UCE poden fer referència a quatre grans classes conceptuais<sup>333</sup>: entitats, events (o activitats, segons la proposta de Sager i Kageura (1994/1995), propietats i relacions. Altres classificacions

---

<sup>332</sup> Per a la diferència entre unitat terminològica i fraseologisme, vg. Lorente 2003.

<sup>333</sup> Aquesta classificació no pot concebre's com una llista absoluta ni com una proposta discreta. D'altra banda, les quatre classes poden subespecificar-se.



proposen una gamma de trets semàntics molt més àmplia, com les del projecte SIMPLE<sup>334</sup> i la del projecte GENOMA<sup>335</sup>.

Segons el paper lingüístico-conceptual que exerceixen en el discurs especialitzat:

Com descriu Cabré (2002b), les UCE representen en l'estructura conceptual d'un àmbit papers diferents en funció de si constitueixen un node o s'integren en un node, o bé si representen relacions entre nodes, o totes dues coses a la vegada. D'acord amb aquest criteri, les UCE que formen part de les estructures conceptuais poden descriure's en forma de conjunts de dos trets : el tret *node* i el tret *relació*. Els nodes tenen un pes conceptual diferent segons la seva proximitat respecte del node central (com més proper al node central, major pes conceptual).

La condició terminològica o fraseològica de les UCE també condiciona la seva estructura conceptual; així, en el primer cas, representen nodes, mentre que en el segon, formen part de predicacions que especifiquen la seva funció, la seva utilitat, les seves característiques, etc.

Segons el grau de cohesió interna dels elements:

- a. Unitats terminològiques (UCE): unitats lèxiques, amb entrada en el lexicó del parlant en tant que especialistes d'un àmbit, d'estructura morfològica simple, derivada, composta o sintagmàtica (s'inclouen les sigles i les formes lexicalitzades abreujades), semànticament específiques, que constitueixen un node mínim d'un àmbit (no d'un text).
- b. Unitats fraseològiques (UCE): unitats pertinent a un àmbit especialitzat, d'estructura sintàctica (nominal, verbal, adjectival o adverbial), de combinació restringida, que representen expansions dels nodes mínims.

---

<sup>334</sup> Per veure els catorze trets semàntics que fa servir el projecte SIMPLE, consulteu l'adreça següent : [www.ub.es/gilcub/SIMPLE/liege/spanish/Spanish.html](http://www.ub.es/gilcub/SIMPLE/liege/spanish/Spanish.html).

<sup>335</sup> El projecte GENOMA és un prototip de banc de coneixement desenvolupat per l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra. El banc de coneixement GENOMA pot consultar-se a l'adreça següent: [www.iula.upf.edu](http://www.iula.upf.edu).

- c. Combinatòria sense valor especialitzat (fraseologia de la llengua general, locucions gramaticals, sintagmes del discurs) (no UCE).

Segons el punt de vista gramatical:

- a. UCE lèxiques d'origen (UT)
- b. UCE com a resultat d'un procés de lexicalització (UT)
- c. UCE oracionals o proposicionals (construccions amb temps verbals no personals – ex. *oídos los testigos de cargo y de descargo*)

En el marc d'aquesta teoria una UT es pot definir com una UCE emprada en un domini temàtic amb un sentit definit i que està lexicalitzada, és a dir, gramaticalitzada com a peça lèxica. Es caracteritza per tenir uns contorns de contingut establerts i acceptats explícitament per la comunitat experta.

En relació amb la fraseologia especialitzada, els diversos plantejaments teòrics que s'han fet servir per al seu estudi (Draskau, 1988; Roberts, 1993; Taleb, 1993; Lainé, 1993; Pavel, 1993; Meyer i Mackintosh, 1996; Bevilacqua, 1996; Gouadec, 1997; Méndez, 1997; Tercedor, 1999; Lorente, 2001; entre d'altres) mostren les dificultats per delimitar el fenomen i la manca de consens respecte de denominacions i continguts.

Com explica Tercedor (2000: 145), les definicions d'unitat fraseològica solen ser vagues, justament per donar cabuda a totes aquelles combinacions que poden ser rellevants tant des del punt de vista de la traducció, com des de la perspectiva de la redacció científica i tècnica<sup>336</sup>; així, per exemple, Gouadec (1994: 550) s'hi refereix de la manera següent:

*toute entité digne d'intérêt et plus grande que l'unité terminologique standard est dite unité phraséologique.*

Cabré, Estopà i Lorente (1996 : 71) i Lorente (2001) assenyalen que els criteris que més utilitzen la majoria d'aquests autors són els gramaticals (relacionats amb l'estructura sintagmàtica implicada i amb les restriccions sobre les categories gramaticals); els

<sup>336</sup> Vegeu, entre d'altres, els treballs de Picht (1991), Sager (1990, 1992), Riabtseva (1992), Pavel (1993), Gouadec (1994), Meyer i Mackintosh (1996), Wright (1997), Corpas (1998), Burger (2000).

semàntics (sobre el significat exocèntric o endocèntric de les expressions, sobre la metaforització –sentits interpretables-, sobre el sentit figurat); els lèxicosemàntics –o terminològics- (sobre el grau de lexicalització); els lèxicosintàctics (sobre el grau de fixació dels components, sobre les possibilitats de variació en les combinacions, sobre els paradigmes lèxics implicats i les seves limitacions), i els quantitius (sobre la freqüència en el llenguatge d’especialitat, sobre la freqüència en els textos). Tanmateix, les classificacions resulten força divergents. En opinió de Lorente (2001), aquestes divergències s’expliquen per la indefinició dels mateixos criteris, l’ambigüitat produïda per resultar massa generals.

Pel que fa a la pròpia definició de fraseologia especialitzada, sembla haver-hi un consens, força general, que les locucions, expressions fixades en l’ús i col·locacions formen part de la fraseologia; en canvi, no tothom opina el mateix sobre els sintagmes terminològics. Alguns inclouen els termes sintagmàtics dins de la fraseologia basant-se en criteris relacionats amb la complexitat estructural i semàntica d’ambdues estructures. Els que no els inclouen prioritzen els criteris relacionats amb la fixació formal i la desinència semàntica, com és el cas de Lorente (2001).

Pel que fa a possibles diferències entre fraseologia especialitzada i fraseologia de la llengua comuna, alguns d’aquests autors afirmen que efectivament n’hi ha, però cap s’ocupa en detall de presentar-les. De fet, els criteris d’idiomaticitat i de sentit figurat que més s’emfasitzen per caracteritzar les unitats fraseològiques especialitzades (UFE) no són característiques distintives ni de la fraseologia respecte del lèxic, ni tampoc de tipus d’unitats fraseològiques, fet que obliga a cercar nous paràmetres com el de l’especialització de les unitats lèxiques que les contenen i de la informació que transmeten.

Segons Lorente (2001), els elements comuns entre unitats fraseològiques especialitzades i les de la llengua general són els següents:

- són combinacions complexes d’unitats lèxiques i gramaticals ;
- són estructures sintagmàtiques o oracionals completes, que responen a les regles de la sintaxi;
- no estan lexicalitzades, no formen part del lèxic (no designen);

- no estan plenament fixades (admeten variació i inserció d'elements), tot i que tendeixen a l'estereotip (fixació reiterada en l'ús);
- el seu significat pot ser predictable, a través de la composicionalitat dels significats dels seus integrants, o impredecible pel seu caràcter exocèntric o per contenir sentits figurats;

mentre que les diferències resideixen en el fet que:

- a part d'això, la fraseologia de la LG ha d'incloure també les locucions gramaticals, combinacions d'unitats de significat gramatical (locucions preposicionals, locucions conjuntives), les quals no formen part de la fraseologia especialitzada;
- les unitats fraseològiques de la de la llengua general (UF de la LG) són combinacions de paraules de la LG, mentre que les UF especialitzades (UFE) són combinacions de termes;
- les UF de la LG aporten connotació, expressivitat ; mentre que les UFE tendeixen majoritàriament a la denotació;
- les UF de la LG tenen un significat general, relacionat amb el coneixement del món i amb l'experiència, mentre que les UFE tenen un significat especialitzat, relacionat amb uns coneixements reglats i apreheus voluntàriament;
- les UF de la LG apareixen amb freqüència en el llenguatge oral, o en expressions literàries que intenten reflectir-lo, mentre que les UFE és localitzen prioritàriament en textos escrits, atès que l'oralitat no sol ser analitzada en àmbits especialitzats;
- les UF de la LG s'identifiquen amb una comunitat lingüística, cultural, religiosa, o amb un grup social, mentre que les UFE s'identifiquen amb una temàtica, amb una comunitat acadèmica, amb una escola o amb un grup professional.

Un cop vistes les similituds i diferències entre les UF de la LG i les UFE, Lorente formula, des del marc de la TCT i tenint en compte els paràmetres utilitzats per a la

descripció d'altres unitats de significació especialitzada (USE)<sup>337</sup>, una sèrie de paràmetres complementaris<sup>338</sup> per a la descripció de les UFE, que la condueixen finalment a proposar la següent definició de Fraseologia especialitzada (FE), que serà la que seguirem en el nostre estudi:

*Fraseologia especialitzada (FE):*

*Conjunt d'unitats fraseològiques de contingut especialitzat d'una llengua. Es tracta d'unitats de coneixement especialitzat, que es corresponen amb estructures sintagmàtiques o oracionals, no lexicalitzades, però que presenten una certa tendència a l'estereotip o un cert grau de fixació, i que contenen, com a mínim, un terme. [Lorente, 2001]*

D'acord amb el que acabem d'exposar, i tenint en compte les característiques del nostre estudi, establim que en l'alineació del component lèxic especialitzat del nostre corpus, podem trobar tres grans tipus d'unitats (prioritzem, així, els criteris basats en l'estructura de les unitats i en les condicions sobre la relació i abast dels nodes):

- a. **Unitats terminològiques**, d'estructura lèxica o d'estructura sintàctica (lexicalitzada), fortament cohesionades i representatives de nodes mínims.
- b. **Unitats fraseològiques especialitzades**, d'estructura sintàctica (nominal, verbal, adjectival o adverbial), de grau menor de cohesió interna, i representatives d'expansions dels nodes mínims.
- c. **Oracions especialitzades**, les quals representen combinacions lliures que contenen unitats terminològiques i unitats fraseològiques.

Taula 5.11. Unitats lingüístiques específiques del discurs especialitzat

<sup>337</sup> Dins de la TCT, s'utilitza la denominació Unitats de Significació Especialitzada (USE) per referir-se a les UCE que, en el pla lingüístic estricte (morfologia, sintaxi, semàntica) equivalen a morfemes, paraules o projeccions sintagmàtiques. És el cas, per exemple, de la tesi d'Estopà (1999).

<sup>338</sup> Lorente (2001) proposa com a paràmetres complementaris: a) criteris morfosintàctics (categoria gramatical de la unitat; estructura interna del sintagma o patró superficial); b) criteris sintactosemàntics (estructura argumental; semàntica de predicats o relacions semàntiques associades als arguments); c) criteris semàntics (construcció metafòrica; canvi o restricció de significat), i d) criteris pragmàtics (temàtica amb què es relaciona el text; canal; registre; gèneres; tipologia textual; ús exclusiu en grup social).

Després d'estudiar i classificar per separat les unitats lingüístiques de la llengua general i les unitats específiques dels llenguatges d'especialitat, presentem ara un quadre-resum, a mode de conclusió, que les recull totes de manera integrada.

**a. Unitats lèxiques**

**a.1. monolexemàtiques**

- noms, adjectius, verbs, adverbis, preposicions...
- (algunes poden ser UT)

**a.2. polilexemàtiques (sintagmes lexicalitzats)**

- locucions lèxiques nominals<sup>339</sup>
- (algunes poden ser UT)

**b. Locucions gramaticals**

- locucions conjuntives (només LG)
- locucions prepositives (només LG)
- locucions quantificacionals (només LG)

**c. Unitats fraseològiques**

- loc. verbals, loc. adjectivals i loc. adverbials (algunes poden ser UFE)
- nominals no lexicalitzades (només UFE)
- expressions lexicalitzades de funció expressiva
- fraseologismes oracionals (algunes poden ser UOE)

Taula 5.12. Unitats lingüístiques del discurs general i del discurs especialitzat.

D'acord amb aquesta tipologia, presentem tot seguit, amb exemples, els tipus de peça lèxica o de combinatòria lèxica i la seva correspondència en l'altra llengua, que generen (o que poden generar) alineacions insatisfactòries recollits en els corpus català-castellà i castellà-català.

<sup>339</sup> En aquest treball les anomenarem així justament perquè el diccionari que proposem pugui incloure aquest tipus d'estructures.

### 5.2.1.2.2 Síntesi de casos de peces lèxiques (de la LG o dels LE) que generen (o que poden generar) alineacions insatisfactòries recollits en el corpus català-castellà

1. Casos de tipus lèxic (de la LG o dels LE) i locucional gramatical (LG) (manca de correspondència lèxica que pot provocar deficiències en l'alineació)<sup>340</sup>

#### 1.1. Unitats monolexemàtiques

1.1.1. Unitat monolexemàtica en català i absència d'unitat en castellà.

Exemple: cap :: 0  
tot :: 0  
pas :: 0  
data :: 0  
aquest :: 0

1.1.2. Unitat monolexemàtica en català i unitat polilexemàtica en castellà.

Exemple: almenys :: por lo menos  
aquest :: el presente  
enguany :: el corriente  
esdevenir :: llegar a ser (UF)  
revisor :: de revisió

1.1.3. Unitat monolexemàtica en català i unitat monolexemàtica en castellà, però que no coincideixen pel que fa a:

##### 1.1.3.1. Gènere

Exemple:  
costum [Nmasc.] :: costumbre [Nfem.]  
interlocutòria [Nfem.] (UT) :: auto [Nmasc.] (UT)  
actuacions [Nfem.plur.](UT):: autos [Nmasc.plur.] (UT)

##### 1.1.3.2. Nombre

Exemple: propostes [plur.] :: prueba [sing.] (UT)  
cèdules [plur.] :: cédula [sing.] (UT)

##### 1.1.3.3. Categoria gramatical

Exemple: adhesiu [adj.] :: adherido [Vpart. amb funció adjectiva]

<sup>340</sup> Donem per suposat que cada llengua té un lèxic propi.

#### 1.1.3.4. Transitivitat verbal

Exemple: recórrer [Vintrans.] :: recurrir [Vtrans.] (UT)

#### 1.1.3.4. Equivalent semàntic habitual

Exemple: atendre:: ver  
 detenir :: detallar  
 fer :: complir  
 advocat (UT):: letrado (UT)  
 agent (UT) :: actor (UT)  
 defenent :: demandat (UT)  
 abonament :: pago  
 justificable :: correcto  
 qual (el) :: éste

### 1.2 Unitats polilexemàtiques (lèxiques i locucionals gramaticals)

#### 1.2.1. Unitat polilexemàtica en català i absència d'unitat en castellà.

Exemple: un cop :: 0  
 el present :: 0

#### 1.2.2. Unitat polilexemàtica en català i unitat monolexemàtica en castellà.

Exemple: del qual :: cuyo  
 com a/que :: como  
 a l'efecte (de) :: según  
 citació a termini :: citación

+ manca de coincidència en l'equivalent semàntic habitual.

Exemple: Poble espanyol (UT) :: Constitución (UT)

#### 1.2.3. Unitat polilexemàtica en català i unitat polilexemàtica en castellà, però que no coincideixen pel que fa a:

##### 1.2.3.1. Nombre d'elements

Exemple: la qual cosa :: lo que, lo cual  
 sala civil (UT) :: Sala de lo civil (UT)

+ manca de coincidència en l'equivalent semàntic habitual.

Exemple: de bell nou :: en principio



## 1.2.3.2. Equivalent habitual

Exemple: per tant :: por ende

## 2. Casos de tipus fraseològic

## 2.1. Unitat fraseològica en català i unitat lèxica en castellà

fer esment :: mencionar  
 de forma alternativa :: alternativamente  
 tenir lloc :: celebrar  
 donar motiu(a) :: originar  
 ser procedent :: proceder  
 part que recorre (UFE) :: parte recurrente, recurrente (UT)  
 interposar recurs [Vintrans.](UFE) :: recurrir [Vtrans.] (UT)<sup>341</sup>

2.2. Unitat fraseològica en català i unitat fraseològica en castellà, però que no coincideixen pel que fa a:

## 2.2.1. Ordre d'alguns dels elements de la unitat fraseològica

Exemple: diligències per a proveir millor (UFE)::  
 diligencias para mejor proveer (UFE)

## 2.2.2. Nombre d'elements de la unitat fraseològica:

Exemple: dins el termini i en la forma escaient/ en el termini i  
 en la forma legals (UFE) :: en tiempo y forma  
 (UFE)

Exemple de fraseologisme oracional:

Així ho acordem/pronunciem, (ho) manem i (ho)  
 signem (OE) :: (Así)(,) por esta nuestra sentencia,  
 lo/que (pronunciamos,) mandamos y firmamos  
 (OE)

<sup>341</sup> En aquest cas, a més, no coincideixen en la transitivitat verbal (un és transitiu mentre que l'altre funciona com a verb transitiu, encara que gramaticalment això sigui incorrecte).

### 5.2.1.2.3 Síntesi de casos de peces lèxiques (de la LG o dels LE) que generen (o que poden generar) alineacions insatisfactòries recollits en el corpus castellà-català

1. Casos de tipus lèxic (de la LG o dels LE) i locucional gramatical (LG)  
(manca de correspondència lèxica que pot provocar deficiències en l'alineació)

#### 1.1 Unitats monolexemàtiques

1.1.1 Unitat monolexemàtica en castellà i absència d'unitat en català.

-----

1.1.2. Unitat monolexemàtica en castellà i unitat polilexemàtica en català.

Exemple:      emplazamiento (UT) :: citació a termini (UT)  
                 algo :: una mica  
                 además :: a més  
                 celebrar :: tenir lloc  
                 previo:: després de [+inf.]

Unitats monolexemàtica en castellà i unitat polilexemàtica en català que no coincideixen pel que fa a categoria gramatical:

Exemple:

Fallamos (UT) :: Part dispositiva (UT)

1.1.3. Unitat monolexemàtica en castellà i unitat monolexemàtica en català, però que no coincideixen pel que fa a:

##### 1.1.3.1. Gènere

Exemple:      fallo [Nmasc.] (UT):: decisió [Nfem.] (UT)  
                 vivienda [Nfem.] :: habitatge[Nmasc.]

##### 1.1.3.2. Nombre

Exemple:      dinero [sing.] :: diners [plur.]

##### 1.1.3.3. Categoria gramatical

Exemple: ello [pron. pers. fort] :: això [pron. demos.]  
y [conj.] :: seguidament [D]

#### 1.1.3.4. Transitivitat verbal

Exemple: recurrir [Vtrans.] :: recórrer [Vintrans.]

#### 1.1.3.4. Equivalent semàntic habitual.

Exemple: suplicar :: demanar  
perito (UT) :: expert  
igual :: mateix

### 1.2 Unitats polilexemàtiques (lèxiques i locucionals gramaticals)

#### 1.2.1. Unitat polilexemàtica en castellà i absència d'unitat en català.

Exemple: mismo (de) (el/la/los/las) :: 0

#### 1.2.2. Unitat polilexemàtica en castellà i unitat monolexemàtica en català.

Exemple: antecedentes de hecho (UT) :: fets (UT)

#### 1.2.3. Unitat polilexemàtica en castellà i unitat polilexemàtica en català, però que no coincideixen pel que fa a:

##### 1.2.3.1. Nombre d'elements

Exemple: causa de pedir (UT) :: raó petitòria (UT)  
ni siquiera :: ni tan sols

##### 1.2.3.2. Equivalent habitual

Exemple: si acaso :: potser sí que

### 2. Casos de tipus fraseològic

#### 2.1. Unitat fraseològica en castellà i unitat lèxica en català

Exemple: haber lugar :: escaure

#### 2.2. Unitat fraseològica en castellà i unitat fraseològica en català, però que no coincideixen pel que fa a:

##### 2.2.1. Ordre d'alguns dels elements de la unitat fraseològica

Exemple: en tiempo y forma (UFE) ::  
dins el termini i en la forma legal (UFE)

#### 2.2.2. Nombre d'elements de la unitat fraseològica:

Exemple: en nombre y representación de (UFE) ::  
en nom de (UFE)

#### 2.2.3 Nombre i parts dels elements de la unitat fraseològica

Exemple :

Así por esta nuestra sentencia, lo pronunciamos,  
mandamos y firmamos (OE):: Així ho acorda la sala i ho  
signen el president i els magistrats que figuren al marge  
(OE)

### **5.2.1.3 Disseny del diccionari: aspectes teòrics**

#### **5.2.1.3.1 Supòsits de partida**

Bona part de les divergències potencialment generadores de deficiències en l'alineació detectades en el nostre corpus poden ser fàcilment resoltes si el programa disposa d'un bon diccionari bilingüe que treballi amb les dues llengües del corpus (això és, català i castellà), de manera que les divergències passen de ser conflictives a resolutives.

Tanmateix, abans de concretar el continguts d'aquest diccionari, hem de plantejar-nos com ha de ser l'eina en qüestió, d'acord amb els objectius i les finalitats que ens proposem.

Per fer-ho partim de dos supòsits:

1. Un diccionari bilingüe parteix de dues llengües, una de sortida i una d'arribada, i té com a objectiu proporcionar una expressió equivalent en la segona llengua.

2. Un diccionari no és només una eina lingüística, sinó que també pot ser vist com una eina cultural, didàctica i funcional; com a conseqüència d'això, assumim que en el disseny del nostre diccionari cal prendre en consideració cadascun d'aquests eixos.

Tenint en compte això, passem ara a analitzar els aspectes que hauran de caracteritzar el nostre diccionari.

#### **5.2.1.3.2 El concepte d'equivalència en el diccionari bilingüe**

En relació amb aquest primer supòsit, considerem que l'equivalència lexicogràfica es pot entendre de dues maneres: com a equivalència semàntica (o de significat), o bé com a equivalència funcional (Farina, 1996: 9). En el cas de l'equivalència funcional, una paraula o expressió es pot emprar en el mateix context en una altra llengua, encara que no en sigui l'equivalent semàntic. Com expliquen Alsina i DeCesaris (2001: 30), l'equivalència semàntica entre dos lexemes és relativament fàcil de representar en un diccionari bilingüe si aquests són monosèmics però resulta difícil si afecta a unitats polisèmiques; en aquest darrer cas l'alternativa més viable és cercar l'equivalència funcional.

Tal com assenyalen aquestes autores (2001: 30), en la lexicografia bilingüe la característica més important de l'equivalència traductològica és la possibilitat de fer servir un equivalent en una traducció fluida d'una oració sencera, el que Zgusta (1971) anomenava *inseribilitat*.

La representació de l'equivalència en un diccionari bilingüe constitueix un assumpte de pes no exempt de problemes: d'una banda, cal seleccionar les fonts (tipus de corpus) en què s'ha de basar el diccionari i dur a terme l'extracció d'equivalents d'aquestes fonts; d'altra banda, cal decidir com ha de ser la representació dels equivalents en el diccionari, cosa que pot comportar problemes d'ordre semàntic, per culpa de la diferència en l'estructuració del lèxic que presenten les diferents llengües, i problemes d'ordre gramatical, provocats per les diferències de funcionament de tot tipus que també presenten els lexemes en les diferents llengües (podem trobar-nos que dos lexemes són semànticament equivalents, però no gramaticalment).

En el nostre treball, per raons òbvies, la selecció i l'extracció d'informació del corpus estan degudament acotades i, per tant, no constitueixen un inconvenient<sup>342</sup>. Quant als problemes semàntics que puguin derivar-se de la representació dels equivalents, atès que el nostre estudi del corpus és purament descriptiu, prioritzem el criteri de la funcionalitat basat en l'ús i atorguem el valor d'equivalent principal (en el cas que n'hi hagi més d'un) a la unitat lèxica del text B que apareix en el mateix context (idèntic o molt similar) que la unitat del text A amb entrada pròpia en el diccionari. Pel que fa a possibles diferències gramaticals, optem per dotar el diccionari d'informació morfològica del lema i del seu equivalent, que permeti el seu contrast.

### **5.2.1.3.3 El diccionari com a eina lingüística**

Tal com hem indicat en el segon supòsit de partida, un diccionari és una eina que pot tenir diverses cares, segons la perspectiva o eix des de la qual es miri. Quant a l'eix lingüístic, el diccionari ha d'actuar com a dipòsit explícit de les unitats lèxiques de la llengua (parlem d'unitats lèxiques en el sentit més genèric del mot). Així, el primer que hem de plantejar-nos és quines unitats volem que incorpori el nostre producte, i aquest fet ve condicionat pel marc teòric en el qual ens situem.

El nostre punt de partida és la classificació de les unitats lingüístiques de la llengua general i dels llenguatges d'especialitat que hem establert en el punt 5.2.1.2.1.

Com ja hem dit abans, la informació lèxica d'ALINEA parteix de la distinció entre 11 categories lèxiques: determinant, conjunció, adverbí, especificador (cardinals, demostratius, quantificadors, indefinits, ordinals, possessius, relatius i interrogatius), adjectiu (qualificatius, alguns possessius i indefinits), adjectiu/ (verb) participi<sup>343</sup>,

---

<sup>342</sup> Allà on resulten més problemàtiques és en els diccionaris bilingües de llengua general. Pel que fa a la selecció de corpus, Teubert (1996: 245-249) exposa dues alternatives: l'ús de corpus comparables, que contenen textos del mateix tipus en diverses llengües, i l'ús de corpus paral·lels, que contenen els mateixos textos escrits en una de les llengües i traduïts a l'altra o altres). Després d'analitzar els avantatges i inconvenients d'un i altre tipus de corpus, l'autor conclou que els corpus paral·lels s'haurien de considerar complementaris als comparables, i no a la inversa, ja que els textos traduïts solen presentar interferències lingüístiques respecte de la llengua del text original.

<sup>343</sup> Exemples d'adjectiu/verb (participi): considerat, « atacado ».

interjecció, locució (conjuntiva, adverbial, prepositiva), nom, preposició, pronom i verb.

Cadascuna d'aquestes categories generals rep una etiqueta específica genèrica:

A	determinant
C	conjunció
D	adverbi
E	especificador
H	adjectiu/ (verb) participi
I	interjecció
J	adjectiu
L	locució
N	nom
P	preposició
R	pronom
V	verb

Taula 5.13. Etiquetes morfològiques de les categories lèxiques generals

Aquestes etiquetes amb codi de categoria lèxica s'acaben de completar amb informació sobre els trets recurrents i/o particulars que caracteritzen cada peça lèxica.

Existeixen tres tipus de trets recurrents: a) tret de persona (primera (1), segona (2), tercera (3), persona subespecificada (6)), b) tret de nombre (singular (S), plural (P), nombre subespecificat (6)) i c) tret de gènere (masculí (M), femení (F), gènere subespecificat (6)).

Pel que fa als trets particulars, aquests vénen condicionats per la categoria lèxica en qüestió. Així, la categoria verb pot incorporar com a trets particulars el tret de forma no personal (participi (C), gerundi (G), infinitiu (I), el tret de mode verbal (indicatiu/subjuntiu/imperatiu (7), indicatiu/imperatiu (8), subjuntiu/imperatiu (9), indicatiu (D), subjuntiu (J), imperatiu (R)) i el tret de temps verbals (present (R), imperfet (A), perfet (P), futur (U), condicional (C)).

La categoria nom, el tret de tipus de nom (nom propi (4), nom comú (5)) i el tret de tipus de noms propis (nom de població (B), cognom (C), accident geogràfic (G), malnom (N), nom de comarca (O), prenom (P), nom registrat (R)...).

La categoria especificador, el tret de tipus d'especificador (cardinal/indefinit (6)<sup>344</sup>, cardinal (C)<sup>345</sup>, demostratiu (D)<sup>346</sup>, quantificador (F)<sup>347</sup>, indefinit (N)<sup>348</sup>, ordinal (O)<sup>349</sup>, possessiu (P)<sup>350</sup>, relatiu (R)<sup>351</sup>, interrogatiu (T)<sup>352</sup>), el tret de nombre de posseïdors en els especificadors possessius (un posseïdor (1), diversos posseïdors (2), un o diversos posseïdors (6)).

La categoria pronom, el tret de tipus de pronom (demostratiu (D)<sup>353</sup>; personal (E)<sup>354</sup>; indefinit (N)<sup>355</sup>; passiu-impersonal (P)<sup>356</sup>; relatiu (R)<sup>357</sup>; interrogatiu (T)<sup>358</sup>; passiu pronominal-impersonal/ personal, feble, cas pendent, tercera persona, nombre pendent, gènere pendent (6)<sup>359</sup>). En el cas de pronoms personals, hom distingeix, a més, entre pronoms personals febles (E)<sup>360</sup>, pronoms personals forts (O)<sup>361</sup>).

<sup>344</sup> Exemples d'especificadors numerals cardinals/indefinit: un, « una. ».

<sup>345</sup> Exemples d'especificadors numerals cardinals: dues, tres, mil., uns, « ciento ».

<sup>346</sup> Exemples d'especificadors demostratius: aquest, aquell, « ese ».

<sup>347</sup> Exemples d'especificadors quantificadors: quants, molts, poc, força.

<sup>348</sup> Exemples d'especificadors indefinits: tal, qualsevol, cap, unes, « algunas », « cierta ».

<sup>349</sup> Exemples d'especificadors numerals ordinals: primer, « segundo ».

<sup>350</sup> Exemples d'especificadors possessius: seu, meva, « nuestro ».

<sup>351</sup> Exemples d'especificadors relatius: qual, la qual, « los cuales ».

<sup>352</sup> Exemples d'especificadors interrogatius: quin, quant, « qué ».

<sup>353</sup> Exemples de pronoms demostratius: açò, això, allò, « aquellas ».

<sup>354</sup> Exemples de pronoms personals: me, ens, se, ho, li, jo, mi., « tú », « me ».

<sup>355</sup> Exemples de pronoms indefinits : algú, ningú, res, « cuyo ».

<sup>356</sup> Exemple de pronom passiu/impersonal : « se ».

<sup>357</sup> Exemples de pronoms relatius : que, « cual », « quienes ».

<sup>358</sup> Exemples de pronoms interrogatius : « quién », « cuáles ».

<sup>359</sup> Tot aquest darrer subtipus pretén donar compte del funcionament de les formes catalanes *es*, *s'*, *'s*, *se* i la castellana *se* en tant que passives pronominals/impersonals (*se lavan coches*, *s'esdevingué tot de sobte*) i pronoms personals febles de tercera persona amb cas (acusatiu o datiu), gènere i nombre pendents d'especificar (*se bebió la leche*, *La María es pentina*). Vg. Morel *et al.*, 1997 : 15).

<sup>360</sup> Exemples de pronoms personals febles : *me*, 'm, m', 'ns. En relació amb el tret particular del cas en els pronoms febles, la descripció dels etiquetaris català i castellà és lleugerament diferent. En l'etiquetari català hom distingeix entre vuit subcategories (a) acusatiu/ datiu, b) acusatiu/oblic, c) datiu/oblic;



La categoria adjectiu, el tret de tipus d'adjectiu (qualificatiu (Q)<sup>362</sup>, indefinit (N)<sup>363</sup>, possessiu (P)<sup>364</sup>, cardinal/ indefinit (6) –només en l'etiquetari castellà-<sup>365</sup>, cardinal (C) –només en l'etiquetari castellà-<sup>366</sup>, ordinal (O) –només en l'etiquetari castellà-<sup>367</sup>), i, exclusivament en l'etiquetari castellà, el tret de tipus de posseïdor (un posseïdor (1), diversos posseïdors (2), un o diversos posseïdors (6))<sup>368</sup>.

La categoria adverbi, el tret de tipus adverbial (adverbi derivat documentat (5)<sup>369</sup>, adverbi derivat virtual –no documentat- (6)<sup>370</sup>).

La categoria locució, el tret de tipus de locució (conjuntiva (C)<sup>371</sup>, adverbial (D)<sup>372</sup> i prepositiva (P)<sup>373</sup>).

Exemples de tot això són, per exemple, l'etiqueta AMS (determinant, masculí, singular) associada a paraules com *en, el*; l'etiqueta RD (pronom demostratiu) associada a paraules com *açò, allò, això*; o l'etiqueta VDP3P (verb indicatiu perfet 3<sup>a</sup>. persona plural) per a casos com *menjaren, hagueren*.

---

d)acusatiu/nominatiu; e) oblic; f) acusatiu, g) datiu i f) nominatiu), mentre que en l'etiquetari castellà només se'n distingeixen tres (a) acusatiu/datiu, b) acusatiu i c) datiu).

<sup>361</sup> Exemples de pronoms personals forts : vosaltres, vós, hom, « ella ».

<sup>362</sup> Exemples d'adjectius qualificatius: ample, “simple”.

<sup>363</sup> Exemples d'adjectius indefinits: cada, mateix, “diferentes”, « un ».

<sup>364</sup> Exemples d'adjectius possessius: son, ma, « sus ».

<sup>365</sup> Exemple d'adjectiu cardinal/ indefinit: “un”.

<sup>366</sup> Exemple d'adjectiu cardinal: “un”.

<sup>367</sup> Exemples d'adjectiu numeral ordinal : « primer », « tercer », « decimoprimer ».

<sup>368</sup> De manera semblant al que succeeix en el cas dels pronoms febles, la descripció dels etiquetaris de l'IULA (i, per tant, de l'ALINEA) no és del tot coincident en l'etiquetari català i en el castellà.

<sup>369</sup> Exemples d'adverbis derivats documentats: inútilment, progressivament.

<sup>370</sup> Exemples d'adverbis derivats virtuals: irremeiablement, tontament.

<sup>371</sup> Exemples de locucions conjuntives: malgrat que, “así que ».

<sup>372</sup> Exemples de locucions adverbials: amb prou feines, “por casualidad”.

<sup>373</sup> Exemples de locucions prepositives: d'acord amb, “ a causa de”.

Cal tenir present que en la descripció per al castellà s'ha hagut de combinar la informació que es desprèn de la tradició gramatical castellana amb els continguts i l'estructura tal com apareixen en l'etiquetari català; d'aquesta manera s'ha aconseguit elaborar un etiquetari vàlid per a la llengua castellana però que alhora assumeix les orientacions conceptuals i metodològiques de congruència i comparabilitat fixades per al corpus multilingüe descrites a propòsit del català.

El programa no disposa de cap etiqueta que doni compte de les locucions nominals, verbals, adjectivals i adverbials, ni tampoc de les expressions lexicalitzades de funció expressiva ni dels fraseologismes oracionals. La detecció totes aquestes unitats passa exclusivament per un encapsulament previ en una única unitat de tots els mots que les integren.

Creiem que una versió nova del programa que sigui capaç de processar unitats polilexemàtiques més enllà de les locucions gramaticals, necessita ampliar el seu ventall d'etiquetes. En previsió d'això, proposem, tal com es mostra en el quadre següent, que el diccionari complementari incorpori noves etiquetes que informin sobre la presència d'una locució lèxica nominal (LN), d'una locució verbal (LV), d'una locució adjectiva (LH), d'una locució quantificadora –especificadora- d'una expressió lexicalitzada en funció expressiva (ELFE) i d'un fraseologisme oracional (FO).

LN	locució lèxica nominal
LV	locució verbal
LH	locució adjectiva
LE	locució especificadora (quantificadora)
ELFE	expressió lexicalitzada en funció expressiva
FO	fraseologisme oracional

Taula 5.14. Etiquetes addicionals per al diccionari complementari

Si bé és cert que un programa d'aquestes característiques no pot detectar a priori unitats d'aquests tipus i, doncs, etiquetar-les, cal tenir present que com més ajustat estigui el diccionari del programa a l'especificitat dels textos que ha d'alinejar, més fàcil li serà

reajustar-se amb el corpus tractat. No oblidem que en un llenguatge d'especialitat concret les unitats terminològiques (enteses en sentit ampli) són relativament limitades.

Pensant que el programa ALINEA ha estat concebut essencialment per explotar el corpus de l'IULA -un corpus especialitzat-, escau, a més, que les entrades del diccionari incorporin informació sobre el caràcter terminològic de les unitats en qüestió, si aquest és el cas. Això vol dir que, per exemple, l'entrada del mot "actor" en el context del llenguatge jurídic hauria d'incorporar com a informació complementària l'etiqueta "UT" (unitat terminològica); d'aquesta manera el programa ràpidament la podria aparellar amb el paraula catalana "agent" – i no amb "actor"-. En aquest sentit proposem la inclusió de tres possibles etiquetes complementàries: UT (unitat terminològica), UFE (unitat fraseològica especialitzada) i OE (oració especialitzada).

UT	unitat terminològica
UFE	unitat fraseològica especialitzada
OE	oració especialitzada

Taula 5.15. Etiquetes complementàries per al diccionari complementari

Un cop tractada la qüestió de les etiquetes que defineixen les diferents unitats lingüístiques que poden incorporar-se en el diccionari complementari, és ara el moment que tractar un altre aspecte rellevant: la variació lingüística, especialment associada a les unitats fraseològiques, que no han arribat al grau màxim de lexicalització. Aquesta variació, entesa com a variabilitat sociocomunicativa (Burger, 2000: 105) d'una unitat lingüística determinada, comporta la possibilitat d'aparició de varietats diacròniques, diatòpiques, diastràtiques i diafàsiques, amb variants tant gramaticals com lèxiques, que afectin només una part de la unitat fraseològica.

El diccionari complementari que proposem per a ALINEA no pot deixar de banda el concepte de variació -especialment de les unitats fraseològiques - i per tant, haurà de recollir totes les variants d'una mateixa unitat que s'hagin detectat en el corpus.

Ateses les divergències discursives que hem pogut constatar en el nostre corpus en funció de la llengua en què estan escrites les sentències inicialment, creiem que, a més,

és necessari l'ús d'un diccionari bilingüe de dues direccions: del català cap al castellà i del castellà cap al català<sup>374</sup>. La realitat ens demostra que la llengua en què està escrit el text original determina el tipus d'elements lèxics i discursius que conté el document i que aquest fet pot repercutir en la seva traducció i, posteriorment, en l'alineació automàtica dels textos.

Així, un text jurídic originàriament escrit en català està dotat generalment d'un lèxic i d'un estil més planer que si és una traducció del castellà; d'altra banda, les traduccions castellaneres a partir d'originals catalans tendeixen a emprar un llenguatge més planer que no pas els seus homòlegs originals, molt més "abarrocats". Si aquests fets els traslладem al diccionari, veurem que és possible que una determinada entrada lèxica<sup>375</sup> en el diccionari català-castellà no tingui el seu equivalent en el diccionari castellà-català, no pas perquè la forma en sí no existeixi, sinó perquè en aquesta direcció de llengües no s'utilitza o ho fa molt poc.

Amb la voluntat de crear un diccionari apte també per a l'estudi d'altres textos de l'àmbit jurídic, proposem ampliar les formes equivalents de cada unitat lingüística recollides de l'explotació dels nostres corpus, amb d'altres que puguin resultar equivalents en altres contextos, recollides del buidatge d'altres reculls lèxics existents (diccionaris i vocabularis jurídics). Així recollirem també variants equivalents extretes de les fonts bilingües (català i castellà) següents :

Vocabulari jurídic català (1980), Vocabulari econòmic-administratiu (1988), Diccionari de locucions i frases fetes (1989), Apunts de llenguatge jurídic (1990), Vocabulari bàsic per a jutjats (1991), Apunts de llenguatge mèdico-forense (1991), Diccionari jurídic català (1992), Vocabulari de dret civil (1992), Vocabulari de dret

---

<sup>374</sup> El fet d'elaborar un diccionari de dues direccions, del català al castellà i del castellà al català, comporta parlar de dos subcorpus: un amb el casos en què la llengua original és el català i l'altre amb el casos en què la llengua original és el castellà. En aquest cas caldrà decidir també si cal equilibrar o no els dos subcorpus.

<sup>375</sup> El concepte d'entrada lèxica és controvertit, igual com ho és el reconeixement exacte de l'estructura externa del diccionari així com la interna (el repertori, l'article, en terminologia lèxica, Haensch et al. 1982) i les relacions entre totes dues, en les quals es basa. Segons el DRAE, acepció 20, una entrada és *en un diccionari o enciclopedia, cada una de las palabras o terminos que se definen*. Alguns autors (Cabré i Rigau, 1985; Calvo Pérez 2000) creuen que en aquesta definició manca tant el possible grup de paraules que formen una lexia completa, com les subparaules (morfema, lexema, etc.); és a dir, tot allò que en forma de cadena significant pugui aportar significat lèxic dependent o independent.

mercantil (1995), Vocabulari de dret penal (1995), Vocabulari de dret processal (1995), DIEC (1995) –només per al català-, Vocabulari de dret internacional públic i dret comunitari europeu (1996), Diccionari Manual VOX castellano-catalán català-castellano (1998), Vocabulari de dret penal i penitenciaris (2000), DRAE (2001) –només per al castellà-, Diccionari jurídico Espasa (2001) –només per al castellà-.

Quant a la informació gramatical, predictable en part a partir de la categoria gramatical de l'entrada, creiem que n'hi ha prou amb facilitar la informació més general (V, LC<sup>376</sup>, N4<sup>377</sup>, JQ<sup>378</sup>) i només aportar informació addicional quan existeixi una clara diferència entre la unitat d'una llengua respecte la de l'altra (per exemple, canvi de gènere). En la resta de casos, l'obviarem per tal de no carregar innecessàriament el programa.

#### 5.2.1.3.4 El diccionari coma eina cultural

Pel que fa a l'eix cultural, hem de tenir en compte que un diccionari bilingüe pretén,

*confrontar dos sistemas lingüísticos cuyas estructuras léxicas no se corresponden, y –atención- que tienen cada uno como posible telón de fondo una civilización diferente y un distinto sistema en cuanto a la formación de conceptos. [Haensch, 1997: 187]*

La dificultat inherent que té posar a la pràctica aquesta idea resulta evident si comparem dues llengües que pertanyen a universos culturals extrems, per exemple el xinès i el català. El fet de tractar llengües properes entre si (cas del català i del castellà) no implica, però, que la dificultat no existeixi; efectivament, com assenyala Forgas (2001: 139),

*el problema [...] se aprecia también en cualquier otro diccionario bilingüe que intente poner en comparación dos mundos, dos universos culturales, aunque éstos aparezcan en principio tan cercanos como el francés y español o éste y el catalán, por ejemplo, o que ponga en comparación cualquiera de las lenguas europeas que, en apariencia, pueden compartir abundantes circunstancias no solamente léxicas o morfosintácticas sino también socioculturales.*

<sup>376</sup> LC : locució conjuntiva.

<sup>377</sup> N4 : nom propi.

<sup>378</sup> JQ : adjectiu qualificatiu.

I una de les majors dificultats amb què es troba la lexicografia actual és tractar científicament, de manera rigurosa i amb una base teòrica ferma les qüestions d'índole pragmàtica que planteja el diccionari.

Des d'aquest punt de vista, existeixen moltes possibilitats combinatòries, de fet, tantes com puguin caracteritzar cadascuna de les unitats lingüístiques de les dues llengües en contacte.

Un diccionari ha de donar una visió objectiva, i alhora realista, del món que descriu. Cal, doncs, que el diccionari reculli totes les ocurrències del nostre corpus (o subcorpus), amb les seves variants que, malgrat no siguin les més ortodoxes, reflecteixen la variació real (funció descriptiva). En els casos en què hi hagi diverses formes, el diccionari ha de prioritzar les que normativament són correctes (funció pseudonormativa), però sense oblidar les altres variants menys ortodoxes, fins i tot poc recomanables o incorrectes (casos en què s'haurà de fer constar), però d'ús prou habitual. No hem d'oblidar que el món del dret és a casa nostra un dels menys normalitzats lingüísticament parlant i que les interferències lingüístiques entre català i castellà, especialment del castellà cap al català, són encara, malauradament, fortes. Tota aquesta informació ha de quedar reflectiva mitjançant una marca que indiqui, si és el cas, que es tracta d'una forma incorrecte gramaticalment o poc recomanada. D'altra banda, en cada entrada del diccionari també s'ha d'especificar si hi ha algun tipus d'idiosincràsia (ex. formes lexicalitzades en plural).

En aquest sentit és important tenir present el concepte d'equivalència parcial (per raons sintàctiques, nocionals o pragmàtiques), gairebé mai recollida en els diccionaris bilingües de caràcter general, però rellevant perquè, com assenyala Lérat (1995: 171),

*dans certains cas l'équivalent partiel peut être tout à fait satisfaisant dans certains emplois et dans d'autres tout à fait inacceptable: un équivalent partiel n'est pas forcément un équivalent à quelque chose près, cés souvent un équivalent conditionnel.*

### 5.2.1.3.5 El diccionari com a eina didàctica i funcional

En relació amb l'eix didàctic, hem de tenir en compte que, pel que fa al llenguatge, un diccionari és un instrument de capacitació lingüística que facilita l'aprenentatge, i també l'ensenyament, d'una llengua. En principi, el nostre diccionari ha d'estar pensat per complementar la informació del diccionari general, de base, que ja porta incorporat l'alineador; per aquest motiu, volgutament, l'eina que proposem només inclourà les unitats que, per divergències amb el seu equivalent en l'altra llengua, previsiblement poden generar una alineació defectuosa, malgrat que el programa, gràcies a la multiplicitat de regles internes de què està dotat, sigui capaç, en força ocasions, d'establir una alineació correcta.

Per tal que hi hagi homogeneïtat entre l'un i l'altre, proposem ordenar les entrades d'acord amb els mateixos criteris que s'utilitzen en el diccionari general del programa. En aquest sentit, el criteri d'ordenació bàsic que seguirem és l'alfabètic (i no el sistemàtic<sup>379</sup>), que permet un accés fàcil i ràpid a les informacions<sup>380</sup>, i seqüencial.

Pel que fa a l'ordenació alfabètica, existeixen dos models possibles: l'ordenació contínua i l'ordenació discontinua. En el primer –propi dels diccionaris de llengua general–, se segueix l'ordre alfabètic sense tenir en compte els espais en blanc o els caràcters no alfabètics (guionets, apòstrofs, accents, etc.) que apareixen en els components d'un sintagma. L'inconvenient fonamental d'aquest tipus d'ordenació és que produeix interrupcions en algunes sèries de termes, un fet especialment rellevant en el cas de les terminologies ja que la freqüència de sintagmes que constitueixen sèries lèxiques és elevada.

<sup>379</sup> L'ordenació sistemàtica es basa en classificar els termes segons una noció clau que els agrupa. Això permet, al llarg del treball, de controlar la pertinença dels termes dins de cada apartat, definir-los amb més rigor, copsar els buits de denominació, etc. En el cas de les obres terminològiques, aquest sistema de presentació té l'avantatge que permet consultar els termes relacionats nociòlment i copsar-ne més fàcilment els trets semàctics que els diferencien. L'ordenació dels apartats en el cos de l'obra ha de mantenir l'ordenació de l'arbre de camp, i dins de cada apartat els termes es presenten en ordre alfabètic discontinu. En el cas de l'ordenació sistemàtica és necessari incloure al final de l'obra un índex alfabètic del termes. (Termcat, 1990)

<sup>380</sup> L'inconvenient de l'ordenació alfabètica és que limita el lector a la recerca d'una sola unitat per consulta, ja que els termes ordenats alfabèticament no sempre presenten un ordre lògic o conceptual entre ells, atès que es tracta d'una ordenació purament convencional.

En el segon cas, l'ordenació discontinua, -més pròpia de les terminologies- es té en compte, en primer lloc, el primer component del sintagma; després el mot ple o el nexa, que apareix en segon lloc; i així successivament. Els espais en blanc precedeixen els sintagmes no alfabètics, i els signes no alfabètics van abans que els caràcters alfabètics. El gran avantatge d'aquesta ordenació, des del punt de vista terminològic, és que permet agrupar els termes que pertanyen a una mateixa sèrie lèxica.

Atesa la presència d'unitats de caràcter terminològic –a més de les pròpies de la LG- en el nostre corpus, optem per l'ordenació alfabètica discontinua.

En aquest punt cal afegir que tindrem en compte, a més, les convencions que exposa el Termcat (1995:64-66) sobre les particularitats de l'ordenació alfabètica en relació amb els termes que comencen per una lletra que no pertanyi a l'alfabet llatí<sup>381</sup> i la resta de convencions de cada llengua.

Cal tenir present, a més, que un diccionari bilingüe ha de prendre en consideració el context en què apareixen les unitats lingüístiques que inclou. En aquest sentit, considerem que podem atendre tres tipus de context :

- a) el context lingüístic, que atén les informacions lingüístiques que no són de caràcter semàntic o estrictament gramatical (fenòmens com ara la valència verbal<sup>382</sup>, les col·locacions, el joc actancial, la posició de l'adjectiu i la possibilitat de coocurrència, etc.);
- b) el context extralingüístic, que té en compte la situació comunicativa i els seus protagonistes (emissor, destinatari, el fet mateix de l'enunciació) i, en conseqüència, atén qüestions com ara el registre o nivells del lema,

---

<sup>381</sup> Els termes que comencen per una lletra que no pertany a l'alfabet llatí es poden presentar segons l'ordre alfabètic que correspon al nom sencer d'aquesta lletra, o bé abans de la sèrie de termes que comencen per la lletra equivalent de l'alfabet llatí. Fem la tria que fem, cal ser sistemàtics en la seva aplicació.

<sup>382</sup> Per a una breu perspectiva històrica sobre la problemàtica de la valència, vg. Martín Mingorance, 1994: 31-35.



restriccions d'ús, ús en actes de parla o rutines conversacionals, parells d'adjacència, etc.; i

- c) el context social, que té en compte no només la interacció comunicativa en si, sinó les circumstàncies socioculturals de l'enunciació i les relacions que estableix amb el món en què s'insereix, i que, per tant, s'ocupa de qüestions relatives al contingut social, els implícits culturals i la càrrega ideològica del lema, les seves connotacions en cada cultura, les possibles restriccions i usos discriminatoris, etc.

Tota aquesta informació pot quedar recollida en un diccionari mitjançant exemples, en què les unitats lingüístiques en qüestió apareixen emmarcades per un enunciat més ampli, i en forma de “marques d'ús” o “marques pragmàtiques”. Seguint Forgas (2001: 145), considerem que les marques d'ús fan referència a qüestions relacionades amb factors personals o socials de l'enunciador, és a dir, les variants diastràtiques (registres, nivells de parla), mentre que les marques pragmàtiques engloben tots els fenòmens relacionats més directament amb la postura de l'enunciador davant el seu enunciat i les qüestions socials de l'enunciació, les rutines conversacionals, els actes de parla i els matisos ideològics lligats socialment a cada unitat lingüística en una cultura determinada.

Atès que el nostre corpus en basa en documents reals, creiem que la inserció d'exemples contextualitzats extrets d'aquest corpus poden constituir un marc pragmàtic rellevant.

*En el ejemplo [...] se vierten una serie de datos de carácter sociocultural, extralingüístico, que pueden dar la clave exacta, en muchas ocasiones, del sesgo ideológico o discriminatorio del término. No es en el vocablo sino en el empleo contextual que de él se haga de donde se desprenderá el sentido de su fuerza ilocutiva, y en el ejemplo el usuario podrá obtener esta información tan imprescindible como difícil de conseguir. [Forgas, 2001:153]*

Tanmateix, això no exclou la possibilitat d'incloure marques d'ús o marques pragmàtiques puntuals en aquelles entrades en què ho considerem necessari en benefici d'una major comprensió del motiu de la diferència discursiva entre una unitat lingüística i el seu equivalent en el text paral·lel. Aquestes marques adquireixen major sentit en els casos en què els exemples no inclouen una contextualització completa des

del punt de vista oracional a causa de la longitud excessiva de l'oració (força freqüent en el discurs jurídic, especialment castellà tal com revela el nostre corpus)<sup>383</sup>.

Atès que el nostre treball no té cap propòsit normatiu, sinó simplement descriptiu, no ens plantejem qüestions de normativitat social i, per tant, desestimem incloure marques amb informació de caràcter normatiu en el contingut de cada entrada; això no obstant, creiem que en un treball posterior en què les dades que ofereix l'alineació d'aquests textos es vulguin reutilitzar per orientar possibles redactors o traductors en la seva activitat professional -i, per tant, hagi de ser per a ells un diccionari de producció i no tant de comprensió-, aquest tipus d'informació podria resultar molt útil.

Com que la funció essencial del nostre diccionari és la seva aplicació dins el procés d'alineació dels textos i, doncs, som plenament conscients que el programa en el seu estat actual no és capaç d'interpretar informació pragmàtica, hem optat, volgudament, per restringir el contingut dels exemples a la part de l'oració on resulta rellevant l'element lèxic (o fraseològic) en qüestió, i no reproduir tota l'oració, ja que aquesta – molt sovint- resulta extremadament llarga.

D'altra banda, en el cas de les expressions lexicalitzades de funció expressiva i dels fraseologismes oracionals, en què les construccions queden tancades en elles mateixes, l'exemple queda reduït a la construcció en si.

Pel que fa a les abreviacions, considerem la seva validesa plena, ja que es tracta d'unitats lèxiques representades abreujadament que responen als principis d'economia i d'homogeneïtzació, i en alguns casos (terminologia), als d'internacionalització i intercanvi. Les abreviatures que puguin aparèixer en el diccionari podran fer referència a qüestions lingüístiques (categoria gramatical, etimologia) o pragmàtiques<sup>384</sup>. D'altra banda, en el cas hipotètic que les dificultats en l'alineació vinguin donades per la utilització de la unitat lèxica plena en una llengua i la unitat lèxica abreuçada en l'altra

---

<sup>383</sup> La contextualització completa, en el nostre cas, s'obté accedint a la pantalla en què apareixen els textos degudament alineats.

<sup>384</sup> Com assenyalen Estopà i Gelpí (1996: 78), *[a]questes indicacions d'ús no formen part del significat del mot, però moltes vegades delimiten i prescriuen l'ús d'aquest mot en situació comunicativa concreta. Contràriament, les sigles i els símbols, en uns àmbits especialitzats més que no pas en altres, són peculiarment importants.*

(sigla, abreviatura)<sup>385</sup>, el diccionari també ho haurà de recollir, en aquest cas en l'apartat de les equivalències.

Finalment, si bé és cert que l'objectiu principal del nostre diccionari és completar el que el programa ja duu incorporat, no podem desestimar l'interès que pot tenir per a l'ensenyament/ aprenentatge del llenguatge jurídic català, i més especialment el llenguatge judicial. En aquest sentit, pot esdevenir una eina valuosa de consulta per a traductors, professors i estudiants de traducció, ja que aquí trobaran recollits, amb la informació estrictament rellevant, una relació ordenada i detallada de casos conflictius, (casos que sovint generen problemes de traducció en sentències i en altres tipus de resolucions judicials).

El diccionari ha de poder donar resposta, també, a professionals del dret, especialment el personal dels jutjats que s'encarrega de redactar aquest tipus de documents, i que treballa tant en català com en castellà o que vol normalitzar-se en l'ús del català, juntament amb els seus assessors lingüístics<sup>386</sup>; en aquest sentit, el fet de disposar d'un catàleg de casos generadors de divergència pot alleugerir la feina de passar d'una llengua a l'altra-. El diccionari també pot ser útil per a lingüistes interessats a descriure les divergències del llenguatge jurisprudencial català i castellà, ja que en ell trobaran mostres reals de casos divergents entre ambdues llengües. També els pot ser de gran ajut a dissenyadors de programes de traducció automàtica i d'alineació automàtica, que necessiten informació lingüística concreta de les llengües amb què treballen suficientment detallada per poder discriminar les alineacions incorrectes de les correctes, però sense resultar excessiva (això podria portar a incorporar en el programa informació i regles excessivament complicades que podrien dificultar tot el procés i alentir-no de manera desmesurada). Per últim, la utilització de l'eina pensem que també ha de poder beneficiar els estudiants de dret que cursen assignatures relacionades amb la redacció de documents jurídics; per a ells el diccionari ha de ser una font de resolució de dubtes a l'hora de practicar la redacció de documents en català i castellà.

---

<sup>385</sup> Podria ser el cas de la citació d'un text normatiu, en què, per exemple, el text català contingui una unitat lèxica plena – Llei d'enjuiciament civil- i el text castellà la seva versió abreujada en forma de sigla –LEC-.

<sup>386</sup> Ens referim, especialment, als dinamitzadors lingüístics que treballen als jutjats.

### 5.2.1.3.6 Quadre-resum dels aspectes que caracteritzaran el diccionari complementari

D'acord amb el que hem exposat, presentem finalment un quadre-resum dels aspectes que caracteritzaran el diccionari complementari que proposem.

#### EL DICCIONARI COMPLEMENTARI BILINGÜE

- *Tipus d'obra*: diccionari bilingüe d'equivalències.
- *Dues direccions*: català – castellà i castellà- català.
- *Funció bàsica de l'obra*: descriptiva.
- *Usuaris als quals s'adreça*: traductors, professors i estudiants de traducció, professionals del dret, lingüistes, dissenyadors de programes de traducció i d'alineació automàtica, estudiants de dret.
- *Tipus d'unitats recollides*: unitats de la llengua general i del discurs especialitzat (jurídic, jurisprudencial) que poden generar alineacions insatisfactòries.
  - unitats lèxiques monolexemàtiques i polilexemàtiques,
  - unitats gramaticals (locucions),
  - unitats fraseològiques (sentit ampli).
- *Criteris de selecció de les unitats*: casos possiblement conflictius (unitats amb divergències d'una llengua a l'altra, detectades en el nostre corpus).
- *Etiquetatge categorial bàsic de les unitats*<sup>387</sup>:
  - Categories ja presents en la versió actual del programa<sup>388</sup>:
    - A (determinant)
    - C (conjunció)
    - D (adverbi)
    - E (especificador)
    - H (adjectiu/ verb participi),
    - J (adjectiu)
    - L (locució)<sup>389</sup>

<sup>387</sup> A més, cal tenir en compte l'etiquetatge dels trets recurrents i dels trets particulars ja descrits a 4.2.1.3.3.

<sup>388</sup> No considerem la categoria interjecció (I), atès que no té presència en el nostre corpus.

<p>N (nom)  P (preposició)  R (pronom)  V (verb)</p> <p>- Categories no presents en la versió actual del programa:</p> <p>LN (locució lèxica nominal)  LV (locució verbal)  LH (locució adjectiva)  LE (locució especificadora, quantificadora)  ELFE (expressió lexicalitzada en funció expressiva)  FO (fraseologisme oracional)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Etiquetatge complementari de les unitats (només per a les de caràcter terminològic)</i>  –no presents en la versió actual del programa– :</li> </ul> <p>UT (unitat terminològica)  UFE (unitat fraseològica especialitzada)  OE (oració especialitzada)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Tipus d'informació recollida en l'entrada de cada unitat:</i></li> </ul> <p>- <i>Sobre la unitat:</i></p> <p>lema; categoria gramatical; especificació d'idiosincràsies, si ve al cas (trets recurrents i/o particulars quan divergeixen d'una llengua a l'altra), variants recollides en el corpus (especialment unitats fraseològiques que no estan plenament fixades); exemple d'ús (forma contextualitzada – casos recollits en el corpus).</p> <p>- <i>Sobre l'equivalència:</i></p> <p>variants d'ús real (recollides en el corpus i en d'altres fonts i diccionaris jurídics), no necessàriament normativitzades; inclusió de marca que indiqui, per a cada variant afectada, si és una forma incorrecta (*) o poc recomanada (NR) i/o si és una equivalència parcial (EP); informació sobre la categoria gramatical de l'equivalència, especificació d'idiosincràsies, si ve al cas (trets recurrents i/o particulars quan divergeixen d'una llengua a l'altra) i exemple d'ús (només casos recollits en el corpus); inclusió puntual de marques d'ús o marques pragmàtiques.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Criteris d'organització de la informació:</i></li> </ul> <p>- Ordenació de les entrades: alfabètica discontinua i seqüencial.</p>
--

Taula 5.16. Característiques del diccionari complementari bilingüe.

#### 5.2.1.4 Construcció del diccionari: el diccionari bilingüe castellà – català

<sup>389</sup> L (locució): només referides a locucions conjuntives, adverbials i prepositives.

A continuació presentem els casos recollits en el nostre corpus que hauran de quedar recollits en el diccionari bilingüe castellà – català. Es tracta d'unitats lèxiques, fraseològiques o oracionals en què l'equivalència comporta algun tipus de diferència.

<b>a ciencia cierta</b>	LD		no se sabe a ciencia cierta la fecha de su abertura
	del cert	LD	no se sap del cert la data de la seva obertura
	amb certesa	LD	---
<b>a cuyo(s) fin(es)</b>	LD		la admisión del recurso, a cuyos fines se le comunicaron las actuaciones originales
	per a la qual cosa	LD	admetre el recurs, per a la qual cosa se li van comunicar les actuacions originals
<b>a la luz de</b>	LP		A la luz de la anterior doctrina jurisprudencial
	d'acord amb	LP	D'acord amb la doctrina jurisprudencial anterior
	als efectes	LP	---
	a efecte de	LP	---
	a aquest efecte	LP	---
<b>a los efectos (de)</b>	LP		a los efectos del art. 1802
	a l'efecte de	LP	a l'efecte de l'art. 1802
<b>a los fines de</b>	LP		al Ministerio Fiscal a los fines del art. 1709 de la Ley de Enjuiciamiento Civil
	a l'efecte de	LP	al Ministeri Fiscal a l'efecte de l'article 1709 de la Llei d'enjudiciament civil
<b>a menos que</b>	LC		dicha valoración a menos que la misma aparezca como contraria
	llevat de	LC	valoració esmentada, llevat que aparegui com a contrària
	tret que	LC	---
	fora que	LC	---
<b>a pesar de</b>	LP		y, a pesar de ello, la sentencia
	malgrat	P	i, malgrat això, la sentència
	a pesar de	LP	---

<b>a su derecho</b>	LD (UFE)		lo que conviniera a su derecho <sup>390</sup>
	d'acord amb els LD seus interessos (UFE)		el que fos més convenient d'acord amb els seus interessos
<b>acerca de</b>	LP		Ley de Enjuiciamiento Civil, acerca de si había o no lugar a la admisión del recurso
	sobre	P	Llei d'enjudiciament civil, sobre si era procedent o no admetre el recurs
<b>aclaración</b>	N5-FS		En Auto de aclaración posterior
	aclariment	N5-MS	En una interlocutòria d'aclariment posterior
	esclariment	N5-MS	---
<b>acorde con</b>	LP		que se dicte sentencia acorde con sus peticiones iniciales
	conforme amb	LP	que es dicti sentència conforme amb les seves peticions inicials
<b>actor</b>	N5 (UT)	Pot funcionar com a adjectiu	la part e actora
	agent	N5 (UT)	la part agent
	demandant	N5 (UT)	---
<b>acudir</b>	V		1. ya no era posible acudir dentro del plazo 2. hay que acudir a las leyes
	comparèixer	V	1. ja no era possible ni tan sols comparèixer dins de termini
	recórrer	V	2. s'ha de recórrer a les lleis
<b>además</b>	D		Además del proceder malicioso
	a més	LD	A més del procedir maliciós
<b>advertencia</b>	N5		con la advertencia de que
	advertiment	N5	amb l'advertiment que
	advertiment	N5	---

<sup>390</sup> Especialització més pragmàtica que lèxica.

	avís	N5	---
	remarca	N5	---
<b>al respecto</b>	LD		se han pronunciado al respecto
	sobre això	LD	s'han pronunciat sobre això
	referent a això	LD	---
	respecte d'/ a això	LD	---
	en aquest aspecte	LD	---
	respecte a aquest cas	LD	---
	sobre aquest cas	LD	---
	hi	REE	---
<b>algo</b>	EF		reclaman algo más de medio millón de pesetas
	una mica	EF	reclamen una mica més de mig milió de pesetes
<b>alguno</b>	EN		sin duda alguna
	cap	EN-6S	sense cap dubte
<b>antecedentes de hecho</b>	LN (UT)		ANTECEDENTES DE HECHO
	fets	N (UT)	FETS
<b>aparte</b>	P		Aparte la sinrazón de fondo
	a banda de	LP	A banda de la desraó de fons
<b>apoyarse</b>	V		El recurso se apoya en haber descubierto
	basar-se	V	El recurs es basa en haver descobert
<b>asechanza</b>	N5-F		argucias, maniobras, asechanzas que reflejan
	parany	N5-M	argúcies, maniobres, paranys que reflecteixen
<b>así</b>	D		así se acordó mediante (...)



	de manera que	LD	de manera que, mitjançant (...), es va acordar
<b>auto</b>	N5-M (UT)		En Auto de declaración
	interlocutòria	N5-F (UT)	En una interlocutòria d'aclariment
	acte	N5-M (UT)	---
	ordre (decisió d'un jutge o d'un tribunal)	<b>N5-F (UT)</b>	---
<b>autos</b>	N5-MP (UT)		1. en autos de juicio de cognición 2. devuélvanse los autos
	actuacions	N5-FP (UT)	1. en actuaciones de juicio de cognición
	actuacions judicials	N5-FP (UT)	2. torneu les actuaciones judiciales
	procés (conjunt d'un expedient judicial)	N5-MS (UT)	---
	lligalls	N5-MP (UT)	---
<b>averiguar</b>	V		es la de averiguar si la conducta
	indagar	V	és la d'indagar si la conducta
	aclarir	V	---
	esbrinar	V	---
	escatir	V	---
	descobrir	V	---
	saber	V	---
	investigar	V	---
veure	V	---	
<b>bastar</b>	V		Basta una mera lectura
	haver-hi prou (amb)	LV	N'hi ha prou amb una lectura
<b>cabere</b>	V		1. pues no cabe infringir la tradición jurídica 2. contra la cual no quepa recurso alguno 3. Finalmente, cabe destacar
	poder	V	1. ja que no es pot infringir la tradició jurídica
	poder interposar	LV	2. contra la qual no es pugui interposar cap recurs

	ser possible	LV	3. Finalment, és possible destacar
<b>caer en la cuenta</b>	LV		no cae en la cuenta
	adonar-se	V	no s'adona
<b>calificativo</b>	J		adecuación "calificativa"
	qualificat	H	adequació "qualificada"
<b>carecer</b>	V		1. ni carece de lògica 2. Se carece, consiguientemente de parámetros (sic)
	estar mancat	LV	1. ni està mancada de lògica
	no haver-hi	LV	2. no hi ha consegüentment paràmetre
<b>cauce</b>	N5-M		el cauce procesal
	via	N5-F	la via processal
<b>causa de pedir</b>	LN (UT)		alterar la causa de pedir
	raó petitòria	LN (UT)	alterar la raó petitòria
<b>celebrar</b>	V		1. señaló día para la vista y, celebrada ésta, dictó 2. (la vista) celebrándose el día y hora señalados 3. y se acordó la celebración de votación y fallo 4. contrato de compraventa sobre la misma finca, celebrado ante notario
	realitzar	V	1. va assenyalar dia per a la vista i, un cop realitzada, va dictar
	tenir lloc	LV	2. La vista va tenir lloc el dia i hora assenyalsats
	fer	V	3. i es va acordar fer la votació i dictar sentència
	subscriure (un contracte)	V	4. contracte de compravenda sobre la mateixa finca, subscrit davant notari
	celebrar (un acte festiu)	V	---
<b>cercionarse</b>	V		para cercionarse de que no se fundamenta
	adonar-se	V	per adonar-se que no es fonamenta
	cercionar-se	V	---
	encertir-se	V	---

<b>citación</b>	N5 (UT)		Citación a los demandados
	citació a termini	N5 (UT)	Citació a termini dels defenents
	citació	N5 (UT)	---
<b>citar</b>	V		revocamos la citada sentencia
	esmentar	V	revoquem la sentència esmentada
	citar	V	---
<b>con arreglo a</b>	LP		publíquese la presente resolución con arreglo a derecho
	d'acord amb	LP	publiqueu aquesta resolució d'acord amb el dret
<b>conforme a</b>	LP		conforme al art. 1.802 de la Ley de Enjuiciamiento Civil
	d'acord amb	LP	d'acord amb l'art. 1802 de la Llei d'enjudiciament civil
	conforme a	LP	---
	de conformitat amb	LP	---
<b>contemplar</b>	V		perjudicar seriamente la salud, contemplados por la Sentencia
	preveure	V	perjudicar seriosament la salut, previstos a la Sentència
	contemplar	V	---
	expressar	V	---
	considerar	V	---
	tractar de	V	---
	recollir	V	---
<b>convenir</b>	V		lo que conviniera a su derecho
	ser conveniente	LV	el que els fos més convenient d'acord amb els seus interessos
	convenir	V	---
<b>costas</b>	N5-FP		lo haría el Juzgado y a sus costas
	costa	N5-FS	ho faria el Jutjat i a costa seva

<b>cual (el/la/los/las)</b>	RR que	RR	la cual compareció que va comparèixer
<b>cual (lo)</b>	RR qual (la ≈ cosa)	RR	lo cual es cierto la qual cosa és certa
<b>cualquier/a que sea</b>	LP sigui quin/a sigui	LP	concede efectos retroactivos, cualquiera que sea la fecha de nacimiento concedeix efectes retroactius sigui quina sigui la data de naixement
<b>cuanto</b>	RR tot el que	RR	para que pudieran alegar por escrito cuanto estimaran per tal que poguessin al·legar per escrit tot el que consideressin
<b>cumplimentar</b>	V acomplir donar compliment complir emplenar formalitzar omplir completar (un document) complimentar (atendre una visita)	V LV V V V V V	tuviera por cumplimentada esta parte que tingúes per acomplerta aquesta part --- --- --- --- --- ---
<b>cuyo</b>	RR qual (del)	RR	ventanas cuyo cierre finestres el tancament de les quals
<b>dar</b>	V interposar donar	V V	recursos de revisión que se dieran contra o frente resoluciones de órganos judiciales recursos de revisió que s'interposin contra o front de resolucions d'òrgans judicials ---

<b>de ahí que</b>	LC per això	LC	De ahí que nuestro Tribunal Per això, el nostre Tribunal
<b>deber (+ inf.)</b>	V haver de (+inf.) deure	LV V	el valor que debe darse a los documentos públicos. el valor que ha de donar als documents públics. ---
<b>decir</b>	V esmentar	V	Dicha parte preparó La part esmentada va preparar
<b>demandado</b>	N5 (UT) defenent demandat	N5 (UT) N5 (UT) N5 (UT)---	Citación de los demandados en el domicilio Citació a termini dels defenents en el domicili ---
<b>dimanar</b>	V provenir	V	pleito de que dimana el presente recurso plet que prové d'aquest recurs
<b>dinero</b>	N5-MS dineros diner	N5-MP N5-MS	deberá entregar a todos mis nietos el dinero o metálico haurà de lliurar a tots els meus néts els diners o metàl·lic ---
<b>efectivo dinerario</b>	LN dineros efectivos	LN	haciéndolo con efectivo dinerario fent-ho amb diners efectius
<b>ello</b>	REO això	RD	ya no quepan las dudas de ello ja no hi ha cap dubte d'això
<b>emplazamiento</b>	N5-M (UT) citació citació a termini emplaçament	N5-F (UT) LN (UT)	1. el término del emplazamiento 2. se dispuso el emplazamiento de la parte demandada 1. el termini de la citació 2. es va disposar la citació a termini de la part demandada ---

<b>emplazar</b>	V (UT)		se acordó emplazar a los litigantes
	citar	V (UT)	es va acordar citar els litigants
	citar a termini	LV (UT)	---
	emplaçar	V	---
	reptar	V	---
	desafiar	V	---
<b>en apoyo de</b>	LD		quienes informaron en apoyo de sus respectivas pretensiones
	recolzant	VG	que van informar recolzant les seves respectives pretensions
<b>en atención a</b>	LP		1. En atención a ello, 2. En atención a todo
	en consideració a/de	LP	1. En consideració a això, 2. En consideració de tot
<b>en base a</b>	LP		En base al apartado 4º
	d'acord amb	LP	D'acord amb l'apartat 4t
	partint de	LP	Partint de l'apartat 4t
	segons	P	---
	* en base a	LP	---
<b>en cuanto a/que</b>	LP		1. y en cuanto a la impugnación 2. del Código Civil, en cuanto que los padres
	quant a	LP	1. Quant a la impugnació
	pel que fa (a)	LP	2. del Codi Civil, pel que fa que els pares
	respecte a	LP	---
<b>en lo que afecta a</b>	LP		en lo que afecta al pronunciamiento
	pel que fa a	LP	pel que fa al pronunciamet
<b>en lo que se refiere a</b>	LP		admet un nou sintagma entre el pronom relatiu i e
	pel que fa a	LP	en lo que a nuestra Comunidad se refiere, pel que fa a la nostra Comunitat

<b>en lo sucesivo</b>	LD		de que en lo sucesivo se abstengan de perturbar
	en endavant	LD	que en endavant s'abstinguin de perturbar
	d'ara endavant	LD	---
<b>en nombre y representación de</b>	LD (UFE)		Roser Castelló Lausaca, actuando en nombre y representación de D <sup>a</sup> Encarnación
	en nom de	LD (UFE)	Roser Castelló Lausaca, en nom de la Sra. Encarnación
<b>en su caso</b>	LD		o en su caso contra el defensor judicial
	si s'escau	FO	o, si s'escau, contra el defensor judicial
	si és el cas	FO	---
	si escau	FO	---
	arribat el cas	LD	---
<b>en tiempo y forma legal</b>	LD (UFE)		1. compareció en tiempo y forma 2. se tuvo por interpuesto en tiempo y forma un recurso de casación
	dins el termini i en la forma escaient	LD (UFE)	1. va comparèixer dins el termini i en la forma legal
	(*) en temps i forma	LD (UFE)	2. es va tenir per interposat en temps i forma un recurs de cassació
<b>entablar</b>	V		recurso de casación entablado por la Procuradora
	interposar	V	recurs de cassació interposat per la procuradora
	entaular	V	---
<b>entrega</b>	N5-F		con entrega de copias
	lliurament	N5-M	amb lliurament de les còpies
	remesa	N5-F	---
	entrega	N5-F	---
<b>estimar</b>	V		cuanto estimaran conveniente acerca de su alcance tot el que consideressin convenient sobre el seu abast
	considerar	V	abast
	estimar	V	---

	acollir	V	---
	apreciar	V	---
	determinar	V	---
	avaluar	V	---
	valorar	V	---
<b>esto es</b>	LC		la procedencia del recurso, esto es, su admisibilidad
	és a dir	LC	la procedència del recurs, és a dir, la seva admissibilitat
<b>estrados</b>	N5-MP		haciéndoles las notificaciones en los estrados.
	estrades	N5-FP	les notificacions es van fer a les estrades.
<b>exceder</b>	V		actividad policíaca de indagación y pesquisas que excede en
	ultrapassar	V	activitat policíaca d'indagació i perquisicions, que ultrapassa
	excedir	V	---
	sobrepasar	V	---
	superar	V	---
<b>fallamos</b>	V (UT)		FALLAMOS
	decisió	N (UT)	DECISIÓ
	part dispositiva	LN (UT)	PART DISPOSITIVA
<b>fallo</b>	N5-M (UT)		1. terminó con fallo condenatorio 2. certificación del presente fallo
	decisió	N5-F (UT)	1. va acabar amb decisió condemnatòria
	sentència	N5-F (UT)	2. certificació d'aquesta sentència
	jutjament	N5-M (UT)	---
	resolució	N5-F (UT)	---
	veredictes	N5-M (UT)	---
	falla	N5-F	---
	mancament	N5-M	---
<b>fin</b>	N5-M		a los fines del art. 1709
	finalitat	N5-F	a les finalitats de l'art. 1709



	acabament	N5-M	---
	fi	N5-F	---
<b>fundamento de derecho</b>	LN (UT) raonament jurídic		FUNDAMENTOS DE DERECHO LN (UT) RAONAMENTS JURÍDICS
	fonament jurídic	LN (UT)	---
	fonament de dret	LN (UT)	---
<b>fundir</b>	V fonamentar	V	hechos en que se funde fets en els quals es fonamenti
<b>fundo</b>	N5-M finca fons	N5-F N5-M	daba a fundo vecino donava a finca veïna ---
<b>gozar</b>	V tenir fruir gaudir	V V V	en absoluto gozan de la fuerza de prueba plena en absolut tenen la força de prova plena --- ---
<b>Ha sido ponente</b>	FO (OE) Hi ha actuat com a ponent	FO (OE)	<b>Ha sido ponente</b> Hi ha actuat com a ponent
<b>haber lugar</b>	LV escaure	V	establece que habrá lugar a la revisión de una sentencia estableix que escaurà la revisió d'una sentència
<b>habida cuenta de que</b>	LP atès (que)	LP	1. habida cuenta de que en el presente trámite 2. habida cuenta de la confusión existente 1. atès que en el present tràmit 2. atesa la confusió existent

<b>hoja</b>	N5-F full		es la hoja de encargo suscrita
		N5-M	és el full d'encàrrec subscrit
<b>igual</b>	J mateix		Igual suerte desestimatoria
		J	La mateixa sort desestimària
<b>incluso</b>	P fins i tot		Incluso en el supuesto
		LP	Fins i tot en el supòsit
<b>indicar</b>	V esmentar		condenó a la indicada parte al pago
		V	va condemnar la part esmentada al pagament
<b>informar</b>	V emetre informe informar	LV V	Ha informado el Ministerio Fiscal El Ministeri Fiscal va emetre el seu informe ---
<b>instaurar</b>	V		Contra dicha sentencia se instaura ahora recurso de casación por los demandantes iniciales
	interposar	V	Contra la sentència esmentada els demandats inicials interposen ara un recurs de cassació
<b>interesar</b>	V demanar interessar	V V	medidas cautelares interesadas de contrario mesures cautelars que havia demanat la part contrària ---
<b>junto a</b>	LP al costat de		junto a una sentencia
		LP	al costat d'una sentència
<b>juzgador</b>	N5 (UT) jutge		permite al Juzgador
		N5 (UT)	permet al jutge
<b>letrado</b>	N5-M (UT) lletrada		y defendida por el letrado D <sup>a</sup> Matilde Bremon Fernández-Ayala
		N5-F (UT)	i defensada per la lletrada Matilde Bremon Fernández-Ayala

	lletrat	N5-M (UT) ---	
	advocat/da	N5 (UT)---	
<b>llevar</b>	V		una tal posición llevaría a hacer imposible
	conduir	V	una posició tal conduiria a der impossible
	portar	V	---
<b>mencionar</b>	V		el mencionado Juzgado dictó sentencia
	esmentar	V	el jutjat esmentat va dictar sentència
<b>merecer</b>	V		En primer lugar, merece precisarse que el testador
	haver de (+ inf.) LV		En primer lloc, s'ha de precisar que el testador
	merèixer	V	---
	meritar	V	---
<b>meritar</b>	V		el precepto catalán meritado
	esmentar	V	el precepte català esmentat
			1. de una sentencia firme cuando la misma se hubiera ganado
			2. fue comprado por el padre de la misma
			3. votación para el día siete de los corrientes, la misma tuvo lugar
			4. recurso de apelación y admitido el mismo en ambos efectos
			5. se mandó devolver los mismos a la parte
			6. como aplicación de lo dispuesto en el mismo
			7. ninguna novación al contrato por haberse apartado del mismo
			8. las hijas legitimarias del mismo se opusieran
			9. peticiones formuladas en el súplico de la misma.
<b>mismo (del)</b>	R		10. obvio es que el mismo hubiera podido obtenerse
	aquest	RD	1. d'una sentència ferma quan aquesta hagi estat guayada
	seu		2. va ser comprat pel seu pare
	(el) qual	RR	3. votació per al dia 7 dels corrents, la qual va tenir lloc
	que	RR	4. recurs d'apel·lació, que va ser admès en ambdós efectes
	lo(el)/la/los/les	REE	5. es va ordenar tornar-los a la part
	hi	REE	6. com a aplicació del que s'hi ha disposat

	en	REE	7. cap novació al contracte per haver-se'n apartat
	ell	REO	8. les filles legitimàries d'ell s'oposessin
	mateix (del/la/los/les)*	R	9. peticions formulades en el suplico de la mateixa <sup>391</sup> .
	---	---	10. és obvi que hagués pogut obtenir-se
<b>ni con mucho</b>	LD		no asciende, ni con mucho, a los seis millones
	ni de bon tros	LD	no ascendeix, ni de bon tros, als sis milions
<b>ni siquiera</b>	LD		no era posible ni siquiera acudir
	ni tan sols	LD	no era possible ni tan sols comparèixer
<b>óbice</b>	N5		no deja de ser un óbice a la libre investigación
	obstacle	N5	no deixa de ser un obstacle a la lliure investigació
<b>obviar</b>	V		Obvia decir que la abertura
	no caldre	LV	No cal dir que l'obertura
	obviar	V	---
<b>originar</b>	V		y costas que se originaran
	derivar	V	i les costes que se'n derivessin
<b>perito</b>	N5		practicada en primera instancia por perito cuya recusación
	expert	N5	practicada en primera instància per un expert, la recusació del qual
	perit	N5	---
<b>personarse</b>	V		parte recurrida y personada para que formalizara
	comparèixer	V	part objecte de recurs i que havia comparegut perquè formalitzés
	personar-se (en el procediment judicial)	V	---
	acudir	V	---
	presentar-se	V	---

<sup>391</sup> Frase incorrecta.

<b>pese a</b>	LC		confirma que, pese a tener interpuesto recurso
	a desgrat de	LC	confirma que, a desgrat de tenir interposat recurs
<b>por</b>	P		Por Providencia
	mitjançant	P	Mitjançant una provisió
<b>por cuanto</b>	LC		se había manifestado en contra por cuanto la posibilidad
	pel fet que	LC	s'havia manifestat en contra pel fet que la possibilitat
	atès que	LC	---
	per tal com	LC	---
	considerant que	LC	---
	vist que	LC	---

**Por esta nuestra Sentencia, lo acordamos, mandamos y firmamos**

**Así por esta nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos.**

**Así por esta sentencia, lo mandamos y formamos.**

FO (OE)

Així ho acorda la sala i ho signen el president i els magistrats que figuren al marge. FO (OE)

Així ho va acordar la Sala i ho signen el president i els magistrats que figuren al marge. FO (OE)

Així per aquesta nostra sentència, pronunciem, enviem i firmem. FO (OE)

<b>por lo demás</b>	LD		1. único, por lo demás, conocido por ella 2. por lo demás, es cierto que 3. por lo demás, como se ha dicho
	a més	LD	1. únic, a més, conegut per ella
	fora d'això	LD	2. fora d'això, és cert que
	per altra banda	LD	3. Per altra banda, com s'ha dit
<b>practicar</b>	V		y los embargos practicados en ejecución de sentencia
	fer	V	i els embargaments fets en execució de sentència
	practicar	V	---
<b>presente (el)</b>	E		el presente recurso / en el presente trámite
	aquest	ED	aquest recurs
	present (el/la)	E	en el present tràmit

<b>prevenir</b>	V		y prevenimos a la parte recurrente
	advertir	V	i adverteix la part recurrent
	prevenir	V	---
<b>previo</b> <sup>392</sup>	J		1. previa alegación de los hechos y fundamentos 2. previos los trámites legales 3. previa confección judicial
	després de (+ Vinf.)	LD	1. després d'al·legar els fets i fonaments
	un cop [+Vpart.]	LD	2. un cop fets els tràmits legals
	* previ	J	3. prèvia confecció judicial
<b>proceder</b>	N5		se asocia a un proceder doloso que demuestra
	manera de fer	LN	s'associa a una manera de fer dolosa que demostra
<b>proceder</b>	V		de la Ley de Enjuiciamiento Civil procede imponer las costas
	escaure	V	de la Llei d'enjudiciament civil escau imposar les costes
	procedir	V	---
	ser procedent	V	---
	correspondre	V	---
	pertocar	V	---
<b>propio</b>	J		de la propia Ley
	mateix	J	de la mateixa Llei
	propi (però no "la pròpia cosa", "lo propi", en el sentit de "la mateixa cosa")		---
<b>que (el)</b>			1. dictara sentencia por la que estimándola, se condenara
			2. formulando al mismo tiempo reconversión, en la que suplicaba se dictase
			3. autos de juicio de menor cuantía (...) en los que se dictó sentencia
	RR		4. sentencia en la que se desestime

<sup>392</sup> La construcció formada per l'adjectiu "previo" seguit d'un sintagma nominal equival a una locució adverbial. Tal locució pot considerar-se una UFE.

	què	RR	1. dictés una sentència en què s'estimés la demanda i en què es condemnés
	aquesta	RD	2. formulant alhora reconversió. En aquesta suplicava que es dictés
	qual (el/la/els/les)	RR	3. actuacions del judici de menor quantia (...) en el qual <sup>393</sup> es va dictar sentència
	que (incorrecte precidit de preposició)	RR	4. * sentència en la que es desestimi
<b>que (lo)</b>	RR		1. lo que no resulta 2. sobre lo que nadie 3. de una donación "mortis causa", con lo que, de conformidad
	cosa que	RR	1. cosa que no resulta
	allò que	RR	2. sobre allò que ningú
	qual (la ≈ cosa)	RR	3. d'una donació mortis causa, amb la qual cosa, de conformitat
<b>recaer</b>	V (UT)		després que s'hagués dictat sentència
	dictar	V (UT)	después de que hubiera recaído sentencia
	recaure (sentència)	V (UT)	---
<b>recurrir</b>	V (UT)		1. siendo parte recurrida D Antonio Domínguez Velo 2. sentencia que, recurrida, es revocada 3. siendo parte recurrida D <sup>a</sup> María Teresa R M 4. La sentencia recurrida
	recórrer	V (UT)	1. La part contra la qual es recorre ha estat el Sr. Antonio Domínguez Velo
	interposar recurs	LV (UT)	2. Sentència contra la qual es va interposar recurs i que va ser revocada
	apel·lar	V (UT)	3. Hi ha actuat com a part apel·lada la Sra María Teresa R M
	(ser) objecte de recurs	LV(UT)	4. La sentència objecte de recurs [absència del verb]
<b>referir</b>	V		El referido preámbulo pone especial énfasis

<sup>393</sup> El canvi de referent fa que passi de plural a singular.

	esmentar	V	El preàmbul esmentat posa èmfasi especial
	mencionar	V	---
<b>resultar</b>	V		Resulta cita obligada
	ser	V	És una cita obligada
	resultar	V	---
<b>resultar preciso</b>	LV		resulta preciso aludir a los hechos determinantes
	caldre	V	cal al·ludir als fets determinants
	ser convenient	LV	---
<b>sala de lo civil</b>	LN (UT)		Sala de lo civil del Tribunal
	sala civil	LN (UT)	Sala Civil del Tribunal
<b>ser preciso</b>	LV		es preciso que exista un nexa
	caldre	V	cal que hi hagi un nexa
	ser convenient	LV	---
<b>sesgo</b>	N5		no puede conocerse qué sesgo hubiero tomado el pleito
	camí	N5	no pugui conèixer-se quin camí hagués pres el plet
<b>si acaso</b>	LC		Si acaso, hace mención a una posible incongruencia
	potser sí que	LC	Potser sí que menciona una posible incongruència
<b>sin embargo</b>	LC		ha venido, sin embargo,
	tanmateix	C	ha vingut, tanmateix
	malgrat això	LC	---
<b>sin más</b>	LD		lo hizo sin más
	sense més ni més	LD	ho va fer sense més ni més
<b>siquiera</b>	D		No cabe siquiera
	ni tan sols	LD	No és possible ni tan sols
<b>sito</b>	H		propietària de l'habitatge d'actuacions, situat a



			Barcelona
	situat	H	propietaria de la vivienda de autos sita en Barcelona
<b>sostener</b>	V		en el término de 40 días compareciera a sostener lo que conviniera a su derecho
	defensar	V	en el termini de 40 dies comparegués per defensar el que convingués al seu dret
	sostener	V	---
<b>subsananar</b>	V		al haber sido subsanado con anterioridad
	esmentar	V	en haver estat esmentat amb anterioritat
	esmenar	V	---
	reparar	V	---
<b>suficientemente</b>	D		A lo anterior, suficientemente concluyente, han de unirse
	prou	D	A l'anterior, prou concloent, han d'unir-se
<b>suplicar</b>	V		1. para terminar suplicando se dictara 2. para terminar suplicando que se tuviera por impugnado
	demanar	V	i acabava demanant que es dictés
	suplicar [NR]	V	finalment suplicava que es tingué per impugnat
<b>súplico</b>	N5 (UT)		1. puede leerse en el SUPLICO de la demanda 2. de conformidad con el súplico de la demanda 3. peticiones formuladas en el súplico de la misma
	petitum [NR]	N5 (UT)	1. es pot llegir en el petitum de la demanda
	sol-licitud	N5 (UT)	2. de conformitat amb la sol-licitud de la demanda
	suplico [NR]	N5 (UT)	3. peticions formulades en el suplico de la mateixa.
<b>tendente</b>	H		pruebas biológicas tendentes a la determinación de la paternidad
	escaminat	H	proves biològiques encaminades a la determinació de la paternitat
<b>traer causa</b>	LV		todas las demás que de la misma puedan traer causa

	derivar	V	totes les altres que puguin derivar d'aquesta
<b>tras</b>	P		en la que, tras alegar los fundamentos de derecho, se suplicaba
	després de	LP	En aquesta demanda, després d'al·legar els fonaments de dret suplicava
<b>unir</b>	V		uniéndose el escrito presentado mediante
	adjuntar	V	i l'escrit presentat es va adjuntar
<b>verter</b>	V		profusas alegaciones vertidas por ambas partes
	fer	V	profuses al·legacions fetes per ambdues parts

**Vistas las disposiciones legales citadas y demás de pertinente aplicación.**

FO (OE)  
 Vistos l'article esmentat  
 i els que són aplicables  
 legalment. FO (OE)

<b>vivienda</b>	N5-F		de recuperar la vivienda alquilada
	habitatge	N5-M	de recuperar l'habitatge llogat
<b>y</b>	C		Y fundamentaba la demanda
	seguidament	C	Seguidament fonamentava la demanda

**5.2.1.5 Construcció del diccionari: el diccionari bilingüe català – castellà**

A continuació presentem els casos recollits en el nostre corpus que hauran de quedar recollits en el diccionari bilingüe català – castellà. Es tracta d'unitats lèxiques, fraseològiques o oracionals en què l'equivalència comporta algun tipus de diferència.

<b>a bastament</b>	LD		s'ha indicat a bastament en esmentar
	suficientemente	D	se ha indicado suficientemente al mencionar

<b>a l'efecte de</b>	LP		1. Mitjançant el primer altressí i a l'efecte del previst en l'art. 1.799 2.al Ministeri Fiscal a l'efecte de l'art. 1.799
	según a (los) efectos de	P LP	1. Por otrosí y según lo previsto en el art. 2. al Ministerio Fiscal a los efectos del art. 1.799
<b>a més a més</b>	LD además	D	i, a més a més, aquesta condició y, además, esta condició
<b>abans de tot</b>	LD		sinó, abans de tot, el que hagi volgut dir el testador
	antes que nada	LD	sino, antes que nada, lo que haya querido decir el testador
<b>abonament</b>	N5-M pago abono	N5-M N5-M	per no ésser de procedent abonament por no ser de pago procedente ---
<b>actuacions</b>	N5-FP (UT)		es van tramitar les actuacions del judici declarat se tramitaron los autos del juicio declarativo de
	autos actuaciones (judiciales)	N5-MP (UT) N5-FP (UT)	---
<b>adhesiu</b>	JQ adherit	H	com a part adhesiva como parte adherida
<b>advocat</b>	N5-M (UT) letrado abogado	N5-M (UT) N5-M (UT)	dirigits per l'advocat Sr. Josep Joan Pintó Ruiz dirigidos por el Letrado D. Josep Joan Pintó Ruiz
<b>agent</b>	N5-M (UT)		hauria d'haver portat l'agent de revisió debería haber aportado el actor de la revisión
	actor	N5-M (UT)	---
	agente	N5-M (UT)	---
	autor	N5-M	---
<b>això</b>	RD ello	REO	com que això no va ésser així como ello no fue así

<b>almenys</b>	D4 por lo menos al menos	LD LD	almenys com a part adhesiva por lo menos como parte adherida ---
<b>aquest</b>	ED el presente	E	hagi esdevingut ferma aquesta resolució haya devenido firme la presente resolución
<b>aquest</b>	RD él	REO	tots aquests representats pel procurador todos ellos representados por el procurador
<b>aquesta és la nostra sentència, que pronunciem, manem i signem</b>	FO (OE) (Así,) por esta nuestra sentencia, lo /que (pronunciamos.), mandamos y firmamos	FO (OE)	<b>Aquesta és la nostra sentència, que pronunciem, manem i signem.</b>  Así, por esta nuestra sentencia, lo pronunciamos, mandamos y firmamos. Por esta nuestra sentencia, que mandamos y firmamos.
<b>argument</b>	N5-M fundamento	N5-M	s'hi va oposar amb arguments fàctics i jurídics oponiéndose con fundamentos jurídicos y de hecho
<b>atendre</b>	V ver atender	V V	Ateses les disposicions legals citades Vistos los preceptos legales citados ---
<b>caldre</b>	V haber que	LV	Cal també ressenyar  Hay que reseñar también
<b>cap</b>	EN-6S ---	---	sense fer cap declaració sin hacer declaración
<b>cèdules</b>	N5-FP cédula	N5-FS	lliurament de les cèdules i de les còpies entrega de cédula y copias
<b>citació a</b>	N5-F (UT)		Citació a comparèixer per edictes:

<b>comparèixer</b>	citación	N5-F (UT)	Citación por edictos:
<b>citació a termini</b>	N5-F (UT) citación emplazamiento	N5-F (UT) N5-M (UT)	Citació a termini per edictes: Citación por edictos: ---
<b>com (a/ que)</b>	C  como	  C	1. Hi ha actuat com a ponent 2. Però com que no va ésser 1. Ha actuado como Ponente 2. Pero como ello no fue
<b>un cop</b>	LD  ---	  ---	1. Un cop unides les proves practacades 2. Un cop efectuat aquest tràmit, les actuacions 1. Unidas las pruebas practicadas 2. Evacuado el trámite, los autos
<b>costum</b>	N5-M  costumbre	  N5-F	antigues lleis, costums i doctrina antiguas leyes, costumbres y doctrina
<b>damunt</b>	D4 al margen	 LD	que s'esmenten damunt expresados al margen
<b>data</b>	N5-F --- fecha	 --- N5-F	provisió de data 27 de gener de 1997 providencia de 27 de enero de 1997 ---
<b>de bell nou</b>	LD  en principio	  LD	i com de bell nou resulta del fonament y como en principio resulta del fundamento
<b>de (tal) manera que</b>	LC  de modo que	  LC	el domicili, de tal manera que la Sra. Munuera el domicilio, de modo que la Sra. Munuera
<b>decisió</b>	N5-F (UT) fallo decisión	 N5-M (UT) N5-F (UT)	la decisió de la qual és la següent cuyo fallo es el siguiente ---
<b>defenent</b>	N5 (UT)		l'enriquiment injust de la defenent

	demandat	N5 (UT)	el enriquecimiento injusto de la demandada
<b>demanar</b>	V		la vista demanada per la part impugnant la vista solicitada por la parte impugnante
	solicitar	V	---
	pedir	V	---
	recabar	V	---
<b>destinació</b>	N5-F destino	N5-M	tenen la destinació tienen el destino
<b>detenir</b>	V		n'hem fet detingut esment hemos hecho detallada mención
	detallar	V	---
	detener	V	---
	ostentar	V	---
<b>dia</b>	N5-M		ha tingut lloc el dia 22 de maig tuvo lugar el 22 de mayo
	---	---	---
	día	N5-M	---
<b>diligències per a proveir millor [NR]<sup>394</sup></b>	LN (UFE) diligencias para mejor proveer		Diligències per a proveir millor. Diligencias para mejor proveer.
<b>dirigir</b>	V defender	V	i dirigits per l'advocat y defendidos por el Letrado
<b>disposicions</b>	N5-F (UT) preceptos disposición (legal)	N5-M (UT)  N5-F (UT)	Ateses les disposicions legals citades Vistos los preceptos legales citados ---
<b>donar motiu</b>	LV  originar	  V	La sentència que dóna motiu al present recurs La sentencia que origina el presente recurso
<b>d'acord amb</b>	LP		1. D'acord amb el que preveu l'art. 1.801 2. S'ha seguit la tramitació d'acord amb la llei

<sup>394</sup> La forma recomanada és *diligències per decidir millor*.

	según	P	1. Según lo previsto en el art. 1.801 2. Se han seguido los trámites establecidos por la ley
	establecido por de acuerdo con con arreglo a	LJ LP LP	---
<b>efectuar</b>	V evacuar efectuar	V V	Un cop efectuat aquest tràmit Evacuado el trámite ---
<b>el</b>	A ---	---	1. Mitjançant la provisió de data 21 d'abril 2. Seguit el judici pels tràmits que corresponen 1. Por providencia de fecha 21 de abril 2. Seguido el juicio por sus trámites correspondientes
<b>en el termini i la forma legals<sup>*395</sup></b>	LD (UFE) en tiempo y forma	LD (UFE)	la qual cosa va fer en el termini i la forma legals lo que hizo en tiempo y forma
<b>en virtud de</b>	LP según a tenor de en virtud de a causa de debido a por razón de	P LP LP LP LP LP	en virtud del que preveu según lo establecido
<b>encapçalament</b>	N5-M comienzo	N5-M	els tres recursos de cassació que hem dit a l'encapçalament los tres recursos de casación expresados al comienzo
<b>enguany</b>	D4 del corriente este año	LD LD	21 d'abril d'enguany 21 de abril del corriente ---
<b>és Ponent el magistrat</b>	FO (OE) ha sido Ponente el Ilmo Sr Magistrado	FO (OE)	És Ponent el Magistrat Ha sido Ponente el Ilmo Sr Magistrado

<sup>395</sup> Forma no estrictament correcta, però sí recollida en el corpus. La forma correcta és *dins el termini (establert) i en la forma escaient*.

<b>escoltar</b>	V		Així mateix, es va acordar mateix escoltar el Ministeri Fiscal
	oír	V	Acordando asimismo oír al Ministerio Fiscal
<b>esdevenir</b>	V		el que ha esdevingut pacífic és la seva naturalesa
	llegar a ser	LV	lo que ha llegado a ser pacífico es su naturaleza
<b>esment</b>	N5-M		1. n'hem fet detingut esment a la present resolució
	mención	N5-F	2. conté un concret esment a què en la tasca
	referencia	N5-F	1. hemos hecho detallada mención en la presente resolución 2. contiene una concreta referencia a que en la tarea
<b>esmentar</b>	V		1. va obtenir l'esmentada Sentència (sic.) 2. Vistes les disposicions legals esmentades
	expresar	V	1. obtuvo la expresada Sentencia 2. Vistas las disposiciones legales citadas
	citar	V	
<b>excepcional</b>	JQ-6		de les circumstàncies excepcionals a què es refereixen
	especial	JQ-6	de las circunstancias especiales que se refieren (sic)
<b>fàctic</b>	JQ		amb arguments fàctics i jurídics
	de hecho	LJ	con fundamentos jurídicos y de hecho
<b>fer</b>	V		Un cop adjuntades les proves practicades i havent-se fet els tràmits legals previs
	cumplir	V	Adjuntadas las pruebas practicadas y cumplidos los trámites legales
	efectuar	V	previos ---
fer cita (de)	LV		La minuta fa cita de la norma
	citar	V	La minuta cita la norma



<b>fer esment (de)</b>	LV mencionar	V	cal fer esment dels fets hay que mencionar los hechos
<b>fer referència (a)</b>	LV referirse (a)	V	a què fa referència l'ordinal 4t a que se refiere el ordinal 4º
<b>fer sobrer</b>	LV excusar	V	Les anteriors consideracions fan sobrer qualsevol comentari Las anteriores consideraciones excusan cualquier comentario
<b>fer ús</b>	LV (poder) usar hacer uso	V LV	perquè les parts facin ús del seu dret para que las partes puedan usar su derecho ---
<b>formar</b>	V integrar	V	Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, formada pels magistrats Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, integrada por los magistrados (sic)
<b>haver (de)</b>	V tener que deber	LV V	1. s'ha de treure de la taxació 2. Que hem de desestimar 1. tiene que sacarse de la tasación 2. Que debemos desestimar
<b>habitatge</b>	N5-M vivienda	N5-F	disponibilitat d'un habitatge digne. disponibilidad de una vivienda digna.
<b>interlocutòria</b>	N5-F (UT) auto	N5-M (UT)	per Interlocutòria de 4 de setembre por auto de 4 de septiembre
<b>interposar (recurs)</b>	V (UT) intransitiu Recurrir	V (UT) transitiu *Nota: Gramaticalment, "recurrir" és un verb intransitiu; ara bé, en l'àmbit jurídic és molt freqüent emprar-se com a verb transitiu	La part contra la qual s'interposa aquest recurs és el Sr Roca (sic) Parte recurrida es el Sr Roca (sic.)

	interponer (recurso)	V (UT)	
<b>justificable</b>	JQ correcto	JQ	és justificable la solució es correcta la solució
<b>lliurament</b>	N5-M entrega	N5-F	amb el lliurament de les cèdules con entrega de cédula
<b>malgrat</b>	P a pesar de	LC	malgrat el seu caràctere enunciatiu a pesar de su carácter enunciativo
<b>malgrat que</b>	LC a pesar de que	LC	i això malgrat que la part impugnant y ello a pesar de que la parte impugnante
<b>manera</b>	N5-F modo	N5-M	De manera que no seria encertat De modo que no sería acertado
<b>mena</b>	N5-M tipo	N5-F	sense cap mena d'indemnització sin ningún tipo de indemnización
<b>mencionar</b>	V expresar	V	en el recurs d'apel·lació mencionat en el expresado recurso de apelación
<b>més</b>	D4 ---	---	s'al·lega, més en concret, que la sentència se alega, en concreto, que la sentencia
<b>metgessa</b>	N5-F médico	N5-M	la senyora Montserrat exerceix la seva professió de metgessa Dª Montserrat ejerce su profesión de médico
<b>mitjançant</b>	P por mediante	P P	Mitjançant una provisió... Por providencia... ---
<b>negligir</b>	V desatender	V	1. fou del tot negligit per l'impugnat 2. i ha negligit també la interpretació sistemàtica  1. fue desatendido por lo

			impugnante (sic)
	descuidar		2. y ha descuidado también la interpretación sistemática
<b>ni tan sols</b>	LD ni siquiera	LD	no ha estat ni tan sols al-legada no ha sido ni siquiera alegada
<b>oportú</b>	JQ  correspondiente JQ		i es van formar els oportuns rams separats formándose los correspondientes ramos separados
<b>pacte</b>	N5-M acuerdo pacto	N5-M N5-M	no s'ha acreditat cap pacte no se ha acreditado ningún pacto ---
<b>part que recorre</b>	LN (UT)  parte recurrente LN (UT)		Imposició de les costes a la part que recorre Imposición de las costas a la parte recurrente
<b>part lletrada</b>	N5-F (UT)  letrado	N5 (UT)	amb l'assistència de les parts lletrades corresponents con asistencia de los letrados de las partes
<b>pas</b>	D4 ---	---	No pot pas dir-se, doncs, No puede decirse, pues,
<b>pel que fa (referència) a</b>	LP respecto de  en cuanto a en lo referente a respecto a	LP  LP LP LP	1. Pel que fa a la resta, 2. Pel que fa referència a la impugnación de la nota de drets 1. Respecto de los demás, 2. Respecto de la impugnación de la nota de derechos --- ---
<b>per mitjà de</b>	LP  por	P	Per mitjà de la provisió de data 20 de gener Por Providencia de fecha 20 de enero
<b>per tant</b>	LC por ende	LC	i, per tant, dins dels 3 mesos y, por ende, dentro de los 3 meses

<b>perquè</b>	C para que	LC	en les actuacions perquè en el termini en los presentes autos para que en el plazo
poble espanyol	N5 (UT) Constitución	N4 (UT)	l'autoritat que ens ha conferit el poble espanyol la autoridad conferida por la Constitución
poder interposar	LV cabere	V	Contra aquesta resolució no es pot interposar cap recurs. Contra la presente resolución no cabe recurso alguno.
<b>ponderar</b>	V valorar	V	cal ponderar el següent: hay que valorar lo siguiente:
<b>precedentment</b>	JQ anteriormente	JQ	el que queda exposat precedentment lo anteriormente expuesto
<b>precedir</b>	V exponer anteriormente preceder	LV V	Per tot el que precedeix en nom del Rei Por todo lo expuesto anteriormente, en nombre del Rey ---
<b>present (el)</b>	JQ ---	---	el present recurs extraordinari de revisió el recurso extraordinario de revisión
<b>preveure</b>	V establecer prever	V V	tal com preveu l'art. 1802 conforme establece el art. 1802
<b>previ</b>	JQ oportuno	JQ	els tràmits legals previs los trámites legales oportunos
<b>procediment</b>	N5-M (UT) pleito	M5-M (UT)	1. la recepció del procediment a prova 2. la Llei del procediment civil 1. el recibimiento del pleito a prueba

	enjuiciamiento	M5-M (UT)	2. la Ley de Enjuiciamiento Civil
<b>procés</b>	N5-M (UT) pleito	N5-M (UT)	el procés de cognició el pleito de cognición
<b>propostes</b>	N5-FP  prueba propuestas	N5-FS N5-FP	es van dur a terme les propostes, les quals van ser admeses practicándose toda la prueba que fue admitida ---
<b>proppassat</b>	JQ  pasado	H	de data 8 del proppassat mes de maig de fecha 8 del pasado mes de mayo
<b>qual (el)</b>	RR  éste  que  qui	RD  RR  RR	1. celebració de vista, la qual ha tingut lloc 2. d'aquest mes, en el qual va tenir lloc 3. contra els quals ella havia seguit. 1. celebración de vista, ésta tuvo lugar 2. del presente mes, en que tuvo lugar 3. contra quienes ella había seguido
<b>qual (del)</b>	RR  cuyo	RR	sentència, la part dispositiva de la qual és la següent: sentencia, cuya parte dispositiva es la siguiente:
<b>qual (la ≈ cosa)</b>	RR  que (lo)  cual (lo)	RR  RR	1. més de 3 mesos, per la qual cosa haurà de prosperar 2. per la qual cosa haurem d'imposar-li'n les costes 1. más de 3 meses, por lo que habrá de prosperar 2. por lo que habremos de imponerle las costas
<b>que</b>	C  ---	---	va sol·licitar que es dictés sentència solicitó se dictase sentencia
<b>realitzar</b>	V		li hagués estat ben fàcil realitzar-ho en veure l'excepció

	hacer realizar	V V	le hubiese resultado bien fácil hacerlo al ver la excepción ---
<b>recepció</b>	N5-F  recibimiento recepción	  N5-M N5-F	es va acordar la recepció del plet a prova acordando el recibimiento del pleito a prueba ---
<b>recórrer</b>	V (UT) intrans.    recurrir	V (UT) trans.*   *Nota: Gramaticalment, "recurrir" és un verb intransitiu; ara bé, en l'àmbit jurídic és molt freqüent emprar-se com a verb transitiu.	1. la part contra la qual es recorre 2. part contra qui s'havia recorregut  1. la parte recurrida 2. parte recurrida
<b>reeixir</b>	V prosperar	V	podria reeixir en cas que... podría prosperar en caso de que...
<b>referenciar</b>	V  referir	  V	de la minuta referent a la "Asistencia [...]" de la minuta referida a la "Asistencia [...]"
<b>reintegrar</b>	V  devolver reintegrar	  V V	i els reintegrem el dipòsit constituït y les devolvemos el depósito constituido
<b>reiterar</b>	V repetir reiterar	V V	que és reiterada la jurisprudència que es repetida la jurisprudencia
<b>resta</b>	N5-F resto  demás (lo)	  N5-M  LN	1. I que la resta de 300.000 2. Pel que fa a la resta, l'article primer 1. Y que el resto de 300.000 (...) 2. Respecto de lo demás, el artículo primero
<b>revisor</b>	JQ		es presenta la demanda revisora

	de revisió	LJ	se presenta la demanda de revisió
<b>saber</b>	V		des del dia que varen saber que s'havia seguit
	descubrir	V	desde el día en el que descubrieron el fraude alegado
<b>sala civil</b>	N5-F (UT)		La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya
	sala de lo civil	N5-F (UT)	la Sala de lo Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya (sic)
<b>sentenciar</b>	V (UT)		SENTENCIEM:
	fallar	V (UT)	FALLAMOS:
<b>ser</b>	V		1. és clar que tampoc (...)
	estar	V	2. és clar que la sentència (...)
	quedar	V	3. atès que aquest és un termini (...)
	tratarse (de)	V	está claro que tampoco (...)
ser procedent	LV proceder	V	queda claro que la sentencia (...) Puesto que se trata de un plazo (...)
tal com	LV proceder	V	És procedent, per tant Procede, por tanto
	LC conforme	C	ha informat tal com preveu l'art. 1802 ha informado conforme establece el art. 1802
<b>també</b>	D		que paral·lelament també va presentar
	---	---	que paralelamente presentó
<b>tan sols</b>	LD		tan sols determina
	sólo	D	sólo determina
<b>tenir lloc</b>	LV celebrar	V	data en al qual va tenir lloc fecha en que se celebró
<b>terme</b>	N5-M		al·legant, en primer terme, que ha estat instada

	lugar término	N5-M N5-M	alegando, en primer lugar, que ha sido instada
<b>tot</b>	D ---	---	declara, tot confirmant aquest extrem declara, confirmando este extremo
<b>tot i que</b>	LC aunque	C	tot i que la Sra. Munuera aunque la Sra. Munuera
<b>tramitació</b>	N5-FS  trámite  trámites sustanciación	  N5-MS  N5-MP N5-FS	1. S'ha seguit en la tramitació del recurs de cassació el que disposa la Llei 2. S'ha seguit la tramitació d'acord amb la llei Se ha seguido el trámite del recurso de casación establecido en la Ley Se han seguido los trámites establecidos por la ley ---
<b>un</b>	EN ---	---	amb el lliurament de les cèdules con entrega de cédula
<b>veredictes</b>	N5-M (UT) fallo veredicto	N5-M (UT) N5-M (UT)	[títol d'una part del document] VEREDICTE FALLO ---



## 5.2.2 Paquet d'informació addicional (directrius)

### 5.2.2.1 Introducció

Per als casos realment problemàtics, és a dir, aquells que no es poden explicar per mitjà de l'ús dels diccionaris, cal dotar el programa d'informació addicional (paquet de regles) que reculli els criteris de pràctica i d'estil de redacció més freqüents en relació amb el corpus estudiat. Aquests criteris, transformats en forma de petites regles genèriques capaces de ser integrades en un programa informàtic (evidentment els tècnics hauran de fer-ne després les adaptacions pertinents en cada cas), han de recollir les maneres de redactar més habituals dels autors dels textos analitzats i les qüestions d'estil pròpies de cada llengua en el camp i en el subcamp d'especialitat en què ens trobem.

Es tracta de la generalització de casos freqüents, més enllà d'elements estrictament lèxics, que no tenen una equivalència literal en l'altra llengua i que, per tant, poden fàcilment generar deficiències d'alineació si no es tenen en compte i, a l'inrevés, poden aportar una major eficàcia si se n'hi tenen.

Per a la integració de tota aquesta informació addicional en forma de regles caldrà una nova versió modular del programa (en què LATEL ha estat treballant darrerament) i la creació d'un mòdul específic per tractar les regles, que comportarà definir uns formalismes per a aquest tipus de regles, aplicables a qualsevol corpus. Quan en projectes futurs es vulguin aplicar aquestes regles, caldrà, a més, optimitzar els recursos humans per al seu desenvolupament. El que jo presento a continuació és, justament, una proposta de presa de decisions per optimitzar aquests recursos.

Així, en el procés d'actuació fins a decidir quines regles hauran de ser incorporades a la nova versió de l'alineador seguirem els passos següents:

1. A partir de les dades (ja tractades) sobre els fenòmens que genera (o poden generar) deficiències en l'alineació que no han estat neutralitzats per mitjà del

nou diccionari d'alineacions, estudi de les regles candidates a ser incorporades en una nova versió de l'alineador: mesura del grau de freqüència de casos que la regla és capaç de resoldre, en relació amb el nombre total de casos potencialment generadors de deficiències en l'alineació detectats; i mesura de l'impacte qualitatiu de la regla (gravetat), en relació amb la seva capacitat per resoldre deficiències reals en l'alineació.

2. A partir dels índex de freqüència i de gravetat obtinguts, selecció de regles que finalment hauran de ser incorporades a l'alineador.
3. Estudi del fenomen lingüístic associat a cadascuna de les regles seleccionades .
4. Desenvolupament de les regles.

#### 5.2.2.2 Paràmetres d'anàlisi

Per a l'elaboració de les regles (tant si ajuden a alinear com si ajuden a explicar que no s'alineja) tindrem en compte dos paràmetres:

- a) La freqüència estadística d'aparició del cas. Es tracta de veure si la regla candidata pretén resoldre: a1) casos molt freqüents, a2) casos relativament freqüents, o bé a3) casos poc freqüents.
- b) L'impacte qualitatiu de la regla. Es pretén destacar si la nova regla corregeix deficiències en l'alineació: b1) de caràcter molt greu (perquè entorpeixen molt una alineació correcta), b2) de caràcter greu (perquè entorpeixen ni molt ni poc una alineació correcta), o bé b3) de caràcter lleu (perquè no entorpeixen o entorpeixen poc una alineació correcta).

La síntesi d'aquests dos paràmetres queda il·lustrada en el quadre següent:

	Paràmetres d'anàlisi	Valors de la variable
1.	Percentatge de casos potencialment generadors de deficiències en l'alineador que	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Alt (casos molt freqüents)</li> <li>• Mitjà (casos relativament freqüents)</li> </ul>

	resol la regla. [Freqüència]	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Baix (casos poc freqüents)</li> </ul>
2.	Impacte qualitatiu de la regla. [Gravetat]	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Corregeix deficiències d'alineació molt greus (MGreu)</li> <li>• Corregeix deficiències d'alineació greus (Greu)</li> <li>• Corregeix deficiències d'alineació lleus (Lleu)</li> </ul>

Taula 5.17. Paràmetres per a la valoració de les noves regles candidates a incorporar-se a l'alineador.

### 5.2.2.3 Valoració de les regles candidates a incorporar-se a l'alineador

El procés de valoració de les noves regles candidates a incorporar-se a l'alineador parteix de l'anàlisi de casos generadors (i potencialment generadors) d'alineacions insatisfactòries en el corpus alineat català-castellà i en el corpus alineat castellà-català, respectivament. Del conjunt total de casos descrits, ens centrem exclusivament en aquells que no han quedat resolts a través del diccionari complementari.

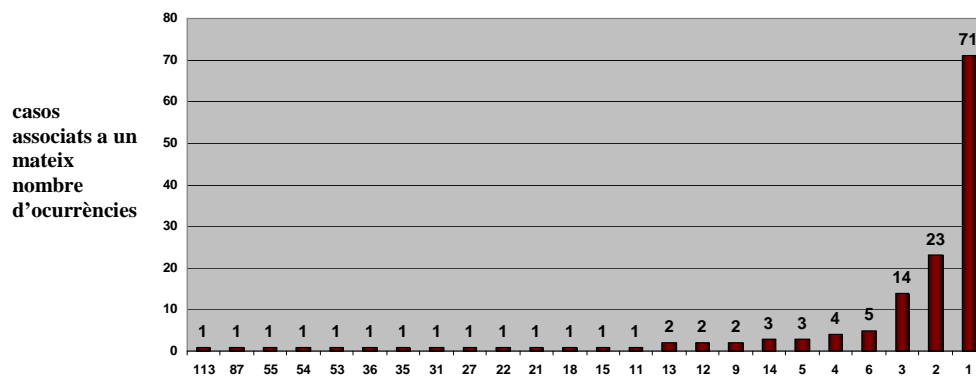
Per definir el perfil d'aquestes noves regles establim, d'entrada, que cada conjunt d'ocurrències que formen un cas han de ser tractades per una mateixa regla potencial; d'aquesta manera associem el concepte de cas al concepte de regla, de tal manera que un cas concret ha de representar una regla concreta. Les diferències detectades entre el corpus castellà-català i el corpus català-castellà ens duen a valorar per separat les regles associades al corpus castellà-català i les regles associades al corpus català-castellà.

La totalitat de casos (o regles potencials) es distribueix sobre un nombre determinat d'ocurrències, damunt les quals s'efectua l'anàlisi de la freqüència i de la gravetat.

### 5.2.2.3.1 Valoració de les regles per al corpus castellà-català

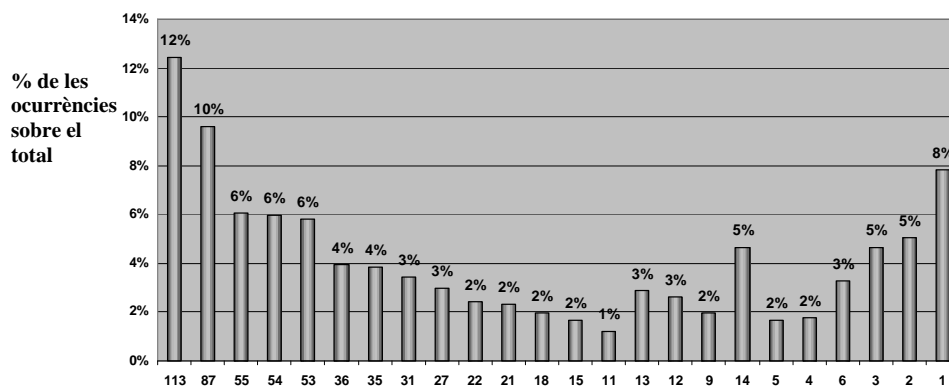
L'estudi de la freqüència pretén determinar quins són els casos que presenten un major nombre d'ocurrències i que, per tant, tenen una probabilitat major de generar alineacions incorrectes.

En relació amb el corpus castellà-català, disposem de 143 casos detectats, que tenen associats un total de 908 ocurrències. A continuació especificuem, a través d'una gràfica (gràfica 5.18) i en forma de columnes, quants casos presenten el mateix nombre d'ocurrències.



Gràfica 5.18 Distribució de les freqüències de les ocurrències.

D'aquesta gràfica es desprén que només un cas té 113 ocurrències; només un té 87 ocurrències (...) i que finalment hi ha 71 casos amb una única ocurrència. Si expressem tota aquesta informació percentualment (gràfica 2), podem observar que el primer dels casos descrits (el que té 113 ocurrències) representa el 12 % sobre el total d'ocurrències enregistrades; el segon (el que en té 87), el 10 % (...), i que el conjunt de 71 casos amb una única ocurrència representen el 8 %.



Distribució de les freqüències de les ocurrències.

Gràfica 5.19 Distribució percentual de les freqüències de les ocurrències

Les dades extretes d'aquestes dues gràfiques permeten diferenciar tres zones:

Zona 1: zona de productivitat màxima, ja que apareixen pocs casos associats a un nombre alt o força alt d'ocurrències. D'aquesta manera, per controlar un nombre molt elevat d'ocurrències caldria elaborar molt poques regles (un regla per a cada cas).

Valor de freqüència: alt.

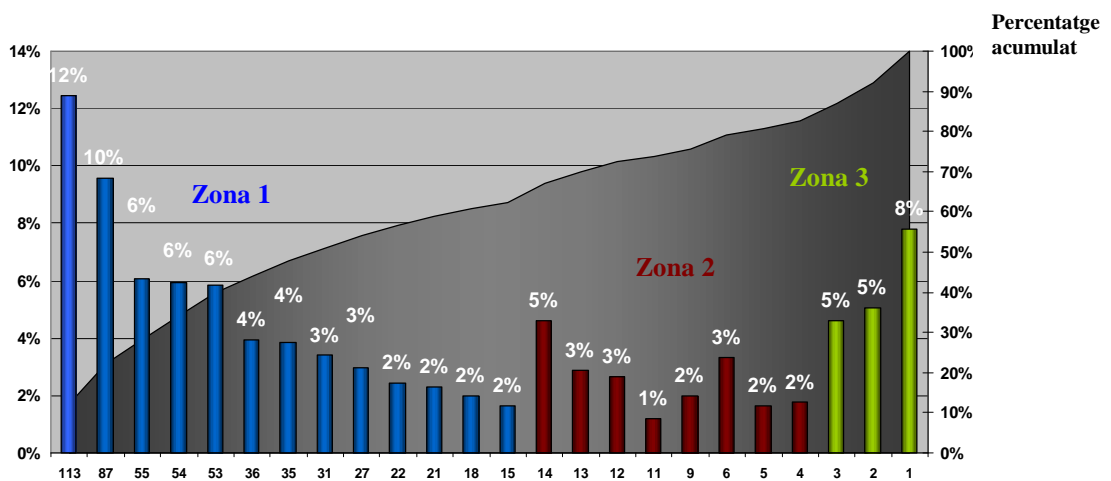
Zona 2: zona de productivitat mitjana, ja que un nombre de casos relativament reduït (2, 3, 4 i 5) coincideix en el nombre d'ocurrències. D'aquesta manera, per controlar relativament poques ocurrències caldria elaborar un nombre ni molt baix ni molt alt de regles.

Valor de freqüència: mitjà.

Zona 3: zona de productivitat baixa, ja que un nombre molt alt de casos coincideixen bé un nombre baix o molt baix d'ocurrències. D'aquesta manera, per controlar poques ocurrències caldria elaborar moltes regles.

Valor de freqüència: baix.

Tenint en compte això, la gràfica següent (gràfica 5.20) mostra en color cadascuna d'aquestes tres zones i el percentatge d'ocurrències sobre els totals acumulats.



Gràfica 5.20 Distribució zonal de les freqüències de les ocurrències.

Zona	1	2	3
Regles potencials	13	22	108
% Total ocurrences	62%	20%	18%

Taula 5.18. Distribució de regles potencials associades per zona i percentatge sobre el total de regles.

D'aquesta manera podem observar que els casos recollits en la zona 1, en què només apareixen implicades 13 regles, representen el 62,4 % del total d'ocurrences globals; mentre que els casos recollits en la zona 2, en què apareixen implicades 22 regles, representen només el 20 % del total d'ocurrences globals; i que, finalment, els casos recollits en la zona 3, en què apareixen implicades 108 regles, representen únicament el 17,5 % del total d'ocurrences globals.

Aquestes dades justifiquen, doncs, la conveniència de centrar l'elaboració de regles del nostre treball per als casos que apareixen en la zona 1 (valor de freqüència alt) i, opcionalment, en la zona 2 (valor de freqüència mitjà), i descartar clarament aquells recollits en la zona 3 (valor de freqüència baix).

Aquest criteri de selecció de regles es pot refinar si, a més, tenim en compte la manera com aquestes regles es poden desenvolupar. Un estudi des d'aquest punt de vista ens permet prendre en consideració quins són els casos als quals es pot aplicar una regla comuna (així, per exemple, considerem que tots els casos en què hi ha un canvi en el temps verbal entre el text català i el text castellà es pot aplicar la mateixa regla si aquesta és suficientment àmplia). El quadre que presenten a continuació ens mostra els casos en què es realitza aquesta reagrupació (total: 10 reagrupacions).

Zona	Resum	Castellà català	Ocurrences Gravetat	
1	Temps verbals	Infinitiu vs present d'indicatiu (algun cas: perífrasi d'obligació): 2 (0) / - (-)	224	140
	Temps verbals	Infinitiu vs imperfecte d'indicatiu : 1 (1) / - (-)		
	Temps verbals	Infinitiu vs plusquamperfecte d'indicatiu : 1 (0) / - (-)		
	Temps verbals	Infinitiu vs passat perifràstic d'indicatiu : 1 (0) / - (-)		
	Temps verbals	Infinitiu vs condicional (veu passiva) : 1(1) / - (-)		

Temps verbals	Infinitiu vs imperfet de subjuntiu : 3 (1) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi vs infinitiu: 3 (1) / 1 (1)		
Temps verbals	Gerundi vs gerundi perfet: 1(1) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi[1] vs participi: 3(1) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi vs present d'indicatiu: 21 (7) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi perfet vs infinitiu: 1 (1) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi[2] vs imperfet d'indicatiu: 11 (1) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi vs perfet d'indicatiu: 4 (4) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi[3] vs passat perifràstic d'indicatiu: 54 (48) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi perfet (veu passiva) vs gerundi : - / 1 (1)		
Temps verbals	Gerundi perfet vs participi: 2 (2) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi perfet vs perfet d'indicatiu : 1(0) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi perfet vs plusquamperfet d'indicatiu : 3 (1) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi perfet vs passat perifràstic d'indicatiu : 5 (4) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi vs imperfet de subjuntiu: 13(5) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi (+ adv.) vs conjunció: 1(0) / - (-)		
Temps verbals	Gerundi vs locució preposicional: 2 (0) / - (-)		
Temps verbals	Participi vs infinitiu: 1(0) / - (-)		
Temps verbals	Participi vs present (oració de relatiu): 13 (5) / - (-)		
Temps verbals	Participi vs perfet d'indicatiu (oració de relatiu): 31 (27) / - (-)		
Temps verbals	Participi vs imperfet d'indicatiu (oració de relatiu): 2 (1) / - (-)		
Temps verbals	Participi vs plusquamperfet d'indicatiu (oració de relatiu): 5 (4) / - (-)		
Temps verbals	Participi vs passat perifràstic d'indicatiu (algun cas: oració de relatiu): 3 (3) / - (-)		
Temps verbals	Participi vs plusquamperfet de subjuntiu (oració de relatiu): 1 (1) / - (-)		
Temps verbals	Present d'indicatiu vs present de subjuntiu : 1 (1) / 1 (0)		
Temps verbals	Perfet d'indicatiu –estruc. de gerundi- vs perfet d'indicatiu :1 (0) / - (-)		
Temps verbals	Perfet d'indicatiu vs passat perifràstic d'indicatiu : 1 (1) / - (-)		
Temps verbals	Imperfet d'indicatiu vs passat perifràstic d'indicatiu :1 (1) / - (-)		
Temps verbals	Passat simple vs present d'indicatiu : 1 (1) / - (-)		
Temps verbals	Passat simple vs imperfet d'indicatiu : 2(0) / - (-)		
Temps verbals	Passat simple vs plusquamperfet d'indicatiu : 1 (1) / - (-)		
Temps verbals	Futur vs present d'indicatiu (perífrasi verbal): 4(3) / - (-)		

	Temps verbals	Condicional vs futur: 1 (0) / - (-)		
	Temps verbals	Present de subjuntiu vs present d'indicatiu:		
	Temps verbals	Present de subjuntiu vs imperfet d'indicatiu :1(1) / - (-)		
	Temps verbals	Present de subjuntiu vs imperfet de subjuntiu: 1(0)/ - (-)		
	Temps verbals	Perfet de subjuntiu vs perfet d'indicatiu : 1 (1) / - (-)		
	Temps verbals	Imperfet de subjuntiu vs present d'indicatiu: 1 (0) / - (-)		
	Temps verbals	Imperfet de subjuntiu vs present de subjuntiu: 3 (0)/ 1 (0)		
	Temps verbals	Plusquamperfet de subjuntiu vs perfet de subjuntiu – veu passiva- : 1 (1)/ - (-)		
	Temps verbals	Plusquamperfet de subjuntiu vs imperfet de subjuntiu : 1 (1) / - (-)		
	Temps verbals	Imperatiu vs perífrasi d'obligació: 3 (3) / - (-)		
	Temps verbals	Futur de subjuntiu vs present d'indicatiu: 2 (0) / - (-)		
	Temps verbals	Futur de subjuntiu vs imperfet de subjuntiu: 1 (1) / - (-)		
	Temps verbals	Futur (perífrasi d'obligació) vs condicional (perífrasi modal d'obligació): 1 (0)/ - (-)		
1	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals:	Construcció de gerundi vs construcció d'infinitiu: 1(1)/ - (-)	119	73
	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals:	Construcció de gerundi vs construcció verbal: 113 (70) / - (-)		
	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals:	Construcció de gerundi vs conjunció: 1 (0) / - (-)		
	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals:	Construcció de gerundi vs locució preposicional: 2 (0) / - (-)		
	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals:	Construcció de gerundi (gerundi perfet) vs construcció de participi: 2 (2) / - (-)		
1	Abús/ no abús d'oracions subordinades (especialment les subordinades en temps no finit)	Oració subordinada en temps no finit (gerundi) vs oració simple: 87(57)/ - (-)	103	70
	Abús/ no abús d'oracions subordinades (especialment les subordinades en temps no finit)	Oració subordinada en temps no finit (infinitiu) vs oració simple: 2(2) / -(-)		
	Abús/ no abús d'oracions subordinades (especialment les subordinades en temps no finit)	Oració subordinada en temps no finit (infinitiu) vs oració subordinada en temps finit: 1 (1) / -(-)		
	Abús/ no abús d'oracions subordinades (especialment les subordinades en temps no finit)	Oració subordinada en temps no finit (participi) vs oració simple: 1 (1)/ -(-)		



	Abús/ no abús d'oracions subordinades (especialment les subordinades en temps no finit)	Oració subordinada en temps no finit (participi) vs oració subordinada en temps finit: 12 (9) / - (-)		
1	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció de participi vs construcció d'infinitiu: 1(0) / -(-)	57	42
	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció de participi vs construcció verbal: 55 (41) / - (-)		
	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció de participi vs construcció nominal: 1 (1) / - (-)		
1	Puntuació	0 vs "i": 18 (14) / - (-)	54	43
	Puntuació	0 vs "però": 1(0) / - (-)		
	Puntuació	0 vs [coma + "i"]: 1(0) / - (-)		
	Puntuació	0 vs [[coma] + "i així"]: 1(1) / - (-)		
	Puntuació	0 vs [punt]: 2 (2) / - (-)		
	Puntuació	[coma] vs "i": 12(8) / - (-)		
	Puntuació	[coma] vs ["i que"]: 1(1) / - (-)		
	Puntuació	[coma] vs [[coma + "i"]: 6(2) / - (-)		
	Puntuació	[coma] vs [punt i coma]: 2(1) / 1 (1)		
	Puntuació	[coma] vs [punt]/ [punt i apart]: 6(5) / - (-)		
	Puntuació	[punt i coma] vs [coma]: 1(1) / - (-)		
	Puntuació	[[punt] + "i"] vs [coma]: 1(1) / - (-)		
Puntuació	"i" vs [punt]/ [punt i apart]: 2(1) / - (-)			
1	Ordre lògic de l'oració	Casos diversos: 53 (35)/ 23 (14)	53	35
1	Diferències lèxiques (lèxic general)	1 mot vs 2 mots : 35 (26) / - (-)	35	26
1	Presència/absència d'elements superflus.	Presència d'element superflu o sobreentès vs absència d'element superflu o sobreentès: 27 (20)/ 18 (18)	27	20
1	Tractament personal de l'emissor	Estructura impersonal vs estructura personal de 1a pers. sing.: 1 (0) / - (-)	20	9
	Tractament personal de l'emissor	Estructura impersonal vs estructura personal de 3a pers. sing.: 1 (0) / - (-)		
	Tractament personal de l'emissor	Estructura personal de 1a pers. plural vs estructura personal de 3a pers. sing.: 3(0) / - (-)		
	Tractament personal del destinatari	Estructura impersonal (3a pers. sing.) vs tractament de vós (2a pers. plural): 15 (9) / - (-)		
1	Addició/ supressió d'informació	Presència d'elements vs absència d'elements : 3 (1) / - (-)	17	11
	Addició/ supressió d'informació	Absència d'elements vs presència d'elements : 14 (10) / 7 (2)		
1	Ús de la veu activa i de la veu passiva	Passiva pronominal amb subjecte agent vs veu activa (estructura personal):	10	9
	Ús de la veu activa i de la veu passiva	Passiva perifràstica amb complement agent expressat vs veu activa (estructura personal): 1 (1) / - (-)		
	Ús de la veu activa i de la veu passiva	Passiva (construcció de participi) vs veu activa: 2 (2) / - (-)		

## ALINEACIÓ DE TEXTOS JURÍDICS PARAL·LELS (CATALÀ I CASTELLÀ): ALGUNS PROBLEMES

	Ús de la veu activa i de la veu passiva	Passiva (construcció de participi) vs passiva perifràstica: 1 (1) / - (-)		
1	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció d'infinitiu vs construcció nominal: - (-) / 1 (0)	9	3
	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció d'infinitiu vs construcció de participi: - (-) / 3 (1)		
	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció d'infinitiu vs construcció verbal: 9 (3) / - (-)		
1	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció nominal vs construcció verbal (temps verbals diversos): 5 (5) / - (-)	5	5
2	Els determinants davant de nom	0 vs article: 36 (11) / - (-)	36	11
2	Ordre lògic de l'oració	[A + B] vs [c + B + A]: 22 (20) / - (-)	36	34
	Ordre lògic de l'oració	[A + B] vs [B + A]: 41 (14) / 25 (9)		
2	Enllaços precisos/ poc precisos o absents	Conjunció "i" vs adverbi: 1(1) / - (-)	14	4
	Enllaços precisos/ poc precisos o absents	Locució vs 0: 1(1) / - (-)		
	Enllaços precisos/ poc precisos o absents	0 vs conjunció "que": 9(2) / - (-)		
	Enllaços precisos/ poc precisos o absents	0 vs adverbi / locució: 3 (0) / - (-)		
2	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció nominal vs construcció d'infinitiu): 14 (10) / 1 (1)	14	10
2	Construccions amb verb buit	Construcció amb verb buit vs construcció amb verb semànticament ple: 6 (5) / - (-)	6	5
2	Els determinants davant de nom	Relatiu vs article : 6 (0) / -(-)	6	0
2	Abús/ no abús d'oracions subordinades (subordinades en temps finit)	Oració subordinada en temps finit vs oració simple: 4(2) / -(-)	4	2
2	Ordre lògic de l'oració	[A + B + C] vs [B + C + A]: 4 (2) / 1 (1)	4	2
3	Gerundi	Gerundi de conseqüència vs gerundi de conseqüència: 3 (0) / - (-)	3	0
3	Fórmules d'afalac i de submissió	Presència de fórmula marcada de submissió (ús del verb "suplicar") vs presència de fórmula no marcada (ús del verb "demandar"): 3(2) / - (-)	3	2
3	Ús de la veu activa i de la veu passiva	Present (construcció de participi) vs veu activa (estructura impersonal) : 3 (3) / - (-)	3	3
3	Variació morfosintàctica	Casos diversos: 3 (1) / 5 (5)	3	1
3	Lèxic	No mateix sentit (fals sentit) : 1 (1) / 2 (1)	2	0
3	Problemes de traducció (textual)	Presència d'elements vs absència d'elements :	2	2
3	Ordre dels elements del conjunt de la frase	[V en veu activa + SN subjecte] vs [V en veu passiva + SN subjecte pacient]	2	2
3	Temps verbals:	Present d'indicatiu vs Present de subjuntiu : 2 (2) / - (-)	2	2
3	Passiva pronominal amb agent expressat	Passiva pronominal amb agent expressat vs passiva pronominal amb agent expressat : 2 (1) / - (-)	2	1

## ANÀLISI I APLICACIÓ

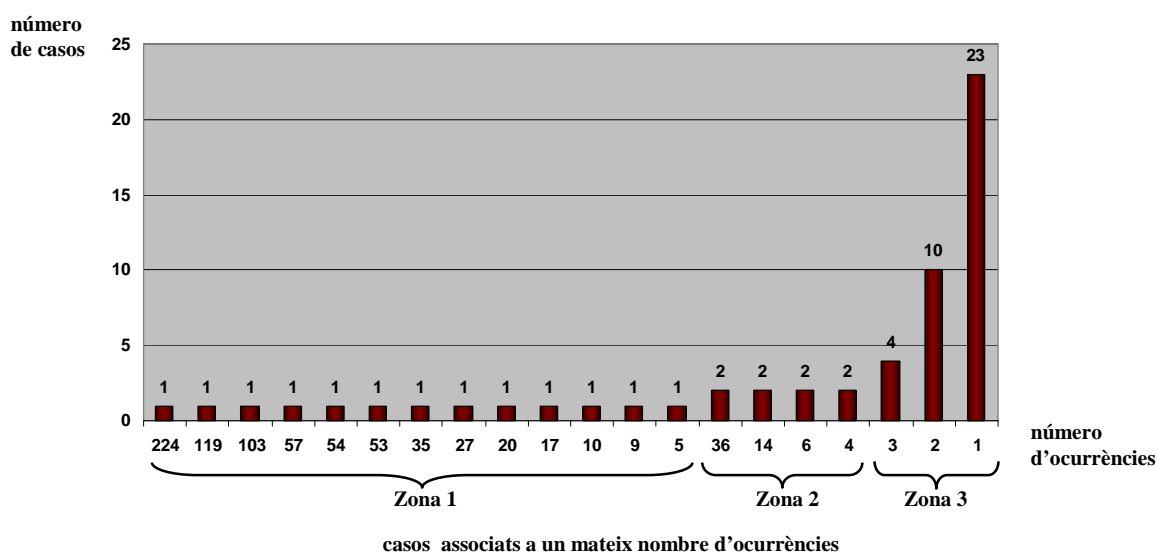
3	Ús freqüent/ limitat dels demostratius	[Article + V participi] vs demostratiu: 2(1) / -(-)	2	1
3	Ús freqüent/ limitat d'estructures pronominals	Demostratiu vs [article + N]: 2(1) / - (-)	2	1
3	Ús freqüent/ limitat d'estructures pronominals	[Article + pronom relatiu] vs [especificador + N]: 2 (0) / - (-)	2	0
3	Presència/ absència de sexisme lingüístic	Forma masculina vs forma femenina: 2(2) / -(-)	2	2
3	Variació del lèxic general	Adjectiu vs [prep. + N]: 2 (2) / - (-)	2	2
3	Lèxic	Amb sentit vs sense sentit (mala traducció) : 1(1)	1	1
3	Tractament personal	Tractament personal D/D <sup>a</sup> vs articles personals en/na: 1( 1) / - (-)	1	1
3	Ordre dels elements del conjunt de la frase	[V + SN subjecte] vs [V + SN subjecte] :	1	0
3	Textual: de coherència, de progressió temàtica, de referència, de connectors	Mala traducció per pèrdua de focalització: 1 (0) / - (-)	1	0
3	Gerundi	Gerundi copulatiu vs gerundi copulatiu: 1 (0)/ - (-)	1	0
3	Enllaç	Absència de conjunció vs absència de conjunció 1 (0) / - (-)	1	0
3	Sexisme	No feminització de càrrecs vs no feminització de càrrecs: 1 (0)/ - (-)	1	0
3	Els tractaments protocol·laris	Presència de tractament protocol·lari vs absència de tractament protocol·lari: 1 (0) / - (-)	1	0
3	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció nominal vs construcció de gerundi: 1 (1) / 2 (2)	1	1
3	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Altres tipus - construccions no nominals vs construcció de gerundi: 1 (0) / - (-)	1	0
3	Presència freqüent/ limitada d'adverbis acabats en -ment	Adverbi acabat en -ment vs oració de relatiu: 1(1) / - (-)	1	1
3	Presència freqüent/ limitada d'adverbis acabats en -ment	[prep. + adj.] vs adverbi: 1(1) / - (-)	1	1
3	Ús freqüent/ limitat dels demostratius	0 + demostratiu: 1(1) / - (-)	1	1
3	Ús freqüent/ limitat dels possessius	Possessiu vs 0 : 1 (1) / - (-)	1	1
3	Ús freqüent/ limitat d'estructures pronominals	Demostratiu vs 0: 1(1) / -(-)	1	1
3	Ús freqüent/ limitat d'estructures pronominals	Pronom personal àton vs [article + N] : 1(0) / - (-)	1	0
3	Els determinants davant de nom	Vparticipi vs article : 1(0)/ - (-)	1	0
3	Presència/absència d'elements superflus.	Absència de referent vs presència de referent: 1(1) / 2(1)	1	1
3	Puntuació	“que” vs 0: 1(0) / - (-)	1	0

3	Canvi de categoria gramatical	Verb participi vs nom : 1(0) / -(-)	1	0
3	Diferències sintàctiques	[N + “que”] vs [“aquest” + N]: 1(0) / -(-)	1	0
3	Diferències sintàctiques	0 vs “no”: 1 (1) / - (-)	1	1
3	Diferències sintàctiques	Altres: 1(1) / -(-)	1	1

Taula 5.19. Reagrupació de casos per regles.

Una reagrupació com aquesta ens permet passar d'un total de 143 tipus de casos (o regles potencials) diferents detectats a només 58.

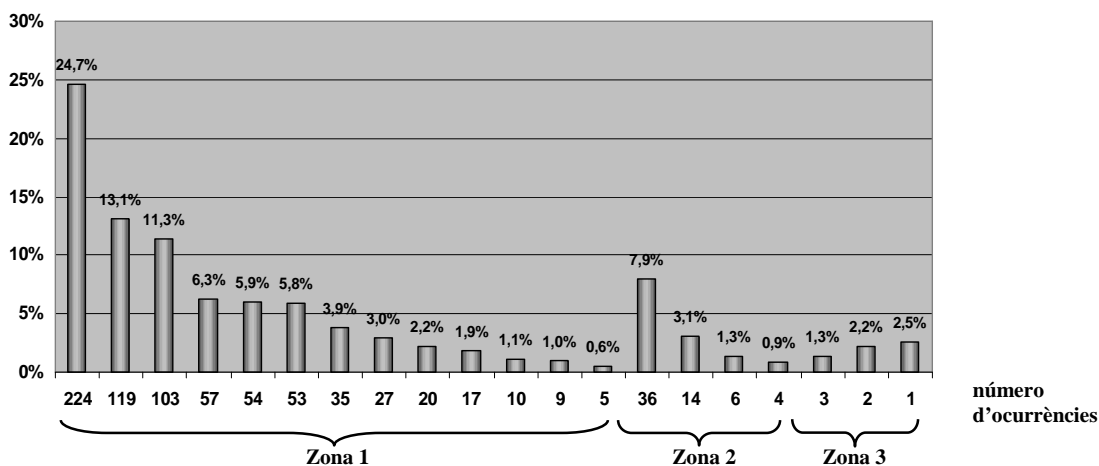
A partir d'aquesta reagrupació, la distribució dels casos (o regles potencials) segons el nombre d'ocurrències queda reflectida en la gràfica següent (gràfica 5.21):



Gràfica 5.21. Distribució de l'agrupació de les freqüències de les ocurrències.

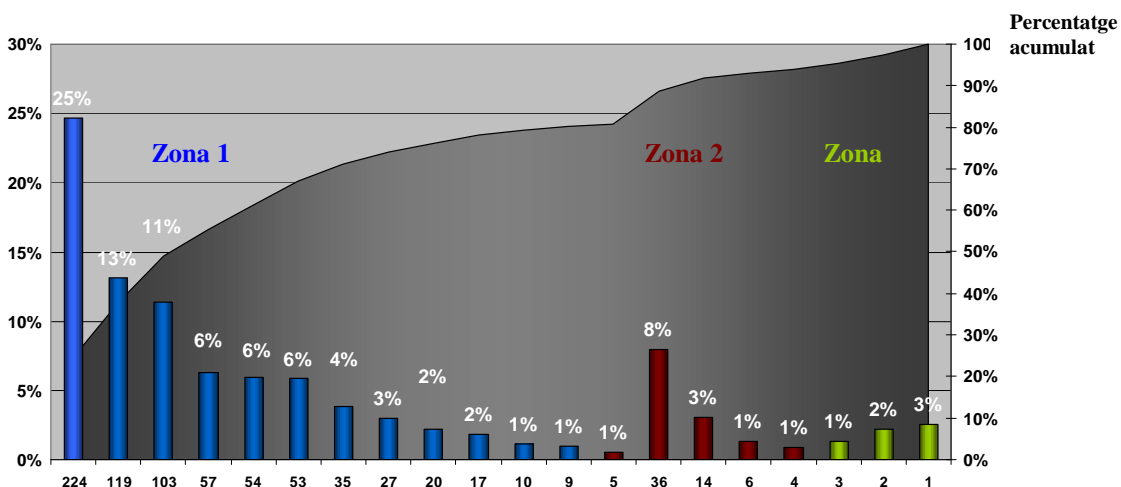
Així veiem que només hi ha 13 casos que sumen un total de 733 ocurrències (zona 1); 8 casos (2 per quatre) que sumen 60 ocurrències (zona 2) i 37 casos que sumen un total de 6 ocurrències (zona 3). Si expressem tota aquesta informació percentualment (gràfica 5), podem apreciar que la primera zona, que comprèn els 13 primers casos (que acumulen 733 ocurrències), representa el 80,7 % d'ocurrències; la segona zona, que comprèn 8 casos, representa el 13,2 %, i que la tercera zona, amb 37 casos, representa el 6,1%.

percentatge  
de casos



Gràfica 5.22 Distribució percentual de l'agrupació de les freqüències de les ocurrències.

En conseqüència, resulta productiu actuar en les zones 1 i 2, i no en la zona 3. En la gràfica següent (gràfica 5.23) es diferencien clarament aquestes tres zones.



Gràfica 5.23 Distribució zonal de l'agrupació de les freqüències de les ocurrències.

Una comparació dels resultats actuals amb agrupació de casos i sense (vegeu taules següents) ens revela que l'agrupació per regles és especialment productiva en la zona 1, en què no hi ha cap augment en el nombre de casos, però en canvi sí que hi ha un increment en el nombre d'ocurrències (un 29% més).

En la zona 2 l'agrupació de casos permet obtenir un augment de productivitat, ja que disminueix un 63% el nombre de casos i només un 34% el nombre d'ocurrències; pel que fa a la zona 3, amb l'agrupació de casos la productivitat no millora ja que una

disminució del 65% en el nombre de casos també implica una disminució del 65% en el nombre d'ocurrències atès que en ser tan petit el nombre d'ocurrències per cas el comportament és pràcticament lineal.

<b>Escenari original</b>			
<b>Zona</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>
<b>Regles potencials</b>	<b>13</b>	<b>22</b>	<b>108</b>
<b>% Total ocurrències</b>	<b>62%</b>	<b>20%</b>	<b>18%</b>

<b>Escenari amb aplicació d'agrupament de regles</b>			
<b>Zona</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>
<b>Regles potencials</b>	<b>13</b>	<b>8</b>	<b>37</b>
<b>% Total ocurrències</b>	<b>80,7%</b>	<b>13,2%</b>	<b>6,1%</b>

<b>Diferències</b>			
	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>
<b>Variacions en regles</b>	<b>0,0%</b>	<b>-63,6%</b>	<b>-65,7%</b>
<b>Variacions en ocurrències</b>	<b>29,3%</b>	<b>-34,1%</b>	<b>-65,4%</b>

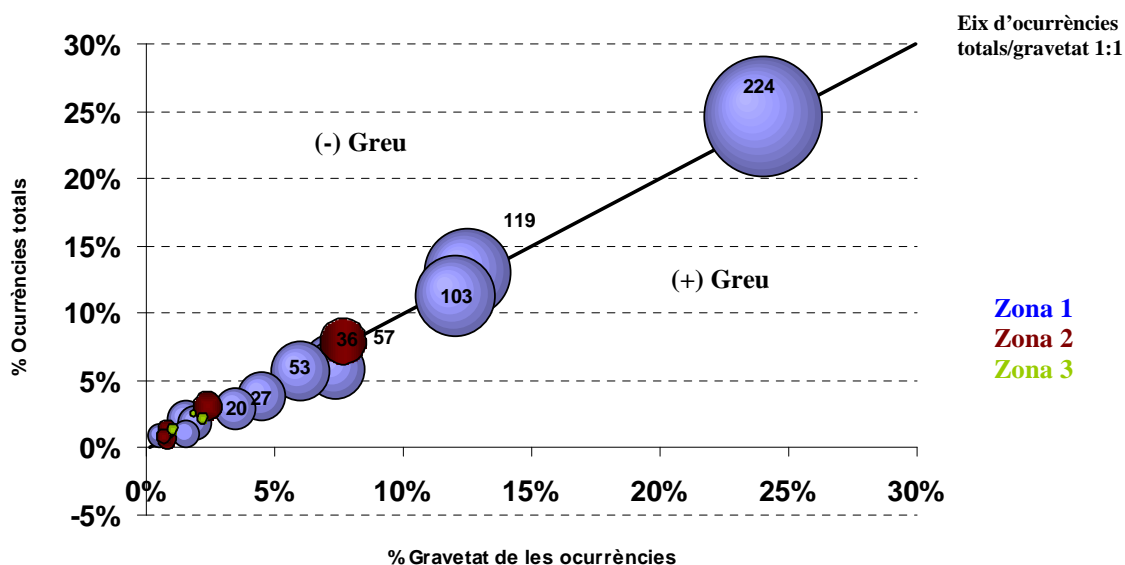
Taula 5.20. Comparació de l'escenari original respecte de l'escenari de reagrupacions.

Percentatge de regles potencials per zona segons el total de regles.

Les dades confirmen que en general les qüestions d'estil són les que presenten la freqüència més alta, ja que duen associat un major nombre d'ocurrències i, doncs, estan ubicades en la seva majoria dins les zones 1 i 2. En conseqüència, la nostra actuació en forma de creació de regles incidirà principalment en l'àmbit estilístic.

Un cop analitzat el paràmetre freqüència, passem ara a centrar-nos en el de gravetat. L'estudi d'aquest nou paràmetre es centra en el fet de si una ocurrència genera realment error en l'alineació o no. Això ens permetrà comprovar si els resultats obtinguts fins ara s'associen també a un índex de gravetat alt, que justifiqui encara més la selecció de regles que hem fet.

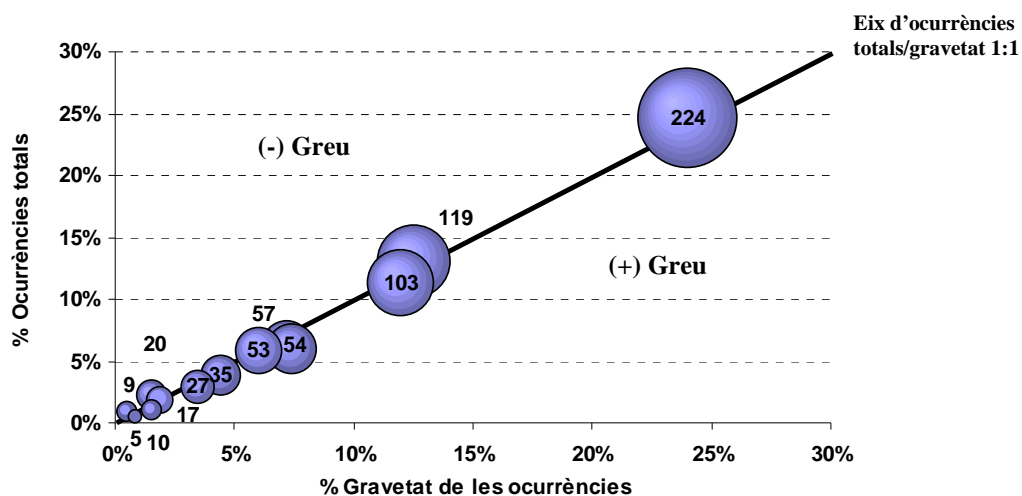
En la gràfica següent (gràfica 5.24) presentem els grups de casos (o regles potencials) per zones, distribuïts d'acord amb el seu nombre d'ocurrències, i especifiquem també la gravetat de les seves ocurrències (com més gran és l'esfera, més gran és el nombre d'ocurrències totals).



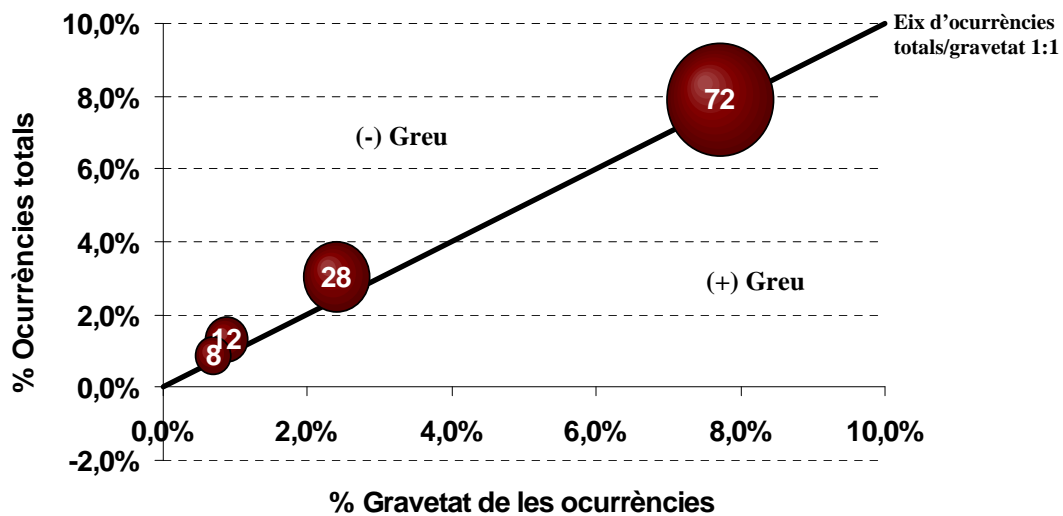
Gràfica 5.24 Correlació per zones entre ocurrències totals, gravetat i nombre de regles potencials.

Tal com mostra la gràfica, existeix una proporció lineal entre el nombre d'ocurrències totals i el nombre d'ocurrències greus. Aquesta linealitat es pot observar ja que pràcticament la totalitat dels casos que queden reflectits en la gràfica anterior es situen sobre l'eix de correspondència 1 a 1 entre ocurrència total i ocurrència greu. Per tant, podem deduir que cap dels casos té un comportament excepcional que ens obligui a analitzar-lo específicament com seria, per exemple, un cas amb un percentatge elevat d'ocurrències greus i un percentatge baix d'ocurrències totals, o a l'inrevés.

Per tal que es puguin copsar tots els detalls de la distribució, les gràfiques que ara presentem (gràfiques 5.25, 5.26 i 5.27) mostren els resultats zona per zona.

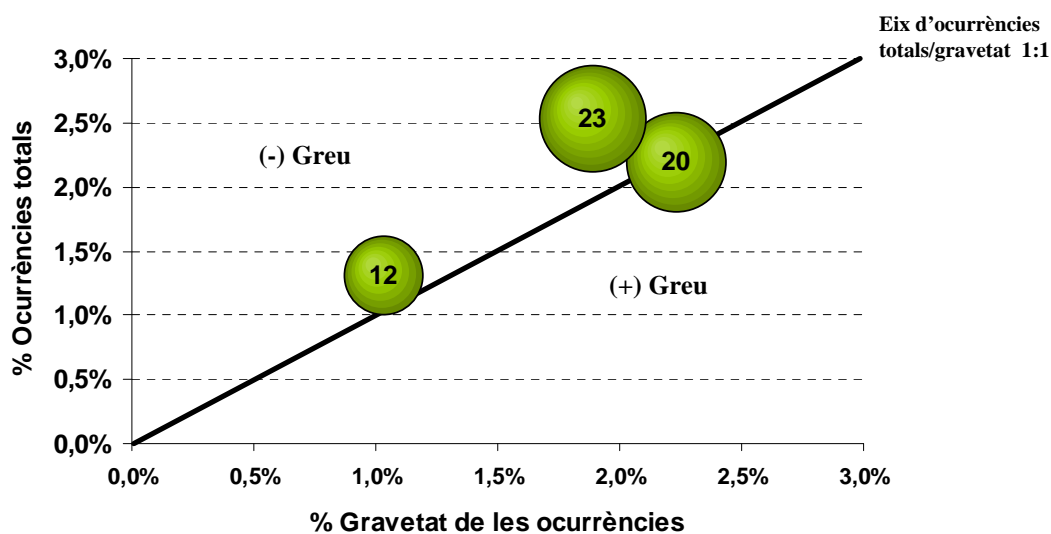


Gràfica 5.25 Correlació a la zona 1 entre ocurrències totals, gravetat i nombre de regles potencials.



Gràfica 5.26 Correlació a la zona 2 entre ocurrències totals, gravetat i nombre de regles potencials.





Gràfica 5.27 Correlació a la zona 3 entre ocurrències totals, gravetat i nombre de regles potencials.

Analitzant els resultats per zones, observem com en la zona 2, i encara més en la zona 3, apareixen agrupacions de casos (regles potencials) que es situen per sobre l'eix de gravetat 1:1, és a dir, tenen percentualment menys ocurrències greus respecte del total d'ocurrències.

En la taula següent presentem numèricament allò que les gràfiques ja ens han mostrat: que el nombre de casos (regles potencials) greus es concentra en major grau respecte a la totalitat d'ocurrències en la zona 1, mentre que en la zona 2 i la zona 3 disminueix.

Zona	1	2	3
<b>Regles potencials</b>	13	8	37
<b>% Ocurrències totals</b>	80,7%	13,2%	6,1%
<b>% Ocurrències greus</b>	83,2%	11,6%	5,1%

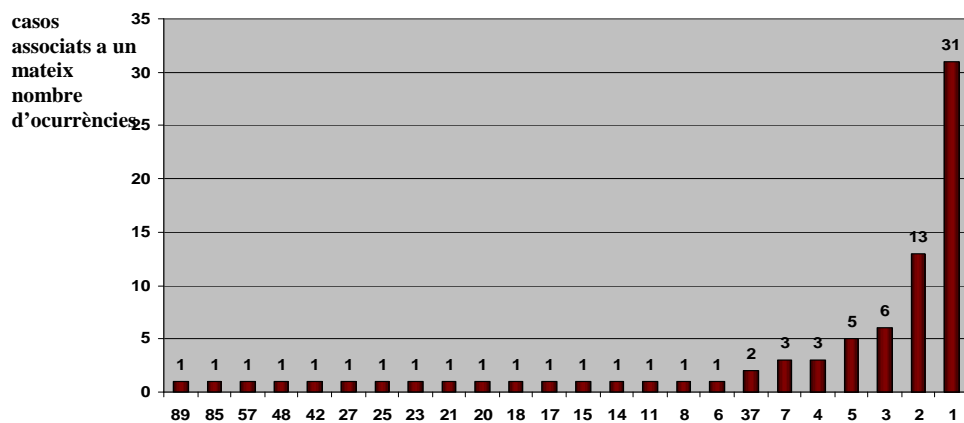
Taula 5.21. Distribució de regles potencials associats i la seva gravetat per zona i percentatge sobre el total de regles.

En aquest marc, les regles que cal desenvolupar han de ser, per tant, les ubicades en la zona 1 i en la zona 2.

Cal tenir present, però, que tot aquest procés de presa de decisions sobre la quantitat de regles a desenvolupar per a la millora de l'alineació en la producció d'un corpus concret és susceptible d'una materialització gradual consistent en el processament cíclic després de cada nova regla. En aquest sentit, doncs, l'aplicació de la primera regla, que solventaria les ocurrencies associades directament a aquest cas, podria generar una disminució del nombre de casos, en el supòsit que algun d'aquests casos es basés en ocurrencies compartides amb el primer cas. Aquest escenari podria provocar una millora generalitzada de la qualitat d'alineació que podria alterar la jerarquia de les regles que quedessin per fer (el nombre d'ocurrencies inicialment assignades a una segona regla podria esdevenir menor, amb la qual cosa la seva importància sobre el total de regles seria menor i, per tant, es modificaria l'ordre de les regles). Un escenari d'aquest tipus requeriria desenvolupar un procés recursiu, on després de l'aplicació de cada regla es recalculés de nou la importància de les regles restants fins a un límit preestablert.

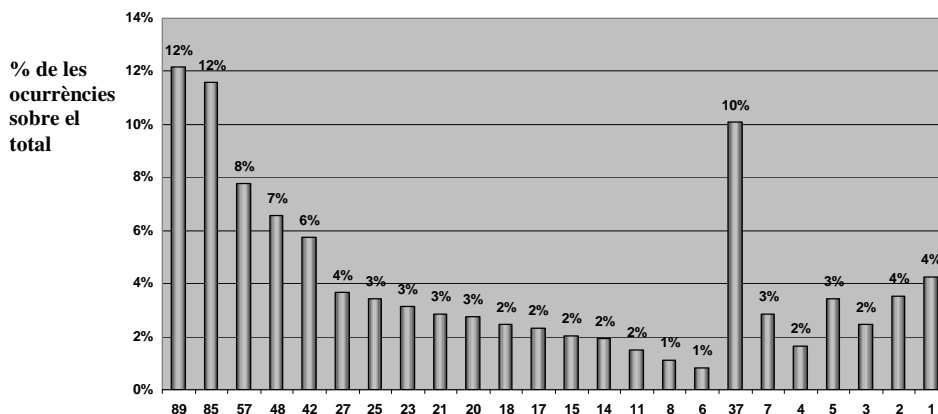
### 5.2.2.3.2 Valoració de les regles per al corpus català-castellà

Pel que fa al corpus català-castellà, disposem de 80 casos detectats, que tenen associats un total de 733 ocurrencies, distribuïts de la manera següent:



Gràfica 5.28 Distribució de les freqüències de les ocurrencies.

Així poden observar que només un cas té 89 ocurrencies; només un té 85 ocurrencies (...) i que finalment hi ha 31 casos amb una única ocurrencia. Percentualment aquesta informació queda reflectida de la manera següent:

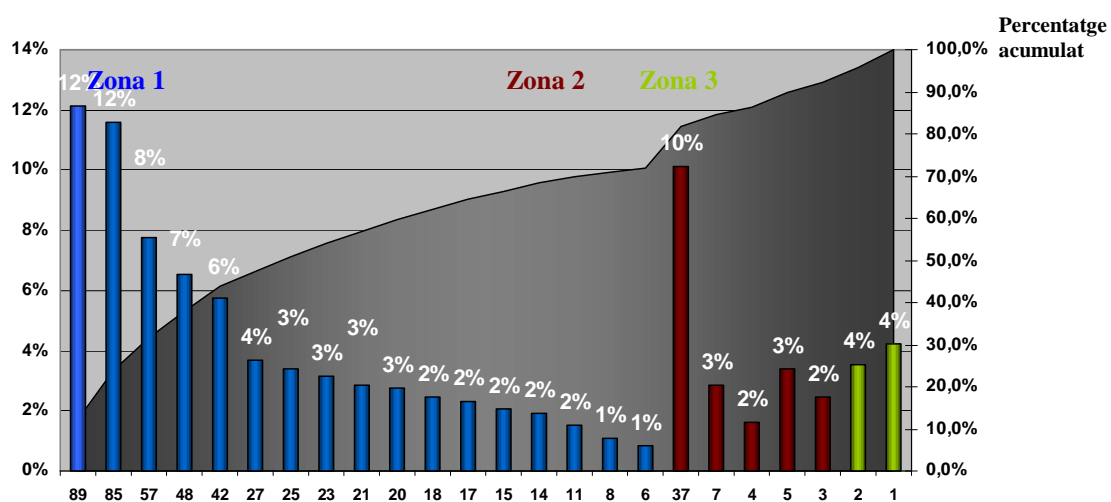


Gràfica 5.29 Distribució percentual de les freqüències de les ocurrències.

Constatem que el primer dels casos descrits (el que té 89 ocurrències) representa el 12,1 %, el segon (el que en té 85) en 11,6 % (...) i que els 31 casos amb una única ocurrència representen en conjunt el 4 %.

Igual que en el corpus castellà-català, les dades extretes d'aquestes dues gràfiques permeten diferenciar tres zones:

- Zona 1: zona de productivitat màxima.
- Zona 2: zona de productivitat mitjana.
- Zona 3: zona de productivitat baixa.



Gràfica 5.30 Distribució per zones de les freqüències de les ocurrències.

Escenari original			
Zona	1	2	3
Regles potencials	17	19	44
% Total ocurrences	72%	20%	8%

Taula 5.22. Distribució de regles potencials associats per zona i percentatge sobre el total de regles.

D'aquesta manera, podem observar que els casos recollits en la zona 1, en què només apareixen implicades 17 regles, representen el 72 % del total d'ocurrences globals; mentre que els casos recollits en la zona 2, en què apareixen implicades 19 regles, representen només el 20 % del total d'ocurrences globals; i que, finalment, els casos recollits en la zona 3, en què apareixen implicades 44 regles, representen únicament el 8% del total d'ocurrences globals.

Això justifica, doncs, la conveniència de centrar l'elaboració de regles del nostre treball per als casos ubicats en la zona 1 i, opcionalment, en la zona 2, i descartar clarament aquells recollits en la zona 3.

De manera similar al que hem fet en el corpus castellà-català, aquest criteri de selecció de regles es pot refinar tenint els casos als quals es pot aplicar una regla comuna.

Aquesta reagrupació ens permet passar dels 80 tipus de casos diferents detectats a només 38.

Zona	Resum	Català-Castellà	Ocurrences Gravetat	
1	Temps verbals	Infinitiu vs participi : - (-) / 3 (1)	208	128
	Temps verbals	Gerundi vs infinitiu: 3 (1) / 1 (1)		
	Temps verbals	Gerundi perfet (veu passiva) vs gerundi : - / 1 (1)		
	Temps verbals	Present d'indicatiu vs gerundi: - (-) / 17 (2)		
	Temps verbals	Present d'indicatiu vs participi: - (-) / 1 (0)		
	Temps verbals	Present d'indicatiu (oració de relatiu) : - (-) / 37 (17)		
	Temps verbals	Present d'indicatiu (perfrasi d'obligació) vs present d'indicatiu (construcció amb verb buit): - (-) / 1 (1)		
	Temps verbals	Present d'indicatiu vs passat simple : - (-) / 2 (0)		
	Temps verbals	Present d'indicatiu –veu passiva- vs passat perifràstic d'indicatiu –veu passiva- :		
	Temps verbals	Present d'indicatiu (perfrasi d'obligació) vs futur: - (-) / 1 (1)		

	Temps verbals	Present d'indicatiu vs present de subjuntiu : 1 (1) / 1 (0)		
	Temps verbals	Present d'indicatiu (perífrasi d'obligació) vs imperatiu: - (-) / 7(7)		
	Temps verbals	Perfet d'indicatiu vs infinitiu: - (-)/ 2 (1)		
	Temps verbals	Perfet d'indicatiu (algun cas: veu passiva) vs gerundi : - (-) / 5 (5)		
	Temps verbals	Perfet d'indicatiu vs gerundi compost: - (-) / 1 (0)		
	Temps verbals	Perfet d'indicatiu vs participi : - (-) / 15 (13)		
	Temps verbals	Perfet d'indicatiu vs present d'indicatiu : - (-) / 7 (6)		
	Temps verbals	Perfet d'indicatiu vs passat simple : - (-) / 1 (1)		
	Temps verbals	Imperfet d'indicatiu (alguns casos: pron. rel. + V) vs gerundi: - (-) / 14 (1)		
	Temps verbals	Imperfet d'indicatiu vs participi: - (-) / 1(1)		
	Temps verbals	Imperfet d'indicatiu vs imperfet de subjuntiu: - (-) / 1(0)		
	Temps verbals	Plusquamperfet d'indicatiu vs participi : - (-) / 3(3)		
	Temps verbals	Passat simple vs gerundi: - (-) / 1(0)		
	Temps verbals	Passat perifràstic d'indicatiu vs gerundi: - (-) / 42 (33)		
	Temps verbals	Passat perifràstic d'indicatiu vs participi: - (-) / 27(23)		
	Temps verbals	Passat perifràstic d'indicatiu vs imperfet d'indicatiu: - (-) / 1(1)		
	Temps verbals	Futur vs gerundi: - (-) / 2(1)		
	Temps verbals	Futur vs present d'indicatiu: - (-) / 1 (0)		
	Temps verbals	Futur vs imperatiu: - (-) / 1 (1)		
	Temps verbals	Present de subjuntiu vs gerundi: - (-) / 1 (0)		
	Temps verbals	Imperfet de subjuntiu vs gerundi : - (-) / 6 (0)		
	Temps verbals	Imperfet de subjuntiu vs present de subjuntiu: 3 (0)/ 1 (0)		
1	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció de gerundi (gerundi perfet) vs adverbi: - (-) / 1 (1)	90	43
	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció verbal vs construcció de gerundi: - (-) / 89 (42)		
1	Diferències lèxiques (lèxic general)	2 mots vs 1 mot: (-) / 85 (84)	85	84
1	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció verbal vs construcció de participi: - (-) / 57 (34)	57	34
1	Abús/ no abús d'oracions subordinades (especialment les subordinades en temps no finit)	Oració simple vs oració subordinada en temps no finit (gerundi): - (-) / 48 (33)	51	35

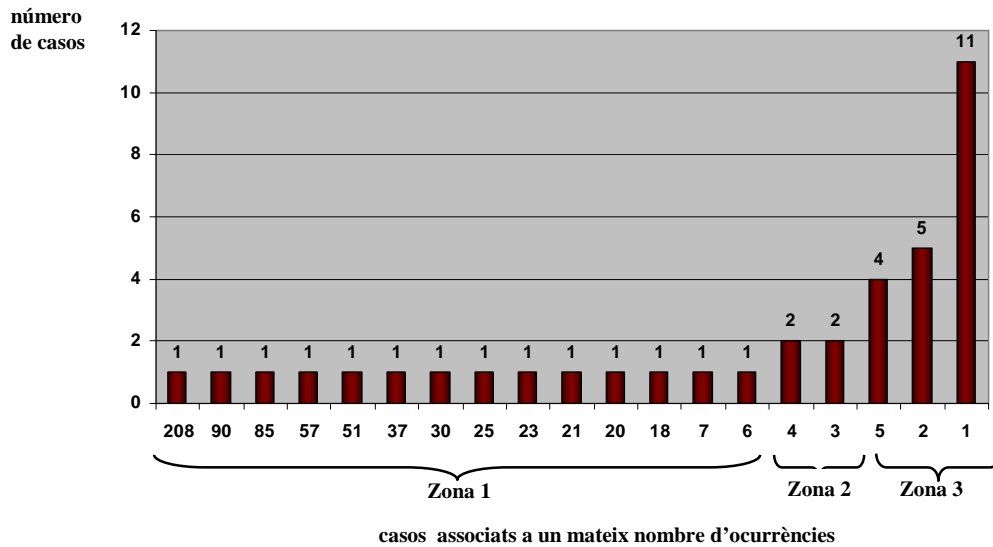
ALINEACIÓ DE TEXTOS JURÍDICS PARAL·LELS (CATALÀ I CASTELLÀ): ALGUNS PROBLEMES

	Abús/ no abús d'oracions subordinades (especialment les subordinades en temps no finit)	Oració simple vs oració subordinada en temps no finit (participi): - (-) / 1 (0)		
1	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció verbal vs adjectiu: - (-) / 37 (33)	37	33
1	Puntuació Puntuació Puntuació Puntuació Puntuació Puntuació	0 vs "y": - (-) / 2(0) 0 vs [coma]: - (-) / 4(2) [coma] vs 0: - (-) / 2(0) [coma] vs [punt i coma]: 2(1) / 1 (1) [punt] vs 0: - (-) / 8(6) "i" vs 0: - (-) / 11(7) "i" vs [coma]: - (-) / 2(1)	30	17
1	Ordre lògic de l'oració.	[A + B] vs [B + A]: 41 (14) / 25 (9)	25	9
1	Ordre lògic de l'oració.	Casos diversos: 53 (35) / 23 (14)	23	14
1	Presència/absència d'elements superflus.	Presència de referent vs absència de referent: - (-) / 21(17)	21	17
1	Ús de la veu activa i de la veu passiva	Veu activa (estructura personal) vs passiva perifràstica amb complement agent expressat: - (-) / 20 (14)	20	14
1	Presència/absència d'elements superflus	Presència d'element superflu o sobreentès vs absència d'element superflu o sobreentès: 27 (20) / 18 (18)	18	18
1	Addició/ supressió d'informació	Absència d'elements vs presència d'elements : 14 (10) / 7 (2)	7	2
1	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals Estructures nominals i adjectives i estructures verbals Estructures nominals i adjectives i estructures verbals Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció d'infinitiu vs construcció nominal: - (-) / 1 (0) Construcció d'infinitiu vs construcció de participi: - (-) / 3 (1) Construcció d'infinitiu vs construcció verbal: 9 (3) / - (-) Construcció verbal vs construcció d'infinitiu: - (-) / 2 (1)	6	2
2	Problemes de traducció. Aspectes de variació lingüística. Ús de la veu activa i de la veu passiva	Veu passiva vs veu activa : - (-) / 4 (4)	4	4
2	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció verbal vs construcció nominal: - (-) / 4 (4)	4	4
2	Problemes de traducció. Aspectes textuais.	Presència d'elements vs absència d'elements :	3	3
2	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Adjectiu vs construcció de participi: - (-) / 3 (3)	3	3

3	Problemes de traducció. Ordre dels elements del conjunt de la frase	Casos diversos : - (-) / 5 (2)	5	2
3	Tractament personal del destinatari	Tractament de vós (2 <sup>a</sup> pers. plural) vs estructura impersonal (3a sing.): - (-) / 5 (3)	5	3
3	Presència freqüent/ limitada d'adverbis acabats en -ment	[prep. + N + Adj.] vs adverbi no acabat en -ment: - (-) / 5(5)	5	5
3	Variació morfosintàctica	Casos diversos: 3 (1)/ 5 (5)	5	5
3	Ordre dels elements del sintagma nominal	[Adj + N] vs [N + Adj]:	2	1
3	Ús de la veu activa i de la veu passiva	Veu activa (estructura impersonal) vs passiva perifràstica sense complement agent expressat: - (-) / 2 (2)	2	2
3	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció nominal vs construcció de gerundi: 1 (1) / 2 (2)	2	2
3	Presència/absència d'elements superflus	Absència de referent vs presència de referent: 1(1) / 2(1)	2	1
3	Variació morfosintàctica	adjectiu vs [prep. + N]: - (-) / 2 (2)	2	2
3	Lèxic	Hiperònim vs hipònim: - (-) / 1 (1)	1	1
3	Lèxic	Amb sentit vs sense sentit : - (-) / 1 (1)	1	1
3	Problemes de traducció. Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Estructura nominal vs estructura verbal :	1	1
3	Ús de la veu activa i de la veu passiva	Estructura d'objecte directe en posició de subjecte i duplicat per pronom feble vs passiva perifràstica amb complement agent expressat : - (-) / 1 (0)	1	0
3	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció nominal vs construcció d' infinitiu): 14 (10) / 1 (1)	1	1
3	Estructures nominals i adjectives i estructures verbals	Construcció verbal vs preposició: -(-) / 1 (1)	1	1
3	Construccions amb verb buit	Construcció amb verb semànticament ple vs construcció amb verb buit: - (-) / 1 (1)	1	1
3	Abús/ no abús d'oracions subordinades (especialment les subordinades en temps no finit)	Oració simple vs oració subordinada en temps finit: - (-) / 1(0)	1	0
3	Presència/ absència de sexisme lingüístic	Forma femenina vs forma masculina: - (-) / 1(0)	1	0
3	Variació morfosintàctica	[prep. + N] vs adj.: - (-) / 1 (1)	1	1
3	Ordre lògic de l'oració	[A + B + C] vs [B + C + A]: 4 (2) / 1 (1)	1	1

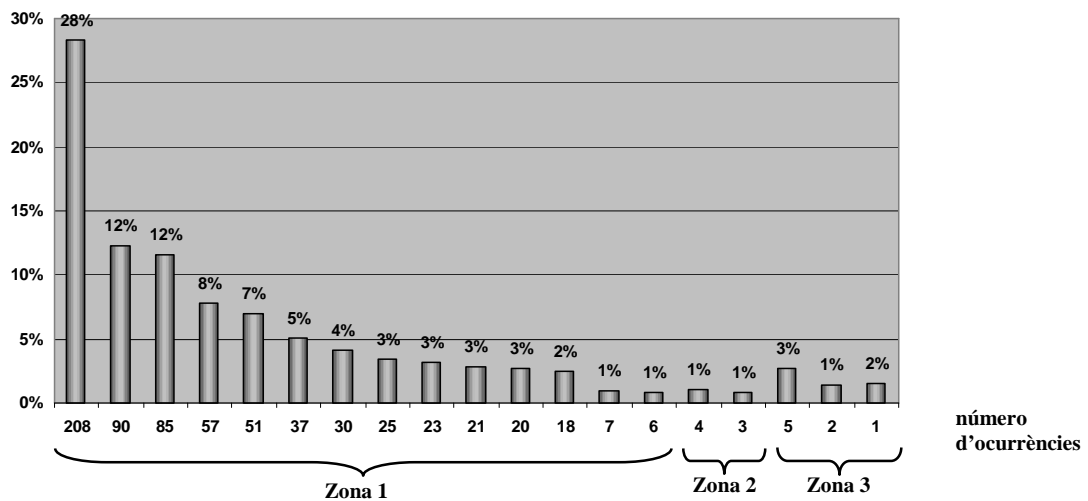
Taula 5.23. Reagrupació de casos per regles.

La distribució dels casos segons el nombre d'ocurrències queda reflectida en la gràfica 5.31:



Gràfica 5.31. Distribució de l'agrupació de les freqüències de les ocurrències.

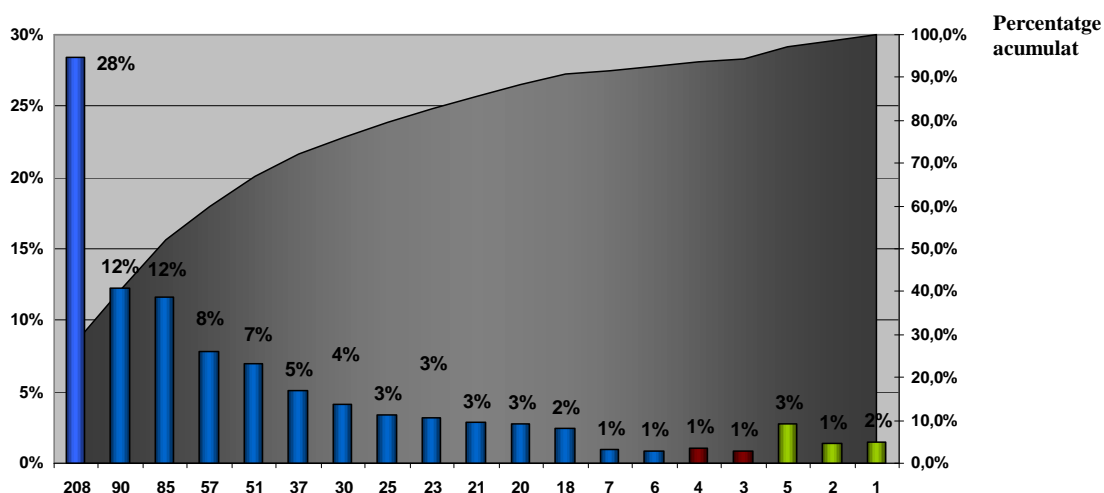
Així, observem que només hi ha 14 casos que sumen un total de 678 ocurrències (zona 1); 4 casos que sumen 14 ocurrències (zona 2) i 20 casos que sumen un total de 41 ocurrències (zona 3). Si expressem tota aquesta informació percentualment (gràfica 5.32), podem veure que la zona 1, que comprèn els catorze primers casos (que acumulen 678 ocurrències) representa el 92,5 % d'ocurrències; que la zona 2, que comprèn 4 casos, representa el 1,9 %; i que la zona 3, amb 20 casos, representa el 5,6%.



Gràfica 5.32 Distribució percentual de l'agrupació de les freqüències de les ocurrències.



En conseqüència, resulta productiu actuar en les zones 1 i 2 i no en la zona 3. En la gràfica següent (gràfica 5.33) es diferencien clarament cadascuna de les zones.



Gràfica 5.33 Distribució per zones de l'agrupació de les freqüències de les ocurrences

Si comparem els resultats actuals amb agrupació de tipologies i sense, observem que l'agrupació per regles és especialment productiva ja que en la zona 1, amb una disminució del 17% dels casos, s'obté un 28% més d'ocurrences; en la zona 2 es disminueix un 78% el nombre de casos i un 90% el nombre d'ocurrences; i, en canvi, en la zona 3 la productivitat no millora perquè una disminució del 54% en el nombre de casos també implica una disminució del 28% en el nombre d'ocurrences, atès que, en ser tant petit el nombre d'ocurrences per cas, el comportament és pràcticament lineal.

<b>Escenari original</b>			
Zona	1	2	3
Regles potencials	17	19	44
% Total ocurrences	72%	20%	8%

<b>Escenari amb aplicació d'agrupament de regles</b>			
Zona	1	2	3
Regles potencials	14	4	20
% Total ocurrences	92,5%	1,9%	5,6%

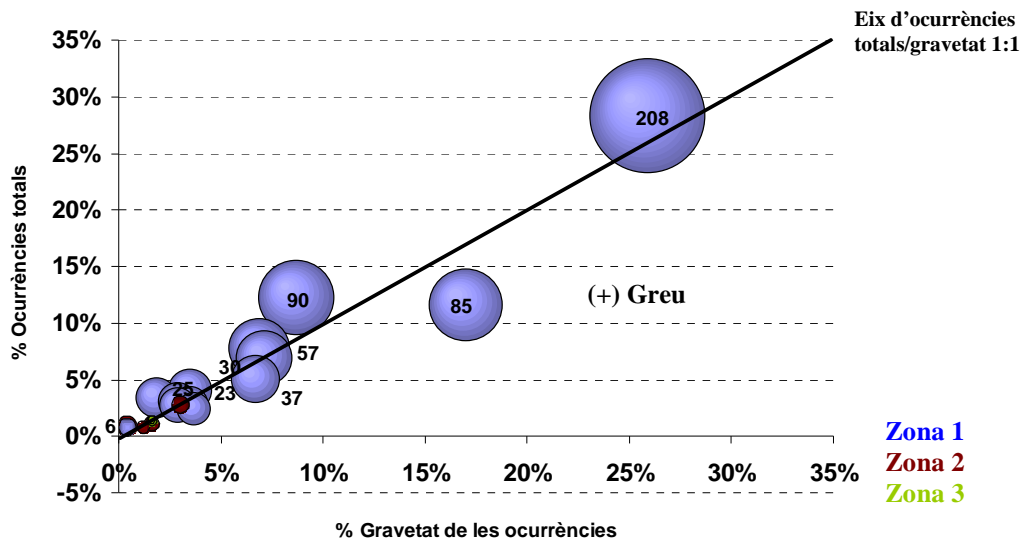
  

<b>Diferències</b>			
	1	2	3
Variacions en regles	-17,6%	-78,9%	-54,5%
Variacions en ocurrences	28,9%	-90,7%	-28,1%

Taula 5.24. Comparació de l'escenari original respecte de l'escenari de reagrupacions.

Percentatge de regles potencials per zona segons el total de regles.

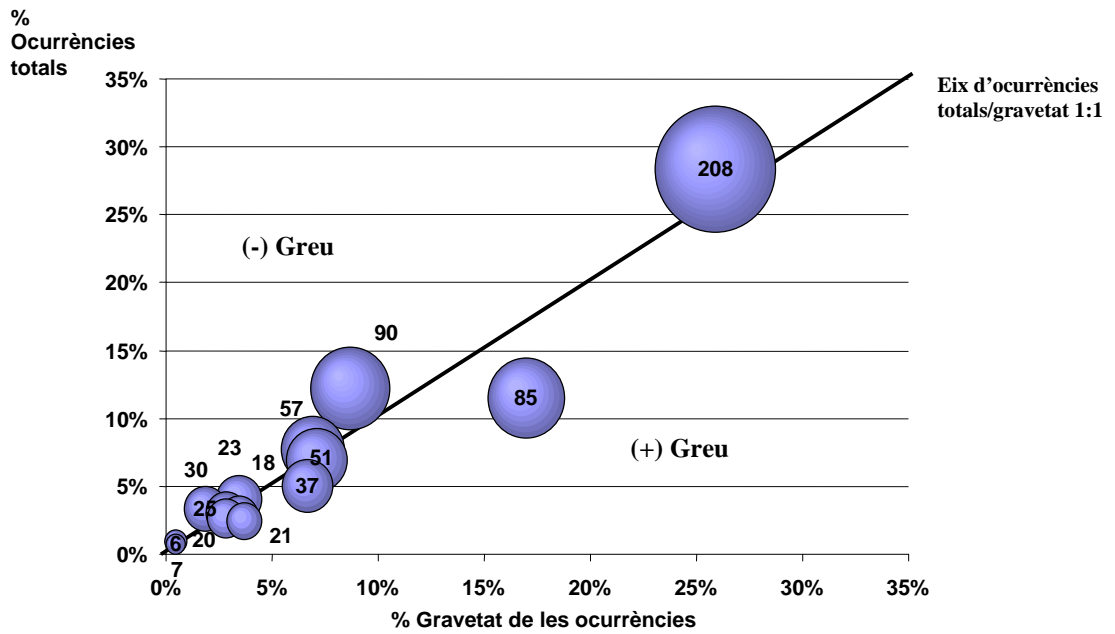
Si, a més de la freqüència, tenim en compte la gravetat de les ocurrences (recordem que la gravetat està en funció de si l'ocurrència en qüestió genera o no error en l'alineació), les dades ens permeten comprovar -de manera similar al corpus castellà-català- que un índex de freqüència alt s'associa també amb un índex de gravetat alt.



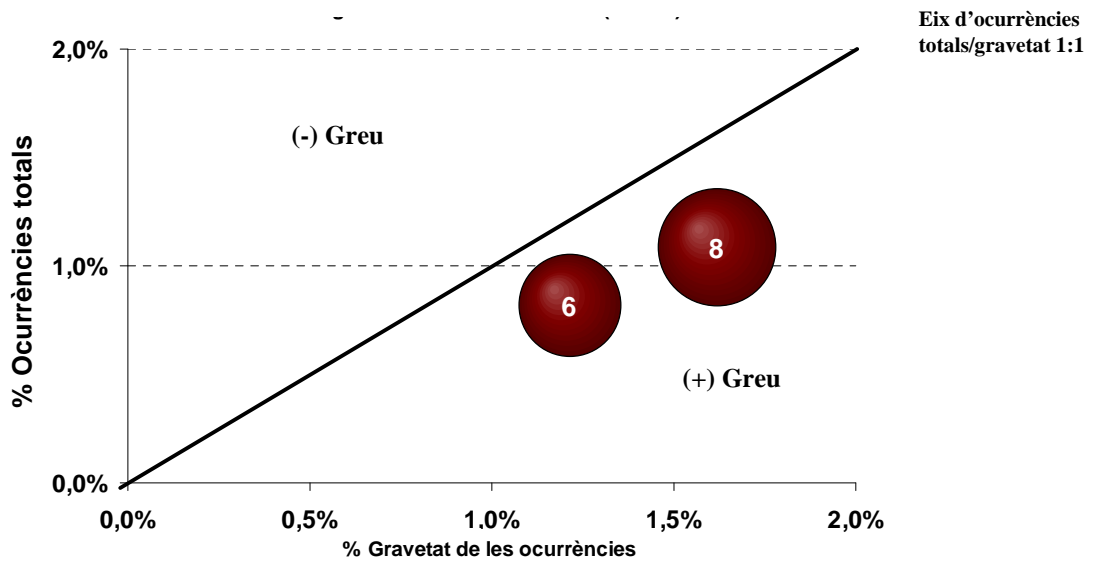
Gràfica 5.34 Correlació per zones entre ocurrences totals, gravetat i nombre de regles potencials.

Efectivament, es pot observar que existeix una proporció quasi lineal entre el nombre d'ocurrences totals i el nombre d'ocurrences greus, excepte en dos regles, una amb 85 ocurrences on el percentatge d'ocurrences greus és superior al percentatge d'ocurrences totals i, per tant, caldrà analitzar-la de forma específica, i una altra amb 90 ocurrences, on la situació és inversa. Per a la resta de regles, es manté una linealitat raonable, ja que es situen sobre, o parcialment a sobre, de l'eix de correspondència 1 a 1 entre ocurrència total i ocurrència greu.

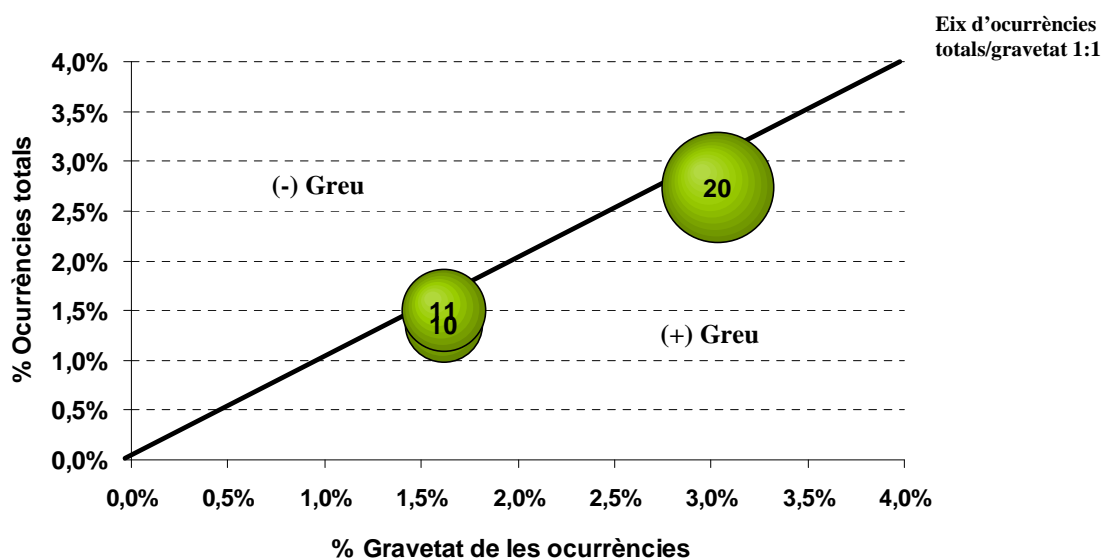
Per tal que es puguin copsar tots els detalls de la distribució, les gràfiques que ara presentem (gràfiques 5.35, 5.36 i 5.37) mostren els resultats zona per zona.



Gràfica 5.35 Correlació a la zona 1 entre ocurrències totals, gravetat i nombre de regles potencials.



Gràfica 5.36 Correlació a la zona 2 entre ocurrències totals, gravetat i nombre de regles potencials.



Gràfica 5.37 Correlació a la zona 3 entre ocurrències totals, gravetat i nombre de regles potencials.

Així, observem que en la zona 2, i en menys cas a la zona 3, es troben agrupacions de regles les quals es situen per sota de l'eix de gravetat 1:1, és a dir, tenen percentualment més ocurrències greus respecte del total d'ocurrències.

La taula següent reflecteix numèricament allò que les gràfiques ja ens han mostrat: que el nombre de casos greus es concentra en menys grau respecte de la totalitat d'ocurrències en la zona 1, mentre que en la zona 2 i la zona 3, augmenta. Cal tenir present que les zones 2 i 3 representen un percentatge molt petit d'ocurrències totals i que l'impacte d'aquesta desviació no supera en total el 1 %.

Zona	1	2	3
Regles potencials	14	4	20
% Ocurrències totals	92%	2%	6%
% Ocurrències greus	91%	3%	6%

Taula 5.25. Distribució de regles potencials associats i la seva gravetat per zona i percentatge sobre el total de regles.

### 5.2.2.3.3 Proposta de les regles a desenvolupar segons la màxima productivitat

Les anàlisis que acabem de realitzar ens duen a sintetitzar les dades resultants tal com mostren els quadres que presentem a continuació:

<b>Escenari original</b>			
<b>Zona</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>
<b>Regles potencials</b>	<b>17</b>	<b>19</b>	<b>44</b>
<b>% Total ocurrences</b>	<b>72%</b>	<b>20%</b>	<b>8%</b>

<b>Escenari amb aplicació d'agrupament de regles</b>			
<b>Zona</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>
<b>Regles potencials</b>	<b>14</b>	<b>4</b>	<b>20</b>
<b>% Total ocurrences</b>	<b>92,5%</b>	<b>1,9%</b>	<b>5,6%</b>

<b>Diferències</b>			
	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>
<b>Variacions en regles</b>	<b>-17,6%</b>	<b>-78,9%</b>	<b>-54,5%</b>
<b>Variacions en ocurrences</b>	<b>28,9%</b>	<b>-90,7%</b>	<b>-28,1%</b>

Taula 5.26. Comparació de l'escenari original respecte de l'escenari de reagrupacions.

Percentatge de regles potencials per zona segons el total de regles.

Una vegada obtinguts els resultats de segmentació de casos i ocurrences, és el moment de realitzar una proposta que maximitzi tant el nombre d'ocurrences totals com les que creen casos greus. D'aquesta manera limitem de forma raonable el nombre de regles a desenvolupar.

Així, per al corpus castellà-català, les regles que cal desenvolupar són les que afecten les ocurrences dels casos compresos en la zona 1 i 2, els quals representen el 93,9 % de les ocurrences totals i el 94,8% de les ocurrences greus.

Quant al corpus català-castellà les regles que s'han de desenvolupar són les que afecten les ocurrences dels casos compresos en la zona 1, els quals abarquen el 92 % de les ocurrences totals i el 91% de les ocurrences greus.

#### 5.2.2.4 Proposta de regles a desenvolupar

D'acord amb el que acabem d'exposar, tant per al corpus castellà-català com per al català-castellà, proposem desenvolupar les regles relacionades amb les ocurrencies dels casos compresos en les zones 1 i 2, respectivament; això implica desenvolupar regles vinculades amb els aspectes següents:

Recollits en la zona 1:

- Addició/ supressió d'informació (presència/ absència d'elements).
- Presència/ absència d'elements superflus (presència/ absència d'element superflu o sobreentès).
- Presència/ absència d'elements superflus (presència/ absència de referent). [direcció cat.-cast.]
- Ús de la veu activa i de la veu passiva.
- Tractament personal: canvis entre estructura personal i impersonal. [direcció cast-cat.]
- Ordre dels elements del sintagma nominal ([A+B] vs [B + A] i [A+B] vs [C + B + A] i ).<sup>396</sup>
- Ordre dels elements del sintagma verbal i dels elements bàsics de l'oració.
- Canvis en el temps verbal.
- Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (relacionades amb les construccions amb verb en forma personal).
- Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (relacionades amb les construccions de gerundi) [direcció cast.-cat.] .
- Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (relacionades amb les construccions de participi).
- Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (relacionades amb les construccions d'infinitiu) [direcció cast.-cat.].
- Abús/ no abús d'oracions subordinades (relacionades amb construccions d'infinitiu) [direcció cast.-cat.].

---

<sup>396</sup> Pel que fa al corpus català-castellà, només ens interessa bàsicament l'estructura [A+B] vs [B + A], que apareix recollida en la zona 1 (de l'altra estructura no s'ha recollit cap ocurrencia), mentre que en el corpus castellà-català ambdues estructures se situen en la zona 2.

- Abús/ no abús d'oracions subordinades (relacionades amb construccions de gerundi).
- Abús/ no abús d'oracions subordinades (relacionades amb construccions de participi).
- Canvis relacionats amb la puntuació.
- Diferències lèxiques per canvi en el nombre de mots.

Recollits en la zona 2:

- Variació en l'element d'enllaç [direcció cast.- cat.].
- Ordre dels elements del sintagma nominal [direcció cast.- cat.] .
- Alternança entre construcció de verb buit i construcció amb verb semànticament ple [direcció cast.- cat.] .
- Alternança entre relatius i articles [direcció cast.- cat.].
- Canvi entre oració subordinada en temps finit i oració simple [direcció cast.- cat.]
- Els determinants davant de nom [direcció cast.- cat.].
- Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (construcció nominal i construcció d'infinitiu) [direcció cast.- cat.].
- Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (relacionades amb les construccions verbals i els substantius) [direcció cat.- cast.]
- Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (relacionades amb les construccions de participi i els adjectius) [direcció cat.- cast.].
- Problemes de traducció vinculats al text original. Aspectes de caràcter textual (presència d'elements vs absència d'elements) [direcció cat.- cast.].
- Problemes de traducció. Aspectes de variació lingüística. Ús de la veu activa i veu passiva. (Veu passiva vs veu activa) [direcció cat.- cast.]

### 5.2.2.5 Desenvolupament de les regles

En aquest apartat tractem en detall cadascun d'aquests punts. L'anàlisi ens haurà de portar a la creació d'una/es regla/es concreta/es –sempre que sigui possible–, que tingui en compte una o ambdues direccions (castellà-català i català-castellà) segons la línia d'actuació proposada.

Per no resultar redundants en determinades reflexions teòriques, els aspectes que s'associïn a un mateix fenomen gramatical, seran ara analitzats conjuntament i, posteriorment, si escau, tractats en detall més específicament.

Tenint en compte les limitacions actuals d'ALINEA (com ja hem dit, els programes previs –lematització, desambiguació, etc.– no consideren informació sintàctica ni semàntica) ens centrarem especialment en els aspectes morfològics, tot i que en alguns casos també puguem donar orientacions generals sobre possibles línies de treball per al desenvolupament de futures regles amb informació sintàctica i semàntica.

És important assenyalar que les regles que proposem en aquest treball no necessàriament han de ser les úniques possibles. Altres reflexions i nous punts de vista poden ampliar-les, reduir-les o refinar-les. En aquest sentit, el nostre treball és una primera proposta, que caldrà revisar quan realment els tècnics informàtics la implementin en el programa i s'obtinguin resultats nous en l'alineació.

#### *Addició/ supressió d'informació*

Una part de les discrepàncies d'alineació detectades en el nostre corpus relacionades amb l'addició i la supressió d'informació tenen com a base el fenomen de l'el·lipsi en les seves múltiples variants. Partint de la distinció que fa Brucart (1987<sup>397</sup>, 1999) d'aquest fenomen, aprofitant una proposta de Lyons (1968), distingim, com Serra i Prunyonosa (2002), dos tipus d'el·lipsi : l'*el·lipsi contextual*, que pot aparèixer en fragments no oracionals i l'*el·lipsi gramatical*, que és pròpia de les oracions.

---

<sup>397</sup> Vg. Hernanz i Brucart, 1987; cap. 4.



En el primer cas es tracta d'informació que no apareix materialment en l'enunciat i que forma part del context discursiu o del context situacional<sup>398</sup>; així els enunciats resulten aparentment incomplets i no tenen independència interpretativa (Serra i Prunyonosa: GCC 2002: 2233).

En el segon cas, en canvi, es tracta d'oracions amb elements sense manifestació fonètica, que "entenen" gràcies al coneixement de les pautes gramaticals. Aquest tipus d'el·lipsi és l'únic que implica l'existència de buits en les corresponents representacions sintàctiques. En aquests casos, el contingut lèxic de l'entitat elidida (buit) s'atorga per mitjà d'alguna unitat de referència accessible en el context lingüístic oracional (antecedent). Sovint, els casos d'el·lipsi gramatical comporten la presència d'unitats avaladores de la recuperabilitat (romanent), que pot ser format per termes de polaritat, positiva o negativa (ex. *Ella no parlava; ell 0 tampoc; la Maria volia menjar arròs i jo 0 també.*), per arguments del verb i per mots interrogatius. Cal tenir present que una categoria buida només és recuperable si es pot detectar la seva presència a partir de la informació estructural continguda en l'oració i que, en conseqüència, només es poden elidir els constituents que resulten obligatoris en l'estructura sintàctica, això és: el verb, els arguments verbals i altres nuclis sintagmàtics.

Centrant-nos en el fenomen gramatical, pel que fa l'el·lipsi nominal hi ha dues variants bàsiques: a) el cas en què l'element sobreentès coincideix amb tota la categoria sintàctica SN (ja sigui subjecte o bé objecte -directe o indirecte-), i b) el cas en què aquest només coincideix amb el seu nucli, un N.

Quant a l'el·lipsi verbal, existeixen configuracions diverses : a) el buidament (*gapping*), quan l'elisió afecta el nucli del SV<sup>399</sup>; b) l'elisió del SV, quan afecta el conjunt del SV i

<sup>398</sup> Així, per exemple, si un interlocutor pregunta *¿Qui parará la taula?* I l'altre respon simplement *Jo*, s'entén que ell (=jo) parará la taula. En aquest cas parlem d'el·lipsi contextual.

<sup>399</sup> El context sintàctic típic del buidament és la coordinació copulativa oracional, però també pot aparèixer en altres esquemes sintàctics paral·lelistics, com ara les construccions disjuntives (*Ell va a casa la Maria, o ella 0 a casa la Neus*), adversatives (*En Pere crida molt, però en Xavier 0 encara més*) o copulatives negatives (*La Irene no treballava a Can Torrents, ni la Rosa a Can Farrés*).

és delatada per la presència de partícules de polaritat que fan de romanent<sup>400</sup>; c) l'elisió del SV seleccionat per un verb modal o aspectual, quan l'element buit es correspon no amb el nucli del SV sinó amb un infinitiu regit per un verb modal o aspectual<sup>401</sup>, i d) el truncament (*sluicing*), elisió de tots els constituents d'una oració interrogativa indirecta, excepte l'interrogatiu introductor<sup>402</sup>.

Un cas a part és l'anomenat el·lipsi de la còpula, en què la manca d'un verb finit no és recuperable a partir de la informació material que aporta el mateix enunciat<sup>403</sup>.

Sense pretendre fer un tractat extens sobre el conjunt del fenomen, direm que en l'estudi del nostre corpus podem constatar la presència de diversos tipus d'el·lipsi, que presentem i analitzem a continuació.

Casos d'el·lipsi contextual (tots ells recollits en la nostra base de dades com a cas d'"addició/supressió d'informació"):

236	972	26	se señaló _para que tuviera lugar_ la vista el día 20 de febrero	es va assenyalar ___ la vista per al dia 20 de febrer	No	Sí	No
1479	977	23	tots aquells que haguessin litigat en les __actuacions	los litigantes en los _presentes_ autos	Sí	Sí	No
1526	980	7	representats pel procurador__ Sr Leopoldo Rodés Durall	representados por el Procurador _de los Tribunales_ D Leopoldo	Sí	Sí	Sí
1249	970	23	Hem de declarar, per tant, caducada l'acció __.	Hemos de declarar, por tanto, caducada la acción _revisora_.	Sí	Sí	No
645	989	80	__	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya declara_:	No	No	No

<sup>400</sup> En el cas de l'elisió del SV, el romanent només és format per un adverbi que expressa la polaritat del membre el·líptic, connectant-lo amb l'antecedent. La partícula de polaritat pot ser *també* (*El fill gran menja molt i el pare també 0*), *sí* (*Tu no vols anar a la platja, però jo sí 0*), *no* (*L'empresa vol concentrar tots els dies de vacances al mes de juliol, però els treballadors no 0*) o *tampoc* (*Ell no vol anar-hi, ni ella tampoc 0*).

<sup>401</sup> Un exemple d'aquest fenomen, també conegut com a anàfora del complement buit, apareix en l'oració següent: *La nena sempre fa les làmines molt polides; en canvi el nen no pot 0*. Per a més detalls sobre aquest fenomen, vegeu Hernanz (GCC: 2002: 1038-1039).

<sup>402</sup> És el cas de: *Algú m'ho va dir, però no recordo qui 0*.

<sup>403</sup> A diferència dels casos d'el·lipsi verbal presentats abans, en què el verb omès disposa d'un antecedent que permet restituir-lo unívocament, ara el verb el·ludit no és recuperable a partir d'un antecedent explícit: *Jo, jugador!; Increíble, que ell hagi dit això!; Content jo, content tothom*. [ex. de Fabra 1956: § 126].

592	988	35	__ Desestimamos	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya declara:_ Que desestimem	No	No	No
560	985	10 8	__	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya declara:	No	No	No
1840	991	39	__ Desestimamos el recurso	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya declara:_ Que desestimem el recurs	No	Sí	Sí
1067	1000	61	__ Que desestimamos el recurso de casación	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya _ desestima el recurs de cassació	No	Sí	Sí
919	997	71	__ Que debemos declarar y declaramos la incompetencia	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya _declara la incompetència	No	Sí	No

151	969	32	Hi ha actuat com a ponent el magistrat Il·lm Sr__ Lluís Puig i Ferriol.	Ha actuado como Ponente el Ilmo Sr Magistrado _D_ Lluís Puig i Ferriol	Sí	Sí	Sí
797	996	22	Hi ha actuat com a ponent _el magistrat Il·lm. Sr __ PONÇ FELIU I LLANSA.	Ha actuado como Ponente el Ilmo Sr Magistrado _D_ PONÇ FELIU LLANSA	Sí	Sí	Sí
332	976	19	Hi ha actuat com a ponent el magistrat Il·lm Sr __ Lluís Puig i Ferriol.	Ha actuado como Ponente el Ilmo Sr Magistrado _D_ Lluís Puig i Ferriol	Sí	Sí	Sí
1518	977	30	el _magistrat Il·lm Sr__ PONÇ FELIU I LLANSA.	el Ilmo Sr Magistrado _D_ PONÇ FELIU LLANSA.	Sí	Sí	Sí

En relació amb el conjunt d'ocurrències trobades d'el·lipsi contextual, podem establir tipus de casuística (subcasos) específica, que poden traduir-se en dues subregles candidates a incorporar-se a l'alineador:

- a) El primer tipus afecta a la qüestió dels tractaments personals genèrics quan aquests van lligats a un tractament protocol·lari. Els casos trobats en el corpus mostren que els noms propis dels magistrats (*Lluís Puig i Ferriol*) van precedits en català per la denominació del càrrec seguida del seu tractament protocol·lari (*magistrat Il·lm Sr*<sup>404</sup>), mentre que en castellà primer apareix el tractament personal i després el càrrec (sempre amb majúscula inicial) i encara s'hi afegeix darrere un segon tractament personal de caràcter genèric ("*Ilmo Sr Magistrado D*"). Tenint en compte aquestes diferències, proposem la subregla següent :

<sup>404</sup> Hem constatat que, malgrat la normativa, les abreviatures dels tractaments personals, tant genèrics com protocol·laris, no porten el punt final.

**Regla 1**

Quan en català apareix « *magistrat (d'aquesta Sala) Il·lm Sr* » (o la seva versió femenina) i en castellà apareix « *Ilmo Sr Magistrado (de esta Sala) D* » (o la seva versió femenina), aleshores l'alineació és correcta.

- b) El segon tipus té a veure estrictament amb els casos que inicien la part dispositiva de la sentència; això és, quan en el text origen castellà té el subjecte el·líptic de 1a persona del plural (-- Desestimamos el recurso) i, en canvi, el text traducció català inclou un subjecte en 3a persona del singular (La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya) seguit d'un verb també en 3a persona del singular (declara, desestima). Per a aquests casos, amb escassíssima variació interna, proposem una subregla lèxica/fraseològica:

**Regla 2**

Quan en el text català trobem un nom propi seguit del verb *declarar* o *desestimar* en 3<sup>a</sup> persona del singular i en el text castellà aquest mateix verb (“declarar”/ “desestimar”) apareix en 1<sup>a</sup> persona del plural i davant seu no hi ha cap nom propi, aleshores l'alineació és correcta.

[Nom propi + V3PS (declarar/ desestimar)] = [ 0 + V1PP (“declarar”/ “desestimar”)]

Per a la resta d'ocurrències, que no presenten cap regularitat entre elles, desestimem l'aplicació d'una regla.

Un cas apart, vinculat a un problema de traducció de tipus textual, és el fet que en el text original aparegui una data i aquesta hagi estat suprimida en la versió traduïda. Per a aquests casos, proposem una regla que tingui en compte la possibilitat que l'equivalent d'una data –sempre que aquesta hagi estat encapsulada prèviament com una única unitat- pugui ser zero

**Regla 3**

Si en el text original hi ha una data i en el text traducció, aquesta data no té equivalent, aleshores l'alineació és correcta.

- Casos d'el·lipsi gramatical:

1339	971	20	Sr Manjarín Albert y __por contestada por los mismos la demanda	Sr Manjarín Albert.// _ Es va tenir_ per contestada per les persones esmentades la	No	Sí	No
1281	971	10	de maquinación fraudulenta; __ que en el presente supuesto	de maquinació fraudulenta.// _Exposava_ que en aquest supòsit	No	Sí	No

873	997	31	se dispuso que siguieran los sucesivos __ conforme a lo establecido	va disposar que seguissin els successius _tràmits_ conforme al que estableix	No	Sí	No
258	972	66	lo pronunciamos, __ mandamos y __ firmamos.	ho pronunciem, _ho_ manem i _ho_ signem.	No	Sí	Sí
233	972	17	admitido _el mismo_ en ambos efectos	admès __ en ambdós efectes	No	Sí	Sí

413	979	21	La primera cuestión que debe, _pues_, plantearse la Sala es la procedencia	La primera qüestió que __ la Sala s'ha de plantejar és la procedència	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--	---	----	----	----

L'heterogeneïtat morfològica i lèxica de casos d'el·lipsi gramatical només permet suggerir una regla genèrica idèntica a aquella descrita en l'apartat a). Així, doncs, fem extensible a aquests casos la primera regla apuntada.

#### *Presència/ absència d'element superflu o sobreentès*

L'estudi del corpus mostra que bona part dels casos recollits s'emmarquen dins estructures recurrents:

- a) Modificadors aspectuals-temporals (*un cop, una vegada, després de, tot* ) que acompanyen construccions absolutes (de gerundi o de participi). Aquests modificadors, amb una càrrega semàntica limitada, apareixen en el text català i desapareixen en el castellà. Quan apareixen ho fan just immediatament abans que el verb de gerundi o de participi.

1690	981	75	_Un cop_ desestimado el recurso	_Desestimado_ el recurso	Sí	Sí	No
717	993	29	señaló día para la vista y, __ celebrada ésta, dictó	va assenyalar dia per a la vista i, _un cop_ realitzada, va dictar	No	Si	No

504	984	79	declara, _tot_ confirmant aquest extrem	declara, __ confirmando este extremo	Sí	Sí	No
-----	-----	----	---	--------------------------------------	----	----	----

- b) Els noms *part*, *dia*, *data* acompanyats de determinant i d'adjectiu, d'especificador o de complement preposicional. El text català manté el nom (nucli del sintagma) mentre que el text castellà l'elimina (el·lipsi nominal en què l'element sobreentès és el nucli d'un SN), de manera que l'adjectiu o especificador adquireix funcions de pronom.

350	976	25	amb imposició de costes a la _part_ apel·lant.	con imposición de costas a la __ apelante.	Sí	Sí	No
-----	-----	----	--	--	----	----	----

1509	977	28	La _part_ recurrent va sol·licitar	La __ recurrente solicitó	Sí	Sí	Sí
1514	977	29	La _part_ contra la qual es recorre va sol·licitar	La __ recurrida solicitó	Sí	Sí	No

1537	980	13	ha tingut lloc el _dia_ 22 de maig	tuvo lugar el __ 22 de mayo	Sí	Sí	No
------	-----	----	------------------------------------	-----------------------------	----	----	----

1504	977	27	provisió de _data_ 24 de febrer de 1997	providencia de __ 24 de febrero de 1997	Sí	Sí	No
------	-----	----	---	---	----	----	----

- c) L'adjectiu “*presente*” o el participi “*referido*” acompanyat de nom. Apareixen en el text castellà i desapareixen en el text català ja que queden sobreentesos pel context.

1197	970	7	el _present_ recurs extraordinari de revisió	el __ recurso extraordinario de revisió	Sí	Sí	No
836	997	17	el _referido_ demandado compareció	El __ demandat va comparèixer	No	Sí	No

- d) L'estructura fraseològica: “*en nombre y representación de*” “*debemos declarar y declaramos*”, “*debo absolver y absuelvo*”. Hom considera que són expressions reiteratives i, per tant, el text català, que segueix un estil més planer en què destaca la voluntat de ser precisos i concisos, n'elimina una part<sup>405</sup>.

1001	1000	20	Roser Castelló Lausaca en nombre _y representació_ de_ D <sup>a</sup> ENCARNACIÓN	Roser Castelló Lasauca, en nom __ de la Sra Encarnación	No	Sí	Sí
------	------	----	---	---	----	----	----

<sup>405</sup> Noteu que en el cas de les estructures fraseològiques de caràcter verbal, a banda de suprimir la perífrasi verbal, el verb que roman pot ser modificar en el nombre i la persona.

995	1000	12	Que desestimando la demanda (...), debo absolver y absuelvo_ a la referida demandada	Desestimo la demanda (...) _i absolc_ la demandada	No	Si	No
-----	------	----	--	--	----	----	----

919	997	71	Que _debemos declarar y declaramos_ la incompetencia	La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya _declara_ la incompetència	No	Sí	No
-----	-----	----	--	---	----	----	----

Les modificacions que afecten a aquest darrer apartat ja han quedat recollides en el diccionari complementari i, per tant, no les tractarem. Pel que fa a les dels altres tres blocs, proposem compensar les diferències entre un i altre text amb les dues regles que presentem a continuació.

#### Regla 4

Quan en el text català apareixen les unitats “*un cop*”, “*una vegada*”, “*després de*” o “*tot*” seguides d’un verb en gerundi o en participi, i en el text castellà desapareixen aquestes unitats, mantenint-se el verb en gerundi o en participi, aleshores l’alineació és correcta.

#### Regla 5

Quan en un dels dos textos apareixen els substantius “*part*”, “*dia*” o “*data*” o bé l’adjectiu “*present*” o el participi “*referit*” (ja siguin en català o en castellà), i en l’altre text desapareixen, aleshores l’alineació és correcta.

Pel que fa a la resta d’ocurrències, no sembla que hi hagi cap tipus d’homogeneïtat entre les realitzacions trobades i, per tant, l’única manera de poder compensar les diferències entre el text castellà i el text català és aplicar-hi una regla de caràcter molt general, que sigui capaç de preveure que un petit nombre de mots d’un dels dos textos (entre un i cinc) desapareix en l’altre text, sense que el context quedi modificat o gaire modificat.

414	979	21	La primera cuestión que debe, _pues_, plantearse la Sala es la procedencia	La primera qüestió que la Sala s’ha de plantejar __ és la procedència	No	Sí	No
1321	971	16	Procurador de los Tribunales D Francisco Javier Manjarín Albert, _personándose en los mismos_, en nombre y representación de los demás	procurador dels tribunals Sr Francisco Javier Manjarín Albert, __ en nom i representació dels demás	No	Sí	No

**Regla 6**

Quan en un dels dos textos hi ha entre una i cinc paraules seguides que no tenen equivalent en l'altra llengua, però es mantenen els mots del context, aleshores l'alineació és correcta.

Aquesta regla comporta, doncs, que cal relaxar els criteris d'exigència per considerar que una frase està ben alineada.

*Ús de la veu activa i de la veu passiva*

El canvi entre la veu activa i la veu passiva és habitual en el corpus de discurs jurisprudencial. Més enllà d'actuar com a marca d'estil, la veu passiva és una de les maneres que tenen els verbs de modificar la relació entre els arguments i el predicat per mitjans morfològics (Bartra , 2002: 2115).

Les oracions passives es caracteritzen per dos trets: a) la supressió de l'argument amb funció semàntica d'agent i b) el funcionament com a subjecte sintàctic de l'argument amb funció semàntica de tema o pacient, que correspon a l'objecte directe en la veu activa. Per aquest motiu la passiva ha estat considerada tradicionalment, tan aviat una estratègia d'impersonalització o supressió de subjecte agent, com una estratègia per convertir en informació vella o pressuposada de l'oració l'argument objecte o tema, és a dir, tematitzar-lo.

L'anàlisi de nostre corpus permet constatar l'ús de cinc formes d'oracions passives :

- a) Passiva perifràstica amb complement agent expressat, ja sigui amb la presència del verb en la seva forma completa ("*ninguno de estos vicios es denunciado por la parte recurrente*") o incompleta -construcció adjunta de participi<sup>406</sup> ("*Visto por la Sala de lo Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalula, (...), el presente recurso*").

---

<sup>406</sup> No oblidem que l'element que en les construccions passives comporta el valor passiu és el participi passat o passiu, que té la propietat d'eliminar l'argument agent i convertir l'argument amb funció semàntica de tema en subjecte i concordar-hi en nombre.



- b) Passiva perifràstica sense complement agent expressat, ja sigui amb la presència del verb en la seva forma incompleta (“*solicitada dentro del plazo la celebración de la vista pública*”, *la demanda va ser admesa a tràmit*) o incompleta -construcció adjunta de participi- (“*Admitida a trámite la demanda*”).
- c) Pasiva pronominal<sup>407</sup> (*La celebración de la vista pública es va sol·licitar dins el termini*).
- d) Passiva pronominal amb subjecte agent (“*se dictó por el Juzgado de Primera Instancia de Vielha sentencia desestimatoria*”, “*se descubrieron los documentos por su mandante*”), forma incorrecta gramaticalment però molt estesa en el textos jurídics.
- e) Estructura d’objecte directe en posició de subjecte i duplicat per pronom feble (*El recurs el va interposar la Sra. Montserrat Estrada i Virgili*)

Aquesta heterogeneïtat de formes té com a equivalent en l’altra llengua una oració activa :

1031	1000	41	Pero _ninguno de estos vicios es denunciado por la parte recurrente_.	Però _la part recurrent no denuncia cap d'aquests vicis_.	No	Sí	No
951	999	8	_La sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya (...) ha vist el present recurs_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña (...), el presente recurso_	Sí	Sí	No
1354	971	22	citación de las partes; _solicitada dentro del plazo la celebración de vista pública_, así se acordó	citació de les parts. // _La celebració de la vista pública es va sol·licitar_ dins el termini, de	No	Sí	No
48	968	4	_se dictó por el Juzgado de Primera Instancia de Vielha_ sentencia desestimatoria	_el Jutjat de Primera Instància de Vielha va dictar _sentència desestimatòria	No	Sí	No
815	997	9	desde que _se descubrieron los documentos por su mandante_ al serles entregados por D José Garrea	des que _el seu mandant va descobrir els documents_ en ser-li lliurats pel Sr José Garreta	No	Sí	No

<sup>407</sup> Altrament dita construcció pronominal de subjecte inespecífic. Es caracteritza pel fet que la presència del clíctic reflexiu de tercera persona anul·la l’aparició del subjecte (agent o similar) i no es pot intercanviar per pronoms reflexius de 1<sup>a</sup> i 2<sup>a</sup> persona.

o bé una nova oració passiva però amb una estructura diferent o parcialment diferent<sup>408</sup>:

1131	1004	17	_Admitida a trámite la demanda_, compareció	_la demanda va ser admesa a tràmit_ i va comparèixer	No	Sí	No
------	------	----	--	---	----	----	----

1354	971	22	citación de las partes; _solicitada dentro del plazo la celebración de vista pública_, así se acordó	citació de les parts. // _La celebració de la vista pública es va sol·licitar_ dins el termini, de	No	Sí	No
------	-----	----	--	--	----	----	----

1601	981	10	_El recurs el va interposar_ la Sra Montserrat Estrada i Virgili	_El recurso fue interpuesto por_ Dª Montserrat Estrada i Virgili	Sí	Sí	No
------	-----	----	---	---	----	----	----

Tal com podem apreciar, l'heterogeneïtat de formes és enorme, no només per l'àmplia gamma de tipus d'estructures d'oracions passives, sinó també pel canvis d'ordre dels elements interns de l'oració segons la llengua emprada. Tot plegat fa inviable una regla que permeti l'alineació correcta de la frase en el seu conjunt, llevat dels casos que lèxicament estan molt fixats, com és l'oració inicial de la sentència.

1115	1004	12	_VISTO por la Sala de lo Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, integrada por (...)_ , el	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya, integrada per (...) ha vist_ el recurs	No	Sí	No
------	------	----	---	--	----	----	----

927	998	7	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya ha vist el present recurso de cassación_	_VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña el presente recurso de casación_	Sí	Sí	No
-----	-----	---	---	--	----	----	----

Per a aquests casos, que són la majoria, proposem la regla següent:

### Regla 7

Si el text català comença per una estructura que contingui el nom propi "Sala" o "Tribunal" i el text castellà, amb l'estructura "*VISTO por la Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya (...)*" aleshores l'alineació és correcta.

<sup>408</sup> Una forma de passiva parcialment diferent és el cas de la passiva perifràstica amb complement agent expressat, amb la presència del verb en la seva forma completa en una llengua, però amb la seva forma incompleta en l'altra llengua.

Noteu que la regla proposada és aplicable a tot tipus de sales i de tribunals, més enllà de les limitacions trobades en el nostre corpus (Sala Civil, Tribunal Superior de Justícia de Catalunya).

Per neutralitzar les construccions de passiva pronominal amb subjecte agent associades en l'altra llengua a construccions en veu activa, tot i que actualment el programa encara no està preparat per a això, caldria fer un desglossament de l'oració per unitats segons la seva funció sintàctica, tal com mostren els exemples següents:

*el seu mandant va descobrir els documents*

M1                      M2                      M3

*se descubrieron los documentos por su mandante*

M2                      M3                      M1

Un cop fet el desglossament s'hauria de fer constar que en l'oració en llengua 1 existeix una relació de concordança entre els elements que integren el grup M1 (*el seu mandant*) i els elements que integren el grup M2 (*va descobrir*), mentre que en l'oració en llengua 2 la relació de concordança s'estableix entre els elements del grup M2 (*se descubrieron*), el primer element dels quals és el pronom "se", amb els elements del grup M3 (*los documentos*). Tenint en compte això, podríem establir una regla hipotètica com la següent :

### **Regla 8**

Quan en l'oració del text A hi ha un grup d'elements M1 (ex. *el seu mandant*), que concorda en nombre amb els elements d'M2 (ex. *va descobrir*) de la seva mateixa oració i es correspon amb tots els elements d'M1 de l'altra llengua excepte en la preposició inicial (ex. *por su mandante*); i, a més, en l'oració del text B hi ha un grup d'elements M2 (ex. *se descubrieron*), que concorda en nombre amb els elements d'M3 (ex. *los documentos*), i aquest grup d'elements M2 va introduït pel pronom "se" i conté un verb que coincideix amb un dels elements que integren M2 en l'oració de la llengua 1 (ex. *descubrieron – descubrir*), aleshores l'alineació és correcta.

Un etiquetatge i una regla d'aquest tipus permeten concebre una alteració d'ordre com un element positiu, i no negatiu tal com fins ara interpretava el programa. D'aquesta manera s'aconsegueix convertir un fet que aparentment empitjora l'equivalència –el canvi d'ordre–, en una millora.

En els casos de contrast entre passiva perifràstica i frase impersonal

1698	981	79	que _van ser tramesos_ el seu dia a aquest Tribunal.	que en su día _se enviaron_ a este Tribunal.	Sí	Sí	No
375	978	32	la sentència ferma _fou guanyada_ injustament	la sentencia firme _se ganó_ injustamente	Sí	Sí	No

s'hi pot afegir una regla més senzilla, com la següent:

### Regla 9

Quan en el text A hi ha un verb en participi precedit del verb “*ser*” (en qualsevol de les seves formes) i en el text B apareix un verb semànticament equivalent (segons el diccionari del programa) –és a dir, que els verbs d'una i altra llengua han estat prealineats- en un temps de forma personal, aleshores l'alineació és correcta.

Per a la resta de casos, proposem simplement una regla en què el punt d'unió sigui únicament el verb:

### Regla 10

Si en el text d'una de les dues llengües hi ha un verb X, sigui quin sigui el seu temps verbal, i en el text de l'altra llengua hi ha un verb amb el mateix lema, encara que no estigui exactament en la mateixa posició dins la frase –de fet poden estar substancialment allunyats- , aleshores l'alineació és correcta.

Per resoldre el problema que genera el fet que alguns mots propers contigus al verb no presenten equivalent en l'altra llengua, es podria incloure una llista explícita d'aquests mots contigus –essencialment pronoms- que poden aparèixer o desaparèixer segons la llengua.

*Tractament personal. Alternança entre estructura impersonal i tractament de “vós”*

Gramaticalment l'estructura impersonal i el tractament de “vós” s'associen amb els morfemes de flexió verbals que aporten informació sobre la persona i el nombre. Mentre la forma impersonal s'equipara amb la forma de tercera persona del singular, el tractament de “vós” ho fa amb la forma de segona persona del plural.

L'anàlisi del nostre corpus ens mostra que l'alternança entre aquestes dues formes es produeix normalment vinculada al temps verbal d'imperatiu.

693	992	46	_devuélvase_ el depósito contituido.	_Torneu_ el dipòsit constituït.	No	Sí	No
1172	1004	83	y _devuélvase_ los Autos	i _retorneu_ les actuacions	No	Sí	No
751	993	63	y _publíquese_ con arreglo a derecho.	i _publiqueu-la_ d'acord amb dret.	No	Sí	Sí
1071	1000	62	_notifíquese y publíquese_ la presente resolución	_Notifiqueu-ho i publiqueu_ aquesta resolució	No	Sí	Sí
750	993	63	notifíquese __ a las partes personadas	_Notifiqueu_ aquesta resolució_ a les parts personades	No	Si	No

Gràcies a l'homogeneïtat estructural del conjunt d'ocurrències relacionades amb aquest fenomen recollides en el corpus, suggerim l'aplicació de la regla següent:

**Regla 11**

Quan en castellà apareix un verb en imperatiu i en tercera persona del singular, i en català hi ha un verb també en el temps imperatiu però en 2 persona del plural, aleshores l'alineació és correcta.

Cal tenir present que, encara que la regla s'hagi concebut pensant en la direcció castellà-català, la seva simplicitat permet fer-la reversible a la direcció català-castellà.

*Ordre dels elements del sintagma nominal*

Malgrat que el català i el castellà són llengües amb un ordre relativament poc fixat, a l'interior del sintagma nominal les posicions són força fixes. Entre els condicionants de l'ordre entre el nom i els seus complements, cal destacar bàsicament dos aspectes : el tipus de complement (argumental o adjunt) i la seva llargada o pes. En el nostre corpus, les divergències d'ordre entre aquests elements a causa de la llengua emprada es centren essencialment en la posició del complement adjunt. Així, trobem que aquest complement generalment apareix en posició postnominal (*el Jutjat indicat, la sentència esmentada, el motiu següent*) en el cas del català, i prenominal (*el indicado Juzgado, dicha sentencia, el siguiente motivo*) en el cas del castellà.

Quan el nom té associat dos complements de tipus diferent (un d'argumental i un d'adjunt) la tendència és similar: en català l'adjunt va en darrera posició, després del nom i del complement argumental (*el judici de cognició precedent, el recurs d'apel·lació mencionat, les garanties processals degudes*), i en castellà, abans del nom (*el precedente juicio de cognición, el expresado recurso de apelación, las debidas garantías procesales*).

Una regla que s'ajustés bé a les diferències d'ordre dels elements que integren el sintagma nominal hauria de distingir, doncs, entre aquests dos tipus de complement. Malauradament, l'estat actual en què es troba l'alineador (sense etiquetatge sintàcticosemàntic) no permet anar més enllà de paràmetres estrictament morfològics.

L'anàlisi de corpus permet afirmar que els mots implicats en aquest canvi d'ordre són, a banda del nom, l'adjectiu (*part legítima / legíma parte*), el participi (*compravenda esmentada/ citada compraventa*) i, en menor grau, l'especificador (*cap recurs / recurso alguno*).

Si partim de la base que el programa té en compte l'ordre dels elements per premiar les paraules que, a més de ser semblants, estan en la mateixa posició en un i altre text, una millora del programa passa per desenvolupar una regla que comporti la no penalització d'un canvi d'ordre en determinades circumstàncies (per exemple entre substantiu i adjectiu/participi).

D'acord amb això, proposem la regla següent:

**Regla 12**

Si en català hi ha un nom X seguit d'un adjectiu/participi/especificador Y recollit dins una llista tancada (llista de mots recollits en el corpus), i en castellà hi ha un adjectiu/participi/especificador Y', també recollit dins una llista tancada (llista de mots recollits en el corpus) seguit d'un nom X', aleshores l'alineació és correcta.

És important de remarcar que el fet que la llista d'adjectius/participis/especificadors implicats en el canvi d'ordre sigui tancada, fa que no quedi invalidat el criteri general del programa, que premia de manera general els mots que en un i altre text apareixen en la mateixa posició. Això és important si tenim en compte que, entre d'altres funcions, el programa ha estat concebut com a validador de traduccions<sup>409</sup>.

D'altra banda, a aquesta regla es pot afegir la particularitat que de vegades les realitzacions de canvi d'ordre castellanés no van precedides d'article, mentre que les catalanes, sí.

671	992	19	_Dicha sentencia_, dictada en rebel·dia	_La sentència esmentada_, dictada en rebel·lia	No	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

Una regla d'aquest tipus és extensible també al canvi d'ordre que afecta un nom quan aquests fa referència a càrrecs i el tractament protocol·lari corresponent, sempre que, prèviament, s'hagin encapçalat com una mateixa unitat lèxica els dos elements que integren la fórmula del tractament protocol·lari.

151	969	32	Hi ha actuat com a ponent el _magistrat [Il·lm Sr]_ Lluís Puig i Ferriol.	Ha actuado como Ponente el _[Ilmo Sr] Magistrado_ D Lluís Puig i Ferriol	Sí	Sí	Sí
-----	-----	----	---	--	----	----	----

Quant al canvi d'ordre entre un nom i dos complements, el corpus ens permet distingir entre quatre tipus de casos:

## a) nom i dos adjectius

66	968	20	la _anterior doctrina jurisprudencial_	la _doctrina jurisprudencial anterior_	No	Sí	Sí
428	979	31	con las _debidas garantías procesales_	amb les _garanties processals degudes_	No	Sí	No

<sup>409</sup> Vg. De Yzaguirre, 2000.

b) nom, adjectiu i especificador

911	997	58	en su misma redacción, al _citado art. 1801_ por la Ley de 30 de abril	amb la mateixa redacció, a l'_article 1801 esmentat_ per la Llei de 30 d'abril	No	Sí	No
-----	-----	----	--	--	----	----	----

c) nom, adjectiu i adverbí

952	999	12	En la _data ja esmentada_ de 17 d'octubre	En la _ya expresada fecha_ de 17 de octubre	Sí	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

d) nom, adjectiu i sintagma preposicional

1365	971	28	en el _precedente juicio de cognición_	en el _judici de cognició precedent_	No	Sí	Sí
------	-----	----	--	--------------------------------------	----	----	----

Aquest darrer cas, és perfectament integrable a la regla abans descrita si prèviament hem pres la precaució de considerar la peça *judici de cognició* com una unitat terminològica nominal.

Pel que fa a la resta, la casuística és excessivament heterogènia tenint en compte l'escàs nombre de realitzacions trobades; per això desestimem una regla específica. L'únic que podem considerar és que l'alineador incorpori una segona regla genèrica en què es pugui preveure un ordre diferent en català respecte del castellà per al nom i la resta d'unitats que l'acompanyen.

**Regla 13**

Si donades 3 unitats X, Y i Z d'una llista tancada (llista de mots recollits en el corpus), apareixen seguides una darrera l'altra en el text A, i en el text B apareixen també seguides però amb una alteració en l'ordre intern (llista també tancada d'ocurrències), aleshores l'alineació és correcta.

*Ordre dels elements del sintagma verbal*



La disposició dels constituents de l'oració en català i en castellà segueix, de manera general, l'ordre bàsic subjecte-verb-objecte (SVO)<sup>410</sup>. Malgrat això, hi ha casos gramaticalment correctes que es desvien d'aquest ordre canònic<sup>411</sup> per factors diversos: la modalitat (marcada –no declarativa-/ no marcada –oració canònica-); l'estructura informativa de l'oració (tema, rema); la inacusativitat<sup>412</sup> (confluència, en un mateix argument, de trets de subjecte i d'objecte) i la pesantor dels constituents<sup>413</sup> (longitud i complexitat estructural dels constituents).

Des d'un punt de vista estructural, hi ha tres posicions bàsiques per als complements del verb (tant complements argumentals com complements adjunts –intrínsecs<sup>414</sup> o extrínsecs<sup>415</sup>): la posició canònica postverbal, el marge esquerre (sinislocació) i el marge dret (dextralocació).

<sup>410</sup> Seguint l'esquema de Joan Solà (1990:94-97), podem dir que l'ordre neutre dels elements de l'oració és el següent: [marc /temps/ lloc] + subjecte + certs sintagmes adverbials i preposicionals, l'adverbi “no” i els pronoms febles + verb + complements forts (directe, indirecte, preposicional), atributius i predicatius + circumstancials. Les dues excepcions principals a aquest ordre són: a) el subjecte posposat en les construccions anomenades esdevenimentals (Avui arriben els avis) i b) el subjecte posposat en les frases interrogatives o exclamatives: Què et va dir la mare quan sorties de la Facultat ?.

<sup>411</sup> Des d'un punt de vista tipològic, el fet que siguin llengües que presenten una certa combinació de rigidesa i llibertat en l'ordre dels mots permet afirmar que són llengües semiconfiguracionals.

<sup>412</sup> La inacusativitat fa referència als predicats vinculats a un determinat grup de verbs intransitius – arribar, sortir, marxar, aparèixer, passar, ocórrer, néixer, morir, caure, etc.- el subjecte dels quals té un comportament asimilable en alguns aspectes al dels objectes dels verbs transitius. En aquest sentit, solen destacar-se per tenir el subjecte en posició postverbal (Va aparèixer *una gavina*) o per presentar el subjecte en una construcció amb participi absolut, entre altres coses. Els anomenats predicats “pseudoimpersonals” (Alcina i Blecua, 1975:895; Hernanz, 2002:1025), de dos arguments i associats a verbs com ara convenir, semblar, caldre, sobrar, mancar, etc.- també presenten variacions en l'ordre SVO ja que solen tenir el subjecte en posició postverbal. En un i altre grup de verbs, els diferents casos de posposició del subjecte analitzat es deu, grosso modo, a la confluència, en un mateix argument, de trets de “subjecte” i d’ “objecte”. La interrelació entre sintaxi i semàntica es transllada, així, a l'àmbit de l'ordre dels mots.

<sup>413</sup> La “pesantor” dels constituents incideix sobretot en l'ordre dels arguments amb format oracional, els quals tendeixen a col·locar-se al final de l'oració. Un cas prototípic en aquest sentit són els subjectes de les construccions passives, que apareixen en posició preverbal o postverbal, segons siguin nominals o oracionals, respectivament.

<sup>414</sup> Els complements adjunts intrínsecs són complements no obligatoris del verb, que tenen la posició canònica en el si de la matriu oracional.

<sup>415</sup> Els adjunts extrínsecs són elements adjunts a l'oració que no expressen necessàriament circumstàncies de la proposició descrita, sinó avaluacions o intervencions de l'emissor sobre la proposició i modes d'enunciació i de modalitat (*afortunadament, des del meu punt de vista, òbviament...*). S'ubiquen per defecte en una posició externa a la matriu oracional, sobretot al marge esquerre.

Quant al subjecte, poden parlar, en principi, de quatre posicions: la preverbal, la postverbal, el marge esquerre i el marge dret, que, obviant les qüestions de tipus informatiu, vénen condicionades per les característiques lèxiques i el caràcter determinat o no determinat de l'expressió nominal que fa de subjecte (Vallduví, 2002:1244).

En la gran majoria de casos de variació en l'ordre dels constituents de l'oració detectats en el nostre corpus segons la llengua emprada, els elements que integren cadascun dels constituents oracionals són lèxicament idèntics (i, doncs, l'estructura argumental en el cas dels verbs és coincident). La diferència rau, en la major part dels casos, en el seu valor informatiu. L'estudi del nostre corpus demostra que el llenguatge jurisprudencial castellà és més marcat que no pas el català, que tendeix a la neutralitat. Això explica, per exemple, la proliferació en castellà d'estructures V-SNsubjecte, clarament marcades, enfront a les estructures SNsubjecte-V en català, tal com es demostra en els casos següents:

1051	1000	50	En él _se limita la parte recurrente_ a enumerar una serie	En ell _la part recurrent es limita_ a enumerar una sèrie	No	Sí	Sí
1054	1000	51	Con todo ello _desconoce la parte recurrente:_	Amb tot això, _la part recurrent desconeix:_	No	Sí	Sí

Altres exemples fan palès el canvi d'ordre entre altres tipus de complements verbals:

581	988	25	_evacuó dicho trámite oportunamente_, uniéndose el escrito	_va evacuar oportunament el tràmit esmentat_ i l'escrit	No	Sí	No
72	968	29	que _ha falseado en la demanda los hechos_."	que _ha falsejat els fets en la demanda_."	No	Sí	No

En tots aquests casos, la tria d'una o altra opció ve condicionada per la modalitat i el valor informatiu de l'enunciat.

A banda d'això, però, la diferència en la configuració estructural que adopta la predicació (oracions amb verb finit, construccions absolutes, adjunt lliures, predicacions secundàries, etc.) també condiciona la posició dels constituents dins l'oració.

En aquest sentit resulta destacable la presència de construccions absolutes en castellà (que comporten l'aparició del subjecte en posició postverbal) en contraposició amb les oracions amb verb finit en català; tanmateix, el canvi d'ordre també es manifesta en la posició entre el verb i altres arguments verbals, com es passa amb el complement directe:

846	997	21	plazo de tres días, _habiendo evacuado dicho traslado el Procurador Sr Flores <sup>416</sup> Muxí_, manifestando	termini de tres dies. _El procurador Sr Flors Muxí va evacuar el trasllat esmentat_ manifestant	No	Sí	No
-----	-----	----	--	---	----	----	----

o amb un complement circumstancial:

835	997	17	a su derecho, _expidiéndose para la práctica de dicho emplazamiento el oportuno exhorto_;	al seu dret. _Per tal de dur a terme la citació a termini esmentada es va expedir l'exhort oportú_.	No	Sí	No
822	997	13	con los demás procedente, _solicitando por otrosí _el recibimiento a prueba del pleito.	y els altres punts procedents, _i per mitjà d'un altresí sol·licitava_ la recepció a prova del plet	No	Sí	Sí
1017	1000	25	efectivo dinerario de éstos, _vendiendo luego_ dos tercios de la finca	diners efectius dels pares, _després va vendre_ dos terços de la finca	No	Sí	No

Les configuracions estructurals que pot adoptar una predicació són variades: oracions amb verb finit, construccions absolutes, adjunts lliures, predicacions secundàries, etc.

1051	1000	50	En él _se limita la parte recurrente a enumerar_ una serie	En ell _la part recurrent es limita a enumerar_ una sèrie	No	Sí	Sí
------	------	----	--	---	----	----	----

660	992	13	contestación a la demanda, _siguiendo el pleito_ su curso	contestació a la demanda, _el plet va seguir_ el seu curs	No	Sí	No
238	972	26	Procurador de ambas partes, _solicitando el abogado de la parte recurrente_ que se casara	procurador d'ambdues parts; _l'advocat de la part recurrent va sol·licitar_ que es cassés	No	Sí	No
896	997	34	quedó unido el escrito presentado _quedando los autos_ a la vista para dictar la presente resolución	va quedar unit _i les actuacions van quedar _ a la vista per dictar aquesta resolució.	No	Sí	No

Pel que fa a la posició del subjecte, obviant les qüestions de tipus informatiu, hi ha dos factors determinants: les característiques lèxiques del verb i el caràcter determinat o no determinat de l'expressió nominal que fa de subjecte. Aquests factors poden donar-se per separat o interactuar.

Així, trobem que:

<sup>416</sup> La traducció del cognom es deu probablement a una traducció inicial per procediment automàtic que posteriorment els revisors-correctors per error no han detectat.

- a) Amb els verbs transitius, el subjecte pot anar tant davant com darrere del verb ; cal tenir en compte que aquest tipus de verbs rebutgen el SN subjecte sense determinació en qualsevol posició.
- b) Amb els verbs intransius purs, el subjecte també pot anar tant davant com darrere del verb, tot i que es tendeix als subjectes preverbals; com en el cas anterior, aquest tipus de verbs rebutgen el SN subjecte sense determinació en qualsevol posició.
- c) Amb els verbs inacusatius<sup>417</sup>, el subjecte sol anar en posició postverbal i pot anar sense determinant.

De manera semblant, les oracions passives (tant pronominals com perifràstiques) permeten que el subjecte postverbal estigui mancat de determinant.

Amb els verbs esdevenimentals i d'altres de semblants també (caldre, ocórrer, passar...), el subjecte també va en posició postverbal i pot anar sense determinant.

En el cas dels verbs psicològics (agradar, preocupar, etc.), s'afavoreix la posició postverbal del subjecte, però només si el seu complement indirecte és alhora dislocat al marge (A molts nens els agraden els macarrons).

En l'estat actual de l'alineador, sense etiquetatge sintàctic ni semàntic, no és possible tractar els condicionants de l'ordre dels elements d'una oració en el seu conjunt. D'altra banda, l'heterogeneïtat dels casos detectats és molt gran, ja que s'hi veuen implicats sintagmes de tipus divers, integrats per un nombre d'elements variat i amb funcions sintàctiques diverses. Per tots aquests motius, avui resulta inviable tractar aquest assumpte a través de noves regles.

### *Temps verbals*

L'anàlisi del corpus permet constatar que la proximitat lingüística entre el català i el castellà queda palesa en l'existència dels mateixos temps verbals (el futur de subjuntiu

---

<sup>417</sup> Els verbs inacusatius constitueixen una subclasse dins els verbs intransitius.

castellà constitueix, en aquest sentit, una excepció), però no en la coincidència en el seu ús en un context determinat. Així, per exemple, l'imperfet de subjuntiu castellà pot tenir com a equivalent en català el present de subjuntiu (exemple a), l'infinitiu castellà pot tenir com a equivalent en català l'imperfet d'indicatiu (exemple b), o bé un gerundi castellà resultar equivalent en català al present de subjuntiu (exemple c).

a)

254	972	61	si no se _estimase_ procedente ningún motivo, la sentencia declarará	si no s'_estima_ procedent cap motiu, la sentència declararà	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--	--	----	----	----

b)

1324	971	16	que estimaba de aplicación _para terminar_ suplicando que se	que estimava d'aplicació, _i acabava_ demanant que es	No	Sí	No
------	-----	----	--	---	----	----	----

c)

1093	1002	22	que ell va fer d'aquesta nena al Registre Civil de Vilafranca del Penedès i _s'ordeni_ la seva recti	que él hizo de esta niña en el Registro de Vilafranca del Penedès _ordenando_ la rectificación	Sí	Sí	Sí
------	------	----	--	--	----	----	----

Tal com hem vist, la gamma de variacions en aquest sentit és enorme (es tracta, sens dubte, d'un dels trets discursius més típics de la variació estilística en el discurs jurisprudencial). Si bé l'estudi del corpus demostra que els canvis més habituals passen per la presència d'un verb en un temps en forma personal en català i un verb en un temps en forma no personal en castellà (infinitiu, gerundi, participi), pensem que una regla general que es centri en el conjunt de trets particulars de l'etiqueta verb ha de resultar efectiva per solventar els errors d'alineació potencials derivats d'un canvi en l'ús dels temps verbals. Així, proposem la següent:

#### Regla 14

Si en el text castellà apareix un element amb l'etiqueta gramatical de verb (V) i en l'altra llengua, en el mateix context, apareix també un element amb l'etiqueta de verb (V), equivalent des del punt de vista del seu significat (prèviament s'ha valorat la seva presència en el diccionari que ja duu incorporat el programa i en el diccionari complementari), però la resta de marques de l'etiqueta (les que fan referència als trets particulars del verb) no coincideixen, considerem que l'alineació és correcta.

Cal tenir present que alguns dels verbs tenen un equivalent en l'altra llengua amb alguna especificitat (ja sia perquè es tracta d'una estructura polilèxica –perifràsi- o senzillament d'una accepció allunyada de l'equivalent habitual). Recordem que tot això ja ha quedat resolt, prèviament, a través de la seva inclusió en el diccionari complementari. És el cas, per exemple de:

acabar de dir – exponer

179	969	56	D'acord amb el que _s'acaba de dir_,	Según lo _expuesto_,	Sí	Sí	No
-----	-----	----	--------------------------------------	----------------------	----	----	----

atorgar – conferir

1582	980	38	l'autoritat que ens _atorga_ la Constitució	la autoridad _conferida_ por la Constitución	Sí	Sí	No
------	-----	----	---	--	----	----	----

dir – expressar

489	983	24	els tres recursos de cassació que _hem dit_ a l'encapçalament	los tres recursos de casación _expresados_ en el comienzo	Sí	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

decidir – fallar

507	984	110	_HEM DECIDIT_	_FALLAMOS_	Sí	Sí	No
-----	-----	-----	---------------	------------	----	----	----

### *Estructures nominals i adjectives i estructures verbals*

Un dels aspectes més evidents de la riquesa que tenen les nostres llengües és la possibilitat d'expressar una predicació més enllà dels casos canònics en què predicat i verb finit convergeixen.

La varietat de formats que pot adoptar una mateixa predicació es fa palès de forma clara en el discurs jurisprudencial, en què català i castellà tenen preferència per configuracions estructurals diferents en un context idèntic. Així, per exemple, mentre una llengua prefereix les estructures de caràcter no verbal –construcció no oracional- (“*Com imposición de las costas del presente recurso...*”), l'altra s'expressa amb l'estructura típica de predicat i verb finit – construcció oracional- (*Imposem les costes del present recurs*); mentre l'una potencia les construccions amb verbs en forma no personal –construccions d'infinitiu, gerundi o participi- (*acordándose el recibimiento del pleito, según lo previsto en el art. 1.802*) l'altra es manifesta a través de les oracions

amb verb finit (*es va acordar la recepció del plet, D'acord amb el que preveu l'art. 1.802*).

Un possible enfocament sintàcticosemàntic per a l'estudi de tota aquesta casuística pot partir de la distinció entre les nocions d'argument i d'adjunt<sup>418</sup>, i del concepte d'estructura argumental<sup>419</sup> associada a qualsevol tipus de predicat. Tanmateix, en el nostre estudi, atesa la informació lingüística que és capaç de processar l'alineador en el seu estat actual, preferim un enfocament més lèxic i morfològic, sense deixar, però, totalment de banda el punt de vista sintàctic.

La informació principal amb què el programa pot detectar fàcilment la correspondència discursiva entre estructures formals de la predicació diferents segons la llengua de base, és la presència d'un mateix lema en almenys un dels mots que integren un i altre tipus de construcció, encara que lèxicament aquest lema formi part d'una unitat lèxica diferent (per exemple, un nom: “*admisión*” o un verb: *admetre*)

883	997	33	acerca de si había o no lugar _a la admisión_ del recurso,	sobre si era procedent o no _admetre_ el recurs,	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--	--	----	----	----

D'altra banda, en el corpus distingim 6 grans tipus de divergències estructurals per a una mateixa predicació, en funció de la llengua emprada:

1) Construcció nominal ↔ construcció verbal amb verb en temps finit.

536	985	51	solicitando _la condena del heredero_	en què sol·licitava _que es condemnés l'hereu_	No	Sí	No
-----	-----	----	---------------------------------------	--	----	----	----

1712	986	14	Un cop admesa a tràmit en dos efectos, _es va citar_ els demandats	Admitida a trámite en ambos efectos, _con citación de _los demandados	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	---	----	----	----

2) Construcció nominal ↔ construcció verbal amb verb en temps no finit.

<sup>418</sup> En una oració, els verbs descriuen esdeveniments o estats en què intervenen uns participants; els arguments fan referència als participants que són essencials per a la interpretació de l'oració, mentre que els adjunts fan referència a aquells que són accessoris.

<sup>419</sup> L'estructura argumental dóna compte del nombre d'arguments i de les relacions de significat que s'estableixen entre els elements integrants d'una oració.

1070	1000	61	condenando a la parte recurrente a _l pago de_ las costas_	condemna la part recurrent a _pagar_ les costes	No	Sí	Sí
1862	994	51	per _trencament de_ les formes essencials del judici	por _quebrantar_ las formas esenciales del juicio	Sí	Sí	No
729	993	34	se denegó por _proveído_ de la Sección.	es va denegar per _una provisió_ de la Secció.	No	Sí	No

3) Altres tipus de construcció no verbal (adjectiu, preposició) ↔ construcció verbal amb verb en temps finit.

1050	1000	49	todavía más confuso e _improsperable_.	encara més confús i _no pot prosperar_.	No	Sí	No
458	982	42	que la part _que recorre_ formula un motiu únic	que la parte _recurrente_ formula un motivo único	Sí	Sí	No
278	975	11	sentència _que conté_ la següent part dispositiva:	Sentencia _con_ la siguiente parte dispositiva:	Sí	Sí	No

4) Altres tipus de construcció no verbal (conjunció, locució prepositiva, adverbi) ↔ construcció verbal amb verb en temps no finit.

19	967	15	contestando a la demanda _en base a_ los hechos	va respondre a la demanda _basant-se en_ els fets	No	Sí	Sí
1615	981	15	unides les proves practicades i _havent realitzat_ els tràmits legals previs, el magistrat	Unidas las pruebas practicadas a los autos y _previos_ los trámites legales oportunos, el Magistrado	Sí	Sí	No

5) Construcció verbal amb verb en temps no finit ↔ construcció verbal amb verb en temps finit (infinitiu, gerundi, participi).

1324	971	16	que estimaba de aplicación _para terminar_ suplicando que se	que estimava d'aplicació, _i acabava_ _demanant_ que es	No	Sí	No
1790	990	39	_No fem_ cap pronunciamient	_Sin hacer_ ningún pronunciamiento	Sí	Sí	No
748	993	61	12 de junio de 1996, _condenando a_ la parte recurrente	12 de juny de 1996. _Condemnem_ la parte recurrent	No	Sí	Sí
441	982	14	i _les actuaciones varen seguir_ el seu curs	y _siguiendo_ los autos_ su curso	Sí	Sí	No
1847	994	10	pels magistrats _que s'esmenten_ damunt,	por los Magistrados _expresados_ al margen,	Sí	Sí	No



- 6) Construcció verbal amb verb en temps no finit ↔ construcció verbal amb verb en temps no finit (forma no personal no coincident amb la de l'altra construcció) (infinitiu ↔ participi, gerundi ↔ participi, gerundi ↔ infinitiu).

890	997	34	y _habiéndose emitido_ dicho informe, por Providencia del fecha 8 de los corrientes	_Després d'emetre_ l'informe esmentat, per provisió de data 8 d'aquest mes	No	Sí	No
403	979	13	_Habiendo transcurrido_ el término del emplazamiento	_Un cop transcorregut_ el termini de la citació	No	Sí	No

992	1000	12	_Seguido_ el juicio por sus trámites legales, con fecha	Després de _fer_ el judici seguint els tràmits legals_, amb data	No	Sí	Sí
-----	------	----	---	--	----	----	----

Si contrastem el que hem dit sobre la presència d'un lema comú en les construccions d'una i altra llengua amb la diversitat i quantitat de combinacions estructurals, podem afirmar que:

- a) Llevat dels casos en què la construcció és simplement una preposició, conjunció o locució, sempre hi ha com a mínim un mot amb el mateix lema en un i altre text.
- b) El lema compartit (o lema principal compartit en el cas que n'hi hagi més d'un) pot recaure en un verb (ja sigui en forma personal o no personal), un nom o un adjectiu.
- c) Els casos més habituals són els lemes comuns entre formes no personals dels verbs (bàsicament gerundi i participi) i formes personals, seguits a una certa distància dels lemes compartits entre adjectius (bàsicament derivats del participi present llatí) i verbs en forma personal.

Tot això ens duu a formular la regla següent, que, tot i que no és aplicable al conjunt global d'elements que integren una construcció determinada (la casuística en aquest sentit és excessivament diversa per poder expressar generalitzacions), almenys permet resoldre satisfactòriament l'alineació del nucli de la construcció :

**Regla 15**

Si en una distància curta (uns 10 mots) una unitat X etiquetada com a nom, adjectiu, adjectiu/participi o verb, té un lema que coincideix en l'altra llengua amb el d'una unitat Y, etiquetada també com a nom, adjectiu, adjectiu/participi o verb, però no coincident amb la de la unitat X (per ex. la unitat X és un nom i la unitat Y és un verb), aleshores l'alineació és correcta.

L'execució d'una regla com aquesta queda supeditada, però, a la incorporació en la cadena de processament del programa d'un lematitzador derivatiu<sup>420</sup>.

Seguidament fem un estudi més detallat dels casos clarament predominants, és a dir, aquells que combinen una construcció de gerundi, de participi o d'infinitiu amb una construcció d'índole diferent, per veure si se'n poden fer generalitzacions que condueixin a la creació de regles més específiques.

*Les construccions de gerundi*

En relació amb aquest tema, la primera consideració que podem fer és que totes les construccions de gerundi ressenyades en el corpus tenen lloc en text castellà, en detriment de la construcció verbal personal, que apareix en el text català. Això corrobora la idea que el discurs jurisprudencial castellà té un estil més arcaïtzant que no pas el català. Com ens recorda Suñer (GCC: 3042), *l'ús de construccions absolutes* – això és la major part de construccions de gerundi referenciades- *sol quedar reduït a la llengua escrita, sobretot en registres acurats i, fins i tot, amb un cert regust arcaïtzant.*

La segona consideració té a veure amb la posició de la construcció de gerundi dins la frase. El corpus demostra que aquest tipus de construccions apareixen tant a principi de

<sup>420</sup> Tenint en compte que la lematització és el procés d'assignar a cada ocurrència d'un text el seu lema, podem distingir dos nivells de lematització, el primer dels quals és el que fa servir actualment el programa: a) la lematització flexiva, en què la informació que diferencia el lema (representació formal del conjunt de formes flexionades d'un mot) de la forma (cadascuna de les paraules diferents que hi ha en un text) és flexiva (una desinència nominal o verbal), i b) la lematització derivativa o derivacional, quan la forma és associada al lema d'una altra forma de la qual es pot obtenir per un procés de derivació. En el supòsit que considerem correcta una cadena com la següent: "acte" → "actuar" → "actuació" → "actuacions, la lematització flexiva ens donarà "actuacions" ← "actuació", mentre que la derivacional ens donarà "actuacions" ← "acte"; de la mateixa manera, la lematització flexiva ens donarà "actuem" ← "actuar" i la lematització derivacional "actuem" ← "acte".

frase com enmig, encara que el més freqüent és que apareguin en aquesta darrera posició.

1853	994	12	_La part recorreguda són_ els germans	_Siendo la parte recurrida_ los hermanos	Sí	Sí	Sí
1610	981	13	es va personar a les actuacions _i va contestar_ a la demanda.	se personó en los autos _contestando_ a la demanda.	Sí	Sí	No

Pel que fa a la localització del verb dins la construcció, no coincideix necessàriament en una llengua i en l'altra.

758	994	12	_La part recorreguda són_ els germans senyors Carmen, José	_siendo la parte recurrida_ los hermanos D <sup>a</sup> Carmen, D José	Sí	Sí	Sí
-----	-----	----	--	--	----	----	----

Quant al seu valor dins la frase, destaquem la presència de les construccions següents:

- a) gerundi de posterioritat o conseqüència, el més extès i gramaticalment incorrecte, que es substitueix en el text català per una oració coordinada copulativa respecte de l'oració precedent, o per una oració simple<sup>421</sup>;

398	979	12	se admitió a trámite (...) _disponiéndose y llevándose a efecto_ en legal forma	es va admetre a tràmit (...) _i es va disposar i fer_, en la forma legal la citació a	No	Sí	No
1610	981	13	es va personar a les actuacions _i va contestar_ a la demanda.	se personó en los autos _contestando_ a la demanda.	Sí	Sí	No
748	993	61	12 de junio de 1996, _condenando a _la parte recurrente	12 de juny de 1996. _Condemnem_ la parte recurrent	No	Sí	Sí
1017	1000	25	efectivo dinerario de éstos, _vendiendo luego_ dos tercios de la finca	diners efectius dels pares, _després va vendre_ dos terços de la finca	No	Sí	No

- b) gerundi especificatiu (que equivaldria a un adjectiu)<sup>422</sup>, familiarment conegut – com ens recorden Marcos Marín *et al.* (2002: 204)- com el *gerundio del Boletín Oficial*, igualment incorrecte i també molt habitual.

<sup>421</sup> A fi de descobrir els gerundis de posterioritat, Pompeu Fabra (Converses filològiques, 1954-1956, núm. 212) proposava de fer la prova d'anteposar la frase de gerundi al verb principal.

<sup>422</sup> El gerundi, referit al subjecte de l'oració principal, té un valor explicatiu (equivalent a un adverbi) respecte del subjecte de l'oració principal. Quan té un valor especificatiu (que equivaldria a un adjectiu) esdevé un gal·licisme incorrecte i no és admès per la normativa catalana. [Badia *et al.*, 1997: 289; Mestres *et al.*, 2000: 614]. L'Acadèmia de la Llengua Espanyola també condemna els usos en què el

516	985	17	se emplazó a la parte demandada, _compareciendo_ en tiempo y forma	es va citar la part demandada, _que va comparèixer_ en el temps i la forma legal	No	Sí	No
529	985	47	otorgó testamento (...), _instituyendo_ heredero universal	va atorgar testament (...), _en què va instituir_ hereu universal	No	Sí	No
359	976	36	senyora Maria Josefa Bellsolà i Casellas, _que actua_ en com i representació de	D <sup>a</sup> Maria Josefa Bellsolà i Casellas, _actuando_ en nombre y representació de	Sí	Sí	Sí

c) gerundi copulatiu, també agramatical<sup>423</sup>, força utilitzat, encara que molt per sota dels casos anteriors.

901	997	49	Derecho Civil propio de la Comunidad Autónoma de que se trata, _no siendo éste el caso_ presente.	dret civil de la comunitat autònoma que es tracti, _però aquest no és el cas_ que tractem.	No	Sí	Sí
975	1000	6	por el letrado A TINTORÉ ARROYO, _siendo parte recurrida_ D <sup>a</sup> . ARACELI CUBAS	pel lletrat A Tintoré Arroyo, _i la part objecte de recurs és_ la Sra Araceli Cubas	No	Sí	No

d) gerundi d'antioritat o simultaneïtat (construcció absoluta), gramaticalment admès, però amb presència escassa en el corpus.

890	997	34	y _habiéndose emitido_ dicho informe, por Providencia del fecha 8 de los corrientes	_Després d'emetre_ l'informe esmentat, per provisió de data 8 d'aquest mes	No	Sí	No
403	979	13	_Habiendo transcurrido_ el término del emplazamiento	_Un cop transcorregut_ el termini de la citació	No	Sí	No

Centrant-nos en els casos més habituals (això és, el gerundi de posterioritat i el gerundi especificatiu), podem constatar que, en pràcticament la totalitat de casos, la construcció de gerundi s'inicia justament amb aquesta forma verbal seguida d'un sintagma nominal, que pot funcionar de subjecte (*compareciendo la Caixa d'Estalvis del Penedès; designándose apud acta...*; *quedando los autos a la vista para dictar sentencia*) o de complement directe (*acordando reclamar los antecedentes...*; *desestimando la demanda*).

gerundi té valor d'adjectiu especificatiu, tret de quan el substantiu del qual depèn el gerundi és subjecte o complement directe d'un verb de percepció sensible o intel·lectual, o d'un verb de representació (*En el río había unas mujeres lavando la ropa*).

<sup>423</sup> El gerundi copulatiu no expressa relacions de subordinació dins l'oració principal, sinó que té un valor purament copulatiu, sense un matís de posterioritat. Es tracta d'un gerundi incorrecte gramaticalment [Badia et al., 1997 : 288 ; Mestres et al., 2000: 613].

D'altra banda, en la majoria dels casos, la construcció verbal en l'altra llengua (equivalent a la castellana de gerundi) no s'inicia amb el verb, sinó amb el SN subjecte (*Es va designar apud acta...; les actuacions van quedar a la vista per dictar sentència; es va acordar reclamar els antecedents...; (sentència) que desestimava la demanda*)

Llevat dels casos d'oracions de relatiu (que equivalen a la construcció castellana de gerundi especificatiu), en la resta de construccions amb verb finit, aquesta construcció ve precedida generalment per un signe de puntuació o bé per una conjunció (*i*).

En el cas de les oracions de relatiu, la marca més evident per identificar aquest tipus de construcció verbal amb temps finit és la presència d'un relatiu al costat o molt aprop del verb.

299	976	12	l'escrit esmentat <u>amb el qual</u> es va formar_ el rotlló corresponent	el expresado escrito <u>_formándose_</u> el rollo correspondiente	Sí	Sí	No
1457	977	20	el rotlló oportú, <u>_que</u> va registrar_ en el llibre corresponent.	el rollo oportuno, <u>_registrándose_</u> en el libro correspondiente.	Sí	Sí	No
798	996	27	judici declaratiu contra Souca, SA <u>_en què</u> sol·licitava_ l'elevació a escriptura pública	juicio declarativo contra Souca, SA <u>_solicitando_</u> la elevación a escriptura pública	Sí	Sí	Sí

Pel que fa als temps verbals de les construccions verbals finites, el temps del verb és clarament variable.

Tenint en compte totes aquests consideracions, proposem la regla següent:

### Regla 16

Si en castellà hi ha un gerundi i en català un verb en forma personal, i els primers quatre o cinc mots que precedeixen el verb finit coincideixen amb els que apareixen postposats al costat del gerundi, o bé el mot immediatament posterior al verb finit és un relatiu, llavors l'equivalència és correcta. Si davant els quatre o cinc mots que precedeixen el verb finit en català (o enmig d'ells -si el subjecte de l'oració està integrat només per un

o dos mots<sup>424</sup>-), hi ha un signe de puntuació o bé una conjunció, llavors encara es confirma més que les construccions són equivalents.

*Les construccions de participi*

Igual com succeeix en les construccions de gerundi, les construccions de participi que no tenen com a equivalent una altra construcció de participi, només es localitzen en els textos jurisprudencials castellans. El seu equivalent català pot ser de tres tipus:

a) una construcció verbal amb verb en forma personal, la més freqüent;

880	997	33	conforme a _lo prevenido en_ el art. 1.802	conforme a _l_ que estableix_ l'article 1802	No	Sí	No
-----	-----	----	--	--	----	----	----

b) una construcció nominal;

729	993	34	se denegó por _proveído_ de la Sección.	es va denegar per _una provisió_ de la Secció.	No	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

c) o una construcció d'infinitiu.

992	1000	12	_Seguido_ el juicio por sus trámites legales, con fecha	_Després de fer_ el judici seguint els tràmits legals_ , amb data	No	Sí	Sí
-----	------	----	---	---	----	----	----

La presència d'aquestes dues últimes opcions és mínima.

Pel que fa als temps verbals de les construccions verbals finites (verbs en forma personal), hi ha multiplicitat de temps verbals, encara que predomina el present d'indicatiu.

794	996	20	d'acord amb el _que preveu_ l'art. 1'802	según lo _previsto en _ el art. 1.802	Sí	Sí	Sí
-----	-----	----	--	---------------------------------------	----	----	----

491	983	24	recursos de cassació que hem dit a l'encapçalament, _que s'han tramitat_ en aquesta Sala	recursos de casación expresados en el comienzo, _tramitados_ en esta Sala	Sí	Sí	No
-----	-----	----	--	---	----	----	----

285	975	43	el termini de caducitat dels 4 anys _que estableix_ el repetit article	el plazo de caducidad de 4 años _establecido en_ el repetido	Sí	Sí	No
-----	-----	----	--	--	----	----	----

<sup>424</sup> Evidentment aquest tipus d'informació només es podrà prendre en consideració si el programa està enriquit amb informació sintàctica.

				artículo			
461	982	48	demanda executiva _que havia interposat_ contra el reservista	demanda ejecutiva _interpuesta_ contra el reservista	Sí	Sí	No

Quant a la seva posició dins l'oració principal, pràcticament la totalitat d'aquest tipus de construccions apareix enmig<sup>425</sup>, igual que la construcció equivalent en català.

1111	1003	18	respecte de les costes _que s'han originat_ en aquest incident.	respecto de las costas _originadas_ en este incidente.	Sí	Sí	No
944	998	30	Per tot l' _anterior_ en nom del Rei	Por todo lo _expuesto_, en nombre del Rey	Sí	Sí	No

La funció principal d'aquestes construccions castellanes de participi és l'adjectiva especificativa<sup>426</sup>, que es manifesta estructuralment en català com una oració de relatiu (el més habitual),

956	999	15	aquest recurs de cassació _que ha estat tramitat_ davant aquest Tribunal	el presente recurso de casación _tramitado_ ante este Tribunal	Sí	Sí	No
1203	970	10	Contra la Sentència ferma _que s'ha assenyalat_ anteriorment, el	Contra la Sentencia firme anteriormente _señalada_, D	Sí	Sí	No
193	969	77	Per tot el _que s'ha exposat_	Por todo lo _expuesto_	Sí	Sí	No

o un simple adjectiu.

1786	990	36	Per tot l' _anterior_, en nom del Rei	Por todo lo _expuesto_, en nombre del Rey	Sí	Sí	No
------	-----	----	---------------------------------------	---	----	----	----

També cal destacar la funció adverbial, creada sobre la base d'una oració independent (construcció absoluta)<sup>427</sup>, precedida de signe de puntuació i/o conjunció.

<sup>425</sup> Només hem detectat una construcció de participi sense equivalent de construcció de participi en l'altra llengua, que apareix en primera posició: “; *cumplidas las formalidades legales*” vs “ s'han acomplert les formalitats legals”.

<sup>426</sup> Altrament hem de parlar de la funció adjectiva explicativa.

<sup>427</sup> En funció adverbial, el més típic són les construccions de participi absolut, que poden expressar diversos valors adverbials: temporal, condicional, concessiu i causal. Les construccions absolutes tenen un caràcter no argumental; això explica que tinguin una certa independència melòdica, que se sol representar gràficament mitjançant una coma, i que posseïxin certa llibertat de distribució dintre de l'enunciat (així, podem trobar-les al capdavant de l'oració (Un cop superades les dificultats, el president va dissoldre la càmera), al final (El president va dissoldre la càmera, un cop superades les dificultats), o bé interrompent-la com si fossin un parèntesi (El president, un cop superades les dificultats, va dissoldre la càmera). Encara que sigui possible qualsevol d'aquestes posicions, hom prefereix la posició

667	992	15	Ley de Enjuiciamiento Civil, y _señalada_ la votación	Llei d'enjudiciament civil, i _es va assenyalar_ la votació	No	Sí	No
-----	-----	----	--	--	----	----	----

No constatem en cap cas construccions de participi en funció de complement predicatiu. La construcció de participi s'inicia sempre amb el participi, mentre que en les oracions de relatiu, prèviament a l'aparació del verb apareix el relatiu seguit sovint d'un pronom.

1582	980	38	l'autoritat _que ens atorga_ la Constitució	la autoridad _conferida por_ la Constitución	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	---	----	----	----

459	982	44	sobre la base del _que disponen_ els articles	en base a lo _dispuesto en _los artículos	Sí	Sí	Sí
-----	-----	----	--	--	----	----	----

Constatem l'existència d'una estructura molt fixada, en què sovint el complement circumstancial canvia d'ordre en passar d'una llengua a l'altra:

276	975	7	formada pels Magistrats _que al marge s'esmenten_	formada por los Magistrados _expresados al margen_	Sí	Sí	No
-----	-----	---	--	---	----	----	----

1196	970	7	pels Magistrats _que damunt _s'esmenten_, ha vist el present	por los Magistrados _expresados al margen_, el recurso	Sí	Sí	No
------	-----	---	---	---	----	----	----

Tenint en compte totes aquestes consideracions, proposem la regla següent, aplicable a la gran majoria dels casos presentats<sup>428</sup>:

### Regla 17

Quan en castellà apareix un participi i en català un verb finit, semànticament equivalent (segons el diccionari del programa), sigui quin sigui el seu temps verbal, el qual va precedit d'un signe de puntuació i/o d'un relatiu i/o, opcionalment, d'un pronom, aleshores l'alineació és correcta. El fet que aquests elements que han de precedir el verb no vagin exactament al costat del verb (poden aparèixer un o diversos mots –entre 1 i 3- addicionals enmig), no altera l'afirmació.

avantposada, que és justament la que queda recollida en el nostre corpus, ja que permet activar amb més facilitat lectures adverbials causals, concessives i condicionals, i a més perquè la construcció absoluta sol interpretar-se discursivament com a informació donada o tema (Suñer, GCC: 3051).

<sup>428</sup> Queden exclosos d'aquesta regla els casos en què la construcció de participi es correspon amb una construcció nominal o una construcció d'infinitiu. Atès que el seu grau d'incidència en el corpus és mínim, desestimem per a aquests casos desenvolupar una regla, que, d'altra banda, hauria de ser excessivament relaxada per aglutinar tota la casuística.



*Les construccions d'infinitiu*

Igual com succeeix amb el gerundi i el participi, l'infinitiu també pot fer altres funcions més enllà de l'estrictament verbal. Així pot actuar com a substantiu (en aquests casos pot arribar a admetre flexió plural (“*los cantares de gesta*”, *els poders fàctics*); com a oració d'infinitiu concertat<sup>429</sup>; com a oració d'infinitiu no concertat<sup>430</sup> o amb valor imperatiu (“*no fumar*”), entre d'altres. Més enllà dels criteris estrictament normatius, el català i el castellà tenen preferències diferents per una o altres funcions de l'infinitiu en el discurs jurídic. Així, pel que fa a les construccions d'infinitiu, hem detectat en el corpus quatre tipus diferents de combinacions entre els textos d'una i altra llengua :

## a. Construcció d'infinitiu en castellà i construcció nominal en català.

1862	994	51	per _trencament de_ les formes essencials del judici	por _quebrantar_ las formas esenciales del juicio	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	---	----	----	----

## b. Construcció d'infinitiu en castellà i construcció verbal (temps en forma personal) en català

1790	990	39	_No fem_ cap pronunciament	_Sin hacer_ ningún pronunciamiento	Sí	Sí	No
356	976	33	; _i no es fa_ cap pronunciament sobre el dipòsit	; _sin hacer_ ningún pronunciamiento sobre el depósito	Sí	Sí	Sí

1324	971	16	que estimaba de aplicación _para terminar_ suplicando que se	que estimaba d'aplicació, _i acabava_ demanant que es	No	Sí	No
721	993	29	ordenando _practicar_ prueba pericial	i va ordenar _que es dugués a terme_ la prova pericial	No	Si	No
1337	971	18	disponiendo _notificarle_ en estrados esta Providencia y las demás que recayeran.	Es va disposar que aquesta provisió i les altres que es dictessin _li serien notificades_ en estrades	No	Sí	No

## c. Construcció d'infinitiu en català i construcció nominal en castellà

1740	990	4	d'un informe _per tal de donar suport a_ la impugnació	de un informe _en apoyo de_ la impugnación	Sí	Sí	Sí
------	-----	---	--	--	----	----	----

<sup>429</sup> Oracions d'infinitiu concertat. La llengua té regles sintagmàtiques per les quals, en determinades condicions sintàctiques, el verb de la proposició subordinada ha d'anar, necessàriament, en forma d'infinitiu. És el cas, per exemple, de les oracions finals o substantives de CD, en què el subjecte de l'oració principal coincideix amb el de la subordinada: *traballo perquè estudiis*, però *traballo per estudiar*.

<sup>430</sup> Oracions d'infinitiu no concertat. Es tracta d'una construcció llatina caracteritzada per una oració completiva que portava el verb en infinitiu i el subjecte en forma acusativa. El castellà i el català han heretat, aquest tipus de construccions (Alarcos, 1978: 133-142) (*seno plorar el nen*), que també poden expressar-se per mitjà de construccions diferents (*seno que el nen plora*).

1164	1004	59	por lo que no cabe _la aplicación de_ la llamada doctrina	per la qual cosa no es pot _aplicar_ l'anomenada doctrina	No	Sí	No
1006	1000	22	y se acordó _la celebración de_ votación y fallo	i es va acordar _fer_ la votació i dictar sentència	No	Sí	No
1007	1000	22	la celebración de la votación y _fallo_ el día 18	fer la votació i _dictar sentència_ el dia 18	No	Sí	No
626	989	48	pueden derivarse d_el no sometimiento a_ las mismas.	poden derivar-se de _no sotmetre-s'_hi.	No	Sí	No

d. Construcció d'infinitiu en català i construcció de participi en català

1606	981	12	en la qual, _després d'exposar_ els fets i fonaments jurídicos	en la que, _expuestos_ los hechos y fundamentos jurídicos	Sí	Sí	Sí
1449	977	19	_Després d'al·legar_ els fets i fonaments	_Alegados_ los hechos y fundamentos	Sí	Sí	No

992	1000	12	_Seguido_ el juicio por sus trámites legales, con fecha	_Després de fer_ el judici seguint els tràmits legals_, amb data	No	Sí	Sí
-----	------	----	---	--	----	----	----

e. Construcció d'infinitiu en català i construcció de gerundi en castellà

890	997	34	y _habiéndose emitido_ dicho informe, por Providencia del fecha 8 de los corrientes	_Després d'emetre_ l'informe esmentat, per provisió de data 8 d'aquest mes	No	Sí	No
-----	-----	----	---	--	----	----	----

Observant el context immediat que presenta l'infinitiu, podem dir que una bona part de les estructures catalanes d'infinitiu van introduïdes per la locució “després de”, que actua com a modificadors aspectual-temporal, la qual és inexistent en la construcció de l'altre text. En aquests casos és fàcil establir la regla següent:

**Regla 18**

Quan en el text català apareix la locució « després de » seguida d'un infinitiu i en castellà apareix únicament un participi o un gerundi perfet, aleshores la construcció és correcta.

En d'altres casos, quan l'infinitiu va precedit d'una preposició o d'una locució qualsevol (que introdueixen la construcció d'infinitiu) (ex. sin hacer, per tal de donar suport) i en l'altre text, el nucli de la construcció és un verb en forma personal, aquest va precedit sovint per un adverbi o una conjunció (ex. no fem, no es fa, i acabava).

**Regla 19**

Quan en el text A apareix un verb en infinitiu precedit de preposició o de locució i en el text B, en lloc de l'infinitiu, apareix un verb en forma personal precedit d'un adverbi o una conjunció, l'alineació és correcta.

La tercera observació afecta exclusivament a les contruccions d'infinitiu que es corresponen amb estructures nominals. En aquest cas, podem observar que en l'estructura nominal, el nucli de la construcció –és a dir, el nom- va seguit de la preposició “de” o “a” (ex. per trencament de, la aplicació de, el no sometimiento a), inexistent en la construcció d'infinitiu. Si bé aquesta afirmació no s'ajusta exactament a la totalitat de casos, sí que permet discriminar la majoria i, per tant, val la pena tenir-la en compte. Així proposem la regla següent:

**Regla 20**

Quan en el text A apareix un infinitiu i en el text B en lloc de l'infinitiu apareix un nom seguit de la preposició “de” o “a”, l'alineació té un alt grau de probabilitat de ser correcta.

*Abús/ no abús d'oracions subordinades (oració subordinada i oració simple)*

Considerem que l'oració simple és una unitat oracional elemental, que es contraposa amb l'oració composta en tant que suma de més d'una unitat oracional. En aquesta suma d'unitats oracionals, les relacions entre oracions responen a dos esquemes sintàctics bàsics: la coordinació (en què les oracions se situen en el mateix nivell) i la subordinació (en què una o més oracions –subordinades- depenen sintàcticament de l'oració principal (o dominant)).

Partint de la proposta de Jespersen (1924: 103), amb matisos en diversos tractats gramaticals (vg. Fabra, 1956: §102; Ruaiç, 1975: fitxa 3; Badia, 1994: 334; Ferrater, 1981: 69-76), concebem una oració subordinada com una oració que apareix com a constituent (argument o adjunt) d'una altra oració, que anomenem principal. Com diu Villalba (2002: 2251), la base d'aquesta definició és que les diferents oracions que

apareixen dintre d'una oració són equivalents a constituents no oracionals, fet que explica per què algunes de les oracions subordinades que apareixen en els textos de nostre corpus es corresponen, per exemple, amb sintagmes nominals, sintagmes preposicionals o simplement adjectius.

En el marc de la lingüística, l'estudi de la subordinació es pot tractar des de perspectives diferents: tenint en compte la seva configuració estructural (forma), la funció sintàctica que fa en el conjunt de la frase, la informació semàntica que aporta, els seus condicionants pragmàtics, el seu valor estilístic, etc.

Com ja hem dit, una predicació pot tenir diferents configuracions estructurals (oracions amb verb finit, construccions absolutes, adjunts lliures, predicacions secundàries, etc.). Aquesta variació estructural és el resultat de la manera com hi incideixen els trets de concordança, temps i aspecte (Hernanz: 2002:1054)<sup>431</sup>. Ara bé, l'ús d'una o altra configuració ultrapassa el marc estrictament gramatical ja que està condicionada per elements semàntico-pragmàtics. Això justifica bona part de les divergències discursives detectades en el contrast entre els textos castellans i els textos catalans que configuren el nostre corpus. Així, per exemple, moltes de les construccions absolutes emprades en castellà es corresponen en català amb oracions simples (algunes coordinades amb les anteriors) amb verb finit:

846	997	21	plazo de tres días, _habiendo evacuado dicho traslado_ el Procurador Sr Flores <sup>432</sup> Muxí, manifestando	termini de tres dies. _El procurador Sr Flors Muxí va evacuar el trasllat esmentat_ manifestant	No	Sí	No
1018	1000	25	dos tercios de la finca, _constituyendo_ el resto en Propiedad Horizontal	dos terços de la finca, _va contituir_ la resta en propietat horitzontal	No	Sí	Sí
901	997	49	Derecho Civil propio de la Comunidad Autónoma de que se trata, _no siendo éste_ el caso presente.	dret civil de la comunitat autònoma que es tracti, _però aquest no és_ el cas que tractem.	No	Sí	Sí

<sup>431</sup> Compartim plenament les paraules d'Hernanz (2002: 1054): l'oració no és pròpiament una noció "atómica", sinó una etiqueta d'aspecte ampli que recobreix un conjunt divers d'entitats gramaticals, l'heterogeneïtat de les quals ve regulada per la interacció d'un nombre limitat de "primitius" abstractes, les categories gramaticals. Aquesta manera de veure les coses complementa, més que no pas contradiu, la concepció tradicional del "verb finit" com a eix definidor de l'oració, per tal com deriva l'esmentada concepció del fet que el verb finit és l'únic tipus de predicat que, en virtut de la seva morfologia, porta incorporats els trets flexius de concordança, de temps i, eventualment, d'aspecte.

<sup>432</sup> Com ja hem dit en una nota precedent, la traducció del cognom és un error molt probablement generat a causa d'una traducció autonàmica mal revisada.

En d'altres, en canvi, són simples adjectius o participis, o bé sintagmes nominals, els qui es converteixen en l'altra llengua en oracions subordinades amb verb finit

726	993	32	devolver los mismos a la parte _presentante_ y así se hizo.	tornar-los a la parte _que els havia presentat_ i així es va fer.	No	Sí	No
826	997	15	con los documentos y copias _acompañados_, formándose	amb els documents i les còpies _que l'acompanyaven_ i es van formar	No	Sí	No

536	985	51	solicitando _la condena del heredero_	en què sol·licitava _que es condemnés l'hereu_	No	Sí	No
-----	-----	----	---------------------------------------	--	----	----	----

o en oracions subordinades amb verb no finit (ja analitzades en l'apartat anterior).

1164	1004	59	por lo que no cabe _la aplicación de_ la llamada doctrina	per la qual cosa no es pot _aplicar_ l'anomenada doctrina	No	Sí	No
119	968	77	no cabe siquiera entrar en _el examen d_ el motivo	no és possible ni tan sols entrar a _examinar_ el motiu	No	Sí	No

És important de remarcar que el pas d'una oració subordinada a una de principal, només l'hem trobat en la direcció castellà-català.

238	972	26	Procurador de ambas partes, _solicitando el abogado de la parte recurrente_ que se casara	procurador d'ambdues parts; _l'advocat de la part recurrent va sol·licitar_ que es cassés	No	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

Els únics casos d'oracions subordinades en català que no es corresponen en castellà amb la seva versió literal (és a dir, amb oracions també subordinades), els trobem quan el castellà ha optat per una oració subordinada en temps no finit.

721	993	29	ordenando _practicar_ prueba pericial	i va ordenar _que es dugués a terme_ la prova pericial	No	Sí	No
-----	-----	----	---------------------------------------	--	----	----	----

826	997	15	con los documentos y copias _acompañados_, formándose	amb els documents i les còpies _que l'acompanyaven_ i es van formar	No	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

1371	971	28	después de que hubiera recaído sentencia, _devenida firme_.	després que s'hagués dictat sentència i _hagués esdevingut ferma_.	No	Sí	No
------	-----	----	---	--	----	----	----

Des d'un punt de vista funcional, distingim tres grans tipus d'oracions subordinades (vg. Gili Gaya, 1943: §216; Badia, 1962: §294; Marvà, 1932: §229; Cuenca, 1991: 29; Villalba, 2002: 2251, entre d'altres) : a) subordinada substantiva (o completiva), quan equival a un SN; b) subordinada adjectiva (o de relatiu), quan equival a un SAdj, i c) subordinada adverbial (adverbials circumstancials – o pròpies-), de lloc, de manera i de temps, quan equival a un SAdv (de lloc, de manera i de temps, respectivament).

Al costat de les subordinades adverbials prototípiques – de lloc, de manera, de temps- la tradició gramatical n'esmenta un altre conjunt (oracions adverbials no circumstancials – o impròpies-) <sup>433</sup> que conformen les de caire causal, comparatiu, concessiu, condicional, consecutiu i final <sup>434</sup>, quan equivalen a un sintagma preposicional adjunt en el cas de les causals, concessives, condicionals i finals, o amb un quantificador en el cas de les consecutives i comparatives.

No pretenem entrar en la discussió sobre el caràcter subordinat de certes adverbials no-circumstancials (causals, concessives i consecutives, bàsicament) que diversos autors han posat en dubte (vg. Fabra 1956: §106; Marvà, 1932: §229; o Ruaiç, 1975: fitxa 3, p. ex.) i que alguns (Rojo 1978; Cuenca, 1991: §4.1 i 4.4.1) adscriuen a una categoria independent, a mig camí entre la coordinació i la subordinació: la interordinació.

De fet, com ja hem dit en altres ocasions, la marca de paràmetres sintàctics en el processament previ del programa fa que sigui inútil, ara per ara, aprofundir en aquesta via d'anàlisi. El nostre interès actual se centra, doncs, en els aspectes lèxics i morfològics que poden marcar l'estructura d'una oració subordinada, amb el propòsit que puguin actuar com a elements útils perquè ALINEA sigui capaç de detectar si som davant d'una oració subordinada o no.

El primer aspecte que permet identificar una oració subordinada dins d'un enunciat és la presència d'un subordinant, és a dir, d'un element que connecta l'oració subordinada amb la principal. Els casos més típics són les conjuncions i locucions conjuntives, però també poden fer de subordinants els pronoms, els adverbis relatius, els determinants i especificadors, i fins i tot determinades preposicions.

La incorporació dins l'alineador d'una llista exhaustiva de subordinants pot donar pistes al programa sobre quan comença una oració subordinada. Ara bé, aquest no és un criteri perfecte, ja que hi ha casos en què la presència de subordinants és irregular –és el

---

<sup>433</sup> Justament la tradició gramatical les anomena així perquè no sempre són representables per un complement circumstancial.

<sup>434</sup> L'etiqueta d'aquest tipus d'oracions no prové de l'equivalència amb una funció gramatical concreta sinó més aviat del contingut lògic-semàntic que expressen.

cas de les oracions no finites de participi i de gerundi- o bé és una presència confosa - com passa amb les oracions d'infinitiu catalanes, que en diferents casos apareixen encapçalades per preposicions que es comporten com si fossin subordinants o que tenen una funció pròxima a la dels nexes de subordinació (*no és permès (d')entrar-hi; tenim un exercici per fer*)<sup>435</sup>.

En qualsevol cas, en el nostre corpus constatem la presència dels subordinants següents :

a) per al castellà :

*cuyo, en el que, sin que, que;*

565	988	5	_cuyo recurso ha sido interpuesto_	_El recurs ha estat interposat_	No	Sí	Sí
5	967	13	_en la que (...) solicitaba_	_En aquesta demanda (...) se sol·licitava_	No	Sí	Sí
209	972	9	y D <sup>a</sup> JOSEFA SANCHEZ LOPEZ _en la que solicitaba_	i la Sra. Josefa Sánchez López. _En la demanda se sol·licitava_	No	Sí	No
1547	971	17	sin que _compareciera el otro demandado en revisión D Ricardo Rodríguez Rodríguez_.	i _l'altre demandat en revisió Sr Ricardo Rodríguez Rodríguez no hi va comparèixer_.	No	Sí	No
1217	970	16	va amagar al Jutjat el domicilio del seu arrendatari _i aquest_ va ser	ocultó al Juzgado el domicilio de su arrendatario _que_ fue citado	Sí	Sí	Sí

les preposicions *por, para, a* davant d'infinitiu; i

407	979	14	el recibimiento a prueba del pleito, y _por estimarlo la Sala_ procedente, así se acordó	la recepció a prova del plet i _la Sala va estimar-ho_ procedent; es va acordar	No	Sí	No
1324	971	16	que estimaba de aplicación _para terminar_ suplicando que se	que estimava d'aplicació, _i acabava _demanant que es	No	Sí	No
987	1000	9	pruebas periciales _a practicar_ en el momento procesal	proves pericials _que s'han de practicar_ en el moment procesal	No	Sí	Sí
1333	971	18	Por providencia de 5 de Diciembre último, _al no haber comparecido el demandado Sr Rodríguez Rodríguez	per provisió de 5 de desembre últim, _com que el demandat Sr Rodríguez Rodríguez no havia comparegut	No	Sí	Sí

la preposició *por* davant de participi

1339	971	20	Sr Manjarín Albert y _por contestada_ por los mismos la demanda	Sr Manjarín Albert.// _ Es va tenir_ per contestada per les persones esmentades la	No	Sí	No
------	-----	----	---	--	----	----	----

<sup>435</sup> Sobre les construccions d'infinitiu introduïdes opcionalment per « de », en el conjunt de les llengües romàniques, vg. Kayne 2000.

(atenció: aquí en realitat el que manca és el verb en gerundi)

b) per al català:

*que, com que*

987	1000	9	pruebas periciales _a practicar_ en el momento procesal	proves pericials _que s'han de practicar_ en el moment processal	No	Sí	Sí
1333	971	18	Por providencia de 5 de Diciembre último, _al no haber comparecido el demandado Sr Rodríguez Rodríguez	per provisió de 5 de desembre últim, _com que el demandat Sr Rodríguez Rodríguez no havia comparegut	No	Sí	Sí

Un segon element que pot aportar informació sobre la presència d'una oració subordinada és la marca verbal, de la qual ja hem parlat. Així, centrant-nos en la marca de temps verbal, podem distingir entre subordinades en temps finit (declaratives en indicatiu; substantives seleccionades per verbs que regeixen discurs directe o una exclamativa/ emfàtica indirecta; relatives explicatives; i adverbials)<sup>436</sup>, subordinades en temps no finit (d'infinitiu; de gerundi; de participi) i subordinades sense predicat verbal (construccions sense preposició; construccions absolutes introduïdes per la preposició *amb/”con”*; adjunts lliures; i oracions reduïdes).

Subordinades en temps finit:

- a) Declaratives en indicatiu, seleccionades per predicats que fan afirmacions sobre fets reals, com ara els verbs de percepció, de coneixement, declaratius (amb els seus derivats nominals i adjectivals) i adjectius d'afirmació (*evident, clar, innegable, obvi, segur*, etc.). Ex. Sabíem *que era molt fàcil*; És clar *que ha sortit*.
- b) Substantives seleccionades per verbs que regeixen discurs directe o una exclamativa/ emfàtica indirecta. Ex. Em va demanar *que com t'ho havies fet*.
- c) Relatives explicatives. Ex. És la nova secretaria, *a qui podeu sol·licitar els impresos*.
- d) Adverbials. Ex. Tinc tanta calor *que necessito obrir la finestra*.

Subordinades en temps no finit:

<sup>436</sup> Classificació segons Villalba (2002: 2292-2299).



- a) Infinitiu: *Voler és poder* (Badia, 1994:667), No té ningú a qui pugui *recórrer* (Villalba, 2002:2294).
- b) Participi. En funció adjectiva: ex. l'article *escrit per en Manel* és ple d'imprecisions (funció adjectival especificativa); l'article, *escrit per en Manel*, és ple d'imprecisions (funció adjectiva explicativa). En funció adverbial el més típic són les construccions de participi absolut, que poden expressar diversos valors adverbials: Arribat el moment, ja veurem com ens en sortim (temporal); Feta per un bon arquitecte, la casa no hauria tingut tants problemes (condicional); Esgotada i tot, va ser capaç d'arribar a la meta (concessiva); Cansat de treballar en aquestes condicions, he decidit deixar la feina (causal). Finalment, trobem també oracions de participi amb funció de complement predicatiu: Vaig veure la camisa *estesa al balcó* (predicatiu); Arribat el dia, ja ho celebrarem (temporal); Mira sempre la televisió assegut en aquesta cadira (manera).
- c) Gerundi. Funció de complement predicatiu (del subjecte o del CD)<sup>437</sup>: Vaig veure el gat *miolant a la terrassa del veí*; Feia el trajecten *corrent*. Funció de complement circumstancial de temps: *Sortint del Jutjat*, vam anar a dinar. Funció de complement circumstancial de manera: Ha llegit *parlant molt lentament*. Funció adverbial no circumstancial: Guardant-ho en aquesta carpeta, hi trobaries fàcilment (condicional); Fins i tot cridant, es fa difícil sentir-lo (concessiva); *Estalviant un euro cada setmana*, va poder comprar-se el bitllet. (causa).

#### Subordinades sense predicat verbal:

- a) Construccions sense preposició. En aquests casos el predicat és un adjectiu amb valor perfectiu i la construcció modifica temporalment l'oració principal: Un cop neta la taula, ja podrem dinar.

<sup>437</sup> Sobre les condicions que regulen les construccions de gerundi amb funció de predicatiu, vg. Cuenca (1991: §3.2.2.).

- b) Construccions absolutes introduïdes per la preposició “amb”: *Amb la canalla a casa*, és molt difícil treballar (el context determina si té una lectura causal, condicional o bé temporal).
- c) Adjunts lliures. A diferència de les construccions absolutes sense preposició, els adjunts lliures poden tenir com a predicat un adjectiu no necessàriament perfectiu, un sintagma preposicional i també un adverbi: *Encara que riallera*, és una mica avorrida; *Un cop a l'hospital*, no va plorar gens; *Una vegada allà*, podem sopar. A més, els adjunts lliures denoten una relació predicativa però amb un subjecte implícit, que ha de coreferir amb un argument de l'oració principal.
- d) Oracions reduïdes (oració però sense els atributs de flexió i temps): Vam veure la *Montse de mala lluna* (= *que estava de mala lluna*)

En relació amb el verb, l'estudi del corpus demostra que:

- a) en els textos castellans la presència d'un verb pot tenir forma d'infinitiu, de gerundi o de participi;

238	972	26	Procurador de ambas partes, _solicitando el abogado de la parte recurrente_ que se casara	procurador d'ambdues parts; _l'advocat de la part recurrent va sol·licitar_ que es cassés	No	Sí	No
1386	971	32	Sres Gelabert y de Buen, _no habiendo tenido desde entonces_ ninguna relación	Srs Gelabert i de Buen, _i que des d'aleshores no ha tingut_ cap relació	No	Sí	No
721	993	29	ordenando _practicar_ prueba pericial	i va ordenar _que es dugués a terme_ la prova pericial	No	Si	No
1115	1004	12	_VISTO por la Sala de lo Civil del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, integrada por (...)__, el	_La Sala Civil del Tribunal Superior de Justicia de Catalunya, integrada per (...) ha vist_ el recurs	No	Sí	No
1361	971	24	el día y hora _al efecto señalados_ con la asistencia	el dia i a l'hora _que havien estat assenyalats_ amb l'assistència	No	Sí	No

- c) en els textos catalans, en canvi, només trobem construccions amb verbs en temps finit.

987	1000	9	pruebas periciales _a practicar_ en el momento procesal	proves pericials _que s'han de practicar_ en el moment procesal	No	Sí	Sí
-----	------	---	---	---	----	----	----

1791	991	5	documentos decisivos_ detenidos_	documents decisius _que han estat detinguts_	No	Sí	No
------	-----	---	----------------------------------	--	----	----	----

o estructures nominals:

1260	970	30	Notifiqueu-ho a les parts _amb la indicació_ que contra aquesta	Notifíquese a las partes _significándoles_ que contra la	Sí	Sí	No
------	-----	----	---	--	----	----	----

Un altre aspecte que marca el caràcter dependent d'una oració subordinada es manifesta en la tria del mode del predicat verbal subordinat (vg. Quer, 2002: cap. 25; Pérez Saldanya, 1988 i 1999, per al català i el castellà respectivament). Així, en general direm que les oracions subordinades poden emprar el mode indicatiu (per a la pura asserció), el mode subjuntiu (per a la no-asserció – expressió de la incertesa, la possibilitat, el dubte, la voluntat, el desig o la informació coneguda o poc rellevant-), a més de les formes no personals (infinitiu, gerundi i participi), ja esmentades. Les realitzacions del corpus demostren l'existència d'ús de tots aquests modes.

Per a un alineador amb informació sintacticosemàntica, podria resultar molt convenient partir d'una classificació dels tipus d'oracions subordinades en funció del nivell d'incidència que presenten respecte a l'element de què depenen. Així, de manera general, podríem distingir entre tres nivells d'incidència (vg. GCC, 2002: §13.2.1, §15.2; §18.3): a) els constituents seleccionats pel predicat (arguments), b) els constituents no seleccionats pel predicat però que en certa manera s'hi relacionen (complements adjunts) i c) els constituents que no es relacionen amb el predicat sinó amb la modalitat, el temps o l'aspecte (adjunts oracionals).

Seguint aquesta línia, el pas següent seria analitzar els patrons categorials bàsics que configuren cadascun d'aquests tipus de constituents i, en el cas dels complements vinculats estretament amb el verb (complements argumentals) relacionar el patró categorial bàsic amb les propietat semàntiques del verb .

Això no obstant, per a l'estadi en què es troba ALINEA actualment, desestimem aquesta via d'anàlisi i considerem que només és factible desenvolupar una regla centrada en les categories morfològiques dels elements que formen part de l'oració subordinada.

Així, un cop fetes les consideracions pertinents en relació amb l'aspecte formal de l'oració subordinada, proposem la regla següent per al contrast entre oracions subordinades de temps no finit i oracions subordinades de temps finit o bé oracions simples:

### Regla 21

Quan en el text castellà hi ha un verb en forma no personal (gerundi, infinitiu o participi), amb la possibilitat d'anar precedit d'una preposició, i en el text català hi ha un signe de puntuació i/o una conjunció i/o un dels elements (subordinants) següents: [qui, que, el que, el qual, el que, com que, [(prep./ loc.) + què], [(prep./ loc.) + el qual] i el següent verb que trobem (immediatament a continuació o no) està en forma personal, sigui en el temps que sigui, aleshores l'alineació és correcta.

Si en el text castellà hi ha una construcció en què el verb està en forma personal precedit per alguns dels elements (subordinants) següents: [*cuyo, en el que, sin que, que, por, para, a*], precedits opcionalment per un signe de puntuació i/o una conjunció, i en el text català hi ha un signe de puntuació i/o una conjunció i/o un dels elements (subordinants) següents: [qui, que, el que, el qual, el que, com que, [(prep./ loc.) + què], [(prep./ loc.) + el qual] i el següent verb que trobem (immediatament a continuació o no) està en forma personal, sigui en el temps que sigui, aleshores l'alineació és correcta.

Cal tenir present que per incorporar aquesta regla, caldria que l'alineador tingués en compte les paraules gramaticals, que ara per ara ignora. Si amb la incorporació de nous nivells d'informació (sintàctic, semàntic) es decideix que el programa tingui en compte aquest tipus de paraules, aleshores la regla serà viable.

### *La puntuació*

En sentit ampli, podem dir que els signes de puntuació són signes ortogràfics convencionals<sup>438</sup> que marquen en el discurs escrit les pauses i l'entonació del discurs oral; així doncs, ajuden a reproduir en un text escrit les modulacions de la llengua oral.

<sup>438</sup> En el nostre estudi ens centrem en els signes de puntuació de caràcter sintagmàtic; això és els que són típicament de puntuació (punt, coma, punt i coma, dos punts, punts suspensius, paràntesis, claudàtors, guió) i els d'entonació (signe d'interrogació i signe d'exclamació). No tenim en compte els signes diacrítics (accent agut, accent greu, dièresi, apòstrof, punt volat) ni els auxiliars (angles o antilambdes, asterisc, barra inclinada, cometes, etc.).

Ara bé: no totes les pauses que fem en el llenguatge oral exigeixen una representació gràfica en el llenguatge escrit, ni totes les pauses indicades en l'escrit signifiquen una pausa efectiva en la fonació. Per tant, aquests signes ortogràfics no només depenen de la modulació, sinó que també estan vinculats a les exigències de la sintaxi i, a més, en són un complement per fer-la més entenedora [Mestres *et al.* 2000: 153].

Altres factors que condicionen l'ús d'un signe de puntuació són la llargada de les frases, la coincidència i la profusió d'altres signes de puntuació, la comprensió unívoca (sense ambibologia) de la informació i, en darrer terme, el gust personal de l'autor (l'ús que faci d'aquests signes pot convertir-se en un tret estilístic personal).

Pel que fa a les parts del discurs que són pertinents en la puntuació, cal destacar el mot, el sintagma, l'oració, la clàusula o període, el paràgraf i el discurs<sup>439</sup>.

Quant a la disposició dels signes, cal tenir en compte que els signes senzills generalment es col·loquen immediatament després de l'última lletra del mot al qual s'adjunten, i es deixa un espai abans de l'expressió que segueix. Els signes dobles, en canvi, es col·loquen immediatament abans del mot que precedeixen i immediatament després del mot que segueixen.<sup>440</sup>

Sense entrar ara en l'enumeració completa del diferents signes de puntuació existents, direm que els que apareixen recollits en el nostre corpus són tres: el punt, el punt i coma i la coma, relacionats en alguns casos amb una conjunció.

---

<sup>439</sup> El sintagma és un grup de mots que formen una unitat sintàctica en una organització jerarquizada, d'acord amb la funció comuna que aconsegueixen en una oració. [...]L'oració és una unitat mínima de comunicació completa autònoma sintàcticament. Pot ser simple o composta, segons si consta d'un sol predicat o més d'un, i no acaba necessàriament amb punt. [...]La clàusula o període és el conjunt de mots, amb sentit complet, que inclou una oració o diverses oracions íntimament relacionades entre elles, i que acaba en punt. [...] El paràgraf és la clàusula o conjunt de clàusules amb sentit complet que, després del punt, deixa la resta de l'última ratlla en blanc; el paràgraf següent comença una nova ratlla. [...] El discurs és la unitat lingüística amb sentit complet formada per un conjunt coherent de clàusules. [...] La frase pot ser un segment qualsevol de la clàusula; així doncs, es pot utilitzar en lloc dels conceptes de sintagma, oració i clàusula (excepte el mot). [Mestres *et al.*, 2000 : 153-154]

<sup>440</sup> En edicions que volen ser molt curoses, de vegades es deixa un espai fi entre alguns d'aquests signes i la paraula a la qual van units (els signes d'interrogació i d'exclamació, les cometes, el punt i coma i els dos punts). En aquest tipus d'edicions – que no és el cas del nostre corpus-, si coincideixen un signe d'exclamació i un d'interrogació, s'acostuma a deixar també un espai fi entre tots dos.

Si analitzem els contextos en què el seu ús divergeix d'una llengua a l'altra, ens adonem que, en la majoria de casos, el tipus d'estructura sintàctica emprada així com la longitud de l'oració, diferents en un i altre text, en són la causa.

Així, trobem la casuística següent:

- Oració subordinada de relatiu en català (verb en forma personal) amb marca de puntuació prèvia (coma o punt i coma) vs construcció de gerundi amb o sense marca de puntuació prèvia

394	979	10	rescindiendo en todo la sentencia impugnada __, __expidiéndose_ certificación del fallo	es rescindís tota la sentència impugnada __;_ que s'expedís certificació de la decisió	No	Sí	Sí
-----	-----	----	---	--	----	----	----

1630	981	21	sentència d'apel·lació __, __que conté_ el motiu següent:	Sentencia de apelación __conteniendo el siguiente	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	---	---	----	----	----

- Oració subordinada de relatiu en català (verb en forma personal) sense marca de puntuació prèvia vs construcció de gerundi amb marca de puntuació prèvia (coma).

1413	973	22	la deliberació i la resolució __ que tingueren lloc en l'aitals dia i hora.	la deliberación y la resolución __, __teniendo lugar el día de la fecha.	Sí	Sí	Sí
------	-----	----	---	--	----	----	----

- Oració subordinada de relatiu en català (verb en forma personal) sense marca de puntuació prèvia vs construcció de participi amb marca de puntuació prèvia (coma).

1704	986	11	recurs de cassació __ que van interposar els senyors JUAN LUIS i NATIVIDAD HERRERA	recurso de casación __, __interpuesto por D JUAN LUIS Y Dª NATIVIDAD HERRERA	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	--	----	----	----

- Oració coordinada copulativa en català (verb en forma personal) introduïda per la conjunció "i" (i, i que, i així) o "però", amb o sense coma prèvia, vs construcció de gerundi en castellà amb o sense marca de puntuació prèvia.

841	997	17	recurso de revisión __condenando al pago de las costas	recurs de revisió __i__es condemnés al pagament de les costes	No	Sí	Sí
-----	-----	----	--	---	----	----	----

1602	981	10	Sr Juli de Miquel Berenguer __, i_ la part contra la qual s'ha recorregut és la Sra M Teresa	D Juli de Miquel Berenguer __, __siendo la parte recurrida Dª Mª Teresa Estrada	Sí	Sí	No
------	-----	----	--	---	----	----	----

1069	1000	61	de 1997__, __condenando a la parte recurrente al pago de las costas	de 1997__, i_ condena la parte recurrent a pagar les costes	No	Sí	Sí
------	------	----	---	---	----	----	----

1149	1004	27	ha reconvenido __, __ causando indefensión_ a esta parte.	ha reconvingut _i_ ha causat indefensió a aquesta part.	No	Sí	No
984	1000	9	de sus padres __ dando lugar_ a la partición	dels seus pares __, i així_ es donés lloc_ a la seva partició	No	Sí	No
402	979	12	en la que se declarara la improcedencia del mismo __, __ condenando en todas las costas y en la pérdida	en la qual es declarés la improcedència del recurs _i_ que_ es condemnés l'actor al pagament de les costes	No	Sí	No
901	997	49	Derecho Civil propio de la Comunidad Autónoma de que se trata, __ no siendo éste el caso presente.	dret civil de la comunitat autònoma que es tracti, __però_ aquest no és el cas que tractem.	No	Sí	Sí

- Oració principal en català (verb en forma personal) precedida de punt o de coma vs construcció de gerundi en castellà amb o sense marca de puntuació prèvia (coma, punt i coma) o bé conjunció prèvia (“y” / “que”).

36	967	37	__ solicitando el letrado de la parte recurrente que	__ En aquesta vista el lletrat de la part recurrent va sol·licitar que	No	Sí	No
748	993	61	12 de junio de 1996 __, __ condenando a la parte recurrente	12 de juny de 1996 __, __ Condemnem la parte recurrent	No	Sí	Sí
1128	1004	16	condenada __; formulando por otrosíes las demás manifestaciones que estimaba	condemnada __, __ mitjançant els altresíes van fer la resta de manifestacions que van considerar	No	Sí	No
1459	977	22	Sr Bertrán Santamaría _//_ Es va designar_ día i hora	Sr Bestrán Santamaría __ señalándose día y hora	Sí	Sí	No
406	979	14	_ Y_ habiéndose solicitado por la parte recurrente <sup>441</sup> el recibimiento a prueba del pleito	__ La part recurrent va sol·licitarla recepció a prova del plet	No	Sí	Sí
994	1000	12	FALLO: _Que _desestimando_ la demanda interpuesta	Decisió: __ Desestimo la demanda interpolada	No	Sí	Sí

Com podem observar, les divergències vénen marcades essencialment per l'existència en castellà d'una construcció amb verb en forma no personal, de gerundi o de participi, que en català es correspon amb una construcció de verb en forma personal. Tenint en compte això proposem la regla següent :

<sup>441</sup> Estructura gramaticalment incorrecta.

**Regla 22**

Quan en el text A apareix un signe de puntuació (coma, punt i coma, punt) i/o una conjunció (“i”-“i així”, “i que”-, “però”, “que) i en el text B apareix també un signe de puntuació i/o una conjunció, però diferents (o parcialment diferents) dels del text anterior , o bé no hi ha cap element (cap signe de puntuació ni cap conjunció), aleshores l’alineació és correcta. Aquesta afirmació queda reforçada si en el text castellà apareix un verb en gerundi o en participi després d’aquesta element (o dues posicions més enllà).

La limitació actual d’aquesta regla, com en el cas de la 21, és que fa servir paraules gramaticals. Remarquem que el programa actualment només compara puntuació amb puntuació i lèxic amb lèxic (sense comptar els gramemes), i no una combinació entre puntuació i lèxic. Per tant, per incorporar aquesta regla al programa caldria prèviament introduir-hi aquesta opció combinatòria. D’altra banda, en el cas que així fos i que la regla tirés endavant, fóra convenient desdoblar-la en dues: una en què es consideressin els aparellaments acceptables i una altra que tingués en compte les no equivalències acceptables.

*Diferències lèxiques per canvi en el nombre de mots*

En el capítol sobre el diccionari complementari hem parlat ja de les unitats lèxiques i fraseològiques. Hem vist que de vegades una unitat lèxica monolexemàtica es correspon en l’altra llengua amb una unitat lèxica plurilexemàtica o fraseològica i que això sol generar deficiències en l’alineació, fàcilment neutralitzables si s’incorporen les unitats en qüestió en el diccionari que duu incorporat el programa. Això comportava una ampliació prèvia del nombre d’etiquetes lèxiques (essencialment les que recullen el ventall de realitzacions de tipus fraseològic) en el diccionari per tal de processar adequadament la informació. No obstant això, en relació amb l’etiqueta verb, el corpus demostra que existeix un nombre elevat d’ocurrències que poden ser fàcilment tractats a través d’una regla. Ens referim a la forma perifràstica dels verbs (en català) i al seu equivalent com a forma simple en castellà.



El conjunt d'ocurrències recollides en relació amb aquesta diferència tenen com a punt en comú el fet que es tracta d'un mateix temps verbal: el passat perifràstic d'indicatiu en català i el pretèrit perfecte simple (en català passat simple, segons la denominació de l'IEC) en el text castellà.

1622	981	18	Montserrat Estrada i Virgili _va interposar_ recurs	Montserrat Estrada i Virgili _interpuso_ recurso	Sí	Sí	No
------	-----	----	---	--	----	----	----

Això, doncs, permet crear la segla següent:

### Regla 23

Quan en català hi ha un verb en el temps verbal de passat perifràstic d'indicatiu i en castellà un verb en pretèrit perfecte simple, aleshores l'alineació és correcta.

#### *Variació en l'element d'enllaç*

Pel que fa als elements d'enllaç, un dels principals casos que generen diferències entre els textos castellans i catalans és el que afecta a la conjunció “que”, present en un dels textos i absent en l'altra. La seva aparició és majoritària en els textos catalans, tal com mostra l'exemple següent:

526	985	39	y __ se condenase a la recurrente	i _que_ es condemnés la recurrent	No	No	No
-----	-----	----	-----------------------------------	-----------------------------------	----	----	----

Això no obstant, en alguns casos succeeix a l'inrevés:

874	997	32	_Que_ habiendo finalizado el término de prueba,	_Un cop finalitzat el termini de prova,	No	Sí	No
-----	-----	----	---	---	----	----	----

Altres casos que generen diferències, encara que en menor quantitat, afecten les locucions o els adverbis:

1065	1000		Así pues	--	No	No	No
816	997	9	6 de Julio de 1995; __ se refería a la constitución del depósito previo	el 6 de juliol de 1995. _També_ feia referència a la constitució del dipòsit previ	No	Sí	Sí
820	997	13	documentos decisivos y recobrados que se dirán; __ exponía los demás hechos y los fundamentos	documents decisius i recobrats que es diran. _Finalment_ exposava els altres fets i els fonaments	No	Sí	Sí
221	972	9	la Escritura de compraventa de D <sup>a</sup> MARIA CABILLA SANCHEZ de	l'escriptura de compravenda de la Sra Maria Cabilla Sánchez de	No	Sí	Sí

		fecha 6.9.90 _ _ único documento eficaz.	data 6.9.90 _com a _ únic document ef			
--	--	--	---------------------------------------	--	--	--

La coincidència en totes les ocurrències és la presència en un dels dos textos d'aquest element, i la seva absència en l'altra.

Només en una ocasió hem detectat la substitució d'una conjunció per un adverbi.

818	997	13	_Y_ fundamentava la demanda	_Seguidament_ fonamentava la demanda	No	Sí	No
-----	-----	----	-----------------------------	--------------------------------------	----	----	----

Tot i el reduït nombre d'ocurrències en alguns d'aquests casos, creiem que una regla suficientment àmplia pot donar compte de tota aquest variació. Així proposem la regla següent:

### Regla 24

Quan en un dels dos textos apareix una conjunció/locució/ adverbi i en l'altra text no té correspondència (no hi ha cap conjunció/locució/adverbi) en la mateixa posició dins la frase o bé hi ha alguns d'aquests elements (conjunció/locució/adverbi) però de categoria gramatical diferent a la de l'altre text, aleshores l'alineació és correcta.

### *Construccions de verb buit*

Un dels processos de nominalització més freqüents és el que provoca un defecte relativament estès en el llenguatge jurídic: la presència abusiva d'una construcció feta amb un verb amb poc contingut semàntic (efectuar, realitzar, procedir...) i un substantiu. De vegades aquesta estructura no es trasllada literalment a l'altra llengua, sinó que es substitueix per un únic verb principal que recull semànticament el contingut del substantiu. Així, per exemple, *guardar acatamiento* es substitueix per *acatar*; *venir en conocimiento*, per *saber*; *dar traslado*, per *traslladar*, etc. Això beneficia la brevetat i la concisió, trets estilístics que responen a un llenguatge jurídic planer i modern.

En alguns casos, la construcció de verb buit no va estrictament lligada al procés de nominalització, ja que mot semànticament fort de la construcció, que acompanya el verb buit, és un infinitiu o un participi (*proceder estimar*, *venir atribuida*) i es substitueix en l'altra llengua per un verb fort (*estimar*, *atribuir*).

Tot i que les marques verbals de temps, persona i nombre del verb buit solen mantenir-se en el verb fort equivalent, hi ha excepcions en el cas del gerundi.

86	968	36	que el fallo _guarde acatamiento_ a lo sustancial	que la decisió _acati_ el que hi ha de substancial	No	Si	No
1820	991	18	alega ahora haber _venido en conocimiento_, a través de un	al·lega ara haver _sabut_, a través d'un informe	No	Sí	No

1138	1004	17	oportunas y _mostrando su oposición_ a la adopción	oportunes i _va oposar-se_ a l'adopció	No	Si	No
------	------	----	--	--	----	----	----

D'altra banda, les formes perifràstiques tampoc no es mantenen en el pas d'una llengua a l'altra.

1555	980	20	per la qual cosa no _hem d'estimar_ l'excepció de caducitat	por lo cual no _procede estimar_ la excepción de caducidad de la	Sí	Sí	No
------	-----	----	---	--	----	----	----

Tenint en compte tot això, proposem la regla següent :

### Regla 25

Quan un verb X en castellà va seguit immediatament o dues posicions més enllà per un nom/participi/infinitiu X i ni l'un ni l'altre tenen el seu equivalent literal en l'altra llengua, però en canvi en el seu lloc apareix un verb Y amb un lema que coincideix amb el del nom/participi/infinitiu X, aleshores l'alineació és correcta.

Nota: El verb X i el verb Y no han de coincidir necessàriament en temps, persona i nombre.

Es tracta d'una regla que requereix un nou nivell d'informació en el programa, del qual ja hem parlat anteriorment: la lematització derivativa.

### *Alternança entre relatius i articles*

El progressiu oblit del relatiu castellà « cuyo », especialment en la llengua parlada però també escrita, gaudeix encara d'una certa bona salut en els textos jurídics castellans. Es tracta d'un relatiu atípic, ja que funcionalment és un adjectiu i concorda en gènere i nombre amb els substantiu al qual acompanya i no amb el seu antecendent, com la resta de relatius.

Significativament és un relatiu possessiu: si es reescriu la construcció en què apareix “cuyo”, substituint el relatiu pel seu antecedent, aquest exerceix la funció de complement de nom.

La inexistència d'un relatiu d'aquestes característiques en català fa que el seu equivalent habitual sigui l'ús de l'article definit seguit del determinant possessiu (*el seu*). Tot i així, en el nostre corpus hem pogut constatar que de vegades el possessiu desapareix en el text català, de manera que l'article definit absorbeix tota la càrrega semàntica pròpia del relatiu castellà.

386	979	7	con domicilio en Barcelona; _cuyo_ recurso fue interpuesto	amb domicili a Barcelona. _El_ recurso va ser interposat	No	Sí	Sí
-----	-----	---	---	---	----	----	----

Des del punt de vista sintàctic, el text d'una i altra llengua també presenta diferències: mentre l'oració castellana introduïda pel relatiu és una subordinada, la catalana és una oració principal, precedida, en totes les ocurrències enregistrades en el corpus, per un punt.

Tenint en compte totes aquestes diferències podem establir la regla següent:

### Regla 26

Quan en castellà apareix el relatiu “cuyo”, en qualsevol de les seves variants morfològiques coincidents amb la del substantiu que el segueix, i el català, en la mateixa posició del relatiu apareix un article definit, que també coincideix en gènere i nombre amb el substantiu que el segueix, aleshores l'alineació és correcta.

Aquesta afirmació queda confirmada si, a més, l'article del text català va precedit d'un punt.

*L'article davant de nom*

La presència generalitzada d'article davant de nom és pròpia tant del català com del castellà; no obstant això, en el discurs jurídic castellà resulta habitual la seva supressió. Això fa que molts dels articles existents en un text català, ja siguin determinats o indeterminats, tinguin equivalència zero en castellà, i viceversa.

2	967	13	Vistos __ autos	van ser vistes _les_ actuacions	No	Sí	No
857	997	28	se presentó __ escrito en el que hacía referencia al	va presentar _un_ escrit_ en què feia referència al	No	Sí	No

293	976	11	Mitjançant _un_ altresí sol·licita	Por __ otrosí solicita	Sí	Sí	No
1496	977	25	resultat que consta en _les_ actuaciones.	resultado que consta en __ autos.	Sí	Sí	No
1483	977	23	amb _el_ lliurament de les cèdules	con __ entrega de cédula	Sí	Sí	No

A més, el caràcter dític de l'article en determinats enunciats, fa que també pugui tenir com a equivalent castellà un relatiu

511	985	12	entrega de legado; _cuyo_ recurso fue interpuesto por	lliurament de llegat. __ El recurs va ser interposat	No	Sí	Sí
-----	-----	----	---	--	----	----	----

o bé un verb en participi.

1012	1000	25	en vida, _dichos_ padres habían adquirido	En vida, _els_ pares havien adquirit	No	Sí	Sí
------	------	----	---	--------------------------------------	----	----	----

Per evitar errors l'alineació relacionats amb l'article, proposem la regla següent:

**Regla 27**

Si en català trobem un article davant de nom i en castellà trobem un relatiu, un Vparticipi, o simplement no apareix cap article, aleshores l'alineació és correcta.

Finalment, després de tractar els diferents temes i de proposar regles d'intervenció concretes, presentem un quadre resum dels casos en què s'ha proposat intervenir i la regla o regles que s'hi associen.

*Zona 1*

<b>Cas</b>	<i>Regla associada</i>
Addició/ supressió d'informació (presència/ absència d'elements)	(1) (2) (6)
Presència/ absència d'elements superflus (presència/ absència d'element superflu o sobreentès).	(4) (5) (6)
Presència/ absència d'elements superflus (presència/ absència de referent). [només direcció cat.-cast.]	(5) (6)
Ús de la veu activa i de la veu passiva.	(7) (8) (9) (10)
Tractament personal: canvis entre estructura personal i impersonal. [només cast-cat.]	(11)
Ordre dels elements del sintagma nominal ([A+B] vs [B + A] i [A+B] vs [C + B + A] i ).	(12) (13)
Ordre dels elements del sintagma verbal i dels elements bàsics de l'oració.	--
Canvis en el temps verbal.	(14)
Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (relacionades amb les construccions amb verb en forma personal).	(15)
Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (relacionades amb les construccions de gerundi). [només cast-cat.]	(15) (16)
Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (relacionades amb les construccions de participi).	(15) (17)
Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (relacionades amb les construccions d'infinitiu). [només cast-cat.]	(15) (18) (19)(20)
Abús/ no abús d'oracions subordinades (relacionades amb construccions d'infinitiu). [només cast-cat.]	(21)
Abús/ no abús d'oracions subordinades (relacionades amb construccions de gerundi).	(21)

Abús/ no abús d'oracions subordinades (relacionades amb construccions de participi).	(21)
Canvis relacionats amb la puntuació.	(22)
Diferències lèxiques per canvi en el nombre de mots.	(23)

*Zona 2*

<b>Cas</b>	<b>Regla associada</b>
Variació en l'element d'enllaç [només direcció cast.- cat.].	(24)
Ordre dels elements del sintagma nominal [només direcció cast.- cat.]	.(12) (13)
Alternança entre construcció de verb buit i construcció amb verb semànticament ple [només direcció cast.- cat.]	.(25)
Alternança entre relatius i articles [només direcció cast.- cat.].	(26)
Canvi entre oració subordinada en temps finit i oració simple [només direcció cast.- cat.]	(15) (16) (17) (21)
Els determinants davant de nom [només direcció cast.- cat.].	(27)
Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (construcció nominal i construcció d'infinitiu) [només direcció cast.- cat.].	(15) (18) (19) (20)
Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (relacionades amb les construccions verbals i els substantius) [només direcció cat.- cast.]	(15)
Estructures nominals i adjectives i estructures verbals (relacionades amb les construccions de participi i els adjectius) [només direcció cat.- cast.].	(15)
Problemes de traducció vinculats al text original. Aspectes de caràcter textual (presència d'elements vs absència d'elements) [només direcció cat.- cast.].	(3)
Problemes de traducció. Aspectes de variació lingüística. Ús de la veu activa i veu passiva.	(9)

(Veu passiva vs veu activa) [només direcció cat.- cast.]	
--	--

Taula 5.27. Quadre resum dels casos en què s'ha proposat intervenir i la regla o regles que s'hi associen.



# **VI**

## **CONCLUSIONS**



## 6.1 Síntesi

Tal com indicàvem en el capítol introductori, aquest treball ha estat plantejat com un pas per al millorament dels resultats dels programes d'alineació automàtica de textos que utilitzen en el seu si coneixement lingüístic. Ha partit d'un coneixement aprofundit sobre la realitat dels corpus lingüístics, dels programes d'alineació automàtica de textos i del discurs jurídic, per tractar la complexitat inherent al procés d'alineació automàtica de textos jurisprudencials paral·lels catalans i castellans.

Tenint en compte aquesta finalitat, l'objectiu general del treball es va segmentar en tres objectius específics:

- a) establir una tipologia de fenòmens lingüístics propis del discurs jurídics català i castellà, i més específicament del discurs jurisprudencial, que generen alineacions insatisfactòries;
- b) estudiar-ne les causes, i
- c) proposar solucions des de l'òptica lingüística per tal de millorar els resultats d'una alineació automàtica de textos paral·lels castellans-catalans i catalans-castellans.

La línia de treball que es va seguir comprenia, en primer lloc, l'establiment inicial d'un marc teòric que ens permetés tractar el tema en tota la seva complexitat i ens donés les pautes per seleccionar els materials i la metodologia de treball més adequada per a l'acompliment de l'objectiu proposat.

D'aquesta manera, una anàlisi de la situació sobre el tema ens va permetre arribar a una sèrie de conclusions prèvies sobre les característiques que havia de tenir el corpus objecte d'estudi i el programa amb el qual s'havia de dur a terme l'alineació dels textos, així com conclusions sobre els factors implicats en la variació discursiva dels textos jurisprudencials.

Pel que fa al corpus, es va destacar la necessitat que fos representatiu del subllenguatge d'especialitat del qual volíem donar compte (llenguatge jurisprudencial) i que, a més, ho fos de l'ús (i no tant de la normativa). Calia que fos un corpus de traducció, format per textos originals (catalans i castellans) i la seva traducció corresponent en l'altra llengua (en definitiva, un corpus paral·lel). El corpus, a més, havia de ser suficientment representatiu (des del punt de vista qualitatiu) per garantir-ne la representativitat com a mostra de discurs jurisprudencial.

D'altra banda, perquè el corpus es pogués alinear automàticament, s'havia de sotmetre a un tractament informàtic que permetés manipular-lo àgilment i enriquir-lo amb informació addicional, si esqueia.

Vam seleccionar el sistema d'alineació tenint en compte que fos capaç de processar informació lingüística de cert nivell, més enllà de la purament estadística, atesos l'alt grau de proximitat entre les llengües tractades (català i castellà) i la voluntat que el grau de profunditat en l'alineació fos elevat (que no només es fes a nivell de text, sinó també de paràgraf/frase i a nivell lèxic). Per tant, havia de ser un programa basat en un enfocament mixt, que combinés la tècnica lingüística amb l'estadística segons càlculs probabilístics. En la selecció del programa es va valorar la seva capacitat per treballar amb textos reals i, doncs, el fet de poder mantenir un cert grau de tolerància als errors (possibilitat d'alineació d'una frase contra dues, per exemple).

També es va decidir que el programa tingués un cert grau d'automatisme que aportés flexibilitat de manteniment de l'eina i transportabilitat (possibilitat de canviar de domini d'especialitat o de llengües implicades), així com la possibilitat que l'alineació automàtica pogués estar assistida manualment de manera puntual, si esqueia, per poder compensar certs desajustaments de base, si n'hi hagués, entre el text A i el text B.

En la tria del corpus de textos jurídics es van tenir en compte dos criteris: el gènere textual (sentències) i la llengua original del document (català o castellà)

Hem pogut comprovar que els textos jurídics (i jurisprudencials) catalans i els castellans no es troben en la mateixa fase en el camí cap a la modernització d'aquest llenguatge d'especialitat: en general, els textos castellans conserven unes característiques discursives més tradicionals que fan que s'allunyin de l'estil dels textos catalans, generalment amb un estil modernitzat. Partint d'aquest supòsit, hem assumit que l'estil del text original pot influir en l'estil del text traduït.

També s'ha remarcat que el discurs jurisprudencial real tendeix a presentar una gamma heterogènia de realitzacions amb més o menys qualitat lingüística i, per tant, que un sistema d'alineació automàtica de textos jurisprudencials paral·lels catalans i castellans que resultés efectiu per donar compte de la realitat, havia de preveure versions discursives diverses: versions similars, versions divergents, versions amb una qualitat lingüística alta, versions amb una qualitat lingüística baixa... així com treballar en diferents nivells textuais (des del nivell més alt –nivell de text- al més baix –nivell de paraula-, passant per un nivell intermedi –nivell de frase-).

En síntesi, tant el corpus d'anàlisi escollit (conjunt de sentències del TSJC dictades durant l'any 1997) com el programa seleccionat (ALINEA) responen a les característiques tèriques requerides i, per tant, el seu ús proporciona plenes garanties de validesa per a aquest estudi.

En relació amb el procés de treball, es van establir els passos per poder obtenir una versió alineada dels textos catalans i castellans del corpus. Des del tractament inicial dels textos fins a l'execució del programa es va seguir el protocol general d'actuació ja existent, definit i validat anteriorment a l'IULA en l'explotació del seu corpus de textos especialitzats. Seguint aquest protocol, i d'acord amb les conclusions tèriques prèvies, es va processar el corpus morfològicament, condició bàsica per a la posterior alineació mitjançant paràmetres lingüístics, més enllà dels purament estadístics.

Per a l'anàlisi dels resultats del procés d'alineació, es van prendre en consideració tres aspectes: a) la fixació d'uns criteris de detecció d'ocurrències generadores (o candidates a generador) de deficiències en l'alineació, b) la concreció d'un sistema de gestió d'aquestes ocurrències, i c) el disseny d'un sistema de classificació de les ocurrències a partir d'una tipologia de casos preestablerta.

La detecció de les divergències discursives entre els textos jurisprudencials catalans i castellans han conduït a establir i a refinar una tipologia de fenòmens lingüístics del discurs jurisprudencial que posen de relleu discrepàncies en l'alineació dels textos en les dues llengües i que, per tant, poden generar deficiències en el resultat del procés (així s'ha acomplert el primer nivell en l'objectiu del nostre treball).

Es van classificar les divergències que poden generar deficiències en l'alineació i es va analitzar en quins casos generaven efectivament alineacions insatisfactòries. Així es va evidenciar que existeix una proporció bastant sòlida entre el nombre d'ocurrències potencials de cada cas (susceptibles de generar una alineació deficient) i el nombre d'ocurrències reals enregistrades (aquelles que efectivament generen deficiències en l'alineació). Això va confirmar la validesa de la informació en relació amb les propostes d'actuació que caldria dur a terme per millorar l'eina.

Com s'ha dit a 5.1.2.1.3., s'ha concebut la discrepància com la possibilitat de generar algun tipus d'error en l'alineació.

## **6.2 Aportacions**

A través d'aquest estudi ha quedat palès que, efectivament, el contrast entre textos jurídics (jurisprudencials) paral·lels catalans i castellans a través d'un alineador de documents es manifesta com una eina útil per posar de relleu diferències discursives pròpies d'un mateix gènere textual en llengües diferents. Certament, la visualització conjunta de dos textos (o fragments de textos) de contingut equivalent, amb la capacitat de ser alineats i comparats a nivell de text, de frase i de paraula, permet fàcilment veure en què divergeixen i, doncs, contrastar la seva variació discursiva, generadora sovint de problemes en el tractament informàtic dels textos (en el nostre cas, comparació entre textos). Així ha quedat validada la primera hipòtesi que havíem establert, en què expressàvem la idea que els alineadors resulten plenament vàlids per fer aflorar les diferències discursives entre textos especialitzats equivalents en llengües diferents.

Com a resultat, s'ha pogut comprovar que una part rellevant de les diferències discursives entre textos jurisprudencials paral·lels catalans i castellans genera realment deficiències en l'alineació automàtica, si bé és cert que el programa ALINEA, malgrat tot, és capaç d'alinejar satisfactòriament una part d'aquestes diferències. Aquest fet ha confirmat la qualitat del programa utilitzat però també ha posat de relleu la limitació de la informació lingüística de què el programa disposava i la necessitat d'enriquir-lo amb major coneixement lingüístic, adequat a l'especificitat discursiva dels textos especialitzats (en el nostre cas, jurídics –jurisprudencials-).

De l'anàlisi de les dades es desprèn que els casos que generen discrepàncies d'alineació i, doncs, causen dificultats en el procés són els següents, que presentem de major a menor grau d'importància:

Per al corpus castellà-català:

- Variació estilística: temps verbals.
- Variació estilística: estructures nominals i adjectives i estructures verbals (especialment construcció de gerundi *vs.* construcció verbal i construcció de participi *vs.* construcció verbal).
- Diferències estructurals de tipus lèxic (lèxic general): canvi en el nombre de mots (combinacions entre un mot simple i un sintagma lexicalitzat o bé entre sintagmes lexicalitzats d'estructura diferent).
- Variació estilística: abús/ no abús d'oracions subordinades (especialment les subordinades en temps no finit).
- Variació estilística: ordre lògic de l'oració.
- Diferències estructurals de tipus sintàctic.
- Variació lingüística: variació del lèxic general.
- Diferències estructurals de tipus terminològic: canvi en el nombre de mots (combinacions entre un mot simple i un sintagma lexicalitzat o bé entre sintagmes lexicalitzats d'estructura diferent).
- Diferències en la puntuació.
- Diferències estructurals de tipus morfològic: canvi de gènere.
- Variació estilística: presència/absència d'elements superflus.
- Variació estilística: paraules planeres i més usuals/cultismes.

- Variació estilística: ús freqüent/ limitat dels demostratius.
- Diferències estructurals de tipus lèxic (lèxic general): sintagmes lexicalitzats amb el mateix nombre de mots però amb estructura diferent.
- Variació estilística: ús de la veu activa i de la veu passiva.
- Variació estilística: els determinants davant de nom.
- Variació estilística: addició/ supressió d'informació.
- Diferències estructurals de tipus terminològic: unitats oracionals especialitzades estereotipades.
- Variació lingüística: variació terminològica.
- Variació estilística: el tractament personal.
- Problemes de traducció: qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió de la llengua d'arribada: aspectes de variació lingüística.
- Variació estilística: enllaços precisos/ poc precisos o absents.
- Variació estilística: construccions amb verb buit.
- Problemes de traducció: qüestions que afecten la comprensió i/o expressió del text original: aspectes lèxics.
- Problemes de traducció: qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió tant del text original com el de la traducció: aspectes gramaticals.
- Problemes de traducció: qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió de la llengua d'arribada: aspectes lèxics.
- Problemes de traducció: qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió de la llengua d'arribada: aspectes gramaticals.
- Variació lingüística: variació morfosintàctica.
- Variació estilística: presència freqüent/ limitada d'adverbis acabats en –ment.
- Diferències estructurals de tipus terminològic: unitats polilèxiques amb mateix nombre de mots però amb variació en l'estructura.
- Variació estilística: fórmules d'afalac i de submissió.
- Variació estilística: ús freqüent/ limitat d'estructures pronominals.
- Diferències estructurals de tipus morfològic: canvi de nombre.
- Problemes de traducció: qüestions que afecten la comprensió i/o expressió del text original: aspectes textuais.
- Variació estilística: presència/ absència de sexisme lingüístic.
- Diferències estructurals de tipus terminològic: canvi de categoria gramatical.
- Variació estilística: Ús freqüent/ limitat dels possessius.



Per al còpus català-castellà:

- Variació estilística: temps verbals.
- Diferències estructurals de tipus lèxic (lèxic general): canvi en el nombre de mots (combinacions entre un mot simple i un sintagma lexicalitzat o bé entre sintagmes lexicalitzats d'estructura diferent).
- Variació estilística: estructures nominals i adjectives i estructures verbals (especialment construcció verbal *vs.* construcció de gerundi, construcció verbal *vs.* construcció de participi i construcció verbal *vs.* adjectiu).
- Variació lingüística: variació del lèxic general.
- Variació estilística: presència/absència d'elements superflus.
- Variació estilística: ús freqüent/ limitat dels demostratius.
- Variació estilística: abús/ no abús d'oracions subordinades (especialment les subordinades en temps no finit).
- Variació estilística: ordre lògic de l'oració.
- Diferències estructurals de tipus morfològic: canvi de gènere.
- Variació lingüística: variació terminològica.
- Diferències en la puntuació.
- Variació estilística: ús de la veu activa i de la veu passiva.
- Diferències estructurals de tipus terminològic: unitats oracionals especialitzades estereotipades.
- Diferències estructurals de tipus sintàctic.
- Diferències estructurals de tipus lèxic (lèxic general): sintagmes lexicalitzats amb el mateix nombre de mots però amb estructura diferent.
- Problemes de traducció: qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió de la llengua d'arribada: aspectes de variació lingüística.
- Variació lingüística: variació morfosintàctica.
- Variació estilística: els determinants davant de nom.
- Variació estilística: el tractament personal.
- Variació estilística: presència freqüent/ limitada d'adverbis acabats en *-ment*.

- Diferències estructurals de tipus morfològic: canvi de nombre.
- Problemes de traducció: qüestions que afecten la comprensió i/o expressió del text original: aspectes lèxics.
- Problemes de traducció: qüestions que afecten la comprensió i/o l'expressió de la llengua d'arribada: aspectes lèxics.
- Problemes de traducció: qüestions que afecten la comprensió i/o expressió del text original: aspectes textuals.
- Variació estilística: addició/ supressió d'informació.
- Diferències estructurals de tipus terminològic: canvi en el nombre de mots (combinacions entre un mot simple i un sintagma lexicalitzat o bé entre sintagmes lexicalitzats d'estructura diferent).
- Variació estilística: construccions amb verb buit.

Aquesta llista mostra les dificultats d'alineació que afecten ambdues direccions (castellà-català i català-castellà), tot i que majoritàriament la primera (castellà-català), i que, independentment de la direcció, la variació estilística es presenta com a motiu principal de les dificultats d'alineació, seguida, a distància, per les diferències estructurals entre les llengües, la variació lingüística, els problemes de traducció i els canvis en la puntuació.

La presència d'aquest feix divers d'aspectes discursius com a motiu de deficiències en l'alineació ha permès validar la segona hipòtesi del nostre treball, en què afirmàvem que les diferències discursives entre un i altre text generen deficiències en l'alineació que poden compensar-se (almenys teòricament) amb un enriquiment lingüístic major de l'eina. Tenint en compte aquesta idea, s'ha valorat que l'eina fos capaç de treballar amb un grau de profunditat alt que permetés arribar des del nivell més alt (nivell de text) al més baix (nivell de paraula) amb les mínimes dificultats possibles.

S'ha pogut constatar que ens trobem al límit entre el que pot tolerar un alineador capaç de treballar amb textos reals i, conseqüentment, capaç d'enfrontar-se amb imperfeccions, com ara la presència d'errors gramaticals relativament habitual, i el que pot tolerar un alineador més estricte gramaticalment. Un i altre cas tindrien avantatges i inconvenients. Així, en el primer cas (alineador apte per tractar textos reals) el programa no seria sensible a una part dels errors i, doncs, permetria alinear qualsevol

material per imperfecte que fos, però, tanmateix, no serviria com a eina de validació; en el segon cas (alineació apta per tractar textos revisats –sense imperfeccions–), en canvi, l'eina només acceptaria materials gramaticalment de qualitat, però, en canvi, podria ser utilitzada per detectar errors en la traducció de l'original. Valorades les dues opcions, ens vam proposar que l'eina mantingués la seva capacitat de treballar amb textos reals - i això vol dir sovint imperfectes-, però que fos més sòlida en l'alineació.

Vista l'heterogeneïtat de fenòmens lingüístics implicats en les diferències discursives que poden generar dificultats d'alineació, es va descartar actuar només en l'ampliació del diccionari bilingüe que ja duu incorporat el programa perquè d'aquesta manera l'enriquiment lingüístic que comportaria només seria parcial: no podria donar compte de totes les dificultats. Per això, s'han proposat dues línies d'actuació:

- a) d'una banda, dotar el programa d'un diccionari complementari bilingüe castellà-català i català-castellà, que recollís totes les ocurrencies localitzades en el corpus que fossin fàcilment resoltes amb una simple llista d'equivalències en l'altra llengua (cost baix, encara que qualitat de la informació força limitada); i,
- b) de l'altra, incorporar en el programa una paquet d'informació addicional, format per regles genèriques que permetessin resoldre les dificultats derivades de les qüestions de pràctica i d'estil no resoltes a través del diccionari (cost alt, però coneixement lingüístic d'alt nivell).

En aquest marc ha quedat validada la tercera hipòtesi: els fenòmens lingüístics implicats en les diferències discursives que poden generar dificultats d'alineació són d'índole tan diversa que, per a un enriquiment lingüístic de l'eina que aconsegueixi millorar els resultats del programa, no és suficient una ampliació dels continguts del diccionari. D'aquesta manera es fa evident la necessitat de fer estudis aprofundits de corpus especialitzats de diferent temàtica i tipologia, com el que s'ha realitzat en aquest treball.

- a) Pel que fa al diccionari complementari bilingüe, tenint en compte els resultats de l'alineació i les valoracions posteriors, hem optat per un diccionari d'equivalències català-castellà i castellà-català de tipus descriptiu, que reculli aquelles ocurrencies lèxiques, gramaticals i fraseològiques divergents (divergents per motius diversos: canvi

de categoria morfològica, diferència en l'estructura lèxica, variació en el significat...), tant de la llengua general com del discurs especialitzat (jurisprudencial), que s'haguessin recollit en el corpus i que poguessin generar alineacions insatisfactòries.

S'ha proposat un etiquetatge categorial de les unitats més ampli d'aquell que el programa ja tenia incorporat, per tal de donar cabuda a unitats complexes que la versió actual d'ALINEA no tenia en compte però rellevants en un discurs especialitzat: locucions lèxiques nominals, locucions verbals, locucions adjectives, locucions especificadores -quantificadores-, expressions lexicalitzades en funció expressiva i fraseologismes oracionals) (vg. 5.2.1.3.3). En aquesta mateixa línia, estrictament per a les unitats de caràcter terminològic, s'ha proposat un etiquetatge complementari addicional: unitat terminològica –UT-, unitat fraseològica especialitzada –UFE- i oració especialitzada –OE-, que s'ajusti més a l'especificitat d'un corpus de textos especialitzats, i pugui ser útil per a l'alineació futura d'aquest tipus de textos, com ara la possibilitat d'alimentar nous diccionaris especialitzats (vg. 5.2.1.3.3. i 5.2.1.3.6).

Quant a la informació sobre cadascuna de les unitats del diccionari, s'ha considerat important que cada entrada del diccionari inclogués el lema de la unitat, la seva categoria gramatical; una especificació de les idiosincràsies (en el cas que n'hi hagués) en forma de trets recurrents i/o particulars quan divergeixen d'una llengua a l'altra, totes les variants detectades en el corpus (per mostrar el grau de fixació de la unitat), i exemples d'ús també recollits en el corpus. Pel que fa a la informació sobre l'equivalència, proposem que inclogui totes les variants d'ús real –i, doncs, no necessàriament normativitzades- aparegudes en el corpus i en altres fonts d'interès (diccionaris, vocabularis...), amb indicació de si es tracta d'una forma incorrecta (\*), poc recomanada (NR) i/o d'equivalència parcial (EP) si és el cas; la seva categoria gramatical; una especificació de les idiosincràsies si venia al cas (trets recurrents i/o particulars quan divergeixen d'una llengua a l'altra); exemples d'ús (només casos recollits en el corpus); així com la inclusió puntual de marques d'ús o marques pragmàtiques si convingués. Per a l'organització de la informació i la seva localització àgil, s'ha optat per ordenar les estrades alfabèticament, de manera discontinua i seqüencial.

Creiem que un diccionari d'aquestes característiques supera àmpliament el que el programa ja duu incorporat i per tant, pot fer millorar substancialment els resultats de l'alineació sense un cost excessiu.

b) Pel que fa al paquet d'informació addicional al diccionari, la impossibilitat de recollir individualment la informació que generen cadascuna de les ocurrències enregistrades no resoltes a través del diccionari complementari, ens ha conduït a establir un conjunt de regles genèriques capaces de ser integrades en l'alineador. Per definir el perfil d'aquestes regles, s'ha establert, d'entrada, que cada conjunt d'ocurrències que formen un cas havia de ser tractada per una mateixa regla (així hem associat el concepte de cas al concepte de regla, de manera que un cas concret havia de representar una regla concreta). Posteriorment, aquest criteri s'ha refinat tenint en compte la manera com aquestes regles es podien desenvolupar: així s'ha pres en consideració quins eren els casos en què es podia aplicar una regla comuna, fet que ha permès fer certes reagrupacions (per exemple, incloure en una mateixa regla tots els casos de canvis en els temps verbals).

Ara bé, l'enorme cost (en tots els nivells) que suposaria la creació i incorporació en el programa de totes les regles possibles, ens ha abocat a seleccionar només aquelles regles que fossin considerades millors, en el sentit de tenir un major impacte quantitatiu i qualitatiu. S'han establert uns criteris per poder valorar de manera objectiva les regles candidates a ser incorporades en l'alineador: d'una banda, s'ha mesurat el grau de freqüència de casos que la regla seria capaç de resoldre en relació amb el nombre total de casos potencialment generadors de deficiències en l'alineació detectats i, de l'altra, s'ha mesurat l'impacte qualitatiu de la regla (gravetat) segons la seva capacitat per resoldre deficiències reals en l'alineació. Aquesta anàlisi s'ha fet separatament per al corpus castellà-català i per al català-castellà.

Pel que fa a la freqüència, els resultats numèrics obtinguts han permès distribuir les regles en tres grups: a) regles associades a casos molt freqüents (valor alt); b) regles associades a casos relativament freqüents (valor mitjà) i c) regles associades a casos poc freqüents (valor baix). Les dades han evidenciat el gran impacte que tindria desenvolupar únicament les regles del primer i el segon grup, ja que, d'aquesta manera, amb un nombre força reduït de regles (menys d'una tercera part de les que hi ha en el

tercer grup) quedaria neutralitzada la gran majoria d'ocurrències potencialment conflictives (80 % dels casos). En aquest sentit, doncs, els resultats han estat contundents. Les dades han confirmat que, en general, les qüestions d'estil són les que presenten la freqüència més alta, i, per tant, on més caldria incidir en el desenvolupament de les regles.

De manera paral·lela, en l'estudi de l'impacte qualitatiu, les regles s'han distribuït en tres categories (o zones) segons els resultats numèrics obtinguts: a) regles que corregeixen deficiències d'alineació molt greus (aplicables a casos que contenen moltes ocurrències que realment generen error en l'alineació), b) regles que corregeixen deficiències greus (aplicables a casos que contenen un nombre ni molt alt ni molt baix d'ocurrències que realment generen error en l'alineació), i c) regles que corregeixen deficiències lleus (aplicables a casos que contenen poques ocurrències que realment generen error en l'alineació). Les dades mostren que la gran majoria de casos greus es resoldrien si s'aplicaven de les regles de les zones 1 i 2.

Els resultats d'un i altre estudi (impacte quantitatiu i impacte qualitatiu) han permès concloure que, en ambdós corpus (castellà-català i català-castellà), les regles associades al primer i segon grup són pràcticament coincidents: les regles relacionades amb els casos freqüents o molt freqüents també són les que corregeixen les deficiències greus o molt greus.

Tenint en compte això, hem desenvolupat únicament les regles d'aquestes dues zones, amb la ferma convicció que la seva implementació dins el programa ALINEA suposarà un canvi substancial en la millora dels resultats (vg. 4.2.2.5.) .

Seguint les recomanacions teòriques fetes al principi del treball, aquesta implementació requereix un disseny modular de l'aplicació i un processament no seqüencial del text, aspectes introduïts recentment a ALINEA per part de LATEL (Laboratori de Tecnologies Lingüístiques).

És important tenir present que la limitació de regles desenvolupades respon a la voluntat de no carregar en excés el programa i, en conseqüència, evitar convertir-lo en una eina difícil de manipular per la seva lentitud. La distinció entre les dues direccions apuntades

(castellà-català i català-castellà) també permet reduir, si es vol, el nombre d'operacions del programa, de manera que, davant una tria de preferències, es podria, per exemple, executar només les operacions associades a una de les dues direccions (p. ex. només castellà-català, que és la direcció on s'han detectat més discrepàncies).

En resum, el punt central de la proposta de millora que hem presentat en aquesta tesi és, en el seu conjunt, l'enriquiment del programa amb informació lingüística capaç d'abraçar diferents nivells textuais. Així, per exemple, en el nivell de frase s'ha previst que una alineació correcta pugui implicar canvis en l'ordre de part dels elements de la frase, o que dues frases equivalents puguin tenir diferències de puntuació; mentre que, en el nivell de paraula, un mot o un conjunt de mots de la llengua A pugui/n no tenir equivalent/s en la llengua B.

L'èxit de la nostra proposta està supeditat al treball dels tècnics informàtics, que hauran d'adaptar-la al llenguatge tècnic del programa, definint prèviament- en el cas de les regles- un formalisme adequat per poder ser aplicat a qualsevol corpus.

Tanmateix, encara que no disposem de dades concretes sobre la mesura del seu encert, algunes proves fetes durant el temps que ha durat aquesta tesi ens permeten ser clarament optimistes i preveure que, efectivament, la proposta feta - que en essència es basa en una major dotació d'informació lingüística, d'acord amb l'estat actual de l'eina i els possibles canvis que pugui experimentar a curt o mitjà termini, i de més qualitat, adaptada a la realitat d'un corpus de textos especialitzats de l'àmbit jurídic-, comportarà una millora substancial dels resultats del programa.

Som conscients que si en un futur l'alineador disposa de marcatge sintàctic i/o semàntic, caldrà reajustar la informació proposada, ja que, de ben segur, part de les deficiències actuals del programa desapareixeran. En aquest cas, el refinament de les regles haurà de ser necessàriament major, tenint en compte no només criteris morfològics, sinó també d'índole semàntica i/o sintàctica, que donin compte d'aspectes fins ara inabastables.

Pel que fa al filtratge de les regles, preveiem en un futur la seva possible modificació, d'acord amb les necessitats dels diferents col·lectius professionals o les característiques del corpus.

Per acabar, creiem que les reflexions teòriques i les propostes d'actuació fetes en aquest treball constitueixen un bon puntal per dotar els programes d'alineació automàtica de textos d'estratègies que permetin un major refinament dels seus resultats i, doncs, puguin gaudir del reconeixement que es mereixen com a eines vàlides per a l'estudi i explotació dels corpus especialitzats.



**VII**  
**BIBLIOGRAFIA**



## 7.1 Bibliografia

AARTS, Jan (1991): «Intuition-Based and Observation-Based Grammars», dins Aijmer, Karin , Bengt Altenberg (ed.) (1991): *English Corpus Linguistics*. Londres: Longman.

*Actes del Col·loqui sobre Llengua i Administració (Barcelona, octubre de 1983)* (1984)  
Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya.

ADLER, Mark (1990): *Clarity for Lawyers: the Use of Plain English in Legal Writing*.  
Londres: The Law Society.

ADOLPHSON, E. (1998): «Writing instruction and controlled language applications: panel discussion on standarization», dins: *Proceedings of CLAW'98* (1998), pàg. 191.

AGOST, Rosa, Esther MONZÓ (2001): *Teoria i pràctica de la traducció general espanyol-català*. Castelló: Publicacions de la Universitat Jaume I.

AGUAYO MALDONADO, Andrés, José Luis CARO HERRERO, Gloria CORPAS PASTOR, Iván GÓMEZ GALLEGRO, Antonio GUEVARA PLAZA (2003): «Traducción automática y generación textual: herramientas, grupos y proyectos de investigación», dins Corpas Pastor, Gloria (ed.) (2003): *Recursos documentales y tecnológicos para la traducción del discurso jurídico (español, alemán, italiano, árabe)*. Granada: Comares.

AGUIRRE, Blanca, Margarita HERNANDO DE LARRAMENDI (1997): *Lenguaje jurídico*. Alcobendas: Sociedad General Española de Librería.

AHRENBERG, Lars, Mikael ANDERSSON, Magnus MERKEL (2000): «A knowledge-lite approach to word alignment», dins Véronis, Jean (ed.) (2000): *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers, pàg. 97-116.

ALARCOS LLORACH, Emilio (1994): *Gramática de la lengua española*. Madrid: Real Academia Española/ Espasa Calpe.

- ALCARAZ, Enrique (1994): *El inglés jurídico. Textos y documentos*. Barcelona: Ariel.
- (1996): «Translation and pragmatics», dins: Álvarez, Roman, Vidal, Carmen-África (ed.) (1996): *Translation, Power, Subversion*. Clevedon: Multilingual Matters, pàg. 99-115.
- ALCARAZ, Enrique, Brian HUGHES (2002a): *Legal Translation Explained*. Manchester: St Jerome Publishing.
- (2002b): *El español jurídico*. Barcelona: Ariel, 2002.
- ALCINA FRANCH, Juan José, José Manuel BLECUA (1975): *Gramática española*. Barcelona: Ariel.
- ALEXANDER, R. (1989): «Fixed expressions, idioms and collocations revisited», dins: Meara, P. (ed.) *Beyond Words. Papers on the annual meeting of BAAL Seminar. Exeter 1988*, Londres: BAAL/CILT, pàg. 15-24.
- ALLEN, J. (1987): *Natural Language Understanding*. Menlo Park: Benjamin Cummings Publishing Com.
- ALONSO, A., M. T. CABRÉ, LI. DE YZAGUIRRE, C. TEBÉ (2002): «La utilización de corpus paralelos alineados en la docencia de la traducción y de los lenguajes de especialidad», dins Iglesias, L., S. Doval (ed.) (2002): *Studies in Contrastive Linguistics. Proceedings of the Second International Contrastive Linguistics Conference*. Santiago de Compostela: Publicacions de la Universidate de Santiago de Compostela, pàg.. 71-82.
- ALONSO, Amado, Pedro HENRÍQUEZ UREÑA (1999): *Gramática castellana*. Buenos Aires: Losada.
- ALSINA, Victòria, Janet DECESARIS (2001): «El tractament dels adjectius en els diccionaris bilingües», dins: DeCesaris, Janet, Victòria Alsina (ed.) (2001): *Estudis de*

*lexicografia 1999-2000. I Jornada de Lexicografia (3 de desembre de 1999). II Jornada de Lexicografia (24 de novembre de 2000).* Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada. Universitat Pompeu Fabra, pàg. 29-48.

ALVAR EZQUERRA, Manuel (1994): «La forma de los diccionarios a la luz del signo lingüístico», dins: Hernández Hernández, Humberto (coord.) (1994): *Aspectos de lexicografía contemporánea*. Barcelona: Biblograf, pàg. 3-13.

— (1995): *La formación de palabras en español*. Madrid: Arco/Libros, 2ª ed.

ALVAR EZQUERRA, Manuel, Gloria CORPAS PASTOR (1994): «Criterios de diseño para la creación de córpora», dins: Alvar Ezquerro, M., J. A. Ponsoda, J. A. Villena (coord.) (1994): *Estudios para un corpus del español*. Málaga: Universidad de Málaga.

— (coord.) (1998): *Diccionarios, frases, palabras*. Málaga: Universidad de Málaga.

ÁLVAREZ, Román, Carmen-África VIDAL (ed.) (1996): *Translation, Power, Subversion*. Clevedon: Multilingual Matters.

ÁLVAREZ MENÉNDEZ, A. I. (1982): *Introducción a la lingüística del texto*. Madrid: Espasa-Calpe.

*Àmbit jurídic i normalització lingüística. Ponències i conclusions de les Jornades. (Platja d'Aro, 27 i 28 de juny de 1991).* (1992) Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia.

ANGUELA, Carles (1993): «Àmbit jurídic i normalització lingüística». *Revista de Llengua i Dret*, núm. 19 (jul. 1993), pàg. 171-177.

ANTOS, G. (1982): *Grunlanden einer Theorie des Formulierens*. Tübingen: Niemeyer.

— (1997): «Texte als Konstitutionsformen von Wissen», dins: Antos, G. i H. Tietz (ed.) (1997): *Die Zukunft der Textlinguistik*. Tübingen: Niemeyer.

*Apunts de llenguatge mèdico-forense.* (1991) Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia. Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia.

ARBÓS, Xavier (1992): «Problemes de la didàctica del llenguatge jurídic». *Revista de Llengua i Dret*, núm. 17 (juliol 1992).

ARGÜESO GONZÁLEZ, Antonio (1995): «Traducción y terminología, complementariedad indispensable en la versión del lenguaje jurídico», dins *V Encuentros Complutenses* (1995), pàg. 473-481.

ARNOLD, D., L. BALKAN, S. MEIJER, L. HUMPHREYS, L. SADLER (1994): *Machine Translation. An Introductory Guide.* Oxford: Blackwell.

ARNTZ, Reiner, Heribert PICHT (1995): *Introducción a la terminología.* Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez: Pirámide.

ARRANZ, M. Victoria (1996): «El concepto de sublenguaje en la adquisición de conocimiento a partir de corpora tanto en castellano como en inglés», dins Instituto Cervantes (ed.) (1996) *Estudios computacionales del español y el inglés.* Madrid: Instituto Cervantes.

ASSADI, H., BOURIGAULT, D. (1995): «Classification d'adjectifs extraits d'un corpus pour l'aide à la modélisation de connaissances», dins : *JACT'95* (1995).

ATWELL, E., J. HUGHES, C. SOUTER, (1994): «Amalgam: Automatic Mapping Among Lexico-Grammatical Annotation Models», dins: *The Balancing Act: Combining Symbolic and Statistical Approaches to Language* (1994), Las Cruces, EUA, pàg. 11-21.

AUGER, Pierre, Louis-Jean ROUSSEAU (1987): *Metodologia de la recerca terminològica.* (2a ed.) Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.

AUSTIN, John Langshaw (1990): *Cómo hacer cosas con palabras*. Buenos Aires: Paidós.

ÁVILA NAVARRO, Pedro (1987): *Formulari notarial. Pràctica notarial catalana*. Barcelona: Bosch.

BACH, Carme, Roser SAURÍ, Jordi VIVALDI, M. Teresa CABRÉ (1997): «El Corpus de l'IULA: descripció», *Papers de l'IULA*, sèrie informes, 17. Barcelona. Institut Universitari de Lingüística Aplicada. Universitat Pompeu Fabra.

BADIA i MARGARIT, Antoni M. (1994): *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

BADIA, Antoni M., Carles DUARTE (1992): *Formulari administratiu*. (4a ed.) Barcelona: Curial.

BAKER, Mona (1992): *In Other Words: A Coursebook on Translation*. Londres i Nova York: Routledge.

— (1993): «Corpus linguistics and translation studies: Implications and applications». dins: M. Baker, F. Francis, E. Tognini-Bonelli (ed.) (1993): *Text and technology, in honour of John Sinclair*. Amsterdam i Philadelphia: John Benjamins, pàg. 233-250.

— (1995): «Corpora in Translation Studies: An Overview and Some Suggestions for Future Research». *Target*, 7 (2) (Amsterdam: John Benjamins), pàg. 223-243.

BAKHTIN, Mijail Mijáilovich (1981): *The Dialogic Imagination*. Austin: University of Texas Press.

— (1982): *Estética de la creación verbal*. (2a ed.) Mèxic: Siglo Veintiuno.

BARKEMA, H. (1993) «Idiomacity in English NPs», dins: Aarts, J., P-. De Haan, P.; N. Oostdijk (ed.) (1993): *English language corpora: design, analysis and exploitation*. Amsterdam: Rodopi.

BARLOW, M. (1996a): «Corpora for Theory and Practice». *International Journal of Corpus Linguistics* (Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins), 1.

— (1996b): «Parallel Texts in Language Teaching», dins Botley, S., J. Glass, T. McEnery, A. Wilson (ed.) (1996): *Proceedings of Teaching and Language Corpora 1996*. Technical Paper 9, University Centre for Computer Corpus Research on Language, Lancaster, pàg. 45-56.

BASILI, R., M. PAZIENZA, M., P. VELARDI, (1993): «Acquisition of selection patterns in sublanguages», *Machine Translation* (Dordrecht: Kluwer Academic), 8, pàg. 175-201.

BASSOLS, Margarida (2001): *Les claus de la pragmàtica*. Barcelona: Eumo Editorial.

BATHIA, Vijay K. (1993): *Analysing Genre. Language Use in Professional Settings*. London: Longman.

BATTANER, M. Paz. (2000): «Un corpus para la enseñanza: Corpus PAAU, junio, 1992», dins M. Paz Battaner, Carmen López (ed.) (2000): *VI Jornada de Corpus Lingüístics. Corpus lingüístics i ensenyament de llengües, 1996-1997*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra, Institut Universitari de Lingüística Aplicada.

BAULIES, Jordi, Joan XURIGUERA (1980): *Diccionari terminològic de l'Administració municipal: castellà-català*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

BAYO DELGADO, Joaquín (dir.) (1998): *Lenguaje judicial*. Madrid: Consejo General del Poder Judicial.

BEAUGRANDE, Robert de (1980): *Text, Discourse and Process*. Norwood (NJ): Ablex.

— (1987) : «Special Purpose. Language amb Linguistic Theory», *Unesco. ALSSED-LSD Newsletter* (Copenhagen), vol. 10, núm. 2.



BEAUGRANDE, Robert-Alain de, Wolfgang Ulrich DRESSLER (1981): *Introduction to Text Linguistics*. Londres: Longman.

BEAUPRÉ, M. (1987) «La traduction juridique. Introduction», *Cahiers de droit* (Québec), núm. 28.

BELL, Roger T. (1991): *Translation and Translating: Theory and Practice*. Londres: Longman.

BELLERT, Irena, Paul WEINGARTNER (1982): «On different characteristics of scientific texts as compared with everyday language texts», dins R. Kittredge, J. Lehrberger (ed.) (1982): *Sublanguages: Studies of Language in Restricted Semantics Domain*. Berlin/ New York: de Gruyter.

BERNÁRDEZ, Enrique (1982): *Introducción a la lingüística del texto*. Madrid: Espasa-Calpe.

— (1995): *Teoría y epistemología del texto*. Madrid: Cátedra.

BERRENDONNER, Alain (1987): *Elementos de pragmática lingüística*. Buenos Aires: Gedisa.

BEVILACQUA, Cleci Regina (1999): *Unidades fraseológicas especializadas: estado de la cuestión y perspectivas* [Treball de recerca]. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra: Institut Universitari de Lingüística Aplicada [no publicat].

BIBER, Douglas (1994): «Representativeness in corpus design», *Lingüística Computazionale*, IX-X, (Pisa: Giardini), pàg. 377-408.

BIBER, Douglas, Susan CONRAD, Randi REPPEN (2000): *Corpus linguistics, investigating language structure and use*. Cambridge: Cambridge University Press.

BIBER, D., E. FINEGAN, D. ATKINSON (1994): “ARCHER and its challenges: compiling and exploring a representative corpus of historical English registers”, dins Frie, U., G. Tottie, P. Schneider (ed.) (1994): *Creating and using English language corpora*. Amsterdam: Rodopi, pàg. 1-14.

BLACK, E., R. GARSIDE, G. LEECH, E. EYES, A. McENERY, J. LAFFERTY, D. MAGERMAN, S. ROUKOS (1993): *Statistically-driven computer grammars of English: the IBM/Lancaster approach*. Amsterdam: Rodopi.

BLAIS, E. (1993): «Le phraséologisme. Une hypothèse de travail», *Terminologie nouvelles* (Brussel·les), 10 (des. 1993).

BLANK, Ingeborg (2000) . «Terminology extraction from parallel technical texts», dins: Véronis, Jean (ed.) (2000): *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers, pàg. 237-252.

BONET, Sebastià, Joan SOLÀ (1986): *Sintaxi generativa catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

BORDONS, Glòria, Josep M. CASTELLÀ, Elisabet COSTA (1998): *TXT La lingüística textual aplicada al comentari de textos*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

BORJA ALBI, Anabel (1998): *Estudio descriptivo de la traducción jurídica. Un enfoque discursivo* [Tesi doctoral]. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona.

— (2000): *El texto jurídico inglés y su traducción al español*. Barcelona: Ariel.

— (2002): *Traducción jurídica, económica y administrativa I inglés-español*. Castelló de la Plana: Publicacions de la Universitat Jaume I.

BOSQUE, Ignacio (1989): *Las categorías gramaticales*. Madrid: Síntesis, 1989.

— (ed.) (1990): *Tiempo y aspecto en español*. Madrid: Cátedra.

— (1994) *Gramática del español. I. La oración compuesta*. Madrid: Arco/Libros.

BOSQUE, Ignacio, Violeta DEMONTE (ed.) (1999): *Gramática Descriptiva de la Lengua Española*. Madrid: Espasa Calpe (3 vol.).

BOUAUD, J., B. HABERT, A. NAZARENKO, P. ZWEIGENBAUM (1997): «Regroupement issus de dépendances syntaxiques en corpus: catégorisation et confrontation à deux modélisations conceptuelles», dins *Actes Ingénierie des connaissances*, Roscoff, pàg. 207-223.

BOUSCAREN, C., R. GREENSTEIN, A. CORDAHI (1981): *Les bases du droit anglais. Textes et vocabulaire*. Paris : Ophrys.

BOWERS, Frederick (1989): *Linguistic Aspects of Legislative Expression*. Vancouver: University of British Columbia Press.

BOWKER, Lynne (1996): «Towards a corpus-based approach to terminography», *Terminology. International Journal of theoretical and applied issues in specialized communication* (Amsterdam: John Benjamins), vol. 3, núm. 1.

BRAND, Norman, John O. WHITE (1988): *Legal Writing: The Strategy of Persuasion*. (2a ed.) New York: St. Martin Press .

BRILL, E. (1995): «Transformation-based error-driven learning and natural language processing: A case study in part-of-speech tagging», *Computational Linguistics* (Cambridge: Association for Computational Linguistics), vol. 21, núm. 4, pàg. 543-565.

BROTO, Pilar de (1990): *Apunts de llenguatge jurídic*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia.

— (1991): *Vocabulari bàsic per als jutjats*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia.

BROWN, P. F., S. DELLA PIETRA, V. J. DELLA PIETRA, R.L. MERCER (1991): «Word sense disambiguation using statistical methods», dins *Proceedings of the 29<sup>th</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics*. Berkeley: University of California, pàg. 264-270.

BROWN, Peter F., Jennifer C. LAI, RobertMERCER, Robert L. (1991): «Aligning Sentences in Parallel Corpora», dins *Proceedings of the 29<sup>th</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics*. Berkeley: University of California.

BROWN, P., S. S. LEVINSON (1978) *Politeness. Some universals in language use*. Cambridge: Cambridge University Press.

BROWN, Gillian, George YULE (1983): *Discourse Analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.

BRUCART MARRACO, José María (1984): *La elipsis. Aspectos de la elisión sintáctica en español*. Barcelona: Universidad Autónoma de Barcelona.

— (1999): «La elipsis», dins: Bosque, Ignacio, Violeta Demonte (ed.) (1999): *Gramática Descriptiva de la Lengua Española*. Madrid: Espasa Calpe. 3 vol., pàg. 2787-2863.

BUDIN, Gerhard, Erhard OESER (1995): «Controlled Conceptual Dynamics: From Ordinary Language to Scientific Terminology – and Back», *Terminology Science & Research* (Viena: International Network for Terminology), vol. 6, núm. 2.

BUNGARTEN, Theo (1990): «Lengua común y lenguaje especializado. Aspectos de una teoría del lenguaje especializado», dins: *Actas del Congreso de la Sociedad Española de Lingüística. XX Aniversario* (Tenerife, 2-6 abril 1990), II. Madrid: Greda, pàg. 880-888.

BURGER, Harald (2000): «El concepto de variación en fraseología», dins: Pamies Bertrán, Antonio, Juan de Dios Luque Duran (ed.) (2000): *Trabajos de lexicografía y*

*fraseología contrastivas*. Universidad de Granada: Método Ediciones i Granada Lingvistica, pàg. 105-117.

BURGSCHMIDT, E. i PERKINS, C. (1985): *Phraseologie. Kollokationen-Phraseme-Idiome. Festgabe für Herbert Voil zum 60. Geburtstag*, «EB-Fehlerkartel Englisch Veröffentlichungen» 3/2, Braunschweig.

BURNARD, L. (1995): *Users Reference Guide for the British National Corpus*. Oxford: British National Corpus Consortium, Oxford University Computing Services.

BUSSE, Dietrich. (1994): «La comprensibilitat de les lleis: un problema des del punt de vista lingüístic». *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 22 (des. 1994), pàg. 7-24.

BUSSMAN, Hadumod (ed.) (1996): *Routledge Dictionary of Language and Linguistics*. London i New York: Routledge.

CABALLERO BONALD, Rafael, Eduardo ROCA ROCA (1985): *El lenguaje jurídico. La palabra, el arte y el derecho*. Granada.

CABRÉ, M. Teresa. (1992): *La terminología. La teoria, els mètodes, les aplicacions*. Barcelona: Empúries.

— (1998a): «El discurs especialitzat o la variació funcional determinada per la temàtica: noves perspectives», *Caplletra* (Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat).

— (1998b): «Traducción y terminología: un espacio de encuentro ineludible». Conferència presentada al *II Congreso Latinoamericano de Traducción e Interpretación*, organitzat pel Colegio de Traductores Públicos de la Ciudad de Buenos Aires. Buenos Aires, 23-25 d'abril.

— (1999a): «Elementos para una teoría de la terminología: hacia un paradigma alternativo», dins: Cabré, M. T. *La terminología: representación y comunicación*.

*Elementos para una teoría de base comunicativa y otros artículos*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra, pàg. 69-92.

— (1999b) «Hacia una teoría comunicativa de la terminología: aspectos metodológicos», dins: Cabré, M. T. *La terminología: representación y comunicación. Elementos para una teoría de base comunicativa y otros artículos*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra, pàg. 129-150.

— (2002a): «Textos especializados y unidades de conocimiento: metodología y tipologización», dins García Palacios, J., M. T. Fuentes Morán (ed.) (2002): *Texto, terminología y traducción*. Salamanca: Almar, pàg. 15-36.

— (2002b): «Análisis textual y terminología, factores de activación de la competencia cognitiva en la traducción», dins: Alcina Caudet, Amparo, Silvia Gamero Pérez, (ed.) (2002): *La traducción científico-técnica y la terminología en la sociedad de la información*. Castellón: Publicacions de la Universitat Jaume I, p. 87-105.

CABRÉ, M. Teresa, Rosa ESTOPÀ (2002): «El conocimiento especializado y sus unidades de representación: diversidad cognitiva», *Sendébar*, 13 (Granada: Escuela Universitaria de Traductores e Intérpretes), pàg. 141-153.

— (en premsa): «Unidades de conocimiento especializado, caracterización y tipología», dins Cabré, M. Teresa; Bach, Carme (ed.) *Coneixement, llenguatge i discurs especialitzat*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra i Documenta Universitària. [Sèrie Materials, 5] (en premsa).

CABRÉ, M. Teresa; ESTOPÀ, Rosa; LORENTE, Mercè (1998): «Terminología y fraseología», dins *Actas del V Simposio Iberoamericano de Terminología: Terminología, ciencia y tecnología*. México: Colegio de México i Unión Latina, pàg. 67-81.

CABRÉ, M. Teresa i XIRINACHS, Marta. (1998): «La terminología: el Centre de Terminologia (TERMCAT) i els treballs de la Comissió assessora de llenguatge administratiu», dins *El llenguatge administratiu: mètode i organització. Actes de les II*

*Jornades sobre l'establiment del llenguatge administratiu (Barcelona, setembre-octubre de 1986)*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya.

CALSAMIGLIA, Helena, Amparo TUSÓN (1999): *Las cosas del decir. Manual de análisis del discurso*. Barcelona: Ariel.

CALVO PÉREZ, Julio. «Entrada en diccionarios monolingües y bilingües», dins PAMIES BERTRÁN, Antonio, Juan de Dios LUQUE DURAN (ed.) (2000): *Trabajos de lexicografía y fraseología contrastivas*. Universidad de Granada: Método Ediciones/Granada Lingvistica, pàg. 255-275.

CALVO RAMOS, Luciana (1980): *Introducción al estudio del lenguaje administrativo*. Madrid: Gredos.

— (1983): «Viabilidad de una modernización del lenguaje administrativo español y de otras lenguas peninsulares», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 2, vol. 1. pàg. 21-31.

— (1984): «Algunos caracteres del lenguaje administrativo castellano», dins *Actes del Col·loqui sobre Llengua i Administració*. Barcelona: Escola d'Administració Pública de Catalunya, pàg. 95-106.

— (1995): «Funcionalidad/disfuncionalidad de los lenguajes administrativos», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 23 (jul. 1995), pàg. 9-22.

CALLIOPE (col·lectiu) (1989): *La parole et son traitement automatique*. Paris: Masson.

CÁMARA AGUILERA, Elvira (1999): *Hacia una traducción de calidad. Técnicas de revisión y corrección de errores*. Granada: Grupo Editorial Universitario.

CAMP, Clara [Comissió de Política Lingüística de la Facultat de Dret] (1995): *Vocabulari de dret mercantil català-castellà*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Servei de Llengua Catalana.

— [Comissió de Política Lingüística de la Facultat de Dret] (1995): *Vocabulari de dret civil català-castellà*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Servei de Llengua Catalana.

— [Comissió de Política Lingüística de la Facultat de Dret] (1995): *Vocabulari de dret penal català-castellà*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Servei de Llengua Catalana.

— [Comissió de Política Lingüística de la Facultat de Dret] (1995): *Vocabulari de dret processal català-castellà*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Servei de Llengua Catalana.

CAMPS i GIRALT, Oriol (1998): «Sobre la redacció de disposicions administratives», dins *El llenguatge administratiu: mètode i organització. Actes de les II Jornades sobre l'establiment del llenguatge administratiu (Barcelona, setembre-octubre de 1986)*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya.

CASADO, Manuel (1990): *El castellano actual: usos y normas*. Pamplona: Ediciones de la Universidad de Navarra.

— (1993) *Introducción a la gramática del texto del español*. Madrid: Arco/libros.

CASILLAS, Arantza, Joseba ABAITUA, Raquel MARTÍNEZ (2000): «Recycling Annotated Parallel Corpora for Bilingual Document Composition», dins White, John S. (ed.) (2000): *Envisioning Machine Translation in the Information Future. Proceedings of the 4<sup>th</sup> Conference of the Association for Machine Translation in the Americas, AMTA* (Cuernavaca, México). New York: Springer, pàg. 117-126.

CASSANY, Daniel (1987): *Descriure escriure. Com s'aprèn a escriure*. Barcelona: Empúries.

— (1993): *La cuina de l'escriptura*. (2a ed.) Barcelona: Les Naus d'Empúries.



CASTELLÀ, Josep M. (1992): *De la frase al text*. Barcelona: Empúries.

CASTELLÓN ALCALÁ, Heraclia (1998): «Análisis normativo del lenguaje administrativo», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 30 (des. 1998), pàg. 7-46.

— (2001): *El lenguaje administrativo. Formas y uso*. Granada: La Vela.

CATIZONE, Roberta, Graham RUSSELL, Susan WARWICK (1993): «Deriving translation data from bilingual texts», dins *Proceedings of the First International Acquisition Workshop* (Detroit, 1993), pàg. 1-7.

CHANG, Jason S., Mathis H. CHEN (1997): «An Alignment Method for Noisy Parallel Corpora based on Image Processing Techniques», dins: *Proceedings of the 35<sup>th</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics and 8<sup>th</sup> Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics*. San Francisco, CA: Association for Computational Linguistics, pàg. 297-304.

CHARAUDEAU, Patrick (1995): «Catégories de langue, catégories de discours et contrat de communication», dins: Moirand, S. *et al.* (1995): *Parcours linguistiques de discours spécialisés. Actes du colloque en Sorbonne*. (2a ed.) Berna: Peter Lang, pàg. 315-325.

CHAROLLES, Michel (1978): «Introduction aux problèmes de la cohérence des textes», *Langue Française* (Paris : Larousse), núm. 38 , pàg. 7-42.

— (1994): «Cohesion, coherence et pertinence du discours»: *Travaux de Linguistique. Revue Internationale de linguistique française*, 29 (des. 1994).

CHARROW, Veda R., Myra K. ERHARDT (1986): *Clear and Effective Legal Writing*. Boston/ Toronto: Little, Brown and Co..

CHARROW, Veda, Jo Ann CRANDALL, Robert CHARROW (1982): «Characteristics and Functions of legal Language», dins R. Kittredge i J. Lehrberger (ed.) *Sublanguages: Studies of Language in Restricted Semantics Domain*. Berlin/ New York: de Gruyter, pàg. 175-190.

CHEN, J.N., J. S. CHANG, H. H. SHENG, S. J. KER (1997): «Word Sense Disambiguation using Bilingual Machine Readable Dictionary», *Natural Language Engineering* (Cambridge: Cambridge University Press), 1997 .

CHOMSKY, Noam (1970): *Aspectos de la teoría de la sintaxis*. Madrid: Aguilar.

CHOUEKA, Yaacov; Ehud S. CONLEY i Ido DAGAN (2000): «A comprehensive bilingual word alignment system. Application to disparate languages: Hebrew and English», dins: Véronis, Jean (ed.) *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers, pàg.. 69-96.

CHURCH, K. W. (1993): «Char\_align: a program for aligning parallel texts at the character level», dins *Proceedings of the 31<sup>st</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics* (Columbus, Ohio, 1993), pàg. 1-8.

CHURCH, K. W., W. A. GALE (1991): «Concordances for Parallel Text», dins *Using Corpora: Proceedings of the Eight Annual Conference of the UW Centre for the New OED and Text Research* (Oxford, 1991), pàg. 40-62.

CHURCH, K.W., P. HANKS (1990): «Word association norms, mutual information, and lexicography», *Computational Linguistics*, 16 (2), (Cambridge: Association for Computational Linguistics), pàg. 22-29.

CIASPUSCIO, Guiomar i Inés KUGUEL. «Hacia una tipología del discurso especializado: aspectos teóricos y aplicados», dins: GARCÍA PALACIOS, J. , M. T. FUENTES MORÁN (ed.) (2002): *Texto, terminología y traducción*. Salamanca: Almar, pàg. 37-73.

CIASPUSCIO, G., I. KUGUEL i L. OTAÑI. (en premsa) *Texto especializado y criterios de tipologización. Ponència presentada al VI Simposio Iberoamericano de Terminología* ( La Habana, 1999).

*Cinquanta documents jurídics en català* (1976). Barcelona: Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona.

*Claves para conocerme. Manual de estilo del lenguaje administrativo* (1992). Madrid: Ministerio para las Administraciones Públicas.

COL·LEGI D'ADVOCATS DE BARCELONA(1983): *Vocabulari jurídic: cast.- cat., cat.- cast.* (3a ed.) Barcelona: Pòrtic.

COMES, J. (1982) : *Formulari català de documents notarial i equivalències mètriques de monedes, pesos i mesures.* Barcelona: Barcino.

COMET i CODINA, Robert (1986): «La modernització dels llenguatges administratius europeus», dins *Tradició i modernitat en el llenguatge administratiu. Actes del cicle de conferències sobre Tradició i Modernitat en l'establiment del llenguatge administratiu.* Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració Pública de Catalunya, pàg. 23-46.

— (1988): «La modernització de l'Administració i el seu reflex en l'estil dels documents administratius», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 11 (jul. 1988), pàg. 7-27.

COMISSIÓ ASSESSORA DE LLENGUATGE ADMINISTRATIU. *Actes*, núm. 1-54.

COMISSIÓ DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA DE LA FACULTAT DE DRET (1996): *Vocabulari de dret internacional i dret comunitari europeu.* Barcelona: Universitat de Barcelona. Servei de Llengua Catalana.

COMITÉ ECONÓMICO Y SOCIAL DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS (1995): *Dictamen sobre la "Utilización de un lenguaje sencillo y claro"*. Brusel·les: 5-6 juliol 1995.

COMPANY, Frederic J., Josep M. VILARMAU, Amèlia CERVANTES (1992): *Euro-diccionari*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Ensenyament, Departament de Benestar Social.

CONDAMINES, Anne (1995): «Terminology: New needs, new perspectives», *Terminology. International Journal of Theoretical and Applied Issues in Specialized Communication* (Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins Publishing Company), vol. 2, núm. 2.

CONDAMINES, Anne i Josette REBEYROLLE (1997): «Point de vue en langue spécialisée». *Meta* (número spécial: lexicologie et terminologie) (Université de Montréal. Département de Linguistique), vol. 42, núm. 1 (març de 1997).

CONGOST, Nereida (1994): *Problemas de la traducción técnica. Los textos médicos en inglés*. Alacant: Universitat d'Alacant.

CONLEY, J. M. i O'BARR, W. M. (1998): *Just words: Law, Language, and Power*. Chicago: University of Chicago Press.

CORNU, Gérard (1990a) : *Vocabulaire juridique*. (2a ed.) París: PUF.

— (1990b) *Linguistique juridique*. París: Montchrestien.

CORPAS PASTOR, Gloria (1997a) «La traducción automática de textos jurídicos: ¿sueño o realidad? », dins San Ginés Aguilar, Pedro i Emilio Ortega Arjonilla (ed.) (1997 [1996]): *Introducción a la traducción jurídica y jurada (inglés-español): orientaciones metodológicas apara la realización de traducciones juraqdas y de documentos jurídicos*. Granada: Comares, pàg. 123-147.

— (1997b): *Manual de fraseología española*. Madrid: Gredos.

- (1998): «Criterios generales de clasificación del universo fraseológico de las lenguas, con ejemplos en español y en inglés», dins: Alvar Ezquerro, Manuel, Gloria Corpas Pastor (coord.) (1998): *Diccionarios, frases, palabras*. Málaga: Universidad de Málaga, pàg. 157-187.
- (ed.) (2000): *Las Lenguas de Europa. Estudios de fraseología, fraseografía y traducción*. Granada: Comares.
- (2001): «Compilación de un corpus ad hoc para la enseñanza de la traducción inversa especializada», *TRANS. Revista de traductología*, 5 (Málaga: Área de Lingüística aplicada a la traducción e interpretación de la Universidad de Málaga), pàg. 155-184.
- (2002a): «Traducir con corpus: de la teoría a la práctica», dins: García Palacios, J., M. T. Fuentes (ed.), pàg. 189-226.
- (2002b): «Utilización de corpus multilingües en traducción: introducción al tipologizador textual automático para textos jurídicos », dins: Gamero, Silvia, Amparo Alcina (ed.) (2002): *La Traducción científico-técnica y la terminología en la sociedad de la información*. Castelló de la Plana: Publicacions de la Universitat Jaume I, pàg. 155-162.
- (2003): *Diez años de investigación en fraseología. Análisis sintáctico-semánticos, contrastivos y traductológicos*. Madrid: Iberoamericana.
- (ed.) (2003): *Recursos documentales y tecnológicos para la traducción del discurso jurídico (español, alemán, italiano, árabe)*. Granada: Comares.
- COSERIU, E. (1978) *Teoría del lenguaje y lingüística general*. Madrid: Gredos, 3ª ed.
- COTTERYLL, Janet (ed.) (2004): *Language in the Legal Process*. Hampshire i New York: Palgrave Macmillan.

CRYSTAL, David (1997a): *A Dictionary of Linguistics and Phonetics*. (4a ed.)  
Massachusetts: Blackwell Publishers.

— (1997b): *The Cambridge Encyclopedia of Language*. Cambridge: Cambridge  
University Press.

CRYSTAL, David i Derek DAVY (1969): *Investigating English Style*. Bloomington:  
Indiana University Press.

CUENCA, Maria Josep (1991): *L'oració composta (II): la subordinació*. València:  
Universitat de València.

— (1996): *Sintaxi fonamental*. Barcelona: Empúries.

DAGAN, I., K. W. CHURCH (1994) «Termight: identifying and translating technical  
terminology», dins *Proceedings of the 4<sup>th</sup> Conference on Applied Natural Language  
Processing (ANLP'94)*. Stuttgart: University of Stuttgart, pàg. 34-40.

— (1997): «Termight: coordinating humans and machines in bilingual terminology  
acquisition», *Machine Translation* (Dordrecht: Kluwer Academic), vol. 12, núm. 1/2,  
pàg. 89-107.

DAGAN, I., K.W. CHURCH, W.A. GALE (1993): «Robust Bilingual Word Alignment  
for Machine-Aided Translation», dins *Proceedings of the Workshop on Very Large  
Corpora: Academic and Industrial Perspectives*, Columbus, Ohio, pàg. 1-8.

DAILLE, B., E. GAUSSIER, J. M. LANGE (1994) : «Towards Automatic Extraction of  
Monolingual and Bilingual Terminology», dins *Proceedings of the 15<sup>th</sup> International  
Conference on Computational Linguistics*, Kyoto, Japan, pàg. 515-521.

DANE, Francis C. (1997) : *Mètodes de recerca*. Barcelona: Edicions de la Universitat  
Oberta de Catalunya/ Proa.

DANIELSSON, P., D. RIDINGS. (1996): *PEDANT. Parallel texts in Göteborg*. Göteborg: Göteborgs universitet. Sprakbanken. Institutionen för svenska spraket.

D'AMBRA, Maurizio (1993): *Las nuevas técnicas de comunicación*. Barcelona: De Vecchi.

DE BESSÉ, B. (1988) : «La définition terminologique». A: Chaurand, J., F. Mazire (ed.) (1988): *La Définition. Actes du colloque la définition*, Paris, 18-19 novembre 1988. Paris: Larousse, pàg. 252-262.

DE BROTO i RIBAS, Pilar (1990): *Apunts de llenguatge jurídic*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia. Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia.

— (1991): *Vocabulari bàsic per als jutjats*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia.

DGLC = Pompeu Fabra (1932): *Diccionari general de la llengua catalana*. Barcelona: Llibreria Catalònia.

DE YZAGUIRRE, Lluís (1996): «Ingeniería lingüística y terminología», *Terminómetro. Monográfico: La terminología en España*. París: Unión Latina- IULA, pàg. 69-71.

— (2000): «Validador de traduccions, una eina de paral·lelització» [comunicació presentada a les *Jornades del Centre de Referència en Enginyeria Lingüística (CREL)*], IEC (Barcelona, 4-5 d'abril de 2000).

DE YZAGUIRRE, Lluís, Anna MATAMALA «El paquet LIC de lematització, categorització i desambiguació», dins *Papers de l'IULA. Sèrie Informes*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra.

DE YZAGUIRRE, Lluís, Anna MATAMALA, M. Teresa CABRÉ (2001): «El lematitzador "PALIC" del IULA (UPF)», dins *Trabajos en lingüística aplicada* (2001) Barcelona: AESLA.

DE YZAGUIRRE, LI., A. MATAMALA, C. BACH, N. CASTILLO, E. USTRELL (2001): «AMBILIC, el desambiguador lingüístic del corpus del IULA (UPF)». *Trabajos en lingüística aplicada* (2001) Barcelona, AESLA.

DE YZAGUIRRE Lluís, Marta RIBAS, Jordi VIVALDI, i M. Teresa CABRÉ (2000): «Alineación automática de traducciones: descripción y usos en los ámbitos de la profesión, de la docencia y de la investigación traductológica», dins *Actas de los IV Encuentros Internacionales de Traducción* (Universidad de Alcalá. Alcalá de Henares, 17-18 febr.).

— (2000): «Some Technical Aspects about Aligning Near Languages», dins: Gabrilidou, M. *et al.* (ed.) (2000): *Second International Conference on Language Resources and Evaluation. Proceedings*, vol. I, Atenes: National Technical University of Athens Press, pàg. 545-548.

DE YZAGUIRRE, LI., E. CLUA, O. FARRIOLS (2000) “Les corpus oraux et l’enseignement de la langue”, dins *Actes de GLAT 2000, Multilingual Communication and Interactivity: The Word and Beyond*, 11-13 juliol. Brest: École Nationale Supérieure des Télécommunications de Bretagne, pàg. 191-199.

DE YZAGUIRRE, LI., C. TEBÉ, A. ALONSO, R. FOLGUERÀ (2002): «L’anàlisi lexicomètrica dels textos especialitzats: un terreny d’inserció entre terminologia, documentació i traducció», dins *Actes de la I Jornada sobre Terminologia i Serveis Lingüístics* (Barcelona, 18 de maig de 2001). Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra, pàg. 151-161.

DE YZAGUIRRE, Lluís, Sergi TORNER, Anna MATAMALA (2001): «El tratamiento automático de las ambigüedades segmentales del castellano», dins *Trabajos en lingüística aplicada*. Barcelona: AESLA.

DE YZAGUIRRE, LI., J. VIVALDI, T. BADIA, T., M. PUJOL, T. TUELLS, M.T. CABRÉ (1998): «IULA's LSP Multilingual Corpus: compilation and processing» [comunicació presentada a la conferència d'ELRA, Granada, maig 1998].



DEBILI, F., E. SAMMOUDA (1992) : «Appariement des Phrases de Textes Bilingues», dins *Proceedings of the 14<sup>th</sup> International Conference on Computational Linguistics (COLING'92)* (Nantes, France, 1992), pàg. 517-538.

DECESARIS, Janet, Victòria ALSINA (ed.) (2001): *Estudis de lexicografia 1999-2000. I Jornada de Lexicografia (3 de desembre de 1999). II Jornada de Lexicografia (24 de novembre de 2000)*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada. Universitat Pompeu Fabra.

DEL ARCO TORRES, Miguel Ángel, Manuel PONS GONZÁLEZ (1984): *Diccionario de Derecho Civil*. Pamplona: Aranzadi.

DELISLE, Jean (1984): *L'analyse du discours comme méthode de traduction. Théorie et pratique*. Ottawa: Editions de l'Université d'Ottawa.

DESANTES-GUANter, José María; LÓPEZ YEPES, José (1996): *Teoría y técnica de la investigación científica*. Madrid: Síntesis.

*Diccionari jurídic català* (1992). (2<sup>a</sup> ed.) Barcelona: Col·legi d'Advocats de Barcelona, Enciclopèdia Catalana,.

*Diccionari Manual Castellano-Catalán Català-Castellà VOX* (1998). Barcelona: Biblograf, 1998.

*Diccionario Espasa Jurídico* (2001). Madrid: Fundació Tomás Moro/ Espasa-Calpe.

DICK, Robert C. (1985) *Legal Drafting*. (2a ed.) Toronto/ Calgary/ Vancouver: Carswell.

DICKERSON, Reed (1986): *The Fundamentals of Legal Drafting*. (2a ed.) Boston/ Toronto: Little Brown and Co.

DIDIER, Emmanuel (1990): *Langues et langages du droit*. Montréal: Wilson & Lafleur.

DIEC = Institut d'Estudis Catalans (1995): *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona/ Palma de Mallorca/ València: Edicions 3 i 4 / Edicions 62 / Editorial Moll / Enciclopèdia Catalana/ Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

DÍEZ- PICAZO, Luis (1987): *Experiencias jurídicas y teoría del derecho*. (2a ed.) Barcelona: Ariel.

DIYKSTRA, Gail (1987): «What is plain language? Canadian Law Information Council», dins *II Ciclo sobre Administración y Lenguaje*. Instituto Nacional de la Administración Pública. Madrid.

DOMÈNECH, Meritxell (1998): *Unitats de coneixement i textos especialitzats: primera proposta d'anàlisi* [treball de recerca]. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra: Institut Universitari de Lingüística Aplicada [no publicat].

DOMÍNGUEZ GARCÍA, M. Noemí (2000): *El Lenguaje jurídico-político: la Constitución española de 1978*. Santa Cruz de Tenerife: La Página.

DOSTIE, Gaétane, Igor A. MEL'ČUK, Alain POLGUÈRE (1992): «Méthodologie d'élaboration des entrées lexicales du Dictionnaire Explicatif et Combinatoire (reprocher, reproche et irréprochable)», *International Journal of Lexicography*, vol. 5, núm. 3, pàg. 165-198.

DRASKAU, Jennifer (1983): «Is there a Scientific-Technical Register? », *Unesco ALSED-LSP Newsletter* (Copenhagen), vol. 6, núm. 2 (17) (nov. 1983).

DUARTE, Carles (1983): «La tradició del llenguatge administratiu català: dues notes pràctiques». *Llengua i Administració*, núm. 9 (des. 1983) (Barcelona: Direcció General de Política Lingüística, Escola d'Administració Pública de Catalunya), pàg. 5.

- (1984a): «Els problemes del llenguatge administratiu català», *Serra d'Or* (Montserrat: Monestir de Montserrat), núm. 294 (març 1984), pàg. 11-12.
- (1984b): «Els nivells d'influència castellana en el llenguatge administratiu català», *Llengua i Administració* (abril 1984) (Barcelona: Direcció General de Política Lingüística, Escola d'Administració Pública de Catalunya), pàg. 8.
- (1984c): «Criteris per a la traducció administrativa entre el català i el castellà», *Llengua i Administració* (juny 1984) (Barcelona: Direcció General de Política Lingüística, Escola d'Administració Pública de Catalunya), pàg. 5.
- (1985a): *Curs de llenguatge administratiu català* (4<sup>a</sup> ed.) Barcelona: Teide.
- (1985b): *El vocabulari jurídic del Llibre dels Costums de Tortosa*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya.
- (1985c): «Introducció a la traducció administrativa entre el català i el castellà», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 5 (juny 1985), pàg. 33-53.
- (1986a): *Terminologia administrativa. Fraseologia administrativa*. [Dossier mecanografiat dels cursos de llenguatge administratiu]. [Barcelona]: [Escola d'Administració Pública de Catalunya].
- (1986b): *Llengua i administració. Estudis sobre la llengua, el dret i l'administració. II Congrés Internacional de la Llengua Catalana*. Barcelona: Edicions de la Magrana.
- (1986c): «Simplificació de la documentació administrativa», *Llengua i Administració*, núm. 24 (agost-set. 1986) (Barcelona: Direcció General de Política Lingüística, Escola d'Administració Pública de Catalunya).
- (1986d): «L'aprofitament de la documentació històrica en l'establiment del llenguatge administratiu català modern», dins: Duarte, C. i Alamany R. (ed.) (1986): *Tradició i modernitat en el llenguatge administratiu. Actes del Cicle de conferències*

*sobre Tradició i Modernitat en l'establiment del llenguatge administratiu*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya, pàg. 11-21.

— (1988): «La traducció administrativa avui: mètodes i problemes», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 11 (juliol 1988), pàg. 77-89.

— (1989): «La traducció juridico-administrativa avui a Catalunya», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 13 (des. 1989), pàg. 61-70.

— (1990): «Els llenguatges d'especialitat», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 14, (jul. 1990), pàg. 93-109.

— (1992): «La modernització del llenguatge administratiu castellà», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 17 (jul. 1992.), pàg. 269-270.

— (1993a): «El llenguatge administratiu i jurídic», *Llengua i Administració*. Barcelona: Columna, pàg. 65-69.

— (1993b): «Introducció a la traducció jurídica i administrativa», *Llengua i Administració*. Barcelona: Columna, pàg. 89-111.

DUARTE, Carles, Raimon ALAMANY (1984): *L'establiment del llenguatge administratiu. Actes de les Jornades sobre l'establiment del llenguatge administratiu català*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya.

DUARTE, Carles, Àlex ALSINA, Segimon SIBINA (1993). *Manual de llenguatge administratiu* (3a ed.) Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya.

DUARTE, Carles, Pilar de BROTO (1992): *Introducció al llenguatge jurídic* (3a ed.) Barcelona: Generalitat de Catalunya. Direcció General de Relacions amb l'Administració de Justícia. Escola d'Administració Pública de Catalunya.

DUARTE, Carles, Anna MARTÍNEZ (1995): *El lenguaje jurídico*. Buenos Aires: A-Z Editora.

D'AMBRA, Maurizio (1993): *Las nuevas técnicas de comunicación*. Barcelona: De Vecchi.

EAGLESON, Robert D. (1990): *Writing in Plain English*. Canberra: Australian Government Publishing Service.

EBELING, J. (1998): «Contrastive linguistics, translation, and parallel corpora». *Meta*, (Université de Montréal. Département de Linguistique), vol. 43, núm.4 , pàg. 602-615.

*El llenguatge administratiu: mètode i organització. Actes de les II Jornades sobre l'Establiment del Llenguatge Administratiu (Barcelona, set.-oct. 1986)*. (1988) Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya.

ELAMANE, Abderrahim (1996): «Problemas particulares de la traducción entre parejas de lenguas cercanas y parejas de lenguas de origen diferente», dins *I Congrés Internacional sobre traducció. Vol. I. Actes (abril 1992)* (1996). Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona.

ESPINAL, M. Teresa, M. Teresa CABRÉ, Joan FONTCUBERTA (1989): «La formació lingüística de traductors i intèrprets en contextos bilingües», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), 13 (des. 1989).

ESTOPÀ, Rosa (1999): *Extracció de terminologia: elements per a la construcció d'un SEACUSE (Sistema d'Extracció Automàtica de Candidats a Unitats de Significació*

*Especialitzada*) [tesi doctoral]. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra, Institut Universitari de Lingüística Aplicada.

ESTOPÀ, Rosa, Cristina GELPÍ (1996): «Els termes a través dels reculls lèxics», *ARTICLES de Didàctica de la Llengua i de la Literatura* (Barcelona: Serveis Pedagògics), núm. 9 (jul. 1996), pàg. 71-82.

ÉTIEMBLE, René (1980): *Parlez-vous français?* París: Gallimard.

FABER, Dorrit, Karen M. LAURIDSDEN (1991): «The compilation of a Danish-English-French corpus in contract law», dins: Johansson, S., A.-B. Stenström (ed.) (1991): *English computer corpora: Selected papers and research guide*. Berlin/ New York: Mouton de Gruyter, pàg. 235-243.

FABRA, Pompeu (1933): *Gramàtica catalana*. (7<sup>a</sup> ed.) Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

— (1954-56): *Converses filològiques*. Barcelona: Barcino (2 vol.).

— (1986): *Gramàtica catalana*. (12<sup>a</sup> ed.) Barcelona: Teide.

FAYOS i MOLET, Anna. (2003): «El Pla d'ús del català a les oficines judicials», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), 39 (set. 2003), pàg. 165-171.

FAWCETT, Peter (1987): *Translation and Language: Linguistic Theories Explained*. Manchester: St Jerome.

FELIU, Judit, Jordi VIVALDI, M. Teresa CABRÉ (2002): «Towards an Ontology for a Human Genome Knowledge Base», dins: *LREC2002. Third International Conference on Language Resources and Evaluation. Proceedings* (Las Palmas de Gran Canaria, maig 2002), pàg. 1885-1890.

FERIA GONZÁLEZ, Manuel C. (ed.) (1999): *Traducir para la justicia*. Granada: Comares.

FERNÁNDEZ, Tomás Ramón, Ricardo ALONSO GARCÍA, Jesús PRIETO DE PEDRO, José SUAY RINCÓN (1991): *Documentos de derecho administrativo*. Madrid: Civitas.

FERNÁNDEZ LAGUNILLA, Marina (1999): «Las construcciones de gerundio», dins: BOSQUE, Ignacio, Violeta DEMONTE (ed.) (1999): *Gramática Descriptiva de la Lengua Española*. Madrid: Espasa Calpe (3 vol.), pàg. 3443-3503.

FERNÁNDEZ LEBORANS, María Jesús (1995): «Sobre construcciones absolutas», *Revista Española de Lingüística* (Madrid) vol. 25, núm. 2, pàg. 365-395.

FERNÁNDEZ RAMÍREZ, Salvador (1986a) *Gramática española 3.1. El nombre*. Madrid: Arco/Libros.

— (1986b): *Gramática española. 4. El verbo y la oración*. Madrid: Arco/Libros.

— (1987): *Gramática española. 3.2. El pronombre*. Madrid: Arco/Libros.

FERNÁNDEZ SUÁREZ, Ramón L., Isidro ALMENDÁREZ LÓPEZ (1994): *A guide to Legal English*. Madrid: Síntesis.

FERRATER, Gabriel (1981): *Sobre el llenguatge*. Barcelona: Quaderns Crema.

FERRO RUIBAL, Xesús (ed.) (1998): *Actas do I Coloquio Galego de Fraseoloxia* (Santiago de Compostela 15-18 de setembro de 1997). Publicacións do Centro de Investigación Lingüísticas e Literarias Ramón Piñeiro, Xunta de Galicia.

FLEISCHER, W. (1997): *Phraseologie der Deutschen Gegenwartssprache*, 2<sup>a</sup> ed. Tübingen : Max Niemeyer Verlag.

FLESCHE, Rudolf (1981): *How to Write Plain English: A Book for Lawyers and Consumers*. New York: Harper and Row.

FLESCHE, Rudolf, Abraham H. LASS (1989): *A New Guide to Better Writing*. New York: Warner Bross.

FLUHR, Christian, Frédérique BISSON, Faïza ELKATEB (2000): «Parallel text alignment using crosslingual information retrieval techniques», dins: Véronis, Jean (ed.) (2000) *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers, pàg. 187-200.

FONTCOBERTA i GEL, Joan (1982): «La traducció i el contacte de llengües. Algunes consideracions», *Quaderns de traducció i interpretació*, 1 (Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona) pàg. 29-37.

FORGAS BERDET, Esther (2001): «La pragmàtica comunicativa e intercultural en los diccionarios bilingües», dins: DeCesaris, Janet, Victòria Alsina (ed.) (2001). *Estudis de lexicografia 1999-2000. I Jornada de Lexicografia (3 de desembre de 1999). II Jornada de Lexicografia (24 de novembre de 2000)*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada. Universitat Pompeu Fabra, pàg. 137-157.

*Formulari jurídic* (1997). Barcelona: Consell dels Il·lustres Col·legis de Procuradors de Catalunya.

*Formulari jurídic* (2002). Barcelona: Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya, Comissió de Normalització Lingüística.

FOSTER, G. F., P. ISABELLE, P. PLAMONDON (1997): «Target-text mediated interactive machine translation», *Machine Translation* (Dordrecht: Kluwer Academic), vol. 12, núm. 1-2, pàg. 175-194.

FOUGÈRE, Louis (1985): «La modernisation du langage juridique», dins : *La langue française et le droit*. Études et Documents, núm. 56. Conseil d'Etat 1984-85, pàg. 121-128.



FRANKENTHALER, Marilyn R., Sofía ZÄHLER (1984): «Las características del lenguaje jurídico: en el ámbito legal», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), 3 (abril 1984), pàg. 77-90.

FRANQUESA, Ester, Ariadna PUIGGENÉ, (1991): «Tipos de profesionales con necesidades terminológicas y modalidades de formación en terminología», dins: *La enseñanza de la terminología. Actas del coloquio iberoamericano sobre enseñanza de la terminología*. Granada: Universidad de Granada, juny, pàg. 135-146.

FRANZONI, A. (1996): «La equivalencia funcional en la traducción jurídica», *Voces*, 20, pàg. 2-13.

FUENTES RODRÍGUEZ, Catalina (1996): *Aproximación a la estructura del texto*. Málaga: Librería Ágora.

— (2000): *Lingüística pragmática y análisis del discurso*. Madrid: Arco Libros.

FUCHS, Catherine *et al.* (1993) : *Linguistique et Traitement Automatique des Langues*. Paris: Hachette Livre.

FUENTES, C. (1996) *Aproximación a la estructura del texto*. Málaga: Ágora.

FUNG, P. (1995): «A pattern matching method for finding noun and proper noun translation from noisy parallel corpora», dins: *Proceedings of the 33<sup>rd</sup> Annual Conference of the Association for Computational Linguistics* (Boston, MA, 1995), pàg. 233-236.

FUNG, P., K. W. CHURCH (1994) «K-vec: A new approach for aligning parallel texts», dins: *Proceedings of the 15<sup>th</sup> International Conference on Computational Linguistics (COLING'94)* (Kyoto, Taiwan, 1994), pàg. 1096-1102.

FUNG, P., K. R. McKEOWN (1994): «Aligning Noisy Parallel Corpora across Language Groups: Word Pair Feature Matching by Dynamic Time Warping», dins:

*Proceedings of the Conference of the Association for Machine Translation in the Americas* (Columbia, MD, 1994), pàg. 81-88.

— (1997): «A Technical Word and Term Translation Aid Using Noisy Parallel Corpora Across Language Corpus», *Machine Translation* (Dordrecht: Kluwer Academic), vol. 17, núm. 1/2, pàg. 53-87.

GALE, William, Kenneth W. CHURCH (1991a): «A program for aligning sentences in bilingual corpora», a: *Proceedings ACL*. Berkeley, pàg. 177-184.

— (1991b): «Identifying word correspondences in parallel texts», dins: *Proceedings of the DARPA SNL Workshop*, pàg. 152-157.

— (1991c): «A Program for Aligning Sentences in Bilingual Corpora», dins: *Proceedings of the 29<sup>th</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics*. Berkeley, CA: University of California, pàg. 177-184.

— (1993): «A program for aligning sentences in bilingual corpora», *Computational Linguistics* (Cambridge: Association for Computational Linguistics), 19, 1, pàg. 75-102.

GALE, W.A., K. W. CHURCH, D. YAROWSKY (1992): «Using Bilingual Materials to Develop Word Sense Disambiguation Methods», dins: *Proceedings of the 4<sup>th</sup> International Conference on Theoretical and Methodological Issues in Machine Translation (TMI-92)* (Montréal, Canada, 1992), pàg. 101-112.

GALIANA SAURA, Ángeles (1999): «La incidència de la tècnica legislativa en el llenguatge jurídic», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 31 (set. 1999), pàg. 11-31.

GAMERO PÉREZ, Silvia (2001): *La traducción de textos técnicos*. Barcelona: Ariel.

GARCÍA CANCELA, Xerman, Carlos Luis DÍAZ ABRAIRA (1991): *Manual de linguaxe administrativa*. Santiago de Compostela. Escola Galega de Administración Pública.

GARCÍA IZQUIERDO, Isabel (1999): *Contraste lingüístico y traducción. La traducción de los géneros textuales* [23], València: LYNX, Centro de Estudios de Comunicación Interlingüística e Intercultural, Universitat de València.

GARNER, Bryan A. (1991): *The Elements of Legal Style*. Oxford: Oxford University Press.

GARSDIE, R.; HUTCHINSON, J.; LEECH, G.; McENERY, A. M.; OAKES, M. P. (1994): «The exploitation of parallel corpora in projects ET10/63 i CRATER», dins: Jones, D. B. (ed.) *New Methods in Language Processing*, UMIST, pàg. 108-115.

GARSDIE, R., G. LEECH, T. McENERY (ed.) (1997): *Corpus Annotation. Linguistic Information from Computer Text Corpora*. Londres/ Nova York: Longman.

GARZA, Beatriz, Violeta DEMONTE (ed.) (1990): *Estudios Lingüísticos de España y México*. México: El Colegio de México/ UNAM.

GAUSSIÉ, Éric (1998): «Flow Network Models for Word Alignment and Terminology Extraction from Bilingual Corpora», dins: *Proceedings of the joint 17<sup>th</sup> International Conference on Computational Linguistics (COLING'98) and 36<sup>th</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics (ACL'98)* (Montréal, Canada), pàg. 444-450.

GAUSSIÉ, Éric, David HULL, Salah AÏT-MOKTAR (2000): «Term alignment in use», dins : Véronis, Jean (ed.) (2000): *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers, pàg. 253-274.

GAUSSIÉ, E., J. M. LANGÉ (1995): «Modèles statistiques pour l'extraction de lexiques bilingues», dins : *Traitement Automatique des Langues* (París : Association pour le traitement automatique des langues), vol. 36, núm. 1-2, pàg. 133-155.

GELBUCK, Alexander F. (ed.) (2000): *International Conference CICLing-2000. Proceedings February 13-19, 2000*. México D.F.: Centro de Investigación en Computación. Instituto Politécnico Nacional.

GELLERSTAM, Martin (1996): «Translation as a source for cross-linguistic studies», dins: Aijmer, K., B. Altenberg i M. Johansson (ed.) (1996): *Languages in contrast. Papers from a Symposium on Text-based Cross-linguistic Studies* (2a ed.) Lund: Lund University Press, pàg. 53-62.

GÉMAR, Jean-Claude (1980): «Le traducteur et la documentation juridique», *Meta*(Université de Montréal. Département de Linguistique), vol. 25, núm.1, pàg. 134-151.

— (1981): «Réflexions sur le langage du droit: problèmes de langue et de style», *Meta* (Université de Montréal. Département de Linguistique), vol. 26, núm. 4, pàg. 338-349.

— (1988): «La traduction juridique: art ou technique d'interprétation? », *Meta* (Université de Montréal. Département de Linguistique), vol. 33, núm. 2, pàg. 305-319.

— (1991): «Terminologie, langue et discours juridique. Sens et signification du langage du droit», *Meta* (Université de Montréal. Département de Linguistique), vol. 36, núm. 1, pàg. 275-283.

— (1995): *Traduire ou l'art d'interpréter. Langue, droit et société: éléments de jurilinguistique*. Tome 2: Application. Quebec: Presses de l'Université du Québec.

— (2001): «La traduction juridique ou le double défi: droit et (ou) langue?», dins : Chabás, José, Madeleine Cases, Rolf Gaser (ed.) (2001), dins : *Proceedings. 1<sup>st</sup> International Conference on Specialized Translation (2-4 March 2000)*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE CULTURA (1989): *Per la normalització lingüística a Catalunya* (8<sup>a</sup> ed.). Barcelona: Generalitat de Catalunya.

GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA (1990): *El català a l'Administració de justícia*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

GENERALITAT VALENCIANA (1993): *Vocabulari de dret*. Colomar, València: Conselleria d'Educació i Ciència.

GEORGIN, René (1979): *Le code du bon langage. Le langage de l'administration et des affaires* (9a ed.). París : Les éditions ESF.

GILI GAYA, Samuel (1980): *Curso superior de sintaxis española* (13ª ed.): Barcelona: Bibliograf.

GINEBRA, Jordi, Anna MONTSERRAT (1999): *Diccionari d'ús dels verbs catalans*. Barcelona: Edicions 62.

GLÄSSER, R. (1993): «A Multi-level Model for a Typology of LSP Genres», *Fachprache. International Journal of LSP*, 15 (Viena: Braumüller), 1-2/1993.

GÓMEZ TORREGO, Leonardo (1993): *Manual del español correcto II. Morfología y sintaxis* (4a ed.). Madrid: Arco Libros.

GONZÁLEZ NAVARRO, Francisco (1992): *A linguaxe do poder*. Santiago: Escola Galega de Administración Pública.

GOUADEC, D. (1994): «Nature et traitement des entités phraséologiques», dins : *Terminologie et Phraseologie: Acteurs et aménageurs*. Paris : La maison du dictionnaire.

GREENSTEIN, Rosalind (any ?) «Sur la traduction juridique», a: *Traduire*, núm. 171 [Société Française des Traducteurs], p. 21-33.

GREFENSTETTE, G. (1994): «Corpus-derived first, second and third order affinities», dins: *EURALEX*, Amsterdam, 1994.

GRETEL (1989): *Curso de técnica legislativa*. Madrid: Centro de Estudios Constitucionales.

— (1995): *La redacció de les lleis*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya.

GIBBONS, John (ed.) (1994): *Language and the Law*. London/ New York: Longman.

GOLDSTEIN, Tom, Jethro K. LIEBERMAN (1991): *The Lawyer's Guide to Writing Well*. Berkeley (CA): University of California Press.

GÓMEZ TORREGO, Leonardo (1993): *Manual de español correcto II. Morfología y sintaxis* (4a ed.). Madrid: Arco Libros.

GOODRICH, Peter (1990): *Legal Discourse. Studies in Linguistics, Rhetoric and Legal Analysis*. Hong Kong: MacMillan.

GRISHMAN, R. «Iterative alignment of syntactic structures for bilingual corpus», dins: *Proceedings of the Second Annual Workshop on Very Large Corpora* (Kyoto, Japan, 1994), pàg. 57-68.

GRISHMAN, R., J. STERLING (1994): «Generalizing automatically generated selectional patterns», dins: *COLING'94* (Kyoto, 1994), tm. 3, pàg. 742-747.

GROFFIER, Ethel (1990): «La langue du droit», *Meta* (Université de Montréal. Département de Linguistique et de Philologie), vol. 35, núm. 2, pàg. 314-331.

GROFFIER, E. i D. REED (1990): *La lexicographie juridique*. Québec.

GUTIÉRREZ ORDÓÑEZ, Salvador (1997): *La oración y sus funciones*. Madrid: Arco/ Libros.

HABERT, Benoît, Adeline NAZARENKO, André SALEM (1997): *La linguistique de corpus*. Paris: Armand Colin, pàg. 135-140.

HABERT, Benoit, Elie NALLEAU, Adeline NAZARENKO (1995): «Symbolic word classification for medium size corpora», dins: *Proceedings. Fourth Conference on Applied Natural Language*.

HAENSCH, Günther (1983): «Les llengües d'especialitat o tecnolectes», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 1 (juny 1983), pàg. 9-16.

— (1982): «Aspectos prácticos de la elaboración de diccionarios», dins: Haensch, Günter; Lothar Wolf, Stefan ettinger, Reinold Werner. *La lexicografía. De la lingüística teórica a la lexicografía práctica*. Madrid: Gredos, pàg. 395-534.

HAENSCH, Günter; WOLF, Lothar; ETTINGER, Stefan; WERNER, Reinhold (1982) *La lexicografía. De la lingüística teórica a la lexicografía práctica*. Madrid: Gredos.

HALLEBEEK, Jos (1998): «Sintaxis y uso del gerundio en español actual», *Lingüística Española Actual* (Madrid) XX.2, pàg. 175-213.

HALLIDAY, Michael Alexander Kirkwood (1982): *El lenguaje como semiótica social*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica.

HALLIDAY, Michael Alexander Kirkwood (1978): *Language as Social Semiotic: The social interpretation of language and meaning*. Londres: Edward Arnold.

HALLIDAY, Michael Alexander Kirkwood, Ruqaiya HASAN (1989): *Language, Context and Text: Aspects of Language in a Social-Semiotic Perspective*. Oxford: Oxford University Press.

HART, H. L. A. (1994): «El cielo de los conceptos de Ihering y la jurisprudencia analítica moderna», dins: Casanovas, P. , J. J. Moreno (ed.) (1994): *El ámbito de lo jurídico. Lecturas de pensamiento jurídico contemporáneo*. Barcelona: Crítica.

HARTMANN, R.R.K. (1985) «Contrastive text analysis and the search for equivalence in the bilingual dictionary», dins: Hyldgaard-Jensen K., A. Zettersten (ed.) (1985) *Symposium on Lexicography II. Proceedings of the Second International Symposium on Lexicography* (Copenhagen, 1984) (-Lexicographica. Series Maior 5). Tübingen: Niemeyer, pàg. 121-132.

HARTMANN, R. R. K. (1980): *Contrastive Textology. Comparative Discourse Analysis in Applied Linguistics* (Studies in Descriptive Linguistics 5). Heidelberg: J. Gross.

— (1994): «The Use of Parallel Text Corpora in the Generation of Translation Equivalents for Bilingual Lexicography», dins: *Proceedings of EURALEX'94*. Amsterdam: Vrije Universiteit, pàg. 291-297.

HARUNO, M., T. YAMAZAKI (1996): «High-performance bilingual text alignment using statistical and dictionary information», dins: *Proceedings of the 34<sup>th</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics (ACL'96)* (Santa Cruz, California), pàg. 131-138.

— (1997): «High-performance bilingual text alignment using statistical and dictionary information», *Journal of Natural Language Engineering*, 3 (1), pàg. 1-14.

HASSELGÅRD, H., S. K. A. JOHANSSON, C. FABRICIUS-HANSEN (ed.) (2002): *Information Structure in a Cross-Linguistic Perspective*. Amsterdam: Rodopi, 2002.

HATIM, Basil i MASON, Ian (1990): *Discourse and the Translator*, Londres: Longman.

— (1995): *Teoría de la traducción: una aproximación al discurso*. Traducción de Salvador Peña. Barcelona: Ariel.

HÄUSERMANN, J. (1977) : *Phraseologie. Hauptprobleme der deutschen Phraseologie auf der Basis sowjetischer Forschungsergebnisse*. Tübingen : Niemeyer.



- HAUSMANN, F. J. (1985): «Kollokationen in deutschen Wörterbuch: Ein Beitrag zur Theorie des lexicographischen Beispiels», dins : Bergenholtz, H. i Mugdan, J. (ed.) *Lexikographie und Grammatik: Akten des Essener Kolloquiums zur Grammatik im Wörterbuch 28.-30.6.1984*, «*Lexicographica Series Maior 3*». Tübingen : Max Niemeyer, 1985, p. 118-129 ;
- (1989) : «Le dictionnaire de collocations», dins : Hausmann, F. J., Reichman, O.; Wiegand, H. E.; Zgusta, L. (ed.) *Wörterbücher. Dictionaries. Dictionnaires. Ein internationales Handbuch zur Lexicographie. An International Encyclopedia of Lexicography. Enciclopédie internationale de lexicographie*, Vol. 1, Berlin/ Nova York: Walter de Gruyter *et al.*, pàg. 1010-1019.
- HAVERKATE, H. (1994) *La cortesía verbal. Estudio pragmalingüístico*. Madrid: Gredos.
- HEINEMANN, Wolfgang, Dieter VIEHWEGER (1991): *Textlinguistik: eine Einführung*. Tübingen: Niemeyer.
- HERNANDO CUADRADO, Luis Alberto (2003): *El lenguaje jurídico*. Madrid: Verbum.
- HERNÁNDEZ ALONSO, César (1986): *Gramática funcional del español*. Madrid: Gryys, 1986.
- HERNÁNDEZ HERNÁNDEZ, Humberto (coord.) (1994): *Aspectos de lexicografía contemporánea*. Barcelona: Biblograf.
- HERNÁNDEZ-GIL ÁLVAREZ-CIENFUEGOS, Antonio (1986): *El lenguaje del derecho administrativo*. Madrid: Instituto Nacional de la Administración Pública.
- HERNANZ, M. Lluïsa (1994): «Las construcciones absolutas en español», *Encuentro* 1994, pàg. 367-402.

— (1999): «El infinitivo», dins: Bosque, Ignacio, Violeta Demonte (ed.) (1999): *Gramática Descriptiva de la Lengua Española*. Madrid: Espasa Calpe (3 vol.), pàg. 2197-2356.

— (2002): «L'oració», dins: Solà, Joan, M. Rosa Lloret, Joan Mascaró, Manuel Pérez Saldanya (ed.) (2002): *Gramàtica del català contemporani*. Vol. 2. Sintaxi (1-16). Barcelona: Empúries, pàg. 993- 1073.

HERNANZ, M. Lluïsa, José M. BRUCART (1987): *La Sintaxis. 1. Principios teóricos. La oración simple*. Barcelona: Crítica.

HIEKE, Adolf E., Elsa LATEY (1983): *Using Idioms: Situationsbezogene Redensarten*. Tübingen: Niemeyer.

HIEMSTRA, D. (1998): «Multilingual domain modeling in Twenty-One: automatic creation of a bidirectional translation lexicon from a parallel corpus», dins: Coppen, P. A., H. Van Halsteren, L. Teunissen (ed.) (1998): *Computational Linguistic in the Netherlands 1997. Selected Papers from the Eighth CLIN Meeting. Language and Computers: Studies in Practical Linguistics*, 25. Amsterdam: Rodopi, pàg. 41-58.

HINDLE, D. (1990): «Noun classification from predicate argument structures», dins: *ACL'83* (Berkeley, EUA), pàg. 268-275.

HOEY, Michael (1991): *Patterns of Lexis in Text*. Oxford: Oxford University Press.

— (2000): *Textual Interaction: an introduction to written discourse analysis*. Londres: Roulledge.

HOFFMANN, Lothar (1979): «Toward a theory of LSP. Elements of a methodology of LSP analysis», *Fachsprache*, núm. 1 (1-2) (Viena: Braumueler), pàg. 12-17.

— (1998) *Llenguatges d'especialitat. Selecció de textos*. [Brumme, J. (ed.), M. T. Cabré, M. Lorente, M. (dir.)]. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra, Institut Universitari de Lingüística Aplicada.

HOFLAND, K. i S. JOHANSSON (1998) «The Translation Corpus Aligner: A program for automatic alignment of parallel texts», dins: Johansson, S., S. Oksefjell (ed.) (1998) *Corpora in Cross-linguistic Research: Theory and Method, and Case Studies*. Amsterdam: Rodopi, pàg. 87-100.

HURTADO ALBIR, Amparo (1996): «La traduction: classification et elements d'analyse», *Meta* (Université de Montréal. Département de Linguistique et de Philologie), vol. 41, núm. 1.

— (dir.) (1999): *Enseñar a traducir. Metodología en la formación de traductores e intérpretes*. Madrid: Edelsa.

IDE, N. i J. VÉRONIS (1994): «MULTEXT (Multilingual Text Tools and Corpora)», dins: *Proceedings of the International Conference on Computational Linguistics (COLING'94)* (Kyoto, Japan), pàg. 588-592.

IL·LUSTRE COL·LEGI D'ADVOCATS DE BARCELONA (1992): *Diccionari jurídic català*. (2a ed.) Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

IMBS, P. (1971) : *Trésor de la langue française. Dictionnaire de la langue du XIXè et du XXè siècles (1989-1960)*. Paris: Editions du Centre National de la Recherche Scientifique.

ISABELLE, P. (1992): «Bitextual Aids for Translators», dins: *Screening Words: User Interfaces for Text. Proceedings of the Eight Annual Conference of the UW Centre for the New OED and Text Research* (Waterloo, 1992), pàg. 76-89.

ISABELLE, P., M. SIMARD (1996) : «Propositions pour la représentation et l'évaluation des alignements de textes parallèles», [Online]: <http://www-rail.iro.umontreal.ca/arca2/PropEval/>

ISAHARA, Hitoshi, Masahiko HARUNO (2000): «Japanese-English aligned bilingual corpora», dins : Véronis, Jean (ed.) *Parallel Text Processing. Alignment and Use of*

*Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers, pàg. 313-334.

ITURRALDE SESMA, Victoria (1989): *Lenguaje legal y sistema jurídico*. Madrid: Fundación Cultural Enrique Luño Peña, Tecnos.

JACKENDOFF, Ray (1975): «Morphological and semantic regularities in the lexicon», *Language*, 51 (3), pàg. 142-158.

JAGTMAN, M. (1994): «COMOLA: A computer system for the analysis of interlanguage data», *Research* (London: Edward Arnold, Ltd.), 10, pàg. 49-83.

JESPERSEN, Otto (1992): *The philosophy of grammar*. Chicago: The University of Chicago Press.

JOHANSSON, Stig (1998): «On the role of corpora in cross-linguistic research», dins: Stig Johansson, Signe Oksefjell (ed.) (1998): *Corpora and Cross-linguistic Research: Theory, Method and Case Studies*. Amsterdam: Rodopi, pàg. 3-24.

JOHANSSON, S., J. EBELING, K. HOF LAND (1994): «Coding and aligning the English-Norwegian parallel corpus», dins: Aijmer, K., H. B. Alternberg, M. Johansson (ed.) (1994) *Language in Contrast* (Papers from a Symposium on Text-based Cross-linguistic Studies, 4-5 March 1994). Lund: Lund University Press, pàg. 85-112

JOHANSSON, S., K. HOF LAND. «Towards an English-Norwegian parallel corpus», dins: Fries, U., G. Tottie, P. Schneider (ed.) (1994): *Creating and Using English Language Corpora*. Amsterdam: Rodopi, pàg. 25-37.

JOHANSSON, Stig, Signe OKSEFJELL, (ed.) (1998): *Corpora and Cros-Linguistic Research. Theory, Method and Case Studies*. Amsterdam/ Atlanta(GA): Rodopi.

JONES, D.B., M. ALEXA (1997): «Towards Automatically Aligning German Compounds with English Word Groups in an Example-Based Translation System», dins: *Proceedings of the International Conference on New Methods in Language*

*Processing* (Manchester, England), pàg. 66-7. [Reeditat a: Jones, D.B., H.L. Somers (ed.) (1997) *New Method in Language Processing*. London: UCL Press, pàg. 199-206].

JOU, Lluís (1992): «Àmbit jurídic i normalització lingüística», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), 18 (desembre, 1992).

— (1998): «Al cap de nou mesos de vigència de la Llei de política lingüística», *Llengua i ús* (Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Direcció General de Política Lingüística), 13.

*Juris-dicció*. [Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia] (1990- ). [Publicació d'assessorament lingüístic del Departament de Justícia.]

KAJI, H.; KIDA, Y. i Y. MORIMOTO (1992): «Learning translation templates from bilingual text», a: *Proceedings of the 14<sup>th</sup> International Conference on Computational Linguistics (COLING'92)* (Nantes, França), pàg. 672-678.

KAY, Martin, Martin RÖSCHEISEN (1993): «Text-translation alignment», dins: *Computational Linguistics*, 19 (1), pàg. 121-142.

KAYNE, Richard (2000): *Parameters and Universal Grammar*. New York: Oxford University Press.

KENNING, M.-M. (1999): «Parallel Concordancing and French Personal Pronouns», *Languages in Contrast* (Philadelphia: John Benjamins), vol. 1, núm. 1, pàg. 1-21.

KENNY, D. (1998): «Corpora in Translation Studies», dins: Baker, M. , K. Malmkjaer (ed.) (1998): *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. London: Routledge.

KITTREDGE, Richard, John LEHRBERGER (1982): *Sublanguages: studies of language in restricted semantic domain*. Berlin: Walter de Gruyter.

KJAERGAARD, P. (1987): «REFTEX. A context-based translation aid», dins: *Proceedings of the 3<sup>rd</sup> conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics* (Copenhagen), pàg. 109-112.

KLINCK, Dennis R. (1992): *The Word of the Law. Approaches to Legal Discourse*. Ottawa: Carleton University Press.

KITTREDGE, Richard (1982): «Variation and Homogeneity of Sublanguages», dins: Kittredge, Richard, John Lehrberger (ed.) (1982): *Sublanguages: Studies of Language in Restricted Semantics Domain*. Berlin/ New York: de Gruyter, pàg. 107-137.

KITTREDGE, Richard, John LEHRBERGER (ed.) *Sublanguages: Studies of Language in Restricted Semantics Domain*. Berlin, New York: de Gruyter, 1982.

KOCOUREK, Rostislav (1991) : *La langue française de la technique et de la science*. (2a ed.)Wiesbaden: Brandletter.

KÓTOVA, M. (1998): «As aportacións rusas ós estudos fraseolóxicos», A: Ferro Ruibal, Xesús (ed.) *Actas do I Coloquio Galego de Fraseoloxia (Santiago de Compostela 15-18 de setembro de 1997)* (1998), Publicaciones do Centro de Investigación Lingüísticas e Literarias Ramón Piñeiro, Xunta de Galicia, pàg. 247-256.

KOURILOVA, Magda (1992): «Functional approach to understanding scientific discourse», *Unesco. ALSED-LSP Newsletter* (Copenhagen), vol. 14, núm. 2 (34) (desembre, 1992).

KRESS, Gunther R. (1985): *Linguistic Processes in Sociocultural Practice*. Victòria: Deakin University Press.

KROCH, A., A. TAYLOR (1998): «The Penn-Helsinki Parsed Corpus of Middle English: Methods, Results, and Future Prospects», dins: *IV i V Jornades de Corpus Lingüístics, 1996-1997*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra, Institut Universitari de Lingüística Aplicada.

KÜHN, P. «Pragmatische und lexikographische Beschreibung phraseologischer Einheiten : Phraseologismen und Routinenformen», dins: Wiegand, H. E. (ed.) (1984): *Studien zur neuhochdeutschen Lexikographie IV*, «Germanistische Linguistik 1-3/83». Hildesheim: Georg Olms, pàg. 175-235.

KUPIEC, J. (1993): «An algorithm for finding noun phrase correspondences in bilingual corpora», dins: *Proceedings of the 31<sup>st</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics* (Columbus, Ohio), pàg. 17-22.

KYTÖ, M. (1993): “A supplement to the Helsinki corpus of English texts: the corpus of early American English”, dins Aarts, J.; De Haan, P.; Oostdijk, N. (ed.) *English language corpora: design, analysis and exploitation*. Amsterdam: Rodopi, pàg. 289-298.

LAFFLING, John (1991): *Towards High-Precision Machine Translation. Based on Contrastive Textology*. Berlin / New York: Foris Publications.

LAFON, Jean-Pierre (1984) : *Dépouillements et statistiques en lexicométrie*. Genève: Slatkine-Champion.

LANGLAIS, Ph. i EL-BÈZE, M. (1997): «Alignement de corpus bilingues: algorithmes et évaluation», dins : *Actes de Ières Journées Scientifiques et Techniques du Réseau Francophone de l'Ingénierie de la langue de l'AUPELF-UREF (JST)*, (Avignon).

LANGLOIS, L. (1996): «Bilingual Concordancers: A New Tool for Bilingual Lexicographers», dins: *Second international conference of the Association for Machine Translation in the Americas (AMTA '96)* (Montréal, Canada), pàg. 34-42.

LAMUELA, Xavier (1986): «Enquadrament sociolingüístic del llenguatge jurídic-administratiu», dins: Duarte, C., R. Alamany (ed.) (1986): *Tradició i modernitat en el llenguatge administratiu. Actes del Cicle de conferències sobre Tradició i Modernitat en l'establiment del llenguatge administratiu*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya, pàg. 47-63.

LANE, A. (1982): «Legal and Administrative Terminology and Translation Problems», a: Gémard, Jean-Claude (ed.) (1982) *Langage du droit et traduction*. Québec: Conseil de la langue française, pàg. 219-231.

LATOURNERIE, Dominique (1985): «Le droit et la langue française», *La langue française et le droit*. Études et documents, núm. 56. Conseil d'État 1984-85, pàg. 89-120.

LATTEY, E. (1986): «Pragmatic classification of idioms as an aid for the language learner», *International Review of Applied Linguistics*, XXIV (3) (Heidelberg: J. Groos), pàg. 217-233.

LAVIOSA, S. (2003): «Corpora and the Translator», dins: Somers, H. (ed.) (2003): *Computers and Translation: A Translator's Guide*. Amsterdam i Filadèlphia, pàg. 97-109

LÁZARO CARRETER, Fernando (1980) *Estudios de lingüística*. Barcelona: Crítica.

LE CORNEC, Jacques (1981) : *Quand le français perd son latin – Nouvelle défense et illustration*. París: Les Belles Lettres.

LEECH, Geoffrey N. (1983): *Principles of Pragmatics*. London/New York: Longman.

— (1997): «Introducing Corpus Annotation», dins: Garside, Roger, Geoffrey LEECH, Tony McENERY (ed.) (1997): *Corpus Annotation. Linguistic Information from Computer Text Corpora*. London/ New York: Longman.

*Lenguaje judicial* (1999): Escola Judicial. Consejo General del Poder Judicial. (Col·lectiu d'autors).

LERAT, Pierre (1995) : *Les langues spécialisées*. París: Presses Universitaires de France.



LEVINSON, Stephen (1983): *Pragmatics*. Cambridge: Cambridge University Press.

LLINÁS VOLPE, Marco (2002): *Lenguaje jurídico: filosofía del lenguaje*. Bogotá: Universidad Externado de Colombia.

LOFFLER-LAURIAN, Anne-Marie (1983): «Typologie des discours scientifiques: deux approches», *Études de Linguistique Appliquée. Revue internationale d'applications linguistiques et de didactique des langues*, 51 (París: Société Nouvelle Didier Érudition) (jul.-set.).

— (1996) : *La traduction automatique*. Paris: Presses Universitaires du Septentrion.

LORENTE, Mercè (2001): «Terminología y fraseología especializada: del léxico a la sintaxis», a: Guerrero, Gloria (ed.) (2001): *Terminología*. Málaga.

— (2002): «Altres elements lèxics», dins: SOLÀ, J. (dir.) (2002) *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Edicions 62.

LORENTE, Mercè; Cleci Regina BEVILCQUA, Rosa ESTOPÀ (1998): «El análisis de la fraseología especializada mediante elementos de la lingüística actual», dins: *Actas del VI Simposio Iberoamericano de Terminología* (La Habana). Lisboa: Unión Latina.

LUNQUIST, Lita (1994) : «Cognitive structuring and linguistic coding of LSP-texts. A Comparative Study of a Law Text Sample in Danish, English and French», *Unesco. ALSED-LSP Newsletter* (Copenhagen), vol. 16, núm. 1 (37) (juny, 1994), pàg. 4-25.

LYONS, John (1971): *Introducción a la lingüística teórica*. Barcelona: Teide, 1971).

*L'establiment del llenguatge administratiu català. Actes de les Jornades sobre l'Establiment del Llenguatge Administratiu Català* (1984): Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya. Departament de Governació.

L'HOMME, Marie-Claude (1996) : «Formes verbales de temps et texte scientifique», *Le langage et l'homme* (Brussel·les : Institut Libre Marie Haps), vol. XXXI, 2-3.

*Llengua i Administració* (1982-1994). [Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura].

*Llengua i dret. Treballs de l'àrea V del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana. Barcelona- Andorra, 1986.* (1987) Barcelona: Generalitat de Catalunya. Institut d'Estudis Autonòmics.

*Llengua i Ús. Revista tècnica de normalització lingüística* (1994- ) (Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Direcció General de Política Lingüística).

*Llenguatge jurídic. Materials d'aprenentatge.* (1998): Barcelona: Direcció General de Política Lingüística, Gabinet de Didàctica.

MACKLOVITCH, E. (1991): «The Translator's Workstation... in plain prose», dins: *Proceedings of the 32<sup>nd</sup> Annual Conference of the American Translation Association.* (Salt Lake City, Utah).

— (1992): «Corpus-based tools for translators», dins: *Proceedings of the 33<sup>rd</sup> Annual Conference of the American Translators Association* (San Diego, California).

— (1993): «Le PTT, ou les aides à la traduction», dins Bouillon, P. , A. Clas (ed.) (1993) : *La traductique: Études et Recherches de traduction par ordinateur.* Montréal: Les Presses de l'Université de Montréal, pàg. 281-287.

MACKLOVITCH, E., M.-L. HANNAN (1998): «Line Em Up: Advances in Alignment Technology and their Impact on Translation Support Tools», *Machine Translation* (Dordrecht: Kluwer Academic), vol. 13, núm. 1, pàg. 41-58.

MAINGUENEAU, Dominique (1995) : «Présentation», *Les analyses du discours en France. Langages*, 117.

— (1998) : *Analyser les textes de communication.* París: Dunod.

*Manual de documents jurídics en català* (1995) : Barcelona: Convergència Democràtica de Catalunya, Consell Intersectorial.

*Manual de documentos administrativos* (1994). Madrid: Ministerio para las Administraciones Públicas/ Tecnos.

*Manual de estilo del lenguaje administrativo* (1997) (6<sup>a</sup> reimpr. revisada i corregida) .Madrid: Ministerio para las Administraciones Públicas.

*Manual de llenguatge administratiu. 1. Criteris de documentació adminsitrativa.* (1992) Castelló: Universitat Jaume I.

*Manual de llenguatge administratiu valencià. Vol. I. Característiques generals i vocabularis.* (1984) València: Generalitat Valenciana, Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, 2 vol.

*Manual de llenguatge administratiu valencià. Vol. II. Formulari.* (1984) València: Generalitat Valenciana, Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

MARCOS MARÍN, F. (1972) *Aproximación a la gramática española*. Madrid: Cincel.

— *Reforma y Modernización del Español (Ensayo de Sociolingüística Histórica)*. Madrid: Cátedra.

— (1980) *Curso de gramática española*. Madrid: Cincel-Kapelusz.

— (1995) *La lengua española hoy*, coordinació Manuel Seco i Gregorio Salvador. Madrid: Fundación Juan March, pàg. 63-74.

MARCUS, Raymon (1988) : «La traduction en français du catalan juridique», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), 11 (juliol 1988).

MARÍ, Isidor (1983): «Registres i varietats de la llengua», *COM/ ensenyar català als adults* (Generalitat de Catalunya. Gabinet de Didàctica), 3 (juny, 1983), pàg. 27-39.

MARÍ, Isidor, Marta XIRINACHS (1984): «Seminari sobre la terminologia administrativa: lèxic i fraseologia», dins: Carles Duarte i Raimon Alamany (ed.) (1984): *L'establiment del llenguatge administratiu. Actes de les Jornades sobre l'establiment del llenguatge administratiu català (febrer de 1984)*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya.

MARIANI, J. (1998): «The Aupelf-Uref evaluation-based language engineering actions and related projects», dins: *Proceedings of First International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC)*. Granada, pàg. 123-128.

MARQUET, Lluís (1993): *El llenguatge científic i tècnic*. Barcelona: Associació d'enginyers industrials de Catalunya.

MARTÍ ANTONÍN, M. Antònia, Irene CASTELLÓN MASALLES (2000): *Lingüística computacional*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona.

MARTÍ i MAINAR, Pere (1992): «La modernització dels llenguatges jurídics», dins: Consorci per a la Normalització Lingüística – Centre de Normalització Lingüística de Girona (1992): *Primeres jornades de normalització lingüística del català a l'àmbit jurídic*. Girona, pàg. 69.

— (1996): «Situació actual del llenguatge administratiu en llengua catalana», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 25, (jul. 1996), pàg. 7-30.

MARTÍN, P. (1992): *Formularis del procés penal. 1*. Barcelona: Bosch. [Amb disquet].

— (1993): *Formularis del procés penal. 2*. Barcelona: Bosch. [Amb disquet].

MARTÍN CASALS, Miquel (1992): «La fixació de models lingüístics en el llenguatge jurídic», dins: Consorci per a la Normalització Lingüística – Centre de Normalització Lingüística de Girona (1992). *Primeres jornades de normalització lingüística del català a l'àmbit jurídic*. Girona, pàg. 25.

MARTÍN DE MOLINA, Salvador (1981): *Formularios de procedimiento contencioso administrativo*. Madrid: Hespería.

MARTÍN DEL BURGO MARCHÁN, Ángel (2000): *El Lenguaje del Derecho*. Barcelona: Bosch.

MARTÍN GONZÁLEZ, Fernando (1982): *Procedimientos civiles y penales. Formularios de juzgados de 1ª Instancia e instrucción*. Madrid: Hespería .

MARTÍN HITTA, Teresa (1996): «La traducción de documentos jurídicos: planteamientos generales», dins: San Ginés Aguilar, Pedro, Emilio Ortega Arjonilla (ed.) (1996): *Introducción a la traducción jurídica y jurada (inglés-español)*. Granada: Comares, pàg. 63-70.

MARTÍN MARTÍN, Jacinto (1991): *Normas de uso del lenguaje jurídico*. Granada: Comares.

MARTÍN MINGORANCE, Leocadio (1994): «La lexicografía de valencias», dins: Hernández Hernández, Humberto (coord.) (1994): *Aspectos de lexicografía contemporánea*. Barcelona: Biblograf, pàg. 29-37.

MARTÍNEZ BARGUEÑO, Manuel (1992): «Pasado y presente del lenguaje administrativo castellano», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 18 (des. 1992), pàg. 7-23.

MARTÍNEZ DE SOUSA, José (2000): *Manual de estilo de la lengua española*. Gijón: Ediciones Trea.

MARTÍNEZ MARÍN, Juan (1997): «El lenguaje administrativo: Descripción y norma», *Lingüística Española Actual* (Madrid: Arco Libros), núm. XIX, 2, pàg. 215-228.

MARTÍNEZ MARÍN, J., J. MARTÍN MARTÍN, C. ÁVILA MARTÍN (1994): *Diccionario de términos jurídicos*. Comares, Granada.

MARTINEAU, Robert D. (1991): *Drafting Legislation and Rules in Plain English*. St. Paul (Minn.) West Publishing Co. .

MARVÀ, Jeroni (1988): *Curs superior de gramàtica catalana*. (5a ed.) Barcelona: Barcino

MAS i AGUILÓ, Salvador (1989): «Acords de cooperació amb l'Administració de Justícia», a: *Llengua i Administració*, núm. 37 (nov. 1989) (Barcelona: Direcció General de Política Lingüística, Escola d'Administració Pública de Catalunya), pàg. 2.

MAS i SOLENCH, J. M. (1988-1991): *Jutjats de pau*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia, 5 vol.

— (1988-1991): *Jutjats de pau. Formularis*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia, 4 vol.

— (1989): *Jutjats de pau. Nocions de dret*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia.

MASCARÓ, Joan (1986): *Morfologia*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

— (2002): «Morfologia: aspectes generals», a: Solà, J. (dir.) *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Edicions 62, pàg. 465-482.

MAYORAL, Roberto (1987): El texto como unidad en la traducción del tabú lingüístico, dins: León, Antonio (ed.) (1987): *Lenguaje y educación. Actas del IV Congreso Nacional de Lingüística Aplicada, Córdoba abril 1986*, Vol. 1. Córdoba: AESLA i Universidad de Córdoba, pàg. 343-357.

— (1999): «La traducción de la variación lingüística», *UERTERE. Monográficos de la revista Hermèneus*, núm. 1.

MAYORAL, R., R. MUÑOZ (1997): «Estrategias comunicativas en la traducción intercultural», dins: Fernández, P. i J. M. Bravo (coord.) (1997): *Aproximaciones a los estudios de traducción*. Valladolid: Universidad de Valladolid.

MATSUMOTO, Y., H. ISHIMITO, T. UTSURO (1993): «Structural matching of parallel text», dins: *Proceedings of the 31<sup>st</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics* (Columbus, Ohio), pàg. 23-30.

McENERY, A.M., M.P. OAKES (1995): «Sentence and word alignment in the CRATER project: methods and assessment», dins: *Proceedings of the EACL-SIGDAT Workshop «From Texts to Tags: Issues in Multilingual Language Analysis»* (Dublin, Ireland), pàg. 77-86.

McENERY, A. M., J-M. LANGÉ, M. P. OAKES, J. VÉRONIS (1997): «The exploitation of multilingual annotated corpora for term extraction». dins: Garside, R., G. Leech, G., A. M. McEnery (ed.) (1997): *Corpus Annotation: Linguistic Information from Computer Text Corpora*. London: Addison Wesley Longman, pàg. 220–230.

MEIJS, Willem (1992): «Computers and Dictionaries», dins: Butler, Christopher S. (ed.) (1992): *Computers and written texts*. Oxford: Blackwell.

MEL'ČUK, Igor A. *et al.* (1984) : *Dictionnaire explicatif et combinatoire du français contemporain*. Montréal : Recherches Lexico-Sémantiques. (I).

MEL'ČUK, I. A.; POLGUÈRE, A. (1987): «A formal lexicon in the Meaning-Text Theory (or how to do lexica with words)», *Computational linguistics*, 13, 3-4 (Cambridge: Association for Computational Linguistics), pàg. 269-275.

MEL'ČUK, I. A.; WARNER, L. «Toward an Efficient Representation of Restricted Lexical Occurrence», dins: Martin, W.; W. Meijs, M. Moerland, E. Pas, P. Sterkenburg,

P. Van Vossen (ed.) (1994): *Euralex 1994. Proceedings. Papers submitted to the 6<sup>th</sup> EURALEX International Congress on Lexicography in Amsterdam*. Amsterdam, pàg. 324-338.

MELAMED, I. Dan (1997): «A Portable Algorithm for Mapping Bitext Correspondence», dins: *Proceedings of the 35<sup>th</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics and 8<sup>th</sup> Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics* (Madrid, UNED). San Francisco.

— (1997): «Automatic discovery of non-compositional compounds in parallel data», dins: *Proceedings of the 2<sup>nd</sup> Conference of Empirical Methods in Natural Language Processing (EMNLP'97)* (Providence, RI ), pàg. 97-108.

— (2000): «Pattern recognition for mapping bitext correspondance», dins: Véronis, Jean (ed.) (2000): *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers.

MELBY, A. K. (1981): «A bilingual concordance system and its use in linguistic studies», dins: *Proceedings of the Eighth LACUS Forum* (Columbia, SC), pàg. 541-549.

MELLINKOFF, David (1963): *The Language of the Law*. Boston: Little, Brown.

— (1982): *Legal Writing: Sense and Nonsense* (Appendix I: “The Plain Language Laws (An Overview)”) St. Paul (Minn.): West Publishing Co. .

MÉRIALDO, B. (1995) : «Modèles probabilistes et étiquetage automatique», *TAL*, 36, 1-2, pàg. 7-22.

MESTRES i SERRA, Josep M. (1986): «Eines de referència per a la redacció i la correcció de textos administratius i jurídics», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 7 (juny 1986), pàg. 13-33.



— (1991): «Les relacions entre l'Administració i l'administrat/ada des del punt de vista del llenguatge administratiu», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 15 (juny 1991).

MESTRES, Josep M.; Joan COSTA; Mireia OLIVA i Ricard FITÉ (2000): *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. 2<sup>a</sup> ed. Barcelona: Eumo Editorial/ Universitat de Barcelona/ Universitat Pompeu Fabra/ Associació de Mestres Rosa Sensat.

MEYER, I.; MACKINTOSH, K. (1996): «Refining the terminographer's concept-analysis methods: how can phraseology help?», *Terminology* (Amsterdam: John Benjamins), vol. 3, núm. 1, pàg. 1-26. John Benjamins Publishing Co.

MIGUEL, Amando de (1994): *La perversión del lenguaje*. Madrid: Espasa Calpe.

MILIAN, Antoni (1994): *Terminologia jurídica (cast.- cat.)*. (2a ed.) Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions.

MILKHEEV, A., S. P. FINCH (1995): «A workbench for acquisition of ontological knowledge from natural language», dins : *Actes, 9<sup>th</sup> Knowledge Acquisition for Knowledge-Based Systems Workshop* (Banff).

MILLÁN GARRIDO, Antonio (1997): *Libro de estilo para juristas*. Barcelona: Bosch.

MILLER, C. R. (1984): «Genre as social action», *Quarterly Journal of Speech* (Washington: National Communication Association), 70, pàg. 151-167.

*Models de documents municipals*. (1989) Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Governació, Direcció General d'Administració Local.

MOLLFULLEDA, Santiago (1980): *Lenguaje jurídico y lengua común* [tesi doctoral]. Barcelona: Universitat de Barcelona.

MONZÓ, Esther (2001): «Textos jurídics i traduccions: testimonis de coneixements i eines de formació per al traductor jurídic», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona:

Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 36 (des. 2001).

MOREL, Jordi (1996): «L'adquisició de la terminologia», *ARTICLES de Didàctica de la Llengua i de la Literatura* (Barcelona: Serveis Pedagògics), núm. 9 (jul. 1996), pàg. 35-47.

MOREL, Jordi, Sergi TORNER, Jordi VIVALDI, Lluís DE YZAGUIRRE, M. Teresa CABRÉ, (1997): «El corpus de l'IULA: Etiquetaris», dins: *Papers de l'IULA, Sèrie informes, 18*. Barcelona: IULA, Universitat Pompeu Fabra.

MOSKOVICH, W. (1982): «What is a sublanguage? The notion of sublanguage in modern Soviet linguistics», dins : Kittredge, R., J. Lehrberger (ed.) (1982): *Sublanguages: Studies of Language in Restricted Semantics Domain*. Berlin, New York: de Gruyter, pàg. 191-205.

MOUNIN, G. (1974) : «La linguistique comme science auxiliaire dans les disciplines juridiques», *Archives de philosophie du droit, 7*, pàg. 19.

MUÑOZ MARTÍN, Ricardo (1995) : *Lingüística para traducir*. Barcelona: Teide.

NAGAO, M. (1984): «A framework of a mechanical translation between Japanese and English by analogy principle», dins: Elithorn, A., R. Banerji (ed.) (1984): *Artificial and Human Intelligence*. Amsterdam: North-Holland, pàg. 173-180.

NARVÁEZ, Raúl Eduardo, Verónica Edith IRIARTE, Emilio ORTEGA ARJONILLA, Ana Belén MARTÍNEZ LÓPEZ (1996): «La influencia del referente temporal y de la variedad lingüística en la traducción de documentos jurados del español al inglés», dins: San Ginés Aguilar, Pedro, Emilio Ortega Arjonilla (ed.)(1996): *Introducción a la traducción jurídica y jurada (inglés-español)*. Granada: Comares, pàg. 151-155.

NATTINGER, J. R. i DECARRICO, J. S. (1992): *Lexical Phrases and language teaching*. Oxford, Nova York, Toronto: Oxford University Press.

NEDERHOF, M.J., K. KOSTER (1993): «A customized grammar workbench», dins: Aarts, J., P. De Haan, N. Oostdijk (ed.) (1993): *English Language Corpora: design, analysis and exploitation*. Amsterdam: Rodopi, pàg. 163-180.

NERBONNE, John (2000): «Parallel texts in computer-assisted language learning», dins: Véronis, Jean (ed.) (2000): *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers, pàg. 299-312.

NERBONNE, John, Lauri KARTTUNEN, Elena PASKALEVA, Gabor PROSZEKY, Tiit ROOSMAA (1997): «Reading more into foreign languages», dins: *Proceedings of the 5<sup>th</sup> ACL Conference on Applied Natural Language Processing* (Washington, DC), pàg. 135-138.

NEWMARK, P. (1986): «La enseñanza de la traducción especializada», *Cuadernos de traducción e interpretación* (Universitat Autònoma de Barcelona: Escola Universitària de Traductors i Intèrprets), 7, pàg. 81-96.

NIDA, Eugene A. (1975): *Language Structure and Translation*. Stanford CA: Stanford University Press.

— (1996): *The Sociolinguistics of Interlingual Communication*. Brussel·les: Éditions du Hazard.

NIDA, E., C. TABER (1971) : *La traduction: théorie et méthode*. Londres, 1971.

NORD, Christiane (1991): *Text Analysis in Translation. Theory, Methodology, and Didactic Application of a Model for Translation-Oriented Text Analysis*. Amsterdam/ Atlanta: Rodopi.

— (1997): *Translation as a Purposeful Activity. Functionalist Approaches Explained*. Manchester: Sr. Jerome Publishing.

NÚÑEZ LADEVÉZE, Luis (1977): *Lenguaje jurídico y ciencia social*. Toledo: Akal Editor.

— (1993): *Teoría y práctica de la construcción del texto*. Barcelona: Ariel.

OATES, Laurel Currie, Anne ENQUIST, Kelly KUNSCH (1993): *The Legal Writing Handbook: Research, Analysis, and Writing*. Boston: Little Brown.

O'BARR, William M. (1981): «The Language of the Law», dins: Ferguson, Charles A. (ed.) (1981): *Language in the USA*. Cambridge: Cambridge University Press, pàg. 386-406.

— (1982): *Linguistic Evidence. Language, Power and Strategy in Courtroom*. San Diego/ London: Academic Press.

OKSEFJELL, Signe (1999): «A description of the English-Norwegian parallel corpus: compilation and further developments», *International Journal of Corpus Linguistics*, vol. 4, núm. 2, pàg. 197-219.

OLIVECRONA, Karl (1991): *Lenguaje jurídico y realidad*. México D-F.: Fontamara.

ORTEGA ARJONILLA, Emilio (1996): «El proceso de traducción de documentos jurídicos», dins: San Ginés Aguilar, Pedro, Emilio Ortega Arjonilla (ed.)(1996) *Introducción a la traducción jurídica y jurada (inglés-español)*. Granada: Comares, pàg. 75-83.

ORTEGA ARJONILLA, Emilio, María del Carmen DOBLAS NAVARRO, Silvia PANEQUE ARANA (1996): «Peculiaridades del lenguaje jurídico desde una perspectiva lingüística», dins: San Ginés Aguilar, Pedro, Emilio Ortega Arjonilla (ed.) (1996) *Introducción a la traducción jurídica y jurada (inglés-español)*. Granada: Comares, pàg. 25-40.

PAMIES BERTRÁN, Antonio, Juan de Dios LUQUE DURÁN (ed.) (2000): *Trabajos de lexicografía contrastivas*. Granada: Método Ediciones/ Granada Lingvistica.

PAPAGEORGIU, H. (1997): «Clause recognition in the framework of alignment», dins: Mitkov, R., N. Nicolov (ed.) (1997): *Recent advances in natural language processing*. Amsterdam: John Benjamins, pàg. 417-425.

PARDO, María Laura (1992): *Derecho y lingüística*. Buenos Aires: Centro Editor de América Latina.

PASQUAU LIAÑO, Miguel (1996) : «Las peculiaridades del lenguaje jurídico desde la perspectiva del jurista», dins: San Ginés Aguilar, Pedro, Emilio Ortega Arjonilla (ed.)(1996) *Introducción a la traducción jurídica y jurada (inglés-español)*. Granada: Comares, pàg. 9-23.

PAVEL, S. (1993) : «La phraséologie en langue de spécialité. Méthodologie de consignation dans des vocabulaires terminologiques», *Terminologies nouvelles* (Brussel·les), 10 (des. 1993).

PAULUSSEN, H. (1995): «Compiling a trilingual parallel corpus», *Quarterly Newsletter of the Contrastive Grammar Research Group of the University of Gent*, 3. [En xarxa] <http://bank.rug.ac.be/contragram/newslet3.html>.

PEREÑA i PÉREZ, Mònica (1991): «Ambit jurídic i normalització lingüística: conclusions de les Jornades», *Llengua i Administració*, núm. 43 (oct. 1991) (Barcelona: Direcció General de Política Lingüística, Escola d'Administració Pública de Catalunya), pàg. 6-7.

PÉREZ SALDANYA, Manuel (1988): *Els sistemes modals de l'indicatiu i el subjuntiu*. València/ Barcelona: Institut Universitari de Filologia Valenciana/ Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

— (1999): «El modo en las subordinadas relativas y adverbiales», dins Bosque, Ignacio, Violeta Demonte (ed.) (1999): *Gramática Descriptiva de la Lengua Española*. Madrid: Espasa Calpe (3 vol.), pàg. 3253-3322.

PÉRY-WOODLEY, Marie-Paule (1995) : «Une pragmatique à fleur de texte: marques superficielles des opérations de mise en texte», dins: Moirand, S. *et al.* (1995) : *Parcours linguistiques de discours spécialisés. Actes du colloque en Sorbonne* (París, set. 1992). (2a ed.) Berna: Peter Lang, pàg. 337-348.

PICCHI, E., C. PETERS, E. MARINAI (1992): «A translator's workstation», dins: *Proceedings of the 14<sup>th</sup> International Conference on Computational Linguistics (COLING'92)* (Nantes, França), pàg. 972-976.

PICHT, Heribert (1991): «Fraseología LSP (1) desde el punto de vista terminológico», *Sendebarr*, 2.

PICHT, Heribert, Jennifer DRASKAU (1985): *Terminology: an introduction*. Guildford: University of Surrey. Department of Linguistic and International Studies.

PIENEMANN, M. (1992): «COALA – A computational system for interlanguage analysis», *Second Language Research* (London: Edward Arnold, Ltd.), 8, pàg. 59-92.

PIGEON, Louis-Philippe (1982) : «La traduction juridique. L'équivalence fonctionnelle», dins: J.-C. Gémar (ed.) (1982) : *Langue du droit et traduction: Essai de jurilinguistique*. Montréal: Linguatex/ Conseil de la langue française, pàg. 271-281.

— (1986) : *Rédaction et interprétation des lois*. (3a ed.) Québec: Les Publications du Québec.

PINTZUK, S. (1998): «Annotating the Helsinki Corpus: Design and Implementation. The Blooklin-Geneva-Amsterdam-Helsinki Parsed Corpus of Old English», dins: *IV i V Jornades de Corpus Lingüístics, 1996-1997*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra, Institut Universitari de Lingüística Aplicada.

PIPERIDIS, Stelios, Harris PAPAGEORGIU, Sotiris BOUTSIS (2000): «From sentences to words and clauses», dins: Véronis, Jean (ed.) (2000): *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers, pàg. 117-138.

PLA BOIX, Anna M. (2005): *El règim jurídic de les llengües a l'Administració de Justícia*. Barcelona: Institut d'Estudis Autònoms.

PORTO DAPENA, J. Á. (1989): *Tiempos y formas no personales del verbo*. Madrid: Arco/Libros.

— (1992): *Complementos argumentales del verbo: directo, indirecto, suplemento y agente*. Madrid: Arco/Libros.

— (1997) *Oraciones de relativo*. Madrid: Arco/Libros.

PRATT, Diana Volkman (1993): *Legal Writing: A Systematic Approach*. (2a ed.) St. Paul (Minn.): West.

PRIETO DE PEDRO, Jesús (1989) «Los vicios del lenguaje legal. Propuestas de estilo», dins: *La calidad de las leyes*. (1989) Vitòria-Gasteiz: Parlament Basc.

— (1991): *Lenguas, lenguaje y derecho*. Madrid: Servicio de Publicaciones de la Universidad Nacional de Educación a Distancia/ Editorial Civitas.

— (1996) «La exigencia de un buen lenguaje jurídico y Estado de Derecho», dins: *Administrazioaren eta herritarren arteko komunikazioa hobetu nahian. Ponencias de las jornadas sobre la simplificación del lenguaje* (Donostia, nov. 22-24 1995), (1996) Bilbao: Euskal Autonomi Elkarteko Administrazioa, pàg. 123-141.

PRIETO DE PEDRO, Jesús, Gonzalo ABRIL CURTO (1987): «Flexiones y propuestas para la modernización del lenguaje jurídico-administrativo castellano», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 10 (deseembre de 1987), pàg. 7-31.

*Primeres Jornades de Normalització del Català en l'Àmbit Jurídic* (1992) Girona: Consorci per a la Normalització Lingüística. Centre de Normalització Lingüística de Girona.

QUER, Josep (2002): «Subordinació i mode», dins: Solà, Joan, M. Rosa Lloret, Joan Mascaró, Manuel Pérez Saldany (ed.) (2002): *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries, pàg. 2799-2866.

QUIRK, R. (1992): «On Corpus Principles and Desing», dins: Svartik, J. (ed.) (1992): *Directions in Corpus Linguistics*. Berlin: Mouton de Gruyter.

QUIROZ, Gabriel (2005): *Los sintagmas nominales extensos especializados en inglés y en español: descripción y clasificación en un corpus de genoma*. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Universitat Pompeu Fabra. [Papers de l'IULA, Série Monografies, 10]

QUIROZ, Gabriel ; DE YZAGUIRRE, Lluís; LORENTE, Mercè (2004): «El uso de corpus paralelos para la identificación de sintagmas terminológicos extensos: ingeniería lingüística al servicio de problemas de traducción», dins: Gäser, Rolf, Cristina Guirado, Joëlle REY (ed.) (2004): *Insights into Scientific and Technical Translation*. Barcelona: PPU, pàg. 229-239.

QUIST, Christian (1984): «Characteristics of special subject languages in the technical language group», *Unesco. ALSED-LSP Newsletter* (Copenhagen), vol. 7, núm. 1(18) (maig, 1984) [Unesco].

RABADÁN, Rosa (1991): *Equivalencia y traducción: Problemática de la equivalencia transléctica inglés-español*. León: Universidad de León.

RAE 1931 = Real Academia Española (1931): *Gramática de la Lengua Española*. Madrid: Espasa Calpe.

RAE = Real Academia Española (1973): *Esbozo para una nueva gramática de la lengua española*. Madrid: Calpe.

RAFEL, Joaquim (1994): «Un corpus general de referència de la llengua catalana». *Caplletra* (Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat), núm.17, tardor, (València), pàg. 219-250.



RASPALL i JUANOLA, Joana, Joan MARTÍ i CASTELL (1996): *Diccionari de locucions i frases fetes*. (4a ed.) Barcelona: Edicions 62.

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA (1992): *Diccionario de la lengua española*. (21a ed.) Madrid: Espasa Calpe.

REBÉS, J. E., V. SALLAS, C. DUARTE, C. (1989): *Formulari de procediment administratiu*. (4ª ed.) Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració Pública.

*Recull de documents administratius: models i criteris de redacció*. (1993) Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB.

REDISH, Janice C. (1985): «The Plain English Movement», dins: Greenbaum, Sidney (ed.) (1985): *The English Language Today*. Oxford: Pergamon.

RESNIK, Philip (1995): «Disambiguating Noun Grouping with Respect to WordNet Senses», dins: *Third Workshop on Very Large Corpora* (1995). Association for Computational Linguistics.

«Resolució de 2 de novembre de 1987, per la qual es publiquen acords sobre llenguatge administratiu». *DOGC*, núm. 914, (13.11.1987), pàg. 3983-3984.

«Resolució de 3 d'abril de 1991, per la qual es publiquen acords sobre llenguatge administratiu». *DOGC*, núm. 1438, (3.5.1991), pàg. 3-5.

REY, Alain (1992): *La terminologie. Noms et notions*. Vendôme: Presses Universitaires de France.

RIABTSEVA, N. (1992): «Metadiscourse Collocations in Scientific Texts and Translation Problems: Conceptual Analysis», *Terminologie et Traduction*, 2-3. (Luxemburg : Oficina de Publicaciones de las Comunidades Europeas).

RIBAS, Albert (1994): «El conocimiento como contexto significativo de los lenguajes de especialidad», dins: Barrueco, S., E. Hernández, L. Sierra (ed.) (1994) *Lenguas para Fines Específicos (III)*. Universidad de Alcalá.

RIBÓ DURÁN, Luis (1987): *Diccionario de Derecho*. Barcelona: Bosch.

RIERA, Carles (1994): *El llenguatge científic català*. Barcelona: Barcanova.

RIGAU, Gemma (1993): «La legitimació de les construccions temporals d'infinitiu», dins: Viana, Amadeu (ed.) (1993): *Sintaxi. Teoria i perspectives*. Lleida: Pagès Editors, pàg. 231-252.

RIGAU, Gemma (1998): «La variació sintàctica: uniformitat en la diversitat», *Caplletra* (València) 25, pàg. 63-82.

RILEY, Alison (1994): *English for Law*. London i Basingstoke: MacMillan.

ROBERT (ed.) (1995): *L'intelligence du petit Robert: Anatomie d'un dictionnaire*. Québec: Éditions Logiques.

ROBERTS, R. P., C. MONTGOMERY (1996): «The Use of Corpora in Bilingual Lexicography», dins: *Proceedings of the 7<sup>th</sup> Euralex International Congress on Lexicography (EURALEX'96)* (Göteborg, Suècia).

RODRÍGUEZ AGUILERA, Cesáreo (1974): *El lenguaje jurídico*. Barcelona: Bosch.

ROMARY, L., N. MEHL, D. WOOLLS (1995): «The Lingua Parallel Concordancing Project: Managing Multilingual Texts for Educational Purpose», *Text Technology*, 5 (3) (Hamilton, Canada: McMaster University, The Humanities Communication Center), pàg. 206-220.

RONDEAU, Guy (1984): *Introduction à la terminologie*. (2a ed.) Québec: Gaëtan Morin Editeur.

— (ed.) (1980): *Langues de spécialité*, 1. Québec: Girsterm.

ROSSENBECK, K. «Lexikologische und lexikographische Probleme fachsprachlicher Phraseologie aus kontrastiver Sicht», dins: Snell-Hornby, M., E. Pöhl (ed.) (1989): *Translation and Lexicography. Papers read at the EURALEX Colloquium held at Innsbruck 2-5 July 1987*, John Benjamins, Paintbrush, Euralex, pàg. 197-210.

ROULAND, Norbert (2001) : *Aux confins du droit*. París: Éditions Odile Jacob.

ROULET, E. (1991) : «Vers une approche modulaire de l'analyse du discours», *Cahiers de Linguistique Française* (Université de Genève. Unité de Linguistique Française), 12, pàg. 53-81.

— (1991b) : «Une approche discursive de l'hétérogénéité discursive», *Études de Linguistique Appliquée*, 83 (París : Didier), pàg. 117-130.

— (1997): «A modular approach to discourse structures», *Pragmatics*, 7: 2 (Antwerp: International Pragmatics Association), pàg. 125-146.

ROUSSEL, Francine (2000) : «El programa Multiconcord: una ajuda para la ensenjanza, al autoaprendizaje y –ahora también- para la traducció de lenguas extranjeras», dins: Battaner, M.P., C. López (ed.) (2000): *VI Jornada de corpus lingüístics: corpus lingüístics i ensenyament de llengües*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. Institut Universitari de Lingüística Aplicada.

RUAIX I VINYET, Josep (1985): *El català en fitxes/ 2*. (3a ed.) Moià : Ruaix.

RUAIX I VINYET, Josep (1994) : *Observacions crítiques i pràctiques sobre el català d'avui/ 1*. Moià : Ruaix, 1994.

RUIZ GURILLO, Leonor (1997): *Aspectos de fraseología teórica española*. (Cuadernos de Filología. Anejo XXIV). València: Universitat de València.

RUSSEL, Frances, Christine LOCKE (1993): *English Law and Language. An Introduction for Students of English*. (3<sup>a</sup> ed.) London: Prentice Hall International.

SABAH, G. (1988): *L'intelligence artificielle et le langage: représentation des connaissances*. Paris: Hermès (vol. 1 i 2).

SACHTLEBER, Susanne (1995): «Les styles pragmatiques d'un genre de textes», dins: Moirand, S. *et al.* (1995): *Parcours linguistiques de discours spécialisés. Actes du colloque en Sorbonne* (París, set. 1992). (2a ed.) Berna: Peter Lang, pàg. 241-314.

SAGAN, C. (1989) *Cosmos*. Nova York: Random House.

SAGER, Juan C. (1990) *Curso práctico sobre el procesamiento de la terminología*. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez.

— (1992) « Future Developments and Research in Phraseology and Terminology related to Translation», *Terminologie et Traduction*, 2-3 (Brusel·les: Servicio de Traducción de las Comunidades Europeas), pàg. 584-585.

— (1993): *Language Engineering and Translation. Consequences of automation*. Amsterdam, Filadelfia: John Benjamins, 1993.

— (2001) «Calidad y normas: la evaluación de las traducciones», dins: Chabás, José, Madeleine Cases, Rolf Gaser, (ed.) (2001): *Proceedings. 1<sup>st</sup> International Conference on Specialized Translation (2-4 March 2000)*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra.

SAGER, J. C., D. DUNGWORTH, P. F. McDONALD (1980): *English Special Languages. Principles and Practice in Science and Technology*. Wiesbaden: Brandstetter.

SAGER, J. C.; KAGEURA, K. (1995): «Concept Classes and Conceptual Structures : Their Role and Necessity», *Alfa*, 7/8, (1994/1995), pàg. 191-216.

SAGER, Naomi (1981): *Natural language Information Processing: A Computer Grammar of English and its Applications*. Reading, MA.: Addison-Wesley.

SAINZ MORENO, Fernando (1992): «Los textos normativos. Condiciones de inteligibilidad», a: *Actualidad y perspectivas del derecho público a fines del siglo XX, tomo I. Homenaje al profesor Garrido Falla*. Madrid: Universidad Complutense, pàg. 441-471.

SALKIE, R. (1995): «Parallel Corpora, Translation Equivalence and Contrastive Linguistics», dins: *Conference Abstracts: ACH/ALLC'95* (University of California, Santa Barbara, CA) pàg. 106-108.

SAN GINÉS AGUILAR, Pedro i Emilio ORTEGA ARJONILLA (ed.) (1996): *Introducción a la traducción jurídica y jurada (inglés-español): orientaciones metodológicas apara la realización de traducciones juraqdas y de documentos jurídicos*. Granada: Comares.

SALVADOR, Gregorio (1990): «Observaciones sobre el lenguaje de la Administración Pública», *EPOS* (Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia), vol. VI , pàg. 115-127.

SAMPSON, G. (1994): “Susanne: a domesday book of English Grammar”, dins Oostdijk, N. i De Haan, P. (ed.) (1994): *Corpus Based Research into Language*. Amsterdam: Rodopi, pàg. 169-187.

SÁNCHEZ CÁMARA, Ignacio (1996): *Derecho y lenguaje. La filosofía de Wittgenstein y la teoría jurídica de Hart*. La Coruña: Publicaciones de la Universidad de La Coruña.

SÁNCHEZ FÉRRIZ, Miguel Ángel (1998): «Taller de traducción de textos jurídico-económicos del francés al castellano». dins: *II Estudios sobre traducción e interpretación - Tomo III. Actas de las II Jornadas Internacionales de Traducción e Interpretación de la Universidad de Málaga*. (1998) Málaga: Universidad de Málaga.

SÁNCHEZ LEÓN, F., A.F. NIETO SERRANO (1995): «Desarrollo de un etiquetador morfosintáctico para el español», dins: *Procesamiento del Lenguaje Natural*, 17, (set. 1995).

SANTAMARIA, Laura (1997): *La traducció jurídica, paraula de traductor?*. Barcelona: Escola d'Administració Pública de Catalunya.

SANTOS, Diana. «The translation network. A model for a fine-grained description of translations», dins: Véronis, Jean (ed.) *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers, 2000, p. 169-186.

SARCEVIC, Susan (1997): *New approach to legal translation*. La Haia: Kluwer Law International (2000 reimpr.)

SAUSSURE, Ferdinand de (2003) : *Curso de lingüística general*. (30ª ed.) Buenos Aires: Losada.

SCARPA, Federica (2001). *La traduzione specializzata. Lingue speciali e mediazione linguistica*. Milano: Ulrico Hoepli Editore.

SCHMID, A. (1989): «Wörterbücher als Hilfe zur Übersetzung von Phraseologismen», dins: Snell-Hornby, M., E. Pöhl (ed.) (1989): *Translation and Lexicography. Papers read at the EURALEX Colloquium held at Innsbruck 2-5 July 1987*, John Benjamins, Paintbrush, Euralex, pàg. 121-127.

SCHMIED, Josef, Hildegard SCHÄFFLER (1996): «Approaching translationese through parallel and translation corpora», dins: Carol E. Percy, Charles F. Meyer, Ian Lancaster (ed.) (1996): *Synchronic corpus linguistics. Papers from the Sixteenth International Conference on English Research and Computerized Corpora (ICAME 16)*. Amsterdam: Rodopi, pàg. 41-56.

SCHROTH, P. W. «Legal Translation», *American Journal of Comparative Law*, 34, supl., 1986 (Berkeley: American Association for the Comparative Study of Law), pàg. 47-65.

SEARLE, John R. (1990): *Actos de habla. Ensayo de filosofía del lenguaje*. Madrid: Cátedra.

SECO, Manuel (1989): *Gramática esencial del español. Introducción al estudio de la lengua*. (2a ed.) Madrid: Espasa Calpe.

— (1991): *Diccionario de dudas y dificultades de la lengua española*. (9a ed.) Madrid: Espasa Calpe.

SERAFINI, Maria Teresa (1994): *Cómo se escribe*. Barcelona/ Buenos Aires/ México: Paidós.

SERRA, Enric, Manuel PRUNYONOSA (2002): «La coordinació», dins: Solà, Joan, M. Rosa Lloret, Joan Mascaró, Manuel Pérez Saldany (ed.) (2002): *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries Volum 3. Sintaxi (17-31). Índexs. Barcelona: Empúries, pàg. 2181-2245.

SERRANO, J. L. (1994): *Sintaxis y semántica en la composición del texto jurídico*. Granada: Universidad de Granada.

SERVITJE, Albert (dir.) (1994): *Documents administratius de la Universitat Pompeu Fabra*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra.

SHEMTOV, Hadar (1993): «Text Alignment in a Tool for Translating Revised Documents», dins: *Proceedings of the Sixth Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics*, (Utrecht, The Netherlands). Morristown, NJ: Association for Computational Linguistics, pàg. 449-453.

SHREVE, G. M. (1993a): *The Standard Generalized Markup Language (SGML) and Heuristic Textual Resources in TEI. Text Encoding Initiative*. [en xarxa: <http://www.teic.org/> ].

— (1993b): «The Standard Generalized Markup Language (SGML) and Heuristic Textual Resources in Translation-Oriented Databases», dins: Wright, S. E., L. D.

Wright, (ed.) (1993b): *Scientific and Technical Translation*. (American Translators Association Scholarly Monographs Series. Vol. VI). Amsterdam/ Filadelfia: John Benjamins, pàg. 185-205.

SIMARD, M. (1998): «The BAF: a corpus of English-French bitext», dins: *Proceedings of the First International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC)*, Granada, Espanya, pàg. 489-496.

SIMARD, M., G. F. FOSTER, P. ISABELLE (1992): «Using cognates to align sentences in bilingual corpora», dins: *Proceedings of the Fourth International Conference on Theoretical and Methodological Issues in Machine Translation (TMI)*, (Montréal, Canada), pàg. 67-81.

SINCLAIR, John (1987): *Looking Up. An Account of the COBUILD Project in Lexical Computing and the Development of the Collins Cobuild English Language Dictionary*. Londres: Collins ELT.

— (1991) : *Corpus, concordance, collocation*. Oxford: Oxford University Press.

— (1996): «An International Project in Multilingual Lexicography», *International Journal of Lexicography*, vol. 9, núm. 3 (Oxford: Oxford University Press), pàg. 179-196.

SINCLAIR, J. M., M. COULTHARD (1975): *Towards an analysis of discourse*. Londres: Oxford University Press.

SINGH, Sukhdave, Tony McENERY, Paul BAKER (2000): «Building a parallel corpus of English/Panjabi», a: Véronis, Jean (ed.) (2000): *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers, pàg. 335-346.

SIGUÁN, Miguel (1996): *La Europa de las lenguas*. Madrid: Alianza Universidad.



- SMADJA, F. A. (1992): «How to Compile a Bilingual Collocation Lexicon Automatically», dins: *Proceedings of the AAAI Workshop on Statistically-Based NLP Techniques* (San José, California), pàg. 65-71.
- SMADJA, F. A., K. R. McKEOWN (1990): «Automatically extracting and representing collocations for language generation», dins: *Proceedings of the 28<sup>th</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics* (Pittsburgh, Pennsylvania), pàg. 252-259.
- SMADJA, F. A., K. R. McKEOWN, V. HATZIVASSILOGLU, «Translation Collocations for Bilingual Lexicons: A Statistical Approach», dins: *Computational Linguistics*, 22 (1) (Cambridge: Association for Computational Linguistics), pàg. 1-38.
- SOL, Ramón (1992): *Manual práctico de estilo*. Barcelona: Urano.
- SOLÀ, Joan (1972): *Estudis de sintaxi catalana/ 1*. Barcelona: Edicions 62.
- (1977): «El gerundi. Un assaig», *Anuario de Filología* (Barcelona) 3, pàg. 517-560.
- (1989): *Qüestions controvertides de sintaxi catalana*. (2a ed.) Barcelona: Edicions 62.
- (1990): *Lingüística normativa*. Barcelona: Empúries.
- (1994): *Sintaxi normativa: estat de la qüestió*. Barcelona. Empúries.
- SOLÀ, Joan, M. Rosa LLORET, Joan MASCARÓ, Manuel PÉREZ SALDANYA (ed.) (2002): *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries.
- SOLÀ, Joan, Josep M. PUJOL (1990): *Tractat de puntuació*. Barcelona: Columna.
- SOLAN, Lawrence M. (1990): *The Language of Judges*. Chicago: University of Chicago Press.
- SOLER, Silvaia (1993): *El llenguatge administratiu. Gramàtica, estil, vocabulari, formularis*. Barcelona: Fausí.

SOURIOUX, Jean-Louis, Pierre LÉRAT (1975) : *Le langage du droit*. Paris: Presses universitaires de France.

— (1980) : «La langue juridique, langue de spécialité», *French Review*, 53, pàg. 880-893.

— (1986) : *L'analyse de texte. Méthode générale et applications au droit*. Paris: Dalloz.

STATSKY, William P. (1984): *Legislative Analysis and Drafting*, (2a ed.) St.Paul (Minn.): West.

STUBBS, Michael (1996): *Text and Corpus Analysis: Computer-assisted Studies of Language and Culture*. Oxford: Blackwell.

SUÑER, Avel·lina (2002): «Les construccions adjuntes en gerundi i participi», dins: Solà, Joan, M. Rosa Lloret, Joan Mascaró, Manuel Pérez Saldany (ed.) (2002): *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries, pàg. 3027-3093.

SUSSNA, M. (1993): «Word sense desambiguation for free-text indexing using massive semantic network», dins: Bhargava, B., T. Finin, Y. Yesha (ed.) (1993): *Second International Conference in Information and Knowledge Management*, ACM, pàg. 67-74.

SVARTIK, J. *et al.* (1982) : *Survey of Spoken English*. Lund: Lund University Press.

SWALES, John M. (1990) *Genre Analysis. English in Academic and Research Settings*. Cambridge: Cambridge University Press.

TARANTINO, Maria (1991): «EST: Dispassionate discourse and the discreet presence», *Unesco. ALSED-LSP Newsletter* (Copenhagen), vol. 13, núm. 4 (32) (juny 1991), pàg. 28-34.

TEBÉ, Carles (1996) : «Noves tecnologies i nous productes terminològics», *ARTICLES de Didàctica de la Llengua i de la Literatura* (Barcelona: Serveis Pedagògics), núm. 9 (jul. 1996), pàg. 25-33.

TEPLY, Larry L. (1990): *Legal Writing, Analysis, and Oral Argument*, St. Paul (Minn.): West.

TERCEDOR SÁNCHEZ, Maribel (2000): «Hacia una taxonomía de unidades fraseológicas en el discurso biomédico», dins: Pamies Bertrán, Antonio, Juan de Dios Luque Duran (ed.) (2000): *Trabajos de lexicografía y fraseología contrastivas*. Universidad de Granada: Método Ediciones i Granada Lingvistica, pàg. 145-156.

TERMCAT (1990): *Metodologia del treball terminològic*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.

TEUBERT, Wolfgang (1996): «Comparable or parallel corpora?», *International Journal of Lexicography*, vol. 9, núm. 3 (Oxford: Oxford University Press), pàg. 238-376.

THOMAS, P. (1993): «Choosing Headwords from LSP Collocations», dins: *Terminology: applications in interdisciplinary communication*. (1993) Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

THORTON, Garth C. (1987): *Legislative Drafting*. (3a ed.) Londres: Butterworths.

TIERSMA, Peter Meijes (1999): *Legal Language*. Chicago: The University of Chicago Press.

TILLMANN, C., S. VOGEL, H. NEY, A. ZUBIAGA (1997): «A DP based Search Using Monotone Alignments in Statistical Translation», dins: *Proceedings of the 35<sup>th</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics and 8<sup>th</sup> Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics*. San Francisco, CA: Association for Computational Linguistics, pàg.. 289-296.

TODOROV, Tzvetan (1988): *Teoría de los géneros literarios*. Madrid: Arco-Libros.

TOGNINI-BONELLI, E. (1996): «Towards Translation Equivalence from a Corpus Linguistics Perspective», *International Journal of Lexicography*, vol. 9, núm. 3 (Oxford: Oxford University Press), pàg. 197-217.

TORRENT, J. (1993): *Curs bàsic de llenguatge jurídic català*. Sabadell: Il·lustre Col·legi d'Advocats de Sabadell. Escola de Pràctica Professional de l'Advocacia.

TOURY, Gideon (1995): *Descriptive Translation Studies and Beyond*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

*Tradició i modernitat en el llenguatge administratiu. Actes del Cicle de conferències sobre tradició i modernitat en l'establiment del llenguatge administratiu*. (1986) Barcelona: Generalitat de Catalunya. Escola d'Administració Pública de Catalunya.

TRIMBLE, Louis (1990): *English for science and technology*. Cambridge: Cambridge University Press.

TROSBORG, Anna (ed.) (1997): *Text Typology and Translation*. Amsterdam: John Benjamins.

TUDELA, Joan (1995): «La llengua professional dels advocats», *Revista de Llengua i Dret* (Barcelona: Generalitat de Catalunya, Escola d'Administració pública de Catalunya), núm. 23 (jul. 1995), pàg. 209-212.

TUSÓN, Jesús (dir.) (2000): *Diccionari de lingüística*. Barcelona: Vox.

UNIVERSITAT DE BARCELONA. SERVEI DE LLENGUA CATALANA (1991): *DAU. Documents administratius universitaris*. Barcelona: Universitat de Barcelona.

UREÑA LÓPEZ, L. Alonso (2002): *Resolución de la Ambigüedad Léxica en tareas de Clasificación Automática de Documentos*. Alicante: Editorial Club Universitario.

URGELL, M. D., C. DURAN (1988): *Vocabulari econòmico-administratiu*. (2a ed.) Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Finances.

VALLDUVÍ, Enric (2002): «L'oració com a unitat informativa», dins: Solà, Joan, M. Rosa Lloret, Joan Mascaró, Manuel Pérez Saldany (ed.) (2002): *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries, pàg. 1221-1279.

VAN DER EIJK, P. (1993): «Automating the acquisition of bilingual terminology», dins: *Proceedings of the 6<sup>th</sup> Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics (EACL'93)* (Utrecht), pàg. 113-119.

VAN DIJK, Teun A. (1977): *Text and context*. Londres: Longman.

— (1979a): *The Structures and Functions of Discourse. Lectures at the University of Puerto Rico*, Río Piedras [traducció castellana a Mèxic, Siglo XXI, 1980].

— (1979b): *Macro-structures*. Hillsdale. N.J.: Erlbaum.

— (ed.) (1997): *Discourse as structure and process*. Londres: Sage Public.

— (1992): *La ciencia del texto. Un enfoque interdisciplinario*. (3a ed.) Barcelona: Paidós.

VAN RIJSBERGEN, C. J. (1979): *Information Retrieval*. (2A ed.) London: Butterworths.

VARANTOLA, Krista (1986): «Special Language and General Language: Linguistic and Didactic Aspects», *Unesco. ALSED-LSP Newsletter* (Copenhagen), vol. 9, núm. 2 (23) (des. 1986), pàg. 145-156.

— (1987): «Popularization Strategies and Text Functional Shifts in Scientific/ Technical Writing», *Unesco. ALSED-LSP Newsletter* (Copenhagen), vol. 10, núm. 2 (25) (des. 1987).

— (1990): «Changes in Communicative Strategies in Scientific/Technical English», *Unesco. ALSED-LSP Newsletter* (Copenhagen), vol. 13, núm. 2 (30) (juny 1990), pàg. 41-50.

VARELA SALINAS, M. José, Leticia GARCÍA RODRÍGUEZ, M. Victoria MUÑOZ CARRASCO (1998): «Problemas en la traducción al español de textos jurídicos en alemán: análisis de un contrato de arrendamiento», dins: *II Estudios sobre traducción e interpretación - Tomo III. Actas de las II Jornadas Internacionales de Traducción e Interpretación de la Universidad de Málaga*. Málaga: Universidad de Málaga.

VÁZQUEZ-AYORA, Gerardo (1977): *Introducción a la traductología*. Washington DC: Georgetown University Press.

VENUTI, Lawrence (1995): *The Translator's Invisibility. A History of Translation*. Londres i Nova York: Routledge.

VERNET i LLOBET, Jaume (1992): *Normalització lingüística i accés a la funció pública*. Barcelona: Bosch.

VÉRONIS, Jean (ed.) (2000): *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers.

VÉRONIS, Jean, Philippe LANGLAIS (2000): «Evaluation of parallel text alignment systems», dins: Véronis, Jean (ed.) (2000): *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers, pàg. 369-388.

VIANA, Amadeu (ed.) (1993): *Sintaxi. Teoria i perspectives*. Lleida: Pagès Editors.

VILLALBA, Xavier (2002): «La subordinació», dins: Solà, Joan, M. Rosa Lloret, Joan Mascaró, Manuel Pérez Saldany (ed.) (2002): *Gramàtica del català contemporani*. Barcelona: Empúries, pàg. 2251-2319.

VIVALDI, Jordi, Lluís DE YZAGUIRRE, Xavier SOLÉ, M. Teresa CABRÉ (1996): «Marcatge estructural i morfosintàctic del corpus tècnic amb l'estàndard SGML», dins: *Papers de l'IULA. Sèrie Informes, 1*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra. Institut Universitari de Lingüística Aplicada.

*Vocabulari d'Andorra*. (1991) Andorra: Govern d'Andorra. Conselleria d'Educació, Cultura i Joventut.

*Vocabulari de dret*. (1993) València: Generalitat Valenciana. Conselleria d'Educació i Ciència.

*Vocabulari de dret penal i penitenciari*. (2000) Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia. TERMCAT, Centre de Terminologia.

*Vocabulari jurídic català (castellà-català i català-castellà)*. (1980) (2a ed.) Barcelona: Col·legi d'Advocats de Barcelona, Pòrtic.

V.V.A.A. (1986): *Diccionario básico jurídico*. Granada: Comares.

VOGEL, S., H. NEY, C. TILLMANN (1996): «HMM Based Word Alignment in Statistical Translation», dins: *Proceedings of the 16<sup>th</sup> International Conference on Computational Linguistics* (Copenhagen), pàg. 836-841.

WARWICK, S., G. RUSSELL (1990): «Bilingual concordancing and bilingual lexicography», dins: *Proceedings of the Fourth International EURALEX Conference*. (Málaga), pàg. 1-4.

WEIHOFEN, Henry (1981): *Legal Writing Style*. St. Paul. (Minn.): West.

WESTON, M. (1983): «Problems and Principles in Legal Translation», *The Incorporated Linguist* (Londres: Institute of Linguists), 22-4, pàg. 207-211.

WINARSKE, A., S. WARWICK-ARMSTRONG, J. HAJIC (1992): «Tagging and Alignment of Parallel Texts: Current Status of BCP», dins: *Proceedings of the Third*

Conference on Applied Natural Language Processing (Trento, Italy). Morriston, NJ: Association for Computational Linguistics, pàg. 227-228.

WRIGHT, S. E. (1997) «Term selection: The initial phase of Terminology Management», dins: *Handbook of terminology management*. (1997) Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

WRIGHT, S. E.; WRIGHT, L. D. (ed.) (1993): *Scientific and Technical Translation*. Amsterdam/ Filadelfia: John Benjamins.

WU, Dekai (1994): «Aligning a Parallel English-Chinese Corpus Statistically with Lexical Criteria», dins: *Proceedings of the 32<sup>nd</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics* (Las Cruces, California), pàg. 80-87.

— (1995): «An Algorithm for Simultaneously Bracketing Parallel Texts by Aligning Words», dins: *Proceedings of the 33<sup>rd</sup> Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics* (Cambridge, MS), pàg. 244-251.

— (1997): «Stochastic Inversion Transduction Grammars and Bilingual Parsing of Parallel Corpora», *Computational Linguistics*, 23 (3) (Cambridge: Association for Computational Linguistics), pàg. 377-404.

— (2000): «Bracketing and aligning words and constituents in parallel text using Stochastic Inversion Transduction Grammars», a: Véronis, Jean (ed.) (2000) *Parallel Text Processing. Alignment and Use of Translation Corpora*. Dordrecht/ Boston/ London: Kluwer Academic Publishers, pàg. 139-168.

WU, D. i X. XIA (1995): «Large-scale automatic extraction of an English-Chinese lexicon». *Machine Translation* (Dordrecht: Kluwer Academic), vol. 9, núm. 3/4, pàg. 285-313.

WYDICK, Richard C. (1985): *Plain English for Lawyers*. Forest Hill Station. Durham, (North Carolina): Carolina Academic Press.



ZANETTIN, F. (1994): «Parallel words: Designing a bilingual database for translation activities», dins: Wilson, A., A. M. McEnery (ed.) (1994): *Corpora and language research: A selection of papers from Talc94*. UCREL Technical Papers Special Issue, Lancaster University, pàg. 99-111.

ZGUSTA, Ladislav (1971): *Manual of Lexicography*. La Haia: Mouton.

— (1984): «Translation equivalence in the bilingual dictionary», dins: Hartmann, R. R. K. (ed.) (1984): *LEXeter'83 Proceedings*. Tübingen: Niemeyer, pàg. 147-154.

ZULUAGA, A. (1997): «Sobre las funciones de los fraseologismos en textos literarios», *Paremia*, 6, pàg. 631-640.

— (1998): «Expresiones fraseológicas e colocacións: trazos distintivos», dins: Ferro Ruibal, Xesús (ed.) *Actas do I Coloquio Galego de Fraseoloxia (Santiago de Compostela 15-18 de setembro de 1997)*, Publicaciones do Centro de Investigación Lingüística e Literarias Ramón Piñeiro, Xunta de Galicia, pàg. 15-30.

ZWEIGENBAUM, P. (1994): “MENELAS: an Access System for Medical Records using Natural Language”, *Computer Methods and Programs in Biomedicine*, 45, pàg. 117-120.

*50 documents jurídics en català*. (1983) (2a ed.) Barcelona: Col·legi d'Advocats de Barcelona.

